

Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
Türk Halkbilimi Anabilim Dalı
Türk Halkbilimi

SİVAS FOLKLORU DERGİSİ KAPSAMINDA YEREL TÜRK HALKBİLİMİ DERGİCİLİĞİ VE ARAŞTIRMACILIĞI GELENEĞİ

Gamze KÖSE

Yüksek Lisans Tezi

Ankara, 2018

SİVAS FOLKLORU DERGİSİ KAPSAMINDA YEREL TÜRK HALKBİLİMİ
DERGİCİLİĞİ VE ARAŞTIRMACILIĞI GELENEĞİ

Gamze KÖSE

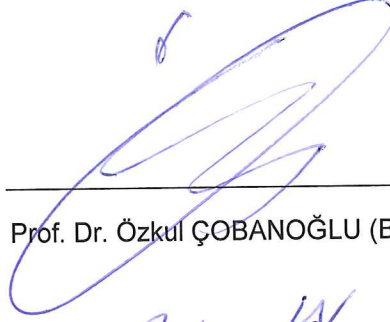
Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
Türk Halkbilimi Anabilim Dalı
Türk Halkbilimi

Yüksek Lisans Tezi

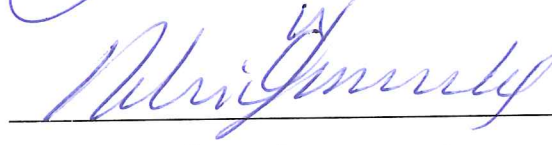
Ankara, 2018

KABUL VE ONAY

Gamze KÖSE tarafından hazırlanan "Sivas Folkloru Dergisi Kapsamında Yerel Türk Halkbilimi Dergiciliği ve Araştırmacılığı Geleneği" başlıklı bu çalışma, 22.01.2018 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Prof. Dr. Özkul ÇOBANOĞLU (Başkan)

Prof. Dr. Nebi ÖZDEMİR (Danışman)

Prof. Dr. Ali YAKICI

Prof. Dr. Mete TAŞLIOVA

Yard. Doç Dr. Bahar AKARPINAR

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

Prof. Dr. Musa Yaşar SAĞLAM

Enstitü Müdürü

BİLDİRİM

Hazırladığım tezin/raporun tamamen kendi çalışmam olduğunu ve her alıntıya kaynak gösterdiğimi taahhüt eder, tezimin/raporumun kâğıt ve elektronik kopyalarının Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü arşivlerinde aşağıda belirttiğim koşullarda saklanmasına izin verdiğimi onaylarım:

- ☐ Tezimin/Raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.
- ☐ Tezim/Raporum sadece Hacettepe Üniversitesi yerleşkelerinden erişime açılabilir.
- ☒ Tezimin/Raporumun 3 yıl süreyle erişime açılmasını istemiyorum. Bu sürenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde, tezimin/raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.

[22.01.2018]

[İmza]

Gamze Köse

YAYIMLAMA VE FİKRİ MÜLKİYET HAKLARI BEYANI

Enstitü tarafından onaylanan lisansüstü tezimin/raporumun tamamını veya herhangi bir kısmını, basılı (kâğıt) ve elektronik formatta arşivleme ve aşağıda verilen koşullarla kullanıma açma iznini Hacettepe Üniversitesine verdiğimi bildiririm. Bu izinle Üniversiteye verilen kullanım hakları dışındaki tüm fikri mülkiyet haklarım bende kalacak, tezimin tamamının ya da bir bölümünün gelecekteki çalışmalarda (makale, kitap, lisans ve patent vb.) kullanım hakları bana ait olacaktır.

Tezin kendi orijinal çalışmam olduğunu, başkalarının haklarını ihlal etmediğimi ve tezimin tek yetkili sahibi olduğumu beyan ve taahhüt ederim. Tezimde yer alan telif hakkı bulunan ve sahiplerinden yazılı izin alınarak kullanılması zorunlu metinlerin yazılı izin alınarak kullandığımı ve istenildiğinde suretlerini Üniversiteye teslim etmeyi taahhüt ederim.

- o **Tezimin/Raporumun tamamı dünya çapında erişime açılabilir ve bir kısmı veya tamamının fotokopisi alınabilir.**

(Bu seçenekle teziniz arama motorlarında indekslenebilecek, daha sonra tezinizin erişim statüsünün değiştirilmesini talep etmeniz ve kütüphane bu talebinizi yerine getirirse bile, teziniz arama motorlarının önbelleklerinde kalmaya devam edebilecektir)

- o **Tezimin/Raporumun 22.01.2021 tarihine kadar erişime açılmasını ve fotokopi alınmasını (İç Kapak, Özet, İçindekiler ve Kaynakça hariç) istemiyorum.**

(Bu sürenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde, tezimin/raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir, kaynak gösterilmek şartıyla bir kısmı veya tamamının fotokopisi alınabilir)

- o **Tezimin/Raporumun.....tarihine kadar erişime açılmasını istemiyorum ancak kaynak gösterilmek şartıyla bir kısmı veya tamamının fotokopisinin alınmasını onaylıyorum.**

- o **Serbest Seçenek/Yazarın Seçimi**

22/02/2018

(İmza)

Gamze KÖSE

ETİK BEYAN

Bu çalışmadaki bütün bilgi ve belgeleri akademik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi, görsel, işitsel ve yazılı tüm bilgi ve sonuçları bilimsel ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu, kullandığım verilerde herhangi bir tahrifat yapmadığımı, yararlandığım kaynaklara bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunduğumu, tezimin kaynak gösterilen durumlar dışında zgn olduğunu, Prof. Dr. Nebi ÖZDEMİR danışmanlığında tarafımdan üretildiğini ve Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tez Yazım Yönergesine göre yazıldığını beyan ederim.

(imza)
Gamze KÖSE

ÖZET

Köse, Gamze. *Sivas Folkloru Dergisi Kapsamında Yerel Türk Halkbilimi Dergiciliği ve Araştırmacılığı Geleneği*, Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2018.

Sivas Folkloru dergisi, İbrahim Aslanoğlu ve yerel folklor araştırmacıları tarafından Sivas'ta çıkarılmış, 1973 yılının Şubat ayından itibaren aylık olarak yayınlanmaya başlamış yerel folklor dergisidir. Bu dergi, toplam 78 sayı çıkmış yayın hayatını 7 yıl sürdürmüş, son sayısını da 1979 yılının Temmuz ayında çıkarmıştır. Sivas Folkloru dergisi Kültür Bakanlığı'nın da isteğiyle Sivas ili dışına çıkartılmak istenmiş, abone yetersizliği ve maddi imkânların kısıtlı olması sebebiyle isim değişikliğine gitmek zorunda kalarak, adını Türk Folkloru olarak değiştirmiş ve yerel folklor dergiciliğinden genel folklor dergiciliğine geçiş yapmıştır.

Türkiye'de yerel folklor araştırmacılarının bir kısmının yetişmesinde bir okul görevi üstlenen Sivas Folkloru dergisi, yereldeki Türk Halkbilimi çalışmalarına kaynaklık edecek pek çok konunun çalışılmasın da öncü olmuştur. Yerel folklor araştırmacılarının yaptıkları derlemeler, günümüzde yapılan ve yapılacak olan akademik çalışmalara ışık tutacak niteliğe sahiptir. İncelenen cönkler sayesinde çok sayıda Âşık ve eserleri Türk Halkbilimine kazandırılmıştır. Böylelikle daha sonraki yıllarda gerçekleştirilecek araştırmalar için zemin hazırlamıştır. Dergide Sivas ilinin bütün ilçeleri ve köylerinin yanında çevre iller ve ilçeler de yerel folklor araştırmacıları tarafından incelenmiştir.

Sivas Folkloru dergisi, Halkevi dergileri kapatıldıktan sonra oluşan büyük boşluğu kapatmış, yerel folklor araştırmacılarının, dolayısıyla da yerel folklor araştırmacılığı geleneğinin gelişmesine önemli katkılar sağlamıştır. Sonuç olarak bu tezde yerel folklor araştırmacılığı geleneğinin oluşumu ve gelişme süreci Sivas Folkloru dergisi kapsamında incelenmiştir.

Anahtar Sözcükler

Sivas Folkloru, Yerel Folklor Araştırmacılığı Geleneği, Yerel Folklor Dergiciliği, Yerel Folklor Araştırmacıları, İbrahim Aslanoğlu, Sivas.

ABSTRACT

Köse, Gamze. *The Traditional Turkish Folklore Journalism And Research Within The Scope Of The Journal Of Sivas Folklore*, The thesis of master, Ankara, 2018.

Journal of Sivas folklore edited by Ibrahim ASLANOGLU and local researchers. The journal issued regularly every month Since February 1973. However, this journal broadcast life lasted seven years. During that time, a total of 78 issues were published. The last issue published in July 1979. At the request of ministry of cultural affairs, the journal of Sivas folklore was distributed province wide. Due to lack of subscriber and financial problems, the journal name changed to the Turkish folklore. In this way, the local folklore journalism switched to the public folklore journalism. Training of some local folklore researcher in turkey, the journal of Sivas folklore undertaken school mission and also it has become a pioneer resource for the local folkloric studies. In this field, local folklore researchers collecting were shed light for academic studies and research conducted. By force of study about poems bring in minstrel and literary works for Turkish folklore. Thus, lead up to researches to be carried out in the later years. In this journal studies show that, the local folkloric research conducted every county of Sivas province and neighboring province. After closed off the journal of community center, the Sivas folklore journal has filled this gaps and made important contribution to the development of the local folklore research. As a result, in this thesis tried to studies traditional folklore research development process within the scope of sivas folklore.

Key words:

The folklore of Sivas, the tradition of local folkloric research, local folkloric journalism, Ibrahim ASLANOGLU, Sivas.

ÖNSÖZ

Sivas Folkloru dergisi 1973-1979 yılları arasında memleket folkloruna hizmet etmek amacıyla çıkarılmış yerel folklor dergisidir. Sivas Folkloru dergisi, Türkiye'deki yerel folklorun gelişmesini ve yaygınlaşmasını sağlamış, diğer illere de örnek olarak, oralarda da araştırma yapılmasında örnek olarak alınmıştır. Yereldeki halk kültürü araştırmalarını derleme ve toplama aşamasından, sınıflama ve çözümleme aşamasına ulaştırıp, yereldeki bilimsel çalışmaları genele taşımıştır. Bütün zorluklara rağmen Sivas'ta halkbilimi adına önem arz eden malzemelerin derlenip toparlanmasında öncülük etmiş, girilmedik ilçe ve köy bırakmamıştır. Yerel Türk folklorunun temel taşlarını sağlam bir şekilde ortaya koymuş, yetiştirdiği yerel folklor araştırmacıları kadrosu ile 1979 yılında çıkartmaya başladıkları Türkiye çapında bir folklor dergisi olan Türk Folkloru dergisinin de çıkarılmasında öncü olmuştur. Bu çalışma sayesinde, bilimsel keşiflere başlamak için öncelikle yerel folklor araştırmacılarının bilimi hayatlarına nasıl aldıklarını, keşfettikleri bilgiler sayesinde yerel bir folklor dergisinde nasıl kendilerini yetiştirip ulusal folklor araştırmacıları olduklarına tanık olunmuştur.

Atatürk: "Kültür, zeminle orantılıdır. O zemin milletin seciyesidir." diyerek yerelin millet hayatında oynadığı rolün önemini belirtmiştir. Bu çalışmada Türk milletinin kültür geçmişinin kaynaklarının bulunup, derlenip, toparlanarak bugüne intikal etmesindeki sürece kadar, yerel folklor araştırmacılarının yaşadıkları evreler ayrıntıyla incelenmiş, yerel folklor yayıncılarının yerel kültür hafızasını somut bir hale getirmek için ne kadar çabaladıkları, ne büyük fedakârlıklara katlandıkları ibretle gözlemlenmiştir. Atatürk'ün ilke ve inkılaplarını yaygınlaştırmak maksadıyla kurulan Halkevlerinin çıkardığı dergiler yerel folklor araştırmacılığının başlangıcı sayılmaktadır. Sivas Folkloru dergisi Halkevi dergilerinin kapatılmasından sonra, sekteye uğrayan folklor çalışmalarını yeniden başlatmış, şu an Türk Halkbiliminde zirvede olan şahsiyetlerin neredeyse ilk çalışmalarını yaptıkları bir yer olmuştur. Bu çalışma Giriş dışında iki bölümden oluşmaktadır. Giriş bölümünde araştırmanın amacı, kapsamı ve yöntemi hakkında bilgiler verildikten sonra yerel folklor dergiciliği ve yayıncılığı hakkında yapılan çalışmalar ve Sivas Folkloru hakkında yapılan ilgili kaynaklar tanıtılmıştır. Yerel folklor dergiciliği ve yerel folklor araştırmacılığı hakkında yetersiz kaynak bulunması nedeniyle, bu çalışmanın yerel halkbilim çalışmalarında kaynak olarak kullanılması, araştırmacılara yardımcı olması umulmaktadır.

Gamze KÖSE
Ankara, 2018

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY	i
BİLDİRİM	ii
YAYIMLAMA VE FİKRİ MÜLKİYET HAKLARI BEYANI	iii
ETİK BEYAN	i
ÖZET	v
ABSTRACT	vi
ÖNSÖZ	vii
İÇİNDEKİLER	viii
KISALTMALAR	xiii
GİRİŞ	1
1. Araştırmanın Amacı, Kapsamı ve Yöntemi	1
2. Yerel Folklor Dergiciliği ve Araştırmacılığı Hakkındaki Yayınlar	3
1. BÖLÜM	5
YEREL FOLKLOR DERGİCİLİĞİ VE SİVAS FOLKLORU	5
1.1. FOLKLOR DERGİCİLİĞİNİN TÜRKİYE’DEKİ GELİŞİMİ	5
1.1.1. Yerel Folklor Dergiciliğinin Başlangıcı	11
1.1.2. Sivas’ta Çıkan Yerel Folklor Dergileri	15
1.1.2.1. Ortayayla	16
1.1.2.2. 4 Eylül	18
1.1.2.3. Yayla	20
1.1.2.4. Sivas	22
1.1.2.5. Su	24
1.1.2.6. Sivas Kültür- Sanat	25
1.1.2.7. Poyraz	27
1.1.2.8. Sultanşehir	28
1.1.3. Sivas’ta Çıkan Diğer Dergilerin Sivas Folkloru Yayıncılığı ve Araştırmacılığı Üzerindeki Etkileri	30
1.2. SİVAS FOLKLORU DERGİSİ HAKKINDA GENEL BİLGİLER	34

1.2.1. Derginin Yayınlanması ve Çıkışı	34
1.2.2. Derginin Şekil Özellikleri ve Kapakları	38
1.2.3. Derginin Abone Şartları, Ücret Değişimi ve Ekonomik Boyutu.....	42
1.2.4. Derginin İdare Yeri ve Basıldığı Yer.....	45
1.2.5. Sivas Folkloru Dergisinde Yapılan Reklamlar	45
1.2.5.1. Sivas Folkloru Dergisinde Yapılan Kitap Tanıtımları	48
1.2.5.2. Sivas Folkloru Dergisinde Yapılan Başka Dergilerin Tanıtımı.....	60
1.2.6. Sivas Folkloru Dergisinde Yapılan Haberler ve Önemli Duyurular	62
1.2.6.1. Ölüm Haberleri	62
1.2.6.2. Etkinlik ve Kutlama Haberleri	69
1.2.6.3. Diğer Duyurular	72
1.2.7. Sivas Folkloru Dergisinde Bulunan Başka Şehirlere Ait Yazılar	73
1.2.8. Sivas Folkloru Dergisinin Adının Türk Folkloruna Dönüşümü	76
1.2.9. Özel Sayılar.....	79
1.2.9.1. Âşık Veysel Özel Sayısı	80
1.2.9.2. Âşık Talibî Coşkun Özel Sayısı	90
1.2.9.3. M. Şakir Ülkütaşır Özel Sayısı.....	96
1.2.9.4. Cahit Öztelli Özel Sayısı	101
1.2.10. Sivas Folkloru Dergisi Sahibi ve Yayıncısı: İbrahim Aslanoğlu.....	107
1.2.10.1. Hayatı ve Eserleri.....	107
1.2.10.2. Sivas Folkloru Dergisi Yazarlarının Aslanoğlu Hakkındaki Görüşleri	110
1.2.10.3. Aslanoğlu Ailesinin Sivas Folkloruna Tanıklığı ve Katkıları	115

1.2.10.4. İbrahim Aslanoğlu'nun Sivas Folklorundaki	
Yayınları	120

1.3. SİVAS FOLKLORUNDAKİ YAYINLARIN ELEŞTİREL

TANITIMI	124

1.3.1. Yayınların İçerik Çözümlemesi.....	125

1.3.2. Yayınların Tematik Çözümlemesi	130

1.3.2.1. İktibaslar.....	131

1.3.2.2. Bilinmeyen Halk Şairleri	132

1.3.2.3. Halk Pınarından Damlalar	133

1.3.2.4. Geçiş Dönemleri (Doğum-Evlenme-Ölüm)	
Başlıklı Yazılar	134

1.3.2.4.1. Doğum Folkloru	134

1.3.2.4.2. Evlenme Folkloru	136

1.3.2.4.3. Ölüm Folkloru	137

1.3.2.5. Gelenekler ve Görenekler	137

1.3.2.6. Halk Hekimliği ve Tıbbi Folklor.....	138

1.3.2.7. İl- İlçe- Köy Folkloru Yazıları	139

1.3.2.8. Yatırlar ve Ziyaretler	145

1.3.2.9. Cönklerden Derlemeler	146

1.3.2.10. Sivas Folkloru Dergisinde Yayınlanan	
Âşıkların Şiirleri	147

1.4. SİVAS FOLKLORU VE YEREL FOLKLOR DERGİCİLİĞİ.....	150

2. BÖLÜM	154

SİVAS FOLKLORU KAPSAMINDA YEREL FOLKLOR

ARAŞTIRMACILIĞI GELENEĞİ.....	154

2.1. SİVAS FOLKLORU KAPSAMINDA YEREL FOLKLOR

ARAŞTIRMACILIĞI GELENEĞİ	154

2.1.1. Görüşme Gerçekleştirilen Yerel Folklor

Araştırmacıları	154

2.1.1.1. Doğan Kaya: Hayatı, Sivas Folklorundaki	
Yayınları ve Diğer Yayınları	154

2.1.1.2.	Faruk Aburşu: Hayatı, Sivas Folklorundaki Yayınları ve Diğer Yayınları	160
2.1.1.3.	Musa Demirci: Hayatı, Sivas Folklorundaki Yayınları ve Diğer Yayınlar	161
2.1.1.4.	İsmail Hakkı Acar: Hayatı, Sivas Folklorundaki Yayınları ve Diğer Yayınları	163
2.1.1.5.	Müjgân Üçer: Hayatı, Sivas Folklorundaki Yayınları ve Diğer Yayınları	165
2.1.1.6.	Hayrettin İvgin: Hayatı, Sivas Folklorundaki Yayınları ve Diğer Yayınları	169
2.1.2.	Yerel Folklor Araştırmacılarının ilk Dönemi	171
2.1.3.	Yerel Folklor Araştırmacılarının Meslekleri ile Folklor Çalışmaları Arasındaki İlişki	178
2.1.4.	Yerel Folklor Araştırmacılarının Araştırma ve Yayın Teknikleri	182
2.1.5.	Yerel Folklor Araştırmacılarının Amaçları ve Beklentileri	187
2.1.6.	Yerel Folklor Araştırmacılarının Ben ve Öteki Değerlendirmeleri	193
2.2.	SİVAS FOLKLORU DERGİSİ KAPSAMINDA YEREL FOLKLOR YAYINCILIĞININ GELİŞİMİ	197
2.2.1.	Sivas Folkloru Dergisi'nin Türk Halkbilimi Alanındaki Yeri ve Önemi	197
2.2.2.	Sivas Folkloru Dergisi ve Akademik Çevreler Arasındaki İlişki	200
2.2.3.	Sivas Folkloru Dergisi ve Yerel Folklor Kitapları Yayıncılığı İlişkisi	203
2.3.	SİVAS FOLKLORU DERGİSİ KAPSAMINDA YEREL FOLKLOR ARAŞTIRMACILIĞI GELENEĞİNİN OLUŞUMU VE GELİŞİMİ	206
2.3.1.	Yerel Folklor Araştırmacılığının İşlevleri	206
2.3.2.	Yerel Folklor Araştırmacılığı ve Kent İlişkisi	208

2.3.3. Yerel Folklor Yayıncılığı ve Araştırmacılığı	
Geleneğinin Sorunları ve Çözüm Önerileri	211
KAYNAK KİŞİLER HAKKINDA BİLGİ.....	216
KAYNAKÇA	218
SİVAS FOLKLORU DERGİSİ KÜNYESİ.....	220
EKLER.....	222
EK-1: Sivas Folkloru Dergisi Açıklamalı Yayın Bibliyografyası	222
EK-2: Tez Çalışması Orjinallik Raporu	261
EK-3: Etik Kurul İzni veya Muafiyeti	263

KISALTMALAR

- DED** : Dört Eylül Dergisi
HED : Halkevleri Dergiciliği
SF : Sivas Folkloru
TF : Türk Folkloru
YFA : Yerel Folklor Araştırmacılığı
YFD : Yerel Folklor Dergiciliği

GİRİŞ

1. Araştırmanın Amacı, Kapsamı ve Yöntemi

Bu araştırmanın amacı, Türkiye’de yerel halkbilim dergiciliği kapsamında Sivas Folkloru dergisinin detaylı olarak incelenmesidir. Sivas Folkloru dergisi bağlamında da yerel folklor dergiciliği üzerinde durulacak, derginin künye bilgileri ve açıklamalı yayın bibliyografyası oluşturulacak böylelikle Türkiye’deki yerel halkbilim dergiciliği, dolayısıyla araştırmacılığı geleneği de çözümlenmiş olacaktır. Türkiye’deki dergiciliğin başlangıcından, yerel folklor dergiciliğinin başlangıcından ve Sivas’ta çıkmış yerel dergilerinden bahsedildikten sonra Sivas Folklor dergisi üzerinde ayrıntıyla durularak derginin ve yerel folklor araştırmacılarının Türk halkbilimine olan katkıları ortaya konulacaktır.

Sivas Folkloru dergisi, 1973-1979 yılları arasında, İbrahim Aslanoğlu tarafından 78 sayı olarak çıkarılmıştır, bu dergilerin tamamı incelenecektir. Aynı zamanda Türk Halkbilimi çalışmaları bağlamında yerel folklor dergiciliğinin tarihi gelişimi incelenip Halkevi dergilerine kadar varılacaktır. Sivas’ta çıkan halkevi dergileri çalışma alanımız olan Sivas Folkloru dergisinin oluşumuna zemin hazırlamıştır. Vehbi Cem Aşkun’un Sivas’ta Halkevlerine bağlı olarak çıkardığı dergilerle yerel folklor yazıları ilk olarak yayınlanmaya başlamıştır. Sivas Folkloru dergisinin yayıncısı İbrahim Aslanoğlu, Vehbi Cem Aşkun’un teşvikleriyle, onu örnek alarak Halkevi dergilerinde yazmış ve sonucunda da Sivas Folkloru dergisini kurmuştur.

Halkevi dergileri kapatıldıktan sonra henüz başlayan folklor çalışmaları da sekteye uğramıştır. Sivas Folkloru dergisi durağan geçen yerel folklor çalışmalarını yeniden canlandırmıştır. Sivas Folklorunun oluşmasına zemin hazırlayan dergiler olduğu gibi, Sivas Folklorunun da etkisiyle çıkan yerel dergiler bulunmaktadır. Sivas Folkloru dergisi hakkında genel bilgiler verilecek, dergide yapılan kitap tanıtımları, dergi tanıtımları, haberler başlığı adı altında yapılan ölüm haberleri, folklor haberleri ve etkinlik haberleri 1973-1979 yılları arasındaki folklor faaliyetleri hakkında bilgi verilecektir. Dergide yapılan özel sayılar ayrıntıyla ele alınıp, Âşık Veysel’in yerel bir Âşık iken nasıl ulusal hatta uluslararası bir aktör haline geldiği üzerinde tartışılacaktır.

Sivas Folkloru dergisinde -Sivas ili dışında- başka iller hakkında yapılan çalışmalara da bakılacaktır. Sivas Folklorunu çıkaran ve yazı işleri müdürlüğü yapan İbrahim Aslanoğlu'nun yetiştirdiği folklor araştırmacıları üzerinde durulacak, yerel folklorla yaptığı hizmetler araştırılacak, bu derginin çıkarılmasındaki her safhaya tanıklık eden Aslanoğlu ailesi ile de görüşme yapılacaktır.

Sivas Folkloru dergisinde yayınlanan bütün çalışmaların içerik ve tematik çözümlemesi yapılacaktır. İçerik çözümlemesinde dergide en çok yazı yazmış yerel folklor araştırmacılarının yazılarına ve Türk Halkbilimi açısından önem arz eden isimlere ya da nitelikli yazılara bakılacaktır. Tematik çözümlemede dergi bünyesinde oluşturulan temel konular başlığı altında çalışılan konuların künyesine yer verilecektir. Böylelikle Sivas Folkloru dergisi kapsamında yerel halkbilim dergiciliği ve araştırmacılığı geleneği çözümlenmiş, dolayısıyla da Türk Halkbilimi çalışmalarına etkileri ve katkıları ortaya konmuş olacaktır. Sivas Folkloru dergisinin 7 yıl süren ömründen sonra isim değişikliğine gitmesinin sebepleri ayrıntıyla incelenecektir. SF, çıkış ve satış aşamalarında türlü sıkıntılar çekmiş, bu sebeple Kültür Bakanlığı kararıyla yerelden genele taşınarak isim değiştirmiş bir dergidir. Derginin bu zorlu süreci anlatılarak, yerel folklor dergiciliği araştırmacılarının ve yayıncılığının sorunları ve çözüm yolları üzerinde durulacaktır.

SF kapsamında yerel folklor araştırmacılığı kimliği çözümlenecek, bu çözümlemenin gerçekleşmesi için dergide yazan 6 folklor araştırmacısı ile görüşülecek; hayatları, folklor yayınları ve Sivas Folklorundaki yayınları incelendikten sonra; yerel folklor araştırmacısı olmaya nasıl başladıkları, meslekleri ile folklor araştırmacılığı arasındaki ilişki, diğer yerel folklor araştırmacılarına nasıl baktıkları, bu derginin Türk halkbilimine ve kendilerine olan katkıları, derginin Türk halkbilimindeki yeri ve önemi gibi sorular sorulacak, verdikleri cevaplar neticesinde yerel folklor araştırmacısı kimlikleri çözümlenmiş olacaktır. Bu tezin yazımında kullanılan yöntem Mülakat-Görüşme ve Derleme yöntemidir. Yerel folklor araştırmacılığının işlevleri ve yerel folklor araştırmacıları ile kent arasındaki ilişkiler sorgulandıktan sonra, yerel folklor araştırmacılığı geleneğinin sorunları, varsa çözüm önerileri hakkında fikir alışverişi yapılacaktır. Sonuç kısmında ise derginin ilk sayısında belirttikleri amaçların gerçekleşip gerçekleşmediğine bakılacaktır.

2. Yerel Folklor Dergiciliği ve Araştırmacılığı Hakkındaki Yayınlar

Türkiye’de yerel folklor dergiciliği ve araştırmacılığı hakkında müstakil bir çalışma yok denecek kadar azdır. Bu çalışmanın yerel folklor dergiciliği açısından eksiklikleri biraz olsun kapatacağı ve bu konu hakkında çalışmak isteyen folklor araştırmacılarına kaynaklık edeceği düşünülmektedir.

Yerel folklor dergiciliği ve araştırmacılığı hakkında bilgi edinmek için öncelikle Türkiye’de Cumhuriyet döneminden itibaren yapılmış dergicilik faaliyetlerine göz gezdirmek gerekir. Bu konu hakkında Prof. Dr. Özkul Çobanoğlu’nun “*Halkbilimi Kuramları ve Araştırma Yöntemleri Tarihine Giriş*” başlıklı kitabının birinci bölümünde bulunan “Türk Halkbilimi Çalışmalarının Tarihçesi” başlıklı bölüme bakılabilir. Aynı zamanda Prof. Dr. Dursun Yıldırım’ın “*Türk Bitiği*” adlı kitabının içeriği de Türkiye’deki folklor dergiciliğinin tarihini öğrenmek bakımından yeterli olacaktır.

Yerel folklor dergilerinin başlangıcı olarak kabul edilen Halkevi dergileri hakkında yapılmış çalışmalar, yerel folklor yayınları hakkında ipucu verecek niteliktedir. Doç. Dr. Selçuk Duman, “*Modern Türkiye’nin İnşasında Halkevleri ve Sivas Halkevi Örneği*” başlıklı kitabının beşinci bölümünde bulunan “Sivas Halkevi’nin Yayınları” başlıklı yazısında Sivas’ta çıkmış içeriğinde folklor yazıları bulunduran dergiler hakkında çalışma yapmıştır. Bu çalışma Halkevi dergilerinin içeriği dışında Halkevlerine dair her konu hakkında bilgi vermektedir.

Yerel folklor dergiciliğinden ziyade, folklor dergiciliği hakkında çalışmalar yapılmıştır. Bu çalışmalardan bir tanesi Nail Tan tarafından kuruluşunun 80. Yılı dolayısıyla yazılan “*Türk Halk Bilgisi Derneği*” adlı kitaptır. Bu kitapta İhsan Hınçer tarafından çıkartılan Türk Folkloru Araştırmaları adlı dergi hakkında bilgi ve belgeler bulunmaktadır. Bu dergi hakkında bir de Erzurum Atatürk Üniversitesi’nde yapılmış bir yüksek lisans tezi bulunmaktadır. “*Türk Folklor Araştırmaları İndeksi*” başlıklı tez 2008 yılında Tülay Gündoğdu tarafından yapılmıştır.

Vehbi Cem Aşkun, “*Sivas Şairleri*” adlı kitabında “Sivas Folklorunun birinci cildinde ayrı bir bölüm halinde Sivas şairlerinden bahsetmiştim. Bu bir kısım

okurlarımı sevindirirken bir kısım okurlarımı da memnun bırakmadı. Çünkü çok az buldular. Sivas şairleri bu mahdut birkaç kişiden ibaret mi dediler. Bunda çok haklılardı, ilk zamanlarda işin bu kadar genişleyeceğini kestirememiştim. Sonradan yaptığım için noksanlığını ben de idrak ederek folklorun ikinci cildinde böyle bir hataya düşmedim. İlerleyen araştırmalarım sonucunda Sivas şairlerinin başlı başına ve pek önemli bir tetkik konusu olduğunu anladım” (Aşkun 1948: 3). Diyerek yerel folklor dergiciliğine kaynak olan Âşıkların hayatlarını ve şiirlerini derlemiştir. Kendisi bilinmeyen değerleri bildirmek bilinenleri de edebî çehreleriyle belirtmek amacıyla işe başlamış 10 yıl bu şairleri derleyerek yerel folklor malzemelerini topladığını söylemektedir.

Müjgân Üçer, Fatma Pekşen ve Murat Türkyılmaz ile birlikte hazırladıkları “*Mani Benim Ezberim, Sivas ve Çevresinden Maniler*” başlıklı kitapta folklor çalışmaları ve Sivas Folkloru için yazdıklarını söylerler. “Bu kitabın oluşmasında, yerel folklor ürünlerini araştırmada, derlemede bize yön veren, sahibi olduğu ve çıkardığı Sivas Folkloru ve Türk Folkloru dergileriyle halk kültürümüze büyük hizmeti olan merhum hocamız İbrahim Aslanoğlu başta olmak üzere...” (Üçer 2009: 10) şeklinde başlayan paragrafta kitabın yerel folklor yayıncılığına bir kaynak olması amacıyla çıktığı söylenmektedir.

1. BÖLÜM

YEREL FOLKLOR DERGİCİLİĞİ VE SİVAS FOLKLORU

1.1. FOLKLOR DERGİCİLİĞİNİN TÜRKİYE'DEKİ GELİŞİMİ

II. Meşrutiyet'in ilanından sonra İttihat ve Terakki Partisi başa gelince, Milliyetçilik akımı ön plana çıkmıştır. Milliyetçilik akımı ön plana çıkınca da halkbilim çalışmalarına başlamak kaçınılmaz olmuştur. Çünkü milletleri birbirinden ayıran şey kültürdür. Öz kültürü ortaya çıkarıp, millî olana yöneldikleri müddetçe başarılı olacaklarına inanıyorlardı. Bu dönemde folklorla yönelmek demek; millî şuurun uyanması demekti, bu şuur uyandıkça birlik oluşacaktı, millî birliğin oluşması içinde folklor ve millî edebiyat gerekiyordu. "Bir milletin hayatında millî kimliği belirleyen kültürün taşıyıcıları, sözlü ve yazılı ifade gelenekleridir. Bunlardan ikincisi, ilkinin bilgi ve tecrübe birikiminden kaynaklanarak ortaya çıkmıştır. Yapı ve hususiyetleri farklı olmasına rağmen, bu iki gelenek birbirleriyle alışverişte bulunurlar. Aralarındaki ilişki bir anlamda, kültürü oluşturan maddi ve manevi faaliyetler arasındaki ilişkiye benzer ve onlar gibi birbirlerini sürekli etkileyerek gelişmelerini devam ettirirler." (Yıldırım 2016: 66). Bu dönemde başlayan Türkçülük Akımı ile birlikte folklorla yönelim tam olmuştur; çünkü folklor, bir milletin öz kimliğidir. Öz kimliği çalışıp, belirlemek bir milleti diğer milletlerden ayırıştırır. Bu kimliği saptamak için Türkçülük akımı öncülerinin izinden gitmek gerekir. Zaten bu akımın öncülerinden Ziya Gökalp folklorla yönelerek, bu düşüncenin doğruluğunu ispat etmiş oluyor. "Türkçülük hareketinin öncüsü Ziya Gökalp, Fuad Köprülü ve Rıza Tevfik, folklor araştırmalarının teşvikçileri ve bizdeki ilk yol göstericileridir" (Yıldırım 2016: 72).

Prof. Dr. Özkul Çobanoğlu, Ziya Gökalp'ın yaptıklarından şu şekilde bahseder: "M. Kemal Atatürk'ün 'fikrimin babası' diye övdüğü Ziya Gökalp, 1912 yılından itibaren Türkçülük hareketinin teorisyeni haline gelir. Gökalp millî şuurun, millî ruhun uyandırılmasında, millî kültürün ortaya çıkarılmasında Herder gibi, halk hayatına gidilmesi gerektiğini öne sürer. Halka doğru prensibi ile görüşlerini formüle eder ve Türkçü düşünce sistemine yerleştirir ve "Halka Doğru"

başlığıyla bir dergi çıkarırlar. Bu dergi Türkçülük açısından olduğu kadar Türk folkloru bakımından da ehemmiyetlidir. Çünkü Türkiye Türkçesinde folklordan söz eden ilk yazı yine Gökâlp tarafından bu dergide yazılmıştır. 23 Temmuz 1913 tarihli sayısında yayınladığı “Halk Medeniyeti-I, Başlangıç” adlı yazısında “Her kavmin iki medeniyeti var: Resmi medeniyet, Halk medeniyeti. O halde kavimlerin medeniyetlerinden bahseden bir ilim olan içtimaiyatın halk medeniyetini tetkik eden bir şubesi olmak gerek... İşte kaideleri yazılı olmayan ancak ağızdan ağıza geçmek suretiyle bir soyda uzayıp giden bu ananevi medeniyeti mütelâ eden ilme halkiyat adı verilir” diyerek folkloru tanımlar ve bu terimin karşılığı olarak halkiyat kavramını kullanır. (Çobanoğlu 2012).

Folklor ve halkiyat kavramları ilk kez bir dergide kullanılmış olması, dergilerin önemini göstermektedir. Folklor ilminin milliyetçilik ve sömürgecilik hareketlerinde oynadığı role ilk kez değinen M. Fuad Köprülü: “... Tarihi olmadan, lisan ve edebiyatı bilinmeden nasıl bir millet teşekkül edeceği, cidden say-i sualdir. Balkan milletleri, Rumeli’yi kendi aralarında taksim için münakaşa ederlerken yalnız silahla değil, birtakım delâil-i tarihiyye, lisaniyye ve insaniyye ile de mücehhez idiler; ‘folklor’ tetkikatı onlara birçok noktalarda delil ve rehber oluyordu.” (Yıldırım 2016: 81) diyerek Türkçülük akımını desteklediğinin sevgilerini vermiştir. Dursun Yıldırım, Türk Bitiği adlı kitabında bu konuda şu cümleleri söylemiştir: “Tanzimat ideolojisinin hâkim olduğu devrede, cılız bir yapıda olsa bile eski mahallileşme cereyanının kendi yolunda devam ettiğini, Avrupa edebiyat mektebine mensup bazı şairlerin ‘parmak hesabı’ diye küçümsenen hece veznini denediğini, âşık tarzı şiirler yazmaya, eserler vücuda getirmeye çalıştığını görürüz. Öte yandan bu devrede münevverler arasında ‘kültür’ planında, şuurlu bir milliyetçilik hareketinin başladığına tanık oluyoruz. Hareketin gelişmesine ve yayılmasına çalışan bu münevverlerimiz arasında Ahmet Vefik Paşa, Süleyman Paşa ve Ali Suavi Efendi’ler önde gelen isimlerdir. Türkçülüğü kültür planında yaymaya çalışan Ahmet Vefik Paşa’nın eserleri, millî şuuru uyandırma açısından olduğu kadar, Türk folklor araştırmaları yönünden de mühimdir. Ahmet Vefik Paşa, Türk dilinin zenginliğini göstermek üzere tertip ettiği sözlüğü Lehçe-i Osmanî’ye halk arasından topladığı kelimeleri katmıştır. Derlediği atasözlerini; Müntehabat-ı Emsâl-i Türkiye adıyla yayınlayan Paşa,

eski Türk destan ve esatirinden izler taşıyan ünlü Şecere-i Türkî'yi de bastırarak okuyucunun istifadesine sunmuştur" (Yıldırım 2016: 85-86). Yıldırım folklor adına yapılan ilk çalışmalardan bu şekilde bahsetmiştir. Ruhi Ersoy, bu dönemde yapılmış folklor konularını çağrıştıran mecmualardan bahsetmiştir: "Yazıların çoğu doğrudan folklorla alakalı olmasa bile bu dönemde mecmualar da çıkmaya başlamıştır. Türk kültürünün korunması ve yaşatılması için yine aynı dönemde 1908 yılında Türk Derneği kurulur. Türk Derneği Mecmuası isimli bir dergi çıkartarak Türk Halkbilimi çalışmaları için şuurlu bir adım atmış olurlar" (Ersoy 2013: 57). Bu dönemde folklor çalışmalarını başlatıp, hızlandırmak adına dernekler kurulmuştur. Bu derneklerden birisi olan, "Türk derneğinin kuruluş nizamnamesinde, derneğin amacının "Türklerin âsâr-ı atikasını, tarihini, lisanlarını, avam ve havas edebiyatını, etnografya etnologyasını ahval-ı içtimâiye ve medeniyet-i hazıralarını Türk memleketinin eski ve yeni coğrafyasını" araştırmak olduğunu belirtmişler; fakat sadece 7 sayı çıkarabilmişlerdir" (Saray 2011: 282). Sadece 7 sayı çıktığı için folklor adına yetersiz kalan bu derneğin ardından yapılan faaliyetleri Prof. Dr. Dursun Yıldırım, şu şekilde açıklamaktadır: "Türk Derneği'ni takiben, 1911 yılında Türk Yurdu ve Türk Ocağı dernekleri kurulur. Daha sonra bu iki dernek birleşir ve Türk Ocağı adı ile faaliyetine devam eder. Yeni derneğin yayın organı "Türk Ocağı Mecmuası" olur. Selanik'te yayınlanmaya başlayan "Genç Kalemler Mecmuası" da Türkçülük hareketinin gelişmesi yolunda faaliyet gösterir. Ziya Gökalp gibi Türkçülük ve folklor hareketinin öncüleri Herder gibi isimlerin düşündüklerinden, Türk milli kültürüne yakın olanlarını benimseyerek, Türk folklorunun gelişmesi adına çaba sarf etmişlerdir. Daha sonra folklor çalışmalarını geliştirmek için dergicilik faaliyetlerine hız vermiş ve şunları yapmışlardır: "Ziya Gökalp, Diyarbakır'dan İstanbul'a gelince Darülfünunu uzmanlık dallarına göre yeniden düzenler ve özerklik veririr, sosyoloji profesörlüğü görevini de yürüterek halkbilim çalışmalarını artırır. Türk Yurdu dergisinde şiirleri yayımlanır, daha sonra 'Yeni Mecmua' adlı dergiyi çıkarır ve en önemli yazılarını bu dergide verir. Gökalp, Diyarbakır'a yerleştikten sonra orada 'Küçük Mecmua' isimli bir dergi çıkarır. Bu dergi etrafında Diyarbakırlı gençlere gece dersleri verir. Çok önemli yazıları bünyesinde barındıran maddi

yetersizlik nedeniyle kapanma durumuna düşen dergi, Milli Eğitim Bakanlığı'nın gönderdiği bin lira ile bu dergi kapanmaktan kurtulur. 33 sayı süren bu dergi Gökalp'in Ankara'ya taşınması ile yayın hayatına son verir" (Par 2000: 7-8). 1 Kasım 1927 tarihinde Anadolu Halk Bilgisi Derneği adıyla Ankara da bir dernek kurulur. Genel merkez sadece Ankara değildir, İstanbul'da da bir bilim merkezi kurulur. Dernek kısa zaman sonra ismini değiştirir ve Türk Halk Bilgisi Derneği adını alır. Bu derneğin amacı Ziya Gökalp'in 'halka doğru' ilkesinden hareketle folklor ürünleri yayımlamak ve yaşatmaktır. 1929 yılında yayın işlerine, anket, derleme ve bilim çalışmalarına hız vererek, İzmir, Kayseri ve Erzurum'da birer anket temsilcilikleri kurarlar. Bir rehber kitap yayınlayarak "Halk Bilgisi Mecmuası" adıyla bir sayılık bir dergi çıkarırlar. Dergi ilk sayısından sonra kapanır. Bu dergi ilk folklor dergisi olması açısından önemlidir (Güzel-Torun 2015: 77). Daha sonra "Halk Bilgisi Haberleri" adıyla yeni bir dergi daha yayımlarlar. İlk 19 sayısı dernek tarafından çıkartılan derginin asıl koleksiyonunu oluşturan, 124 sayılık katkısıyla Eminönü Halkevidir. Derginin içeriği halk edebiyatı konularıyla alakalıdır (Oğuz 2008: 23). Pertev Naili Boratav, 1907-1998 yılları arasında yaşar ve halkbilimi adına öncü olabilecek çalışma, derleme tekniklerini geliştirerek kendilerinden sonraki folklor araştırmacılarına örnek olur. Öcal Oğuz bu cümleyi ispat için Boratav hakkında şu cümleleri söylemiştir: "1939 yılında DTCF'de halk edebiyatı kürsüsünü kurar ve bilimsel halkbilimi çalışmalarına hız verir. Alan araştırmalarını ve derleme çalışmalarını uluslararası terminolojiyi kullanarak yapar. Öğrencilerinden oluşturduğu ekiplerle Anadolu'da derleme gezilerine çıkar, böylece bugün artık elde edilmesi mümkün olmayan birçok halk edebiyatı materyalini derler, arşivler veya yayımlar. Çoğu kendisinin ve öğrencilerinin bu tarihten başlayarak 1948 yılında kürsüsünün kapatılmasına kadar olan dönemdeki derlediği malzemeye dayanan 18 kitabı Türkçe veya başka bir dilde yayımlanmış 200'den fazla makalesi bulunmaktadır. Boratav'ın DTCF'de çalıştığı 1940'lı yıllar onun Türkiye'nin pek çok bölgesinde çok zor şartlar altında yaptığı derleme gezilerine, bilimsel yayınlarına ve siyasal çatışmalarına tanıklık eder" (Oğuz 2008: 29) diyerek Boratav'ın alana katkısını sunar. Prof. Dr. Özkul Çobanoğlu, DTCF'deki bu çalışmaların hüsrarla sonuçlandığını şöyle anlatmaktadır, 1948

yılında Türk Halkbilimi Kürsüsü ideolojik mazeretler ileri sürülerek, ödeneği kesilerek kapatılır ve Pertev Naili Borotav ile İlhan Başgöz'ün işine son verilir. Halkbilimi adına çalışan bu iki isim çalışmalarını yurtdışında devam ettirmek zorunda kalmışlardır. Bu tarihten daha önce de Prof. Dr. M. Fuad Köprülü 1946 sonrasında siyasete girmesiyle İstanbul Üniversitesi'ndeki Türk Halkbilim çalışmaları yavaşlayıp durur. Bu iki olumsuz gelişme 1960'lı yıllara kadar Türk halkbilim çalışmalarının akademik hayattan uzaklaşıp dışlanması sonucunu doğurur (Çobanoğlu 2012: 48). Daha sonra Atatürk Üniversitesi'nde Prof. Dr. Mehmet Kaplan'ın yetiştirdiği öğrenciler ve onların öğrencileri Türk halkbilim çalışmalarını Türk Dili ve Edebiyatı bölümleri içinde yeniden organize ederler. "1932 yılından bu yana "Folklor Postası", "Türk Etnografya Dergisi", "Folklor", "Folklorla Doğru", "Sivas Folkloru", "Halkbilimi" gibi birçok dergi yayınlanmıştır. Ancak bunlar içinde yer alan İhsan Hınçer'in çıkardığı "Türk Folklor Araştırmaları" adlı aylık dergi 1949'dan 1980 yılına kadar 31 yıl içinde 366 sayı yayınlanarak en uzun ömürlü folklor dergisi ve Türk folkloru için bir mektep olması nedenleriyle, Türk halkbilim çalışmaları için son derece önemli bir yere sahiptir." (Çobanoğlu 2012: 49). Bu dergi, 366 sayı 31 yıl süreyle yayın hayatına devam ettikten sonra maddi imkânsızlıklar nedeniyle 1980 tarihinde, Bora Hınçer'in "Allah'a ısmarladık" başlıklı veda yazısıyla kapanmıştır.

Prof. Dr. Şükrü Elçin'in idaresinde olan Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü 1961 yılında Ankara da kurulmuştur. "Türk Kültürü" başlığıyla bir dergi çıkartarak halkbilimine önemli katkılar sağladıklarını Özkul Çobanoğlu söylemektedir (Çobanoğlu 2012: 49). DTCF'deki talihsiz olayların ardından bu isimler Türkiye'deki folklor araştırmaları açığını kapatmışlardır.

Folklor çalışmaları kentten yerele geçince daha da artmaya başlamıştır. Hatta yerel, folklor için merkez konuma gelmiştir. Bu konu hakkında Prof. Dr. Nebi Özdemir, kültürün etkileşimler bütünü ve ürünü olduğunu bu sebeple kent ve köy etkileşimi de kültürü, dolayısıyla kültür araştırmalarını biçimlendirdiğini ve dönüştürdüğünü söylemiştir. Halkbilimi araştırmaları uzun süre köy veya yerel merkezli olarak gerçekleştirilmiş; çünkü asıl gelenek malzemeleri hala yereldedir. Özdemir; halk kültürü, gelenek kültürü, geleneksel kültür gibi

tanımlamalar köy merkezli olarak algılanmış ve değerlendirilmiştir, diyerek yerel algısının geçerli olduğunu söylemiştir. Çoğunluğu kent kökenli halkbilimciler yereldeki gelenek kültürünün keşfedicileri ve derleyicileri olarak tanınmakla yetinmişler, hatta bu durumdan mutluluk ve gurur duyduklarını ifade etmiştir; çünkü kent folklor araştırmacıları için asıl kaynak buradadır. Temelini ‘halka doğru’ düşüncesinin ve derlemecilik temelli korumanın oluşturduğu bu idealist ve romantik halkbilimci yaklaşımı sadece ilk dönem değil, bugünkü araştırmaları da biçimlendirmeye devam etmektedir. (Özdemir 2017: 491) demiş ve yerel folklor araştırmacılığının önemini vurgulamıştır.

Prof. Dr. Abdurrahman Güzel ve Prof. Dr. Ali Torun, “Türk Halk Edebiyatı El Kitabı” adlı kitapta; Türkiye’de yapılan folklor çalışmalarını çalışma metotlarına, verilen ürünlerin nitelik ve çeşitlerine bakarak kronolojik olarak 7 dönemde incelemişlerdir. Bu yedi dönemlerden bir tanesi 1938-1966 tarihleri arasını verdikleri “Dergici Dönem”dir. Güzel ve Torun hocalar, folklor dergiciliğinin başlangıcı olarak bu yılları esas almışlardır ve şunu söylemişlerdir: “Bu döneme toplayıcı ve yayıcı dönem de denilebilir. Bu devirde dergi çalışmalarıyla ülkenin ülkenin her yerinden folklor ürünleri derlenmiş ve okuyucunun hizmetine sunulmuştur.” Daha sonra da 1966 yılı ve sonrasındaki yıllara da “Bilimci Dönem” diyerek bu devrin belirgin özelliğinin folklor ilminin devletin hem sorumlu bakanlıklarında hem de üniversitelerinde ciddi bir biçimde ele alındığını, belirli bir program dâhilinde hem folklorla yönelik bilimsel çalışmalar yapıldığını hem de profesyonel folklorcuların yetiştiğini vurgulamışlardır. (Güzel-Torun 2015: 71).

Sivas Folkloru dergisinin isim değişikliğine gitmesinin ardından, “Türk Folkloru” dergisi, 1978-1999 yılları arasında yayın hayatını sürdürerek, İbrahim Aslanoğlu’nun vefatından sonra, oğlu Erman Aslanoğlu devam ettirmiş sonra da 1999 yılında derginin yayın hayatı sonlanmıştır. Yakın dönemde ise, Milli Folklor dergisi 1989 yılından itibaren aralıksız olarak yayın hayatını devam ettirmektedir.

1.1.1. Yerel Folklor Dergiciliğinin Başlangıcı

Halkevlerine neden ihtiyaç duyulduğu sorusuna Prof. Dr. Nebi Özdemir, yerel folklor araştırmalarının önemini belirten şu cümleleri söylemiştir: “Gerçekleştiren derleme çalışmalarıyla ‘milletin efendisi’ konumuna sahip köylü imgesi ve gelenek kültürü imajı kentte olumlu içeriklerle belirginleşmeye başlamıştır. Köylü ve gelenek kültürü ulusal devletin temellerini oluşturmuştur. Halkevleri ve Köy Enstitüleri (1940-1946), bir yanıyla köylünün ve yerel gelenek kültürünün kentteki imgelerinin olumlu, idealist ve romantik içeriklerle zenginleştirilmesini ve yaygınlaştırılmasını sağlamıştır. Özellikle yerel ve yöresel gelenek kültürü içerikleri ile oluşturulan dergiler bu süreçte belirleyici olmuştur. Diğer taraftan bu kurumların kentte gerçekleştirdikleri etkinlikler de kentlinin yerel ve gelenek kültürü hakkındaki duygu ve düşüncelerini etkilemiştir.” (Özdemir 2017: 495) diyerek yereldeki kültürün öneminin kavrandığına, bu sayede kentte folklor konusunda olumlu gelişmeler yaşandığına işaret etmiştir. Kent, yerel folklorun yaygınlaşması ile kültür çalışmalarının öneminin bilincine varmıştır.

Halkevlerinin kuruluş öyküsü ise şöyle başlamaktadır: “10 Şubat 1931 tarihinde Türk Ocakları Genel Merkezi, Ankara’da topladığı bir kurultayla, 1912 yılında kurulan ocakların feshine karar verir. Cumhuriyet Halk Partisi de 19 Mayıs 1931 tarihinde toplanan III. Kurultayında Türk ocaklarının bu kararını onaylayarak ve Halkevleri’nin kurulmasını öngören bir karar alır. Türk ocaklarının feshinin üzerinden yaklaşık bir yıl geçtikten sonra 1932 tarihinde Halkevleri kurulur. (Ülkütaşır 1972: 57). Halkevlerinin kurulmasıyla birlikte devlet desteğiyle folklor çalışmaları başlamış olur. “Türk folklor çalışmalarının özellikle taşra illerindeki derleme ve araştırmalar yeteri kadar bilimsel ve yöntemli olmasa da halkbiliminin derleme ve yayın açısından en parlak dönemlerinden biri olan Halkevleri döneminde açılan onlarca Halkevi ve bu evlerin yayımladığı dergiler, Türkiye’de önemli bir halkbilimi potansiyeli oluşturmaktadır” (Oğuz 2008:25). “Atatürk ilke ve inkılaplarının geniş halk kitlelerine ulaştırılması ve benimsetilmesi, milli kültüre ait her türlü öğenin araştırılması amacıyla kurulan Halkevleri, bu amacına ulaşmak için yüzlerce kitap, broşür ve dergi yayınlamıştır. Halkevlerinin yapmış olduğu yayınlar içerisinde Halkevi

dergilerinin ayrı bir yeri ve önemi bulunmaktadır” (Duman 2013: 287). Çünkü bu dergiler çıkarıldıkları bölgenin tarihini, coğrafi özelliklerini, sosyo-kültürel özelliklerini yani kültürüne ilişkin araştırmalarına yer vermiştir. Bizim için her şeyden önemli olması da folklor çalışmalarının devlet desteği ve izniyle başlamış olmasıdır. Prof. Dr. Öcal Oğuz, Halkevlerinin çıkardığı dergileri yayımlayarak, Halkevlerinin şehirlere nasıl temas ettiği yani yerel dergiciliğin ne kadar yayıldığına dikkat çekmek istemiştir. Bu tabloya göre Türkiye’deki Halkevlerinin genel durumu şu şekildedir:

“Abant” dergisi, Bolu Halkevi tarafından 1944-1947 yılları arasında 13 sayı olarak çıkarılmıştır. “Akgünler” dergisi, Adana Halkevi tarafından çıkarılmış olup dergide hiçbir derleme yapılmamıştır derginin hakkında yıllarına dair bilgi yoktur. “Akpınar” dergisi, Niğde Halkevi tarafından 1994 yılında 61 sayı olarak çıkartılmıştır. “Aksu”, Giresun Halkevi tarafından 1933-1949 tarihleri arasında 53 sayı çıkartılmıştır. “Altan” dergisi, Elazığ Halkevi’nde 1935-1939 yılları arasında 48 sayı olarak yayın yapmıştır. “Altınyaprak” dergisi, Bafra Halkevi, 1935-1937, 29 sayı çıkarmıştır. “Anafarta” dergisi, Çanakkale Halkevi, 1934- 1943, 9 sayı çıkartmıştır. “Atayolu” dergisi, Erzurum Halkevi, 1939 yılında 2 sayı çıkartmıştır. “Bakırköy Halk Dergisi”, Bakırköy Halkevi, 1939-1948, 25 sayı çıkartmıştır. “Barboros” dergisi, Beşiktaş Halkevi, 1938-1951, 23 sayı çıkartmıştır. “Başpınar” dergisi, Gaziantep Halkevi, 1946-1949, 102 sayı çıkartmıştır. “Batıyolu” dergisi, Kırklareli Halkevi, 1935-1936, 8 sayı çıkartmıştır. “Bozkurt” dergisi, Manisa Halkevi, 1936 yılında 3 sayı çıkartmıştır. “Bozok” dergisi, Yozgat Halkevi, 1938-1941, 14 sayı çıkartmıştır. “Burdur” dergisi, Burdur Halkevi, 1939-1941, 26 sayı çıkartmıştır. “Çağlayan” dergisi, Antalya Halkevi, 1935-1938, 22 sayı çıkartmıştır. “Çamdağı” dergisi, Hendek Halkevi, 1947 yılında 1 sayı çıkartmıştır. “Çoruh” dergisi, Artvin Halkevi, 1938 yılında 4 sayı çıkartmıştır. “Çorumlu” dergisi, Çorum Halkevi, 1938-1946, 61 sayı çıkartmışlardır. “Çukurova” dergisi, Adana Halkevi, 1946-1947, 9 sayı çıkartmıştır. “Dağarcık” dergisi, Mudanya Halkevi, 1939-1947, derginin sayısı tespit edilememiştir. “Derme” dergisi, Malatya Halkevi, 1937-1947 yılları arasında 20 dergi çıkartmıştır. “Devrimin Sesi”, Bilecik Halkevi, 1936 yılında 6 adet sayısı çıkmıştır. “Dıranaz” dergisi, Sinop Halkevi, 1936-1941, 36 sayı çıkartmıştır. “Doğuş” dergisi, Kars Halkevi, 1933-1941, 58 sayı çıkartmıştır. “Dört Eylül” dergisi, Sivas Halkevi, 1939-1942, 51, “Duygular” dergisi, Bolu Halkevi, 1941-1942, 7 sayı çıkartmıştır. “Edirne” dergisi, Edirne Halkevi, 1940 yılında 4 sayı çıkartmıştır. “Edirne’de Altı Ok” dergisi, Edirne Halkevi, 1933-1936, 33 sayı çıkartmıştır. “Ege” dergisi, Edremit Halkevi, 1941 yılında 1 sayı çıkartmıştır. “Erciyes” dergisi, Kayseri Halkevi, 1938-1950 yılında 85 sayı çıkartmıştır. “Erzurum” dergisi, Erzurum Halkevi, 1944-1946, 11 sayı çıkartmıştır. “Fikirler” dergisi, İzmir Halkevi, 1927-1947, 334 sayı çıkartmışlardır. Türkiye’nin en eski ve en uzun süre yayımlanmış dergilerindendir. 1927 senesinde Arap harfleri ile

yayına başladıktan sonra, kültür dergisi olarak yayınını sürdürdü ve 133. Sayıdan sonra İzmir Halkevi dergisi oldu. “Gediz” dergisi, Manisa Halkevi, 1937-1950, 102 sayı çıkartmıştır. “Görüşler” dergisi, Adana Halkevi, 1937-1946, 91 sayı çıkartmıştır. “Güney” dergisi, Mersin Halkevi, 1934 yılında 4 sayı, “Halk Bilgisi Haber”, Eminönü Halkevi, 1929-1942, 124 sayı çıkartmışlardır. “Halk İçin” dergisi, Fatih Halkevi tarafından 1948 yılında 1 sayı çıkartmıştır. “Halkevi” dergisi, Eskişehir Halkevi, 1942-1946, 93 sayı çıkartmıştır. “.....” Dergisi, Bursa Halkevi, 1934 tarihinde 4 sayı çıkartmıştır. “Halkevleri Folklor Dergisi”, Eminönü Halkevi, 1942 yılında 1 sayı çıkartmıştır. “Hatay” dergisi, Antakya Halkevi, 1944-45, 13 sayı çıkartmıştır. “İlgaz” dergisi, Kastamonu Halkevi, 1936, 5 sayı çıkartmıştır. “İçel” dergisi, Mersin Halkevi, 1938-42, 49 sayı çıkartmışlardır. “İnan” dergisi, Trabzon Halkevi, 1937-1949, 52 sayı çıkartmıştır. “İnanç” dergisi, Denizli Halkevi, 1937-1946, 106 sayı çıkartmışlardır. “İstanbul” dergisi, İstanbul-Merkez Halkevi, 1943-46, 73 sayı çıkartmışlardır. “Karacadağ” dergisi, Diyarbakır Halkevi, 1938-1950, 137 sayı çıkartmışlardır. “Karaelmas” dergisi, Zonguldak Halkevi, 1938-1947, 48 sayı, “Kaynak” dergisi, Balıkesir Halkevi, 1933-1947, 168 sayı çıkartmışlardır. “Kılıçözü” dergisi, Kırşehir Halkevi, 1946, 3 sayı, “Konya” dergisi, Konya Halkevi, 1936-1950, 140 sayı, “Küçük Menderes”, Tire Halkevi, 1941-42, 12 sayı, “Marmara” dergisi, Tekirdağ Halkevi, 1935 yılında 1 sayı çıkartmışlardır. “Muğla” dergisi, Muğla Halkevi, 1937-38, 17 sayı çıkartmışlardır. “Notlar” dergisi, Yozgat Halkevi, 1941-42, 5 sayı çıkartmışlardır. “Ocak” dergisi, Urla Halkevi, 1939 yılında 2 sayı çıkartmışlardır. “On dokuz Mayıs” dergisi, Samsun Halkevi, 1935-1950, 114 sayı çıkartmışlardır. “Ordu” dergisi, Ordu Halkevi, 1944-1946 yılları arasında 8 sayı çıkartmışlardır. “Ortayayla” dergisi, Sivas Halkevi, 1936-1939, 16 sayı çıkartmışlardır. “Sakarya” dergisi, Adapazarı Halkevi, 1943 yılında 6 sayı sürmüştür. “Sultandağı” dergisi Akşehir Halkevi tarafından çıkartılmıştır, derginin sayısı ve yılları hakkında bilgi yoktur. “Taşhan” dergisi, Merzifon Halkevi, 1936-1938, 30 sayı çıkartmışlardır. “Taşpınar” dergisi Afyonkarahisar Halkevi, 1932-1949, 161 sayı çıkartmışlardır. “Türk Akdeniz” dergisi, Antalya Halkevi, 1937-1944, 34 sayı çıkartmışlardır. “Uludağ” dergisi, Bursa Halkevi, 1935-1950, 101 sayı çıkartmışlardır. “Ülker” dergisi, Niksar Halkevi, 1936-1937, 6 sayı çıkartmışlardır. “Ülker” dergisi, Burdur Halkevi, 1936 yılında 6 sayı çıkmıştır. “Ülkü” dergisi, Halkevleri 1. Seri, 1933-1941, 102 sayı, “Ülkü” dergisi, Halkevleri yeni seri 1941-1946, 124 sayı, “Ülkü” dergisi, Halkevleri üçüncü seri, 1947-1950, 44 sayı çıkartmışlardır. “Ün” dergisi, Isparta Halkevi, 1934-1949, 172 sayı çıkartmışlardır. “Yayla” dergisi, Erzurum Halkevi, 1944 yılında 1 sayı çıkartmışlardır. “Yenidoğuş” dergisi, Manisa Halkevi hakkında başka bilgi yoktur. “Yeni Milas” dergisi, Milas Halkevi, 1936-37, 9 sayı “Yeni Tokat” dergisi, Tokat Halkevi, 1933-1936, 52 sayı, “Yeni Türk” dergisi, Eminönü Halkevi, 1932-1943, 25 sayı, “Yeşilirmak” dergisi, Amasya Halkevi, 1938-39, 8 sayı, “Yeşilordu” dergisi, Ordu Halkevi, 1947-1950, 13 sayı çıkartmışlardır.” (Oğuz 2008:26-28).

Yukarıda isimleri geçen dergilere bakıldığında bu dergiler, bulundukları bölgenin

ismiyle ya da yöresel, tarihi ve coğrafi özelliği ile örtüşmektedir. Mesela Abant dergisi Bolu'da, Çoruh dergisi Artvin'de çıkmıştır. Tarihi özelliğinden ötürü Sivas halkevinde çıkan derginin ismi 4 Eylül, Çanakkale'de çıkan derginin adı Anafartalar, Samsun'da çıkan derginin adı 19 Mayıs'tır. O halde diyebiliriz ki halkevleri bulundukları bölgeye ait olduğundan yerel folklor dergileri özelliklerini taşımaktadır. Bu isimlerin olduğu dergide 'folklor' ismi geçmez; ancak Sivas'ta halkevlerinin çıkardığı dergiler incelendiğinde içeriğinde folklor yazılarının olduğunu tespit edilmiştir. Birtakım sebeplerden ötürü Halkevleri kapatılmıştır. Selçuk Duman, "Modern Türkiye'nin İnşasında Halkevleri ve Sivas Halkevi Örneği" başlıklı çalışmasında 478 halkevi tespit etmiş ve bu dergilerin kapanışı hakkında şunları söylemiştir: "1951 yılında kapatıldıklarında sayıları 478'e ulaşan Halkevlerinden sadece, dergi çıkarmak için gerekli eleman, bütçe ve teknik imkâna sahip olanlar süreli yayın faaliyetinde bulunabilmiş; ekonomik imkânsızlıklar nedeniyle bazı Halkevi dergileri ise sadece birkaç sayı yayınlatabilmiştir." (Duman 2013: 287) diyerek yerel dergilerde maddi faktörün etkili olduğunu vurgulamıştır. Yukarıda yazılan, Halkevleri tarafından çıkarılan dergiler görüldüğü gibi yerel folklorun başlamasına ve yayılmasına neden olmuştur, yerel folklorun oluşmasına zemin hazırlamışlardır. Yerel folklor araştırmacıları amatörlüklerini bu dergide atmışlar, daha sonra çıkacak olan dergilerde daha nitelikli yazılar yazıp çalışmalar yapmışlardır. Öcal Oğuz tarafından 77 tanesi tespit edilen Halkevlerinin çıkardığı dergiler, yerel halkbilim dergiciliğinin de başlangıcı sayılabilir. Çünkü bundan önce çıkan dergiler Ankara, İstanbul, İzmir gibi büyük şehirlerde çıkıp, yayın içeriğini tek bir bölgeye göre sınırlamazken; Halkevleri bulundukları bölgenin kültürüne ait halkbilim çalışmaları yapmış ve yerel folklor dergiciliğini başlatmışlardır.

Halkevi dergilerinin yerel folklor dergiciliği açısından bir zemin teşkil ettiği görüşüne, Eflatun Cem Güney de Sivas Halkevi tarafından çıkarılmış olan 4 Eylül adlı dergide destekler mahiyette bir yazı yazmıştır. Bu yazıda Eflatun Cem Güney, "Halkevlerimiz dergiler, broşürler gibi bol ışıklı eserlerle güzel bir yayma ve yaratma yolu tutmuş bulunuyor. Az fakat heyecanlı bir kadro ile çıkarılan bu mecmuaların en karakteristik çizgisi 'mahallilik'tir. Çünkü milliyetçi ve inkılapçı görüşlerle işlenen bu dergilerin hemen hepsi de kendi muhitlerinin aynası

olmaya çalışıyor; yaprakları arasında o muhitlerin dünü, günü ve yarını yaşıyor. Filhakika, bunları çıkaran genç kalemler akademik ilim ve beylik sanat yapmaya özenmiyor; bilhassa, ulusal ilim ve orijinal sanata mahallî ve tarihî vesikalar hazırlıyor. Bu itibarla halkevleri neşriyatı, yalnız iyi bir kültür ve inkılap terbiyesi içinde yetişecek kabiliyetler için değil, asıl inkılap kültürünü yaratacak yetişkin kıymetler için değerlidir; çünkü çetin emek ve yorgunluklarla ortaya konulan bu madde ve malzeme büyük zekâlara ışık, büyük hassasiyetlere ilham olacaktır; Halkevi dergilerinin özü, özlülüğü buradadır.” (Güney 1939: 6). diyerek Halkevi dergilerinin yerel folklor araştırmacılığı geleneğindeki yerini, önemini ve işlevini ortaya koyuyor. Halkevi dergilerinin amaçlarından en önemlisi, kültür geçmişinin karanlık kalmasını engelleyerek, kültürü somut hâle taşıyacak olmalarıdır.

1.1.2. Sivas'ta Çıkan Yerel Folklor Dergileri

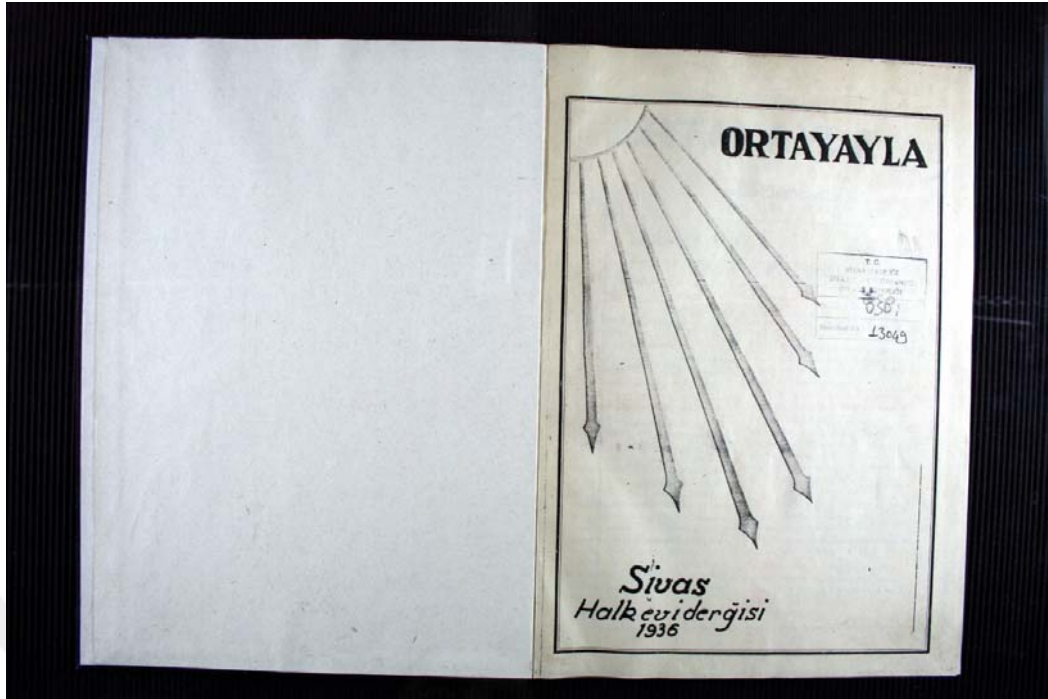
Sivas yerel folklor dergilerinden -aşağıda yazılan dergiler- süreli yayınlar olarak, yayın hayatını sürdürmüş, Türk halkbilimi literatüründe yerini almıştır. Sivas Folkloru dergisinin üzerinde ayrıntıyla çalışıldığı için, bu bölümde Sivas Folkloru dergisi hariç, Sivas'ta çıkmış diğer yerel dergilerin bilgileri ana hatlarıyla aşağıda verilmiştir. Bu dergiler, “Halkevlerine ait dergilerin isimleri incelendiğinde, bu isimlerin Milli Mücadele'nin ve daha sonra Atatürk tarafından gerçekleştirilen inkılapların simgesi haline gelmiş olan, tarih ve kavramlar ile Halkevlerinin bulunduğu şehirle özdeşleşen çeşitli unsurlardan meydana geldiği görülecektir.” (Duman 2013: 288). Eflatun Cem Güney, Sivas'ta çıkan yerel folklor dergilerinin hakiki birer kaynak olduğunu belirtmek için, yine bir halkevi dergisinde -4 Eylül'de- şu cümleleri söylemiştir. Dört Eylül gibi yerel dergiler Halkevi dergilerinin amaçlarının özlülüğünü oluşturduktan sonra, Sivas yerel dergilerinden için, “Kızılırmak insanının ve bütün bir inkılap neslinin her yıl derin bir duygu ve coşkunluğu duyarak kutladığı büyük tarihi günün bayrağı altında çıkıyor. Sivas halkevlerinin mecmualarında, bahsettiğimiz renk ve ruh var. Sahifelerinden zengin bir 'halkiyat' ve 'mahallî hayat' taşıyor; şiirlerinde hikâyelerinde Sivas'ın kalbi, karakteri yaşıyor. İşte kuru ilim ve kurak sanata süzülen öz suyu verecek hakiki kaynak... Bir zamanlar klişe sözlerle bir

karalamadan ileri geçmeyen bu dergilere büyük inkılabımızın ideolojisine yakışır veçheler verene, onu öyle öz ve temiz bir kaynak yapan Vehbi Cem ve onun ateşli kalem arkadaşlarıdır.” (Güney 1939: 6). Eflatun Cem Güney, coğrafi özelliklere göre, Sivaslılara “Kızılırmak İnsanı” diyerek benzetme yapmıştır. Sivas’ın folklor için bir kaynak olduğu düşüncesini Eflatun Cem Güney de desteklemiş oluyor ve kendi öğrencilerine, onun arkadaşlarına güvendiğini göstererek onları folklor araştırmacısı olmaya özendiriyor.

Sivas’ta çıkan diğer yerel dergilerin hepsinin folklor dergisi olduğunu söylemek mümkün değildir, zaten bu dergiler de folklor adıyla çıkmamıştır; ancak bu dergiler içerisinde folklor yazılarını bulunduran yerel dergilerdir. İsimleri verilen dergilerde folklor yazıları tespit edilmiştir. Sivas’ta çıkan diğer yerel dergiler şunlardır:

1.1.2.1. Ortayayla

Ortayayla dergisi, 1936 yılının Mayıs ayında Sivas Halkevi Dergisi başlığı adı altında çıkartılmıştır. Derginin çıkış amacı şu şekilde aktarılmıştır: “Ortayayla, büyük Türk ulusunun sinesinden doğan Büyük Şefin yarattığı inkılap ve ulusal rejim ülkülerini yaymak için çıkıyor. Ortayayla bir ülkü dergisi olduğu için onda her çeşit yazı çıkmayacaktır. Ortayayla’nın sayfalarında yer alabilecek yazılar şunlardır: Tarih, dil ve edebiyat, sosyal yazılar, ekonomik ve finansal yazılar, sağlık ve nüfus işleri, spor.” Bu açıklamayı yapan kişi Cemal Köseoğlu’dur (Köseoğlu 1936: 1). Derginin ilk 2 sayısı Kamil matbaasında diğer 14 sayısı da Vilayet Matbaasında basılmıştır.

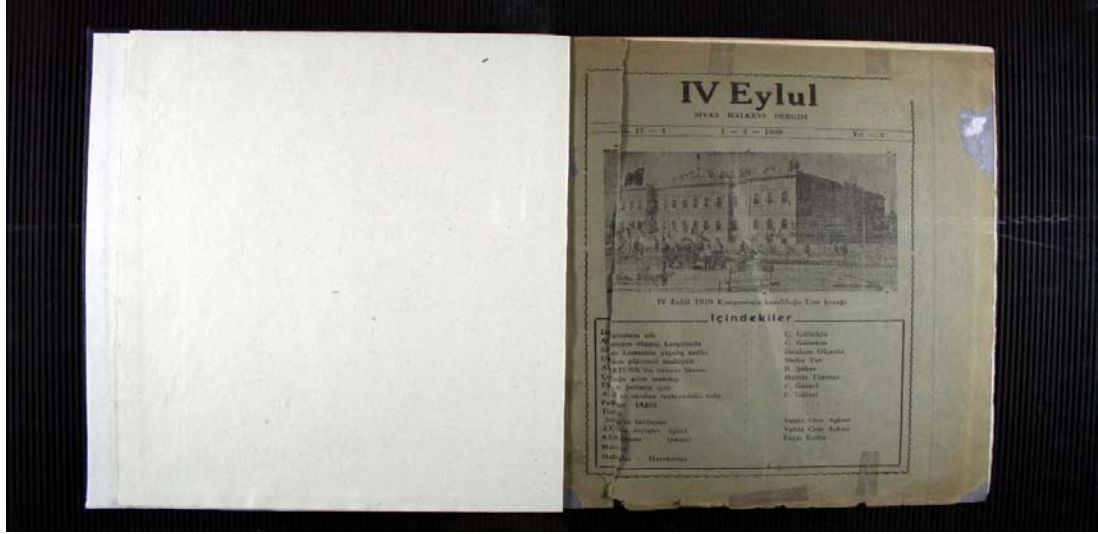
(Ortayayla Dergisinin İlk Kapak Fotoğrafı).

Birçok konuya yer veren Ortayayla dergisi toplam 16 sayı yayınlamıştır. 16 sayı olan dergide 51 adet folklor konularına yer verilmiştir. Dergi 16. Sayıdan sonra isim değişikliğine giderek "4 Eylül" ismini almıştır. Bu dergide pek çok farklı daldan konulara yer verilmiştir. Halk edebiyatı sayfası diye bir bölüm açıp, folklor yazılarına yer vermişlerdir. Folklor yazılarının büyük çoğunluğu Coşkun Ertepinar'a aittir, Ertepinar'ın Sivas Folkloru dergisinde sadece 1 yazısı bulunmaktadır. Ertepinar, 2005 yılında vefat ettiği için, neden sadece 1 yazı yazdığı hakkında bilgi edinilememiştir. H. Nezihi, Ruhsatî'den şiirler derleyerek bu dergide seri halinde yazı yayımlamıştır. Hilmi Erkeskin, "Folklor Sayfası" başlıklı bir bölüm açıp Sivas'ın ilçelerini köylerini anlatan bir yazı dizisi yayımlamıştır. Bu dergide folklor yazıları ile alakalı 41 yazı bulunmaktadır. Sadece 16 sayısında 51 folklor yazısına yer vermiş olan bu dergi -Sivas için- yerel folklor dergiciliğine başlangıç sürecinde azımsanmayacak boyuttadır.

Derginin kapağında Atatürk ilkelerini temsil eden 6 ok bulunmaktadır. Bunlar: Cumhuriyetçilik, Halkçılık, Milliyetçilik, Laiklik, Devletçilik, İnkılapçılık. Halkevlerinin amaçları bu ilkeler doğrultusunda kurulduğu için simgelerini de bununla bağlantılı olarak kullanmışlardır.

1.1.2.2. 4 Eylül

“4 Eylül Dergisi”, 1939 yılında Sivas Halkevi Dergisi tarafından çıkartılmıştır. “Sivas Halkevi’nin Ortayayla dergisinin ismini 4 Eylül olarak değiştirmesinin temel sebebi, Milli Mücadele tarihinde son derece önemli bir yere sahip olan Sivas Kongresi’nin başlangıç tarihinin sürekli olarak canlı tutulmak istenmesidir.” (Duman 2013: 288). 4 Eylül dergisinin ilk sayısında “Dergimizin adı” başlıklı C. Gültekin imzasıyla bir yazı bulunmaktadır. Bu yazıya göre derginin isim değişikliğine gitmesi şu şekilde açıklanmıştır: “Halkevlerinin çıkardıkları dergilere ad verirken bulundukları bölgenin yersel, tarihsel yahut devrimsel özgülüklerinden asıgılanmaları normal bir harekettir. Sivas’ımızın çıkardığı Ortayayla dergisine gelince: Büyük Kongrenin toplanması, Millî Misakın karar altına alınması, Türk Cumhuriyet hudutlarının çizilmesi gibi istiklâlimizi gökleştiren Cumhuriyet tarihimizin temellerini atan 4 Eylül 1919 gibi tarihsel ve devrimsel bir adımız; şan ve şeref dolu, bir sembolümüz olmasaydı Ortayayla adını bırakmazdık. 4 Eylül’ü benimsemek, onun tarihini, onun adını her vesile ile anmak, yaşatmak, gökleştirmek, Kültür kaynağı olan halkevimizin başta gelen bir ödevi olduğuna göre; bu kutsal adı dergimizin başına geçirdik. Dergimiz bu adın tarihsel kuvvetinden, 4 Eylül 1919’un enerji kaynaklarından feyz alarak bu parlak izde, bu ışıklı yolda yürüyecektir. 4 Eylül dergisine ve ailesine kültürel yardımlarda bulunmak, onu adile denk olarak çıkartmak bu ilin gençlerinin ve bütün yurt gençlerinin eli kalem tutanlarının şerefli bir ödevidir.” (Gültekin 1939: 1). diyerek derginin çıkış amacını ve beklentilerini ortaya koymuştur. Yerel folklor dergiciliğinin oturtulmaya çalışıldığı bu zamanlarda Türk gençlerine yazı yazmaları için çağrı yapılması, yerel folklor araştırmacılığına teşvik hükmündedir. Bu dergi 51 sayı yayımlanmış olup son sayısını 31 Mart 1942 yılında vermiştir. Derginin yazı işlerine bakan kişisi Vehbi Cem Aşkun’dur. Dergi Kamil Matbaası tarafından basılmıştır. Aşağıdaki örnekte görüldüğü gibi, 4 Eylül dergisinin kapak fotoğrafında Sivas’ta bulunan 4 Eylül Kongre binasının fotoğrafı vardır. Dergi adı ile kapağı arasında benzerlik sağlamışlardır. 51 sayısında da kapak fotoğrafı aynıdır.

(4 Eylül Dergisinin Kapak Fotoğrafı).

4 Eylül dergisi iki sütun şeklinde, 20x28 cm boyutlarında basılmıştır. “Dergide Sivas ve çevresinin folklor özelliklerine sık sık yer verildiği görülmektedir. Özellikle birinci ve ikinci sayıda Sivas halkevi tarafından derlenen Sivas’a ait onlarca atasözü yayınlanmış ve Sivaslılardan Sivas çevresinde söylenen atasözlerinden bildiklerini dergiye göndermeleri istenmiştir.” (Köseoğlu 1936,18). Böylelikle Sivas folklorunun araştırılmasında bir farkındalık yaratmak istemişler ve yerel sözlü kültürün yazıya geçmesinde önemli rol oynayarak, yerel folklor ürünlerinin kaybolmadan kayıtlara geçmesine ön ayak olmuşlardır. 4 Eylül dergisinde Folklor başlığı adı altında ağıtlara ve türkülere yer verilmiştir. Vehbi Cem Aşkun, Sivas’ın Tarihçesi başlıklı bir yazı serisi yazarak, Sivas’a ait deyişleri kaleme almıştır. Aşkun 1939 yılında, 2. sayıda “Halk Edebiyatımızın Bugünkü Durumu” başlıklı seri halinde yazılar yazmıştır. 1939 yılı ve günümüzdeki halk edebiyatının durumunu kıyaslamak açısından örnek teşkil edecek mahiyette bir yazıdır. Böylelikle yerel folklor dergileri geçmişle günümüz arasında bizlere kıyas yapmak, çözümlemek ve anlamlandırmak olanağını da sunmuş olmaktadır. Vehbi Cem Aşkun’un bu dergide dizi halinde yayımladığı folklor konuların genel başlıkları şunlardır: “Halk Edebiyatımızın Bugünkü Durumu, Sivas Folkloru, Anadolu Yazıcılarını Tanıyalım”. Vehbi Cem bu başlıkları kullanarak 51 sayıda folklor serisi yazmış, böylelikle diğer yerel folklor dergilerine de örnek olmuştur.

Eflatun Cem Güney, 4 Eylül dergisinin 8. Sayısında “Vehbi Cem, benim yarı adaşım ve tam eserimdir. Çünkü bu vefalı talebem, kendisini çok seven hocasının yolunda yaratıcı bir ruhla yürüyor; bir yandan, on yedi sene önce hocalığını yaptığım bir kürsüde yarının ümitlerini yetiştiriyor. Bir yandan da, yine o zamanlar Sivas’ta açtığım folklor vadisini velut bir kalemle çiçeklendiriyor. İlk te’sir, derindir derler, çok doğru. Ben eserlerimin eserini derin bir tahassüs ve tahassür zevki duyarak okuyorum. Yeni bir ilim ve sanat şekline can vermeye çabalayanlarda aradıkları maya ve malzemeyi bu dergide bulabilirler.” (Güney 1936: 6) demiştir. Öyleyse yerel folklor dergilerinde yazan yerel folklor araştırmacıları birbirlerini desteklemiş ve birbirlerine yol göstermişlerdir. Aynı zamanda yerel folklor dergileri, günümüzde halkbilim camiasında önemli bir konumda olan isimlerin yetiştikleri dönemdeki hissiyatlarına tanıklık edilmesi bakımından da önemlidir.

1.1.2.3. Yayla

“Yayla” dergisi 1944 yılında Vehbi Cem Aşkun tarafından çıkarılan “15 Günlük Türk ve Türkçü Sanat ve Kültür” dergisidir. 1946 yılına kadar yaklaşık 3 yıl boyunca yayın hayatını sürdürmüş ve toplam 45 sayı çıkmıştır. Dergi Kâmil Matbaası tarafından basılmıştır. Yayla, “Yaylalıların kalbi ve sesidir.” cümlesi bu derginin sloganıdır. Derginin çıkış amacını “Niçin Çıkıyoruz?” başlığında Dr. Sırrı Aliçli şu şekilde yazmıştır: “Memleketin her tarafından yığın yığın çıkan dergiler arasına neden biz de karışmak istiyoruz? Çorbada bizim de bir çimdik tuzumuz bulunsun diye mi? Hayır. Yirmi senedir tuzluya tuzluya o kadar çok konserve yaptık ki... Biz artık konserve haline gelmek istemediğimizi anlatabilmek için çıkıyoruz. Yığın yığın çıkan mecmualarda gördüğümüz ve tenkit ettiğimiz eksiklik veya lüzumsuzlukları semtimize uğratmamağa çalışmak, yabancı ideolojilerimizi kenar ve köşede unutturmamak için azami gayret sarf ediyoruz. Yalnız Türk’ü, Türklüğü ve onun içtimaî prensiplerini Türk gençliğine hiçbir ihtirasa kapılmadan anlayabildiğimiz gibi yayabilmek ve bu büyük varlıktan yarın için büyük millî menfaatler göreceğimizi düşünerek sayfelerimizi açıyoruz. Özümüz kadar sözümüz Türk, sözümüz kadar idealimiz Türklüktür.

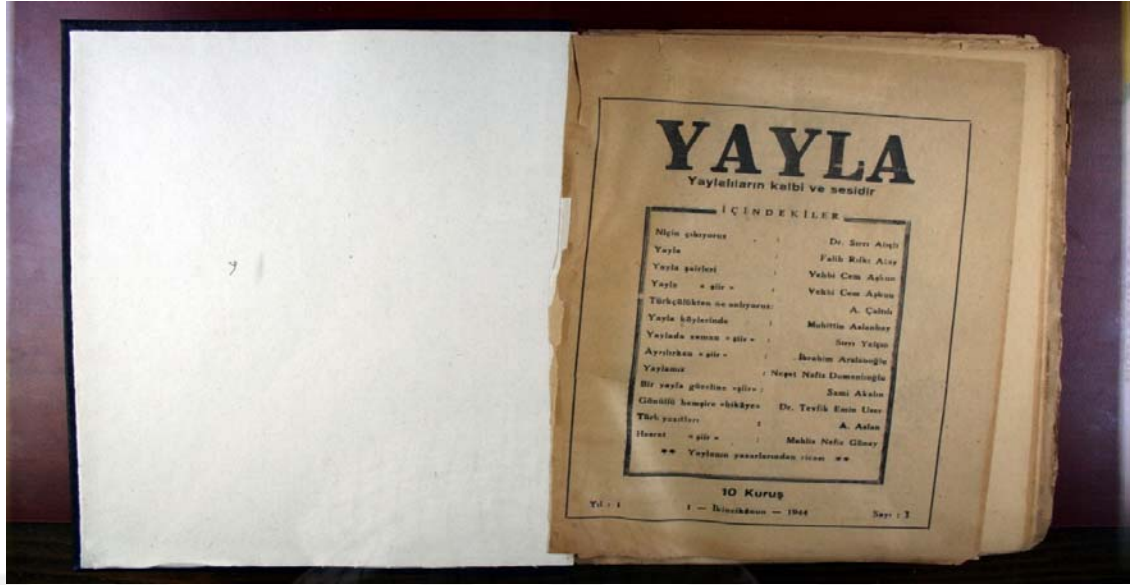
Türklük ve Türkçülükteki idealimiz her şeyden evvel Türkiye’dir.” (Alıçlı 1944: 2). diyerek Türkiye için ve Türklük için çalışacaklarını duyurmuştur. Vehbi Cem Aşkun bu dergide “Halk Edebiyatı” başlığı adı altında yazılar yazmıştır, bu yazının alt başlığı ise Yayla Şairleridir. Vehbi Cem, diğer sayılarda “Yayla Şairleri” başlığı adı altında her bir sayıda bir tane olmak üzere Anadolu şairlerini tanıtmıştır. Anadolu şairlerini vefat etmeden tanıtmaya, halkbilimine kazandırılmaya çalışması, kendisinden sonra gelecek yerel folklor araştırmacıları için ilk örnekler olmuştur. 1944 yılında çıkan Yayla dergisinde, Sivas Folkloru dergisini çıkaran İbrahim Aslanoğlu’nun “Halk Edebiyatı” başlığı adı altında yazıları vardır. Halk şairlerinden derlemeler yapmıştır. Derleme yaptığı şairler şunlardır:

- “Emrah’tan Parçalar”, (Aslanoğlu 1944a: 9).
- “Ruhsatî’den Parçalar”, (Aslanoğlu 1944b: 9).
- “Kusurî’den Bir Parça”, (Aslanoğlu 1944c: 7).
- “Tokatlı Hıfzı”, (Aslanoğlu 1944ç: 10).
- “Tokatlı Hıfzı 2”, (Aslanoğlu 1944d:11).

İbrahim Aslanoğlu, Yayla dergisinde “Folklor” başlığı adı altında da yazılar yazmıştır. Bu yazıları şunlardır:

- “Rahmi’nin Nükteleri”, (Aslanoğlu 1944e: 9).
- “Sivas Manileri”, (Aslanoğlu 1944f: 10).
- “Niyazi Dede’den Fıkralar”, (Aslanoğlu 1944g: 10).

İbrahim Aslanoğlu, aynı zamanda bir şairdir. Yayla dergisinde Sivas Belediye Başkanı Naci Demirağ’ın vefatı üzerine bir şiir yazmıştır. (Aslanoğlu 1944h: 4). İbrahim Aslanoğlu’nun bu dergide 8 yazısı, 1 de şiiri bulunmaktadır. Aslanoğlu’nun buradaki yazıları 24 yaşında iken yazdığı yazılardır. Ziya Gökalp’ın da bu dergide 7 yazısı vardır. Türkiye’de folklor hareketinin kurucularından sayılan Ziya Gökalp ile İbrahim Aslanoğlu’nun aynı dergide yazıyor olması da, kentteki büyük folklor araştırmacılarının yereli desteklediklerinin göstergesidir.

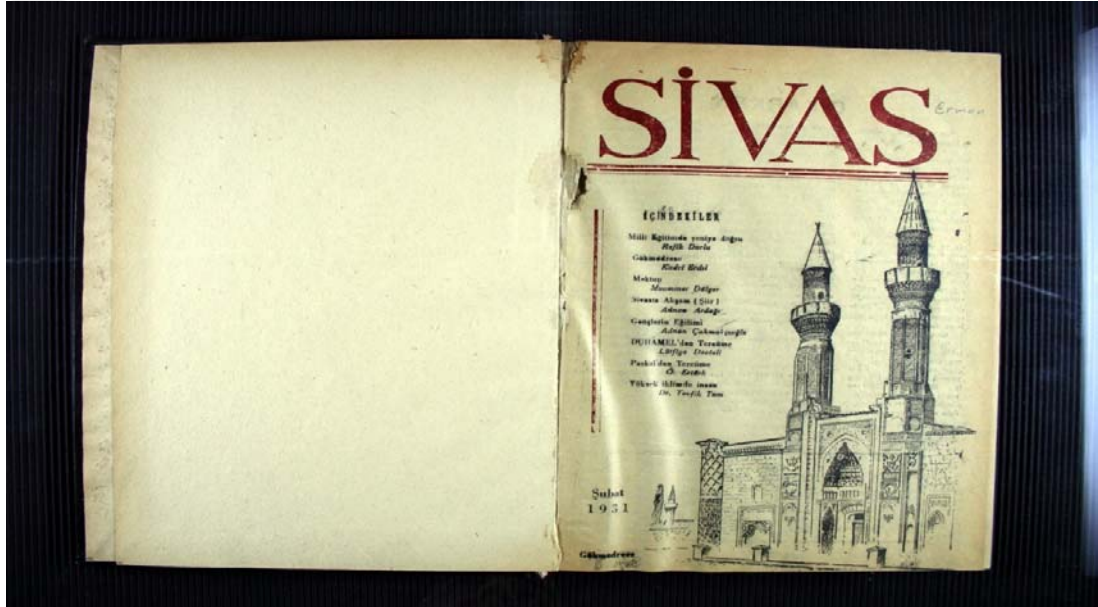
(Yayla dergisi kapak görüntüsü).

Yayla dergisinin kapak resmi yoktur. Bütün kapakların içeriğinde “İçindekiler” kısmı yer almaktadır. Yukarıdaki görselde nasıl verildiğinin örneği gösterilmiştir. Görselde görüldüğü üzere “Yayla: Yaylalıların kalbi ve sesidir.” sloganı en başta yer almaktadır. Diğer kapakların hepsinde de aynı slogan mevcuttur.

1.1.2.4. Sivas

“Sivas” dergisi 1951 yılının Şubat ayında çıkmıştır. Derginin sahibi ve neşriyatını fiilen idare eden Mustafa Timur’dur. Dergi İl Matbaasında basılmıştır. Derginin idare yeri Sivas’ta Öğretmenler Lokali’dir. Derginin ilk sayfasında “Çıkarken” adlı yazı şu şekildedir: “Son yıllarda basın alanında kaydedilen büyük gelişmeyi, memleket kültür hareketleri hayrına bir mutluluk addediyor, sevinçle takip ediyoruz. Bu toplumun aydınlanması ve genel okuma gücünün artması bakımlarından müspet bir sonuçtur. Büyük şehirlerden küçüklerine doğru gittikçe beliren hareketsizlik karşısında, kültürel çalışmalara duyulan ihtiyaç da o nispette artmaktadır. Yurdun, Sivas gibi orta yerinde ve en önemli kavşağında kurulu, büyük boy bir tarih ve millî kültür şehirleri için yukarıda belirtilen türlü mesele, hareket ve değerleri inceleyecek, belirtecek ve onları yayacak, böylesi bir neşir vasıtasına ne zamandır ihtiyaç duyuyor, onun yayın imkân sahasına çıkabileceği günleri ümitle bekliyorduk.” (Sivas 1951: 2). Dergi son sayısını

1952 yılında vermiştir. Dergi toplam 10 sayı çıkmıştır. Yani derginin yayıncılık faaliyeti 1 yıl sürmüştür. Dergi 25 kuruştan satılmıştır. Derginin ismi Sivas olmasına rağmen sadece 10 sayı çıkmıştır. Zaten dergide yazan yazar sayısı 5 kişiyi geçmemiştir. Vehbi Cem Aşkun, 4 Eylül ve Yayla dergilerinde yazdığı “geçiş dönemleri (doğum- evlenme- ölüm)” çalışmalarını bu dergide de seri olarak devam ettirmiştir. Yerel dergiler, isimleri farklı olsa da birbirlerinin devamı niteliğindedir demek (seri halindeki yazılardan anlaşıldığı üzere) mümkündür. Yine bu dergide "Sivas Halk Şairlerinden" başlığı adı altında şairleri okuyucuya tanıtmıştır. Vehbi Cem Aşkun bu yazıları ile Sivas'ta Âşık Edebiyatının araştırılmaya başlanmasına vesile olmuştur.

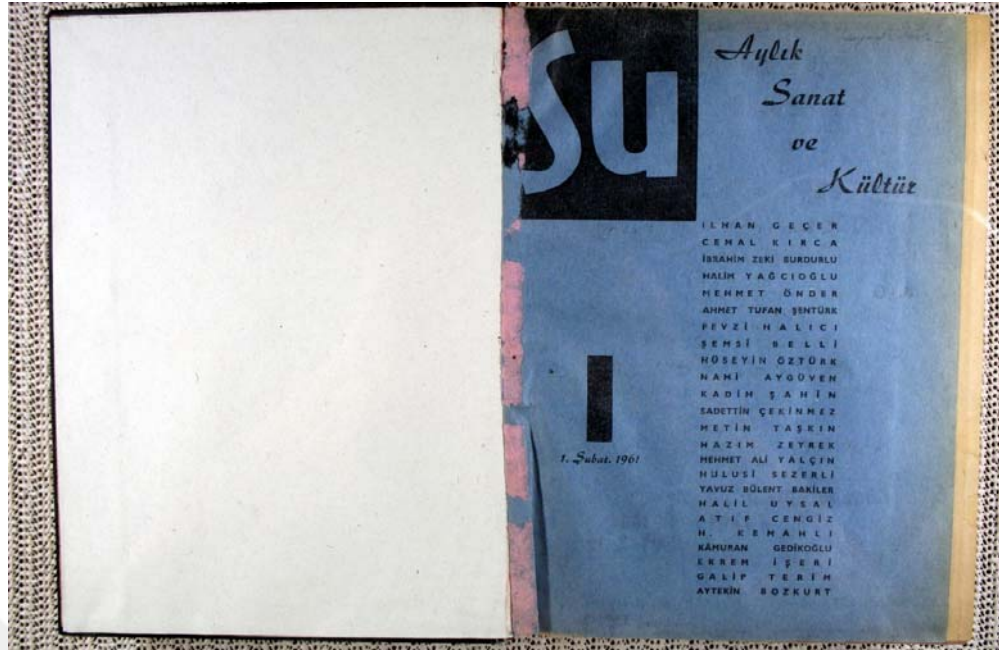

İbrahim Aslanoğlu'nun Sivas dergisinde 2. Sayıda "Mektup" isimli bir şiiri bulunmaktadır. (Aslanoğlu 1951: 8).

Sivas dergisinin kapağında kullanılan görsel, Sivas meydanında bulunan Çifte Minarenin görselidir. Bu medrese Sivas'ın kalbini oluşturur. İçerisinde hediyelik eşya dükkânlarının olduğu ticarethanelerden tutun da kültür ve sosyal aktivitelerin olduğu mekânlar ve çay bahçeleri bulunmaktadır. Sivas halkı için çok önemli olan medreselerin görüntüsünü dergide kullanmak, yerelde dikkat çekmek adına, bilinçli olarak yapılmış bir eylemdir.

1.1.2.5. Su

“Su” dergisi 1 Şubat 1961 tarihinden itibaren çıkan aylık sanat ve kültür dergisidir. Derginin sahibi Selahattin Gümüş’tür. Derginin yazarlar için koyduğu şart şudur: “Gönderilen yazı ve resimler yazı kurulundan geçer, basılsın basılmasın iade edilmez, “su” ismi anılmadan dergiden yazı ve resim alınmaz.” Dergi Sebat Matbaasında basılmıştır. “Çıkarken” başlığı adı altında derginin çıkış amacı şu şekilde açıklanmıştır: “Su, bir avuç sanatseverin güç birliği ile orta Anadolu’dan yayın hayatına atıldığı şu anda, okurlarını en temiz duygularla selamlar, biz eski bir sanat ve kültür merkezi olan Sivas’ı yeniden, yok denecek kadar az olan kültür merkezlerimize katarak bu imkân ve sahalara bir yenisini eklemek istedik. Su bir sanat ve kültür işçisi olarak biçim ve tutumunda özü ve ağır başlılığı seçmiştir.” (Gümüş 1961: 1). Derginin son sahibi Hasım Zeyrek’tir. Dergi daha sonraları Doğu Matbaasında basılmıştır. 78 sayı yayımlanan derginin son sayı yılı 1967’dir. 78. Sayının ilk sayfasında yer alan “Su Altıncı Yılı Doldurdu” başlıklı yazıda derginin son yazı olduğu şu şekilde okuyucuya aktarılmıştır: “Saygıdeğer Su okurları, biliyoruz çok şey veremedik. Gereğince güçlü olamadık. Ama hemen şunu söyleyelim ki, sizlere kadar ulaştırdıklarımız düşündüklerimizin tümü değil. Başarabildiklerimizin birer dilimleridir. Atta hüner var amma dizde derman yok hesabı daha güçlü olmak birtakım olanaklara bağlı. 6 yıl boyunca şunu iyice anladık ki; malınız olan bir matbaanız olmadıkça Anadolu’da aksamadan dergi çıkartabilmek mümkün değil ve yine paranız olmadıkça, daha akıllı olabilmeniz bir o kadar olmayan bir şeydir. Kısacası 6 yıldır nelerle savaştığımızı bilemezsiniz. Daha güçlü daha düzenli olamadıkça bağışlayın, umutlarımız hele tükenmedi. Birgün daha derli toplu olacağız elbet.” (Su 1967: 1). Su dergisi daha çok edebiyat yazılarının ağırlıkta olduğu bir dergidir. Maddi kaynakların sınırlı olması, dergiyi kapatmak için yeterlidir. Nitekim Su dergisi de böyle talihsiz bir şekilde son bulmuştur.

(Su Dergisi Kapak Görüntüsü)

Yukarıdaki görselde Su dergisinin kapak görüntüsü verilmiştir. Su dergisinin kapaklarında özel bir fotoğraf ya da resim kullanılmamıştır. Yalnızca dergide yazı yazan araştırmacıların isimleri verilmiştir. İbrahim Aslanoğlu, “Halk Pınarından Damlalar” başlığı adı altında pek çok ismi burada da tanıtmıştır. Aynı başlık altında SF’de de bir bölüm açıp, devam niteliğinde isimleri tanıtmaya devam etmiştir.

1.1.2.6. Sivas Kültür- Sanat

“Sivas Kültür- Sanat” dergisi 1987 yılının Mayıs ayında çıkmıştır. Üç ayda bir Sivas Belediye Konservatuvarı Geliştirme Derneği Adına çıkarılmıştır. Derginin sahibi Orhan Sağlamer, yazı işleri müdürü de Çetiner Basat’tır. 1989 yılına kadar yayıncılık faaliyetini sürdürmüştür. 3 ayda bir çıktığı için ancak 4 sayı çıkarabilmiştir. Az sayı olmasına rağmen hacmi geniş bir dergidir; çünkü sayfa sayıları 33’tür. Derginin ilk sayısında “Başlarken” başlığı adı altında şu cümleler kullanılmıştır: “Sivas’ı anlatırken kitabında beldelerin anası demiş Evliya Çelebi. Bu sözün bir bakıma Anadolu kentlerini folklor ve kültürü ile besleyen ozanlar, halaylar ve türküler diyarı Sivas için, kültürel anlamda doğruluk ifade ettiğini

kabul etmek gerekir. Selçuk kültürünün birikim merkezi durumunda olan Sivas'ın uzun yıllar istila görmemesi ve her yönden gelen kültür akışıyla beslenmesi, kendi folklor ve kültürünün oluşmasını sağlayan etkenlerden biri ve belki de en önemlisi sayılmaktadır.” (Sağlamer 1987: 1). Sivas'ı imkânlar ölçüsün de sunmak istediklerini belirtmişlerdir. Dergide, Sivas Folkloru dergisinde yazan yazarlar da vardır, bunlardan bazıları; Müjgân Üçer, Haluk Çağdaş, Doğan Kaya, Kutlu Özen gibi isimlerdir. Sivas Folkloru dergisi, bu dergiye örnek olmuştur. Bu isimler Türk Folkloru dergisinde de yazmıştır; aynı zaman diliminde bu dergide de yazmış olmaları Sivas folklorunu yazmayı bırakmadıklarını göstermektedir.

Kutlu Özen, bu derginin ilk sayısında “Sivas Folkloruna Gönül Verenler” başlığındaki yazısında Sivas folkloruna dair bilgiler sunduktan sonra okuyucuya öğüt olarak şu şekilde seslenmiştir: “... Bu iddiasız, mütevazı araştırmamız her mevki ve makamdaki, her kültürdeki okuyucunun folklor araştırmacılarına biraz daha saygılı, biraz daha insafli davranmaları için hazırlanmıştır. Kitap okurken, oyun izlerken, türkü dinlerken, Türk folkloruna hizmet edenleri hatırlayınız, onları rahmet ve saygı ile anınız.” (Özen 1987: 32). Demek ki Kutlu Özen, folklor araştırmacılarına yeteri kadar değer verilmediğini düşündü ki böyle bir yazı yazma gereğinde bulundu. Kitap okurken, oyun izlerken, türkü dinlerken yani hayatın her safhasında folklor vardır, hatırlamak için hayata bakmak gerekir düşüncesini savunmuştur. Hatırlarken de folklor araştırmacılarının önemini kavrayarak onları saygı ve rahmetle anın diyerek okuyucuya nasihatte bulunmuştur.

Aşağıdaki görselde Sivas Kültür- Sanat dergisinin kapak görüntüsü verilmiştir. Bu görüntüde dikkat çeken şey, banka reklamlarının Sivas Folkloru dergisinde olduğu gibi burada da yer almasıdır. Bir diğer reklamda derginin kendi reklamıdır. Abone çekmek için yapılmıştır. Dergide resim ya da fotoğraf kullanmak yerine içeriğinde yer alan yazıların başlıkları yazılmıştır.

(Sivas Kùltür- Sanat dergisi kapağı).

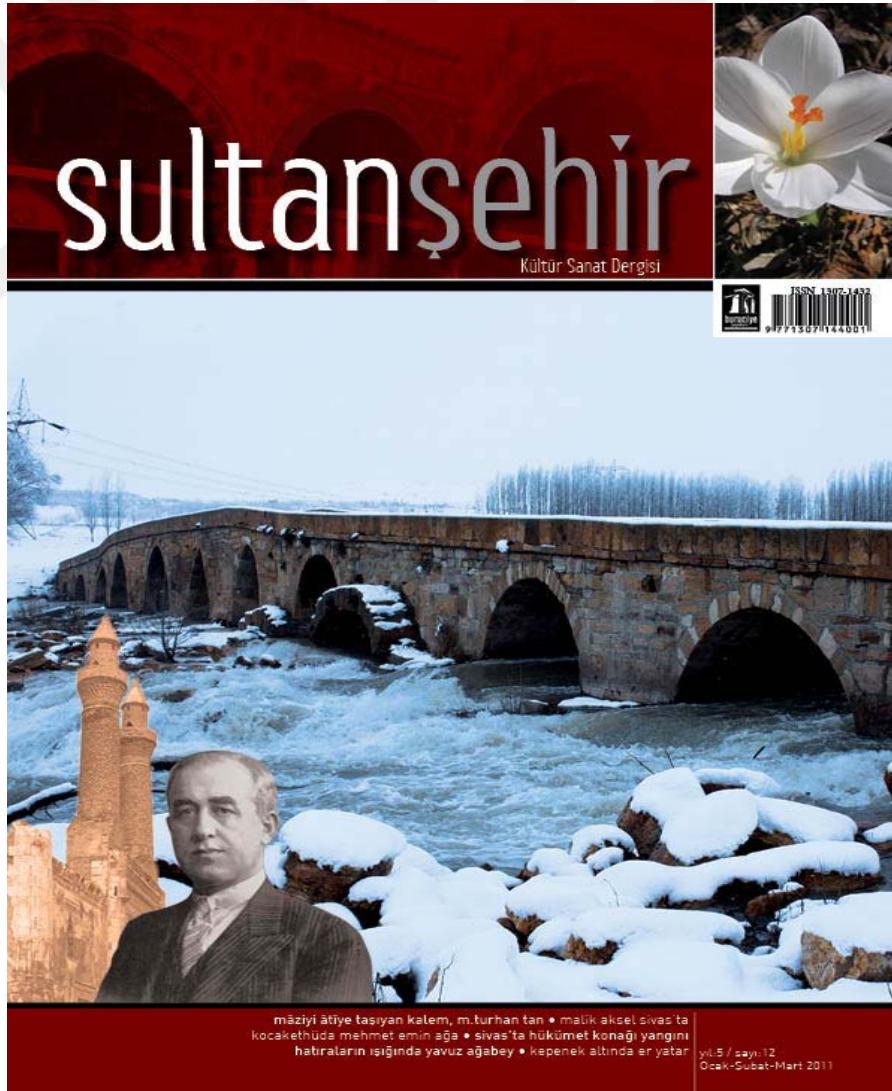
1.1.2.7. Poyraz

2009 yılında Ağustos ayında çıkarılan edebiyat, sanat ve kùltür dergisidir. Derginin sahibi Sivas Postası Gazetesidir. Derginin sahibi bir kişi veya dernek değildir, bu özelliği bakımından diğer dergilerden ayrılır. Editörü Yusuf Bal'dır. İki haftada bir Salı günleri yayınlanır. Sivas postası gazetesinin kùltür hizmetidir. "Dergimiz yerel olarak doğdu, ancak tüm Anadolu'yu kucaklayacak kadar yerel. Edebiyatın ve sanatın coğrafyasında yerellik yoktur. Ve her dergide bir okuldur. Kökleri, mazinin ışıklarına ilgisiz kalmadan, atıye yıldız büyüten bir okul." Şeklinde bir açıklama yapmışlardır. (Bal 2009: 2). Böylelikle folklor dergisi olmasa bile folklor yazılarına yer vereceklerini açıklamışlardır. Yeni dönemde yazılması bakımından önem arz eder. Açıklamalarında yerel folklor amacıyla olduklarından ötürü, eski dergilerin Poyraz'a ışık tutacaklarına inandıklarından çalışmamızda yer edinmişlerdir.

1.1.2.8. Sultanşehir

Sultanşehir Dergisi ilk sayısı 2006 yılında çıkmıştır. İlk sayı Aralık-Ocak-Şubat sayısıdır. Sivas Belediyesi dergiyi çıkarmaya başlamadan evvel bir ekiple bunun alt yapısını oluşturmuştur. Önce Hayat Ağacı Derneği'ni kurarak şehirde sosyal yapıyı bir nebze olsun canlı tuttular. Sonra dernek bünyesinde ödeneği belediyeye ait olan bir yayınevi kurdular, bu Buruciye Yayınevi olmuştur. Daha sonra aynı ekip Sultanşehir Dergisi ve bu derginin edebi yayını olan Buruciye Edebiyat Dergisi'ni çıkarmaya başlamıştır. Derginin çıkış amacı 1973 yılında yine Sivas'ta yayına giren Sivas Folkloru dergisi ile aynıdır. Sivas Folkloru dergisini yayına hazırlayan İbrahim Aslanoğlu, derginin ilk takdim yazısında "Sivas ili folklorunu derlemek ve yayınlamak" amacıyla çıktığını söyler. Hatta geçmişte Eflatun Cem Güney, Ahmet Kutsi Tecer, Muzaffer Sarısözen ve Vehbi Cem Aşkun gibi değerlerin çalışmalar yaptığını ancak bunların yetersiz kaldığını söyler. "...dün onlar kendi kuşaklarının gelenek ve göreneklerini vermişti, bu gün biz de kendi kuşağımızinkini vermeye çalışacağız" diyerek bir niyet ortaya koyar. Sultanşehir Dergisi de, işte tam da bu niyetin ve geleneğin bir devamı niteliğindedir. Dergi tanıtımlarında, toplantılarda, önsözlerde derginin ileride şehre kazandırılacak olan bir şehir ansiklopedisinin temelini oluşturması planlanıyordu; ancak matbu anlamda bir şehir ansiklopedisi oluşturamadılar. Buna rağmen sosyal ve kültürel anlamda şehre büyük bir katkı sağladılar. Dergi ilk birkaç sayısını konu olarak dağınık işlese de genel itibarıyla Sivas Folkloru etrafında bir yayın çizgisi oluşturmuştur. Sivas ile alakalı folklorik anlamda hemen hemen her konu işlendi. Örnek vermek gerekirse; şehre dair genel konular, şehrin maddi ve manevi kültürü, şehrin kültürel yapı taşları, gelenek, görenek ve töreleri, şehre iz bırakan şahsiyetler, anılar, hatıralar, biyografiler, tarihi ve sosyal mekânlar, röportajlar ve ilçe tanıtımları gibi... İlk 10 sayı İbrahim Yasak, Bilal Tırnakçı ve Âlim Yıldız öncülüğünde çıktı. Yazar kadrosu çok genişti. Hemen her sayıda bir ilçe gezisi yaparak, oranın tanıtımına ve folkloruna katkı sağladılar. İlçenin geçmişi ve bugünü üzerine yazılar yazdılar, röportajlar yaptılar. Aşağıda Sultanşehir dergisinin kapak görüntüsü verilmiştir. Görselde yer alan fotoğraf Sivas'ta bulunan Eğri Köprü'dür. Eğri Köprü'nün Sivas'ta dilden dile dolaşan Pir Sultan Abdal'la ilgili rivayetleri bulunmaktadır.

Derginin kapağında bir folklor malzemesinin kullanılması derginin Sivas Folkloru dergisinin izinde olduğunu da göstermektedir. Sivas Kültür- Sanat, Poyraz ve Sultanşehir dergileri Sivas Folkloru dergisi örnek alınarak çıkarılmış, içinde folklor yazılarının bulunduğu yerel dergilerdir. Sivas Folkloru dergisinin örnek alınışı şehre ve folklor araştırmacılarına yeni bir heyecan katmıştır. Bu dergilerden sonra yine Sivas Folkloru dergisi örnek alınarak çıkarılmış Hayat Ağacı dergisi vardır. İçerisinde Sivas Folkloru yazarlarından Müjgân Üçer'in de yazdığı bir şehir ve kültür dergisidir. Hayat Ağacı dergisi ilk sayısını 2005 yılında çıkarmıştır. En başta 3 ayda bir çıkmıştır, sonradan yılda ikiye düşmüştür. Şu an bu derginin 33 sayısı bulunmaktadır.

(Sultanşehir Dergisi Kapak Fotoğrafı)

1.1.3. Sivas'ta Çıkan Diğer Dergilerin Sivas Folkloru Yayıncılığı ve Araştırmacılığı Üzerindeki Etkileri

Sivas Folkloru dergisi çıkmadan önce, Sivas'ta çıkmış yerel folklor dergileri SF'nin çıkışına zemin hazırlamıştır. Vehbi Cem Aşkun, 4 Eylül dergisinin 4. Sayısında, 1939 yılında Sivas Folkloru başlıklı seri halinde yazılar yazmıştır. Yani Sivas Folkloru dergisi çıkmaya başlamadan tam 34 yıl önce, aynı isimle yazılar yazılıyor olması, yerel folklorculuğun gelişim kaydederek ilerlediğinin göstergesidir. Vehbi Cem, (4 Eylül dergisi) Sivas folkloru başlıklı yazı serisinin ilk yazısında Sivas'ın kısaca tarihinden, coğrafyasından bahsederek asıl gayesinin bu olmadığını, folklor tetkiklerine girişmek için sadece bir ön hazırlık yaptığını söyleyerek asıl gayesinin Sivas'taki folklor çalışmalarını başlatmak olduğunu söylüyor. "Sivas, folklor bakımından epeyce zengindir. Fakat bugün eski varlığını kaybetmiş gibidir. Modern yaşama ihtiyaçları karşısında, her içtimaî müessese gibi bu da akışını değiştirip zamanla büyük değişikliğe uğruyor. Şimdiye kadar bu folklor konusu üzerinde araştırmalar yapılmadı. Ekseri meraklılar folklorun bir şubesi olan halk edebiyatı üzerinde çalışıyorlar. Yalnız Sivas folklorunu ilgilendiren bir yazı "Duygu ve Düşünce" de çıktı. Bunu yazan Sivas'ın yüksek şahsiyetiyle övünç duyduğu ve Sivas'a kültürel sahada büyük hizmetleri bulunan Kaymakam Abdülkadir Sözen'dir. Neşredilip edilmediğini bilmiyorum. Bu hususta kıymetli bir bilgiyi de şair Ahmet Kutsi Tecer'den öğrendik. Çok sevdiğim ve Sivas'ın yüksek sempatisini kazanmış bulunan Kutsi Tecer bu malumatı radyoda verdiler. Sayın halkıyatçının bir folklor konuşmasında temas ettikleri 'Baca Pilâvu' çok güzel anlatılmıştır. Sivas halkı öteden beri adet ve ananelere fazla bağlıdır. Bunu Sivas'ın kuruluşu kadar eski halkının yaşayışında gördüğünüz gibi, bugünde yakından müşahede edebiliriz. Birçok değişikliklere uğramakla beraber hâlâ birçok eski adet ve ananeler yaşamaktadır. İşte biz bunları mümkün olduğu kadar anlatmaya çalışacağız. Bunun için ilk defa evlenme ve düğünlerden başlayıp sırayla saptayabildiklerimizi eski ve yeni durumlarda izaha çalışacağız. Bu hususta sayın okurlarımızdan da yardımlar görürsek memnun kalır şimdiden kendilerine teşekkür ederiz." (Aşkun 1939: 7) diyerek Sivas ilinin zengin folklor malzemeye sahip olduğunu, Sivas'ta yerel folklor yazılarının ve araştırmacılığının

başladığının ve devam edeceğinin müjdesini vermiştir. Vehbi Cem Aşkun, “şimdiye kadar Sivas’ta folklor konusu üzerinde araştırmalar yapılmadı” demiş ardından da Sivas’taki yerel folkloru anlatmaya, araştırmaya ve yazmaya başlayacaklarını söyleyerek, başlangıç olarak kabul edilen düşüncenin haklılık payını ortaya koymuş oluyor. Bu yazıda dikkati çeken bir diğer önemli hususta dönemin kaymakamının folklorla yakınlığı hasebiyle, mevkî gücünü de kullanarak bu araştırmaları yapmasıdır; çünkü Kaymakam Abdülkadir Sözen’in Sivaslılar tarafından çok sevildiği söylenilmektedir. O halde Sözen, rol model olarak, halkın folklor konusuna karşı merak uyandırmasını hatta radyo programında dahi folklorla ait ürünler icra ederek, yerel folklorculuk harekâtının başlamasına büyük katkıları ve teşvikleri olmuştur. Vehbi Cem Aşkun, halktan destek isteyerek, folklor araştırmacılığının başlamasına da zemin hazırlamıştır. Yerel folklor araştırmacılığının sadece kendi işlerinin olmadığını, isteyen, bu işe gönül veren herkesin yapabileceğini düşündürmüştü, yerel halkı yazmak konusunda motive etmiştir.

Küçük çapta olan bu yerel folklor dergileri, daha nitelikli daha büyük bir yerel folklor dergisi olan SF’nin oluşmasına da aynı zamanda zemin hazırlamışlardır. Bu dergilerde yazmayı öğrenen genç folklor araştırmacıları, birikim ve tecrübe kazanarak folklor alanında daha donanımlı araştırmalar yapmayı öğrenmiş ve Sivas Folkloru dergisinde daha uzman, alana daha hâkim bir vaziyette, adeta ustalık eserlerini icra edecek yazılar hazırlamışlardır.

Yerel folklor dergileri, günümüzde folklor alanında kendi ispat etmiş folklor araştırmacılarının kendilerini yetiştirdikleri bir okul olmuştur. Mesela Vehbi Cem Aşkun, 4 Eylül dergilerinde Sivas folklorunu yazma harekâtı başlatmış, daha sonra 1948 yılında Sivas Şairleri adlı kitabını çıkartmıştır. O halde yerel folklor dergileri, yerel folklor araştırmacılarının kitap yazımı oluşturma süreçlerinde de ön ayak olması bakımından da önemlidir.

Vehbi Cem, 1941 yılında Sivas Halkevi yayınlarından çıkardığı Sivas Folkloru adlı kitabı da halkbilimciler için bir kaynak olması bakımından önemlidir; çünkü Sivas Folkloru dergisinin öncesinde bir kitabının bulunması, yazarlara neyi nasıl derleyeceklerine dair bir ipucu niteliğinde yol gösterici olmuştur. Yayla dergisinin

9. sayısında “Tahlil ve Tenkit” başlığı adı altında Ebed Mahir Yalnız isimli bir yazar, “Vehbi Cem Aşkun’un Sivas Folkloru” konulu bir yazı yazmıştır. Bu yazıda Sivas Folkloru kitabı hakkında şu bilgileri vermiştir: “Birinci cildin üzerinden ancak iki sene geçmişti ki Vehbi Cem Aşkun (Sivas Folkloru) 'un ikinci cildini de neşretti. Birinci cilt bir insan için dönüm noktasını teşkil eden ve cemiyete en müfit olacağı evlenme ile başlıyor. Doğum ve diğer adetler inceleniyor. İkinci cilt ise en mühim an olan hayatla alaka kesme yani ölümle devam ediyor. Bu ciltte muhtelif adetler, hastalıklar, koca karı ilaçları, çocuk oyunları, fıkralar, halk hikâyeleri, masalları toplanmıştır. Ayrıca da birinci cilt için yazılan teknikler ilave edilmiştir. Folklor Avrupa’da eski bir maziye sahip olmamakla beraber, biz de henüz emekleme çağındadır. Ancak muhtelif mıntıklalarda Vehbi Cem gibi arkadaşlar çıkarak bize o mahallî folklorunu tespit ettikleri zaman bunları mukayese ve terkibinden doğacak bir folklor Anadolumuzun hakikî folklor çehresini meydana çıkaraktır. Dil, adet, geleneklerin, oyunların, bir ulusta fazla çeşitli oluşuna, coğrafi sebeplerin âmil oluşu kadar, o milletin eski bir tarihe sahip olmasından ileri geldiği de göz önünde bulundurulursa Türk milletinde bunların çeşitli oluşu kolayca anlaşılır. Vehbi Cem Sivas Folklorunu bize tanıtırken, orta Anadolu’nun şarka açılan, kendisinin doğup büyüdüğü, katışmamış bir Türk şehri olan Sivas’ı ele aldığı kitapta temas edilen her bölümün, bir şahsın tamam bir vukuf ile incelemesini şahsen imkânsız buluyorum. Mesela, hastalıklar koca karı ilaçları, milli oyunlar, elbiseler ile... Üzerinde uzun uzun çalışması lazım gelen konular olup ayrı ayrı tetkike ihtiyaç gösterir. İlk ve orta tahsilimizi beraber yaptığımız, sonra zaman zaman buluştüğümüz arkadaşım Vehbi Cem’in, daha mektep sıralarındayken halk bilgisine karşı fazla alakası bulunduğunu ve bu konulara çok önem verdiğini hatırlıyorum. Hoşa giden bir mani, bir halk türküsü yahut bir saz şairinin şiiri yoktu ki Vehbi Cem defterine kaydetmesin. O zamanlar damla halinde toplanan bu alakanın şimdi dereler halinde aktığını görüyorum. Vehbi Cem bu eseri meydana getirirken çok çalıştı, yoruldu. Fakat kendisini yetiştiren memleketi Sivas’a karşı şükran borcunu ödedi. Keşke her aydın kendini yetiştiren bir memlekete borcunu bu kadar ödeyebilse...” (Yalnız 1930: 10) diyerek yapılan işlerin öneminden bahsetmiş ve beklentilerini dile getirmiştir.

İçtenlikle yazılmış bu bilgilerin Sivas Folkloru dergisine de örnek teşkil etmesi ve kaynak olması bakımından önemli olduğu görmekteyiz. Yazarın da dediği gibi, Vehbi Cem Aşkun sayesinde damla halinde toplanmaya çalışan folklor malzemeleri büyüyerek dereler haline gelmiş, İbrahim Aslanoğlu sayesinde de Sivas Folkloru dergisiyle dereler deniz olmuştur.

İbrahim Aslanoğlu'nun Yayla dergisinde 8 yazısı 1 şiiri olduğu belirtilmiştir. Aslanoğlu daha az tecrübeli iken, yani 24 yaşında bu yazıları yazdı. Sivas Folkloru dergisini çıkardığında ise 53 yaşındaydı. Elbette ki bir yerel folklor araştırmacısının 24 yaşında yazdığı ile 53 yaşında yazdığı yazı bir olmaz. Geçen zamanda daha donanımlı, daha tecrübeli, daha alana hâkim, bu konuda ona faydalı olabilecek çevre edinme vs. bir de yerelle daha haşır neşir oluşu etkili olacaktır ki olmuştur. Zaten bunu Yayla dergisindeki yazısıyla Sivas Folkloru dergisindeki yazısının kıyaslamasını yaparak daha net bir şekilde görmek mümkündür. Adı çok bilinmedik, fazla duyulmadık yerel dergiler, daha sonra çıkacak olan, tanınmış pek çok yerel folklor araştırmacısının yazdığı, halkbilimi literatüründe sağlam bir yeri olan ünlü yerel dergilerinin ortaya çıkmasına zemin hazırlamışlar, onlar için bir basamak olmuşlardır.

Eflatun Cem Güney, 4 Eylül dergisinde “Derleme” başlıklı yazısında “Her şeyimizi millileştirip yenileştiren inkılabımızın aydınlığı içinde hayatta kendimizi bulduktan sonra edebiyata da kendimizi arayıp bulma iştiaqları uyandı. Bu iştiaqla mazimizi araştırırken her adımda her bucakta milli zevkimizi, milli ruhumuzu, ebedileştiren halk şiirini isimleri ve eserleri matbuatın yüzünü görmeyen halk şairlerine rastlıyoruz. Beraberliğin gücü ile nisyanın elinden kurtaracağımız bu eserler, yalnız edebiyat tarihimizin karanlık cephelerini aydınlatmakla kalmayacak; memleketin edebi, içtimai tarihini yazacak bahtiyarlara da madde ve malzeme olacaktır. Dahası var: bunlar, bu özlü mahsuller, yarınki orijinal Türk edebiyatını yaratacak sanatkârlar içinde maya ve aşı vazifesi görecektir. Filhakika, özlediğimiz inkılap edebiyatı inkılapçı görüş ve duyuşlarımızın halk edebiyatının zevki içinde yoğurularak Avrupalı teknikle çerçevesiyle vücut bulacaktır. O halde, eski cönklerde ve tunç hafızalarda yaşayan bu söz cevherlerini derleme ve yayma yolunda durmadan yürüyelim;

öz kaynağa giden çiğdemli vadiyi bulduk.” (Güney 1939: 5). Cem Güney’in 1939 yılında söylediği bu cümlelere göre folklorun tohumu, aşılması küçük yerel dergilerde atılmış, Sivas Folkloru dergisinde öz kaynaktan ürünlerin toplanması-gelişmesi sağlanmış, bu gelişim yaygınlaşmış ve artmıştır, günümüzdeki kaynakların niteliğine ve niceliğine baktığımızda bu mümkündür. O halde Sivas Folkloru dergisi küçük çaptaki yerel folklor dergileri ile günümüz arasında birer köprü vazifesi görmüş, günümüzdeki folklor araştırmacılarının yetişmesini, olgunlaşmasını sağlamıştır. Yerel folklor dergileri okuyucusuna bilgi aktaran, araştırmacısını da kendi bünyesinde eğitip, tecrübe kazandıran bir okul olmuştur.

1.2. SİVAS FOLKLORU DERGİSİ HAKKINDA GENEL BİLGİLER

1.2.1. Derginin Yayınlanması ve Çıkışı

Sivas Folkloru, 1973 yılının Şubat ayında aylık olarak çıkarılmaya başlanmış yerel bir folklor dergisidir. Derginin ömrü 7 yıl sürmüş, toplam 78 sayı çıkmış, son sayısını da 1979 yılının Temmuz ayında vermiştir. Sivas Folkloru dergisini bir ilkokul öğretmeni olan İbrahim Aslanoğlu çıkartmıştır. Bütün dergilerin ilk sayfasında “Sivas Folkloru, Sivas’ta çıkar aylık folklor dergisi, sahibi ve yazı işlerini fiilen idare eden: İbrahim Aslanoğlu” cümlesi yer almaktadır. Yapılan görüşmeler neticesinde, görüşülen kişiler dergi masraflarının hepsinin, İbrahim Aslanoğlu tarafından karşılandığını söylemektedirler. Faruk Aburşu’ya “İbrahim Aslanoğlu’nun bu dergiyi çıkarmakla çok büyük bir iş yaptığını söylüyorsunuz, peki kendisi o süreçte yalnız mıydı yoksa ona destek oldunuz mu?” diye sorulduğunda, şu cevabı verdi: “Tabii yalnızdı, kendisi ilkokul öğretmeniydi Gazi Osmanpaşa da. Kendi cebinden yaptığı harcamalarla dergiyi yaptı. Yani valilik kültür müdürlüğü herhangi bir katkıda bulunmuyordu. Tek başına idi. Bir de gazetelerde bazı bölümlerde yazılar yazıyordu. O yazıları yazdığı içinde matbaacılarla biraz yakın, samimi idi hatta şiirleri de vardı. Kültür hayatımızda çok önemli bir isimdir. Kültür hayatının o an ki duayen insanları maalesef elini taşın altına koymazlar yani İbrahim Aslanoğlu gibi insan yok.” (Aburşu 2017)

diyerek Aslanoğlu'nun dergiyi çıkarmak için ne kadar çok fedaklık yaptığını anlatmıştır. Aynı soru Sivas Folkloru dergisinde en çok yazı yazanlardan biri olan İsmail Hakkı Acar'a sorulduğunda; "Bir öğretmen, öğretmen maaşıyla nasıl geçinip de o dergiyi çıkarabiliyor, ben ona hayret ediyorum. Ha destek verdik, ayrı mesele yani o dergileri öğrencilerimize sattık masraflarını çıkarmaya çalıştık, destek vermeye çalıştık; ama birçok sayıyı cebinden vererek çıkardı, ben bunu biliyorum. Matbaa masraflarını cebinden verirdi bir maaşla. Yani bu, insanın içindeki o ateşi gösterir, yoksa bu öyle lafta ben yaparım ederim ile olmaz o işler." (Acar 2017) diye cevap vermiştir. Doğan Kaya, Aslanoğlu'nun dergiyi çıkartmasındaki emeği için şu cümleleri söylemiştir: "Bir İbrahim Aslanoğlu bir daha çıkmaz. Zamanını harcayacak, parasını harcayacak, ömrü heder olacak. Ya sonunda belki 12 sayı ciltleyip rafa koyduğu zaman mutlu olmuştur. Hepsinde ayrı ayrı hatıraları, sıkıntıları, acıları var. Bu acılarını gidermiş midir? Bir kere o gün de gün 24 saattir. Ve o dergiyi aylık, hem de çizgi üstü bir dergiyi nasıl çıkarttı bilmiyorum. İyi kötü bana da 'kabiliyetlisin, hünerlisin' derler; ama ben çıkaramam o dergiyi, öyle sıkıntılara giremem, ben ancak yazarım. Yani her türlü takdirin üzerindedir. İbrahim Aslanoğlu, dergiyi çıkarırken hiçbir ticari kaygı gütmeyip yalnızca Sivas halkbilimine olan sevdasından ötürü bu yola girmiştir." (Kaya 2017) diyerek Aslanoğlu'nu övmüştür. Dergideki yazarların söylediklerinden yola çıkıldığında İbrahim Aslanoğlu'nun Sivas Folkloru dergisini çıkarırken bin bir emek ve fedakârlıkla, neredeyse tek başına gayret ederek yapmıştır.

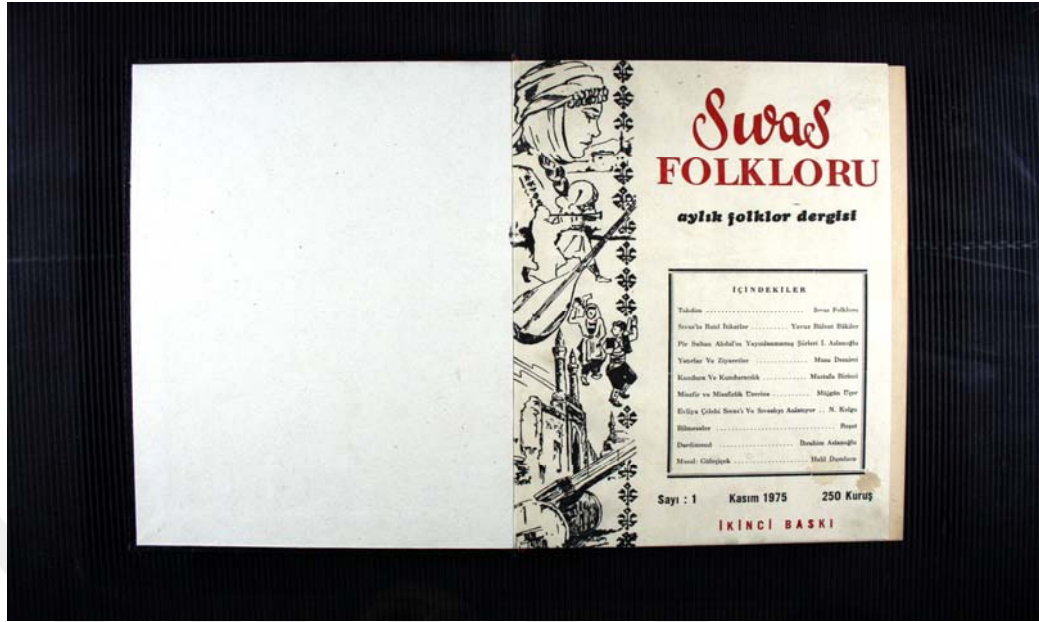
Derginin birinci sayısının da takdim yazısı bulunmaktadır. Bu yazının imzası da Sivas Folkloru imzasıyla yazılmıştır. Takdim yazısının başlangıcında, "yayın alanına ilk adım atan her gazete veya derginin amacını açıklaması bir görenek halindedir. Biz bu göreneğe aynen katılmak istemiyoruz. Çünkü amacımızın en özlü takdimini bizzat adımız yapıyor. Konumuz tamamen sınırlı: Sivas ili ve folklorunu derlemek ve yayınlamak." Yazısı yazılarak derginin içeriği hakkında ilk söz söylenmiştir. Dergiyi çıkartmaktaki asıl maksatlarını, takdim yazısının da şu cümlelerle ifade etmişlerdir: "itiraf etmek zorundayız ki, bu konu üzerine ilk defa eğilen sadece biz değiliz. Bugün Türkiye'de hatta Dünya'da haklı bir üne ulaşmış çok değerli araştırmacılarımız Sivas Folklorunu derlemek için yıllarca

alın teri ve göz nuru döktüler. Eflatun Cem Güney masallarını topladı, Ahmet Kutsi Tecer halk şairlerini tanıttı, Muzaffer Sarısözen türküleri unutulmaktan kurtardı. Vehbi Cem Aşkun ise geniş bir çalışma ile iki ciltlik Sivas Folklorunu armağan etti. Bütün bu çalışmalar, hiçbir zaman derleme işinin bittiğine bundan sonra yapılacak hiçbir şey kalmadığına delalet etmez. Hatta tamamen derlenmiş olsa bile...” Dergideki yazacak olan isimlerin her zaman derleme yapabilecek malzemeleri olacağı vurgulanmış, kendilerini de folklor camiasının çalışkan neferleri olarak görmüşlerdir. İbrahim Aslanoğlu, “baş döndürücü bir değişim içinde olduğumuzu, dün yaşananlar kendi kuşaklarının gelenek ve göreneklerini verdiklerini, bugün de bizim kuşağımızın gelenek ve göreneklerini vereceğimizi” söyleyerek derginin yazılış amacını belirtmiştir. İbrahim Aslanoğlu’nun dünden kastettiği şey; Vehbi Cem Aşkun’un Sivas’ta çıkmış diğer yerel dergilerde “Sivas Folkloru” başlığı adı altında yaptığı derleme çalışmalarıdır. Kendileri de bunu, Sivas Folkloru yerel dergilerde sadece bir bölüm bir başlık halinde yazılıyorken, konuları genişletip aynı isimle dergi çıkararak, yapacaklarını kanıtlamış oldular. Derginin takdim yazısının sonuç bölümünde ise “zaman zaman eski ile kıyaslamalar yapmakta, yüzyıllar öncesine ait bilgiler vermekte, bizden önceki derleyicilerin mahalli gazete sayfalarında kalmış ve şimdi unutulmuş dergimize aynen aktarmakta fayda görmekteyiz. Sivas ili bibliyografyasını bir önce hazırlamak başlıca emelimizdir” diyerek takdim yazısı sonlandırılmıştır. (Aslanoğlu 1973: 3). Dergide kıyas yapmak için geçmişe dair yazıları “iktibas” başlığı adı altında yayınlamışlardır. Bu başlık adı altında yazılan yazılar ayrıntılı bibliyografya da mevcuttur.

Sivas Folkloru dergisinin 3. sayısında Sivas Folkloru imzasıyla “Çıkışımızı Kutlayanlar” yazısı şu şekilde yer almaktadır: “Sivas Folkloru sadece Sivas ilini konu edinen bölgesel bir dergidir. Bu bakımdan ilk sayılarda fazla ilgi göreceğini doğrusu ummamıştık. Fakat memnuniyetle söyleyelim ki, tahminlerimizde yanılmışız. Aldığımız sonuç attığımız adımın isabetini açıkça gösteriyor.” Bu yazıdan anlaşıldığı üzere Sivas Folkloru dergisi yönetimi başladıkları işten gururla bahsetmektedirler. Kültür başkanlığının müsteşarı Mehmet Önder ilk tebrik mesajını gönderen kişidir. Bu mesajda şu ifadeler yer verilmiştir: “Sivas Folkloru dergisinin ilk sayısını memnurlukla aldım. Daha ilk sayısında dolgun bir

muhteva ile yayınlanan derginizi çok sevdim. Bir folklor hazinesi olan Sivas'ta böyle bir derginin çıkarılması Türk kültürüne yapacağınız hizmetin ölçüsü büyük olacaktır. Sizi yürekten kutlar saygılarımı sunarım.” (Önder 1973c: 3) diyerek folklor dergisinin Sivas ilinde çıkarılmasını saygıyla karşılamıştır. Dergi yazarlarından Cahit Öztelli, derginin çıkışını kutladıktan sonra bir de şu uyarı da bulunmuştur: “Derginiz için tebriklerimi sunarım. Münderecat iyi. Önsözde söylediğiniz gibi gazete köşelerinde kalmış, unutulmaya mahkûm yazıları almak elbette ki münasiptir. Yalnız bu eski yazıların bugün için değerini kaybetmiş yerlerini almamak da iyi olur.” (Öztelli 1973c: 3). Öztelli iktibas yazılarının, o dönem açısından uygun olanlarının dergide yer alması gerektiğini söylemektedir. Sedat Veyis Örnek ise, Aslanoğlu'na şu övgülerde ve tavsiyede bulunmuştur: “İlk sayısı olmasına rağmen oldukça dolgun ve kusursuz sayılır. Bu işi tek başına yüklenmeniz de ayrıca övgüye değer. Anket düzenleyerek derlemek halkbilimi konusunda çalışanlar için değerli bir kaynak olur.” Vehbi Cem Aşkun ise; Anadolu Gazetesindeki başmakalesinde bu dergiden söz ederek şu cümleleri söylemiş, derginin yerel olmasını da eleştirmiştir: “Eski öğrencilerimden sayın meslektaşım İbrahim Aslanoğlu yıllardan beri Sivas kültürüne hizmet çabasındadır. Bir aydın için ne zevkli ve ne mutlu bir uğraştır. Son günlerde bu çalışmalarına bir de dergi kattı. Sivas Folkloru adını taşıyan bu derginin adını beğenmedim. Çünkü bu ad bir bölgecilik sınırı içinde kalmayı benimsemiştir.” (Aşkun 1973c: 3-4). diyerek derginin yerel bir isimle çıkmasını eleştirmiştir. Aşkun'da Kültür Bakanlığı gibi derginin isminin millî olmasından yanadır. Bu isimler dışında Hikmet Dizdaroğlu, Necdet Buluz, Feridun İlder ve Süleyman Arısoy derginin çıkışını kutlayan isimler arasındadır. Sivas Folkloru dergisi de “Sağ olsunlar, içtenliğin ifadesi olduğuna inandığımız övgüye de, yergiye de saygılıyız.” (Aslanoğlu 1973c: 3-4,21) diyerek hem teşekkürlerini ifade edip hem de eleştiriye açık olduklarını söyleyerek, olumsuz eleştiriye de yer verdikleri için objektif bir yayıncılık faaliyetinde bulunduklarını göstermiş olmuşturlardır.

1.2.2. Derginin Şekil Özellikleri ve Kapakları

(Sivas Folkloru dergisinin 1. sayısının kapağı. Birinci baskı: 1973, Şubat).

Sivas Folkloru dergisi, 19x26,5 cm boyutlarındadır. Derginin sayfa sayısı en fazla 20-25 arasında olmuştur. Yalnızca özel sayılarda sayfa sayısı artmıştır bunun dışında hiçbir zaman bu sayfa sayısının üstüne çıkmamıştır. Derginin kapaklarının yanındaki işlemler Selahattin Aydemir tarafından yapılmıştır, kendisi Sivas'ta meşhur resim öğretmenidir. Mehmet Kaya da derginin grafiklerini yapmıştır. Aynı zamanda derginin içinde olan küçük resimlerin çizimi de Kaya'ya aittir. Matbaaya sürekli giden Erman Aslanoğlu'nun bu konudaki tecrübeleri ve söyledikleri şunlardır: "Minyotip şu an akademi de ders olarak gösterilir. Muşambayı tanıyarak yapılır. Eski kazanlı makinelere kurşun harfler dökülür, kazan gelir, kurşun kalıba mürekkebi verir, üstüne kâğıt basar, öyle desen çıkar, şimdiki gibi değil; ama yapımı çok zevklidir. Buna entertip baskı denir. Mehmet Kaya çok iyi bir sanatçıydı. Sivas Folklorunda bu teknikleri kullanmıştır. Mesela 16. sayıda bir kapak entertipi ben hâlâ ona bakıyorum büyük bir zevkle. Ben onların bazılarını atmadım, saklarım. Onun o zaman yaptığı bu baskıları şimdi akademidekiler yapamazlar. Babam onunla nasıl bağlantı kurdu bilmiyorum. Muşambayı kazıyordu, muşambayı yapıştırıp mürekkebi basıp, çöküntü yerleri çıkmıyordu, kabarık yerleri çıkıyordu." (E.

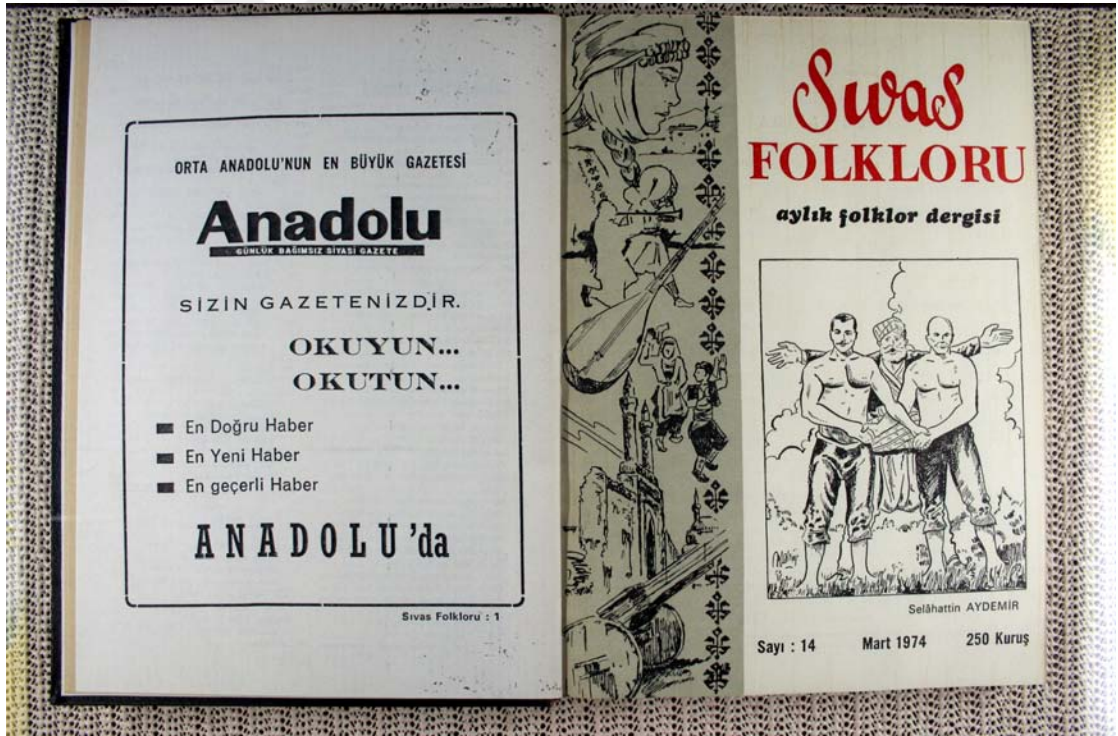
Aslanoğlu 2017). Erman Aslanoğlu, derginin basım aşamasına tanıklık ettiği için kendisi de bu isimleri ve teknikleri gözlemlemiştir.

(Erman Aslanoğlu'nun bahsettiği 16. sayının kapak resmi budur. Entertip baskı tekniği bu şekilde işlenmiştir.)

Sivas Folkloru dergisinin kapak resimleri her sayıda farklı bir renktedir. Başlık kırmızı ile yazılmış, kapak resmi yahut fotoğrafı siyah beyazdır, kenarlardaki Selahattin Aydemir'in çizdiği resimlerin zemini ise her sayıda farklılık göstermektedir. Bu resimler dikkatli incelendiğinde Aydemir'in imzasını sol alt köşede görebilmeniz mümkündür. Bu resimlerde saz, davul, zurna, çifte minare, halay ekibi gibi folklorla alakalı resimler vardır. Derginin ilk ve son sayfalarının rengi açık kahverengi, diğer sayfalarının rengi de kırık beyazdır. Selahattin Aydemir, derginin bazı sayılarının hem kapak resmini hem kenar süslemelerini resimlerini kendisi yapmıştır. 14. sayıda aşağıdaki resimde örneği verilmiştir. Sivas Folkloru dergisinin ilk 12 sayısının kapak resmi "İçindekiler" bölümünün

ayrıntısından oluşmaktadır. 13. sayıdan itibaren içindekiler kısmı kaldırılmış yerine Türk folkloru ile alakalı resimler yahut fotoğraflar konulmuştur. Dergideki diğer kapak görselleri, (kenarlardaki çizimler hariç; çünkü 78 sayıda da Aydemir imzasıyla devam etmiştir.) şu isimler tarafından çizilmiş veya şahsi arşivlerinden paylaşılmıştır. Sabiha Aker (Sayı: 13), Selahattin Aydemir (Sayı: 14-15), Şükrü Öztürk (Sayı: 16), Şükrü Ertürk (Sayı: 19), Mehmet Kaya (Sayılar: 20-22-23-24-25-26-28-29-30-31-34-35-36-37-38-39-40-54-57-58-59), Yücel Yönel (Sayı: 45-48). Bu isimler derginin kapaklarına katkıda bulundular. Aşağıda bulunan görselde hem kapak hem yan tasarım Selahattin Aydemir tarafından yapılmıştır. Görsel dikkatle incelendiğinde, çizilen resimlerin bire bir folklor konularıyla alakalı ürünler olduğu gözlemlenmektedir.

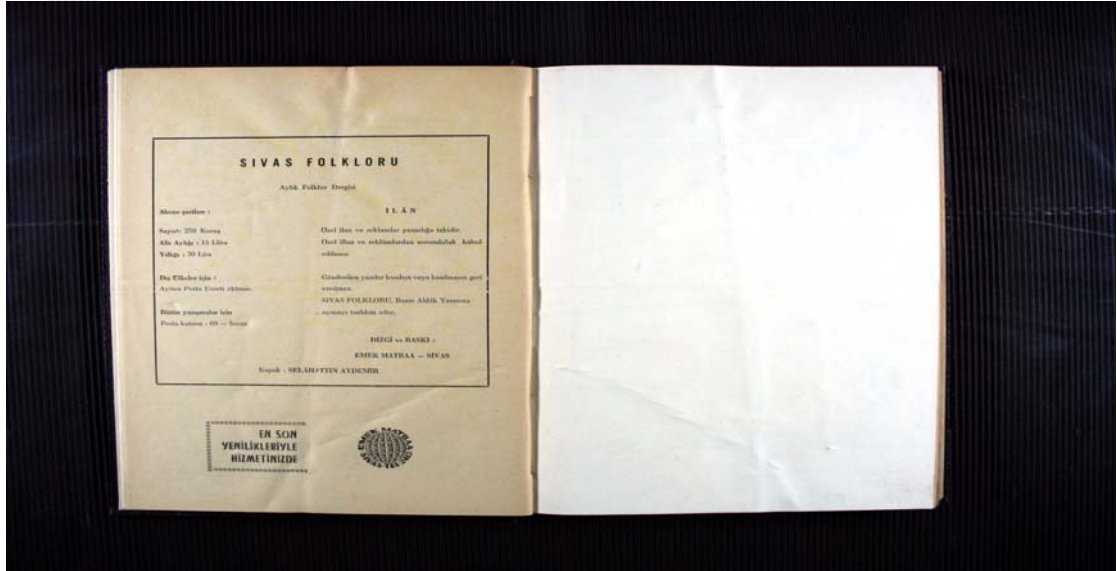
Sivas Folkloru dergisindeki diğer kapaklar şu şekildedir: Zara folkloru çalışmaları ile bilinen İsmail Hakkı Acar 46. sayının kapağında tandır başında yuka (Sivas'ta bir lavaş-ekmek çeşidi) pişirirken çektiği fotoğraf vardır. 47. sayının kapağındaki görselde Suşehri'nde, bir annenin bebeğini sallarken çekilmiş bir görüntüsü vardır, ninnilerin çağrışım yapılmasına dikkat çekilmek

istenmiştir. Bu fotoğraf İlyas Ege'nin arşivinden alınmıştır. 62. sayının kapak resmi Garip Kafkaslı tarafından çizilmiştir, eski Sivas konaklarının olduğu bir görseldir. 65. sayıdaki kapak resmi de Kafkaslı tarafından çizilmiştir, insan suretleri vardır. 66. sayının kapak resmi Hasan Özsayan tarafından yapılmıştır. Bu görselde at üzerinde bir köylünün resmi vardır. 67. sayının kapak resminde sünnet olacak çocuk resmi ve sünnet töreni resmi Özsayan imzasıyladır. 69. sayının kapak resminde beşik sallayan bir anne figürü vardır. 70. sayının kapak resmi de Özsayan tarafından yapılmış, sac başında katmer açan bir kadın görselidir. 71. sayıda da Hasan Özsayan, kapak resminde saz çalan bir âşık ve sevdiği kadının resmi yaparak halk hikâyelerini anımsatmak istemiştir. Sayısı verilmeyen kapak resimleri Sivas Folkloru dergisi tarafından, İbrahim Aslanoğlu'nun fotoğraf arşivinden alınıp, basılmıştır. 21. sayıda tanınmış halk şairi Ali İzzet Özkan'ın âşıklık geleneğinden saz çalmayı icra ederken çekilmiş bir fotoğrafı bulunmaktadır. Yani kimi sayılarda Sivaslı âşıkların fotoğraflarına kapakta yer verilerek sağ ise tanıtılmış, vefat etti ise anmak için konulmuştur. 27. sayının kapağı Sivas Müzesi'ndeki bir seccadenin desenidir. 43. sayının kapağı, bu sayının Âşık Talibî Coşkun özel sayısı olması hasebiyle onun fotoğrafı konulmuştur. Şairin fotoğrafı Prof. Dr. Ahmet Edip Uysal'ın arşivinden alınmıştır. 49. sayının kapağında Yıldızeli'nde, 1963 yılında 155 yaşında olan Gülzar Oskar isimli bir vatandaşın fotoğrafı vardır. 51. sayıdaki kapak, Remzi Tarhan'ın albümünden alınmıştır, fotoğraf Kangal'ın Çamurlu köyünde çekilmiştir, fotoğrafta bir harman yerinde sohbet eden köylüler vardır. 52. sayının kapak resmi Ahmet Turan Alkan'a aittir; bu resimde bulgur ayıklayan kadınlar vardır. 55. sayının kapak resmi de Ahmet Turan Alkan'a aittir, oyun oynayan bir çocuk resmi çizilmiştir. 60. sayının kapak resmi Haşim Karpuz'un arşivinden alınmıştır, bu görselde Divriği'de Abdullah Paşa konağının cümle kapısı vardır. 61. sayıda Muzaffer Sarısözen'in portresi bulunmaktadır. 64. sayının kapak resmi Ahmet Turan Alkan tarafından entertip tekniği ile yapılan bir görseldir. 72-73 ortak sayının kapak resmi Vehbi Cem Aşkun'a aittir. 74. sayının kapak resminde kara kazanlarda tokmakla yemek pişiren yaşmaklı bir kadın görseli vardır, bu fotoğraf İsmail Öztürk'ün arşivinden alınmıştır. 75. sayıdaki fotoğraf yine İsmail Öztürk'ün arşivinden alınmıştır, fotoğrafta yün

dolayan bir kadın vardır. 76-77 ortak sayısı da Öztürk'ün arşivinden alınan tarlada çalışan köylülerin çekilmiş olduğu fotoğraftır. 78. son sayıda Kutlu Özen'in albümünden alınan yöresel kıyafet giymiş kızların fotoğrafıdır.

Dergide çıkmış kapak görüntülerini genel olarak değerlendirildiğinde, kapak tasarımlarına en çok emek veren isimlerin Mehmet Kaya ve Selahattin Aydemir olduğu görülmüştür. Kapak içeriklerine bakıldığında hemen hemen hepsinin yerel folklor konularıyla alakalı, bu konulara çağrışım yaptırabilecek görseller olduğu tespit edilmiştir.

1.2.3. Derginin Abone Şartları, Ücret Değişimi ve Ekonomik Boyutu

(Abone Şartları ilân örneği)

Sivas Folkloru dergisinin abonelik hakkındaki bilgileri yukarıdaki görselde verilmiştir. Bu görsele göre dergi hakkındaki bilgiler şöyledir: Derginin ilk fiyatı 250 kuruştur. Derginin son fiyatı 10 liradır. Derginin tamamında tek sahip İbrahim Aslanoğlu'dur. Derginin abone şartları 1. sayıdan 26. sayıya kadar olanı şu şekilde belirtilmiştir: "Sayısı: 250 kuruş, altı aylığı: 15 lira, yıllığı: 30 lira. Dış ülkeler için ayrıca posta ücreti eklenir. Bütün yazışmalar için posta kutusu: 60-Sivas. Yönetim yeri: Eski Belediye Sokak, Gürkan Apartmanı, 1. Kat, Sivas. İlan: Özel ilan ve reklamlar pazarlığı tabidir. Özel ilan ve reklamlardan sonra

sorumluluk kabul edilmez. Gönderilen yazılar basılsın veya basılmasın geri verilmez. Sivas Folkloru, basın ahlak yasasına uymayı taahhüt eder. Dizgi ve baskı: Emek Matbaa-Sivas.” (SF 1973a: 22) şeklindedir. Derginin ekonomik boyutu, dönem şartlarına göre oldukça uygundur, yalnızca yurt dışı gönderimleri için pul ücreti istemişlerdir. Derginin abone şartlarında zamanla ücretinin değiştiği görülmüştür. 26. sayıdan 58. sayıya kadar derginin ücreti “sayısı: 5 lira, yıllığı: 50, altı aylığı 25 lira” olmuştur. 58. sayıdan itibaren derginin ücreti “sayısı: 10 lira, yıllığı 120 lira, altı aylığı 60 lira” olarak değişmiştir. 35. sayıda “Okuyucularımıza” başlığı adı altında derginin fiyat değişikliğine gitmesinin sebebi şu şekilde açıklanmıştır: “Çıkmağa başladığımız günden bu yana yalnız kâğıt fiyatları değil, çeşitli sebeplerle, basımevi ücretleri de hayli arttı. Öyle ki, derginin maliyeti bugün ki satış fiyatının üstüne çıktı. Bu nedenle 4. yıla girerken- dergimizin fiyatı 5 lira olacaktır. Yalnız eski abonelerimize gene 250 kuruştan göndermeğe devam edileceği gibi, 1 Şubat 1976’ya kadar abone olacaklara kadar da aynı hak tanınacak, yıllık abone bedeli olarak da 30 lira alınacaktır. Mevcudu kalmayan 1 ve 2. sayılarımız yeniden basılmaktadır. Dergilerimizin 1 ve 2. ciltleri hazırlanmış, 40 lira fiyatla satışa arz edilmiştir. Ödemeli gönderilir.” (SF 1975j: 14). Dergiye yapılan ikinci zam da 58. sayıda şu cümlelerle açıklanmıştır: “Kâğıt, basımevi ve posta ücretlerindeki son değişiklik nedeniyle dergimizin maliyeti satış fiyatını da geçti, doğaldır ki biz de durumumuzu yeni koşullara göre ayarlamak zorunda kaldık. Şöyle ki, bu sayıdan itibaren dergimizin fiyatı 10, yıllık abonesi 120 liradır. Dış ülkeler için ayrıca posta farkı da eklenir. Elimizde olmayan nedenlerle yaptığımız bu değişiklikten ötürü okuyucularımızın bizi hoş göreceğini umar, ilgi ve yardımlarının devamını bekleriz.” (SF 1977i: 6). diyerek mecburen yapılan ikinci zammın mahcubiyetini ifade etmişlerdir.

Derginin dağıtımı ve fiyatı ile ilgili alınmış kararlar, 72-73. sayıda “Okuyucularımıza” başlığı adı altında okuyucuya şu şekilde duyurulmuştur: “Basınımız, özellikle okuyucusu bizim gibi sınırlı dergiler, son aylarda akla gelmedik güçlüklerle karşı karşıyadır. Her sayıda basımevi ücretleri çeşitli nedenlerle biraz daha artmakta ve piyasadan kâğıt bulma olanağı gittikçe azalmaktadır. Bunlar yetmiyormuş gibi bir de bazı Bakanlıklar abonelerini

sembolik bir sayıya indirmekte ve aldıklarına bir sürü mali formaliteler eklemektedir. Bugünkü durumda derginin maliyeti fiyatının bir hayli üstündedir. Çare olarak bir fiyat değişikliğini düşünmüyoruz. Zararı bir miktar hafifletmek amacıyla devamı daha uygun buluyoruz. Bu da ancak geçici bir süre için iki ayda bir sayı yayınlamakla mümkün olacaktır. İlk fırsatta tekrar eski hale dönmek hatta sayfa adedini de çoğaltmak en büyük arzumuz ve çabamızdır. Altı aydan beri birçok dostlarımıza halkbilimcilerimize ve dış ülkelerdeki Türk folkloru ile ilgilenen öğretim üyelerine dergimizi karşılıksız göndermekte idik. Üzülerek ifade edelim ki içinde bulunduğumuz güç durum artık buna olanak tanımıyor. Bu nedenle, yine eskisi gibi devam etmek isteyen dost ve okuyucularımızın abone olmalarını rica eder, bu tutumumuzdan ötürü bizi bağışlamalarını dileriz.” (SF 1979: 11). diyerek, Bakanlığın aboneliklerini düşürmesinde üzüntü duyduklarını hissettirmişlerdir. İbrahim Aslanoğlu'nun bu yazısıyla tanıdıklarına ve folklor araştırmacılarına dergiyi yaymak adına ücretsiz gönderdiği anlaşılmaktadır. Dergi maddi olarak zor durumda kalınca bu özveriyi yapamamak durumunda kalmış, bundan ötürü de mahcubiyet duymuştur. O dönemdeki Kültür Bakanlığı Millî Folklor Araştırmaları Dairesi Başkanı Nail Tan idi, kendisine bu konu hakkında soru sorulduğunda verdiği cevap şu olmuştur: “Sivaslı olmayan arkadaşlar almak istemiyorlardı, hatıra gönüle rica ediyorduk 25-30 sayı en fazla 40 sayı alıyorlardı, daha fazlasını yapamadık.” (Tan 2018) diyerek yerel bir dergi olduğu için satışın az olduğunu belirtmiştir. Bu yazının yayınladığı dergiyle birlikte iki ayda bir olmak üzere 76-77. sayı da iki ayda bir çıkmıştır. Zaten 4 sayı sonra da büyük sebebi maliyet olduğu için dergi başka bir isimle -Türk Folkloru olarak, Kültür Bakanlığı'nın isteğiyle- yön değiştirmiştir. İki ayda bir sayı çıkmasını bakanlık öneri olarak sunduğu için derginin 1979 yılındaki son yılında 72-73 Ocak- Şubat sayısı ile 76-77 Mayıs- Haziran sayısı olmak üzere 2 sayısı ortak olarak iki ayda bir çıkmıştır. Nail Tan “aylık dergi çıkarmak çok zor bunu ya 2 aylık yapacaksın ya 3 aylık yapacaksın ya da bunu Türkiye geneline açacaksın dedik.” (Tan 2018) dediğini görüşme esnasında söylemiştir. İbrahim Aslanoğlu, cümlelerinden de anlaşıldığı üzere dergiden hiçbir ticari amaç gütmemiştir. Halkbilimi ile uğraşan öğretim üyelerine, dergileri karşılıksız göndermesi de bunun kanıtıdır. O sadece folklor araştırmacılarını

halkbilimine kazandırmak ve folklor araştırmalarının artması amacını gütmüştür. Derginin fiyatını artırıp devam ettirebilirdi, demek ki kendisi de mali olarak sıkıntıya düştü ki, maddi olarak zarara girmesine rağmen fiyat değişikliğine gitmedi. En son çaresiz kalınca Bakanlığın isteğine uyarak isim değişikliğine gitmeyi uygun buldu. Onun için önemli olan folklor araştırmalarının devam etmesiydi. Nitekim vefatına kadar da öyle oldu.

1.2.4. Derginin İdare Yeri ve Basıldığı Yer

Sivas Folkloru dergisi 65. sayıya kadar Sivas'ta Emek Matbaasında çıkmış, 65. Sayıdan sonra da İstanbul'da çıkmaya başlamıştır. "Dergimiz İstanbul'da yayınlanıyor" başlığı adı altında şu açıklamalar yapılmıştır: "Şubat 1973'ten beri Sivas'ta yayınlanmakta olan dergimiz, Haziran 1978 tarihli 65. sayıdan itibaren hizmetinize İstanbul'da devam edecektir. Bu durum elimizde olmayan bir zaruriyetin sonucudur. Kesinlikle belirtelim ki, ne amacında ne de muhtevasında herhangi bir değişiklik düşünülmemiştir. Altı yıldan beri maddi manevi her türlü yardımlarını esirgemeyen okuyucularımızdan gene ilgilerinin devamını bekler, bütün yazışmaların aşağıdaki adrese yapılması gereğini hatırlatırız: Sivas Folkloru, P. K. 69, Kızıltoprak- İstanbul." (SF 1978e: 5) diyerek mecburi olduğu durumları anlatmış, okuyuculardan anlayış beklemiştir. Dergi için bir büro ya da dernek yoktur. İbrahim Aslanoğlu, matbaayı ve evini derginin adres yeri olarak kullanmıştır. Yani tamamen kendi imkânları ile derginin çıkışı sağlanmıştır. Bir de bazen Halk Eğitim merkezlerinde buluşup toplantılar yapmışlardır. Bu bilgiler oğlu Erman Aslanoğlu ile yapılan görüşmeler neticesinde elde edilmiştir.

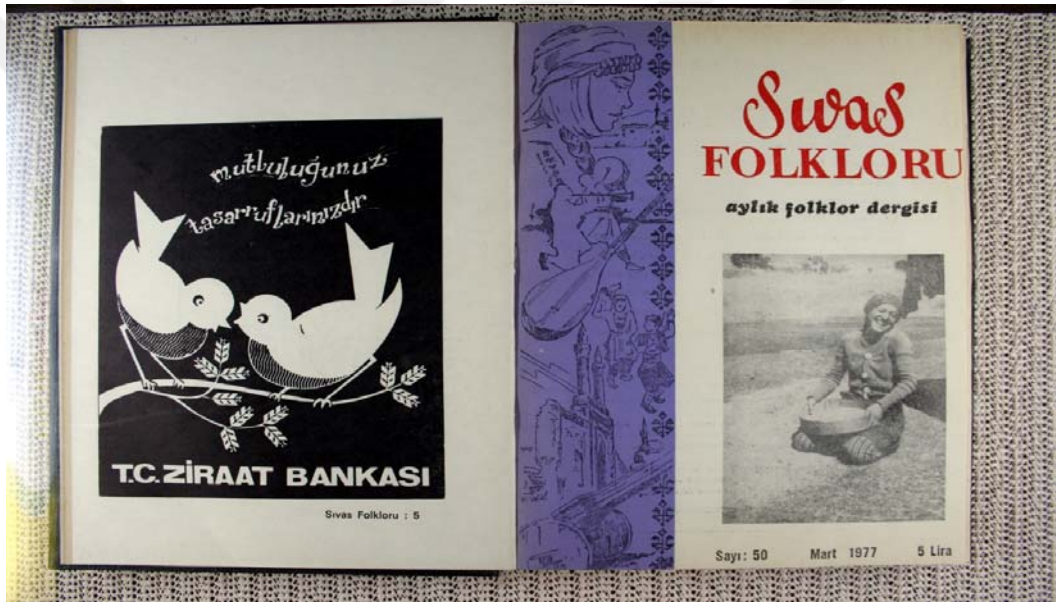
1.2.5. Sivas Folkloru Dergisinde Yapılan Reklamlar

Bu reklamlar genelde derginin en son sayfasında yer almaktadır. Çok nadir olmakla birlikte ikinci sayfada da reklam olduğu görülmüştür. Reklamların türüne bakıldığında en çok banka reklamlarına yer verilmiştir. Birinci sırada en çok reklamı yapılan banka T.C. Ziraat Bankası, ikinci sırada en çok reklamı yapılan

banka ise TÖBANK'tır. Bu reklamlar ve yayınlandıkları sayılar şunlardır:

- Akbank: 68, 72-73. sayılarda reklamı yapılmıştır.
- Anadolu Gazetesi, "Orta Anadolunun en büyük gazetesi" sloganıyla 13. sayıda reklamı yapılmıştır.
- Emek Matbaası, "En son yenilikleriyle hizmetinizde" sloganıyla, 7, 32 ve 33. sayılarda reklamı yapılmıştır.
- Güven Emlak, "Emlak mı almak istiyorsunuz?" sloganıyla 4, 6, 7, 8. Sayılarda reklamı yapılmıştır.
- Gima Şirketi, "Kendi öz menfaatiniz" sloganıyla 30 ve 31. sayılarda reklamı yapılmıştır.
- İller Bankası, 50, 65 ve 75. sayılarda reklamı yapılmıştır.
- Kâmil Kitabevi, "Sizin kitapçınız" sloganıyla 3, 5 ve 7. Sayılarda reklamı yapılmıştır.
- Mobil, 65. sayıda reklamı 1 reklamı yapılmıştır.
- Olimpiyat spor mağazası reklamı 1. sayıda yapılmıştır.
- PTT, 68. sayıda reklamı yapılmıştır.
- Sivas Folkloru dergisinin reklamı ilk 5 sayıda ve 9. 10. Sayılarda yapılmıştır.
- Sümerbank, 74. sayıda reklamı yapılmıştır.
- Tanrıverdi, şehirlerarası otobüs firmasının reklamı 4, 6 ve 8. sayılarda yapılmıştır.
- Temsar, modern kuru temizleme şirketinin reklamı 18, 19 ve 20. sayılarda yapılmıştır.
- Türkiye Ziraî Donatım Kurumu'nun reklamı, "Çiftçinin Güneşi" sloganıyla 8, 16, 23 ve 32. sayılarda yapılmıştır.
- TÖBANK, Türkiye Öğretmenler Bankası'nın reklamı 11, 15, 18, 19, 20, 23, 28, 31, 34, 49, 51, 54, 56, 60, 61, 62, 66, 67, 69, 70, 71, (72-73), 74, 75, (76-77) ve 78. sayılarda yapılmıştır.
- Türkiye Halk Bankası'nın reklamı, "Zamanınız Pahalı mı?" sloganıyla 30, 47, 48, 50, 51, 52 ve 53. sayılarda yapılmıştır.
- Türkiye Vakıflar Bankası'nın reklamı; 30, 59, 60 ve 66. sayılarda yapılmıştır.
- Türkiye İş Bankası'nın reklamı 74. sayıda yapılmıştır.
- Türkiye Emlak Kredisi Bankası'nın reklamı 66. sayıda yapılmıştır.

- Türkiye Ticaret Bankası'nın reklamı 67 ve 75. sayılarda yapılmıştır.
- T. C. Ziraat Bankası "Mutluluğunuz Tasarrufunuzdur." Sloganıyla 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72-73, 74, 75, 76-77 ve 78. sayılarda reklam vermiştir. Ziraat bankasının reklamı için Kaya Üçköylü, 42. Sayı da "Ziraat Bankası Ulusal Ekonomimizde Bayraktır" başlıklı bir şiir yazmış, yapılan reklamları desteklemiştir. (SF 1976f: 23). Aşağıdaki görselde T. C. Ziraat Bankası'nın reklamından bir örnek bulunmaktadır.

Erman Aslanoğlu ile yapılan görüşmede, İbrahim Aslanoğlu'nun reklamlardan ücret alıp almadığı sorulduğunda verdiği yanıt şuydu: "Reklamların babama yani Sivas Folkloru dergisine bir getirisi olmazdı. Bankalar veya şirketler bizden toplu sayıda çalışanları için dergi isterlerdi, biz de onların reklamını yapardık, başka bir getirisi de olmazdı, zaten babam çoğunu tanıdığı için hatıra gönüle firmaların yahut bankaların reklamını gönlünden geldiği için, destek olmak için yapardı." (E. Aslanoğlu 2017). Yerel kültür destekçiliği reklamlar sayesinde olmuştur. Yerel işletmeciler, belki Aslanoğlu'nu sevdikleri için belki de gerçekten Sivas kültürüne önem verdikleri için buna destek oldular, bu kişiler şu an hayatta olmadıkları için bilinmez; fakat yine de o dönem için yerel folklor dergilerinin,

yerel işletmeciler ve firmalar tarafından desteklenmesi önemlidir. Dergi, bu sayede hem kendi reklamını hem de firmanın reklamını halka ulaştırmıştır.

Aşağıdaki görselde TÖBANK, Türkiye Öğretmenler Bankası'nın reklamlarından bir örneği bulunmaktadır. "Yaşamınızda ve yanı başınızda" sloganı ile dikkat çekmek istemişlerdir. Bu reklam örneği 66. sayıdan alınmıştır. Aynı sayıdaki bir diğer reklam da Türkiye Emlak Kredi Bankası'na aittir. "Kolay ev sahibi olmak için" sloganıyla dikkat çekmek istemişlerdir. İki reklamında görselinde günlük hayattan görüntüler kullanılarak halkın bankası olduklarına işaret etmek istemişlerdir.

(SF 1978- Sayı:66).

1.2.5.1. Sivas Folkloru Dergisinde Yapılan Kitap Tanıtımları

Sivas Folkloru dergisi 1973 ve 1979 yılları arasında yayımlanan folklor kitaplarının da tanıtımını yaparak, kitapların çıktığını okuyucuya ilan etmiştir. Bu kitapların yazarları Sivas Folkloru dergisindeki yazar kadrosudur. Kimi zaman "Yeni Çıktı" başlığı ile kimi zamanda "Kitap Rafı" başlığı ile bu kitaplar tanıtılmıştır. Dergide yayımlanan makalelerin kitaplaşmış şekli olan tanıtımlar da vardır. Dergi de reklamı yapılan kitaplar, yayınlanan sayısına göre aşağıda verilmiştir:

-1. sayıda “Bor’lu Kemalî Baba, Hazırlayanlar: Tevfik Özkubat- Nail Tan, fiyatı 10TL, bütün kitapçılarda.” (SF 1973a: 24).

-12. sayıda “Yeni Yayınlar” başlığı adı altında “Sivas’a Şiir, Yerme ve Güldürüler” başlığı adı altında, Muharrem Türkmen takma adıyla İbrahim Aslanoğlu şu 2 kitabın tanıtımını yapmıştır: 1.“Yavuz Bülent Bakiler, “Sivas’a Şiir”, Güneş Matbaacılık, 1973, 14x19 boyunda, 80 sayfa, 5 lira.” Bakiler, bu kitabını Cumhuriyet’in temelleri Sivas’ta atıldığı için Cumhuriyet’in 50. yılına armağan olarak yazmıştır. Kitapta 46 şairin şiirlerine yer verildiği için antoloji niteliğindedir. Antoloji oluşturulduğunun bilgisi, bu alanda çalışma yapacak folklor araştırmacıları için bir kaynak olmuştur ve bunun duyurusu yine yerel bir folklor dergisi tarafından yapılmıştır. 2. “Vehbi Cem Aşkun, Eti Matbaası, Ankara 1974, 12x20 boyunda, 90 sayfa, 5 lira.” Muharrem Türkmen bu kitabın tanıtımı için şu cümleleri söylemiştir: “Sivas basının temel kişilerinden biri olan değerli hocamız Vehbi Cem Aşkun’un 1958’de hazırlayıp da ancak bu sene yayınladığı kitaptır. Bir kısım halk şairlerinden seçilmiş taşlama ve mizahi şiirleri konu edinmiş şairler hakkında birkaç satırla bilgi verdikten sonra şiirlerin söylenmesine neden olan olaylar anlatılmış, 2 sayfa tutan önsözünde dolayısıyla diyor ki ‘hiçbir sanat adamı kendini toplum duygularından uzak tutamaz. Değil mi ki toplum içindeyiz. İster istemez onun etkisinde kalacağız. Sazını sırtlayıp dağda şehir şehir köy köy dolaşan bir âşık ancak gönlünün tutsağıdır. Onun buyruğunda yürür, onun dışında hiçbir kuvvet onu yolundan eğleyemez. Yalnız o da nihayet bir toplum içine girer. Gönlünden geçenlere sazından sesler katarak topluma anlatmaya çalışır bu süratle kendi iç dünyasının yanında bir de toplumun iç kimliğine bürünür. İşte bu küçük çalışmamızda halk ve saz şairlerimizden bazılarının topluma ağız olan duygularını dile getirmeye çalışacağız.’ Çoğunluğunu Sivas şairlerinin teşkil ettiği bu antoloji ibretle okunmağa değer.” (Türkmen 1974a: 2) diyerek antolojilerin tanıtımını yapmış, folklor yayıncılığına destek olmuştur.

-13 ve 14. sayılar da “Yeni yayınlar” başlığı adı altında, Prof. Dr. Sedat Veyis Örnek’in “Budunbilim Terimleri Sözlüğü, Türk Dil Kurumu Yayınları, 92 sayfa, fiyatı 7 lira olarak tanıtılmıştır.” (SF 1974b-c: 12). Başkentte çıkan, Sivaslı bir

yazarın kitabının kendi memleketinde tanıtılıyor olması, şehirlerarasında kaynak bilgisi taşıması açısından önemlidir. Yerel folklor dergileri kitap ve kaynak alışverişi yaparak, bilgi aktarımını kolaylaştırmıştır.

-13-14. sayılar da “Yeni yayınlar” başlığı adı altında “İrfan Ünver Nasrattınoğlu’nun Afyonkarahisar Efsaneleri, Nasrattınoğlu yayınları:4, 60 sayfa, fiatı 5 lira” olarak tanıtılmıştır. (SF 1974h: 20). Afyonkarahisar’da çalışılmış bir folklor kitabının, yerel folklor dergileri sayesinde başka şehirlerde de tanıtılıyor olması, aynı konu üzerinde çalışacak folklor araştırmacılarına örnek teşkil etmiş ve kaynak olmuştur.

-17. sayıda “Necdet Buluz’un Sadık Dost- Zambî Hikâyeler, fiatı 10 lira, isteme adresi: 718 Ulus-Ankara” olarak tanıtılmıştır. (SF 1974e: 24).

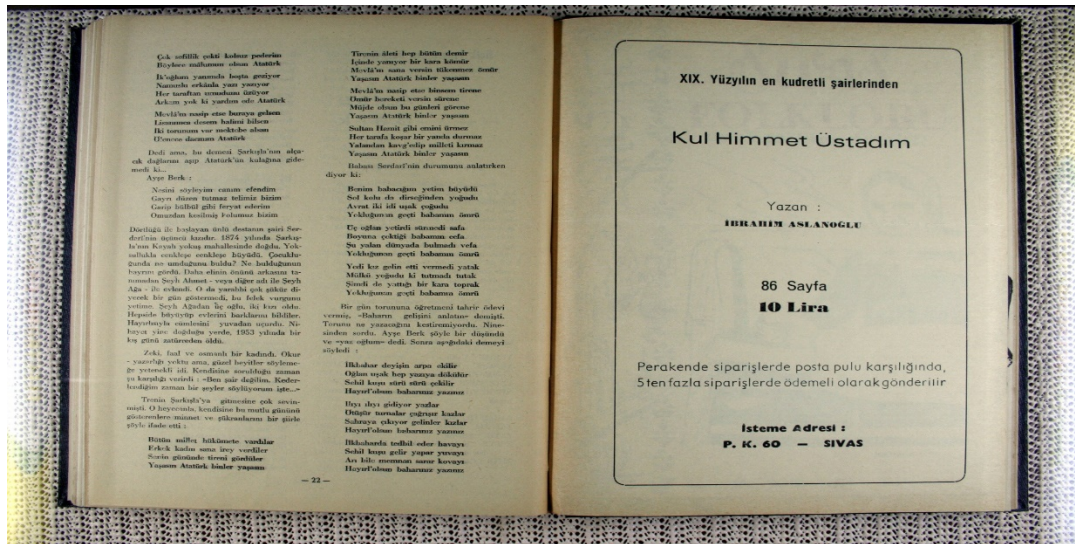
-19-20-21. sayılar da “İrfan Ünver Nasrattınoğlu’nun Anamın (Afonkarahisar) Yemekleri adlı kitabı fiatı:5 tl, adres 471, Ulus- Ankara” olarak tanıtılmıştır. (SF 1974h-ı-i: 8).

-20. sayıda, “yeni yayınlar” başlığı adı altında Sabri Koz, “Evliya Çelebi Seyahatnâmesi” adlı kitabı tanıtmıştır. Tanıtım yaparken eleştiri eksiklerinin olduğunu söylemiştir. Sabri Koz: “Bu dev eserin eleştirili basımının bugüne kadar gerçekleştirilmemiş olmasının birtakım nedenleri bulunmaktadır, bunların içinde en önemli iki neden olarak şunları sayabiliriz; birincisi eserin İstanbul kitaplıklarıyla Avrupa ülkelerindeki kimi kitaplıklarda bulunan yazma nüshalarının derlenip toplanması ve nüsha ayrılıklarının saptanması işinin bir kişi tarafından yapılması çok güçtür. Bu iş için bir bilim adamları topluluğunun çalışması gereklidir. Biz de ise bilim adamlarının bir araya gelip ortaklaşa çalışmalar yapma alışkanlığında olmamaları bir gerçektir. İkincisi ise seyahatname belli ve düzenli bir yöntem izlenerek yazılmadığı için yer ve kişi adları; birtakım terimler ve olaylar bakımından geniş açıklamalar yapmak gereklidir. Bu da herkesin altından kalkabileceği bir iş olmasa gerek.” Sabri Koz bu eleştirileri sunduktan sonra yapılması gerekenleri de şu şekilde açıklamıştır: “Ne olursa olsun hiç zaman geçirilmeden bu seyahatname yazma ve basma nüshalar göz önüne alınarak eleştirilmeli- açıklamalı bir biçimde basılmalı,

bundan yararlanmak isteyenlerin hizmetine sunulmalıdır. Bilimsel yayın gerçekleştirildikten sonra halk için sadeleştirilmiş baskılara da ihtiyaç duyulacak, zaman geçirilmeden bunların da yapılması gerekecektir.” Bu fikirleri sunduktan sonra Nail Tan’a şu şekilde seslenmiştir: “Sayın Nail Tan’ı bu başarılı çalışmasından dolayı tebrik eder, yetkileri geniş bir kuruluşun başkanı olarak Evliya Çelebi Seyahatnamesinin bir an önce gün ışığına çıkarılmasına yardımcı olmasını dileriz”. “Evliya Çelebi Seyahatnamesi, Folklorik Dizin Denemesi, hazırlayan: Nail Tan, Ankara 1974, 116 sayfa.” (SF 1974h: 9,16).

-22-23. sayılar da “Halk Edebiyatında Yerm ve Güldürüler, yazar: Vehbi Cem Aşkun, fiyatı:5 lira, olarak tanıtılmıştır. (SF 1974i-j: 4).

-22-26-38-51-53-57-58-59-60. Sayılar da “XIX. Yüzyılın en kudretli şairlerinden: “Kul Himmet Üstadım”, yazar: İbrahim Aslanoğlu, 86 sayfa, 10 lira, Sivas olarak tanıtımı yapılmıştır.” (SF 1974i: 22). İbrahim Aslanoğlu, dergide belirli aralıklarla kendi yayınlanmış kitaplarının tanıtımını yapmıştır. Aşağıdaki görselde bu reklamlardan birinin örneği verilmiştir.

-24. sayıda “çıktı” başlığı adı altında “Âşık Sefil Selimi’nin Yalınkat adlı (şiirler), 138 sayfa, 20 lira, Sivas.” kitabı tanıtılmıştır. (SF 1975a: 24).

Bazı kitaplar “Kitap Rafı” başlığı adı altında tanıtılmıştır. 25. sayıda “Gözlerimin

Söylettiği” başlığıyla Osman Atillâ’nın kitabı şu şekilde tanıtılmıştır: “Millî şairlerimizden Osman Atillâ’nın son eseri 196 sayfadan oluşan bu kitapta 94 şiir var. Fiatı 20 lira. Gerek baskı, gerekse düzen bakımından oldukça titiz davranılmış. İçindeki şiirlerin hepsi de birbirinden güzel, kitaplığımıza böyle nefis bir eser kazandırdığı için Atillâ’yı kutlarız.” (SF 1975b: 10). Yerel folklor dergilerindeki yazılar, kitapları tanıtılan yazarları da motive etmiştir, yayınları olumlu olarak eleştirip, kitaplarının satılmasında katkıları olmuştur.

-25. sayıda Kitap Rafı başlığı adı altında İsmail Hakkı Acar’ın Zara Folkloru kitabı şu şekilde tanıtılmıştır: “Genç folklorcularımızdan Zara Lisesi Müdür Başyardımcısı İsmail Hakkı Acar’ın ilk eseri, büyük boy, 114 sayfa, 10 lira.” Kitabın bir tanıtma yazısı ile başlamış, arkasından Zara hakkında ansiklopedik bilgi verilmiş ve sonra folklor ile derlemeler sıralanmış, bol resimli temiz bir baskısı var. Acar’ın bu girişimini diğer arkadaşlarının takip edeceği kanısındayız. Her iki kitap da dergimizden temin edilebilir.” (SF 1975b: 10). Her iki kitap da dergimizden temin edilebilir, cümlesinden anlıyoruz ki, yerel folklor dergileri tanıttıkları kitabın reklamına katkı sağladıkları gibi satılmasında da aracı olmuşlardır. İsmail Hakkı Acar’la yapılan görüşmede bu kitabının neden erken çıktığını şu cümlelerle ifade etmiştir: “Gerçekten yani oturduğum yerden yazmadım. Onların hepsini herkes yataken gece yatağımın içinde yazdım. Ve onları düzenledikten sonra baktım ki yavaş yavaş olgunlaştı belki biraz acele ettim, ilk kitabı Zara ile ilgili 1975 yılında yazdım. Onun da şöyle bir sebebi vardı. Konya eğitim fakültesinde okuyan bir öğrenci dedi ki: ‘Hocam şu araştırmaları ver de, bizim hocamızda bana görev verdi, ben bunlardan faydalanayım’ dedi, ben de ‘al’ dedim. Defterlerimi aynen verdim. Bu almış hocasına götürmüş. Orada hocası görünce bunları demiş ki: ‘Kadir gel bunları ikimiz basalım.’ Ben de bunları duyunca, bana saf saf söyledi Kadir bizim hocamız böyle dedi, elinden aldım ve doğru matbaaya gittim, dedim kopyalarını aldılarsa onlar benden önce basabilirler, kitap ve bilgiler onların olmuş olur diye, biraz aceleye getirdim. Ama ondan sonra özellikle 2013’te en son Her Yönüyle Zara diye bir kitap yazdım, araştırmalarımın aslı orada ve gerçekten çok büyük hazineler hâlâ var.” (Acar 2017). Aynı kitabın 27-28-29. sayılarında da reklamı vardır.

-34. sayıda Kitap Rafı başlığı adı altında şu kitaplar tanıtılmıştır: “Dr. Saim Sakaoğlu: Gümüşhane Masalları, metin toplama ve tahlil. Atatürk üniversitesinin yayınlarının 298, Edebiyat fakültesi yayınlarının 60, Araştırma serisinin 50, kitabı. Cumhuriyetin 50. Yılına armağan edilmiş. Sevinç matbaası, Ankara-1973, 700 sayfa, fiyatı:89.50 TL.” Başka illerin folklor kitapları tanıtılmıştır. “Dr. Saim Sakaoğlu- Dr. Turgut Günay: Halk Şiirinde Atatürk- Atatürk üniversitesi yayınlarının 335, Edebiyat fakültesi yayınlarının 65, Araştırma serisinin 51. Kitabı, 60 halk şairinin 81 şiiri verilmiş. Kitabın sonunda sözlük ve halk ozanlarının kısa hayat hikâyeleri yer almış Atatürk Üniversitesi Basımevi Erzurum, 1974, 117 sayfa, fiyatı: 16.00 TL.” olarak Erzurum Atatürk Üniversitesi yayınlarının reklamı yapılmıştır. Yerel folklor yayıncıları, üniversitelerin yayınlarını da takip etmişlerdir. Millî Folklor Araştırma Dairesi Başkanlığı, “Türk Folklor ve Etnografya Bibliyografyası”, Kültür Bakanlığı Dairesi Yayınlarının 2. kitabı. Ankara Üniversitesi Basımevi, Ankara-1975, 466 sayfa, fiyatı: 25 TL.” şeklinde tanıtılmıştır. Bu kitabın tanıtılma sebebi de Bakanlığın Sivas Folkloruna abonelikleri bulunmasıdır. “Sadi Yaver Ataman: 100 Türk Halk Oyunu, Yapı ve Kredi Bankasının bir kültür hizmeti. Büyük boy olan bu kitap tamamen kuşe kâğıda basılmış. Tifduruk Matbaacılık Sanayi A. Ş. İstanbul,1975, 160 sayfa, 150 tl.” kitabın çıkış duyurusu yapılmıştır. Banka reklamları dergide zaten yapıldığı için bankaların yayınlarına da yer vermişlerdir. “Âşık Şahverdi: Hayat Ağacı, Diyarbakırlı hanım ozan Şahver Şanlıoğlu’nun ilk eseri. Yeni zaman matbaası- Diyarbakır-1975, 110 sayfa.” Sivas Folkloru dergisinde bakanlıkların, bankaların ya da kendi yazarlarının kitap yayınlarının tanıtımı yapılmamıştır. Folklorla hizmet eden her kesimden insanlara destek olunmuştur, bunun ispatı Diyarbakır’dan çıkan bu kitabın tanıtımının yapılmasıdır.

-35. sayının “Kitap Rafı” başlığı adı altında şu kitaplar tanıtılmıştır: “Vecdi Yarman - Sıtkı Soylu, “Karacaoğlan” 1606-1670. Karacaoğlan’ın bir başka yönden inceleyen 10 sayfalık bir tanıtma yazısı ile seçilmiş 166 şiirden oluşan kitabı güzel bir kapak süslemiştir. Kitabın tümü 136 sayfa olup, 1975 yılında Mut’ta, Yeni Matbaa da basılmıştır.” Mersin’de basılan kitabın tanıtımı yapılmıştır. Demek ki folklor araştırmacıları o dönemde haberleşme şimdikine

kıyasla kolay olmamasına rağmen, farklı şehirlerde olsalar bile birbirleriyle irtibatı kurabilmişlerdir. “Tevfik Özkubat- Nail Tan, “Bor’lu Kemalî Baba”. Şairin yaşamı ve edebi kişiliği hakkında doyurucu bilgiden sonra 30 şiiri yayımlanmış, bunlara bir de sözlük eklenmiş, sade, fakat güzel bir kapağın süslediği kitap 64 sayfadır. 1975 yılında Ankara da, Nüve Matbaasında basılan bu değerli eserin fiyatı 10 liradır. Edilme adresi: Nail Tan, Kültür Bakanlığı Milli Folklor Araştırma Dairesi Başkanlığı, Ankara.” Kültür Bakanlığı Yayınlarının yine bir kitabı tanıtılmıştır. “Mahmut R. Gazimihal, “Türk Vurmalı Çalgıları (Türk Debki Çalgıları)”, Kültür Bakanlığı Milli Folklor Araştırma Dairesi yayınları: 14, Türk müzik tarihinin en değerli kitaplarından biridir. Ankara Üniveritesi basımevi. Ankara 1975, 63 sayfa, 10 TL.” Başka alanlarda olup da folklorla da bağlantısı bulunan kitap yayınlarının tanıtımı da yapılmıştır. “Mahmut R. Gazimihal, “Ülkelerde Kopuz ve Tezeneli Sazlarımız”, Kültür Bakanlığı Milli Folklor Araştırma Dairesi yayınları:15, bu da Türk müzik tarihinin en değerli temel kitaplarından biridir. Ankara üniversitesi basımevi, 1975- 192 sayfa, 30 tl.” (SF 1975j: 22). Nail Tan görüşme esnasında İbrahim Aslanoğlu’nun ayda bir defa mutlaka Ankara’ya geldiğini söylemiştir. Aslanoğlu demek ki Ankara’ya bakanlığa gittiğinde yeni çıkan yayınların da bilgisini almıştır.

-39. sayıda Kitap Rafı başlığı adı altında dergi yazarlarından Cahit Öztelli’nin kitabını şu şekilde tanıtılmıştır: “Cahit Öztelli: “Sahte Şöhret Bir Ozan- Erzurumlu Emrah- Değerli edebiyat tarihçisi ve halk edebiyatı araştırmacısı Öztelli bu eserinde, Erzurumlu Emrah’ın olmayıp da ona mal edilen şiirler üzerinde duruyor. Bilhassa Eflatun Cem Güney’in şiirleri sadeleştireceğim diye tamamen bozduğunu iddia ediyor. Bu iddeasını örneklerle kanıtlıyor. Ayrıca Erzurumlu Emrah’a ait olmayan şiirleri de birer birer belirtiyor. Sonunda Emrah’ın bilindiği kadar güçlü bir ozan olmadığını en güzel şiirlerin Gevherî veya Tokatlı Nuri’ye ait olduğunu ortaya koyuyor. Kitap, orta boy, 3 sayfa. Fiyatı 10tl. 1976 yılında Ankara’da Elif Matbaasında basılmış, isteme adresi: Cahit Öztelli, Bahçelievler, 9. Sokak, 4/5, Ankara.” (SF 1976ç: 22). Tartışma içerikli yazıların paylaşılması derginin tarafsızlık ilkesiyle hareket ettiğinin göstergesidir.

-40-41. sayılar da Yeni Çıktı başlığı adı altında İsmail Hakkı Acar'ın "Bilmece Bildirmece" adlı kitabının duyurusu yapılmıştır. Fiyatı 5 lira, isteme adresi: İsmail Hakkı Acar, Cumhuriyet Ortaokul Müdürü- Zara." (SF 1976d-e: 23). Sivas'ta çıkan yerel folklor araştırmacılarının kitapları Türkiye'ye tanıtılmıştır. Kitabı isteme adresi olarak yazarın kendi çalıştığı okul olması, o dönemdeki yayınevlerine maddi külfet ödememek için yapılmış bir uygulamadır. Çünkü yerel folklor araştırmacılarının çoğunluğu öğretmenlerden oluşuyordu, haliyle maaşları ancak kitabı bastırmaya yetiyordu, masrafları en aza indirmeye çalışmışlardır.

-42. sayıda dergi yazarlarından Cahit Öztelli'nin şu kitabı tanıtılmıştır: "Uyan Padişahım, Milliyet Yayınları Türk Klasikleri dizisinden. Baha matbaası, 1976, 682. Sayfa, 50 lira. Sunuş yazısındaki açıklamalardan sonra metinlere geçilmiş, Osmanlı tarihinde vakanüvislerin değinmediği gizli kalmış, saray dışı olayları halk şairlerinden dilinden verilmiştir. Bu nedenle bilhassa tairhçiler için çok değerli bir kaynak eserdir. Bu araştırma ile bilinmeyen birçok şairler de gün ışığına çıkarılmıştır." (SF 1976f: 8). Edebiyat tarihi hakkında da kitap yayınlarının tanıtımı yapılmıştır. Aynı sayıda İrfan Ünver Nasrattınoğlu'nun, "Gürünlü Âşık Sefil Gülhani- Hotey-Der yayınlarının birinci kitabı, Esengür Matbaası, Ankara, 1976, 68 sayfa, 10 tl." şeklinde tanıtım yapılmıştır. "Kitapta dernek başkanı Kemal Bülbül'ün sunuş yazısı şairin hayatı, sanat yönü ve değeri karşılıklı yazılardan sonra şiirler yer almaktadır. Onları şairin ilk kitabı olan, "Perişan Hallerim" hakkındaki eleştirilerden parçalar takip etmektedir." (SF 1976f: 22). Hotey derneğinin ilk kitabının tanıtılması, kitapla birlikte derneğin de tanıtılması bakımından mühimdir.

-47. sayıda Necdet Buluz'un "Hikâyeler" başlıklı kitabını yeni çıktı diye tanıtılmışlardır. 64 sayfadır. 7,5 lira, isteme adresi: 718, Ulus-Ankara. Birinci basım 1976, Anadolu Matbaası. Bu kitap hakkında şu cümlelerle tanıtım yapılmıştır: Kitabı Şahinkaya Dil ve İsmail Hakkı Kaytanlı birer makale ile takdim ediyor ve Necdet Buluz'un hikâyecilikteki gücünü belirtiyorlar. İçindeki 8 hikâyenin başlıkları ise, Beklenen Gün, Şu Garip Dünya, Vagondaki Kaçak, Eski Mahalle, İnsanları Severdi, Hamamdaki Adam, O'nun Kaderi, Yaşam Kavgası.

Kitabın arka kapağında Necdet Buluz'un bir resmi ile kısa hayat hikâyesi de vardır. Aynı sayıda Muhsin Durucan'ın "Umut Türküsü" adlı kitabı tanıtılmıştır. Durucan yayınlarının 3. Kitabı, ünitelere uygun çocuk şiirlerinden oluşmaktadır. Gülbasımevi, Isparta, 50 sayfa, 6 tl, şeklinde açıklamaları vardır. "Kitabın içindeki 28 şiir cidden çocukların seviyeleri göz önünde tutularak yazılmış, başarılı bir denemedir." (SF 1976j: 26).

-49. Sayıda İrfan Ünver Nasrattınoğlu'nun, "Afyonkarahisar Folklorundan Damlarlar" adlı kitabının, Âşık Matbaası, 1976 Ankara, 32 sayfa, 6 tl, olarak bilgileri verildikten sonra şu yorumlar yapılmıştır: "Nasrattınoğlu'nun 11. Kitabıdır. Kısa bir önsözden sonra hamam töreleri, keçecilik, döğme bakırcılık ve eski ramazanlar başlıklı konular ele alınmış ve yetkiyle işlenmiştir. Bilhassa son yıllarda bu konudaki çalışması ile değerli eserler veren Nasrattınoğlu'nu candan kutlarız." Hem tanıtım hem kutlama yazısı yazmışlardır. Yine bu sayıda, derginin yazarlarından Hayrettin İvgin'in "Âşık Sıtkı (Pervane)", adlı kitabı tanıtılmıştır. Emel Matbaacılık Sanayi, Ankara - 1976, 64 Sayfa, 10 tl, olarak bilgileri verildikten sonra kitap hakkında da şu bilgiler verilmiştir: "Aslen Tarsuslu olan, ilk gençlik çağından sonra bütün ömrünü Hacı Bektaş ve Sivas yöresinde geçiren Sıtkı'nın hayatı hakkında oğlunun bıraktığı notlardan yararlanarak bilgi verilmiş ve 22 deyişi yayınlanmıştır." Diyerek kitabı tanıtmışlardır. (SF 1977b: 23). -49 ve 50. sayılarda dergi yazarlarından Remzi Tarhan'ın "Kan Yıkıyor Ocakları" başlığı adı altında hikâyeler kitabının reklamı verilmiştir. 68 sayfa, 10 lira şeklinde bilgiler verildikten sonra hikâyenin öneminden bahsetmişlerdir. (SF 1977c: 26).

-54. sayıda dergi yazarlarından Sadi Yaver Ataman'ın "Barlar- Türk Halk Oyunları Serisinin 1. Kitabı" adlı kitabının tanıtımı Kitap Rafı başlığı adı altında yapılmıştır. İstanbul, 1977, 111 sayfa, bilgileri verildikten sonra kitap hakkında şu açıklamalar yapılmıştır: "Kısa bir önsözden sonra oyunlar hakkında bilgi verilmiş, arkasından oyun bölgeleri tanıtılmış ve barlar konusu işlenmiştir. Ayrıca anlatım resim ve çizgilerle takviye edilmiş, kitabın önemli bir bölümü türkü ve notalar için ayrılmıştır. Ataman'ın bu konuda yegâne otorite olması, kitaba ayrı bir değer kazandırmaktadır." Ataman'ın bu konu hakkında ilk çalışan

olduğu dergide özellikle belirtilmesi diğer araştırmacalara da konu kaynağı açısından bilgi vermektedir. (SF 1977f: 25). Aynı sayıda Abdullah Satoğlu'nun, "Kayseri'nin Efsane Adamı Osman Kavuncu (1918-1966)" hayatı şahsiyeti ve hizmetleri adlı kitabı tanıtılmıştır. 2. Baskı- Ayyıldız Matbaası A.Ş. Ankara 1977, 149 sayfa, 25 TL, gibi bilgiler verildikten sonra kitap hakkında şu açıklamalar yapılmıştır: "Bu kitapta, Kayseri'yi bir Anadolu kasabası görünümünden kurtarıp modern bir şehir haline getiren belediye başkanının olağanüstü başarıları ve özgeçmişi anlatılmaktadır. Bununla ilgili bazı belgeler ve resimler kitabın içine yer yer serpiştirilmiş, asıl önemli resimler bir bölüm halinde son kısma eklenmiştir. Osman Kavuncu, ibretle okumağa değer." Şeklinde tanıtım yapılmıştır. (SF 1977f: 25).

-56. sayıda dergi yazarlarından Cahit Öztelli'nin "Belgelerle Yunus Emre" adlı kitabının tanıtımı yapılmıştır. Karaman Turizm ve Tanıtma Değerleri yayınları, Ayyıldız Matbaa A.Ş. Ankara 1977, gibi bilgileri verildikten sonra şu tanıtım yazısı eklenmiştir: "Kitabın başında dernek başkanı Abdurrahman Erdal'ın kısa bir tanıtma yazısı var. Onu Öztelli'nin önsözü takip ediyor. Kitap, Yunus'un hayatı, Sarıköy efsanesi, Yunus Karaman'da ve belgeler başlıklı ana konulardan oluşmaktadır. Hazırlanmasındaki tek neden Yunus Emre'nin mezarının Karaman'da olduğunu saptamaktadır. Bunun için pek çok belge ve zengin kaynaklardan yararlanılmıştır. Kitabın sonunda 15 belgenin fotokopisiyle Yunus Emre'nin sandukası ve camisinin de resimleri vardır. Birinci hamur kâğıda basılmış olan kitap 91 sayfadır. Parayla satılmamaktadır. İsteyenler yazardan veya dernekten temin edebilirler." (SF 1977c: 20) şeklinde tanıtım yapmışlardır. 57. sayıda dergi yazarlarından Hayrettin İvgin'in 4 adet kitabı tanıtılmıştır. Bu tanıtım şu şekildedir: "Hayrettin İvgin, Nedim Aslan, Aziz Şeren "Ders Mektubu Yazma Teknikleri" adlı kitap tanıtılmıştır. (1976 Ankara). Mektupla öğretime ait bir ders kitabı olan bu eser 180 sayfadır. Kitapta; Ders Mektupları Yazma Teknikleri örnekler bölümü, raporlar bölümü olmak üzere 3 bölümden oluşmaktadır. Hayrettin İvgin'in "Halk Edebiyatı" adlı kitabı tanıtılmıştır. 89 sayfadır, 1977 yılında çıkmıştır. Eğitim enstitüleri Türkçe bölümü için ders kitabı olarak hazırlanmıştır. Hayrettin İvgin'in Ömer Ünal, Aziz Şeren, Nedim Aslan ile birlikte çıkardıkları "Türkçe" kitabı 2 yıllık eğitim enstitüleri için

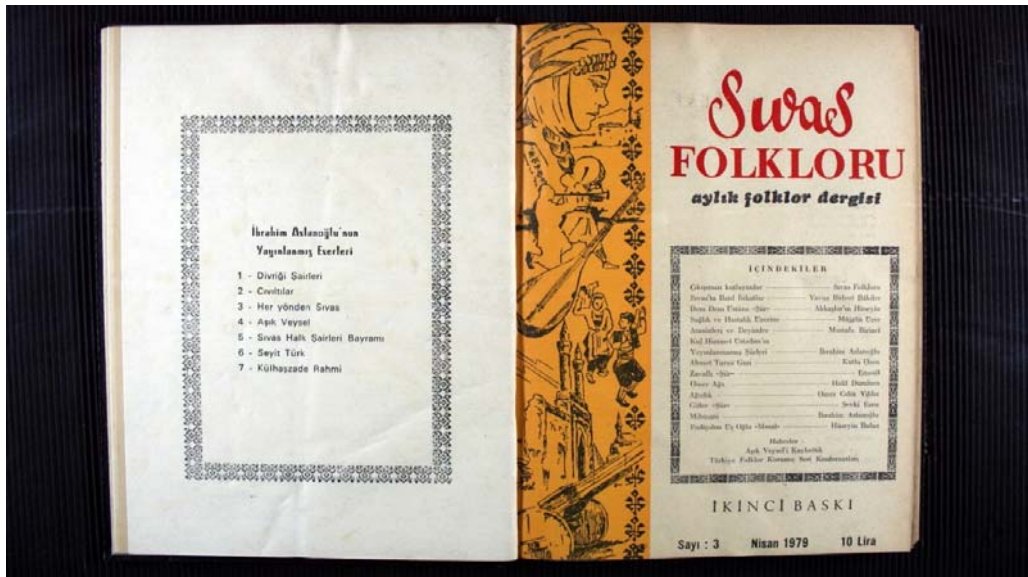
hazırlanmış ders kitabıdır. 215 sayfadır, 4 bölümden oluşur. Yine aynı kadronun aynı okul için “Halk Edebiyatı” başlıklı çıkardıkları bir kitap daha vardır; bu da 41 sayfadır. Bu kitapta özellikle folklor konusu işlenmiştir. Yukarıda yazdığımız dört kitap Yaygın Yükseköğretim Kurumu tarafından çıkartılmıştır. (SF 1977: 26). Sivas Folkloru dergisi sadece folklor içerikli kitapların tanıtımını yapmamıştır, okullarda ders olarak okutulan kitapların da tanıtımını yapmıştır. Çünkü bu kitapların hazırlayanlarından biri de bir folklor araştırmacısı olan İvgin’dir.

Sivas Folkloru dergisinde 76-77 ortak sayısında Kitap Rafı başlığı adı altında Necdet Sakaoğlu’nun, Divriği’de Ev Mimarisi, Kültür Bakanlığı Yayınları: 274, Türk Sanat Eserleri Serisi: 8, kitabı bu bilgilerle tanıtılmıştır. Büyük boy birinci hamur kâğıda basılan kitabın fotoğraf ve çizimleri yazarın, kapak kompozisyonu Bülent Uygun’undur. 136 sayfa, 100 TL, MEB, İstanbul, 1978, gibi bilgileri verildikten sonra kitap ve yazarı hakkında şu yorumda bulunulmuştur: “24 Çizim ve 88 fotoğrafın yer aldığı bu kitap şüphesiz uzun ve yorucu bir çalışmanın ürünü. Gönül her il ve ilçemizin böyle bir eserle tanıtılmasını diler, bize bu eseri kazandırmasından ötürü Sakaoğlu’nu candan kutlarız.” şeklinde açıklaması ve tanıtımı yapılmıştır. Yine 76-77 ortak sayıda Kitap Rafı başlığı adı altında Saim Sakaoğlu’nun “Türkçede Soyadları” adlı kitabının tanıtımı ve yorumu şu şekilde yapılmıştır: “Avelüt bir araştırmacı olan Sakaoğlu, bugüne dek üzerinde durulmayan bakir bir konuya parmak basmıştır. Bu inceleme bize aynı konunun değişik yönlerden de ele alınabileceğini göstermektedir.” (SF 1979ç: 12).

Yayın tanıtımlarında ulusal ve yerel kitap yayınlarının reklamları ve tanıtımları yerel folklor dergilerinde çıkmıştır. Bu yerel folklor dergilerinin gücünü ve bilinirliğini artırmıştır. Ulusal ve uluslararası yayınları aktardığı gibi bir de kendi yöresinde yayımlanmış olan eserlerin de tanıtımı yaptılar. Kendi tanıtımlarını da yaptılar. Dolayısıyla çok uzaklardaki folklor araştırmacıları o dönemlerde internet kullanımı olmadığı için, hangi konunun çalışılıp kitap olduğu hakkındaki bilgiye yerel folklor dergisi ile sahip oldu. Folklor üzerine yapılan kitapların tanıtımı sağlanarak yerel folklor dergiciliği ve araştırmacılığı geleneği dergiler üzerinden de geliştirilmiş oldu.

İbrahim Aslanoğlu'nun yayınlanmış eserleri belirli aralıklarla okuyucuyla paylaşılmıştır. Aslanoğlu hem kitaplarının tanıtımını yapmış hem de yerel folklor araştırmacısı kimliğini ortaya koymuştur. Başka araştırmacılarının yayınlarını da maddi karşılık almadan yapmış olması elbette takdir edilecek bir husustur. Çünkü onun için önemli olan şey insanların edebiyat, folklor hatta genel olarak düşünecek olursak, kitaplar hakkında bilgi edinmesi ve çalışmasıdır.

Ulusal folklor araştırmacılığı, yayınlar üzerinden yerele tanıtılmıştır. Saim Sakaoğlu'nun eserini Sivas'a tanıtıyor, Sivaslı bir araştırmacı öğrensin diye. Böylelikle ulusal bellek yerele gelmiştir ve yerelin kalitesi artmıştır; çünkü yerel halk hangi kitabın kimden çıktığını bilerek, kültürlenmiştir ve bu kaliteyi Sivas Folkloru dergisi artırmıştır. Böylelikle Sivas'ta daha kaliteli bir folklor araştırmacılığı geleneği bundan dolayı doğmuştur. Bunlar yayınlamasaydı insanlar nereden bilecekti Vehbi Cem Aşkun'un Türk Dil Kurumu'nda çıkan kitabını veyahut İrfan Ünver'in Sivaslı bir âşık olan Gürünlü Gülhani'yi çalıştığını, işte bu bakımdan yerel folklor dergiciliği aynı zamanda belleği tutarak arşivlere de ışık tutmuştur. Aşağıdaki görselde İbrahim Aslanoğlu'nun kitapları bu şekilde "İbrahim Aslanoğlu'nun Yayınlanmış Eserleri" başlığıyla tanıtılmıştır.

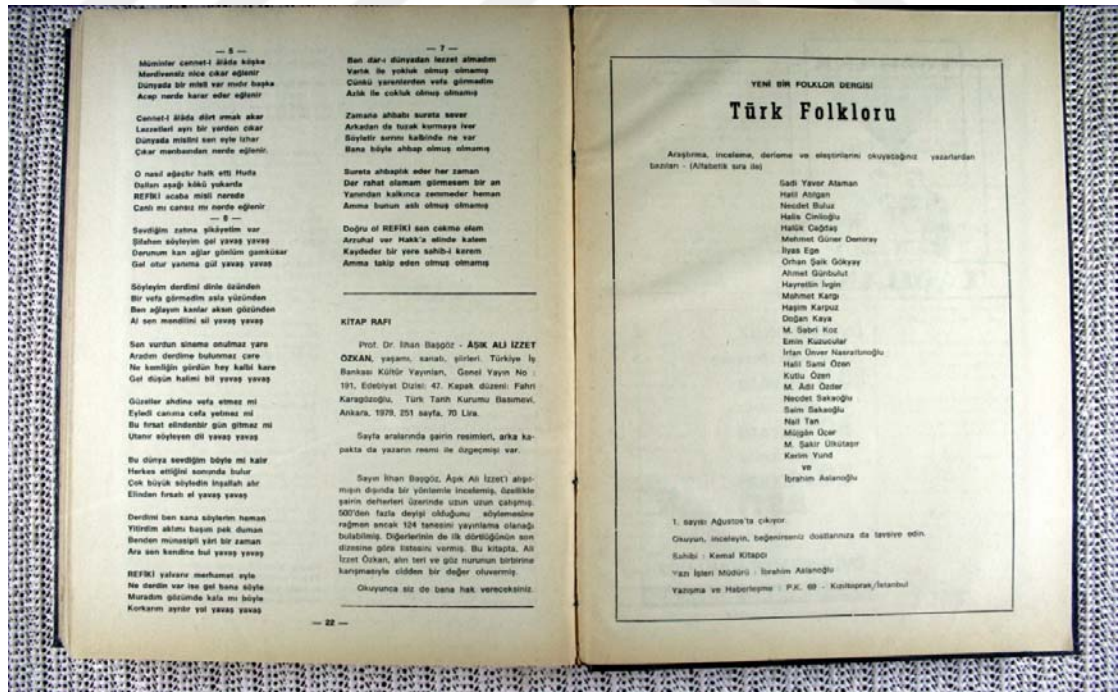
(SF 1973c: 1).

1.2.5.2. Sivas Folkloru Dergisinde Yapılan Başka Dergilerin Tanıtımı

Sivas Folkloru dergisinde o dönemde çıkan başka dergilerin de tanıtımı yapılmıştır. Reklamı yapılan dergiler şunlardır: “Türk Folkloru Araştırmaları, İstanbul da ayda bir defa çıkar halk kültürü dergisi, fiyatı 3, yıllık abonesi 36 lira, p.k. 46, Aksaray- İstanbul.” (SF 1973a: 11) şeklinde bilgileri verilmiştir. Yerel folklor dergilerinde, başka folklor dergilerinin de tanıtımının yapılması, yerel folklor araştırmacılarının aralarında rekabet kaygısı güdülmediğinin göstergesidir. Üstelik bir yerel folklor dergisinde, geniş çapta tanıtımı yapılan dergi yerel değil ulusaldır. Böylelikle yerel folklor araştırmacılarının tek amaçlarının hizmet olduğunu söylenilebilir ki bu reklamlar da bunun bariz kanıtıdır. Bir diğer reklamı olan dergi, “Halk Bilimi Dergisi”dir, Ankara da çıkar, aylık dergi, fiyatı 5, yıllık aboneliği 50 lira, p.k.99, Kızılay-Ankara.” Şeklinde tanıtımı yapılmıştır. “Folklorla Doğru, Boğaziçi Üniversitesi Folklor Kulübü tarafından iki ayda bir yayınlanır. Fiyatı 5 lira. Bebek-İstanbul.” Folklor kulübü tarafından çıkarılan bu dergi, üniversite öğrencilerinin çabalarıyla. Yerel folklor araştırmacılarını üniversite öğrencilerini destekliyor olması yeni yerel folklor araştırmacısı yetişmesi bakımından önemlidir.

Sivas Folkloru dergisinde “Yakında” başlığı adı altında yeni bir dergi çıkacağını müjdesi verilmiştir. Bu derginin ismi Türk Folkloru’dur. Dergide yazacak 22 isim alfabetik sıra ile verilmiştir, bu isimler Sivas Folkloru dergisinde yazan kişilerdir. “Gelecek sayıda ayrıntılı bilgi vereceğiz” denilmiştir. (SF 1979c: 23). Bu reklamla isim değişikliğine artık gidiyor olduklarını eşe dosta, derginin yerel olduğu için yaşadığı sıkıntıları bilenlere de duyurudur. 39. sayıda verilen bir haberde bir folklor araştırmacısının bir dergi çıkardığının duyurusu vardır. “Heybe başlığında, hemşehrimiz ve arkadaşımız Necdet Buluz- Heybe adında bir dergi yayınlamak için hazırlanmaktadır. Şimdilik üç ayda bir çıkacak olan derginin ağırlığını folklor ve edebiyat ve turizm konuları teşkil edecektir. Buluz’u bu girişiminden ötürü kutlar başarılar dileriz.” Folklor araştırmacılarının birbirlerinin yaptıkları işlere destek olması aralarındaki bağ ve saygı açısından önemlidir. Bu diğer folklor araştırmacılarına da örnek olacaktır; çünkü rekabet yoktur, hırs yoktur, fesatlık yoktur; folklorla hizmet etmek için teşvik vardır.

İbrahim Aslanoğlu, 'bizim nasılsa bir dergimiz var, burada yazsın.' dememiş, çokluğun bereketine inanmış ve tecrübeli yerel folklor araştırmacısı olarak, arkadaşlarını, meslektaşlarını devamlı teşvik etmiş, yaptıkları işlerde de yanlarında olmuştur. Türk Folkloru dergisinin 78. sayı olan son sayıda da reklamı yapılmıştır. "Ağustos ayında çıkacak birinci sayısını mutlaka okuyunuz. Beğenirseniz, dostlarınıza da tavsiye ediniz." İkinci tanıtım yazısı da "Araştırma, inceleme, derleme ve eleştiriyle bir folklor hazinesi olacaktır." şeklindedir. Aşağıdaki görselde yapılan reklamın görüntüsü verilmiştir. Aynı sayının son sayfasında "Yeni bir folklor dergisi, Türk Folkloru" başlığıyla derginin tanıtımı yapılmıştır. Sonra da şu bilgiler eklenmiştir: "1. Sayısı Ağustos'ta çıkıyor. Okuyun inceleyin, beğenirseniz dostlarınıza da tavsiye edin. Sahibi: Kamil Kitapçı, Yazı işleri Müdürü: İbrahim Aslanoğlu, Kızıltoprak/İstanbul." (SF 1979d: 23). şeklinde açıklamaları vardır. Sivas Folkloru dergisi, diğer folklor veya edebiyat dergilerine adeta bir çatı vazifesinde bulunarak, diğer dergi çıkaranlarını ve araştırmacılarını desteklemiştir.

(SF 1979d: 23)

1.2.6. Sivas Folkloru Dergisinde Yapılan Haberler ve Önemli Duyurular

Sivas Folkloru dergisinde “Haberler” yahut “Okuyucularımıza” başlığı adı altında yapılacak kongrelerden, konferanslardan, etkinliklerden haber verilmiştir. Özel sayı varsa, bir önceki sayıdan o derginin içeriği hakkında bilgi verilmiştir; özel sayıları ayrıntılı bir şekilde ilerleyen sayfalarda incelenmiştir. Bunların dışında bir de dergide folklor araştırmacılarının ölüm haberlerine yer verilmiştir. Bu bölümde ölüm haberleri, etkinlik ve kutlama haberleri, diğer duyurular olmak üzere gruplandırılarak inceleme yapılmıştır.

1.2.6.1. Ölüm Haberleri

Sivas Folkloru dergisinde vefat eden önemli kişiler için her zaman bir bölüm ayrılmıştır. Vefat edenlerin neden ve nasıl öldüğü hakkında bilgi verilmiş, sonra halkbilimi için neler yaptıkları anlatılmış ve özel sayılarda anılmıştır. Vefat haberleri hem yakınlarının acısını paylaşmak hem de vefat eden kişiyi anmak suretiyle yapılmış, merhuma vefa gösterilmiştir. 3. sayıda “Âşık Veysel’i Kaybettik” başlığı adı altında bir vefat haberi vardır. Bu haber şu şeklide duyurulmuştur: “Çağımızın en büyük halk ve saz şairlerinden Âşık Veysel’ de aramızdan ayrıldı. Bir yıla yakın zamandan beri Akciğer kanserinden rahatsızdı. Derdinin çaresizliğinin kendisi de biliyordu. Onun için son günlerini Şarkışla’nın Sivrialan köyündeki evinde geçirmeğe karar verdi. Mukadder sonucu tevekkülle beklemeğe başladı. Nihayet 21 Mart 1973 günü saat 03.30’da Hakk’ın rahmetine kavuştu. Veysel sıradan bir şair değildi. Dünya çapında üne ulaşmış, nadir yaradılışlı bir sanatkârdı. Bu bakımdan, onun hatırası önünde saygıyla eğilmek bizim için kaçınılmaz bir görevdir. Bu görevi elbette ki yerine getirmeğe çalışacağız. 4. sayımızı tamamen ona ayırdık. Bu sayımız Âşık Veysel Özel Sayısı olacaktır (SF 1973c: 2). Hem vefat haberinin hem de özel sayının bilgisi verilmiştir. Âşık Veysel özel sayısı ayrıntılı olarak diğer bölümlerde incelenmiştir. 5. sayıda Haberler başlığı adı altında şu haberlere yer verilmiştir. “Ölü Canı Yemeği Verildi” başlığında Âşık Veysel’in ölümünün 40. Gününde bütün halkın davetli olduğu bir ölü canı yemeği verilmiştir. Bu yemek Sivrialan’da verilmiştir.

Hatıraları anıldıktan, şiirleri söylendikten sonra mevlit okunmuştur. “Haber Âşık Veysel Kompozisyon Yarışması Düzenlendi” başlığında yarışmanın içeriğine yer verilmiştir. Yarışma Sivas Lisesi’nde 12 Mayıs 1973 yılında öğrenciler arasında düzenlenmiştir. “Çobanderesi Orman Haline Getiriliyor” başlığında Âşık Veysel’in defnedildiği yer Orman Müdürlüğü tarafından ağaçlandırma projesi anlatılmıştır. Ön hazırlık olarak da 30 dönümlük araziye 3000 çam fidanı dikilmiştir. Ağaçlandırılan bölgeye şu dörtlüğün yazılı olduğu levha konulmuştur:

Senin sadık yârin kara toprağı,
Ağaçladık yeşil kalsın diyerek.
Mezarına örtü olsun yaprağı;
Gölgesinde Veysel yatsın diyerek...

“Hürriyet Gazetesinin Kampanyası Sonuçlandı” başlık budur. Hürriyet Gazetesi Âşık Veysel’in heykelini yaptırmak için kampanya düzenlemiştir. 335 bin lira toplanarak bu paranın 200 bin lirası heykele, 100 bin lirası da Sivrialan’a getirilecek elektriğe, gerisi de merhumun mezarına kullanılacağına duyurusu yapılmıştır. Bu haberdeki bir diğer önemli bilgi de heykelin Hasan Yontuç tarafından yaptırıldığı, mezar projesini ise çizenin Selahattin Aydemir olduğudur. “Âşık Veysel Müzesi” başlığında düşünülen bir projenin içeriğinden bahsedilmiştir. “Âşık Veysel’in ölümünden çok önce tasarlanmış bir düşüncemiz vardı: Sivas müzesinde bir Âşık Veysel Müzesi düzenlemek. Buraya sazları, türkülerini havi bir veya birkaç bazı karakteristik eşyaları konulacaktı. O zaman çocukları bu düşüncemizi memnurlukla karşılamışlardı. Fakat ölümünden sonra vazgeçtiler. Diyorlar ki: ‘yaşadığı ve öldüğü evi aynen muhafaza edecek orayı bir Âşık Veysel Müzesi yapacağız. Bu bakımdan Sivas müzesinde ayrıca bir köşe hazırlamaya lüzum yok.’ Hadi hayırlısı.” (SF 1973d: 2) şeklinde, vefatın ardından yapılanların duyurusu vardır.

11. Sayıdaki verilen haberlerde daha önce 5. sayıda verilen Âşık Veysel’in heykelinin yaptırılması ile ilgili yaşanan gelişmelerin bilgisi verilmiştir. Ve “Âşık Veysel’in Heykeli Törenle Açıldı” başlığı adı altında şu cümleler yazılmıştır: “Âşık Veysel şüphesiz ki, çağımızın en büyük saz şairlerinden biridir. Bu hususu gerek halkımız gerekse basınımız çeşitli vesilelerle sık sık belirtti. Hele hastalığı

esnasında hiçbir şaire nasip olmayan bir ilgi gösterdi. Ölümünden sonra bu ilgi bir kat daha arttı. Bu arada Hürriyet Gazetesi de: 'Âşık Veysel'in heykelini yaptırma kampanyası açtı. Kısa zamanda 335 bin lira toplandı. Bu paranın 200 bin lirası heykeline, 100 bin lirasına köyüne getirilecek elektriğe geriye kalanı da mezarı ile köyündeki ilkokulun ihtiyaçlarına ayrıldı. Mezarının projesi arkadaşımız ressam Selahattin Aydemir tarafından hazırlandı. Üzerine sanduka konulmayıp, -şairin vasiyeti gereğince- sadece toprakla örtüldü. Başucuna büyük bir mermer sütun dikildi. Bu sütunun en üstüne tunçtan yapılmış maskı yerleştirildi. Yanına oyulmak suretiyle sazı resmedildi. Altına da bir şiirinden alınmış şu dörtlük yazıldı:

'Açar solar türlü çiçek,
Kimler gülmüş kim gülecek,
Murat yalan ölüm gerçek,
Dostlar beni hatırlasın.'

En altına ise, adı ile doğum ve ölüm tarihleri eklendi. Mezar dikdörtgen şeklinde olup, etrafı alçak bir duvar ve demir parmaklıkla çevrilidir. Parmaklığın motifleri 'v' harfi, nota ve köyünün kilim desenleri ile sicilize edilmiştir. Kapısında ayrıca bir de saz motifi vardır. Aşığın tabii büyüklüğündeki heykeli de, 24 Kasım 1973'te İstanbul'da Gülhane Parkındaki sükün köşesinde törenle açıldı. Heykeli Güzel Sanatlar Akademisi profesörlerinden Kenan Yontuç yaptı. Törene saat 11.00 da Hürriyet Gazetesinin müessese müdürü Nezih Demirkent'in konuşması ile başlandı. Arkasından saygı duruşuna geçildi. Bunu İstanbul valisi Namık Kemal Şentürk'ün heykelin üzerindeki yeşil örtüyü sıyrıp alması takip etti. Daha sonra aşığın saz arkadaşları birer birer söz aldılar, çaldılar, söylediler, anlattılar. Bir gün sonra da Şarkışla'dan Mehmet Kalkanoğlu, Âşık Veysel'in 'dostlarım beni sıtkı candan andıkları gün, açıklarsın bu şiiri' dediğini ve aşığın en son şiiri olduğunu ileri sürerek 25 Kasım 1973 tarihli Hürriyet Gazetesinde aşağıdaki şiiri yayımladı.

‘Selam yaz dostlara mektup dolusu,
Sağ olsun var olsun Türk’ün ulusu,
Tükenir mi bu dünyanın delisin,
Kimi lehde söyler kimi aleyhde.

İnce fikirlerim keskin sözlerim,
Sizler gibi ben de sizi özlerim.
Adımlarım doğru belli izlerim.
Fikrim pazarlarda düşüncem bende.

Gelip de dünyaya kim kalmış nerde?
Gelenler gidiyor kalmak yok burda,
Dostunan aradan kalkınca perde,
Veysel der hedefim doğru bir nokta.’

Doğrusu hayret ettik. Âşık Veysel böyle bir konuşma yapmış olamaz. Çünkü şiir yeni değil, oldukça eskidir. Hatta Ülke gazetesinin 18 Mart 1967 tarihli nüshasının birinci sayfasında da yayınlanmıştı. Orada üçüncü dördlüğün birinci satırı ‘kim kalmış dünyada hani ya nerde?’ şeklindedir.” (SF 1973i: 2) diyerek bir yanlışın düzeltilmesi sağlanmaya çalışılmıştır.

15. sayıda verilen haberde Âşık Veysel’in Ölümünün 1. Yıldönümünde anıldığı programın içeriği vardır. İçerik şu şekildedir: “Geçen yıl Mart ayının 21. gecesini değerli hemşerimiz Âşık Veysel’i kaybetmiştik. Ölümü dolayısıyla hakkında bir hayli şeyler yazıldı ve söylendi. Ona olan ilgi azalmadı. Hatta daha da arttı diyebiliriz. Göze çarpanlardan bazıları şunlardır; mezarı ziyaret edilmiştir, Hürriyet Gazetesi ve âşık dostları tarafından Gülhane’deki heykelin önünde konuşmalar yapıldı, Şarkışla halk eğitim merkez müdürlüğü tarafından 21 Martta bir gece düzenlendi, Türk Folkloru Araştırmaları dergisi, Mart sayısını tamamen Veysel’e ayırdı, Ankara da Halkbilimi dergisi tarafından Veysel için seminer düzenlendi.” (SF 1974ç: 23) vefatın ardından yapılan etkinliklerden de haber verilmiştir.

55. sayıda yine bir vefat haberi vardır. “Türk folkloruna 1924 yılından beri emeği geçen Bartın Gazetesi sahibi ve başyazarı değerli gazeteci Cemal Aliş 22-06-1977 günü Ankara’da vefat etti. Bu vefakâr ve fedakâr yazarımız hakkında gelecek sayımızda geniş bilgi vereceğiz.” (SF 1977g: 26) diyerek hem kişinin vefatı duyurulmuş hem de gelecek sayının içeriği hakkında bilgi verilmiştir.

63. sayı yine bir vefat haberi ile başlamıştır. “Cahit Öztelli’yi Kaybettik” değerli bir halk edebiyatı araştırmacısı ve folklorumuzun büyük ustası Cahit Öztelli’yi Şubat’ın 24. günü ebediyen kaybettik. Birkaç ay öncesine kadar hiçbir şikâyeti yoktu. Neşeli heyecanlı, hayat dolu bir insandı, daha önemlisi de eşine nadir rastlanır samimi vefalı bir dosttu, üzüntümüz büyüktür. Aramızdan zamansız ayrıldı. Başka bir deyimle, ecele gafil avlandı. Çünkü Türk Edebiyatına kazandırdığı eserler kadar da kazandıracaklarının hazırlığı içindeydi. O bakımdan dopdoluydu. Bu büyük bilim adamının hatırası önünde saygıyla eğilir, Tanrı’dan rahmet dileriz. Not: onun için bir özel sayı hazırlıyoruz. Bu konuda yazacak arkadaşlarımızın makalelerini en geç mayıs ayı sonuna kadar lütfetmelerini rica ederiz.” (SF 1978ç: 3) diyerek merhum övülmüş ve onun için bir özel sayı hazırlandığının bilgisi folklor araştırmacılarına duyurulmuştur.

42. sayı da bir vefat haberi vardır. Talibî Coşkun ölmüştür. Gelecek sayı onun adına özel sayı olacaktır. Bu, şu şekilde duyurulmuştur: “Talibî Coşkun Özel Sayısı- Veysel’den sonra, çağımızda Sivas halk şairlerinden en kudretlilerinden biri olan Âşık Talibî Coşkun üç ay önce Ankara’da vefat etti. Adı sanı belirsiz bir garip gibi toprağa verildi. Yaşamı ve kişiliği nasıl olursa olsun Talibî bilhassa gençlik yıllarında söylediği içli deyişlerle her zaman anılmağa değer bir şairimizdir. Bu nedenle gelecek sayımızı tamamen ona ayırdık. 43. Sayımız ona aittir. Aynı zamanda son 3 yıl içinde kaybettiğimiz icazet ve san’at’iyi de Talibî ile birlikte anacağız. Ruhları şâd olsun.” (SF 1976f: 5). T. Coşkun’un da vefat ettiğinin haberi verilmiş, onun içinde bir özel sayı hazırlayacaklarını duyurmuşlardır.

66. sayıda bir ölüm haberi daha vardır. Âşık Emsali’yi Kaybettik, başlığı adı altında şu cümleler yazılmıştır: “Âşık Mustafa Emsali, yaşayan halk şairlerimizin en yaşlısı ve en kudretlisi idi. Ömrü boyunca düşündü, söyledi ve yazdı.

Özellikle destan türündeki deyişlerinde başarılı oldu. 1900 yılında doğduğu günlerde Âşık Ruhsatî evinde misafirdi. Babası, kundağını alıp Ruhsatî'nin kucağına bıraktı. O da dua ettikten sonra 'adı adım, kendisi de emsalim olsun' dedi. Böylece göbek adına Mustafa dendi, şairlik mahlası da Emsalî oldu. Saz çalmaz, türkü söylemezdi. Sadece bir kalem şairi idi. Son zamanlarını bazan doğum yeri olan Kangal'da, bazan da çocuklarının yerleşip iş tuttuğu Konya'da geçiriyordu. Yine Konya'da idi. Ölümünden 40 gün önce hastalandı. Kâh yatıyor kâh kalkıyordu. Son birkaç gün içinde ağırlaştı ve 29 Mart Çarşamba günü saat 10.00 da vefat etti. Aynı gün Hacı Fettah mezarlığına defnedildi. Nur içinde yatsın..." (SF 1978f: 15). Aynı sayı aynı sayfa da Emsalî'nin manevi çıraklarından Gürünlü Gülhani'nin ona yazdığı bir şiir bulunmaktadır. Gülhani bu şiiri, ustası hasta yatağında iken yazmıştır, bu şiirin ilk dördlüğü şu şekildedir:

"Oturup derdini döker,
Diller Emsalî'ye acır.
Coşkun sular gibi akar,
Seller Emsalî'ye acır."

Kişilerin vefatı şiirlerle anılmıştır.

70. sayıda İbrahim Aslanoğlu, Muharrem Türkmen ismiyle bir vefat yazısı daha yayımlamıştır. Başlık şu şekildedir, "Süleyman Arısoy'u Kaybettik." Ardından eklenen cümleler gerçekten üzgün olduklarının ifadesidir. "1978 yılı bize hiç de uğurlu gelmedi. Dostlarımızın acı haberleri birbirini takip etti. Önce Cahit Öztelli'yi, arkasından Osman Atilla'yı ve Âşık Emsalî'yi kaybettik. Eylül ayının son günü de Süleyman Arısoy aramızdan ayrıldı." Yitirilen folklor araştırmacısının sadece ölüm haberi değil, folklorla kattığı değerlerden de bahsedilmiş, yaptıkları güzel işler söylenmiş böylelikle merhum güzel bir şekilde anılmıştır. Süleyman Arısoy'un folklorla kattığı değerler ve kısaca hayatı şu şekilde aktarılmıştır: "Henüz 58 yaşında idi. İstanbul'da doğan Arısoy, 1945 yılında İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesini bitirdi. Dört yıl ticaretle uğraştı. Kızılay'da ve Ziraat bankalarında müfettişlik yaptı. Son görevi Su Ürünleri ve Kredileri Müdürlüğü idi. Bekârdı ve ingilizce bilirdi. Arısoy, yurt ve ulus yararına olduğuna inandığı her kuruluş veya dernekte özellikle karşılık beklemeden

çalışmayı çok severdi.” Çeşitli derneklerde ve kurumlarda insanlara hizmet olarak gönüllü çalışmıştır. San’at, fikir, folklor ve ilim alanlarına ait, tiyatro tetkik ve teknik yazıları, batı müziği kritikleri vardır. Edebiyat ve fikir konularını da ihmal etmezdi. Ayrıca yağlıboya ve resimle de uğraşırdı. Su ürünleri ekonomisi üzerinde müşahede ve incelemelerde bulunmak amacı ve kendi maddi imkânlarıyla İngiltere, Fransa, İtalya, İsviçre, İspanya, Yugoslavya, Yunanistan, Rodos ve Oniki Adalara muhtelif geziler yaptı. Nur içinde yatsın.” (SF 1978i: 3-4). Süleyman Arısoy’un Sivas Folkloru dergisinde 10 adet yazısı bulunmaktadır. Bu yazılar şunlardır:

1. Türk Folkloru Açısından başlığı adı altında Sivaslı Halk Şairi Koca Âşık Veysel Şatıroğlu başlıklı yazı yazmıştır. (SF 1974ç: 3-5).
2. Halk Ozanımız Âşık Veysel, (SF 1974e: 3-6).
3. Türk Halk Sanatları ve Ananelerini Tetkik Cemiyeti (Folklor Araştırmaları Kurumu Kısa Tarihçesi), (SF 1975j: 5-7,23).
4. Folklor Sanatının İlkeleri, (SF 1976c: 7-11).
5. Büyük Halk Ozanımız başlığı adı altında “Âşık Veysel”, (SF 1975c: 3-6).
6. M. Şakir Ülkütaşır’da Türk Folkloru ve Kültürü, (SF 1977e: 13).
7. Türk Halk Edebiyatçısı ve Tarihçisi, Türk Halkbilimcisi “Cahit Öztelli”, özel sayı için yazmıştır. (SF 1978ç: 4-5).
8. Kültür Sorunu, (SF 1978d: 7-9).
9. Halk Kahramanı Seyyit Battal Gazi ve Efsanesi, (SF 1978i: 3-5).
10. Folklor ve Kültür Etkileşimi, (SF 1978i: 4-6).

Başlıklı çalışmaları vardır. Süleyman Arısoy, iktisat mezunu, pek çok kurumda müfettişlik müdürlük yapmış, su ürünleri ile çalışmış; ama alanından tamamen farklı olarak, üzerinde ihtisas yaptığı alanıyla uzaktan yakından alakası olmayan folklor konuları üzerinde çalışmıştır. Bir iktisatçının, müfettişin folklorla ilgi duyması, Türk Halkbilimi için önemlidir. Halkbilimi adına çalıştığı konulara bakıldığında Âşık Veysel, kültür sorunu, efsaneler, gelenekler üzerinde durduğu görülmüştür. Demek ki folklor, farklı mesleklere sahip insanların da bir ilgisi olabileceği bilim dalıdır.

1.2.6.2. Etkinlik ve Kutlama Haberleri

Sivas Folkloru dergisinde yapılan etkinlik haberleri, o dönemde yapılmış toplantılar hakkında bilgi vermektedir. Folklor araştırmacılarının yaptıkları etkinlikler hem çalışılan konular hakkında hem de faaliyet raporu olarak birer tarihi vesika halinde şimdiki döneme kalmıştır. Türkiye Folklor Araştırmaları Kurumu Cumhuriyetin 50. Yılı Dolayısıyla 1973 Yılı Konferansları başlığı adı altında konferans programı şu şekilde haber yapılmıştır:

- “- 2 Mart 1973 Cuma Prof. Dr. Orhan Acıpayamlı (Folklor Konusu ve Özellikleri)
  - 9 Mart 1973 Cuma, M. Şakir Ülkütaşır (Türkler’de ağaç kütüğü).
  - 16 Mart 1973, 1. Hakkı Baltacıoğlu (Milliyetin Yaratıcı Etkenleri).
  - 23 Mart 1973, Sabiha Tansuğ, (Bursa dağ köylerindeki Türk kıyafeti).
  - 30 Mart 1973, Prof. Dr. Nermin Erdentuğ (Karadeniz’de düğün adetleri).
  - 6 Nisan 1973 Cuma, Osman Attila (Halk türküleri derlemesi).
  - 13 Nisan 1973 Cuma, Süleyman Arısoy (Etnografya, Folklor ilkeleri ve Türk Folklorunun zenginliği ve kökeni).
  - 20 Nisan 1973 Cuma, Dr. Müjgân Cumbur (Karacaoğlan’da Etimoloji Unsurları). 27 Nisan 1973 Cuma, Cahit Öztelli (Şamanlığın Anadolu’da izleri).
  - 4 Mayıs 1973 Cuma, Nida Tüfekçi (Türk halk müziği sazla örnekler).
  - 11 Mayıs 1973 Cuma, M. Adil Özder (Artvin Folkloru).
  - 18 Mayıs 1973 Cuma, Dr. Metin And (Köy Seyirlik oyunları).
  - 25 Mayıs 1973 Cuma, Sevgi Babaoğlu (Bodrum çevreleri, projeksiyonlu).
- Yer: Millî Kütüphane Müzik Salonu – Ankara. Saat:18.00.” (SF 1973: 2).

Yapılan etkinlik haberleri bu şekilde olup günü, tarihi, saati hakkında bilgisi vardır.

19. sayıda Haberler başlığı adı altında “Halkbilim Derleyicisi Yetiştirme Kursundan Beklenenler” başlığında Başbakanlık Kültür Müsteşarlığı Milli Folklor Araştırma Dairesi tarafından hizmet içi eğitim faaliyetleri olarak 4.

Dönem Folklor Derleyicisi Yetiştirme Kursu yapılmıştır. 14 gün sürmüştür. Orhan Acıpayamlı, Umay Günay Türkeş, Nail Tan gibi hocalar ders vermiştir. Kursu yurdumuzun her yöresinden folklorla uğraşanlar katılmıştır. Kurs başarılı bir şekilde ve ilgiyle sonuçlanmıştır. Ancak kursun program içeriğinin yoğun olup kursun kısa sürmesi, gerekli hatta zorunlu olması gereken bu kursların 5000 lira olması eleştirilmiştir. O dönemde böyle kursların açılması ve kurs içerikleri hakkında bilgi verilmesi önemlidir (SF 1974g: 13).

51. sayıda ki haber içeriği şudur: “Memleketimizin değerli ve en kıdemli folklor-milli kültür- araştırmacısı olan, dergimizin de yazarları arasında bulunan M. Şakir Ülkütaşır’ın Ankara da, folklor araştırmaları kurumu tarafından 25 Şubat 1977 tarihinde, Kayseri il yardım derneği salonunda, jübilesi yapılmıştır. Üstadın yazı hayatının 55. Yılı ve folklorumuza yaptığı değerli hizmetler münasebetiyle tertiplenen bu jübilede Hikmet Dizdaroğlu, Ali Rıza Önder ve Cahit Öztelli tarafından Ülkütaşır’ın Türk-Türkiye folkloru hakkındaki geniş, değerli neşriyatı tanıtılmış ve Ülkütaşır da- kendi kendini- hayat hikâyesini, nasıl yetiştiğini anlatmıştır. Jübileye folklor seven bir hayli genç de katılmıştır. Yakın bir gelecekte dergimizin bir sayısını üstadın hayatı, şahsiyeti ve eserlerine tahsis etmek istediğimizi de sayın okuyucularımıza bildiririz. (SF 1977ç: 10). Bir sonraki sayı olan 52. sayıda gelecek sayımız başlığı adı altında “57 seneden beri aralıksız çalışarak Türk Folklor ve etnografyasına baha biçilmez katkılarda bulunan değerli araştırmacı M. Şakir Ülkütaşır özel sayısı olacaktır.” (SF 1977d: 20). Erman Aslanoğlu ile yapılan görüşmede Şakir Ülkütaşır’a neden özel sayı hazırlandığını sorulduğunda “Medenî ülkelerde kişiler vefat etmeden anılırlar. Ülkütaşır, babama hem çok yardımcı oldu hem de folklor adına çok emek verdi, çok cömert ve kibar biriydi, babam onu onure etmek istedi” (E. Aslanoğlu 2017) demiştir.

65. sayıda bir etkinlik haberi ve bunun sonucunda oluşan durumlar anlatılmıştır. “Folklor araştırmaları kurumu genel kurulu toplandı. Merkezi Ankara da bulunan kurumun olağan genel kurulu 8 Nisan 1978 de toplanmıştır. Milli kütüphane salonunda Av. Süleyman Kazmaz’ın başkanlığında yapılan toplantıda dernek üyesi folklorcu edebiyatçı ve bilim adamları katılmıştır. Yapılan seçimler

sonucunda yeni yönetim kuruluna ‘Prof. Ahmet Uysal, Abdullah Satoğlu, İrfan Ünver Nasrattınoğlu, Süleyman Kazmaz ve Kamil Toygar seçilmiştir. Denetçilikte ise Ali Rıza Önder, Nail Tan ve Selahattin Önerli getirilmişlerdir.” (SF 1978e: 5).

13. sayıda “Kongre Lisesi Folklor Gecesi Düzenleyecek” diye başlık atılmıştır. Sivas Folkloru dergisinde yapılan kutlama haberleri de, folklor tarihinin aydınlatılması bakımından önemli ve teşvik mahiyetindedir. Kutlama haberleri sayesinde folklor adına yapılmış pek çok bilgi öğrenilmiştir. 10. sayıda kutlama haberi yapılmıştır. “Sivas Folkloru Cumhuriyetimizin 50. Yılı’nı kutlar, ebediyete akıp giden çağlar boyunca bu büyük millet bayramının daha büyük şereflerle saadetle huzur ve refah içinde tekrarını diler.” (SF 1973i: 5). Sivas Folkloru dergisi özel günleri de unutmayıp kutladığını göstermiştir.

17. sayıdaki haber içeriği “İlk ve Orta Dereceli Okullar Birinci Halk Oyunları Şenliği” başlığı ile yapılan etkinlik hakkında bilgi verilmiştir. Bu bilgiler o dönem açısından ve folklorumuz açısından önem arz eder. Bu sebeple program içeriğini ve yapılanları aynen aktarmakta fayda olacaktır hem de o dönemdeki oynanan oyunların isimleri yazmaktadır. “Sivas Halk Eğitim Merkez Müdürlüğü ve Halk Eğitimi Geliştirme Derneğinin müşterek çalışmaları ile okullar arası Birinci Halk Oyunları Şenliği düzenlendi. Şenlik ilkokullar ve orta dereceli okullar olmak üzere iki bölümde tertiplenmişti. İlkokulların ki 23 Nisan da Spor ve Sergi sarayında, orta dereceli okullarınki ise 19 Mayıs’ta Emek sinemasında yapıldı. Her ikisi de geçen yılları aratmayacak kadar düzenli ve başarılı idi. Okullara göre program: ‘Sivas Ticaret Lisesisinde erkek oyunlarından; Çemberim, Arnavut, Madımak, İş Halayı, Hanımesme, Köy Ağırması, Hoş Bilezik, Abdurrahman Halayı oyunları oynanmıştır. Danişmentgazi Orta Okulunda Silifke oyunlarından; Sallama, Silifkenin Yoğurdu, Yayla Yolları, Keklik oyunları oynanmıştır. İmranlı Yatılı Bölge Okulunda mahalli oyunlarından; Hoş Bilezik, Sivas Halayı, Maro, Delilo, Temürağa, Şirinnar oyunları oynanmıştır. Pamukpınar İlköğretmen Orta Okulunda Antep oyunları oynanmıştır. Behrampaşa Ortaokulunda Yozgat oyunlarından; Karafilli Yâr, Yozgat Yolu, Vıy Vıy, Nalinli, Haputuyar oyunları oynanmıştır. Merkez İlköğretmen Okulunda

Antep ve Urfa oyunlarından; Çepikli, Oğuzlu, Mani, Beşli, Dik, Düz, Abravi oyunları oynanmıştır. Sağlık Kolejinde Elazığ oyunlarından; Çaydaçıra, Fatmalı, Elazığ Halayı, Tam zara, Avreş, Delilo oyunları oynanmıştır. 4 Eylül Ortaokulunda Sivas kız oyunlarından; Sıçanın Sırtı Sarı, Pınar Ayağına Kazlar mı gelmiş, haşerisin haşeri sarı kız oyunları oynanmıştır. İmam Hatip Lisesinde Erzurum oyunlarından; Baş bar, bar, Delilo, Hançerbarı, Hoşbilezik oyunları oynanmıştır. Sivas Lisesinde Bitlis ve Kars oyunlarından; Topal, Meyroke, Garzani, Papuri, Harpuştı, Hoşgelişler, İğdır Barı, Elmas, Kıskaç, Şeyh Şamil oyunları oynanmıştır. Orta Dereceli Olmayan İmranlı Yatılı Bölge Okulu, Şenliğe misafir grup olarak katıldı. Hepsi de iyi hazırlanmışlardı. Kusursuz oynadılar. Bazı okullardaki kıyafet noksanlığını bir zaruret olarak kabul ediyoruz. Bunlar zamanla ve imkân nisbetinde elbette giderilir. Başarıyı gölgelemeye lüzum yok. Fakat gelecek yıllar için belki faydalı olur umuduyla bir hususu hatırlatmadan geçemeyeceğiz okulların bir kısmı tamamen diğer illere ait oyunları tercih etmişler. Sivas halk oyunları bakımından kısır bir bölge değildir, kendi malı olan yüze yakın oyunu vardır. Onların yanı sıra bunlardan da birkaç tane alınamaz mıydı? Böyle bir davranışla hem kendimize değer vermiş olur hem de tanınmasında katkımız bulunurdu. Hazırlayıcılarını kutlar, çabalarının devamlı olmasını dileriz.” (SF 1974e: 23) diyerek etkinlik ve içeriği hakkında ayrıntılı bilgi verilmiştir. Döneme tanıklık edilmesi bakımından mühimdir.

1.2.6.3. Diğer Duyurular

14. sayıda dergide uzunca bir süre yapılan Ziraat Bankası reklamlarının Arif Kocabaş isimli bir vatandaşa 25 bin lira ikramiye kazandırdığının haberi vardır. Dergi yönetimi bu vatandaşı kutlamak için evine ziyarete gider ve vatandaşın misafirperverliğini anlatırlar. Vatandaş bu parayı Mithat Paşa'ya olan sevgisinden kazandığını, bu parayla oğlunu evlendireceğini söylemektedir. (SF 1974c: 14). Folklor araştırmacılarının halk ile birlikte olmaları onların evine kadar gidip onları tebrik etmeleri, folklorun aynı zamanda icra yönünün vurgulanması bakımından önemlidir.

39. sayıdaki haberlerde “Milli Folklor Araştırma Dairesi Yeni Binasına Taşındı” başlığı vardır. Bu daire, etnografya müzesinin yanındaki eski halkevi binasına taşınmıştır. (SF 1976ç: 7). Yerel folklor dergilerinin adres belirtmeleri, halkı bilgilendirmeleri açısından önemlidir.

65. sayıdaki bir diğer önemli haber de “Dergimiz İstanbul’da yayınlanıyor” başlığı adı altında yapılan açıklama da şudur: “Şubat 1973’ten beri Sivas’ta yayınlanmakta olan dergimiz Haziran 1978 tarihli 65. Sayısından itibaren hizmetinize İstanbul’da devam edecektir. Bu durum elimizde olmayan bir zaruriyetin sonucudur. Kesinlikle belirtelim ki, ne amacında ne de muhtevasında herhangi bir değişiklik düşünülmemektedir. Altı aydan beri maddi manevi her türlü yardımlarını esirgemeyen okuyucularımızdan gene ilgilerinin devamını bekler, bütün yazışmaların aşağıdaki adresle yapılması gereğini hatırlatırız: Sivas Folkloru, P. K, 69, Kızıltoprak/ İstanbul. (SF 1978e: 5).

68. sayıda okuyucularımıza başlığı adı altında okuyucuya özür yazısı yazılmıştır. “Cahit Öztelli” özel sayısında yayınlamak için gelen yazılar bundan ibaret değil, elimizde bir bu kadar daha yazı var. Sayfalarımızın yetersizliği bunları aynı sayıda toplamağa engel oldu, zaman zaman onları da yayınlayacağımızı duyururken bir zorunluluğun sonucu olan bu hareketimizden ötürü dostlarımızdan ve okuyucularımızdan özür dileriz.” (SF 1978h: 21) demek ki Öztelli hakkında çok yazı gelmiştir. Folklor dergileri aynı zamanda okuyuculara duyguları ifade etmede bir araç olarak da görülmüştür.

1.2.7. Sivas Folkloru Dergisinde Bulunan Başka Şehirlere Ait Yazılar

Sivas Folkloru dergisini başlığından ötürü sadece Sivas’la alakalı folklor yazısı olduğu sanılmasın. Çünkü ağırlık Sivas olsa da, Sivas dışındaki konulara da yer verilmiştir. Hatta Kültür Bakanlığı dergi yerel isimle olduğu için bir süreden sonra almayı kesmiş, Sivas Folkloru dergisini ulusal bir dergi olmaya, böylece satışında daha çok artış olacağını söylemiştir. Oysaki zaten Sivas Folkloru dergisinde başka şehirlere ait yazılar da vardır; sadece isim yereldir. Bu yazıları ispat edecek olursak: Ahmet Özerdem, Kayseri’ye bağlı Karaözü’nün manilerini,

eğlencelerini, atasözlerini, deyimlerini, bulgur yapımını, koç katımını gibi konuları çalışarak Karaözü'ne ait 8 yazı yazmıştır. Aydın Oy, Yunanistan'a bağlı Selanik dolaylarında bulunan "Mayadağ" hakkında 2 yazı yazmıştır. Bekir Başıoğlu, Sinop'un Boyabat ilçesi hakkında 1 yazı yazmıştır. Birsal Bakır, Tokat'ın Zile ilçesine bağlı Yalinyazı Köyünü çalışmıştır. Cemal Alish, Bartın folkloru hakkında 1 yazı yazmıştır. Halis Cinlioğlu, Tokat folklorunu anlatan 11 yazı yazmıştır. Hayrettin İvgin, Çorum'a bağlı Sungurlu'ya ait 8 yazı yazmıştır. Vezirköprü'ye dair bir yazı yazmıştır. Hediye Asiltaş, Aydın'a bağlı Kuyucak için bir çalışma yapmıştır. Hüseyin Öztürk' te Karaözü'ne ait bir çalışma yapmıştır. Fuat Özdemir, Elazığ folkloru hakkında 3 yazı yazmıştır. İlder Veziroğlu, Kıbrıs folkloruna dair 2 yazı yazmıştır. İrfan Ünver Nasrattınoğlu, 3 bölgede yapılan kongreler hakkında bilgi vermiştir: Romanya, Ohrid, Konya. İsmet Alpaslan, Erzurum ve Ağrı hakkında 2 yazı yazmıştır. İsmail Yıldız, Ankara'nın Çubuk ilçesine bağlı Karagöl hakkında çalışma yapmıştır. Leman Erensoy, Tokat'ın Kazıova bölgesine ait bir yazı yazmıştır. Mehmet Güner Demiray, Tokat'ın Zile ilçesine dair 2 yazı yazmıştır. M. Şakir Ülkütaşır, İstanbul folkloruyla ilgili 5 yazı yazmıştır. M. Adil Özder, Artvin'e bağlı Yusufeli'ne dair 5, Tokat hakkında 1 yazı yazmıştır. Muharrem Türkmen, 2 yazı Tokat folklorunu yazmıştır. Pelin Üçer, Gümüşhane folkloruna dair 1 yazı yazmıştır. Sabri Koz, Kemaliye folkloruna dair 1 yazı, Adana folkloruna dair de 2 yazı yazmıştır. Sadi Yaver Ataman, İstanbul folkloruna dair seri halinde 18 yazı yazmıştır. Saim Sakaoğlu Tokat, Amasya, Samsun folkloruna dair 7 yazı yazmıştır. Sevinç Laleli, İzmir folkloruna dair 1 yazı yazmıştır. Süleyman Kanmaz, Allahuekber dağlarındaki yatırlar konulu 1 yazı yazmıştır. Şükrü Elçin, Samsun'a dair 2 yazı yazmıştır. Vehbi Cem Aşkun, Afyonkarahisar folkloruna dair 1 yazı yazmıştır. Veli Sarıkamış, Elazığ folkloruna dair 4 yazı; Yurdanur Sakaoğlu, Tokat folkloruna dair 2 yazı yazmıştır.

Görüldüğü gibi Sivas Folkloru dergisinde sadece Sivas – ilçe ve köylerine dair konular yoktur. Aksine Türkiye'nin dört bir yanından il – ilçe ve köy folkloruna dair konulara da yer verilmiştir. Sivas Folkloru dergisinde 130 Araştırmacı toplam 777 yazısı vardır. Bu yazılardan 101 tanesi başka illere dair folklor yazılarıdır. Bu yazıların künyesi ekte açıklamalı bibliyografya da verilmiştir.

Nail Tan ve Hayrettin İvgin ile yapılan görüşmede bu konu hakkındaki o döneme tanıklık olacak önemli cümleler söylemişlerdir: “Sivas Folkloru dergisi bize il olarak dar gelmeye başlamıştı. Hatta bunu Aslanoğlu’na da söyledik. Senin istediğin bizden Sivas Folkloru ile ilgili yazılar, illa ki Sivas olsun istiyorsun. Ama bizler Türk folkloru ile ilgili yazılar da üretmekte istiyoruz, derginizi Türk folkloruna açın dedik, adı bu sebepten ötürü Türk Folkloru oldu. Çünkü Sivas bizim sınırlarımızı artık aştı. İbrahim Aslanoğlu’nun hayatında da derginin yerelden millîye geçmesi çok önemlidir. O da dünya çapında Türkiye çapında bir folklorcu oldu bu derginin genelleşmesi sayesinde. Derginin Sivas dışına çıkması için biz istedik, epey de ısrar ettik, nitekim öyle de oldu.” (İvgin 2018).

diyerek Sivas Folklorunda Sivas ili dışında başka illerin yazılmasının da şart olduğunu bir yerden sonra artık Sivas’ın dar geldiğini söylemiştir. Nail Tan ise o dönemde Kültür Bakanlığı Millî Folklor Araştırma Dairesi Başkanı idi. Kendisi bu konu hakkında İbrahim Aslanoğlu’na en çok baskı yapan isimlerin başındadır. Yapılan görüşme neticesinde bu konuda söyledikleri şunlardır: “Bakanlığın ve çalışanların Sivas Folkloruna abone olması konusunda yardımcı olduk, kendisi bizim de yazmamızı istedi. ‘Sivas’la ilgili olması şart mı?’ dedik, ‘Evet şart.’ dedi. Bu şart söz konusu olunca biz çekimser kaldık; çünkü hem Ankara’da yaşıyoruz hem memleketimiz Kastamonu, ben dedim ki: ‘Çok şey yazamam; ama Ahmet Kutsi Tecer hakkında yazabilirim.’ dedim. Çeşitli sayılarda Sivas’ı uzaktan ya da yakından ilgilendiren bazı yazılar yazdık. Ben ona dedim ki: ‘Türkiye’nin mahalli dergileri elbette güzel bir şey fakat belli bir noktadan sonra bu iş tıkanabilir. Sivas gerçi arazisi geniş köyü çok, ilçesi çok, folklor malzemesi çok Sivas adına sadece derleme malzemeleri yayınlansa bitmez, belki 50 yıl derleme çıkar; ama Bakanlık, ‘bu dergi sadece Sivas’ı dolayısıyla Sivaslıları ilgilendiriyor.’ dediler. Rica ediyorduk 40’tan fazla alınmıyordu. Derginin yaşaması sıkıntıya giriyordu. Bizde dedik ki bunu artık Sivas dışına taşıralım. Son sayılarda artık Türkiye genelinde yazılar da kabul etmeye başladı. Son yıl içinde dergideki yazılarda Sivas dışındaki illere de bizim zorlamamızla yer verildi. Sivas dışına açılmak zorundasın hem abone bulmakta zorlanıyorsun hem de Bakanlığın bu konularda prensipleri var. ‘Mahalli dergiler ancak il halk kütüphanesi sayısı bir de Türkiye’deki büyük kütüphane sayısınca dergi alır, diyor. Sınırlı şeyler var.

'Bütün Türkiye'ye hitap eden dergiler 120 adet abone alınsın diye yönetmelik var.' Yönetmelik sınırlarını aşmamak gerekiyordu. Sonra Türk Folkloru olarak derginin adını değiştirdi ve ikinci döneme geçti. Ondan sonra abone de çoğaldı yazı da çoğaldı. Hiçbir sıkıntı da kalmadı." (Tan 2018) diyerek yerel folklor dergilerinin Bakanlık gözüyle bakış açısını ve yönetmeliğini anlatmıştır.

1.2.8. Sivas Folkloru Dergisinin Adının Türk Folkloruna Dönüşümü

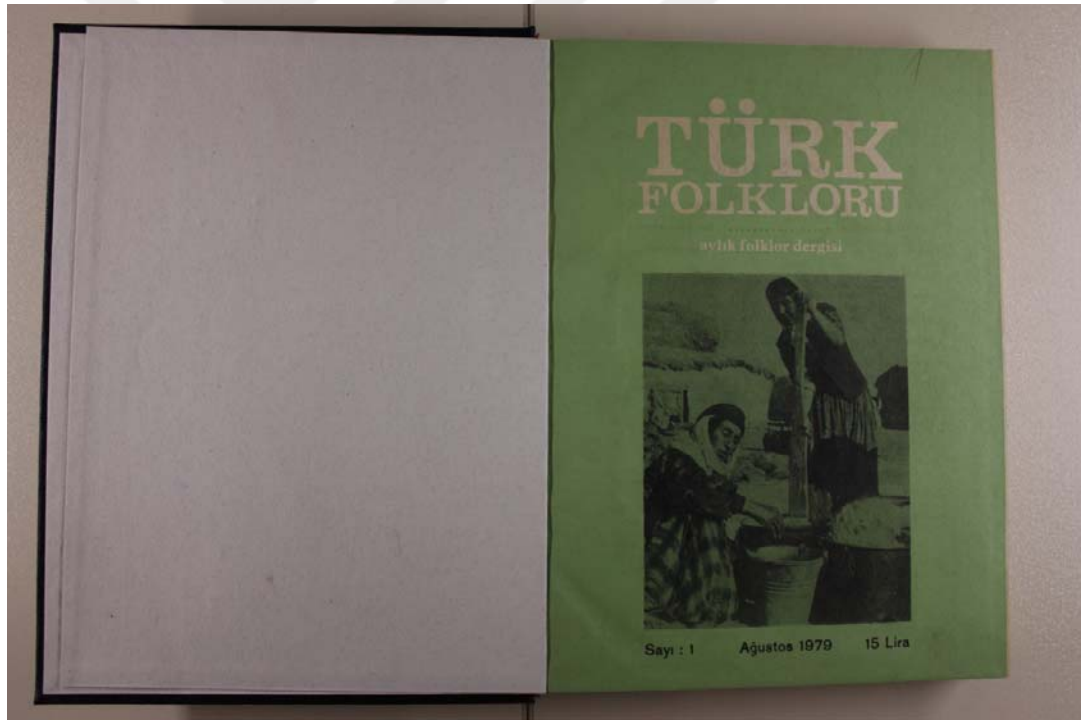
1979 yılının Temmuz ayında 78. sayı son sayıdır. İbrahim Aslanoğlu'nun yazdığı "Son Sayı" adlı yazısı, derginin neden isim değişikliğine gittiği, o dönemdeki folklor adına yaşanan sıkıntılar hakkında bize bilgi vermekte, bu sebeple Son Sayı yazısının tamamı aktarılmıştır: "Şubat 1973'ten bugüne kadar acı ve tatlı anılarla dolu 78 ay geçti. Yayın hayatında bu süre belki uzun sayılabılır. Ama ilk çıkışta yöresel ve konusu sınırlı böyle bir derginin, ömrünün beş-on sayıdan ibaret olacağını ileri sürenlerin çoğunluğu gözönünde tutulursa, bu süre küçümsenemez sanırım. Bu bakımdan verdiği sözü yerine getirenlerin huzuru içindeyiz. Peki, neden son sayı? Cevabı basit olmakla beraber, itirafı hayli güç. Yine de bazı hususları açıklamak istiyoruz. Dergiyi yayınlamağa karar verdiğimiz zaman şöyle düşünüyorduk: Türk folkloru derleme işi henüz bitmemiştir. Yapılan yüzeysel derlemeler il ve ilçe merkezlerinden alınmış sınırlı örneklerdir. Hiçbir zaman bir bütün sayılamaz. Hele Sivas gibi her ilçesi ayrı bir coğrafi bölge ve tamamen değişik kültür verilerine sahip bir ilde, sonuca varıldığını söylemek olanak dışıdır. Hal böyle olunca istedik ki gönüllü bir ekip oluşturalım. Onların yardımlarıyla en uzak köylere varıncaya kadar araştırıp yayınlayalım. Başka iller de tuttuğumuz bu yolu aynen izlesinler. Zamanla folklorumuzda el atmadık köşe bucak bırakmadan derlenmiş olsun. Ama ne yazık ki, evdeki hesaplar çarşıya uymadı. Diğer illerdeki araştırmacı arkadaşlar özellikle bu konudaki sınırlı bir yayını göze alamadılar. Haklılar mı? Haksızlar mı? O başka mesele... Madolyonun bir de o yüzü var yani maddi. Bu konu hem acı hem de düşündürücü. Yayına başlamadan önce ilin yetkilileri ile görüştük bizi teşvik ettiler. İstediklerimiz her kolaylığı sağlayacaklarını söylediler. Nitekim birinci yıl sözlerinde durdu ve bir miktar satın aldılar. İkinci yıl miktar

azaldı. Üçüncü yıl ise yönetici değişti, verilen sözler de geçerliliğini kaybetti. Bu durumda başka yardım sağlamak gerekiyordu. Kültür Bakanlığı yeniden kurulmuş, milli folklor araştıma dairesi de bakanlığa bağlanmıştı. Dileğimizi onlara ilettik. Bize verdikleri sözlü yanıtta 'yöresel oluşunuz satın almamıza engeldir. Eğer ağırlığı yine Sivas olmak üzere başka illere de yer verirsiniz, yani genelleşirseniz satın alırız.' Dediler. Çaresiz kalmıştık. Fazla düşünmeden onların arzusunu yerine getirdik. İki yıl üstüste iki yüz adet satın aldılar. Ama bu sayı çok azdı. Folklorun dışında aktüel konuları işleyen dergiler dâhil bizimkinden fazla satın alınıyordu. Sivas Folklorunun da hiç olmazsa onların sayısına çıkarılması için yeniden başvurduk. Neden sonra, istediğimizin mali yılbaşına dikkate alınacağını söylediler. O gün geldi; bir de baktık ki miktar artırılacağı yerde on da bire düşürülmüş hem de bir sürü formalite ve külfetlerle... Ambalajı, taahhütlü gönderme ücreti derken, elimize yarı parası bile geçmiyor. Diyeceksiniz ki, başka dergiler ne yapıyor? Onların bir kısmı müesseselere aittir; böyle bir sorunları yok. Bir kısmı da giderlerini reklam bedelleri ile karşılıyorlar. Biz de denedik ama reklam verenlerin büyük çoğunluğu ticari müesseseler olduğu için, önce kendi yararını düşünüyorlar. Haklı olarak yöresel bir dergiyi reklam vermeyi sakıncalı veya faydasız buluyorlar. Kültür Bakanlığının yöresel olmaktan vazgeçersiniz satın alırız dediği gibi, bu müesseseler de adını değiştirirseniz reklam veririz diyorlar. Amacımızı yakından tanımayan vatandaşın davranışı da aynı; satıcı da dergiyi görenler ismine bakıyor, sayfalarını karıştırmadan geri bırakıyor. Adı yöresel olmasa belki de ilgisini çekecek, içinde merak ettiği konuları da bulacak. Adı Sivas Folkloru olan bir dergide Erzurum, Adana veya Edirne'ye ait yazılar bulunabileceğini nereden tahmin etsin? Yıllardan beri hep aynı dava: ad meselesi. Tanıdıkların dostça öğüdü bu, okurların görüşü bu. İş adamlarının son sözü bu. İlgili bakanlığın önerisi bu... Nihayet bizim de kararımız bu oldu. Daha elverişli imkânlarla hizmetimize devam edebilmemiz için adımı değiştirdik. Derginin bu sayıdan sonraki adı 'Türk Folkloru'dur. Amacımızda hiçbir değişiklik olmayacaktır. 7 sene önce ne demişsek şimdi de aynı şeyleri söylemekteyiz. Abonelerimizin bütün hakları aynen korunacaktır. Sivas Folkloruna son dememizin nedeni işte bu. Cümle hatalarımızın bağışlanmasını dileriz. Şayet

edilmelidir.” (TF 1979a: 31) denilerek Sivas Folkloru dergisinin az kaldığı bilgisi okuyucuya verilmiştir.

Görselde abone şartlarında görüldüğü gibi derginin sahibi bu sefer İbrahim Aslanoğlu olmamıştır. Derginin sahibi olarak Kemal Kitapçı olarak görülmektedir. Kemal Kitapçı, Kamil Kitabevi'nin sahibidir. Sivas Folkloru ile aynı olarak bu derginin de yazı işlerini fiilen idare eden İbrahim Aslanoğlu'dur. Bu dergide dikkat çeken bir başka nokta da derginin kapakları değişmiştir. Aşağıdaki görselde görüldüğü gibi, Sivas Folkloru dergisinde Selahattin Aydemir'in kenar süslemeleri ve folklor ürünlerinin resimleri kaldırılmıştır. Yazı düzeni ile kapak resimleri aynı şekilde uygulanmıştır. Bunun dışında derginin içeriğindeki düzen aynı Sivas Folklorunda olduğu gibi devam etmiştir.

(Türk Folkloru Kapak Görseli)

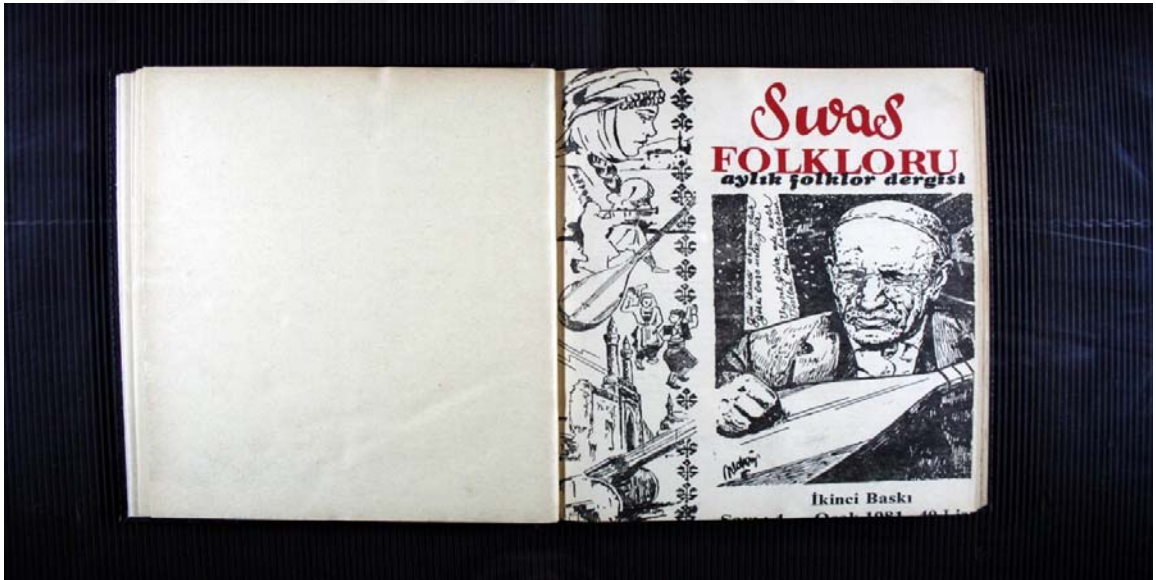
1.2.9. Özel Sayılar

Sivas Folkloru dergisinde 4 kişiye dair özel sayı yapılmıştır. Bunlardan 3'ü, kişinin vefatının ardından, 1 tanesi de kişinin sağlığında ona armağan olarak, onu onure etmek maksadıyla yapılmıştır. Kişinin sağlığında anılması diğer

folklor araştırmacılarını da şevklendirmiş ve tekrarı yapılsın diye örnek olmuştur. Bu özel sayılar daha önceki sayılarda haberler başlığı adı altında okuyuya duyurulmuştur.

1.2.9.1. Âşık Veysel Özel Sayısı

Âşık Veysel, bizim yüzyılımızın en büyük şairlerinden biridir. Kendisi Sivas Folkloru dergisi gibi yerel bir dergide ayrıntılı olarak tanıtılmış ve anılmıştır. Âşık Veysel'in yerel bir âşık iken, ulusal bir aktöre dönüşmesini sağlayan Sivas Folkloru dergisidir. Sivas Folkloru dergisinin bu işlevi, birçok âşığın, hatta birçok folklor araştırmacısının gün yüzüne çıkmasında, tanıtılmasında, ulusal hatta uluslararası bilinmesinde etkin rol oynamıştır. Âşık Veysel, ulusal bir aktör olarak geniş kitlelere bu dergi sayesinde ulaştığı için, onun üzerinde ayrıntıyla durulmuştur. Kendisi hakkında yapılmış ölüm haberi ve ölümünün ardından yapılan etkinlikler haberler kısmında paylaşılmıştır.

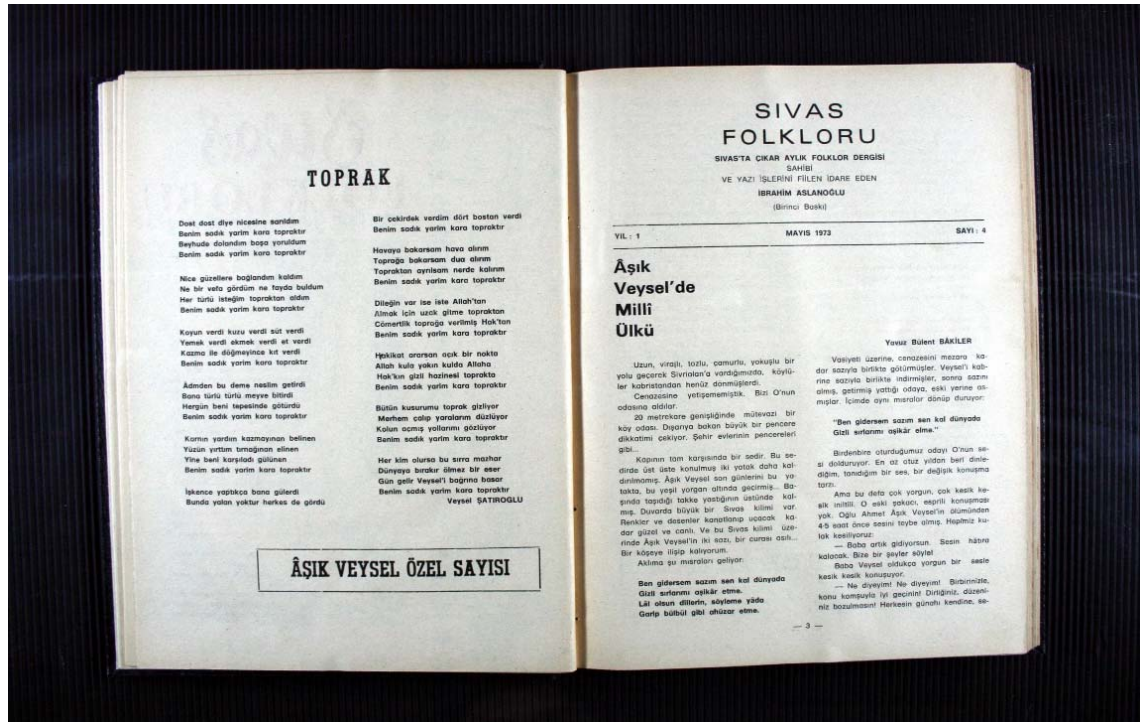

(SF Âşık Veysel Özel Sayısı: 1973ç)

Âşık Veysel özel sayısı, 1973 yılının Mayıs ayında 4. sayıda çıkmıştır. Bu sayının özel sayı olarak çıkacağı 3. sayıdan haber verilmiştir. "Âşık Veysel'i Kaybettik: Çağımızın en büyük halk ve saz şairlerinden Veysel aramızdan

ayrıldı. Bir yıla yakın zamandan beri akciğer kanserinden rahatsızdı. Derdinin çaresizliğini kendisi de biliyordu. Onun için son günlerini Şarkışla'nın Sivrialan köyündeki evinde geçirmeğe karar verdi. Mukadderat sonucu tevekkülle beklemeğe başladı. Nihayet 21 Mart 1973 günü, saat 03.30 da Hakk'ın rahmetine kavuştu. Veysel sıradan bir şair değildi. Dünya çapında üne ulaşmış nadir yaratılışlı bir sanatkârdı. Bu bakımdan onun hatırası önünde saygıyla eğilmek bizim için kaçınılmaz bir görevdir. Bu görevi elbette ki yerine getirmeğe çalışacağız. 4. sayımızı tamamen ona ayırdık. Bu sayımız Âşık Veysel Özel sayısı olacak.” (SF 1973c: 2) diyerek özel sayıyı ilan etmişlerdir.

Özel sayının kapak resmini Selahattin Aydemir çizmiştir. Dostlar seni hep hatırlayacak, düşüncesinden hareket ederek bu sayıyı oluşturmuşlardır. Bu sayı Veysel'in Toprak isimli şiiriyle başlamaktadır. Aşağıdaki görselde özel sayının ilk sayfasının görüntüsü vardır. Sivas Folkloru dergisinde çıkan özel sayıların etrafı çerçevelendirilerek dikkat çekmek istemişlerdir. Özel sayıda Veysel için 9 adet yazı yazılmıştır. Derginin bu sayısında yazan yazarlar ve yazdıkları yazılar sırasıyla verilmiş, önemli görülen yerlerin içerikleri hakkında bilgi verilmiştir.

Yavuz Bülent Bakiler, “Âşık Veysel’de Millî Ülkü” adlı yazı yazmıştır. Bu yazıda Veysel’in cenazesinde yaşadıklarını ve onun evini şu cümlelerle ifade etmiştir: “Uzun, virajlı, tozlu, çamurlu, yokuşlu bir yolu geçerek Sivrialan’a vardığımızda, köylüler kabristandan henüz dönmüşlerdi. Cenazesine yetişememiştik. Bizi O’nun odasına aldılar. 20 metrekare genişliğinde mütevazı bir köy odası. Dışarıya bakan büyük bir pencere dikkatimi çekiyor. Şehir evlerinin pencereleri gibi. Kapının tam karşısında bir sedir. Bu sedirde üst üste konulmuş iki yatak daha kaldırılmamış. Âşık Veysel son günlerini bu yatakta, bu yeşil yorgan altında geçirmiş... Başında taşıdığı takke yastığının üstünde kalmış. Duvarda büyük bir Sivas kilimi var. Renkler ve desenler kanatlanıp uçacak kadar güzel ve canlı. Ve bu Sivas kilimi üzerinde Âşık Veysel’in iki sazı, bir curası asılı... Bir köşeye ilişip kalıyorum. Aklıma şu mısraları geliyor:

Ben gidersem sazım sen kal dünyada
Gizli sırlarımı aşikâr etme
Lâl olsun dillerin, söyleme yâda
Garip bülbül gibi ahuzar etme.”

Yavuz Bülent Bakilerin bu yazısı sayesinde Âşık Veysel’in evine hatta odasına kadar detaylı bir bilgi edinilmiştir. Yapılan betimleme okuyucuyu sanki o eve götürmüştür. Yine bu yazı sayesinde Âşık Veysel’in vasiyeti de öğrenilmiştir. Bu vasiyetten anlaşılan, halk şairinin mesleğine ne kadar önem verdiğidir. “Vasiyeti üzerine, cenazesini mezara kadar sazıyla birlikte götürmüşler. Veysel’i kabrine sazıyla birlikte indirmişler, sonra sazını almış, getirmiş yattığı odaya, eski yerine asmışlar.” Sivas Folkloru dergisi özel anlara şahitlik yaparak gelecek nesillere ulaşmasını sağlamıştır. Bu yazıda Âşık Veysel’in son sözlerine de tanıklık edilmiştir: “Birdenbire oturduğumuz odayı O’nun sesi dolduruyor. En az otuz yıldan beri dinlediğim, tanıdığım bir ses, bir değişik konuşma tarzı. Ama bu defa çok yorgun, çok kesik kesik iniltili. O eski şakacı, esprili konuşması yok. Oğlu Ahmet, babasının ölümünden 4-5 saat önce sesini teybe almış, hepimiz kulak kesiliyoruz. ‘baba artık gidiyorsun. Sesin hatıra kalacak, bize bir şeyler söyle.’ Baba Veysel oldukça yorgun bir sesle kesik kesik konuşuyor. ‘Ne diyeyim! Birbirinizle, konu komşuyla iyi geçinin. Dirliğiniz düzeniniz bozulmasın. Herkesin

günahı kendine sevabı kendine! Keçiye keçi bacağından, koyunu koyun bacağından asarlar.” (SF 1973ç: 3). Dedikten sonra Allah’tan af dileyerek vefat etmiştir. Yavuz Bülent Bakiler, bu yazısında bir de Veysel’le ilgili bir anısını anlatmıştır ki, bu onun görüşlerinin öğrenilmesi bakımından önemlidir. Veysel bir gün alevi mahallesinde bir arkadaşının evine gider. O sırada Bakiler ve arkadaşı, Veysel’i görmek için ondan randevu almıştır. Veysel’de o evde oluşu için Bakiler’i ve arkadaşını, o eve davet eder. Sofraya oturdukları sırada ev sahibi Veysel’e şunları söyler: “Âşık, dikkat et. Bunlar bizden değil. Bunlar alevi değil, ikisi de sünni, ona göre konuş”, der. Bunun üzerine Veysel, sinirli ve üzgün bir ses tonuyla, “Yahu ne demek şu bizden değil, sözü. Yahu ne demek Alevilik? Ne demek Sünnilik? Hâlâ mı siz biz kavgasındayız? Bu gelenler Türk mü? Türk. Müslüman mı? Müslüman. İnsan mı? İnsan. Daha var mı sizden değil, bizden değil kavgası? Allah aşkına bırakın bu kafayı. Ben hoşlanmıyorum ikilikten. Şurada ağzımın tadıyla iki lokma yemeye geldim, senlik benlik kavgasına değil.” (SF 1973ç: 4) diyerek din konusundaki düşünceleri hakkında bilgi vermiştir. Bu cümlelerinden sonra Veysel’in Alevilik hakkındaki düşüncelerinden ötürü daha iyi anlaşılmaktadır. Veysel’i, Âşık Veysel yapan onun bu insan sevgisidir. Bu sebepten ötürü O ulusal ve uluslararası sevildi, bilindi, yerel bir dergide onun tanınıp sevilmesinde vesile olmuştur. Yine Veysel’in anılarından yola çıkılarak şiirlerini neden yazdığı hakkında da bilgi sahibi olunmuştur.

Necmettin Çubukçu, “Bir Anı” başlıklı yazısında Ankara’da 17 yıl önce düzenlenen Sivas Gecesi adlı programın içeriğinden bahsetmiştir. Bu yazının tarihi 1973 olduğuna göre 17 yıl öncesi 1956 yılına tekabül eder. Bu programa Veysel’de çağırılmıştır. Bu programdaki anılarından bahsetmişlerdir (SF 1973ç: 7). Sivas Folkloru dergisi o dönemde yapılan etkinliklerden haber verdiği için de önemlidir. Bu vesileyle Veysel’e verilen önemin de görülmesine olanak sağlar.

Prof. Dr. Saim Sakaoğlu, “Veysel Sivrialan ve Sivas Hasreti” Başlıklı yazısında Veysel’in şiirlerinden alıntılar yaparak, onun memleketine olan düşkünlüğünü anlatmıştır (SF 1973ç: 8-10).

Ergun Göze, “Veysel’in Toprağı” adlı yazısında onun için şu cümleleri kurmuştur: “Veysel’in en büyük kudretini ananeden aldığı yani Türk Halk Edebiyatının altınlı çizgisine açık bu şairin en büyük irfan ve sanat kaynağının anane olduğunu yazmış ve kurtulamayacağı teşhis edilen Veysel’e uzun ömürler dilemişim. Ölüm haberini alınca şiiri musallat fikir gibi içime doldu.

“Sen petek misali Veysel’de arı
İnleşir beraber yapardık balı
O bir âdemoğlu sen bir dut dalı
Ben atamı sen ustanı unutma.”

Ergun Göze, Veysel’in vefatına çok üzüldüğünü onun şiirleriyle anlatmıştır. (SF 1973ç: 11-12). Faruk K. Timurtaş , “Âşık Veysel ve Halk Kültürü” başlıklı bir yazı yazmıştır. Bu yazıda onun için bahsettiği şeyler şunlardır: “Günümüzün büyük ozanı Âşık Veysel’i de kaybetmiş bulunuyoruz. Onu nitelemek ozan kelimesini bilerek ve bilhassa kullanıyorum.” Âşık Veysel’e neden ozan dediğinin sebebi, bu geleneğin son ve büyük temsilcisi olarak görmesidir.” Timurtaş, Âşık Veysel’i son temsilci olarak görmesinin sebebi “Âşık Veysel, bir geleneğin şairi olmakta beraber, eskileri aynen tekrarlamamıştır. Veysel bir Karacaoğlu’nun bir Dadaloğlu’nun benzeri ve taklitçisi değildir. Nazım tekniği ve şiir geleneğini tekrar ettirdiği halde günümüzün aşığı olmuştur. Veysel de yeni duyuş ve sezişler yeni söyleyişler vardır:

‘Uzun ince bir yoldayım
Gidiyorum gündüz gece
Bilmiyorum ne haldayım
Gidiyorum gündüz gece.’

gibi mısraları eski âşıklarda görülmeyen deyişlerdir. Âşık Veysel’in gelenekle günümüz sanatını birleştirmesinde, onu edebiyat âlemine ve Türk milletine ilk defa tanıtan ve gelişmesine yardımcı olan rahmetli şair Ahmet Kutsi Tecer’in büyük rolü olmuştur. Sivas’ta maarif müdürü iken Veysel’i ilk defa keşfeden Tecer’dir.” (SF 1973ç: 13-14). Veysel’i ilk keşfeden kişinin de burada öğrenilmesi derginin önemini artırmıştır.

Kutlu Özen, “Veysel’in Köyünde” adlı yazı yazmıştır. “Veysel’in öldüğünü Sayın İbrahim Aslanoğlu haber verdi. Zaten bekliyordum böyle bir haberi. Akciğer kanserine yakalanmıştı; çok ıstırap çekiyordu, günleri sayılıydı. Fakat ne olursa olsun ölüm haberi kötü şey, hele ölen Veysel gibi gönül adamı olursa...” Daha sonra Selahattin Aydemir’le Kutlu Özen ikisi birlikte Âşık Veysel’in yüzünün maskını almaya gitmişler. Selahattin Aydemir, Veysel’in kabrinin dizaynını yapan kişidir. Yani S. Aydemir o zaman, Veysel’in yüzünün maskını almasa idi, bugün ki gördüğümüz pekçok Âşık Veysel heykeli olmayacaktı. (SF 1973: 15-16).

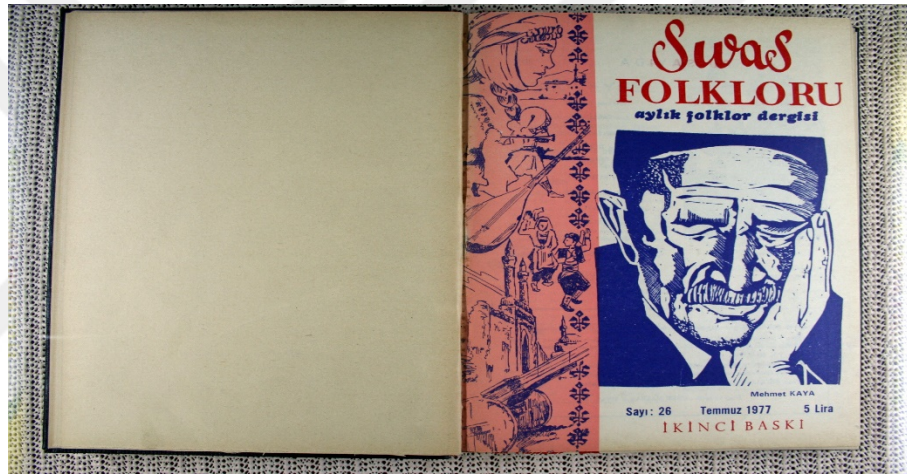
Yücel Yönel, “Dostlar Beni Hatırlasın” adlı bir yazı yazmıştır, özel sayı için. Bu yazıda dönemin Sivas Valisi Celal Kaya Can ile birlikte aşığın cenazesine giderken hissettiklerini anlatmıştır. Dönemin valisinin kıymet verdiği bir şairdir Veysel. Cenazesinde köy meydanında yüzlerce kişi toplanmıştır. Vali onlara bir konuşma yapmıştır: “O şimdi mutlu, biz ise kederliyiz. O şimdi sadık yârinin vuslatına erdi. Türkiye büyük evlatlarından birini daha kaybetti. Boşluğu asırlarca doldurulamayacak. O, sizin, halkının tercümanı idi. Vatanını, toprağını, tabiatı çok severdi. Sade ve açık anlamlı şiirlerini her şairin beceremeyeceği ustalıkla söylerdi. Veysel için ne desek, ne yapsak azdır.” Demiş Veysel’in öneminden bahsetmiştir. Vali, Veysel’i çok sevdiğinden oradaki bir okula onun adını verdi ve büstünün yapılması için talimat verdi. (SF 1973ç: 17-18).

Mehmet Güner Demiray, “Yayla Çiçeği Veysel” adlı yazısında Veysel’in şiirlerine yer vermiştir. (SF 1973ç: 19,22).

Ömer Cahit Yıldız da “Âşık Veysel İçin” başlıklı yazdığı yazısında Veysel’in şiirlerinden dörtlükler paylaşp, yorumlamıştır. (SF 1973ç: 20-22). Bu sayıda merhum şairin 11 adet fotoğrafına da yer verilmiştir. Bu fotoğrafları şu şekildedir: hastalığının ilk teşhis edilmesinde çekilen bir fotoğraf konulmuştur. 2 fotoğrafı hasta yatağında çekilmiştir. İki fotoğrafta cenazesinde toplanan kalabalık naaşının önündedir. Bir fotoğrafı 1964 yılında yapılan Âşıklar Bayramından bir görüntüsüdür. Bir diğer fotoğrafta torunuyla birlikte çekildiği vardır. Bir fotoğrafta şapkalıdır. Bir fotoğrafta Sivas Valisi Celal Kaya Can ile birlikte çekildiğidir. Ve yayınlanan son fotoğrafta cenazesinde kadınlar ağıt yakarken bir görüntü çekilmiştir.

Âşık Veysel için özel sayı yapılmıştır; ama onun hakkında yazılan yazılar sadece bunlar değildir. Veysel hakkında bu dergide çok yazı yazılmış, onun daha da ünlenip ulusal ve uluslararası tanıtımı yapılmıştır. Onun hakkında Sivas Folkloru dergisinde yazılan diğer yazılar şunlardır:

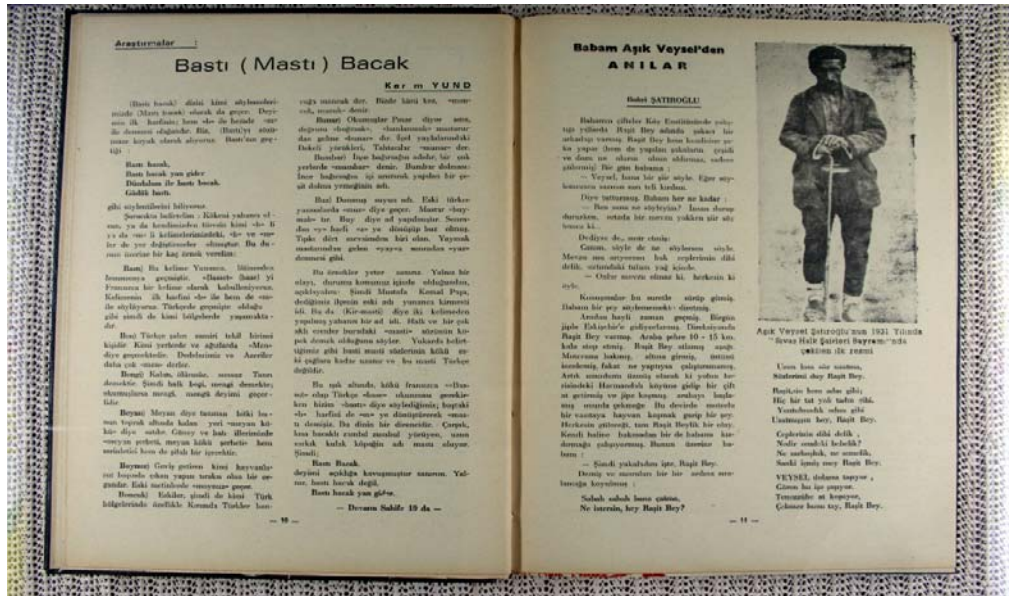
Abdülkadir Sarısözen, “Dostlar Seni Hatırlıyor” başlığı adı altında Âşık Veysel’e yazdığı bir şiiri yazmıştır. “Büyük ozanı saygıyla anıyoruz.” cümlesi ile başladığı şiirde Âşık Veysel’in Dostlar Beni Hatırlasın şiirine nazire yapılmıştır. (SF 1975d: 13). Ahmet Koral, “Sazın Kaldı Dünyada” başlığı şiiriyle “Âşık Veysel’in ardından” diyerek Veysel’in şiirlerine telmih yapmıştır. (SF 1976e: 10).

26. sayıda Âşık Veysel hakkında 4 yazı vardır. Çünkü Veysel’in vefatının ikinci yıldönümüdür. Yerel folklor dergisi, Veysel’i unutmadıklarını göstermiştir. Bu sayının kapak resmi de Veysel’in portresidir. Veysel’in ölümünün birinci yıldönümünde 15. sayıdaki kapak fotoğrafında da Veysel vardır.

Bahri Şatıroğlu, Âşık Veysel’in oğludur. “Babam Âşık Veysel’den Anılar” isimli yazı yazmıştır. Yazının sağ üst köşesinde Veysel’in 1931 yılında Sivas Halk Şairleri Bayramında çekilen ilk fotoğrafı bulunmaktadır. (SF 1975c: 11-12). Bu fotoğraf, oğlu Bahri Şatıroğlu’nun yazısında yayımlanmıştır. Bu yazıda Bahri Şatıroğlu, babasının ne kadar şakacı bir insan olduğunu söyleyerek, onun komik anılarını anlatmıştır. Coşkun Ertepinar, “Dağlar Çiçek Açar Veysel Rüzgâr Olur”, (SF 1973d:6). Yazısında Veysel’in şiirlerini olumlu yönde

eleştirmiştir. Emin Kuzucular, Ölümünün Birinci Yılında “Dostlar Veysel’i Anıyor” adlı yazı yazmıştır. Kuzucular, “bu seksenlik çınarın acısını bir millet olarak her an duyacağız. Yıllar yılı, asırlar boyu Şatıroğlu’nu anacağız.” demiştir (SF 1974ç: 16-17). Emin Kuzucular, Âşık Veysel’in vefatının ikinci yıldönümünde de “Veysel ve Çiçekler”, başlıklı bir yazı yazmıştır. (SF 1975c:13-14). Onun doğayı ne kadar çok sevdiğinden bahsetmiştir. Hüseyin Buluz, “Dördüncü Yıl Dönümünde Âşık Veysel”, adlı bir yazı yazmıştır. Bu yazıdaki bilgiler dikkat çekicidir. “Veysel, ilk sazı eline 7 yaşında iken Çamşıhlı Ali Ağa vermiş. Kısa zamanda öğrenivermiş ve yeteneklerini çevresine sergileyerek dikkatleri üzerine toplamıştır. Küçük yaşta gözlerini kaybettiği için tahsilinden mahrum kalmıştır. Sadece babasının kulağına fısıldadığı halk ozanlarının şiirleri ve Çamşıhlı Ali ağanın saz dersleri onun yetişip bu üne kavuşmasına neden olmuştur.” Ahmet Kutsi Tecer, Veysel için çok önemlidir; çünkü Veysel 1933 yılına kadar hiç köyünden dışarıya çıkmazken, Tecer sayesinde Köy Enstitülerinde bir süre saz öğretmenliği yapmıştır. (SF 1977c: 16-18). Bu yazıda Veysel’in hem Köy Enstitülerinde öğretmenlik yaparken ne kadar çok sevindiği hem de onun nasıl âşık olduğu, çocukluk yıllar anlatılmıştır.

Kutlu Özen, “Âşık Veysel Şiştirilmiş Bir Balon Değildir”, başlıklı bir yazı yazmıştır. Bu yazı oldukça ilginçtir. Sivas Folkloru dergisi burada bir eleştiriye cevap yazısı

yayımlamıştır; çünkü muhatabı da bu dergide yazan Cahit Öztelli'dir. Sivas Folkloru dergisi ayırım yapmadan kişilerin düşüncelerine yer vererek tarafsızlık ilkesi özelliğini yerine getirmiştir. Bu eleştiriye cevap yazısı şu şekildedir: "Haftalık bir sanat dergisinde değerli bir eleştirmen ve edebiyat tarihçisi olan Sayın Öztelli, Veysel için nedense, oldukça duygusal bir manşet kullanmış. Hissi demek daha yerinde olur bu davranış için. Duygusal terimi, hissi kelimesinin yerini pek karşılamıyor. Veysel'in gerçekten değer taşıyan şair olmadığını, onun şişirilmiş bir balon olduğunu yazısına başlık olarak seçmiş. Bir şey diyemeyiz kendisine. Sonra hakkımızda yoktur ve haddimize de düşmüş değildir. Fakat Veysel'i tanıyan, tanımayan; seven, sevmeyen bir sürü kalemin değer yargılarında daha insafı, daha bilimsel ve tarafsız olmaları için bazı noktaları açıklamayı kendim için vicdanî bir görev bildim. Veysel talihsiz bir adamdı herşeyden önce. Sanki dünyaya çile çekmek için gelmişti. Nitekim bir şiirinde de 'Veysel der dünyaya ben niye geldim/ Her zaman ağladım ne zaman güldüm.' diyerek duygusunu belirtir. Daha doğduğu günden çileli, meşakkatli bir hayat süren Veysel'i ölümünde bile kötü kaderi yalnız bırakmaz, onu kanser gibi korkunç bir son hazırlar. Veysel aylarca eriye eriye ölür. Nitekim 21 Mart 1973 sabahı Sivrialan köyüne gittiğimizde Bahri Şatıroğlu ile aramızda şu konuşma geçti: 'Kendisine rahmetli babasının ileride belki heykeli yapılır ümidiyle yüzünün alçı kalıbını alacağımızı söylediğimiz zaman 'zavallı babacığım, öldükten sonra bile sana çile çektiriyorlar' demişti. Bu duygulu söz bizi ve orada bulunanları oldukça üzmüştü; fakat elimizde olmayarak hizmet düşüncesi ile son maddi eziyeti biz yapmıştık. Şimdi maddi eziyet bitti. Veysel toprağa kavuştu ve hemen ardından manevi eziyet başladı... Sayın Öztelli, Veysel ölümünden sonra daha da ünlendi diyorsunuz. Mümkün, olabilir. Birtakım gayretkeşler, birtakım fırsat düşkünleri Veysel'in ölüsünü sömürdü. Halen de sömürüyorlar. Burada sizinle beraberim. Bunda, bu davranışta Veysel'in suçu ne? Veysel mi istemiş gösterişli cenaze törenleri düzenlenmesini, heykelinin dikilmesini, adına dernek kurulmasını. Veysel'i şişirenler ona en büyük kötülüğü yapanlardır. Balon üfleyicilerini bir kenara atıp onu tanımaya çalışalım. Amirlerine hoş görünmek için, türlü şaklabanlıklar yapanların dışında onun cenaze törenine katılan köylüler, kışta kıyamette yayan yapıldak Sivrialan'a

gelmişlerdir. Bunlar için parti mitinglerinde olduğu gibi ne kamyon ne otobüs ne münibüs tutulmuştur. Bu insanlar, yani benim halkım televizyonlarda seyredilsin, gazetelerde resimleri yayınlansın diye, amirlerine hoş görünmek için gelmemişlerdir. Veysel'i kendinden saydıkları için gelmişlerdir. Sayın Öztelli, eleştirinizin bir bölümünde 'işin maddi yanı da fena değildi, köyünün hatırı sayılır zenginlerinden olmuştu.' diyorsunuz. Veysel'i tanımayanlar sizin bu yazınızı okuyunca 'Yahu Veysel, toprak ağasıymış da haberimiz yokmuş' diye peşin hükme varırlar. İnsaf... Veysel'in doğduğu, büyüdüğü sonra öldüğü köyü tümüyle satsak Ankara'nın mütevazı yerinde ancak üç katlı bir ev alabilirsiniz. Sayın Öztelli, eleştirinizin hangi bölümüne cevap vereyim bilmem ki... O kadar hissi bir eleştiri ki yazınızın tümüne cevap vermek için ayrıca bir kitap yazmak gerekiyor." Demiştir ve Veysel'i savunmuştur. Yazının tamamına (SF 1976ç: 8-9) buradan bakılabilir, yazının tamamı oldukça uzundur. Folklor araştırmacıları arasında zaman zaman tartışma yaratan konular olmuştur. Folklor araştırmacılarının başka dergileri de takip ettiğini veyahut aynı anda birkaç folklor dergisinde yazdığı da böylelikle anlaşılmaktadır. Ömer Cahit Yıldız, "Âşık Veysel İçin" başlıklı vefatının birinci yıl dönümü sebebiyle bir şiir yazmıştır. (SF 1974ç:19). Sefil Selimî, "Hey Koca Veysel" adlı Veysel için vefatının birinci yıl dönümünde bu şiiri yazmıştır (SF 1974ç: 6). Selahattin Ortaç, Âşık Veysel'in Ölüm Yıldönümünde başlığı adı altında "Ünlü Halk Ozanı Âşık Veysel'de Halk Eğitimi Kavramı" başlıklı yazı yazmıştır. (SF 1977ç: 16-17). Süleyman Arısoy, Türk Folkloru Açısından başlığı adı altında "Sivaslı Halk Şairi Koca Âşık Veysel Şatıroğlu" başlıklı yazı yazmıştır (SF 1974ç: 3-5). Süleyman Arısoy, "Halk Ozanımız Âşık Veysel", başlıklı bir yazı yazmıştır (SF 1974e: 3-6). "Büyük Halk Ozanımız başlığı adı altında "Âşık Veysel", için bir yazı daha yazmıştır (SF 1975c: 3-6). Şevki Esen, "Hani Veysel" adlı bir şiir yazmıştır (SF 1975c: 6). Vehbi Cem Aşkun, Bir Kaybın Ardından başlığı adı altında "Anıların Işığında Âşık Veysel" başlıklı (SF 1973f: 7-10) bir yazı yazarak onunla yaşadığı anıları anlatmıştır.

Görüldüğü gibi Sivas Folkloru dergisinde Âşık Veysel için, özel sayıda dâhil olmak üzere 16+9 toplam 25 yazı ve şiir yazılmıştır. Bu, şairin ne kadar benimsendiğinin sevildiğinin ve tanıtılmaya anlatılmaya çalışıldığının ifadesidir.

1.2.9.2. Âşık Talibî Coşkun Özel Sayısı

Sivas Folkloru dergisinin 1976 yılının Ağustos ayında yani 43. sayıda Âşık Talibî Coşkun özel sayı olarak hazırlanmıştır. 42. sayıda bunun nedeni şu şekilde açıklanmaktadır: “Veysel’den sonra, çağımızda Sivas halk şairlerinin en kudretlilerinden biri olan Âşık Talibi Coşkun 3 ay önce Ankara’da vefat etti. Adı sanı belirsiz bir garip gibi toprağa verildi. Yaşamı ve kişiliği nasıl olursa olsun Talibî, bilhassa gençlik yıllarında söylediği içli deyişlerle her zaman anılmağa değer bir şairimizdir. Bu nedenle gelecek sayımızı tamamen Âşık Talibî’ye ayırdık. 43. Sayımız Talibî Özel Sayısı olacaktır. Aynı zamanda son üç yıl içinde kaybettiğimiz İcazet ve San’atî’yi de Talibî ile birlikte anacağız. Ruhları şad olsun.” (SF 1976f: 5) diyerek özel sayının haberini vermişlerdir.

(Âşık Talibî Coşkun Özel Sayısı Kapak Fotoğrafı)

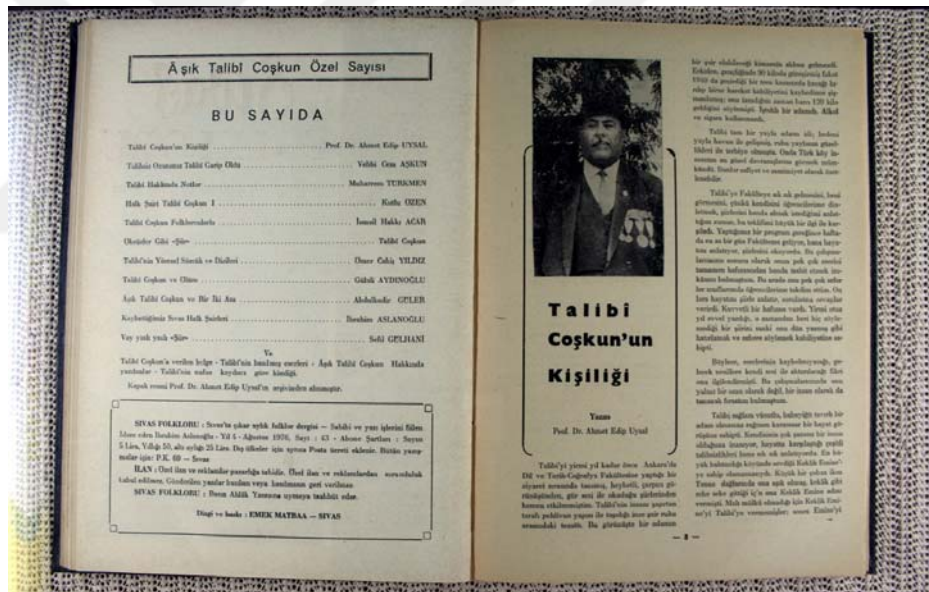
Yukarıda bulunan görsel özel sayının kapağıdır. Talibî Coşkun’un yandan çekilmiş portresine yer verilmiştir. Portreye dikkatle bakıldığından Coşkun’un aldığı madalyalar vardır.

Sivaslı âşıkların vefatlarından sonra anılması, yerel folklor dergilerinin âşıklara ne kadar önem verdiklerini gösterir; çünkü bilirler ki âşıklar olmasa Âşık Edebiyatı olmazdı. Folklorun kalbi olmazdı. Merhum için hazırlanan özel sayıda

onun pek çok özelliğine değinilmiştir. Bu yazılarla hem Âşık anlatılmış hem anılmış hem de ulusala hatta uluslararası araştırmacılara ve okuyuculara tanıtılmıştır. Bu özel sayıda yazan yazarlar ve yazdıkları yazılar sırasıyla verilmiştir.

Prof. Dr. Ahmet Edip Uysal, “Talibî Coşkun’un Kişiliği” başlıklı yazısında onunla yaşadıklarını, onun nasıl bir insan olduğu ve kalemını anlatmıştır. “Talibî”yi yirmi yıl kadar önce Ankara’da Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesine yaptığı bir ziyaret sırasında tanımış, heybetli, çarpıcı görünüşünden gür sesi ile okuduğu şiirlerinden hemen etkilenmiştim. Talibî’nin insanı şaşırtan tarafı pehlivan yapısı ile taşıdığı ince şair ruhu arasındaki tezattı. Bu görünüşte bir adamın bir şair olabileceği kimsenin aklına gelmezdi. Eskiden, gençliğinde 90 kiloda güreşirmiş; fakat 1940 da geçirdiği bir tren kazasında bacağını kırılıp biraz hareket kabiliyetini kaybedince şişmanlamış, onu tanıdığım zaman bana 120 kilo geldiğini söylemişti, iştahlı bir adamdı, alkol ve sigara kullanmazdı. Talibî tam bir yayla adamı idi, bedeni yayla havası ile gelişmiş, ruhu yaylanın güzellikleri ile terbiye olmuştu. Onda Türk köy insanının en güzel davranışlarını görmek mümkündü, bunlar safiyet ve samimiyet olarak özetlenebilir. Talibî’ye fakülteye sık sık gelmesini beni görmesini; çünkü kendisini öğrencilerime dinletmek, şiirlerini banda almak istediğim zaman bu teklifimi büyük bir ilgi ile karşıladı. Yaptığımız bir program gereğince haftada en az bir gün fakülteme geliyor bana hayatını anlatıyor, şiirlerini okuyordu. Bu çalışmalarımızın sonucu olarak onun pek çok eserini tamamen hafızasından banda tespit etmek imkânı bulmuştum. Bu arada onu pek çok seferler sınıflarımda öğrencilerime takdim ettim. Onlara hayatını şiirlerle anlatır, sorularına cevaplar verirdi. Kuvvetli bir hafızası vardı. 20-30 yıl evvel yazdığı, o zamandan beri hiç söylemediği bir şiirini sanki onu dün yazmış gibi hatırlamak ve ezbere söylemek kabiliyetine sahipti. Böylece eserlerinin kaybolmayacağı, gelecek nesillere kendi sesiyle aktarılacağı fikri onu ilgilendirmişti. Bu çalışmalarımızda onu yalnız bir ozan olarak değil, bir insan olarak tanımak fırsatını da bulmuştum.” (SF 1976g: 3-5) diyerek onun pekçok özelliğinden bahsetmiştir. Aşağıdaki görselde özel sayının içindekiler kısmı vardır. Bir profesörün bir ozanı tanıtmak için ne kadar çaba sarf ettiğine bu cümleleri ile tanık olunmuştur. Eğer, hoca öğrencileri için ve halkbilimi için böyle

bir çaba göstermemiş olsaydı, şu an belki de tanınmıyor olacaktı. Yerel folklor degriyelerinin geçmişini diri tutma işlevi bizler için kazandırdıklarından biridir. Yine aynı yazıda Talibî'nin de âşıklık geleneğine ne kadar emek verdiğini göstermek için şu cümleleri söylemiştir: "Talibî bazı eserlerinin üzerine adını ikinci Evliya Çelebi diye yazdı. Gerçekten de büyük çapta gezici bir ozandı. Konuşmalarında 5000 kaza, 10.000 köy-nahiye gezdiğini söylerdi. Bu iddiası gerçekten pek uzak olmasa gerektir. Vefatından sonra Ankara'da Ulucanlar Caddesi, no:58'deki evine gittiğimde kâğıtları arasında özellikle, eğitim müdürlüklerinin bölgelerindeki okulları ziyaret edip, öğrencilere şiirlerini okuması onlara konuşmalar yapması için, vermiş oldukları izin mektupları göze çarpacak kadar fazla idi." diyerek onun belgeli âşık olduğunu vurgulamıştır. Yani âşıklık gücü kabul edilmiştir.

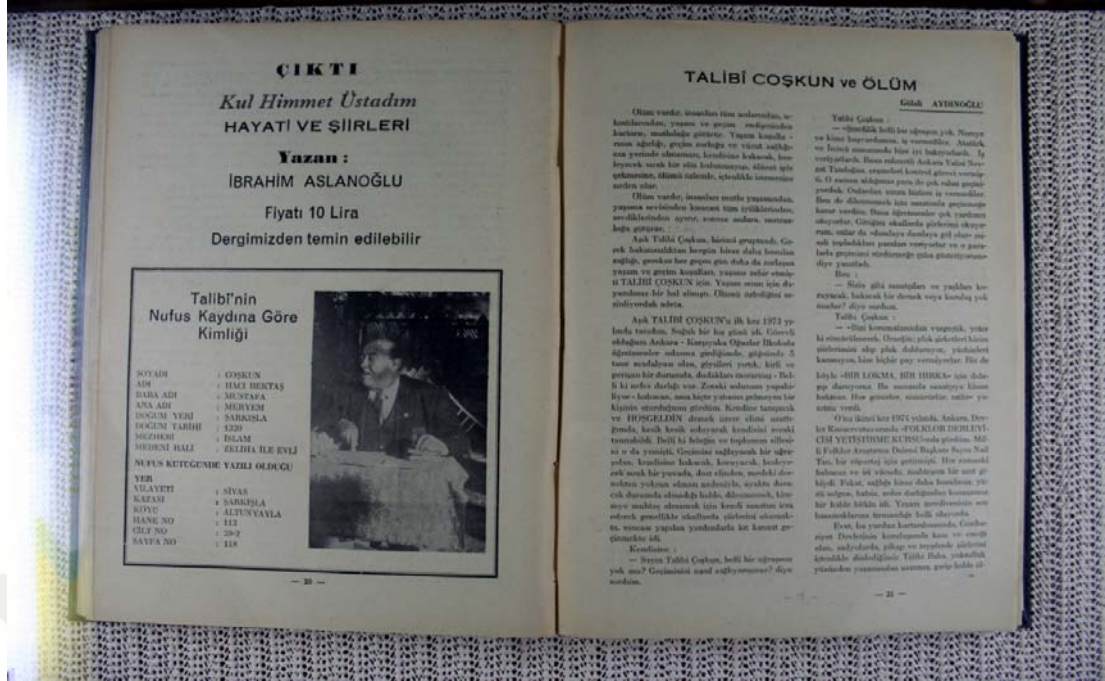

(Âşık Talibî Coşkun Özel Sayısı'nın ilk sayfası bu şekildedir.)

Vehbi Cem Aşkun, "Talihsiz Ozanımız Talibî Coşkun Öldü" başlıklı bir yazı yazmıştır. Bu yazısında onun geçimi ile ilgili şu bilgiler vardır: "1938 yılında rahmetli arkadaşım şair Behçet Kemal Çağlar'ın yardımıyla deyişleri halkevleri merkezince 250 lira karşılığında satın alınmıştı. O tarihlerde bu para az sayılmazdı. Ona 'bu parayı Sivas valisine gönderiyoruz, oradan al ve gereken ihtiyaçlarını sağlamak suretiyle çiftinle çubuğunla uğraş, ay da bir deyişini de Ülkü dergisine gönder, sana karşılığında on lira verecek', dendi. Talibî bu parayı

aldı, ne öküze ne bu konuda gerekli işe yatırdı. Ankara'ya döndü ve Ankara Destanı adını taşıyan bir destan bastırıp sokaklarda satmaya başladı.” (SF 1976g: 6-9,16). Bu paragrafta görüldüğü gibi, o dönemde bir âşığa ne kadar destek olduklarını göstermişlerdir. Ülkü dergisinde yazarsan sana 10 lira veririz, denmesi de dergilerin âşıklar için bir geçim kaynağı olabileceğini göstermektedir. Muharrem Türkmen, “Talibî Hakkında Notlar” başlığı yazısında Talibî'nin Keklik Emine'ye olan sevdasından bahsetmiştir (SF 1976g:10).

Kutlu Özen, “Halk Şairi Talibî Coşkun” başlıklı yazısında onun âşıklık özelliklerini anlatmış, Keklik Emine'ye neden öyle hitap ettiğinin hikâyesinden bahsetmiştir. (SF 1976g:11-14). İsmail Hakkı Acar, “Talibî Coşkun Folklorcularla” başlıklı yazısında onunla ilgili bir anısını paylaşmıştır, bu anısı o dönemdeki folklor araştırmacılarının yaptıklarına tanık olmak bakımından önemlidir. “12 Mart 1976 günü halk edebiyatı dünyamızın bir çınarı daha devrildi. Bu büyük ozandan kalan bir hatıramı nakletmek isterim. 1974 Temmuzunda Ankara da Milli Folklor Dairesi Başkanlığının açtığı Folklor Derleyicileri kursuna katıldığımda şüphesiz ki mutluyduk; fakat 5 Temmuz günü benim için bir mutluluk vardı; çünkü hemşehrim Talibî ile Sayın Nail Tan bir mülakat yapacaktı. Daha önce Zara'da tanıştığım bu madalyalı şair için sevinmemek elde değildi.” (SF 1976g:16-17). Bu yazı sayesinde o tarihlerde Folklor Derleyicileri kursları yapıldığı öğrenilmiştir. Ömer Cahit Yıldız, “Talibî'nin Yöresel Sözcük ve Dizeleri” başlıklı yazısında onun şiirlerini irdelleyerek, kullandığı kelimeleri incelemiştir. (SF 1976g:18-19). Gülali Aydınoglu, “Talibî Coşkun ve Ölüm” başlıklı yazısında onunla ilgili anılarını paylaşmıştır. (SF 1976g: 21-22). Aşağıda verilen görselde “Talibî'nin Nüfus Kaydına Göre Kimliği” başlığı adı altında kimlik bilgileri de verilmiştir. Bu bilgilere göre asıl ismi Hacı Bektaş Coşkun'dur. Baba adı: Mustafa, anne adı: Meryem, doğum tarihi: 1320, mezhebi: islam, medeni hali: Zeliha ile evli, nüfusa kayıtlı olduğu yer vilayeti: Sivas, kazası: Şarkışla, köyü: Altunyayla, hane no:113, cilt no:29-2, sayfa no:118. (SF 1976g: 20). Abdülkadir Güler de “Âşık Talibî Coşkun ve Bir İki Anı” başlıklı yazısında onunla olan anılarından bahsetmiştir (SF 1976g: 22).

(Talibî'nin Kimliği)

İbrahim Aslanoğlu, “1970 Yılından Beri Kaybettiğimiz Sivas Halk Şairleri” başlıklı yazısında Talibî ile birlikte iki aşığı daha anmıştır. Bu yazının giriş bölümünde şu bilgileri vermiştir: “Sivas’ta 1970’den bu yana Talibî’den başka 4 büyük halk şairimizi daha kaybettik. Bunlar ölüm tarihleri sırasıyla İcazet, Zakirî, Veysel ve San’atî’dir. Talibî ile birlikte onları rahmetle anarken...” demiş ve İcazet, Zakirî ve San’atî hakkında bilgiler vermiştir. (SF 1976g: 23-26). Gürünlü Sefil Gülhani, bu özel sayıda “Vay Yaslı Yaslı” başlıklı bir şiir yazmıştır. (SF 1976g: 27). Özel sayıda bu yazılar dışında merhum şairin “Usandım” adlı şiirine yer verilmiştir. (SF 1976g: 5). Talibî Coşkun’a sağlığında tanıtma belgesi verilmiştir. Bunun haberi şu şekilde yapılmıştır: “DTCF Talibî’ye her zaman büyük bir ilgi göstermiş, hatta kendisine 10 profesörün imzaladığı özel mahiyette bir tanıtma belgesi de verilmiştir. Bu belge Talibî’nin son yıllarında yegâne dayanağı olmuştur. Seyahatlarında okul müdürlerine, belediye başkanlarına, askeri birlik kumandanlarına bu belge ile başvurmakta ve büyük ilgi görmekteydi.” (SF 1976g: 5). Ankara Üniversitesi, DTCF tarafından Talibî Coşkun’a verilen belgenin içeriği şöyledir.

“Ankara, 28 Mayıs 1974 tarihinde “İlgili makamların dikkatine nazaran” diye

başlık atmışlardır. “Halk edebiyatımızın mümtaz sinemalarından Sivaslı halk ozanı Talibî Coşkun, verdiği eserlerle, memleketin her bucağına yaptığı gezilerde memleket konularından aldığı ilhamlarla yazdığı ve irticalı olarak da söyleyebildiği binlerce değerli şiir ve sözleriyle 50 yıldan beri kendini vatan sathında tanıtmış ve sevdirmiş çok ilgi çekici bir şahsiyettir. Kendini Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesinde her fırsatta zevkle dinledik ve şiirlerini kendi ağzından banda aldık. Birçok seferler fakültemiz öğrenci grupları huzurunda şiirlerini okuyan ve ibret alınacak birçok maceralarla dolu hayatını şiirle anlatan Talibî Coşkun, gerek bizleri ve gerekse öğrencilerimizi, şiirlerinin samimiyeti, zengin mizah duygusu ve canlı şahsiyeti ile unutamayacağımız bir şekilde etkilemiştir. Talibî Coşkun çok yönlü, içli ve felsefi görüşleri olan bir şairimizdir. Çok seyahat eden ve ilhamlarını memleketimizin çeşitli konularından alan bu halk ozanımızın zengin bir dili ve kuvvetli bir ifade tarzı vardır. Hayat görüşü orijinal ve ince mizah ve hiciv kabiliyeti, hazırlıksız manalı şiirler söylemekteki maharati pek şayanı dikkattir. Bugün 75 yaşında olmasına rağmen onbinlerce mısra tutan şiirinin büyük bir kısmını halâ hafızasında tutabilmektedir. Bu bakımdan belki dünyada eşine az rastlanır bir kabiliyettir. Yukarıda belirttiğimiz özelliklerini dikkat nazarına alarak, bütün edebiyatseverlerin, memleket kültürüne değer veren aydınlarımızın, öğretmenlerimizin ve idarecilerimizin bu kıymetli ozanımızı öğrencilere ve halka tanıtmakta önyak olmalarını ve kendisine ellerinden gelen yardımı esirgememelerini kültür ve edebiyat namına kendilerinden rica ederiz. Saygılarımızla. Fakülte Dekanı Prof. Dr. Osman Ersoy, Prof. Dr. Hamit Dereli, Prof. Dr. Ahmet. E. Uysal, Prof. Dr. Afet İnan, Prof. Dr. Kenan Akyüz, Prof. Dr. Faruk Sümer, Prof. Dr. Engin Uzmen, Doç. Dr. Sami Perliel, Cahit Öztelli.” Bu bilgiler Prof. Dr. Ahmet Edip Uysal’ın arşivinden alınmıştır. (SF 1976g:9). Bu belgeyi veren isimlere bakıldığında çoğu ismin Türk Halkbilimi’nde ve Türk Dili Edebiyatı’nda isim yapmış, köklü hocaların olduğu görülmektedir.

Özel sayıda Talibî Coşkun’un basılmış eserlerine de yer verilmiştir. “Talibî Coşkun ve Keklik Emine, Büyük Ölüm Acısı (Atatürk’ün ölümü üzerine ağıt). Zelzele Seylap Destanı, Ankara Destanı (1938), İlaveli Ankara Destanı (1939), Trakya Destanı (1944), Seher Yeli Gibi (1946), Dolaştı Dünyayı Aldı Diline (1946), Çukurova Sesleniyor (1950), Trabzon’da Coşan Gönül (1957), Felek

Yaresi, İnkılap Sesi, Erciyes Yaylası, Kıbrıs Destanı (1974). (SF 1976g: 10). Özel sayıda aşığın “Öksüzler Gibi” adlı şiirine de yer verilmiştir. (SF 1976g: 17). Talibî Coşkun’un bu sayıda 10 adet fotoğrafı vardır. Bu fotoğraflarından 5 tanesi kendi portresi, bir tanesi Prof. Dr. Ahmet Edip Uysal’ın okuldaki odasında, Uysal’a hayatını anlatırken çekildiği bir fotoğraf, bir tanesi DTCF’nin öğrencileri ile çekildiği, bir tanesinde de kendisini sevenlerle çekildiği bir fotoğraftır. Bu fotoğraflar Uysal’ın arşivinden alınmıştır. Talibî Coşkun için yazılanlar sadece bu özel sayıdan ibaret değildir. Diğer sayılarda da ona dair yazılar bulunmaktadır. Bu yazılar şunlardır: Abdullah Sataoğlu, “Talibi Coşkun ve Keklik Emine”, başlıklı hikâye türünde bir yazı yazarak aşığın Keklik Emine’ye olan sevdasından bahsetmiştir. (SF 1976ı: 14-15). Kutlu Özen, Talibi Coşkun için seri halinde 5 yazı yazmış, onun tanınmasına ve ünlenmesine katkı sağlamış, onun hakkında pek çok şeyi anlatmıştır.

1. Kutlu Özen, “Halk Şairi Talibi Coşkun”, (SF 1976g: 11-13).
2. Kutlu Özen, “Halk Şairi Talibi Coşkun 2”, (SF 1976h: 22-23).
3. Kutlu Özen, “Halk Şairi Talibi Coşkun 3”, (SF 1976ı: 24-27).
4. Kutlu Özen, “Halk Şairi Talibi Coşkun 4”, (SF 1976i: 17-19).
5. Kutlu Özen, “Halk Şairi Talibi Coşkun 5”, (SF 1976j: 21-23).

1.2.9.3. M. Şakir Ülkütaşır Özel Sayısı

M. Şakir Ülkütaşır adına yapılan bir etkinlikten 51. sayıda haber verilmiştir. Haberin içeriği şöyledir: “Memleketimizin değerli ve en kıdemli folklor- milli kültür- araştırmacısı olan, dergimizin de yazarları arasında bulunan M. Şakir Ülkütaşır’ın Ankara da, folklor araştırmaları kurumu tarafından 25 Şubat 1977 tarihinde, Kayseri il yardım derneği salonunda, jübilesi yapılmıştır. Üstadın yazı hayatının 55. Yılı ve folklorumuza yaptığı değerli hizmetler münasebetiyle tertiplenen bu jübilede Hikmet Dizdaroğlu, Ali Rıza Önder ve Cahit Öztelli tarafından Ülkütaşır’ın Türk-Türkiye folkloru hakkındaki geniş, değerli neşriyatı tanıtılmış ve Ülkütaşır da- kendi kendini- hayat hikâyesini, nasıl yetiştirdiğini anlatmıştır. Jübileye folklor seven bir hayli genç de katılmıştır. Yakın bir

gelecekte dergimizin bir sayısını üstadın hayatı, şahsiyeti ve eserlerine tahsis etmek istediğimizi de sayın okuyucularımıza bildiririz. (SF 1977ç: 10). M. Şakir Ülkütaşır özel sayısı, 1977 yılının Haziran ayında 53. sayıda çıkmıştır. Bu özel sayının en önemli özelliği, kişi hayattayken anılmasıdır. Bu sayının çıkacağıın ön bilgisi 52. sayıda “Gelecek Sayımız” başlığı adı altında şu şekilde verilmiştir: “57 seneden beri aralıksız çalışarak Türk Folklor ve etnografyasına baha biçilmez katkılarda bulunan değerli araştırmacı M. Şakir Ülkütaşır Özel Sayısı olacaktır.” (SF 1977d: 20) diyerek onun hakkında çalışmalar yapmışlardır. Bu özel sayıda yazı yazan yazarlar ve yazdıkları yazılar şunlardır:

Hamit Zübeyr Koşay “Ülkütaşır’ın Bilimsel ve Kültürel Derneklerdeki Faliyetleri” (SF 1977e: 3-4) başlıklı yazısında Ülkütaşır’ın yaptıklarından bahsetmiştir. Bu yazının başında Ülkütaşır’ın 1959 çekilen doğada kitap okurken bir fotoğrafı bulunmaktadır. Şarkışlalı Âşık Sefil Selimi, “Ülkütaşır” başlıklı bir şiir yazmıştır. (SF 1977e: 5). Cahit Öztelli, “Şakir Ülkütaşır’ın Türk Folkloruna Hizmeti ve Eserleri” (SF 1977e: 6-7) başlıklı yazısı vardır. Bu bölümde Ülkütaşır’ın 1964 yılında Akşehir’de Nasrettin Hoca konferansında sunum yaparken bir fotoğrafına da yer verilmiştir. Sadi Yaver Ataman, “Bir Folklor Babası” başlıklı Ülkütaşır için bir yazı yazmıştır. (SF 1977e: 8-9). Şarkışlalı Âşık Cemali, “İçimden Geliyor” adlı Ülkütaşır için bir şiir yazmıştır. (SF 1977e: 9).

Aşağıdaki görselde M. Şakir Ülkütaşır’ın yandan çekilmiş bir fotoğrafı özel sayı için kapak görseli olarak kullanılmıştır. Muharrem Türkmen, “Atatürk ve Ülkütaşır” başlıklı bir yazı yazmıştır. (SF 1977e: 11-12). Süleyman Arısoy, “M. Şakir Ülkütaşır’da Türk Folkloru ve Kültürü” başlıklı bir yazı yazarak onun yaptıklarından bahsetmiştir. (SF 1977e: 13). Kerim Yund, “Türk Folklorunun Atalarından Şakir Ülkütaşır Edem”, başlıklı yazısında anılarından bahsetmiştir. (SF 1977e: 14-16). Bu bölümde Ülkütaşır’ın Abdülkadir İnan ve Devran Açıloğlu ile birlikte Eskişehir Çoban Mustafa Paşa Külliyesinin bahçesinde çekilmiş bir fotoğrafı bulunmaktadır. Halil Dumluca, “Abdülkadir İnan M. Şakir için Demişti ki” başlıklı bir yazı yazmış ve başkalarının da onun hakkındaki görüşlerini anlatmıştır. (SF 1977e: 16). Nail Tan, “Milli Folklor Enstitüsü’nün Dedesi” başlıklı bir yazarak ona hitap vermiştir. (SF 1977e:17-18).

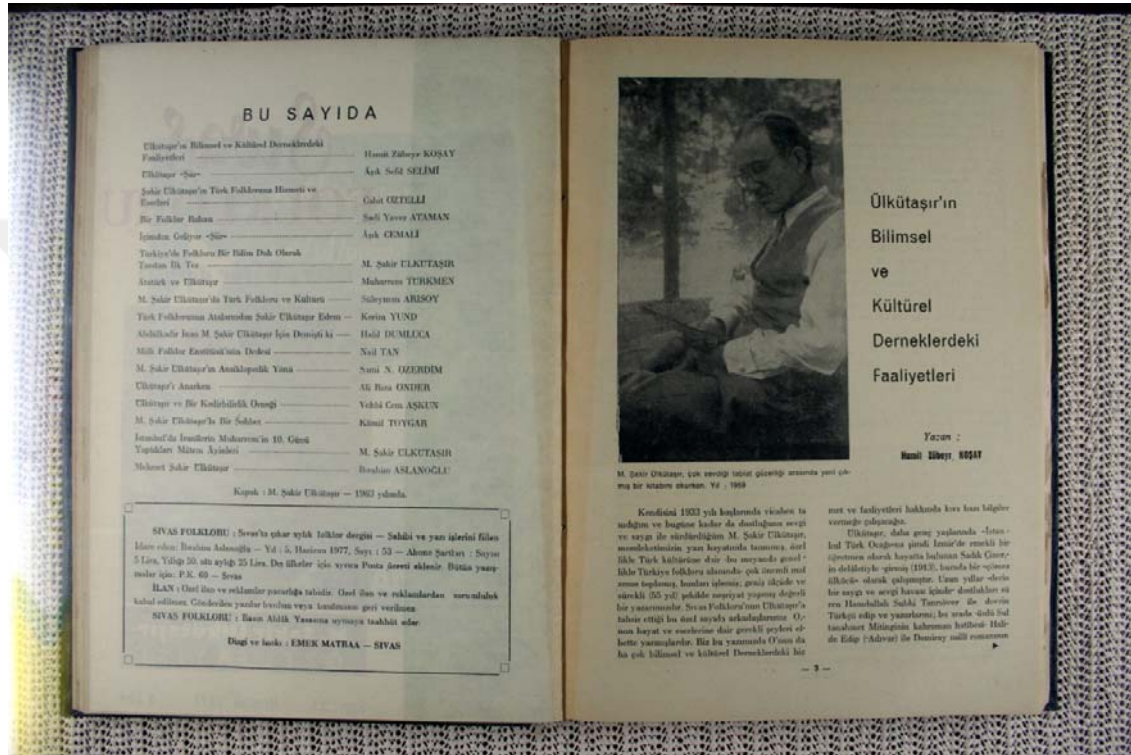

(1963 Yılında çekilmiş Ülkütaşır'ın bir fotoğrafı)

Bu bölümde Ülkütaşır'ın 1974 yılında Milli Folklor Araştırma Dairesi kitaplığında çekilmiş bir fotoğrafı bulunmaktadır. Sami N. Özerdim, "M. Şakir Ülkütaşır'ın Ansiklopedik Yönü" başlıklı yazısından Ülkütaşır'ın bir özelliğinden bahsetmiş, edebiyata olan katkılarını ortaya koymuştur. (SF 1977e: 18-19). Ali Rıza Önder, "Ülkütaşır'ı Anarken" başlıklı bir yazı yazmıştır. (SF 1977e: 20-21). Vehbi Cem Aşkun, Sohbet başlığı adı altında "Ülkütaşır ve Kadırbilirlik Örneği" başlıklı bir yazı yazarak onu övmüştür. (SF 1977e: 21). Kâmil Toygar, "Türk Kültürü ve Folkloru Üzerine M. Şakir Ülkütaşır'la Bir Sohbet" başlıklı yazı yazarak aralarında geçen bir anıyı anlatmıştır. (SF 1977e: 22-25). Bu bölümde Ülkütaşır'ın 1935 yılında TDK'da uzman iken çekilmiş bir fotoğrafına yer verilmiştir. İbrahim Aslanoğlu, "Mehmet Şakir Ülkütaşır" başlıklı bir yazı yazmıştır (SF 1977e: 28-30). İbrahim Aslanoğlu'nun Ülkütaşır'a ne kadar değer verdiği yazılardan anlaşılmaktadır. Kendi adı ve takma adları olmak üzere onun için 3 yazı yazmıştır.

Bu özel sayıda Ülkütaşır'ın iki çalışmasına yer verilmiştir. Bu yazılar şunlardır. M. Şakir Ülkütaşır: "Türkiye'de Folkloru Bir Bilim Dalı Olarak Tanıtan İlk Eser (Tez)." Başlıklı yazısı folklor adına da kaynak olması bakımından önemlidir. (SF 1977e:10-11). M. Şakir Ülkütaşır: "Eski İstanbul Âdetlerinden: İstanbul'da

İranîlerin Muharrem'in 10. Günü Yaptıkları Mâtem Âyinleri" başlıklı yazısıdır. (SF 1977e: 26-28). Sivas Folkloru dergisinin sayfa sayısı bakımından en fazla yazısı olan sayı bu sayıdır. Kişinin hayatta iken anılması, onu onure etmek, mutlu kılmak, diğer özel sayılar için örnek olacak, diğer folklor araştırmacılarını da araştırmaya, daha çok çalışmaya teşvik için şevklendirecektir.

(Ülkütaşır Özel Sayısının ilk sayfaları).

Özel sayıya teşekkür için Ülkütaşır 54. sayıda bir yazı yazmıştır. Bu yazı "Teşekkür" başlığı adı altında verilmiştir. "Bir sayısı nâçiz şahsıma tahsis edilmiş olan bu güzel, ciddi dergide (SF 1977e) elli beş yıllık yazı hayatımın bir bilançosunu vermek, bu süre içinde bilgi sermayesinin kifâyeti nisbetinde milli folklor- kültürümüz alanında yapabildiklerimi yazılarımla tebârüz ettirmek, bu vesile ile beni övgüleriyle de mahzuz etmek lutfunda bulunan: İbrahim Aslanoğlu, Hamit Zübeyr Koşay, Âşık Sefil Selimi, Cahit Öztelli, Sadi Yaver Ataman, Âşık Cemali, Muharrem Türkmen, Süleyman Arısoy, Kerim Yund, Halil Dumluca, Nail Tan, Sami N. Özerdim, Ali Rıza Önder, Vehbi Cem Aşkun, Kâmil

Toygar dostlarıma; bu temiz yürekli, kadirbilir, kalem sahibi değerli arkadaşlara kalbimin en derin minnet, en sıcak sükranlarımı sunmayı bir borç sayar; hepsinin de uzun ömürlü bir yaşam içinde çok mutlu, sağlıklı olmalarını ulu Tanrı'dan niyaz ederim.” (SF 1977f: 5).

Ülkütaşır'ın Sivas Folkloru dergisinde, 15 adet yazısı bulunmaktadır. Bu yazılarının başlıkları şöyledir:

1. Folklor Çalışmalarımız Üzerine başlığı adı altına “Bir Hatıra ve Bir Temenni” adlı yazıdır. (SF 1976f: 3-5).
2. Tasavvufi Halkbilim (Folklor) Araştırmalarından başlığı adı altında “Bektaşî ve Alevî Âyinleri” başlıklı konudur. (SF 1976h: 5-7).
3. Folklorumuzun Değerli Siması başlığı adı altında “Abdülkadir İnan Hoca'yı da Kaybettik” adlı yazıdır. (SF 1977ç: 3-4).
4. “Türkiye’de Folkloru Bir Bilim Dalı Olarak Tanıtan İlk Eser (Tez)”, (SF 1977e: 10-11).
5. Eski İstanbul Adetlerinden “İstanbul’da İranilerin Muharrem’in 10. Günü Yaptıkları Matem Ayinleri”, (SF 1977e: 26-28).
6. “Teşekkür” isimli yazıdır. (SF 1977f: 5).
7. “Korku Basmak”, (SF 1977g: 5).
8. “Alkarısına Dair Halk İnanmaları”, (SF 1977h: 5-6).
9. “Aziz Dostum Cemal Aliş İçin”, (SF 1977ı: 3).
10. “Hızır ve Hıdırellez Hakkında Notlar”, (SF 1977i: 3-4).
11. Eski İstanbul Adetlerinden başlığı adı altında “Mart İçeri, Pire Dışarı” başlıklı yazıdır. (SF 1978ç: 6).
12. İstanbul Folkloru başlığı adı altında “Bizim Köyün Güreşli- Yarışlı Düğünleri” başlıklı yazı yazılmıştır. (SF 1978d: 3-6).
13. “Eski İstanbul Ramazanlarında Laleli, Divanyolu, Direklerarası Gezinti (piyasa) ve Eğlenceleri (Halk temaşası) 1”, (SF 1978e: 3-5).
14. “Eski İstanbul Ramazanlarında Laleli, Divanyolu, Direklerarası Gezinti (piyasa) ve Eğlenceleri (Halk temaşası) 2”, (SF 1978f: 3-5).
15. “Cahit Öztelli’yi Unutamam”, (SF 1979ç: 3).

1.2.9.4. Cahit Öztelli Özel Sayısı

1978 yılının Nisan ayında 63. sayıda “Cahit Öztelli’yi Kaybettik” başlıklı bir yazı bulunmaktadır. Bu yazının içeriği şu şekildedir: “Değerli bir halk edebiyatı araştırmacısı ve folklorumuzun büyük üstadı Cahit Öztelli’yi Şubatın 24. günü ebediyen kaybettik. Birkaç ay öncesine kadar hiçbir şikâyeti yoktu. Neşeli, heyecanlı, hayat dolu bir insandı. Daha önemlisi de eşine nadir rastlanır samimi ve vefalı bir dosttu. Üzüntümüz büyüktür. Aramızdan zamansız ayrıldı. Başka bir deyimle, ecele gafil avlandı. Çünkü Türk edebiyatına kazandırdığı eserler kadar da, kazandıracaklarının hazırlığı içindeydi. O bakımdan dopdoluydu. Bu büyük bilim adamının hatırası önünde saygıyla eğilir, Tanrı’dan rahmet dileriz. Not: Onun için bir Özel Sayı hazırlıyoruz. Bu konuda yazacak arkadaşlarımızın makalelerini en geç Mayıs ayı sonuna kadar lütfetmelerini rica ederiz.” (SF 1978ç: 3) diyerek hem Öztelli’nin vefatını hem de özel sayı hazırlanacağını bilgisini vermişlerdir.

Cahit Öztelli Özel Sayısı 1978 yılının Eylül ayında, 68. sayıda çıkmıştır. Yani vefatından 7 ay sonra onun için bir özel sayı çıkmıştır. Bu özel sayıda Öztelli’nin hayatından, folklor katkılarının, hizmetlerinden ve anılarından bahsedilmiştir. Aşağıdaki görsel özel sayının kapağıdır. Görselde Cahit Öztelli’nin portresi bulunmaktadır.

Bu özel sayıda "Okuyucularımıza" başlığı adı altında, okuyucuya şu not düşülmüştür: "Cahit Öztelli Özel Sayısı'nda yayınlanmak için gelen yazılar bundan ibaret değil. Elimizde bir bu kadar daha yazı var. Sayfalarımızın yetersizliği bunları aynı sayıda toplamaya engel oldu. Zaman zaman onları da yayınlayacağımızı duyururken, bir zorunluğun sonucu olan bu hareketimizden ötürü dostlarımızdan ve okuyucularımızdan özür dileriz." (SF 1978h: 21) diyerek Cahit Öztelli’nin vefatının ardından folklor araştırmacılarının gösterdikleri yoğun ilgiyi anlatmak istemiştir. Cahit Öztelli hakkında yazılan yazılar sırasıyla verilmiştir. Cahit Öztelli’nin kendisi için hazırlanmış bu özel sayıda onun da “Kalender Abdal” adlı yazısına yer verilmiştir. (SF 1978h: 3-4).

(Cahit Öztelli Özel Sayısı Kapağı).

Ali Rıza Köseoğlu, “Cahit Öztelli” adlı bir şiir yazmıştır. (SF 1978h: 4). Nail Tan, “Cahit Öztelli’nin Millî Folklor Enstitüsü’ndeki Hizmetleri” başlıklı bir yazı yazarak onun müdür olduktan sonra folklorla verdiği hizmetleri anlatmıştır. (SF 1978h: 5-8). Bu yazının üstünde Cahit Öztelli’nin bir kongrede bildiri sunarken bir fotoğrafı vardır. Konur Ertop, “Halk Edebiyatı Tarihçisi Öztelli Öldü” başlıklı yazısında Cahit Öztelli hakkında bilgiler vermektedir. Bu bilgilerde, halkbilimine yaptıklarını anlatılmıştır. “Halk edebiyatımızı araştıran, halk edebiyatı zenginliklerimizi incelemeler ve özenli derlemelerle günümüz okuyucusuna tanıtan Cahit Öztelli, arkasında on altı cilt yapıt ve dergilerde yayınlanıp daha kitap halinde derlenmemiş birçok inceleme yazısı bırakarak 68 yaşında öldü. Canlı, hareketli, coşkulu bir insandı. Halk edebiyatı araştırmalarına 35 yıl kadar emek vermişti. Öğrencilerine edebiyatı sevdiren, onlarla yakından ilgilenip, başarılarına kılavuzluk eden bir lise öğretmeni olduğu uzun yılları, halk edebiyatının kaynağı Anadolu kentlerinde geçirmişti. Zile’de görev yaptığı yılların araştırmaları kitaplığımıza Zileli Şairler (1944) kitabını kazandırmıştı. Araştırma yaşamının bu başlangıç adımıyla ilgili bilgi ve belgeleri ilerki yıllarda da değerlendirmeyi sürdürdü. Zile’nin folklor ve sanat zenginlikleriyle ilgili olarak yayınlamayı

tasarladığı başka çalışmaları da vardır. Öztelli, halk edebiyatını halk ağzından derleyen, bir folklor gerci olarak değerlendiren araştırmacılardan ayrılıyordu. O belgelere dayanarak ana yapıtlara, kaynağa ulaşmayı amaçlayan bir çalışma yolu izlemekteydi. Cönk adı verilen eski Halk edebiyatı antolojilerinin kılı kırk yaran incelemecilerindendi. Öztelli, kendi kitaplığında 300 kadar cönk toplamış, bunları inceleyip değerlendirmiş, halk şairlerinin bu cönklerde yer alan ürünlerinin birbirinden ayrı biçimlerini karşılaştırmalı olarak saptamıştı. Özel ve genel kitaplarda 1000 kadar cönk elinden geçmiş, çalışmalarına kaynaklık etmişti.” (SF 1978h: 8-9). Bu sayının üzerinde yine Cahit Öztelli'nin bir kongrede bildirini sunarken bir fotoğrafı vardır. Vefatından sonra bir yerel folklor araştırmacısının nasıl çalıştığı hakkında bilgi verilmesi, gelecek yeni folklor araştırmacılarının kendilerindeki eksikleri görüp, tamamlayabilmek bakımından önemlidir.

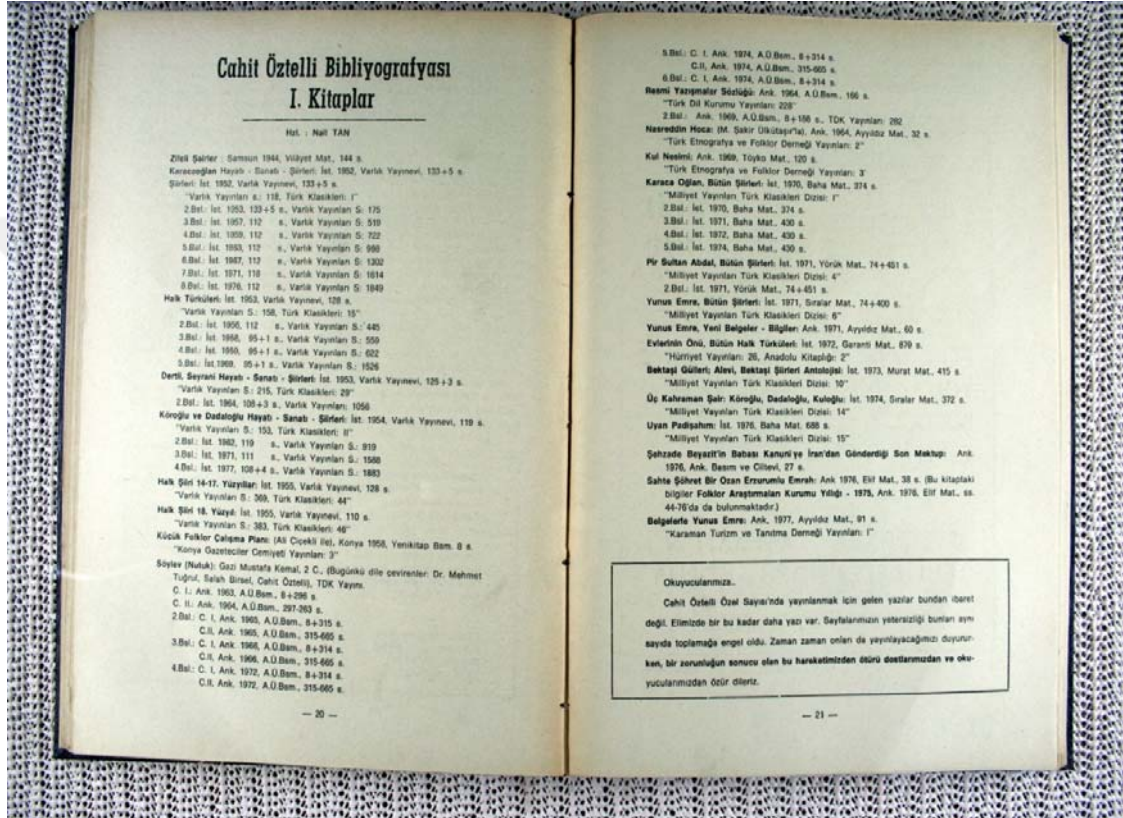
Vehbi Cem Aşkun, “Edebî Folklorumuzun Büyük Kaybı Cahit Öztelli” başlıklı yazında onunla ilgili bir anısından bahsetmiştir. (SF 1978h: 10-11). Bu yazının üstünde Cahit Öztelli'nin Vecdi Yarman, Ahmet Kabaklı ve İrfan Ünver Nasrattınoğlu ile Konya'da çekilmiş bir fotoğrafı vardır. Nurettin Kayalı, Kars'tan “Öztelli'nin Ardından” başlıklı bir şiir yazmıştır. (SF 1978h:11). İrfan Ünver Nasrattınoğlu, “Millî Folklor Enstitüsünün Kurucusu ve İlk Müdürü Cahit Öztelli (Folklor ve Halk Edebiyatı Konusunda Gerçek Bir Otoriteydi)” başlıklı bir yazı yazmıştır. (SF 1978h: 12-15). Bu yazının üstünde Cahit Öztelli'nin Necdet Buluz ve İrfan Ünver ile çekilmiş bir fotoğrafı vardır. Fotoğrafta Öztelli kendi kütüphanesindeki yazmalar hakkında diğerlerine bilgi vermektedir. Yine aynı yazının altında Öztelli'nin Sevgi Babaoğlu ve İrfan Ünver'le çekilmiş bir fotoğrafı daha bulunmaktadır. Hayrettin İvgin, “Sivas Folklorunda Cahit Öztelli” başlıklı bir yazı yazmıştır. Bu yazı çalışma alanımızla ilgili olduğundan ayrıntılı olarak incelenmiştir; çünkü Cahit Öztelli, Sivas Folkloru ailesine 7. sayıdan itibaren girmiştir. Son yazısı da 60. Sayıda beşinci cildini tamamlamıştır. Sivas Folklor dergisinde 23 adet yazısı bulunmaktadır. Hepsi de diğer folklor araştırmacıları için önemlidir. Bu yazıları şunlardır:

1. Edebiyat Tarihi başlığı adı altında “Belgesel Bir Şiir Dolayısıyla: Kul Himmet Üstadım” adlı yazı yazmıştır. (SF 1973f: 11-12).
2. “Pir Sultan Abdal İçin Neler Söylemişler?” başlıklı yazı yazmıştır. (SF 1974b: 3-5).
3. Edebiyat Tarihi başlığı adı altında “Pir Sultan Abdal İçin, Kul Himmet’in Ağıtı” adlı yazıyı yazmıştır. (SF 1974ç:12-13).
4. Edebiyat Tarihi başlığı adı altında “Pir Sultan Abdal İçin, Kul Himmet’in Ağıtı II” adlı yazıyı yazmıştır. (SF 1974d:13-15).
5. “Sivaslı Ozanlar Cöngü” başlığındaki konu yazılmıştır. (SF 1975h: 3-4).
6. Edebiyat Tarihi başlığı adı altında “Viran Abdal Öldürüldü mü?” konusu yazılmıştır. (SF 1976b: 3-4).
7. Herodot Tarihinde Bir İskit Efsanesi başlığı adı altında “Şah Mâran” konusu hakkında yazılmıştır. (SF 1976c: 3-4).
8. Kadınlar Yılı Dolayısıyla başlığı adı altında “Tarih Boyunca Türk Kadın Tipleri” başlıklı yazı yazılmıştır. (SF 1976ç: 3-4).
9. Kitaplar Arasında başlığı adı altında “Kul Himmet Üstadım” konulu yazı yazılmıştır. 39. Sayıda Öztelli’nin iki adet yazısı bulunmaktadır. (SF 1976ç: 12).
10. “Atasözleri Derleme ve Kaynakçaları Üzerine” konulu bir yazıdır. (SF 1976d: 3-5).
11. “Yemen’e Giden Askerin Destanı” adlı çalışmadır. (SF 1976f: 6-8).
12. “Fatma Ana Üstüne”, (SF 1976h: 3-4).
13. Edebiyat Tarihi başlığı adı altında “Çorumlu Sefil Ahmet” adlı yazı yazılmıştır. (SF 1976ı: 11).
14. “Tûtî-Nâme Üzerine Bilgiler” adlı çalışmadır. (SF 1976i: 3-7).
15. “Dede Korkut üzerine Yeni Araştırmalar”, (SF 1977b: 3-5,21).
16. “Güney Doğu Aşiretleri Arasında Dedem Korkut Geleneği”, (SF 1977d: 4).
17. “Şakir Ülkütaşır’ın Türk Folkloruna Hizmeti ve Eserleri” adlı yazıdır. Öztelli bu yazıyı Ülkütaşır Özel sayısı için yazmıştır. (SF 1977e: 6-7).
18. “Tûtî-Nâme için Son Araştırma”, (SF 1977f: 3).

19. “Hacı Bektaş Tekkesinin Postnişinleri”, (SF 1977g: 3-5).
20. Bir Eleştiri Dolayısıyla başlığı adı altında “Kaş Yapayım Derken...” yazısı bulunmaktadır. Öztelli bu yazıda İrfan Ünver Nasrattınoğlu ile Nevzat Gözaydın arasında yaşanan bir gerilim sonucu, Gözaydın’ın susması gerektiğini savunarak “kaş yapayım derken, göz çıkardı” deyimini kullanmıştır. N. Gözaydın Sivas Folkloru dergisinin 56. sayısında İrfan Ünver Nasrattınoğlu’na cevap vermesine, kendisine de ad vermeden üstü kapalı bir şekilde, kendi deyimiyile küçük düşürücü sözler kullanmasına çok kızmıştır. Tartışmanın sebebi ise Konya da yapılan bir sempozyumda gürültüden ötürü Gözaydın’ın bildirisini çok kısa sunup, salonu terk etmesidir. Öztelli, Gözaydın’ın hitabet biliminden bihaber olduğunu söylemektedir. Gözaydın, bildirisinin bugüne kadar değinilmemiş bir konu olduğunu belirtmesine de Öztelli özellikle tepki vermiştir, daha önce o konuda yazan kişilerin kaynakçasını yazarak, Gözaydın’ın cümlesini yalanlamıştır. (SF 1977i: 5-6).
21. “Halktan Derlenen İlk Dedem Korkut” başlığı adı altında “Bay Böğrek Hikâyesi” konulu yazı yazmıştır. (SF 1977j: 3-5).
22. “Seyyit Battal Gazi Romanı Üzerine Düşünceler”, (SF 1978a: 3-6).
23. “Kalender Abdal”, (SF 1978h: 3-4).

Bir önceki sayfada görüldüğü gibi, Öztelli’nin Sivas Folkloruna hizmeti çoktur. Yazdığı yazılar, yaptığı çalışmalarla yerel folklor dergisi üzerinden diğer folklor araştırmacılarına ders vermiştir. Hayrettin İvgin, Öztelli’den için, “Çoğunluğunu; Kul Himmet Üstadım, Pir Sultan Abdal, Tûti-nâme, Dede Korkut üzerine yazılarının oluşturduğu makaleleri...” (SF 1978h: 15) diye bir cümle kurmuştur. Öztelli’nin bu makaleleri; Öztelli hakkında ve Sivas Folkloru hakkında araştırma yapacak araştırmacılara kolaylık sağlaması ve örnek olması bakımından önemlidir. Mahmut Samsaroğlu, “Cahit Öztelli” başlıklı bir yazı yazmıştır. Bu yazısında onunla olan anılarından bahsetmiştir. Bu anılarının birisinde folklor araştırmacılarının yerel folklor dergilerinde de birlikte ne işler yaptıklarının anısı vardır: “Samsun Halkevi’nin çıkardığı 19 Mayıs Dergisi’nin Ahali Matbaasında

basılışı sırasında matbaaya gidiyor ve tashihleri, sayfa mizanpajlarını birlikte hazırlıyorduk. Hayatı disiplin içinde kabul eden ve herkese yardım etmeyi sever bir ruh yapısına sahip, eski halk şairlerinden bahseder bunları yeni nesle tanıtmak için büyük bir gayret içinde çalışırdı. Çoğu zaman da ufak el defterine karaladığı cümleleri beraber yine defterlerine geçirirdik.” (SF 1978h: 17).

Nail Tan, "Cahit Öztelli Bibliyografyası 1. Kitaplar" başlığıyla Öztelli'nin çalışmalarını yayımlamıştır. Bu sayfanın görüntüsü aşağıdaki fotoğraftır (SF 1978h: 20-21). Bu görselden de anlaşılacağı gibi Öztelli'nin Türk folkloruna hizmetleri büyüktür.

Mahmut Samsaroğlu, memleketlisi olan Cahit Öztelli için daha başka üzüntü duyduğunu şu cümlelerle ifade etmiştir: "Vefatını Radyo/Tv'den duyunca üzüntülerimi ifade etmek çok zor oldu. Böyle anlarda insanlık şaşkınlık deryasındadır. Kadirşinas arkadaşım İbrahim Aslanoğlu çıkarmakta olduğu Sivas Folkloru dergisinde özel sayı yayınlamayı düşündüğünü söyleyince;

kendisine, çok iyi bir kadirşinaslık yapmış olursunuz demiştim. Cahit Öztelli nur içinde yatsın. Türk Halk Edebiyatına bir ömür verdi. Hastalığını bilerek dahi çalışmalarından en ufak bir durgunluk geçirmedir.” (SF 1978h: 17) diyerek üzüntülerini dile getirmiştir. Bu yazısını Tokat’tan göndermiştir. Abdullah Satoğlu, “Cahit Öztelli’ye Dair” başlıklı bir yazı yazmıştır. (SF 1978h: 18-19). Bu yazının başında Cahit Öztelli’nin kitaplığında çekindiği bir fotoğrafı vardır. Âşık Poyrazoğlu, “Öztelli İçin” başlıklı bir şiir yazmıştır (SF 1978h: 19).

1.2.10. Sivas Folkloru Dergisi Sahibi ve Yayıncısı: İbrahim Aslanoğlu

1.2.10.1. Hayatı ve Eserleri

İbrahim Aslanoğlu’nun oğlu Mehmet Erman Aslanoğlu, Sivas Meşhurları adlı kitapta babasının hayatını şu şekilde anlatmıştır. “Asıl ismi İbrahim Niyazi Aslanoğlu’dur. 1920 yılında Tokat’ta dünyaya geldi, 14 Mart 1995 yılında da İstanbul’da vefat etti. Annesi Emine Hanım, babası Osman’dır. İlk ve ortaokulu Tokat’ta okuduktan sonra Sivas Öğretmen Okulu’ndan 1944 yılında mezun olur. İlk öğretmenliğini Siirt’te yaptıktan sonra Selimiye’de topçu teğmen olarak askerliğini yapar. 1948 yılında Divriği’de Cumhuriyet İlkokulu’nda göreve başlar ve burada 16 yıl öğretmenlik yapar. Daha sonra kendi isteğiyle Sivas Merkez Çiçekli Okulu’na tayin edilir. Bu okulun kapanması üzerine Sivas Gaziosmanpaşa İlkokulu’nda görevine devam ederek burada da 10 yıl çalışır ve 1975 yılında emekli olur. Amcası divan şairidir. İsmi Abdullah Hâki’dir. Amcasının yönlendirmesiyle, Aslanoğlu okumaya yönelmiştir. Tokatlı şair Abdullah Azmi’nin tesiriyle de halk edebiyatı araştırmalarına ilgi duyar ve bu alana adım atmış olur. 75 yıllık ömrünün yaklaşık 50 yılını Türk folkloruna vermiştir. Zaten Divriği’de öğretmenliğe başladığı sıralarda bölgenin folklor yönünden çok zengin olduğunu fark eder ve bu alana iyice yönelir. “09/11/1950 yılında Sivas İli Şairlerinden Notlar başlığıyla ilk araştırmalarını Ülke gazetesinde yayımlamaya başladı. Sivas Postası, Anadolu, Hizmet, Hür Anadolu, Haber, Divriği’nin Sesi gazetelerinde; Sivas Şairleri, Sivas Tarihinden Bir Yaprak, Sivas Tarihinde Bugün, Cumhuriyet Devri, Divriği Tarihinden Notlar,

Divriği Meşhurları, Sivaslı Meşhurlar ve Hikâyeleri, Osmanlı Devrinde Sivas başlıklı 814 makale yayınladı. (1950-1970). Bunların dışında ulusal ve uluslararası kongrelerdeki tebliğlerinin yayınları da dâhil olmak üzere, dergiler vb. yayınlarda Türk halk edebiyatı ve folkloru ile ilgili 171 makale ve bildirisi yayınlandı. (1940-1987). Çalışmalarında Vehbi Cem Aşkun'un teşviklerini gördü. Sivas garnizon komutanı General Fuat Doğu'nun desteğiyle aralarında Âşık Veysel ve Ali İzzet Özkan'nın da bulunduğu on halk şairinin katılımıyla Ahmet Kutsi Tecer'in ardından, Sivas'ta ikinci "Sivas Halk Şairleri Bayramı'nı düzenledi (30/10/1964). Sivas yöresi folklor ve halk edebiyatı derlemelerini yayınlamaya yönelik olarak 1973 tarihinde aylık Sivas Folkloru dergisini çıkarmaya başladı. Dergide Sivas Yöresinde yetişen ve o güne kadar bilinmeyen şairler ile az bilinen şairleri tanıttı. 78 sayı çıkan bu derginin Temmuz 1979 da kapanmasının ardından İstanbul'da Sivas Folklorunun devamı olan aylık Türk Folkloru dergisini yayımlamaya başladı. Bu dergi de Ağustos 1979 tarihindeki ilk sayısı ile başladığı yayın hayatını 1999 Mart ayına kadar 96 sayı olarak sürdürdü. Başta Sivas olmak üzere Orta Anadolu şairleri ile ilgilendiği gibi bölgeden topladığı cönklerden yararlanarak geçen yüzyıllarda yaşayan halk şairleri hakkında bilgi etti. Araştırmalarını aynı mahlaslı farklı şairler üzerinden yoğunlaştırdı. Bu çalışmasının ilk ürünü olarak 1976 yılında Kul Himmet Üstadım adlı kitabını yayımladı. 1981 yılında Bursa da toplanan 2. Milletlerarası Türk Folklor Kongresi'ne sunduğu Pir Sultan Abdallar konulu bildirisi geniş ilgi uyandırdı. Bu araştırmalarını geliştirerek 1978 yılında kitap olarak yayımladı. Belgelere dayalı bu çalışması ile 500 yıllık bir zamana yayılan Alevi- Bektaşî edebiyatının önemli bir ayağını teşkil eden şairler zincirini ortaya çıkardı. Aynı yolu izleyerek yaşadığı çevre dili ve eserleri ile bir divan şairi olan Hatayî'nin Anadolu Türkçesi ile nefesler söyleyen Hatayiler ile aynı kişi olmadıklarını gösteren Şah İsmail Hatayî ve Anadolu Hatayileri adlı kitabını 1992 yılında yayımladı." (Aslanoğlu 2006: 8).

"İbrahim Aslanoğlu, başta Pir Sultan Abdal olmak üzere yıllarca araştırma yaparak Alevî Bektaşî edebiyatının bu ünlü isimlerinin doğru tanınmasını istiyordu. Pir Sultan'ın da günümüzde yalan yanlış tanıtıldığını ve yanlış yorumlandığını söyleyerek üzülmüştü." (Üçer 2009: 9-17). Diyerek aralarında

geçen bir sohbet sonucunda yanlış bilinen bilgileri bile kendisine dert edinen bir araştırmacı olduğunu söylemiştir. Aslanoğlu, Pir Sultan hakkındaki üzüntüsünü Pir Sultan Abdallar adlı kitabında şu şekilde dile getirmiştir: “Değişlerin coşkulu, inançlı ve herkesin anlayabileceği sadelikte olması, duygu ve düşüncelerini rahatlıkla ve ustaca söylemesi, dizelerin, dörtlüklerin kendi aralarında bütünlük göstermesi, sosyal konulu şiirleriyle günümüz insanının da dert ve dileklerine tercüman olması, aynı mahlası taşıyan şairlerin değişlerinin ona mal edilmesi, Pir Sultan’ın idam edilmesiyle dikkat ve ilgileri üzerinde toplaması Pir Sultan’ı başka bir hüviyete büründürmüş, hatta zararı da olmuştur. Pir Sultan, aşırı duygu ve eylemlerle ilgisi olmayan, günlük yaşamını kendi halinde sürdürmeye gayret eden, coşkulu, yetenekli ve kudretli bir saz şairidir.” (Aslanoğlu 1984). İbrahim Aslanoğlu, halkevlerinin 1940’larda derleme ve yayın etkinliklerine Sivas Halkevi’nde görev alarak katılmıştır. Türk Folklor Araştırmaları Kurumu (onursal) üyesidir. 1981 yılında Müzik- San Vakfı Türk Folkloruna Hizmet ödülü almıştır. Yine aynı yıl, Folklor Araştırmaları Kurumu İhsan Hınçer Türk Folkloruna Hizmet ödülünü; 1995 yılında da Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Onursal Bilim Doktorluğu unvanını almıştır (Tanzimattan Bugüne Edebiyatçılar Ansiklopedisi 2010).

Erman Aslanoğlu’ndan alınan bilgilere göre İbrahim Aslanoğlu’nun yayımlanmış eserleri şunlardır:

1. Divriği Şairleri (1961).
2. Cıvıltılar (Çocuk Şiirleri), (1962).
3. Her Yönden Sivas (1964, 1965, 1979).
4. Âşık Veysel (1964, 1967).
5. Sivas Halk Şairleri Bayramı (1965).
6. Seyit Türk (1967).
7. Külhaşzâde Rahmi (1967).
8. Kul Himmet Üstadım (1976).
9. Yalınkat (Âşık Sefil Selimî’nin Şiirleri), (1978).
10. Pir Sultan Abdallar (1985).
11. Âşık Veli (1984).

12. Söz Mülkünün Sultanları (1985).
13. Evliya Çelebi Sivas'ı ve Sivaslıları Anlatıyor (1991).
14. Şah İsmail Hatayî (1992).

Baskıya hazır olup da yayınlamaya fırsat bulamadığı kitapları şunlardır:

1. Erzurumlu Emrah.
2. Kul Himmet.
3. Teslim Abdal.
4. Takatlı Hâki.
5. Zileli Ceyhuni.

İbrahim Aslanoğlu'nun sağlığında iken üzerinde çalıştığı ancak tamamlamaya fırsat bulamadığı- yarım kalmış- çalışmaları da şunlardır:

1. Dedemoğlu.
2. Muhyiddin Abdal.
3. Anadolu Hatayileri.
4. Sivas Şairleri.
5. Sivas Meşhurları.
6. Atatürk Sivas'ta.

1.2.10.2. Sivas Folkloru Dergisi Yazarlarının Aslanoğlu Hakkındaki Görüşleri

Çalışmada yapılan mülakat neticesinde, Sivas Folkloru dergisinde yazan yazarlara İbrahim Aslanoğlu ile nasıl tanıştıklarını, İbrahim Aslanoğlu hakkındaki düşünceleri sorulmuştur. Yerel folklor araştırmacılarının bu görüşmelerde yaptıkları yorumlar ve Aslanoğlu ile ilgili anıları aktarılmıştır. İsmail Hakkı Acar'a, "İbrahim Aslanoğlu ile nasıl tanıştınız, sizi yazmaya nasıl teşvik etti?" diye sorulduğunda, şöyle cevap vermiştir: "1973 yılıydı, iyi hatırlıyorum. Ben Zara Lisesinde görev yaparken bir yaz tatiliydi, İbrahim Aslanoğlu rahmetli geldi. Dedi ki: "sen Zara ile ilgili bir şey yazıyormuşsun hocam?" dedi. "Yazıyorum kendi çapımda, araştırıyorum daha pek bir yerde yayımlanmadı" dedim. "Ben dergi

çıkartıyorum haberin yok mu?” dedi. Yani bir beş altı sayı çıkmış bugüne kadar haberim yok benim. Dolayısıyla “yazı yazar mısın?” dedi. “Hay hay sevinirim” dedim. Çünkü ben araştırmalarımın bir yerde çıkmasını istiyorum özellikle, tanıştık benim hayatımda da bir dönüm noktası oldu. Gerçekten araştırmalarım ayrı bir yön verdim. Ki bu İbrahim Aslanoğlu sayesinde. Daha sonra 74 yılında Folklor araştırmacıları kursu diye Kültür Bakanlığı bir kurs açtı. Ona da çağırdılar ve orada işi, araştırmacılığın aslını öğrendim, daha bilimsel açıdan olaya baktım, ondan sonra araştırmalarımı daha verimli hale getirmiş oldum. Allah rahmet etsin Aslanoğlu sayesinde hevesle, o zaman gencim, yazı yazdım, tabi hoşuma gitti yazı yazmak da. Sık sık görüşürdük rahmetli ile. Bana bir takım tavsiyeleri olurdu, “bak şöyle şöyle araştır, şunu da araştır, bunu da araştır” derken öyle bir zaman geldi ki, ben Zara’da öğretmenlik yaparken Cumartesi-Pazar hiç durmadım. Bir heybem vardı benim, sırtıma attım, elimde bir sopam vardı o zaman 70’li yıllar öyle pek araba gitmez, köy yolları düzgün değildi zaten ve öyle bir hale geldi ki hangi köyde bir düğün dernek olsa bensiz yapmazlar beni çağırırlardı, ben de orada gördüklerimi duyduklarımı not alırdım, yazardım. Zaten vatandaşa elinizde bir teyp ya da şimdiki teknoloji ile telefonla konuş deseniz konuşmuyor Gamze kızım. Ben onların anlattıklarını, önemli kısımları onlara sezdirmeden, avucuma yazardım kalemle oynuyor gibi. Herkes gece yattıktan sonra sabaha kadar ben onları defterime kaydederdim. Ve öyle öyle ben çevremi araştırdım. Araştırdıkça bir hazinenin olduğunu gördüm. Özellikle köylerde daha tutuculuk var, eskiye bağımlılık var. Bir düğün dernek, bayramda kesinlikle herkes sandığından kıyafetini çıkarır, bohçasını çıkarır giyer ve özellikle neyse bu yörenin bazı gelenekleri onları yerine getirirlerdi. Ben hep de bu yörenin toplantılarında bulundum. Bulunduklarımı yazdım. Ama yazarken tabi rahmetli İbrahim Aslanoğlu’ndan da çok büyük destek aldım.” (ACAR 2017). Faruk Aburşu’ya aynı soru sorulduğunda cevabı şuydu: “İbrahim Aslanoğlu ile ben tanışıyordum. Onun öncesinden de tanışıyordum. Ben Elâzığ Keban da öğretmendim. Bu sebeple pek fazla yazı yazamadım. Ama Aslanoğlu, Doğan Kaya olsun, Müjgân Üçer olsun bizi devamlı teşvik ediyordu bir şeyler yazmak için. Hatta şöyle, eski bazı cönklerden bulduğum şeyleri İbrahim Aslanoğlu ile paylaşırdım. Yazmış olduğu makalenin bazısında bundan bahsetti

yani Faruk Aburşu'dan aldım diye bahsetti.” (Aburşu 2017). Sivas Folkloru dergisinde en çok yazı yazan yazarlardan Doğan Kaya, İbrahim Aslanoğlu ile tanışmalarını şöyle anlatmıştır: “İbrahim Aslanoğlu ile Sivas’a yaz tatiline geldiğimde tanıştım. Benim tanışmam şöyle olmuştu. Fotoğrafını görmüştüm. Ziya Bey kütüphanesine gitmişim, benim adresim kütüphaneler, baktım köşede bir ihtiyar adam, gözlüklü, eski yazı bir şey okuyor falan, dedim bu o mu acaba, yanına yaklaştım, “affedersiniz siz İbrahim Aslanoğlu musunuz?” dedim, “evet” dedi. “Benim derginizde yazımı çıkartmıştınız, teşekkür ederim, ben Doğan Kaya” dedim. “Oooo Doğan Kaya sen misin, isimle resim birleşti” dedi. Ondan sonra dostluğumuz oluştu bana evdeki cönklerini verirdi, her hafta bir tane cönk alırdım ondan. Okur geri verirdim. Ne bileyim ben o zaman fotokopi falan yoktu. Acaba o cönkler ne oldu? Bir kısmı 70 kadarı Ziya Bey kütüphanesine aktarıldı. Kültür müdürü onu bir meblağ karşılığında aldı ama benim bildiğim İbrahim Aslanoğlu’nun cönk sayısı 100’ün üzerinde idi, ben öyle tahmin ediyorum. Tanışmamız ve arkadaşlığımız öyle devam etti. Cumhuriyet Üniversite’sinde Kutlu Özen’in imzasıyla İbrahim Aslanoğlu’na fahri doktora unvanı verdik. Çok uğraştık ve başardık. Kararı kendisine ilettiğimizde o hasta yatağındaydı ve hafıza kaybı yaşamaya başlamıştı. Oğluna, hanımına “ayakkabılarımı, çantamı getirin ben Sivas’a gideceğim, ödülümü alacağım” falan diyormuş. Ödülünü alamadı; ama haberi oldu sağlığında. Sanıyorum 25 Mayıs 1995. Burada güzel bir ödül töreni yaptık. Rektör beyin de o gün işi vardı bize on beş dakika sonra çıkabileceğini söylemişti, başka bir programı vardı, tam bir buçuk saat kaldı. Planlarını iptal etti, o kadar da güzel bir programdı. Hanımı oğlu geldi. Çalışmalarını sunduk; Müjgân Üçer, Doğan Kaya, Kutlu Özen, İrfan Ünver ile birlikte Aslanoğlu’nu yâd ettik. Biz bu programı yaptığımızda kendisinin kırkı çıkmıştı. Öyle insanlar çok zor gelir. İşe biz hep para açısından bakıyoruz. Biraz önce zikrettiğim gibi, o bir ekibin yapabileceği işi tek başına yaptı ve çalışan bir adamdı emekli falanda değildi.” (Kaya 2017) diyerek kendi hayatında ne kadar önemli olduğunu vurgulamıştır. Daha sonrada şunları söyleyerek Sivas ili folkloru adına neler yaptığını özellikle belirtmiştir. “İbrahim Aslanoğlu’nu böyle bir dergi çıkarmaya sevk eden; hiçbir zaman ticari düşünce olmayıp Sivas halkbilimine, dolayısıyla Türk halkbilimine olan sevdasıdır. Aslanoğlu böylesi

hayırlı bir işe teşebbüs etmiştir. Türkiye'nin önde gelen halkbilimcileri içinde olan Aslanoğlu, bu payeyi birbirinden değerli olan orijinal makaleler ve kitaplarla; yayımladığı Sivas Folkloru ve Türk Folkloru gibi dergileri ile elde etmiştir. Dergi çıkarma cesaret, gayret ve fedâkarlık isteyen, zor bir iştir. Bugün bir dergi en az iki- üç kişilik bir ekip tarafından yapılıyorken o, bunu tek başına yürütmüştür. Bir yandan dergisine yazılar yazarken, bir yandan da yazılar toplamış, gelen yazıları tek tek okumuş, seçmiş, hatta yerine göre düzeltmeler yapmış, günlerce matbaalarda bunların dizgisine, tahsisine uğraşmış, bütün bunlar yetmiyormuş gibi dergilerin tek tek postalanmasını sağlamış, dergi ücretlerini tahsis edemediği zaman maaşı ile matbaa masraflarını karşılamıştır. Aslanoğlu'nun bu başarıyı elde etmesinde, hiç hatırdan çıkarmayalım ki, eşinin ve çocuklarının da payı vardır ve onlar da gözümüzde büyümektedir." (Kaya 2017). Musa Demirci, İbrahim Aslanoğlu hakkında şu cümleleri söylemiştir: "İbrahim Aslanoğlu ilkokul öğretmeniydi ama enteresan araştırmacı biriydi. Ben hiç onun kahvede şurada burada oturduğunu hiç görmedim. Bir tek bazen görürdüm şurada eski Sivas lisesinin karşısındaki parkta görürdüm beş dakika üç dakika oturur çıkardı. Onun dışında hep şey ile ilgilenirdi. Hatta şunu söylüyor diyordum ki: "hocam, bu Sivas folkloru ile ilgili bir yazı bulamazsanız ne olacak, yarın bir gün kapanırsa?" diyordu ki: "yüz seneyi idare edecek elimizde malzeme var." Nereden diye sorduğumuzda Sivas sicilinin evrakları henüz gün yüzüne çıkmadı. Onlar çıktığı zaman çok enteresan konular ortaya çıkacak diyordu ve onları kendisi zaten Sivas sicillerini incelemeye başlamıştı. O zaman söylediğine göre Buruciye veya Şifahiye medreselerinin birinin odalarında duruyordu. Kendisi zaman zaman Osmanlıca'yı çok iyi bildiği için oradan takip ediyordu. Mesela İbrahim Aslanoğlu'nun çok enteresan özelliklerinden biri Divriği de öğretmenlik yapmıştı, Divriği'deki Aleviliği incelemişti. Ondan sonra kendisi Sivaslı olduğu için merkezdeki Alevileri incelemişti. Dolayısıyla enteresan bilgilere rastlamıştı. Şimdi bir de özelliği şuydu folklora biraz ilgi duyan insanların yakasını bırakmıyordu. Beni de bırakmıyordu. Ben Ziraat müdürlüğünde ziraat mühendisi olarak çalışıyordum haftada bir iki defa ziyaretime geliyordu konuşuyorduk. Teşvik ediyordu, kendisi çok meraklı olduğu için o teşvik, beni böyle istemeden o taraflara götürüyordu. Sonra meslek de

ziraat mühendisliği olunca köylere kentlere gidiyorsunuz enteresan şeyler yakalıyorsunuz falan mesela bir defasında Yıldızeli’nde bir türbe gördüm. Resmini çekeceğim çekemiyorum, kapıları kilitli duvarları yüksek, tahmin ediyorum bir hafta on gün sonra açık olduğunu gördüm hemen indim resmini çektim falan şeyh Merzubani Veli’nin müritlerinden olduğunu o zaman gördüm. Sonra birilerine sordum onun aynı zamanda onun bu şeyde bazı kitaplarda isminin geçtiğini büyük bir zat olduğunu falan ifade ettiler. Sonra aldım o kitapları buldum okudum gerçekten orada yıllar önce bulunmuş, incelenmiş millete hediye edilmiş, gördüm evet.” (Demirci 2017). Müjgân Üçer, İbrahim Aslanoğlu ile tanışmalarını şu şekilde anlatmıştır: “hocamın sözüyle başladığım atasözü derlemeleri Sivas’ta geldim 63’te İbrahim Aslanoğlu söylemişler “işte bir eczacı hanım var, böyle meraklı falan” beni görmeye geldi. Bakın beni ziyarete geldi demiyorum bu yanlış kullanılıyor. Ben kimim ki beni ziyarete gelecek hoca. Beni görmeye geldi. Ziyaret siz küçüksünüz büyüğe gidersiniz. Doğru kullanılmıyor. Beni görmeye geldi, işte tanıştık falan bir “4 Eylül dergisi çıkarıyorum, bir yazı yollar mısınız” dedi. İyi dedim bende bir Madımak hakkında yazı yazdım. Ben eczacı olduğum için Madımak’ın biyolojik olarak, botanik olarak daha doğrusu yazdım ama halk kültürü manileri oyunları ne biliyorsam, Madımak için yazdım. Hatta bir atasözü var, “Madımak et gibi gıdadır, şifa olsun diye yerler”, bu Sivas atasözü. İşte bunları falan yazdım çok beğenmişti. Sonra 1973’te Sivas Folklorunu çıkarmaya başladı. Ve benden yazı istedi. Bende o ara babamın misafir fıkraları vardı, çok anlatırdı babam, onları yazdım verdim sonra bana halk ilaçları, halk inanışları filan tabi yazdıkça öğreniyorsunuz ve yazarken bu konularda neler yapılmış neler yazılmış onlara bakıyorsunuz. Yeni konuyu öğreniyorsunuz. Ben çünkü bu disiplinli olamadım. Halkbilimi okumadım ama üniversite bana halkbilimi doktora unvanını verdi. 2015’te yani böyle akademik bir şeye de fahri olarak oturtmuşlar; ama ben hâlâ bu yolun bir neferi olarak kendimi görüyorum. İbrahim Aslanoğlu bana dedi ki: “Müjgân Hanım, siz doğum folklorunu yazın” 38 ay yazdım ya ne demek 38 ay, 2 seneye yakın. Hatta Cahit Öztelli demiş ki: “Müjgân Hanım yazdı ama biz de yazdık-onlar erkekler yazmışlar doğum folklorunu- hiç bizim onun gibi yazmadık” demişti bana Cahit Öztelli.” (Üçer 2017) diyerek Aslanoğlu’nun kendisine çalışmalar

yapması için konular verdiğini anlatmıştır. Hayrettin İvgin ile yapılan görüşme esnasında İbrahim Aslanoğlu ile nasıl tanıştıklarını şu şekilde anlatmıştır: “Ben 3. ciltten itibaren yazmaya başladım. Ondan önce kendisi ile tanışmıyorduk; ama kendisini Sivas Folkloru dergisinden dolayı, ismen tanırdım. İlk sayılarda kendisi ile tanışmadığım için benim yazılarım yoktu. O benimle tanıştı. Ben MEB’ de Mektuplu Öğretim Merkezi diye bir yer vardı. Sonra o merkez Açık yükseköğrenim Dairesi oldu. Bu daireye bağlı bir yüksekokulda ismi Uzaktan Öğretim Yüksek Okulu, burada müdür yardımcısı idim 1976 yılında. Buraya İbrahim Aslanoğlu ile Cahit Öztelli beni ziyarete geldiler. Öztelli Türkiye'nin yetiştirdiği ilk folklor araştırmacılarından birisidir. Ben o zaman çok gençtim, o yaştaki değerli isimlerin beni ziyarete gelmesi benim için inanılmaz mutluluk verici bir olaydı; çünkü ben daha yeni folklor araştırmacısı olma yolunun başındaydım.” (İvgin 2018) diyerek, tanışma mutluluğunu anlatmıştır. Folklor araştırmacılarının İbrahim Aslanoğlu ile nasıl tanıştıklarına bakıldığında pekçoğunu kendisinin teşvikleri ile folklor araştırmacısı olduğu gözlemlenmiştir.

1.2.10.3. Aslanoğlu Ailesinin Sivas Folkloruna Tanıklığı ve Katkıları

Erman Aslanoğlu, İbrahim Aslanoğlu'nun oğludur. 1958'de Divriği'de dünyaya geldi. Sivas'ta, Gaziosmanpaşa İlkokulu'nu, Selçuk Ortaokul'unu ve Sivas Ticaret Lisesini bitirdi. Ankara Ticaret ve Turizm Yüksek Öğretmen Okulu'ndan mezun oldu. Vatanî görevinin ardından İstanbul'da yayıncılığa başladı ve kendi adıyla anılan yayınevinin ilk kitabı olan İbrahim Aslanoğlu'nun Pir Sultan Abdallar'ı, ardından da yine İbrahim Aslanoğlu'nun Söz Mülkünün Sultanları'nı yayınladı. Türk Folkloru dergisinin yazı işleri yönetmenliğini üstlendi (Aralık 1984) ve derginin yayın hayatının sonuna kadar bu görevini sürdürdü (Mart,1999). İbrahim Aslanoğlu'nun basılmamış kitaplarını yayımlamak amacıyla Ekin Ajans ve Yayıncılık adlı bir yayınevi kurdu (1997). İlk olarak Kul Himmet'in hayatı ve şiirlerini yayınladı. Yayınevinin adını Ekin Yayıncılık ve Kitapçılık olarak değiştirdi. (2007). Başladığı seriye devam ederek, İbrahim Aslanoğlu'nun Teslim Abdal ve Muhyiddin Abdal adlı kitaplarını yayımladı. M. Erman Aslanoğlu, babası İbrahim Aslanoğlu'nun vefatından sonra özel

kütüphanesindeki kitap ve cönklerinin bir bölümünün 2004 tarihinde Sivas Ziyabey Kütüphanesi'ne kazandırıldığını, kitapları ve arşivinin kalan kısmının kendisinde olduğu bilgilerini vermiştir. Çoğunu bu bölgeden toplamış olduğu için kitaplarının ve cönklerinin bir bölümünü Ziyabey Kütüphanesi'ne verilmesini uygun bulduklarını söylemişlerdir. Aslanoğlu, babasından devraldığı Sivas Folkloru mirasının taşıyıcılığını ve koruyuculuğunu yapmıştır. Nail Tan görüşme esnasında Erman Aslanoğlu'nun, babasının teşviki ile yayıncı olduğunu söylemiştir (Tan 2018).

İbrahim Aslanoğlu, eşi Mediha Hanımla 1953 yılında evlenmiştir. 1954 yılında Tecer, 1958 yılında da Erman isimleriyle iki oğulları olmuştur. Tecer Aslanoğlu sosyal bilgiler öğretmenidir. Folklor ile pek ilgilenmemiştir. Erman Aslanoğlu ise babasından kalan bilgi mirasını devralarak yayıncılık yapmıştır. İstanbul'da Kadıköy'de Erman Yayınlarını kurmuştur yani yayınevi vardır. Ancak büyük şehrin verdiği sıkıntılardan, gürültüden uzaklaşmak maksadıyla, evleri de kentsel dönüşüme başlayınca Marmaris'in Söğüt köyüne yerleşmişlerdir. Babasının arşivi Erman Aslanoğlu'ndadır. Annesi de Erman beyle birlikte yaşamaktadır. Aileyi ziyaret edip, İbrahim Aslanoğlu ve Sivas Folkloru dergisi hakkında mülakat yaptık. Henüz tam taşınamadıkları için arşivleri görme, belgelerin birer kopyasını alma fırsatımız olmadı; ancak kendileri o dönem hakkında, o dönemdeki yazarlar hakkında bilgiler vermişlerdir. Bu bilgiler şunlardır: "Babam, rahmetli Emin Kuzucular'a halkevleri vasıtasıyla ulaşmış ve arkadaş olmuşlardı. İkiisi birlikte çok emek vererek folklor araştırmaları yaparlardı. Müjgân hanımın birkaç yerde yazı yazdığını görmüş hemen gidip onunla tanıştı ve çalışmalarının devamı için teşvik etti. Babam böyleydi, ilgili olanları hemen örgütler, onları yazmaya teşvik ederdi. O zaman telefon, mail vs. yok, Halk eğitim merkezleri vardı ve orada buluşurlardı, folklor sohbetleri yaparlardı. Öğretmenler arası ilişki diyelim. Derginin çıktığını duyduktan sonra biz de yazalım diye gelenler de oldu. Bir kısmı da öyle gelmiştir. Çünkü kişiler bulunduğu bölgenin geleneksel özelliklerini aktarmak ve yaymak istiyordu o dönemde. Babam önce Sivas'taki yakın çevresini teşvik ederek bu işe başladı, Müjgân Hoca'yı, Doğan Hoca'yı, Kutlu Hoca'yı, zaten Halil Sami Özen'le Divriği'den arkadaştı, babama çok destekleri oldu. Birlikte derlemeye giderlerdi.

Bazı yazarlarla babamın eski dostlukları, tanışıklıkları vardı. Babam onlara “sen şu konuyu yaz, sen bu konuyu yaz” derdi. Yavuz Bülent Bakiler ile Musa Demirci “biz de yazarız” diyenlerdendi. Babam bir ekoldü. Sivas Folkloru dergisi bir okuldu. Müjgân- Doğan- Kutlu gibi kemik kadro olan, onları yetiştiren, şimdi baktığımızda çok faydalı işler yaptığına tanıklık ettiğimiz insanları yetiştirdi. Kutlu Özen, babamı çok severdi, her mektubunun altında “Talebeniz Kutlu Özen” yazardı, babama karşı daha başka bir hassasiyeti vardı, beni o yetiştirir derdi. Önceleri yazmak istemedi ama babama olan sevgisinden yazmaya bir başladı sonra hiç bırakmadı. Babamın yazmak için böyle zorladığı isimlerden biri de M. Güner Demiray’dır. Kendisi benim hocamdı Divriği’den. Kendisi iyi bir şairdir. Ben çok severim onun şiirlerini. Heyecanlı, şair bir adamdı. Halis Turgut Cinlioğlu rahmetli, Tokat’lı idi. Babam Tokat’a gider onunla görüşürdü. Hamit Zübeyr Koşay arkeologtu, Sivas Folkloru’na değil de Türk Folkloru’na daha çok yazı yazdı. Babama çalışmalarını mektup olarak gönderirdi. Hikmet Dizdaroğlu baba dostlarındandı. Sacayaklarından diyebilirim, emekli edebiyat öğretmeni idi, babamı desteklerdi. Biz Sivas’tan ayrılınca yerel olarak yazı yazarlar da gevşediler, irtibat eskisi gibi olmadı. Sadece bir yazı yazarlar için geçerli tabi bu. Gülali Aydınoğlu, Halk eğitim de hocaydı babamla burada tanışmıştı. Gürünlü Gülhani de polisti, halk şairidir aynı zamanda, babama şiirlerini gönderirdi. Kerim Yund, orman mühendisi idi, çok uzun zaman önce vefat etti, o da çok ilgiliydi. Ben çocukken Kutlu Özen’in yazdığı yazıları matbaya götürürdüm. Yani çocuktum bu getir götür işlerini ben yapardım, Emek matbasına giderdim, orada ciltcilik yapmayı öğrendim, dergi nasıl basılır, makineler nasıl çalışır, babam sayesinde bunu da öğrendim. Güner Demiray, şu an İstanbul’da yaşıyor. Ben de oradayken çok görüşürdük, eski günler yaad ederdik. Kendisinin takvimde şiirleri çıkardı. 80 yaşlarındadır, babamla okulun camından haberleşirlerdi, yazıyı yazdım, yazmadım diye. Babam vefat etmeden önce her hafta bize gelirdi, folklor araştırmalarını anlatırlardı. Şakir Ülkütaşır’ı sağlığında onurlandırmak için babam ona jest yaptı; çünkü çok kibar, efendi bir adamdı ve ölene kadar folklor için çalıştı. Bakırköy’de otururdu ve küçüktüm, evlerine çok gittik. Ölmeden evvel bütün yazılarını babama vermişti, kendisi Sinop’luydu. Boyabat gazetesi vardı, Sinop’a ait, oraya yazardı, yazılarını

babama gösterirdi önce. Ben küçükken hasta olurum ilaç almaya Müjgân Hoca'nın Derman eczanesi vardı, beni hasta hasta ayakta bekletirlerdi; çünkü sohbetleri bitmezdi bir türlü, ayaküstü şunu yazdım bunu yazdım diye konuşurlardı. Hiçbir vakitlerini boş geçirmezlerdi, babama en çok sahip çıkanlardan biridir, Müjgân Hanım. Yarım kalmış eserlerini bana tamamlatmak için beni çok destekledi, zaten armağan kitabında da çok emeği var. Necmettin Çubukçu, müfettişti, babamla birlikte Sivas için küçük kitapçıklar çıkardılar. Dergide Nevzat Gözaydın'ın Cahit Öztelli ile bir polemiği vardı. Öztelli çok yakın dostu olmasına rağmen, babam bunu yayımladı, gerçek ortaya çıksın diye. Remzi Tarhan'ın Kangal yazıları vardı yerel yazarlardandı. Sivas Folkloru kapanınca bu isimler de dağıldı; çünkü yerel yazarlar için yazacak yer kalmamıştı. Sadi Yaver Ataman, hocaların hocası idi, babamla kahvede otururlar, otururken de hep daha ne yapabiliriz diye konuşurlardı ben onları dinlerdim. Sefil Selimi, gerçek adı Şükrü Günbulut yangında öldü, çok üzüldük, Almanya'da uzun süre kaldı, Sivas'ın yetiştirdiği en iyi şairlerden biridir, babamla çok anıları vardır. Vehbi Cem Aşkun, babamı koluna girer götürürdü, felç geçirmişti, bir tarafı sakattı, oğlunu annem okuttu, babam aslında onun izinden gitti, babama çok destek oldu, babama folkloru sevdirdi, ben çocukken 60 yaşlarında falan olmalı. Babam verilerini bulurken çok zorlanmadı, yığınla elinde malzeme vardı. Tamamlayamadıklarını ben yayınlamaya çalıştım. Kul Himmet'i yayınladım. Sivas Meşhurlarını ben yayınladım. Teslim Abdal'ı da ben yayınladım. Pir Sultan'ı zaten kendisi yayınladı. Daha da yayınlanacak çok kitabı var. Şimdi Süleyman Şenel, Sabri Koz, Müjgân Üçer ve ben babam için bir Armağan kitabı hazırlıyoruz. Hedefimiz budur. Armağan bitti de bir aksilik oldu, bekliyoruz. Son aşamadayız. Armağan içinde babamın sırf 40 sayfa bibliyografyasını yazdım bütün yazılarını içeren, aynı zamanda fotoğrafları da vardır (E. Aslanoğlu 2017). Erman Aslanoğlu babası ve Sivas Folkloru için bunları söylemiştir. Onun ardından Müjgân Üçer'in çok çalıştığını da eklemiştir. Şu an İbrahim Aslanoğlu için bir armağan kitabı hazırlandığı da öğrenilmiştir. İbrahim Aslanoğlu'nun kendi gibi öğretmen olan eşi Mediha Hanım'ın söyledikleri şunlardır: "Eşim, Divriği'yi çok severdi. Kendi gibi öğretmen arkadaşlarını bulduğu zaman köy köy dolaşıp derleme yaparlardı. Eşim,

evlenmeden önce köylere çok sık gidermiş; ama biz evlendikten sonra ben yalnız kalmayım diye pek gidemezdi. Bazen Valilik, ona araç tahsis ederdi, onunla giderlerdi. Ben eşime beni ihmal ettiği için hiç kızmazdım. Çünkü biz evlenmeden önce zaten gezeceği kadar gezmiş ve cönklerini toplamıştı. Evlendikten sonra sadece yazardı. Evimize gidip gelen yazarlar da olurdu. Ben çocuklarımı daktilo sesleri ile büyüttüm. Topladığı cönkleri oğlum Erman, Ziya Bey kütüphanesine verdi. Evlenmeden önce tam 5 sene köylere gezmişler, taramışlar, derleme yapmışlar öğretmen arkadaşlarıyla, öyle anlatırdı. Sivas Folkloru dergisini benim sayemde çıkardı. Çünkü tek maaşla bir dergi çıkmaz. Benim maaşımı olduğu gibi dergiye yatırırđık, kendi maaşıyla da geçimimizi sağlardık. O bundan mutlu olurdu, ben de o mutlu oldukça giden maaşım hiç gözüme görükmedi. Ben de Cumhuriyet İlkokulu'nda görev yapıyordum. Sınıf öğretmeni idim. Ben atandığım sene kimseyi tanıımıyordum, bizi tanıştırdılar, Allah'da yazmış, kendi arkadaşlarını dünür olarak gönderdiler, evlendik. 4,5 sene mecburi hizmetim vardı Erzincan'ın Iliç kazasında. Orada yemeye yumurtamız bile yoktu, yediğimiz bulgur, undu. Çok fakir bir yerdi. Menderes zamanıydı. Burada çalışmak isterim; ama kızlar okumak istemiyor, erkekler askere gidiyorlar. Ben artık yolu olan, yiyeceği olan bir yerde çalışmak istiyorum, dedim. Bana acıdılar beni Divriği'ye atadılar. Böylelikle Divriği maceramız başladı, aynı sene de evlendik. Aslanlar iyi insanlar dediler, verdiler. Vehbi Cem Aşkun, beyimin öğretmeni idi. Onun eşime yazma konusunda çok teşviki oldu. Yazılarını öncelikle eliyle yazardı. Sonra biz Sivas'a geldikten sonra müdür beyin de müsadresiyle hademe eve daktilo getirirdi, daktiloya geçirirdi, yazıp gönderirdi. Sonra biz kendimiz daktilo aldık. Sivas Folkloru dergisini Sivas'ta çıkarmaya başladık, ben hiç şikâyet etmezdim. Erman küçüktü, çocuklara dönüşümlü bakardık, ben sabahçıydım. O öğlenden sonra giderdi. Çocukları şiire, kitaba teşvik etmek için dedim ki eşime "bir şiir kitabı yazar mısın?" derdim. Ben başlığını verirdim. Mesela kış ve kuşlar derdim. Ben dedikçe Erman'da şiir isterdi. Şiirle uyuturduk Erman'ı. Aydın Oy, Hikmet Dizdaroğlu, Sadi Yaver Ataman bize çok gelirlerdi. Kahvelerini pişirirdim onlar yaptıkları çalışmaları anlatırdı ben de onları zevkle dinlerdim. Dergileri bazen öğrencilere de verirdim. Okulda da satmak isterdik. Uluslararası kongrelere

giderdik birlikte, eşim beni de götürürdü, çok sevinirdim. Paramızı da devlet öderdi. Matbaacının kızı benim öğrencimdi. Onlar da destek olurlardı. Haber verirlerdi matbaadan eşimde giderdi. Eşime Fahri Doktor unvanı verildiğini duyunca çok sevindi, ağladı; ama kendisi alamadı. Çok hastaydı, kanserdi. Erman'la biz gidip almıştık (M. Aslanoğlu 2017). diyerek eşi ile birlikte dergiyi çıkarırken yaşadıklarını anlatmıştır. Döneme tanıklık etmesi bakımından bu cümleler önemlidir. Aslanoğlu eşi, oğlu ve dostları sayesinde Sivas Folkloru dergisini çıkarırken kolaylık yaşamıştır.

1.2.10.4. İbrahim Aslanoğlu'nun Sivas Folklorundaki Yayınları

İbrahim Aslanoğlu, Sivas Folkloru dergisinde kendi isminin dışında 3 farklı isimle daha yazı yazmıştır. Bu isimler şunlardır: Niyazi Kolgu, Halil Dumluca ve Muharrem Türkmen. İbrahim Aslanoğlu imzasıyla 41, Niyazi Kolgu imzasıyla 1, Halil Dumluca imzasıyla 15, Muharrem Türkmen imzasıyla da 18 yazısı bulunmaktadır. Yani İbrahim Aslanoğlu tek başına çıkardığı dergide toplam 75 adet yazı yazmıştır. Kendi ismi dışında neden 3 farklı isimle daha yazı yazdığını görüşme yapılan yazarlara sorulmuştur. Doğan Kaya: "O hassasiyeti çok olan bir insandı. Dergideki kalite çizgi altı olsun istemiyordu. Başladığımız gibi kaliteli devam etsin istiyordu. Mesela diyelim Ekim sayısı, baktı ki zayıf, elinde zaten çok malzeme vardı. İbrahim Aslanoğlu Sivas Folkloru dergisini, tek başına çıkarabilirdi; çünkü elinde çok sağlam bir arşiv vardı. Araya Halil Dumluca, araya Muharrem Türkmen ismiyle, yine ciddi yazılar sokuşturdu. Bütün amacı dergi çizginin altına düşüp kalitesizleşmesin! Gayesi buydu. Bilenler biliyordu ama bilmeyenler 'Ya şu Halil Dumluca kimse onun yazısı çok güzel, mutlaka bak, arşivine kaydet' denildiğini de duydum. Yani çizgi altına düşmemekti maksat." (Kaya 2017). Müjgân Üçer'in bu konu hakkındaki söyledikleri şunlardır: "Hiç kimsenin şimdiye kadar yazmadığı, hatta birinci sayısında Niyazi Kolgu, Muharrem Türkmen takma adlarıyla yazdı. 'Kimse bilmesin ayıp olur' derdi. Kendi takma adlarıyla yazdı. Yani İbrahim Aslanoğlu tarzında bir yazı yazmak mümkün değil. Bir dergide 3-4 yazı hatta 2 yazı yazması bile doğru olmaz; çünkü 'yazacak adam mı yok?' derler. Hep o yazıyor gibi bir anlam çıkabilir. Bir

de sonradan onun yazdığı biliniyor. Mesela Pir Sultan'ı anlattıklarında mahlas kullanmıyor, özgün. Tam spesifik yazılar. Yani şöyle söyleyeyim kendi adını çok kullanmak istemezdi, hocam 'neden?' diye sorduğumda 'ayıp olur' derdi. Sadece öyle söyledi." (Üçer 2017). İbrahim Aslanoğlu elinde çok malzeme olduğu için farklı isimlerde bunları yayınlamıştır. Çünkü bir sayıda kendi ismi ile birkaç yazı yazmayı etik bulmamış, diğer folklor araştırmacılarının söylediği gibi "ayıp olur" düşüncesiyle farklı isimleri kullanmıştır.

İbrahim Aslanoğlu, Niyazi Kolgu ismiyle ilk sayıda sadece bir yazı yazmıştır. Bu ismi neden kullanmaya devam etmediği hakkında bilgi yoktur. Niyazi Kolgu, "XVII. Yüzyıl Sivas Folkloru" başlığı adı altında "Evliya Çelebi Sivas'ı ve Sivaslıyı Anlatıyor" alt başlığında konu bir konu çalışmıştır. "Havasının güzelliğinden halkı vücudunu beslemeyi düşünür, tenleri gün yanığı olur, ileri gelenleri süslü elbise giyerler. Orta hallileri Londra çuhası giyerler. Erkekleri tez ihtiyarlar. Kızları gayet sağlam güzel olur." (SF 1973a: 15, 22) diyerek Sivas'ın insanından iklimine kadar pekçok özelliği anlatılmıştır.

İbrahim Aslanoğlu'nun Halil Dumluca takma ismiyle Sivas Folklorunda 15 yazısı bulunmaktadır. Halil ismini kullanmasının hikâyesini görüşme esnasında Müjgân Üçer anlatmıştır. "Divriğililer Halil ismini çok severler. Halil Dumluca ismini de ondan ötürü koydu. Divriği de derler ki: 'Halil olsun da çamurdan olsun' derler. Halil, dost demektir, yani dostun olsun da çamurdan olsun. Benim de damadım var, o da Divriğili onun da adı: Halil. Dumluca da yine Divriği de, Dumluca Dağı var ondan ötürü koydu." (Üçer 2017). 15 yazıdan 7'si Divriği ilçesi ile alakalıdır. Bu yazıları ve içerikleri aşağıda verilmiştir. Masal başlığı adı altında "Gülçiçek" adında bir masal anlatmıştır. Bu masalı Divriği'de 70 yaşındaki Asigül Nineden derlemiştir. (SF 1973a: 20-21). "Bir Divriği Türküsü: Ömer Ağa" başlıklı yazısında XIX. yüzyılda idam edilen Ömer Ağa'nın ardından yakılan ağıtlar anlatılmıştır (SF 1973c:14). Halk Tiyatrosu başlığı adı altında "Oyun Çıkarma" adlı yazı yazmış, Körük, Güzellerden- Çirkinlerden, Anahtar başlıklı oyunların nasıl oynandığını anlatmıştır (SF 1973d: 15,22). "Niyazi Dedenin Fıkraları" başlıklı yazısında Mevlevi emektarlarından olan şahsın fıkralarını anlatmıştır. (SF 1973e: 16-17). Divriği'de Yatırlar – Evliyalar başlığı adı altında "Kara Pîrbat"

isimli, Divriği’de 500 sene evvel ölmüş şahsın hayatı anlatılmıştır. Bu kişinin türbesi yılanlık hastalığı için ziyaret edilir (SF 1976f: 13). “Divriği’de Yatırlar ve Evliyalar” başlıklı yazısında Araplık, İğneden, Sinaniye Hatun, Hüseyin Gazi, Sıtma Çukuru, Garip, Kurdeşen isimli ziyaret yerlerini anlatmıştır. (SF 1976h: 17-18). Cönklerden Derlemeler başlığı adı altında “Sivas Manileri” başlıklı çalışma yapmış, 54 adet maniye gün yüzüne çıkarmıştır (SF 1974a: 19-22). “Divriği’den Bilmeceler” başlıklı yazısında 45 adet bilmece yazmıştır. (SF 1974e: 21-22). 1974 yılında 21 ve 22. sayılarda “Sivas İli Folklor Bibliyografyası” başlıklı iki çalışma yapmıştır. Bibliyografya çalışmalarının yapılması önemlidir; çünkü derginin çıkış amacının gerçekleştiğini gösterir. “Tokat’ta Yılanlık Ocağı” başlıklı yazısını Cemile Teke isimli bir vatandaştan derlemiş, Tokat’ta bulunan üç yılanlık ocağını anlatmıştır (SF 1975h: 14). “Divriği’den Fıkralar” başlıklı yazısında öğretmenlerden derlediği fıkraları anlatmıştır. (SF 1975i: 11,19). “Divriği’de Ebe Çıkarma Tekerlemeleri” başlıklı yazısını bizzat kendisinin 27 yıl önce derlediğini anlatmış ve tekerlemeleri yazmıştır (SF 1976ç: 16-17). “Abdulkadir İnan M. Şakir için Demişti ki” başlıklı yazısını Ülkütaşır özel sayısı için yazmıştır. (SF 1977e: 16). “Âşık Muhibbî’nin Mezarı Yaptırıldı” başlıklı yazısında Yusufelili olan âşıktan bahsetmiştir. (SF 1977g: 22-23). Halil Dumluca ismi ile yazılan yazılar bu kadardır. Görüldüğü üzere hemen hemen her konudan çalışma yapılmıştır.

İbrahim Aslanoğlu’nun Muharrem Türkmen takma adıyla yazdığı 18 yazı bulunmaktadır. Bu isimle yazılan yazılar şunlardır. Cönklerden Derlemeler başlığı adı altında “Sivas Manileri” çalışarak 29 mani aktarmıştır. Cönk tanımını yaparak cönklerin sadece şiir mecmuası olmadığını şöyle ifade etmiştir. “Cönk deyince akla sadece şiir mecmuası gelmez. Koşma, destan, ağıt ve taşlamaların yanı başında çeşitli halk bilgisi ürünleri de bulunur. Örneğin; sihir, büyü, dua, töre, fıkra, atasözü ve halk ilaçları gibi. Maniler de onlardan biridir.” (SF 1973d: 10-11). “Atasözleri ve Deyimler” başlığında topladıklarını yazmıştır (SF 1973e: 10). “Sivas’ta 50 Yıllık Folklor Çalışmaları” başlığında bir yazı yazmış Vehbi Cem Aşkun’dan bahsetmiştir (SF 1973i: 3-4, 23). Yerel folklor araştırmacılığının kökeninin künyesinin verilmesi ulusal folklor çalışmaları açısından önem arz eder. “Sivas İli Folklor Bibliyografyası” adlı çalışmasını bu

isimle de yayınlamıştır (SF 1974c: 11-12). “Sivas’ta Timurlenk Menkabeleri” adlı çalışması tarihi olaylar anlatılmıştır (SF 1974i: 11-12). Yatırlar – Ziyaretler başlığı adı altında “Arap Evliyası” anlatılmıştır. Sivas il merkezinde bulunan ziyaret yeridir. (SF 1974i: 13-15). “Sivas’ta Kış Fıkraları” adlı konu çalışmıştır (SF 1975c: 17). “I. Uluslararası Türk Folklor Kongresi” başlıklı yazısında Cumhuriyet’in 50. Yıldönümü nedeniyle Ankara’da düzenlenen programın içeriğinden bahsetmiştir. Bu program ilk olması bakımından önemlidir (SF 1975g: 3). 33 ve 34. sayılarda “Tokat’ta Yatırlar Ziyaretler” başlıklı çalışmalar yapmıştır. “Talibî Hakkında Notlar” başlıklı yazısında T. Coşkun’un Keklik Emine’ye olan sevdasından bilgiler bulunmaktadır. “Hastalıklar ve Halk İlaçları” başlıklı yazısında halk hekimliği hakkında çalışmıştır (SF 1976j: 24-25). Ülkütaşır özel sayısı için “Atatürk ve Ülkütaşır” başlıklı bir yazı yazmıştır (SF 1977e: 11-12). “Türk Folklorunun Büyük Kaybı: Cemal Aliş” adlı yazıyı Cemal Aliş’in vefatını duyurmak için yazmıştır (SF 1977h: 20-21). 57 ve 58. Sayılarda yine cönklerden derlemeler yaparak “Çeşitli Fıkralar 1-2” başlığıyla çalışma yapmıştır. Muharrem Türkmen adıyla yazılan son yazı ise yine bir vefat haberidir. “Süleyman Arısoy’u Kaybettik” başlıklı yazıda vefat haberini duyurmuş ve merhumun folklor adına yaptıklarını anlatmıştır (SF 1978i: 3-4).

İbrahim Aslanoğlu’nun takma isimlerinin dışında kendi ismiyle yazdığı 41 yazısı bulunmaktadır. Bu yazılarından 11 tanesini Cönklerden Derlemeler başlığı altında, 22 tanesini de Halk Pınarından Damlalar başlığı adı altında yapmıştır. İçerik çözümlemeye bu başlıklar altında diğer folklor araştırmacılarının çalışmalarına da yer verilmiştir. “Pir Sultan Abdal’ın Yayınlanmamış Şiirleri” başlıklı yazısını cönklerden derleme yapmıştır (SF 1973a: 6-7). Aynı sayıda Halk Şairleri başlığı adı altında “Derdimend” adlı Kangallı, ümmi kadın halk şairini tanıtarak halkbilimine kazandırmıştır. “Âşık Velî’nin Yayınlanmamış Şiirleri” başlıklı yazısını cönklerden derlemiştir (SF 1973b: 8-9). Halk Pınarından Damlalar başlığı adı altında “İsmetî” adlı Sivaslı aşığı anlatmış, onun tanınmasını sağlamıştır (SF 1973b: 17-19,21). “Kul Himmet Üstadım’ın Yayınlanmamış Şiirleri” başlıklı yazısını cönklerden derlemiş daha sonra bu çalışması kitaplaştırılmıştır (SF 1973c: 10-11). “Mihmani” adlı şairi tanıtmıştır. (SF 1973c: 17-19). “Veysel’i Yetiştiren Çevre Şairleri” başlıklı yazısında Pir

Sultan Abdal, Kemter, Akkaşların Hüseyin adlı şairlerden de bahsetmiştir (SF 1973d: 16-19). “Bir Demette Beş Çiçek” adlı yazısında beş halk şairini tanıtmıştır (SF 1973e: 12-13). Halk Pınarından Damlalar başlığı adı altında İcazet, Mustafa Öztemiz, Nedimi, Bekir Kılıç, Ali İzzet Özkan, Talibi, Ayşe Berk, Agahî, Zakiri, İrfani, Kamil Kılıçoğlu, Sefil Öksüz, Kusurî, Suzanî, Abdi İmam, Samut, Teslim Abdal ve Deli Derviş Feryadi isimli âşıkları ayrı ayrı tanıtmıştır. “Seferberlik Destanları” başlıklı yazısında Sivas’ın savaşa olan bakış açısı anlatılmıştır. Sivas ve çevresinde Birinci Dünya Savaşına Seferberlik, Kurtuluş Savaşına’da Yunan Harbi demişlerdir. Savaşta sağ kalanlar düşmanla değil, ilgisizlik ve sefaletle boğuşmuşlardır. Bu süreçte yakılan türküler cönklerden derlenmiştir (SF 1974ı: 4-5,12). Araştırmalar başlığı adı altında “Bu Şiir Kimin?” başlıklı araştırma konusu belirlemiştir. “Mecnunum Leyla’yı Gördüm” adlı türkünün yazarı hakkında çelişkili düşünceler vardır. Bunlar hakkında yapılan fikir tartışmaları vardır (SF 1974i: 8-9). 33 - 34. sayılarda “XIX. Yüzyıl Sivas Manileri 1-2” başlıklı yazısını cönklerden derlemiştir. “1970 Yılından Beri Kaybettiğimiz Sivas Halk Şairleri” başlıklı yazısını Talibî Coşkun özel sayısı için yazmıştır (SF 1976g: 23-26). “Âşık Emsalî’nin Seferberlik Destanları” başlıklı yazısını kurtulan 14 köyün hikâyesini ve şiirlerini anlatmıştır (SF 1977g:12-13). Aslanoğlu, son sayıda “Son Sayı” başlıklı bir yazı yazarak derginin isim değişikliğe gitmesini anlatmıştır (SF 1979d: 3-4).

1.3. SİVAS FOLKLORUNDAKİ YAYINLARIN ELEŞTİREL TANITIMI

Sivas Folkloru dergisi; Sivas ili, ilçeleri, köyleri başta olmak üzere Türk halkbiliminin genel konularına, anonim halk edebiyatına, halk şairlerine, gelenek- görenek ve inançlarına, halkbilimcilerine, halk müziği ve halk oyunlarına, halk mutfağına yer verdiği geniş hacimli bir folklor dergisidir. Dergide yer alan 101 adet yazı başka illerin folkloruna ait yazılardır. Yani dergi Kültür Bakanlığı tarafından “yerel olduğu için satmıyor” diye eleştirilse de Sivas ili dışında da yazıların olduğu bir yayın organıdır. Ağırlığını Sivas ilini oluşturan yazılar; iktibaslar, batıl itikatlar, geçiş dönemleri (doğum- evlenme- ölüm), halk hekimliği, halk pınarından damlalar ana başlıkları adı altında yazılar yazılmıştır.

Bu bölümde seri halinde yayımlanmış ve önemli olduğu düşünülen yazıların eleştirel tanıtımı yapılmış, bunlar dışında kalan yazılar da tematik çözümleme halinde değerlendirilmiştir.

1.3.1. Yayınların İçerik Çözümlemesi

Sivas Folkloru dergisinde yayınların içerik çözümlemelerini yaparken dergide en çok yazı yazmış veya önemli görülen yerel folklor araştırmacılarının yazıları çözümlenecektir. Emin Kuzucular, Sivas Folkloru dergisinde 36 yazı yazmıştır. Hayatı hakkında bilgi yoktur. Kendisinin vefat ettiğini Doğan Kaya söylemiştir. Dergide en çok yazı yazan isimlerin başında gelmektedir. Gelenekler başlığı adı altında 4 yazı yazmıştır. “Koç Katımı” başlıklı yazısında çobanların koyunları nasıl güttüğünden bahsederek, koç katımının yeni takvimde bir tarih başlangıcı olduğunu, pazarlıklarda, borçlanmalarda bu tarihin kullanıldığını söyler. Koç katımı yerel bir takvim anlayışıdır. Hayvancılığın folklor yönünden edebiyata çok şey kattığını, inançları hatta halk hekimliğini bile etkilediğini, hayvan hastalıklarının tedavi şekilleri gibi konularından bahsetmektedir (SF 1973f: 16-17). “Kuzu Meledi” başlıklı yazısını hikâye tarzında anlatarak bu konuda söylenen türküler, oynanan halaylardan bahsetmiştir (SF 1973g: 11-12). “Akçakışla Bucağında Eski Şeker Bayramları” adlı yazısında Şarkışla ilçesine bağlı olan Akçakışla bucağında yaşanan bayram geleneklerini şerefe gününden başlayarak bayramın son gününe kadar yapılan uygulamaları tek tek anlatmıştır (SF 1973i: 14-16). “Akçakışla Bucağında Ekin Yolma” başlıklı yazısında Akçakışla halkının birlik ve beraberlik içinde yaptıkları uygulamaları, birinin başına bir şey gelse diğerlerinin neler yaptıklarını hikâyeli bir üslupla anlatmıştır (SF 1974d: 11-12, 23). Emin Kuzucular “Görenekler” başlığı adı altında iki yazı yazmıştır. Bu yazıları şunlardır:

“Akçakışla Bucağında Bulgur Kaynatma” adlı yazısında buğdayın kalburdan elenip son şekline gelene kadar ki olan bütün işlemlerini anlatmıştır. Bu konuda söylenen türkülerde de yer vermiştir (SF 1974a: 12-13). Diğer yazdığı konuda bu yöre ile alakalı olup bir önceki yazısının devamı niteliğindedir. “Akçakışla

Bucağında Bulgur Çekme” konusunu yazmıştır. Bu yörede bulgur çekilirken özel bir düzenek hazırlarlar, sonra konu komşuya bulgurları çekiyoruz diye manilerle duyururlar (SF 1974b: 18-20). “Hafik ve Zara’da Eğrilce” başlıklı yazısında eğrilcenin baharın ilk günü olduğunu, bu günde insanların eğlenceler düzenlediğini, bu esnada yapılan uygulamaları anlatmıştır (SF 1973h: 11, 22). “Sivas Halayı” başlıklı yazı bir şiirdir. Emin Kuzucular’ın şair yönü de olduğunu buradan anlaşılmaktadır (SF 1973i: 12). “Ölümünün Birinci Yılında Dostlar Veysel’i Anıyor” başlıklı yazısında Âşık Veysel’in kişiliğinden ve söz söylemedeki gücünden bahsederek şunları söyler: “Koca Veysel, seni anlatmak ne kadar zormuş, sen o kadar büyük ve yücesin ki. Yalnız bir vasiyetini yerine getirmek biz acizler için bile çok güç. Derdin ki: ‘Dostlar beni hatırlasın.’ Bir Mart güneşinin tatlı sıcağında seni anmak bizler için şereftir. Bu yurdun çocukları seni yıllar yılı hatırlayacaktır.” diyerek Veysel’e olan sevgisinden bahsetmiştir (SF 1974ç: 16-17). Kuzucular, Âşık Veysel’in vefatının ikinci yılında da onu unutmamış, onun için “Veysel ve Çiçekler” başlıklı bir yazı daha yazmıştır. Bu yazısında Veysel’in doğa sevgini anlatmıştır (SF 1975c: 13-14). Emin Kuzucular’ın bu yazılar dışındaki bütün yazıları Şarkışla ilçesi ile alakalıdır. Neredeyse Şarkışla’ya dair her şeyi yazmıştır. Bir Şarkışla Efsanesi başlığı adı altında, Şarkışla’dan 10 tane efsane derlemiştir. Derlenen efsaneler şunlardır: “Kamerhan” (SF 1974e: 10-12). “Sultan Gölü” (SF 1974j: 12-15). “Kız Oğlan Masalı” (SF 1975a: 10-11, 23). “Colü Dede” (SF 1975b: 15-18). “Sütölük” (SF 1975ç: 9-11, 23). “Subatan” (SF 1975e: 11-13). “Kız Yandı” (SF 1975g: 13-16). “Kız Kayası” (SF 1975ı: 17-19). “İkiz Oluk” (SF 1976a: 19-21). “Taş Dam” (SF 1976ç: 17-20). 48, 49, 50, 51. sayılarda “Şarkışla’da Kilim ve Kilimcilik” başlıklı seri halinde peşpeşe 4 yazı yazmıştır. 64, 65, 66. sayılarda “Şarkışla’da Yabani Bitkilerden Yapılan Yiyecekler” başlıklı seri halinde 3 yazı yazmıştır. Bu yabani bitkiler; madımak, yemlik, guşguş, ebegümeci, nivik, oğlak kulağı, çoban döşeği, telceli, veliba, ısırgan, kazankarsı, kenger gibi otlardan yapılan yemeklerdir. “Çıkrık” başlıklı yazısında çıkrık isimli eşyanın gelinlik kızların çehizlerinde oynadığı önemli rolden bahsetmiştir (SF 1974g: 10-11). “Şarkışla’nın Ağcakışla Bucağında Askere Hazırlama ve Uğurlama” başlığıyla, Türklerin üstün özelliklerden bahsederek, bu yöredeki delikanlıların askere gitmeden evvel

yaşadıkları gelenekleri anlatmıştır (SF 1974h: 17-18). 40, 41, 42. sayılarda “Şarkışla’da Çorap ve Çorapçılık” başlıklı seri halinde 3 yazı yazmıştır. Lastikli çorap, deli yılan, kâtip cimciği, tek ip dizge, çift ipli yün çoraplar, filik, oynaş, tazı kuyruğu, damat, gelin, kalıplama gibi isimleri olan yünden örülme çoraplar hikâyeleri ile birlikte anlatılmıştır. Çoraplarla ilgili inanışlar vardır; çorap ökçeden yırtılırsa erkeğin işi ters gider, çorabı burnundan yırtılanın ömrü kısa olur gibi halk inanışları da yazılmıştır (SF 1976f: 18-20). “Bilinmeyen Şarkışla Şairlerinden Halil Soylu” başlıklı yazısında Akçakışla bucağında yaşayan Halil Soylu isimli şairi tanıtip onun şiirlerine yer vermiştir (SF 1977g: 24-25). Halk Meteorolojisi başlığı adı altında 71, 72-73, 74. sayılarda “Şarkışla Takvimi” başlıklı 3 yazı yazmıştır. Koç katımı, son yaz, son güz, zemheri, gücük, koyun yüzü, ebrul beşi, gâvurun küfünü gibi dönemsel isimleri olan iklim değişikliklerini ve bu dönemlerde yapılan uygulamalarla birlikte yörenin inanışlarını anlatmıştır.

Yavuz Bülent Bakiler, “Sivas’ta Batıl İtikatlar” başlığında 9 yazı seri halinde çalışma yapmıştır. Sivas’taki halk inanmalarından bahsetmiştir. İlk yazısında bu başlık altında “Uğurlu Gelin- Uğursuz Gelin, Çocukların Yetim Kalmaması alt başlıklarıyla halk inançları ve uygulamalarını yazmıştır. Bu itikatları İmranlı ilçesinin Güven köyünden derlemiş, bunları hikâyeli üslupla anlatmıştır (SF 1973a: 4-5). “Dabaz Tedavisi” başlıklı yazısında Sivas’taki Gündük Minarenin hikâyesini anlatmıştır. Dabaz tedavisinden kurtulmak isteyenler buraya gelir, dua ederlermiş. Huykesen Çiftliğinde Huy Keskme alt başlığında yaşadığı bir anıyı anlatmıştır. Huykesen Çiftliği, Sivas – Ankara yolu üzerinde bir mesidir. Burada Ermenilerden kalma bir kilise vardır. Ermenilerle Müslümanlar birlikte yaşarlar. Her sene Mayıs ayında uzaklardan insanlar buradaki kilisenin duvarında kurban kesmeye gelir, kötü huyların kaybolacağına inanırlarmış. Bakiler, bu olayın hikâyesini anlatmıştır (SF 1973b: 6-7). Kız Babasının Ağzını Bağlamak başlıklı yazısında İlbeyli’de kız istemeye giderken damat ceplerine eşşek pisliği koymış bu inanışı anlatmıştır (SF 1973c: 5-6). Bir diğer batıl itikatlar yazısında Günah Dökmek alt başlığında iklim olayları ile günahlar karşılaştırılmıştır. “Evden Pire Kovalamak” alt başlığında evden pire atmada komşularla birlikte yapılan inanışlar anlatılmıştır. Kudümsüz Gelin ve Çivi Gibi Gelin başlıklarıyla gelinler üzerindeki bakış açılarını anlatmıştır (SF 1973d: 7-8).

Doğan Çocuğun Yaşamaları alt başlığında doğum folklorundan inanışları anlatmıştır (SF 1974a:6-7). Destursuz Yere Basmak- Çarpılmak, Huysuz Çocukları Uslandırmak, Şaşlı Gözleri Düzeltmek, Al Karısını Yakalamak alt başlıklarında Sivas'ta uygulanan inanışların öyküsünü anlatmıştır (SF 1974b: 6-7). Yaşlı kimsenin ölümünü sağlamak, güveği bağlamak, yağmur yağdırma, ineğin bol süt vermesi konularında yapılan uygulamaları ve inançları da son çalışmasında yazmıştır (SF 1974ç:10-11).

Ahmet Kutsi Tecer, Sivas Folkloru dergisi çıkmadan 6 yıl önce 1967 yılında vefat etmiştir. Sivas'a Milli Eğitim Müdürü olarak atandıktan sonra Sivas folklor çalışmalarına başlamıştır. Ruhsatı'ndan çok etkilendiği için soy ismini Tecer Dağından almıştır. 1931 yılında Halk Şairlerini Koruma Derneğini Sivas'ta kurarak, Âşıklar diyarı olan Sivas'a, bu konuda büyük destek sağlamıştır. Ondan sonra gelen kuşaklar, onu örnek alarak Âşık Edebiyatını oluşturarak Sivaslı Âşıkları Türk Halkbilimine kazandırmıştır. Bu katkılarından ötürü Sivas Folkloru dergisinde kendisinin 2 çalışmasına yer verilerek iktibas yapılmıştır. "5 Kasım 1931 Halk Şairleri Bayramı" başlığıyla yayımlanan çalışma 1932 yılında yayınlanmış olan "Sivas Halk Şairleri Bayramı" adına çıkmış bir broşürün 4. sayfasından alındığı belirtilmiştir. Bu yazıda halk şairleri bayramına katılan Âşıkların bir arada olduğu fotoğrafta vardır. Bu yazıda Âşıklar Bayramını niçin yaptıklarına dair şu cümleler bulunmaktadır: "Halk Şairlerini Koruma Derneği" nizamnamesinde her yıl teşrinlerde bir halk şairleri bayramı yapılacağı hakkında madde vardır. Bu bayramların yapılmasından maksat, her yıl vilayet dâhilinde halk şairlerini toplamak, onlarla bir arada birkaç gün geçirmek, onları dinlemek, eserlerini zaptetmek ve bilmukabele onlara millî ve medenî hayatımızın kuvvetli fikirlerini ve heyecanlarını telkin etmek; köylü sanatkârlarla şehirli sanatkârları birleştirmektir." Diyerek amaçlarını açıklamıştır. İklim soğuk olduğu için sadece 15 aşığın katılabildiği etkinlikte Vali ve Belediye Başkanı da katılmış, bayram eğlenceli bir şekilde geçmiştir (SF 1974j: 16-17). Sivas Folkloru dergisi folklor açısından önemli olan olayların etkinliklerin kaybolmaması için gayret sarf etmiştir. Bu yazı eğer bir el broşüründen, Sivas Folkloru dergisine aktarılmışsa idi, belki de o broşür kaybolup gidecekti. Sivas Folkloru dergisi geçmiş belgeleyerek kalitesini daha da artırmıştır. Sivas Folklorunda yer verilen

Tecer'in ikinci yazısı ise "Folklor Gezintileri" başlığındadır. Bu iktibas yazısı Kalem mecmuasının 9. Sayısından alındığı belirtilmiştir. Yazıda Sivas ili özellikleri övüldükten sonra yöre halk ağzına yer vermiş ve Sivas'ı gezerken gördüklerini anlatmıştır (SF 1975i: 11-13).

Halil Sami Özen, Ahmet Kutsi Tecer'in ölümünün yedinci yıl dönümünde onu anmak adına bir yazı yazmış ve Sivas Halk Şairleri Bayramı'nda çekilen bir fotoğrafa da bu yazıda yer vermiştir. Fotoğraf İhsan Pulak'ın albümünden alınmıştır. Bu yazıda onunla nasıl tanıştıklarını ve ölümünün ardından ne kadar çok üzüldüğünü anlatmıştır (SF 1974f: 10-13). Tecer'in sağlığında iken yerel folklor adına yaptığı çalışmaları, yerel folklor araştırmacılarına örnek olmuş ve onun izinden gitmişlerdir.

Osman Attilâ, Sivas Folkloru dergisi için iki yazı yazmıştır. Bu yazıları iki folklor araştırmacısı hakkında önemli bilgiler vermektedir. İlk yazısı "Millî Folklorumuzun Bir Direği Yıkıldı" başlığında bir vefat haberi yazmıştır. Vefat eden kişi folklor araştırmaları bakımından önemlidir. Bir gazete ilanından duyulan ölüm haberi şu şekildedir: "İstanbul Konservatuar Müdürlerinden emekli, Türkiye'de ilk folklor araştırmacısı Yusuf Ziya Demircioğlu hakkın rahmetine kavuşmuştur." Denmiştir, ailesi tarafından küçük çapta bir gazeteye parayla ilan verilmesi ve cenazesinde kıymetinin bilinmeyişiinden dolayı yazar üzüntülerini dile getirmiştir. Daha sonra onun folklor adına yaptığı hizmetleri anlatmıştır: "...Daha 1926 yıllarında kolları sıvamış ve millî hazinelerimizi İstanbul Konservatuarı'nda arşivlemek üzere Anadolu'ya yola çıkmıştı. Kurduğu musiki heyeti ile birlikte, Anadolu'yu karış karış dolaşmıştı. Kâğıda ve notaya aldığı Türküleri, plaklara da kaydettirmişti. İstanbul Konservatuarının bu arşivi, Ankara'ya örnek olmuş, Ankara Konservatuarından bir heyet de aynı amaçlarla memleketi taramaya çıkmıştır. Bu çalışmaların sonuçları daha sonraları radyolara intikal etmiş, Yurttan Sesler Koroları vücut bulmuştur. Halk türkülerimiz bu ilk çalışmalarla memleket sathına yayılma imkânına kavuşmuş ve bugün millî musikimizin güzide sanatçıları sahneleri doldurmuştur." diyerek Yusuf Ziya Demircioğlu'nun yaptıkları hakkında bilgi vermiştir. Demircioğlu'nun folklorla dair basılmış eserleri de vardır. Bunlar; Boş Beşik ve Ak Kuş – Yörük

Romanı, Şu Dağların Ardında – Köy Hikâyeleri, Köylüler ve Yörükler Arasında, Hikâyeler ve Masallar, Anadolu’da Eski Çocuk Oyunları, Anadolu’da Eski Düğün ve Evlenme Adetleri, Köy ve Halk Türküleri- Türk Halk Edebiyatı başlıklarında kitapları vardır (SF 1976e: 3-4). Sivas Folkloru dergisinde ilk folklor araştırmacısının tanıtılması bir vefa örneği olmakla birlikte genç folklor araştırmacıları içinde mühim bir hadisedir. Osman Attilâ’nın ikinci yazısı ise Muzaffer Sarısözen ile alakalıdır. “Ölümünün 15. Yıldönümünde Sivaslı Folklor Üstadı Muzaffer Sarısözen İçin...” başlıklı bir yazı yazarak Sarısözen anılmıştır. Bu yazıda Ahmet Kutsi Tecer ile Muzaffer Sarısözen’in Sivas’ta kesişen yollarından bahsedilmiştir. Muzaffer Sarısözen, Ankara Radyosu’unda Yurttan Sesler Korosu’nun kucucu yöneticisi ve folklor yazıcısıdır. Sarısözen, bütün varlığı gücünü türkü arşivlerinin tanzimi için harcamıştır. Uzun mücadeleler neticesinde memleketin malı olan türküler, onlar sayesinde üstün seviyeye ulaşmıştır. Osman Attilâ onlarla yaşadıkları türkü derleme zorluklarından sonra şunları söylemiştir: “Muzaffer Sarısözen tatlı sesiyle ölünceye kadar Yurttan Sesler Korosu’nu bir okul gibi idare etti. Ahmet Kutsi Bey, onunla Sivas’ta ilk Türkiye Halk Şairleri Bayramı’nı düzenlemiş ve Türk Edebiyatının kaynağını orada açtığı bayrakla ilan etmiştir.” Dedikten sonra onu bu hale getirenin Ahmet Kutsi Tecer olduğunu vurgulamıştır (SF 1978b: 6-7).

Muzaffer Sarısözen’in “Sivas Oyunlarından Kızık Halayı” başlıklı yazısı iktibas olarak son sayıda yayınlanmıştır. Bu yazısı 16 Mart 1942 tarihinde Ülkü dergisinin 12. sayısından alınmıştır. Sivas Folkloru hakkında daha önce yapılmış folklor araştırmaları 31 yıl sonra tekrar hatırlamak, folklor araştırmacıları için yol gösterir niteliklidir. Bu yazıda Kızık Halayı’nın müziğinden nasıl oynandığına ve hikâyesine kadar pek çok bilgisi verilmiştir (SF 1979d: 16-17,19).

1.3.2. Yayınların Tematik Çözümlemesi

Sivas Folkloru dergisinde yazan folklor araştırmacıları belirli ana başlıklar altında çalışmalarını yapmışlardır. Bu bölümde tematik konular başlıklarına göre ayrılmış ve bunların çözümlemesi yapılmıştır. Yerel folklor araştırmacılarının

hangi konulara daha çok yöneldiği bu şekilde gözlemlenmiştir. Ana başlıklar altında yazılan başlıklar ve alt başlıkları şu şekildedir:

1.3.2.1. İktibaslar

Sivas Folkloru dergisinde İktibas başlığı adı altında 17 yazı bulunmaktadır. İktibas yazıları, vefat eden araştırmacıların önceden yaptığı çalışmalarını, kişiyi anmak adına dergide yayınlamaktır. Bu yazılar şunlardır:

- Abdülkadir Güler: “Ana Olmak İhtiyakı”, (SF 1974i: 13-14).
- Abdülkadir Sarısözen: İktibaslar başlığı adı altında 5 yazısı bulunmaktadır.
  1. “Sivas’ta Doğum Adetleri” (SF 1973g: 14-15).
  2. “Hap” (SF 1973h: 16).
  3. “Sivas’ta Ekmek Çeşitleri I” (SF 1974d: 10).
  4. “Eski Sıra Gezmeleri Nasıl Olurdu?” (SF 1974e: 8-9).
  5. “Ramazan’ın Hatırlattıkları” (SF 1975i: 8).
- Ahmet Kutsi Tecer: 2 adet iktibas yazısı bulunmaktadır.
  1. (5 Kasım 1931)-Halk Şairleri Bayramı, “bu makale 1932 yılında yayınlanmış olan ‘Sivas Halk Şairleri Bayramı’ adındaki broşürün 4. Sayfasından alındı.’ cümlesi yazının sonunda vardır. (SF 1974j: 16-17).
  2. “Folklor Gezintileri” adlı iktibas yazısı, Kalem mecmuasının 9. sayısından alındığının notu yazının sonuna eklenmiştir (SF 1975i: 11-13).
- Mehmet Kalkanoğlu: İktibas başlığı adı altında iki yazısı bulunmaktadır.
  1. “Şarkışla’da Deyişçiler ve Ağıtçılar”, (SF 1975f: 13-15).
  2. “Şarkışla’da Deyişçiler ve Ağıtçılar 2”, (SF 1975g: 10-13).
- Muzaffer: Dergide 1 adet yazısı bulunmaktadır. O da iktibastır. “Sivas Halayları” başlıklı yazıdır. (SF 1974i: 14-15).

- Muzaffer Sarısözen: Dergide 1 adet yazısı bulunmaktadır. O da iktibastır. “Sivas Oyunlarından Kızık Halayı”dır. (SF 1979d: 16-17).
- Necmi Çelik: Dergide 2 iktibas yazısı bulunmaktadır.
  1. “Gemerek’te Düğün” (SF 1976i: 24).
  2. “Gemerek’te Bulgur Çekimi”, (SF 1976j: 13).
- Reşat: “Bilmeceler” adlı iktibas yazısına yer verilmiştir. (SF 1973a: 14,22).
- Rıfat Doğutan: “Gürün ve Civarında Gelin Götürme” (SF 1973i: 14-16).
- Vehbi Cem Aşkun: “Halk Evinde Bir Âşık Sohbeti” (SF 1976a: 4-5).

1.3.2.2. Bilinmeyen Halk Şairleri

Sivas Folkloru dergisinde bilinmeyen halk şairleri ve bilinmeyen şiirleri konularıyla 12 halk şairi halkbilimi literatürüne tanıtılarak, kazandırılmıştır. Bu halk şairleri ve onları tanıtan kişiler şunlardır:

- Ali Rıza Öztürk: “Âşık Meslekî’nin Yayınlanmamış Şiirleri”, (SF 1973f: 14-15).
- Doğan Kaya: Bilinmeyen iki halk şairini yerel folklor dergisinde tanıtmıştır.
  1. “Bir Âşık Bir Türkü”, (SF 1977f: 18).
  2. “Bir Halk Şairi: Hüseyin Püryan”, (SF 1978f: 24-25).
- Hayrettin İvgin: “Âşık Sefil Ali”, (SF 1977f: 23-25).
- İsmail Hakkı Acar: “Abulgafur Kılıç”, (SF 1975h: 13).
- Mehmet Kalkanoğlu: Bilinmeyen 3 halk şairini tanıtmıştır.
  1. “Ayşe Öksüz”, (SF 1975b: 13,15).
  2. “Kör Kamil”, (SF 1975ç: 12,23).
  3. “Aziz Üstün”, (SF 1975a: 8-19).
- M. Adil Özder: Dergide 3 halk şairini tanıtmıştır.
  1. “Yusufeli’li Âşık İzni”, (1856-1928), (SF 1977i: 4-6).

2. “Yusufeli’li Âşık İzni”, (1856-1928), (SF 1977j: 6-9,26).
  3. “Yusufeli’li Âşık İzni”, (1856-1928), (SF 1978a: 7-8).
  4. “Yusufeli’li Âşık Zuhurî”, (SF 1978c: 13-16).
  5. “Yusufeli’li Âşık Fahri”, (SF 1978i: 8-9).
  6. “Yusufeli’li Âşık Fahri”, (SF 1978i: 7-8).
- Remzi Tarhan: “Kodik Süleyman”, (SF 1975g: 9).
  - Veli Sarıkamış: “Genç Ozan Eyyubî”, (SF 1977h: 24-26).

1.3.2.3. Halk Pınarından Damlalar

Sivas Folkloru dergisinde Halk Pınarından Damlalar ana başlığıyla çalışmalar yapılmıştır. Bu başlık altında yazan folklor araştırmacılarının 26 adet yazısı vardır. Bu çalışmalar şunlardır:

- Ali Rıza Öztürk: “Hasan Hüseyin Şenel”, (SF 1974c: 13, 21).
- Doğan Kaya: “Pirkinikli Zihnî”, (SF 1973i: 19).
- Hayrettin İvgin: “Âşık İsmail”, (SF 1979a: 19-21).
- Hüseyin Buluz: “Sefil Gülhani” (SF 1974b: 21-22).
- İbrahim Aslanoğlu’nun Sivas Folkloru dergisinde 41 yazısı bulunmaktadır. Bu yazılarından 22 tanesi Halk Pınarından Damlalar başlığı adı altındadır. Yani İbrahim Aslanoğlu 22 halk şairini tanıtmış ve onların şiirlerine yer vermiştir. Böylelikle bu halk şairleri yerel folklor dergisi sayesinde unutulmaktan kurtularak halkbiliminde yerlerini almıştır. Bu isimler şunlardır:

1. “İsmetî”, (SF 1973b: 17-19,21).
2. “Mihmani”, (SF 1973c: 17-19).
3. “Mustafa Öztemiz”, (SF 1973g: 16-18).
4. “Nedimî”, (SF 1973i: 17-20,23).
5. “Talibî”, (SF 1974d: 20-23).
6. “Bekir Kılıç”, (SF 1974e: 19-20).

7. “İcazet”, (SF 1974h: 19-22).
8. “Ali İzzet Özkan”, (SF 1974ı: 20-22).
9. “Ayşe Berk”, (SF 1974i: 21-22).
10. “Deli Derviş Feryadî”, (SF 1975d: 19-22).
11. “Serdarî”, (SF 1975e: 20-23).
12. “Teslim Abdal”, (SF 1975g: 18-22).
13. “Ağâhî”, (SF 1975h: 18-21).
14. “Zakirî”, (SF 1975i: 19-22).
15. “Kâmil Kılıçoğlu”, (SF 1976i: 20-22).
16. “İrfanî”, (SF 1977ç: 23-26).
17. “Bir XIX. Yüzyıl Şairi: Samut”, (SF 1978ı: 18-21).
18. “Sefil Öksüz”, (SF 1978i: 21-22).
19. “Kusurî”, (SF 1978j: 20-22).
20. “Abdi İmam”, (SF 1979c: 19-21).
21. “Suzanî”, (SF 1979ç: 21-22).
22. “Refikî”, (SF 1979d: 20-22).

1.3.2.4. Geçiş Dönemleri (Doğum-Evlenme-Ölüm) Başlıklı Yazılar

Sivas Folkloru dergisinde geçiş dönemleri hakkında yapılmış çalışmalar oldukça fazladır. Folklor araştırmacıları bunlardan bir bölümünü sırasıyla çalışmışlardır. Sivas Folkloru dergisinde bu konu hakkında yapılmış toplam 30 yazı bulunmaktadır. Bu yazıları 3 ana geçiş dönemine göre ayrılmış ve bu başlıklar altında sınıflandırılmıştır. Ara geçiş dönemlerini de hangi ana başlığa yakınsa o gruba dâhil edilmiştir. Bu sınıflandırma şu şekildedir:

1.3.2.4.1. Doğum Folkloru

- Cafer Aşıtepe: “Kırkılı Çocukla İlgili İnanmalar”, (SF 1975b: 14).
- Hayrettin İvgin: “Vezirköprü’de Çocuk Sağlığı ve Gelenekleri”, (SF 1978j:21).
- İsmail Hakkı Acar: “Zara’da Sünnet Düğünleri”, (SF 1977a: 14).

- Mehmet Güner Demiray: Bu başlık altında iki yazısı vardır.

1. Gemerek Folkloru “Ad Koyma”, (SF 1974i: 7).
2. “Gemerek’te Sünnet Düğünü”, (SF 1978j: 12).

- Müjgân Üçer: Geçiş dönemleri konusunda Sivas Folklorunda en çok yazı yazan yerel folklor araştırmacısıdır. Doğum folkloru ile ilgili 27 yazısı vardır.

1. “Sivas’ta Doğum Folkloru-1”, (SF 1974i: 3-4).
2. “Sivas’ta Doğum Folkloru-2”, (SF 1974j: 4-5).
3. “Sivas’ta Doğum Folkloru-3”, (SF 1975a: 4-6).
4. “Sivas’ta Doğum Folkloru-4”, (SF 1975b: 5-7).
5. “Sivas’ta Doğum Folkloru-5”, (SF 1975c: 7-8).
6. “Sivas’ta Doğum Folkloru-6”, (SF 1975ç: 4-7).
7. “Sivas’ta Doğum Folkloru-7”, (SF 1975d: 4-7).
8. “Sivas’ta Doğum Folkloru-8”, (SF 1975e: 5-6).
9. “Sivas’ta Doğum Folkloru-9”, (SF 1975f: 7-9).
10. “Sivas’ta Doğum Folkloru-10”, (SF 1975g: 9-10).
11. “Sivas’ta Doğum Folkloru-11”, (SF 1975h: 5-9).
12. “Sivas’ta Doğum Folkloru-12”, (SF 1975i: 4-7).
13. “Sivas’ta Doğum Folkloru-13”, (SF 1975i: 4-6).
14. “Sivas’ta Doğum Folkloru-14”, (SF 1975j: 8-9).
15. “Sivas’ta Doğum Folkloru-15”, (SF 1976a: 5-7).
16. “Sivas’ta Doğum Folkloru-16”, (SF 1976b: 6-8).
17. “Sivas’ta Doğum Folkloru-17”, (SF 1976c: 11-13).
18. “Sivas’ta Doğum Folkloru-18”, (SF 1976ç: 6-7).
19. “Sivas’ta Doğum Folkloru-19”, (SF 1976d: 8-9).
20. “Sivas’ta Doğum Folkloru-20”, (SF 1976e: 8-10).
21. “Sivas’ta Doğum Folkloru-21”, (SF 1976f: 10-12).
22. “Sivas’ta Doğum Folkloru-22-23” (SF 1976g: 8-10).
23. “Sivas’ta Doğum Folkloru-24”, (SF 1976h: 12-13).
24. “Sivas’ta Doğum Folkloru-25”, (SF 1976i: 10-12).
25. “Sivas’ta Doğum Folkloru-26”, (SF 1976i: 8-12).
26. “Sivas’ta Doğum Folkloru-27”, (SF 1977a: 8-10).

27. “Sivas’ta Doğum Folkloru-28”, (SF 1977b: 8-10).

- Necdet Buluz: “Sivas’ta Çocuk Kundaklama ve Çocuk Uyutma”, (SF 1974j:8).

1.3.2.4.2. Evlenme Folkloru

- Bahattin Yalçın: “Bir Sağdıçlık Anısı”, (SF 1978e: 20-21).
- Bekir Başoğlu: “Boyabat ve Çevresi Düğünleri”, (SF 1976j: 14-18).
- Birsal Bakır: Tokat Folkloru başlığı adı altında “Yalınyazı Köyünde Düğün Adetleri” isimli konuyu yazmıştır. (SF 1978ç: 24-26).
- Cafer Aşıtepe: Dergide bu konuyla alakalı 5 yazısı bulunmaktadır.
  1. “Hafik’in Hacıali Köyünde Düğün Adetleri I”, (SF 1974c: 17).
  2. “Hafik’in Hacıali Köyünde Düğün Adetleri- 2”, (SF 1974ç: 18-19).
  3. “Hafik’in Hacıali Köyünde Düğün Adetleri-3”, (SF 1974d: 17-19).
  4. “Hafik’in Hacıali Köyünde Düğün Adetleri- 4” (SF 1974e: 17-18).
  5. “Hafik’in Hacıali Köyünde Düğün Adetleri- 5” (SF 1974f: 14).
- Halis Turgut Cinlioğlu: Tokat Folkloru başlığı adı altında 4 konu çalışmıştır.
  1. “Erbaa’nın İverönü Köyünde Düğün Adetleri”, (SF 1976ç: 5-20).
  2. “Erbaa’nın Zığdi Kasabasında Düğün Gelenekleri”, (SF1976h:11,13).
  3. “Evlenme Törenleri 1”, (SF 1977i: 12-13).
  4. “Evlenme Törenleri 2”, (SF 1977j: 10-12).
- Hediye Asiltaş: “Kuyucuk’tan Bir Düğün Türküsü”, (SF 1976c: 16).
- Hüseyin Öztürk: “Karaözü Köyünde Düğün”, (SF 1975b: 8-10).
- İsmail Hakkı Acar: “Dünür Gitme ve Gelin Getirme Üzerine Çeşitli İnanışlar”, (SF 1974b: 5).
- Leman Erensoy: “Kazıova Bölgesinin Düğün Adetleri”, (SF 1978c: 19-20).

- M. Şakir Ülkütaşır: “Bizim Köyün Güreşli- Yarışlı Düğünleri”, (SF 1978d: 3-6).
- Müjgân Üçer: “Sivas’ta Evlenme Gelenekleri”, (SF 1979b: 14-15).
- Remzi Tarhan: Kangal ve Çevresinde- “Gerdek Gecesi” (SF 1975b: 11-12).
- Vehbi Cem Aşkun: “Afyonkarahisar’da Evlenme Törenleri”, (SF 1976b: 14).

1.3.2.4.3. Ölüm Folkloru

- Mehmet Güner Demiray: “Gemerek’te Cenaze Töreni”, (SF 1974ı: 9).

1.3.2.5. Gelenekler ve Görenekler

Sivas Folkloru dergisinde gelenekler ve görenekler başlığı adı altında yerel folklor araştırmacıları tarafından çalışmalar yapılmıştır. Bu çalışmalar şunlardır:

- Ahmet Özerdem: Bu başlık altında iki çalışması vardır:
  1. “Karaözünde Kış Yarısı Eğlenceleri”, (SF 1975ç: 17-18).
  2. ”Karaözü’de Kış Geceleri ve Eğlenceleri”, (SF 1975f: 10-11).
- Hüseyin Candan: Bu konu hakkında 3 yazı yazmıştır.
  1. Suşehri Folkloru-“İnanışlar”, (SF 1974d: 5-6).
  2. Suşehri Folkloru-“Halk İnançları ve Hikâyeleri”, (SF 1974f: 13).
  3. Suşehri Folkloru-“Yılbaşı Gecesi Eğlenceleri”, (SF 1974ı: 10).
- İsmail Hakkı Acar: “Zara Folklorundan Seçmeler”, (SF 1973g: 6).
- Kerim Yund: “Geleneklerin Yaygınlığı”, (SF 1977a: 11-12).
- Mehmet Güner Demiray: “Gemerek’te Yoğurt Bayramı”, (SF 1973d: 12).
- M. Şakir Ülkütaşır: Sivas Folkloru dergisinde bu başlık altında 4 yazısı bulunmaktadır. Bunlar:

1. “İstanbul’da İranilerin Muharrem’in 10. Günü Yaptıkları Matem Ayinleri”, (SF 1977e: 26-28).
  2. “Mart İçeri, Pire Dışarı”, (SF 1978ç: 6).
  3. “Eski İstanbul Ramazanlarında Laleli, Divanyolu, Direklerarası Gezinti (piyasa) ve Eğlenceleri (Halk temaşası) 1”, (SF 1978e: 3-5).
  4. “Eski İstanbul Ramazanlarında Laleli, Divanyolu, Direklerarası Gezinti (piyasa) ve Eğlenceleri (Halk temaşası) 2”, (SF 1978f: 3-5).
- Musa Demirci: “Sivas Cerdğin ve Çevre Köylerinde Saya”, (SF 1973b: 10).
  - Müjgân Üçer: “Memmecim”, (SF 1974a: 9).
  - Necdet Buluz: Bu konuda 3 çalışması vardır.
    1. “Sivas’ta Ramazan Eğlenceleri, Adetleri ve Yemekleri”, (SF 1975g: 7-8,21).
    2. “Sivas’ta Hamam ve Hamam Adetleri”, (SF 1975h: 10-12).
    3. “Sivas’ta Takunyacılık ve Nalıncılık”, (SF 1976a: 8-10).
  - Saim Sakaoğlu: “Tokat’ta İtibar Edilen İnanışlar”, (SF 1975i: 3-4).
  - Süleyman Arısoy: “Türk Halk Sanatları ve Ananelerini Tetkik Cemiyeti (Folklor Araştırmaları Kurumu Kısa Tarihçesi)”, (SF 1975j: 5-7,23).
  - Turgut Can: “Unutamadığım Bayramlar”, (SF 1977d: 23-24).

1.3.2.6. Halk Hekimliği ve Tıbbi Folklor

- Halis Turgut Cinlioğlu: Dergide bu konuyla alakalı 2 yazısı vardır.
  1. “Tıp Biliminin Bir Bilim Olmaktan Çıkışı”, (SF 1975j: 3-4).
  2. “Tıp Biliminin Bir Bilim Olmaktan Çıkışı 2”, (SF 1976a: 3-4,22).
- Hüseyin Candan: “Suşehri Folkloru-“Halk Hekimliği”, (SF 1974j: 6).
- Mehmet Güner Demiray: “Gemerek’te Halk Hekimliği”, (SF 1976h: 19-21).
- Muharrem Türkmen: “Hastalıklar ve Halk İlaçları”, (SF 1976j: 24-25).

- Müjgân Üçer: Halk hekimliği ve tıbbi folklor üzerine 11 çalışması vardır.

1. “Sağlık ve Hastalık Üzerine”, (SF 1973c: 7-8,21).
2. “Halk Hekimliği”, (SF 1973f: 3-6).
3. “Ocaklar”, (SF 1973g: 3-5).
4. “Ocaklar 2”, (SF 1973h: 3-4).
5. “Halk Hekimliğinde Bazı Tedavi Usulleri”, (SF 1974c: 5-6,23).
6. “Gürün’de Halk Hekimliğine Ait Bazı Uygulamalar”, (SF 1974ç: 8-9).
7. “Attar ve Attariye Çeşitleri 1”, (SF 1974f: 3-7,21).
8. “Sivas’ta Attar Dükkânları, Şifalı Bitkiler ve Ev İlaçları”, (SF 1974g: 6).
9. “Sivas’ta Attar Dükkânları, Şifalı Bitkiler ve Ev İlaçları”, (SF 1974h:3).
10. “Sivas’ta Lokman Hekim”, (SF 1974ı: 3-4).
11. “Halk Hekimliğinde ve Tıp Tarihinde Yılan”, (SF 1978i: 15-17).

1.3.2.7. İl- İlçe- Köy Folkloru Yazıları

Sivas Folkloru dergisinde Sivas’ın komşu illeri, Sivas’ın İlçeleri ve köylerine ait folklor çalışmaları bulunmaktadır. Bu bölümde; mani, masal, destan, efsane, halk hikâyeleri, atasözleri konularına yer verilmiştir.

- Ahmet Özerdem: Kayseri’nin Sarioğlan ilçesine bağlı “Karaözü” köyü folklorunu çalışmıştır. Bu yazıları şunlardır:

1. “Karaözü Manileri”, (SF 1975c: 18-19).
2. “Karaözü Manileri”, (SF 1975d: 11-13).
3. “Karaözü’de Bulgur Yapımı”, (SF 1975e: 8-10).
4. “Karaözü’de Kullanılan Deyimler ve Atasözleri”, (SF 1976d: 17-19).
5. “Karaözü’de Koç Katımı”, (SF 1977a: 20-21).

- Ahmet Turan Akpınar: Zara Folkloru başlığında 7 yazı yazmıştır.

1. “Şenyayla Köyü İncelemesi”, (SF 1977a: 6).
2. “Şenyayla (İbigaşe)”, (SF 1977b: 6-7).
3. “Ahmet Hacı Köyünde Yaylaya Çıkış”, (SF 1977ç: 5-6).

4. "Ahmet Hacı Köyünde Çay Hamamları ve Göller", (SF 1977d: 5-7).
  5. "Misafirlerimiz", (SF 1977f: 4-5).
  6. "Ahmet Hacı Köyünde Şifalı Sular", (SF 1978b: 13-14).
  7. "Ahmet Hacı Köyünde Yiyecekler: Meyvalar", (SF 1978d: 20).
- Ali Kanat: Hafik'in Karlı Köyünde "Yayla Zamanı", (SF 1974f: 18-20).
  - Ali Bayram Eren: Dergide Sivas'ın Divriği ilçesine ait 2 yazısı bulunmaktadır.
    1. "Divriği Manileri", (SF 1975j: 21-22).
    2. "İki Kardeş", (SF 1976ç: 22).
  - Aydın Oy: Bu konuda 2 adet yazı yazmıştır.
    1. "Mayadağ Üzerine Büyükdayımdan Dinlediklerim", (SF 1977j: 20).
    2. "Mayadağ Üzerine Babamdan Dinlediklerim", (SF 1978c: 5).
  - Ayşe ÖZEN: "Sivas'ın Üçtepe Köyünde Baharı Karşılama Törenleri", (SF 1977f: 19-20).
  - Bahattin Yalçın: 2 yazısı bulunmaktadır.
    1. "Çepni Köyünde Baharı Karşılama: Hatapıya", (SF 1978ç: 20).
    2. "Çepni'de Bağ Bozumu", (SF 1978ı: 10).
  - Burhan Bilget: Sivas hakkında 2 yazı yazmıştır.
    1. "Sivas Müzesindeki Etnoğrafik Eserler", (SF 1974a: 14-15).
    2. "Sivas Müzesindeki Etnoğrafik Eserler-"El İşleri", (SF 1974c: 16).
  - Halil Atılğan: Hikâyeli Çukurova Türküleri başlığında 3 hikâye anlatmıştır.
    1. "Öksüz Ali Bozlağı", (SF 1979a: 12-13).
    2. "Senem'in Türküsü", (SF 1979b: 20).
    3. "Hatça Kız", (SF 1979ç: 19).
  - Halil Sami Özen: Divriğilidir. Bu ilçe hakkında 6 çalışmalar yapmıştır.
    1. "Divriği'de Isınma Araçlarından: Kürsü", (SF 1975b: 3-4).
    2. "Gözü Görmeyen, Kulağı İşitmeyen Adam", (SF 1975d: 17-18).

3. "Misafir", (SF 1975f: 18-19).
  4. "Divriği'de Evler, Odalar ve Kış Gecesi Eğlenceleri", (SF 1977a: 13).
  5. "Divriği'de Gazel Süpürülmesi", (SF 1978ç: 10).
  6. "Divriği'nin Yağbasan Köyünde Koçkatımı ve Davarın Yüzü Şenlikleri", (SF 1979c: 3-4).
- Halis Turgut Cinlioğlu: Tokat ili ile ilgili 7 çalışma yapmıştır.
1. "Ailelerin Soyadı, Kişilerin Takma Adlarla Tanınması", (SF 1976b:5).
  2. "Kişilerin Takma Adlarla Tanınması 2", (SF 1976c: 5-7).
  3. "Tokat'ta Tabiat Olayları ile ilgili "Halk İnanışları", (SF 1976e: 5-7).
  4. "Tokat Sel Destanı (Destan-ı Seylab-ı Tokat)", (SF 1976j: 6-7).
  5. "Tokat'ta Büyük Yangın Destanı", (SF 1977a: 7).
  6. "Şahnalar Destanı", (SF 1977c: 8-9).
  7. "Mültezimler Destanı", (SF 1977ç: 11-12).
- Haşim Karpuz, Divriği'ye ait 2 adet yazısı bulunmaktadır.
1. "Divriği Evleri Üzerine Notlar", (SF 1978b:15-18).
  2. "Divriği'de Ev Mimarisi", (SF 1979b: 18).
- Haşim Şimşek: "Hafık'ın Düzyayla Köyünden Türküler", (SF 1973d: 13-15).
- Hüseyin Candan: Suşehri folkloru hakkında 14 adet çalışma yapmıştır.
1. "Suşehri'nden Bilmeceler", (SF 1973e: 14-15,22).
  2. "Suşehri'nden Dağlarla İlgili Maniler", (SF 1973f: 19-21).
  3. "Lakaplar- Takma Adlar", (SF 1973g: 8,10).
  4. "Suşehri'nden Deyimler", (SF 1973h: 12-13).
  5. "Rehin", (SF 1973i: 21-22).
  6. "Kariş Verme 1", (SF 1973i: 16-17).
  7. "Kariş Verme 2", (SF 1974a: 16-17).
  8. "Suşehri Manileri", (SF 1974b: 10-11).
  9. "Suşehri Manileri", (SF 1974e: 13-16).
  10. "Halk Dili", (SF 1974g: 18-19).
  11. "Suşehri'nden Fıkralar", (SF 1975a: 9).

12. “Şahbender”, (SF 1975ç: 21-23).
  13. “İztaş” (SF 1975d: 10).
  14. “Suşehri Manileri”, (SF 1975e: 7).
- Fuat Özdemir: Elazığ folkloruna ait 3 çalışması bulunmaktadır.
1. “Bilmeceler”, (SF 1977j: 19).
  2. “Elazığ İlençleri 1”, (SF 1978c: 9-10).
  3. “Elazığ Ninnileri”, (SF 1978g: 22).
- İlyas Ege: Suşehri folkloru hakkında 13 adet çalışmalar yapmıştır.
1. “Suşehri Folklorunun Yapısı ve Kadın Halaylarından Örnekler”, (SF 1974g: 9-10).
  2. “A. Sarıca Köyü Bilmeceleri”, (SF 1974j: 18-19).
  3. “Suşehri’nde Rumeli Ekmekleri”, (SF 1975c: 15-17).
  4. “Aşağısarıca Köyünden Maniler”, (SF 1975f: 16-17).
  5. “Suşehri’nde Rumeli Kökenli Kelimeler”, (SF 1975j: 16-17,23).
  6. “Kismet Yazan Adam”, (SF 1976b: 21-22).
  7. “Suşehri’nde Dokumacılık”, (SF 1976c: 17-19,22).
  8. “A.Sarıca Köyünden Bir Ağıt”, (SF 1976e: 19).
  9. “Dede Korkud’un Suşehri’nde Yaşayan Kelimeleri”, (SF 1976ı: 22).
  10. “Suşehri Manileri”, (SF 1974a: 13-14).
  11. “Hayır Ola”, (SF 1977b: 24-26).
  12. “Keloğlan”, (SF 1977c: 25-26).
  13. “Eşek ile Deve”, (SF 1977d: 26).
- İlter Veziroğlu: Dergide Kıbrıs folkloru ile ilgili 2 yazısı vardır.
- 1.“Halıcı’nın Sanatsal ve Kültürel Çabası”, (SF 1976ç: 11).
  - 2.“Nasrattınoğlu’nun Afyonkarahisar için Atan Yüreği”, (SF 1976d: 16).
- İsmet Alpaslan: Erzurum ve Ağrı Dağı hakkında 2 yazısı bulunmaktadır.
- 1.“Kıvalı Kız Efsanesi”, (SF 1976i: 22-23).
  2. Erzurum’un Söğütlü Köyünde “Balıklı Köy Efsanesi”, (SF 1976h: 24)

- İsmail Yıldız: “Karagölden Maniler”, (SF 1974b: 17,23).
- Kerim Yund: Sivas’la ilgili 4 yazı yazmıştır.
  1. “Sivas Adı ve Ötesi”, (SF 1973h: 6-7).
  2. “Sivas Adı ve Ötesi 2”, (SF 1973i: 3-4).
  3. “Sivas Adı ve Ötesi 3”, (SF 1974a: 3-5).
  4. “Sivas Sözü Ve Ötesi 4”, (SF 1979ç: 7-10).
- Kutlu Özen, Halil Sami Özen’in oğludur. Dergide 31 adet yazısı bulunmaktadır. Kendisiyle sağlık sebeplerinden ötürü yüz yüze görüşme yapılamamıştır. K. Özen şu an 77 yaşında olup dergide en çok yazı yazan isimlerin başında gelmektedir. Bu bölümle alakalı 21 yazısı bulunmaktadır. Bu yazıları şunlardır:
  1. “Ahmet Turan Gazi”, (SF 1973c: 12-13).
  2. “Sivas Ve Çevresinde Çocuk Oyunları 1”, (SF 1976d:10-11).
  3. “Sivas Ve Çevresinde Çocuk Oyunları 2”, (SF 1976e: 14-15).
  4. “Sivas Ve Çevresinde Çocuk Oyunları 3”, (SF 1976f: 15-17).
  5. “Sivas Ve Çevresinde Çocuk Oyunları 4”, (SF 1976h: 17-18).
  6. “Sivas Ve Çevresinde Çocuk Oyunları 5”, (SF 1976ı 45: 16-17).
  7. “Sivas Ve Çevresinde Çocuk Oyunları 6”, (SF 1976i: 13-15).
  8. “Sivas Ve Çevresinde Çocuk Oyunları 7”, (SF 1976j: 18-20).
  9. “Sivas Ve Çevresinde Çocuk Oyunları 8”, (SF 1977a: 15-16).
  10. “Sivas Ve Çevresinde Çocuk Oyunları 9”, (SF 1977b: 17-18).
  11. “Sivas Ve Çevresinde Çocuk Oyunları 10”, (SF 1977c: 19).
  12. “Sivas Ve Çevresinde Çocuk Oyunları 11”, (SF 1977ç: 18-19).
  13. “Sivas Ve Çevresinde Çocuk Oyunları 12”, (SF 1977d: 21-23).
  14. “Divriği Ağzı 1”, (SF 1977ı: 13-15).
  15. “Divriği Ağzı 2”, (SF 1977i: 16-18).
  16. “Divriği Ağzı 3”, (SF 1977j: 21-23).
  17. “Divriği Ağzı 4”, (SF 1978a: 19-21).
  18. “Divriği Ağzı 5”, (SF 1978b: 24-26).
  19. “Divriği Ağzı 6”, (SF 1978c:16-18).

20. "Divriği Ağzı 7", (SF 1978ç: 22-23).
  21. "Divriği Ağzı 8", (SF 1978d: 24-26).
- Mehmet Erdem: "Suşehri ve Çevresinde Çocuk Oyunları", (SF 1978c: 23).
  - Mustafa Birinci: Dergide Sivas ile ilgili 3 adet yazısı bulunmaktadır.
    1. "Kundura ve Kunduracılık", (SF 1973a: 10-13).
    2. "Yün Tarama ve Eğirme", (SF 1973b: 12-13).
    3. "Sivas'ta Ata Sözleri ve Deyimler", (SF 1973c: 9,21).
  - Necdet Buluz: "Sivas'ta Kurşun Dökme", (SF 1975c: 9-10,19).
  - Necdet Sakaoğlu: "Divriği'den Özlü Sözler", (SF 1979d: 12-13).
  - Pelin Üçer: "Gümüşdere Manileri", (SF 1978j: 14).
  - Remzi Tarhan: Kangal ilçesi ile ilgili 10 yazı yazmıştır.
    1. "Değirmenci ile Müşterisi", "SF 1974ç: 20-21).
    2. "Mercimek", (SF 1975a: 12-13).
    3. "Tilkihiyök", (SF 1975e: 15-16).
    4. "İyiler Ülkesi", (SF 1976a: 15-16).
    5. "Üç Talihsiz Adam", (SF 1976d: 22-23).
  - Ömer Cahit Yıldız: "Ağızlık", (SF 1973c: 15-16).
  - Sabri Koz'un bu bölümde 3 yazısı bulunmaktadır.
    1. "Kemaliye'nin Ağıl Köyünden Bilmeceler", (SF 1977ı: 16-18).
    2. "Adana Köylerinden Atasözleri", (SF 1979a: 10-11).
    3. "Adana Köylerinden Atasözleri-2", (SF 1979b: 16-17).
  - Saim Sakaoğlu, bu bölüm kapsamında 9 yazı yazmıştır.
    1. "Şahşah Padişahı", (SF 1973f: 19).
    2. "Erzurumlu ve Karslı Âşıkların Diliyle Âşık Veysel", (SF 1978c:3-5).
    3. "Divriği'de Gazel Süpürülmesi", (SF 1978d:19).
    4. "Sivas-Tokat-Amasya-Samsun Bilmeceleri", (SF 1978e: 12-14).

5. "Sivas-Tokat-Amasya-Samsun Bilmeceleri-2", (SF 1978f: 12-14).
  6. "Sivas-Tokat-Amasya-Samsun Bilmeceleri-3", (SF 1978g:13-15).
  7. "Sivas-Tokat-Amasya-Samsun Bilmeceleri-4", (SF 1978i: 11-13).
  8. "Sivas-Tokat-Amasya-Samsun Bilmeceleri-5", (SF 1978i: 12-14)
  9. "Sivas-Tokat-Amasya-Samsun Bilmeceleri-6", (SF 1978j: 8-10).
- Şükrü Elçin: Dergide 3 adet yazısı bulunmaktadır.
    1. "Bafra ve Köylerinde Söylenen Maniler", (SF 1976f: 13-14).
    2. "Bafra ve Köylerinde Söylenen Maniler-2", (SF 1976h: 14-17).
    3. "Arzu ile Kanber'in Çankırı, Şabanözü, Büyükyakalı Köyü Rivayeti", (SF 1977c: 3-5).
  - Vehbi Cem Aşkun: "Sivas'ta Ev Görme", (SF 1976ç: 10-11).
  - Veli Sarıkamış, Harput hakkında 4 yazı yazmıştır.
    1. "Harput'ta Masal Tekerlemeleri", (SF 1977b: 15-16).
    2. "Harput Manileri", (SF 1977d: 25-26).
    3. "Harput Manileri-1", (SF 1977g: 17-18).
    4. "Bir Harput Masalı Üç Gardaş ve Tosbağ", (SF 1978c: 62).
  - Yurdanur Sakaoğlu: Dergide Tokat folkloruna ait, 2 adet yazısı vardır.
    1. "Tütsü", (SF 1975i: 9-10).
    2. "Tıstan Böcüğü", (SF 1975j: 15).

1.3.2.8. Yatırlar ve Ziyaretler

- Beşir Ayvazoğlu: "Yatırlar ve Evliyalar" başlığı adı altında "Abdülvehhab Gazi" hakkında yazı yazmıştır. (SF 1973i: 9-10).
- İlyas Ege: Bu konu hakkında yazılmış 3 çalışması vardır.
  1. "Suşehri'nde Şeyh Bahattin", (SF 1978i: 16-17).
  2. "Suşehri'nde Şeyh Bahattin 2", (SF 1978i: 18-21).

3. "Suşehri'nde Şeyh Bahattin 3", (SF 1978j: 18-20).
- İsmail Hakkı Acar: Bu konu hakkında 2 yazı yazmıştır.
    1. "Dertlere Deva Olan Ziyaretler", (SF 1974c: 4).
    2. "Şeyh Merzuban", (SF 1975a: 7-8).
  - Mahmut İpsileli: "Duman Baba", (SF 1977i: 22).
  - Muharrem Türkmen, bu konu hakkında 3 yazı yazmıştır.
    1. "Arap Evliyası", (SF 1974i: 13).
    2. "Tokat'ta "Yatırlar, Ziyaretler", (SF 1975i: 12-15).
    3. "Tokat'ta "Yatırlar, Ziyaretler 2", (SF 1975i: 14-15).
  - Musa Demirci: Bu konu hakkında 7 yazı yazmıştır.
    1. "Yatırlar ve Ziyaretler", (SF 1973a: 8-10).
    2. "Çeltek Baba", (SF 1973b: 14,21).
    3. "Şeyh Halil Tekkesi", (SF 1973e: 11).
    4. "Akkoca Sultan", (SF 1973f: 6,22).
    5. "Çeltek Baba'nın Kardeşi", (SF 1974b: 13).
    6. "Şeyh İsmail Zebîhullah", (SF 1974e: 7,16).
    7. "Çoban Baba", (SF 1974h: 7).
  - Süleyman Kanmaz: "Allahuekber Dağlarındaki Yatırlar", (SF 1977c: 11-15).

1.3.2.9. Cönklerden Derlemeler

- Cahit Öztelli: "Sivaslı Ozanlar Cöngü", (SF 1975h: 3-4).
- Halil Dumluca: "Sivas Manileri" (SF 1974a: 19-22).
- İbrahim Aslanoğlu: Cönkler hakkında en çok çalışmayı yapan kişidir; çünkü kendisi cönk toplayıcısıdır. Vefatından sonra topladığı cönkler, oğlu Erman Aslanoğlu tarafından Sivas Ziyabey Kütüphanesine bağışlanmıştır. Aşağıdaki yazılarını Cönklerden Derlemeler başlığı adı altında yayınlamıştır.

1. “Pir Sultan Abdal’ın Yayınlanmamış Şiirleri”, (SF 1973a: 6).
2. “Âşık Veli’nin Yayınlanmamış Şiirleri”, (SF 1973b: 8).
3. “Kul Himmet Üstadım’ın Yayınlanmamış Şiirleri”, (SF 1973c: 10-11).
4. “Bir Demette Beş Çiçek”, (SF 1973e: 12-13,22).
5. “Âşık Kemter’in Yayınlanmamış Şiirleri”, (SF 1973h: 8-9).
6. “Seferberlik Destanları”, (SF 1974ı: 4-5,12).
7. “Deli Derviş Feryadî’den İki Ağıt”, (SF 1974j: 10-11).
8. “XIX. Yüzyıl Sivas Manileri”, (SF 1975ı: 20-22).
9. “XIX. Yüzyıl Sivas Manileri 2”, (SF 1975i: 9-10,22).
10. “Züldan Muhammed”, (SF 1976ç: 14-15).
11. “İzzetî”, (SF 1976d: 20-21).

1.3.2.10. Sivas Folkloru Dergisinde Yayınlanan Âşıkların Şiirleri

- Akkaşların Hüseyin: “Şarkışlalı” sıfatı 4 şiirinin altında yer alır.

1. “Dost Beni Beni”, (SF 1973b: 13).
2. “Dem Dem Üstüne”, (SF 1973c: 6).
3. “Ne Sen Beni Unut”, (SF 1973h: 21).
4. “Yaralar Beni” (SF 1975ç: 20).

- Âşık Hasan Gültekin: Gemerekli’dir, 2 şiiri vardır.

1. “Otlakçı”, (SF 1974j: 17).
2. “Orman Yurdun Güzelliği”. Ancak bu şiirin altında Sızırılı Âşık Hasan Gültekin yazmaktadır. Gemerekli Hasan ile Sızırılı Hasan aynı kişi de olabilir, ayrı kişiler de olabilir. Bu konu hakkında net bilgiye ulaşılmamıştır. (SF 1976h: 25).

- Âşık İsmetî Namlı: Dergide 2 adet şiiri bulunmaktadır. Kendisi hakkında İbrahim Aslanoğlu’nun 2. Sayıda bir yazısı bulunmaktadır. Hala sağ olan şair, “yaşayan en yaşlı âşık” unvanına sahip olup, şu an 83 yaşındadır.

1. “Bahane”, (SF 1974j: 9).
2. “Anlamaz”, (SF 1975a: 8).

- Âşık Suzanî: “Nasihat”, şiirin altında şair hakkında şu bilgiler vardır: “XX. Yüzyıl Kangal’ın Soğukpınar Köyünden Vahap Suzanı (SF 1975c: 12).
- Bekir Kılıç: Dergide 1 adet şiiri bulunmaktadır. Kendisinin Şarkışla’nın Düllek köyünden olduğu yazılmaktadır. “Ayrı Duruyor” isimli şiir yazmıştır. (SF 1973g:21). -Coşkun Ertepinar: “Dağlar Çiçek Açar Veysel Rüzgâr Olur”, (SF 1973d: 6).
- Emsalî: Dergi de 2 şiiri vardır.
  1. “Zavallı şiiri”, (SF 1973c: 13).
  2. “Behey Âşık”, (SF 1976j: 26).
- Feymanî: Halk âşıklarımızdan birisidir, dergide 5 adet şiiri bulunmaktadır. Kadirli beldesi doğumludur. Şiirlerinin altında “Kadirli” yazmaktadır. Asıl ismi Osman’dır. Bazı şiirlerinin başında Osman Feymanî yazmaktadır.
  1. “Merhâle”, (SF 1977a: 17).
  2. “Teslim Olmadıkça”, (SF 1977d: 7).
  3. “Öğüt”, (SF 1978e: 22).
  4. “Vuslat mı? Vahdet mi?”, (SF 1978i: 6).
  5. “Bakmadan Gel”, (SF 1978j: 10).
- Gülhani: Dergide bu isimle yazı yazan iki isim vardır. Ancak 27. Sayıda anlaşıldığı üzere, bu isimler aynı kişiye aittir. Kimi şiirinin altında Gürünlü Gülhani, kimi şiirinin altında da Sefil Gülhani ismi vardır. 27. Sayıdaki Göz mü Dayanır? Şiirinin altında Gürünlü Sefil Gülhani yazması, bu ismin aynı kişi olduğunu ispat etmektedir. Dergide Gürünlü Gülhani ismiyle yazılan 3 şiir varken; Sefil Gülhani ismiyle yazdığı 11 şiiri vardır. Toplam 15 şiir vardır. 74. sayıdaki şiirinde de şairin gerçek ismi de yazılmıştır: Mehmet Kargı.
  1. “Bu Vatana”, (SF 1973d: 19). (Gürünlü Gülhani).
  2. “Aşk Sevdam”, (SF 1978d: 6). (Gürünlü Gülhani).
  3. “Göz mü Dayanır?” Adlı şiirin altına şu not düşülmüştür: “Bu ağıtı 1972 yılında 8 aylık iken ölen kızım Zehra için yazdım.” (SF 1975f: 18). n(Gürünlü Sefil Gülhani).

4. “Kula Bak Kula”, (SF 1975d: 7). (Âşık Sefil Gülhani).
  5. “Vay Yaslı Yaslı” adlı şiiirdir. Bu şiir San’atî isminde bir aşığın ölümüne üzerine yazılmıştır. Şiirin altında şu sözler yer almaktadır. “Gürünlü Aşık Sefil Gülhani, San’atî ile sık sık mektuplaşırlardı. Hasta olduğunu duyunca bir şiirle hatırlarını sormak istedi. Fakat şiir San’atî’nin eline değmeden Gülhani’ye ölüm haberi geldi.” (SF 1976g: 27).
  6. “Aşkın Çilesi”, (SF 1976a: 10).
  7. “Feleğe Sitem”, (SF 1977b: 7).
  8. “Seve Seve”, (SF 1977f: 17).
  9. “Yunus Emre’ye”, (SF 1977g: 21).
  10. “Gücendin mi?”, (SF 1977j: 12).
  11. “Bayrağım”, (SF 1978a: 18).
  12. “Bizim Köyde Birisi”, (SF 1978b:18).
  13. “Benim”, (SF 1978c: 26).
  14. “Ağıt”, şiirin altında şu not vardır:“18.8.1978’de görev sırasında uçaktan düşüp şehit olan kardeşim Gazi Kargı için.” (SF 1979b: 5).
  15. “Kınamayın”, (Mehmet Kargı adıyla.), (SF 1973g: 10).
- Kul Ozan: Dergide 3 şiiri vardır.
    1. “Öyle Gel”, (SF 1973i: 18).
    2. “Gider”, (SF 1974g: 14).
    3. “Dostlar”, (SF 1975b: 4).
  - Mehmet Refiki: “Dergâha Geldim” Sivas Çallı Köyü. (SF 1977c: 9).
  - Necati Acarkan: Eğlencelik başlığı adı altında “Gelin- Kaynana” atışması şeklinde bir şiirdir. (SF 1975e: 13).
  - Nedimî: “Yaşlılık Destanı”, (SF 1974a: 7).
  - Sefil Selimi: Dergide 14 adet şiiri bulunmaktadır.
    1. “Hey Koca Veysel”, (SF 1974ç: 6).
    2. “Yansın”, (SF 1974g: 7).
    3. “Diriliriz Savaş Gördüğümüz Gün”, (SF 1974g: 6).

4. “Karınca”, (SF 1974g: 8).
5. “Bağlanma”, (SF 1975a: 6).
6. “Kaynaşmaması”, (SF 1975e: 10).
7. “Güle Güle”, (SF 1976ı: 7).
8. “Hasımdır”, (SF 1976i: 7).
9. “Gider”, (SF 1976j: 12).
10. “Ülkütaşır”, (SF 1977e: 5).
11. “Seve Seve”, (SF 1977f: 17).
12. “Değişmem”, (SF 1977h:15).
13. “Oy Bizim Eller”, (SF 1977i: 23).
14. “Dön N’olur”, (SF 1978ç: 21).

- Şevki Esen: Dergide 4 şiiri bulunmaktadır. Şarkışlalıdır.

1. “Gider”, (SF 1973a: 16).
2. “Atatürk’e”, (SF 1974i: 7).
3. “Hani Veysel”, (SF 1975c: 6).
4. “Muhammet Aşkına”, (SF 1975ı: 10).

- Veysel Şatıroğlu: “Zamanı Geldi”, (SF 1977c: 18).

1.4. SİVAS FOLKLORU VE YEREL FOLKLOR DERGİCİLİĞİ

Sivas Folkloru dergisi, şu an halkbiliminde hatırı sayılır şekilde anılan pek çok folklor araştırmacısını yetiştirmiş, yerel folklor dergiciliğinde özgün bir örnektir. Mülakat gerçekleştirilen, dergide yazan folklor araştırmacılarının görüşleri, Sivas Folkloru dergisinin yerel folklor dergiciliğindeki önemi ve yeri hakkında bilgi verecektir.

Sivas Folkloru dergisinde 26 yazı yazmış olan İsmail Hakkı Acar’a, “Sivas Folkloru Dergisi sizin için ne ifade ediyor? Şu an Sivas Folkloru dergisi gibi nitelikli bir derginin var olduğunu düşünüyor musunuz?” diye sorulduğunda şu cevabı vermiştir: “İbrahim Aslanoğlu’nun Sivas Folkloru dergisi, halkbilimine yeni bir can, yeni bir kan getirdi. Ve öyle oldu ki her ilçede en az bir kişi çıktı

ilçesini tanıtmaya. Dikkat edersen her ilçeden, her bölgeden bir şey var. O kişiler bugün Sivas'ın en önde gelen araştırmacıları. İşte bir Doğan Bey. Müjgân Hanım. Hemen hemen her ilçenin çalışması yapıldı. Mesela Kutlu Özen. Bunlar büyük araştırmacılar. Yetiştirdiğimiz bir nevi yetiştirildiğimiz bir okul oldu bizim için, Sivas Folklor Dergisi. Ve orada bir araya gelirdik, birbirimize tavsiyelerde bulunurduk. Şöyle söyleyeyim; mesela başta Doğan Bey, Kutlu Bey gibi arkadaşlarımız üniversiteye geçince, hani ben bir Türkçe öğretmeniyim, birçok konuda onlardan destek aldım ben. Çünkü ben böyle gittiğimde evet biz de okulda Osmanlıca'yı öğrendik ama ben bir mezar taşını rahat okuyamadım yıllarca ve onlardan destek aldım. Ve böylelikle Sivas'ın daha iyi tanınmasına bu dergi vesile oldu. Ve bizim gibi birilerinin yetişmesine katkı sağlayan en az 15 kişi sayabilirim orada. Bugün birinci kalite yazar-araştırmacı haline geldiler. Dolayısıyla Sivas'ın bilinmeyen yönleri ortaya çıktı. Ben öyle sanıyorum ki Sivas kadar hiçbir il bu derece araştırılmadı. Su yüzüne çıkarılmadı, bu da Sivas Folkloru ve İbrahim Aslanoğlu sayesinde oldu.” (Acar 2017). Sivas'ın fotoğraf arşivine sahip olan emekli öğretim üyesi Faruk Aburşu'ya, “Sivas Folkloru dergisi gibi şu an nitelikli bir dergi olduğunu düşünüyor musunuz?” diye sorulduğunda; “Yok, sanmıyorum. Şu anda valiliğin desteğiyle bir dergi çıkıyor, Hayat Ağacı. Tabi renkli dijital ortamda. Düşünebiliyor musun? Çekilen fotoğrafların hepsi dijital ortamdan masaya geliyor. Aynı bir pasta gibi hazırlanıp önüne konuyor. Bunların hepsi daktilo ya da elle yazılıp ortaya konurdu. Direk insan emeğiyle ortaya çıkan bir hadiseydi. Yani bilgisayar gücüyle, imkânıyla değil. Onun için Aslanoğlu bugün yani bir kadının nakış yapması gibi; makineyle yapılmış olan motifle, elle yapılmış motifin nasıl birbirinden ayrıysa İbrahim Aslanoğlu bu şekilde elle yapılmış, el işçiliği ile uğraşmış bir sanatkârdır.” (Aburşu 2017) cevabını vermiş bu işin emekle yapıldığını vurgulamıştır. Dergide 36 yazısı bulunan ve en çok yazı yazarlardan biri olan Doğan Kaya'ya “Sivas Folkloru gibi nitelikli bir dergi olduğunu düşünüyor musunuz?” diye sorulduğunda cevap olarak; “İz bırakmış bir folklor dergisidir; çünkü o konuda yazarlar Sivas hakkında ayrıca bir söz edebilirler. O tarz folklor dergisi yok. Mesela şu an Erciyes dergisi var 450 sayı çıktı, folklor dışındaki konulara da yer veriyor. Daha önce Türk Folkloru Araştırmaları çıkmıştı İhsan Hınçer'in 366 sayı

çıktı. Sanıyorum 1951 de başladı aylık dergiydi. Kemal Akça'nın Folklor Postası dergisi vardı. Yok ya bu sevda işi. Bir İbrahim Aslanoğlu bir daha çıkmaz. Zamanını harcayacak, parasını harcayacak, ömrü heder olacak. Ya sonunda belki 12 sayı ciltleyip rafa koyduğu zaman mutlu olmuştur.” (Kaya 2017), demiştir. Hayrettin İvgin, Sivas Folkloru dergisinin başarılı bir dergi olduğunu ve Türk folkloruna büyük hizmetleri olduğunu belirttikten sonra şu cümleleri söylemiştir: “Sivas Folkloru, benim ilk göz ağrımdır. İlk yayınlarımın olduğu dergidir. Koleksiyonuna da sahibim demek ki bir şey ifade ediyor benim için. Onlardan önce benim binlerce yazım oldu o yazılarımın peşinde bile değilim; ama burada yazılan bir yazı en makbul olanıdır nazarımda (İvgin 2018). Bunu dedikten sonra da “ben şunu övünçle görüyorum ki şimdiki derlemelerimiz çalışmalarımız birçok ülkenin derleme ve çalışmalarından çok daha iyi düzeydedir. Ben bunu sevinçle karşılıyorum. Bizim dönemde başka ülkelerin gerisinde kalmanın ezikliğini yaşıyorduk. Biz folklorcu bulamıyorduk kongreler yaptığımızda. Şimdi artık her üniversitede yüzlerce sempozyumlar düzenleniyor yapılan araştırmalar gün yüzüne çıkıyor. Folklor araştırmacılarının çalışmaları artık Dünya çapında ve ön sıralardadır. Sivas Folkloru dergisi şimdiki folklor araştırmacılarını yetiştirmese idi, böyle bir şey söz konusu olamazdı.” (İvgin 2018) diyerek Sivas Folkloru dergisinin Türk Folkloruna en büyük katkısının yerel folklor araştırmacılarını millîleştirmek olduğunu söylemiştir.

Tematik ve içerik bakımından Sivas Folkloru dergisi incelendiğinde görülen şudur ki Sivas Folkloru dergisinde, folklor adına hemen hemen her konu yazılmış, çalışılmıştır. Daha önce yapılmamış araştırmalar yapılmıştır. Tanıtılmamış halk şairleri, âşıklar tanıtılmış, bu isimler ölmeden önce şiirleri kurtarılmış ve Türk Halkbilimine kazandırılmıştır. Yerel folklor araştırmacılarının yaptıkları derlemeler sayesinde Sivas'ta girilmemiş ilçe ve köy kalmamış, sürekli teşvikler ile folklor çalışmaları artmış, dolayısıyla folklor araştırmacıları da artmıştır.

Sivas Folkloru dergisi zeminini halkevlerinin oluşturduğu yerel dergileri farklı bir boyuta taşıyarak, yerel dergiciliği profesyenelleştirmiştir. Diğer illerde yapılacak olan yerel folklor dergilerine de örnek olmuştur. Bu dergi Türk Folkloru ismini

aldığında, yerel bir derginin nasıl ulusala dönüşebileceğini de kanıtlamıştır. Çalışmaları sadece yerelde kalan araştırmacıları yetiştirerek, geliştirerek kendi folklor araştırmacılarını da ulusala taşımış, onların tanınmasını sağlamıştır.

2. BÖLÜM

SİVAS FOLKLORU KAPSAMINDA YEREL FOLKLOR ARAŞTIRMACILIĞI GELENEĞİ

2.1. SİVAS FOLKLORU KAPSAMINDA YEREL FOLKLOR ARAŞTIRMACILIĞI GELENEĞİ

Sivas Folkloru dergisinde yazan yerel folklor araştırmacılarının kimliklerini, nasıl araştırma yaptıklarını, amaçlarının ne olduğunu, daha çok hangi ürünler üzerinde yoğunlaştıklarını, neden bu ürünleri seçtiklerini, mesleklerini, meslekleri ile folklor arasındaki bağı, yerel folklor araştırmacılığına nasıl başladıklarını sorgulamak için; hayatta olan yerel folklor araştırmacıları ile bir mülakat gerçekleştirildi. Bu mülakat neticesinde onlardan bu soruların cevaplarını alındı. Bu bölümde yerel folklor araştırmacılarının kimliklerini çözümlenecektir.

2.1.1. Görüşme Gerçekleştirilen Yerel Folklor Araştırmacıları

Sivas Folkloru dergisinde yazan, yaşayan, sağlığı iyi olan yerel folklor araştırmacıları görüşme yapılanları kaynak kişiler olmuştur. Sağ olup da sağlık sorunları nedeniyle görüşülemeyen yerel folklor araştırmacısı da vardır. Bu kişi Kutlu Özen'dir. Onun hakkındaki bilgilere de diğer araştırmacılardan ve Erman Aslanoğlu'ndan ulaşılmıştır. Görüşme sağlanan yerel folklor araştırmaları şu isimlerdir:

2.1.1.1. Doğan Kaya: Hayatı, Sivas Folklorundaki Yayınları ve Diğer Yayınları

“1952 yılında Sivas'ın Acıyurt köyünde doğdu. Sivas'ta Dört Eylül İlkokulu, Atatürk Ortaokulu ve Sivas Lisesini bitirdikten sonra, İstanbul Üniversitesi

Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümüne girdi. (1970). 1974'te bu bölümden mezun oldu. Anadolu'nun muhtelif liselerinde 8 yıl öğretmenlik yaptı. Askerilik hizmetini yedek subay olarak, Kırklareli'nin Vize ilçesinde yerine getirdi. 1983'te Cumhuriyet Üniversitesi'ne halk edebiyatı uzmanı olarak girdi. 1988'de C.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde yüksek lisansını 1991'de G.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde doktorasını yaptı. 2002-2003 öğretim yılında Bişkek'te Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Türkoloji bölümünde öğretim üyesi olarak çalıştı. İLESAM, Türkiye Yazarlar Birliği ve Folklor Araştırmaları Üyesi olan Kaya, halen C.Ü. Edebiyat Fakültesi Türk Halkbilimi bölümünde öğretim üyesi olarak çalışmaktadır. Yazar şair Ayşe Benek Kaya ile evli olan Kaya'nın Sibel, Zeynep Aslıhan ve Taha Tuna adına 3 çocuğu vardır." (Kaya 2014: 4).

"Doğan Kaya, yayın hayatına 1972 yılında Türk Folklor Araştırmaları dergisinde başladı. 1984'ten itibaren alanı ile ilgili olarak yüzden fazla milli ve milletlerarası kongre ve bilgi şölenine katıldı. 205 lisans, 20 yüksek lisans tezi yönetti. Âşık Edebiyatı ile ilgili 9 kitaba takdim yazısı yazdı. Âşık tarzında şiirler yazdı ve bu şiirlerinin çoğunda Mahcubî mahlasını kullandı. Ayrıca Atatürk Kültür Merkezi'nin hazırladığı Türk Dünyası Edebiyatçıları Ansiklopedisine, Türk Dünyası Edebiyatı Tarihi'ne ve Edebiyat Kavramları ve Terimleri Ansiklopedik sözlüğüne 100'den fazla ansiklopedi maddesi yazdı. Bugüne kadar Türk Halkbilim ve Türk Halk Edebiyatı konularında 220 makalesi ve 41 kitabı yayımlandı. Kaya, milli ve milletlerarası toplantılarında 100'den fazla bildiri sundu. Yayımladıkları kitapları şunlardır: Âşık İsmeti (1984), Ruhsatî'nin Uğuru ile Kadı Hikâyesi (1985-2009), Şairnameler (1990-2009). Âşık Ruhsatî Bibliyografyası (1992), Mahmut ile Nigar Hikâyesi Üzerine Karşılaştırmalı Bir Araştırma (1993), Âşık Minhaci (1994-2006), Sivas'ta Âşıklık Geleneği ve Âşık Ruhsatî (1994), Âşık Sefil Selimî- Çobanın Can Pınarı (1996). Âşık Zakirî (1996), Sızırılı Âşık Hasan (1997), Acıyurtlu Halk Şairleri (1999), Anonim Halk Şiiri (1999), Âşık Ruhsatî (1994-1999-2005-2010), Halk Hikâyeleri 1, (M. Sabri Koz ile birlikte) (2000), Âşık Edebiyatı Araştırmaları (2000), Folklorumuzda Beddua Söyleme Geleneği ve Türk Halk Şiirinde Beddualar (2001), Bir Destan Kahramanı Mihri Ali Bey (2001), Sivas'ta Bıçakçılık (2002), Çamşık Ozanları

(2002), Halkbilim Araştırmaları (2002), Âşık Edebiyatına Giriş (2003), Yaşnameler (2004), Âşık Veysel (2004), Âşık Talibî Coşkun (2005-2013), Âşıkların Diliyle Sivas (2006), Ansiklopedik Türk Halk Edebiyatı Terimleri Sözlüğü (2007-2010), Sivas Halk Şairleri 5 cilt (2009), Âşık Şenlik'in Salman Bey ile Turnatel Hanım Hikâyesi (2009-2013). Âşık Şenlik'in Sevdakâr ile Gülenaz Hanım Hikâyesi (2009-2013), Şarkışlalı Agahî (2009), Yunus Emre ve Seçme Beyitler (2009), Kaya Çiçekleri (2010), Sivas Halk Oyunları- Halk Oyuncuları- Davul ve Zurna Sanatçıları (2011), Sözlük Destanlar (2011), Çöm Çöm Çömbelek- Sivas Çocuk Oyunları (2011), Âşık Şenlik'in Latifşah ile Mihriban Sultan Hikâyesi (2012), Sivas'ta Yatırlar ve Ziyaret Yerleri (2012).” (Kaya 2014: 5). Türk Folklor Araştırmaları dergisinden sonra Sivas Folkloru dergisinde yazmıştır. Bu dergisinin isim değişikliğine gitmesinden sonra da Türk Folkloru dergisinde yazmıştır. Doğan Kaya Sivas'ta çıkan yerel folklor dergilerini bulmamız konusunda yardımcı olmuştur. Kendisi Sivas folklor tarihi açısından da büyük bir arşive sahiptir. Dergide 30 yazısı bulunmaktadır. Dergi de en çok yazı yazan isimlerin başında gelmektedir. Kendisiyle dergi hakkında görüşme yapılmıştır. Görüşmenin tamamı ekte verilmiştir. Doğan Kaya'nın yazdığı yazılar şunlardır: Bir Hafik Masalı başlığı adı altında “Çenber Has Güzel” isimli bir masalı derlemiştir. Bu masalda bir padişah ve 3 kızının maceraları anlatılmaktadır. “Sonu gelecek sayı da” diye de not düşülmüştür. Buradan masalın bitmediğini anlamaktayız. (SF 1973d: 20-22). Bir Hafik Masalı başlığı adı altında “Çenber Has Güzel” isimli derlenen masalın devamıdır, zaten, “Geçen sayıdan devam” diye not düşülmüştür. Yöresel ağızla anlatılan bu masalın, ağız farklılığını öğrenmemiz bakımından önemli olduğunu söyleyebiliriz. Masalı anlatan kişi, Sivas'ın Küpeli köyünden 51 yaşındaki Mustafa Uzunoğlu olduğunun notu düşülmüştür. (SF 1973e: 20-22). Bir Küpeli Masalı başlığı adı altında “Güzel Ahmet” isimli masal derlenmiştir. Bu masalda padişah, lalası ve padişahın oğlu Güzel Ahmet'in yaşadıkları anlatılmıştır. (SF 1973g: 19-22). Bir Küpeli Masalı başlığı adı altında “Güzel Ahmet” isimli masal derlenmiştir. Sayfanın başında “geçen sayıdan devam” diye not düşülmüştür. Bu masal 1973 yılında, yine 51 yaşındaki Mustafa Uzunoğlu tarafından derlenmiştir. (SF 1973h: 20-23). Küpelibaba ve Kardeşleri, adlı yazı “Sivas'tan

Acıyurt köyüne gidenler, Küpeli köyünü geçtikten sonra tepeyi aşarken; mezar kalıntılarına ve bir çite rastlarlar. Küpeli Baba bunun içinde yatmaktadır.” Doğan Kaya, daha önce Küpeli Baba hakkında bir çalışmaya rastlamadığı için, o yöredeki halkın dediklerinden derlemiştir. Anlatanlar Acıyurt köyünden Hacı Türkay, İskender Kaya, Beşir Sönmez’dir. (SF 1973i: 13-14). Halk Pınarından Damlalar başlığı adı altında “Pirkinikli Zihnî” adlı şairi tanıtmıştır. Pirkinik, Sivas’a bağlı merkez köylerinden bir yerdir. Zihni ise Kars göçmeni bir âşıktır. (SF 1973i: 19). “Sivas İli Bibliyografyası” başlıklı bir yazı yazmıştır. Sivas Folkloru dergisinde bibliyografya oluşturmak derginin baş amaçlarından biriydi, zaten bu yazıyı tekrar burada belirtmişlerdir. “Dergimizin ilk sayısındaki Takdim bölümünde belirttiğimiz; ancak bugüne kadar yayınlamakta geciktiğimiz Sivas İli Folklor Bibliyografyası’nın ilk bölümünü bu sayıda yayınlıyoruz. Bibliyografya çalışmaları önce 1929-1940 yılları arasında İstanbul Eminönü Halkevi Dil, Edebiyat ve Tarih Kolu tarafından çıkarılmış, “Halk Bilgisi Haberleri” dergisini taramakla başladık. Bunu mahalli gazeteler ve dergilerdeki incelemeleri takip edecektir.” (SF 1974f: 18) demişler ve amaçlarını gerçekleştirmeye başladıklarını ifade etmişlerdir. Sivas Folkloru dergisinin amacının Doğan Kaya tarafından gerçekleştirilmiş olması, yerel folklor dergilerinin amaçları doğrultusunda hareket ettiklerini gösterir. “Sivas’tan Beddualar”, başlıklı yazısında Doğan Kaya “Türk Folklorunda âdetin, inancın, mâninin, atasözlerinin, mesleklerin ve halk sanatlarının olduğu kadar, bedduaların da önemli yeri vardır. Fakat diğerlerine nazaran az işlenilmiştir. Bunlar, bilindiği gibi kızgınlık anında söylenir, söylenen kısmen de olsa, o sözlerle teselli bulur, yüreği soğur. Bedduaya Sivas ağzında karış, Azeri ağzlarında da kargış denir. Söylenirken daha ziyade başa bir Allah kelimesi getirilir. Mesela: Allaah dilin salavata dönmeye, Allaah yiğit arkan yere gele gibi... Fakat burada bizzat Allah’tan temenni ifadelerinin dışındaki sözlere Allah kelimesini koymadım. Şüphesiz, derlediğimiz bu beddualar tam değildir. Folklor dalından biri olan bedduaların tamamlanması halinde Sivas Folklorunun dolayısıyla Türk folklorunun bir bölümü ortaya konmuş olacaktır.” demiş ve uzunca bir süre bu yazıyı yazmıştır. Sonra da bu yazdıklarını toplayarak “Folklorumuzda Beddua Söyleme Geleneği ve Türk Halk Şiirinde Beddualar” başlıklı bir kitap çıkarmıştır.

Demek ki yerel folklor araştırmacılarının yazıları kitaplaşma sürecinde onlara çıraklık etmiştir. (SF 1974b:11-12). “Sivas’tan Beddualar 2” başlıklı yazısı bu çalışmanın devamıdır. (SF 1978j:13-14).

Acıyurt Köyü Folkloru başlığı adı altında “Bayatılar” konusu yazmıştır; çünkü Doğan Kaya Acıyurt köylüdür. Bu yazıya “Acıyurt Köyü Sivas’ın güney-doğu istikametinde olup, halkı Karakalpak Türkleri’dir. 1877 yılında, meşhur Karakalpak Türk’ü Mihriale Bey’in önderliğiyle, Kafkasya’dan Sivas’a gelmiş, bu köye yerleşmişlerdir. Köy halkının oldukça zengin bir folkloru vardır. Ağız itibariyle Azerî Türkçesine çok yakındır. Bu cümleden olarak derlediğim ve ileride bu dergide yayınlayacağım iki büyük destan ve lügatçeden, köyün ağızını ve folklor zenginliğini daha yakından tanımak imkânı bulunacaktır.” (SF 1974g: 20-22). diyerek bir sonraki yapacağı çalışmalar hakkında da bilgi vermiştir. Acıyurt hakkında yaptığı çalışmaları; “Acıyurt Köyü Lügatçesi” (SF 1974i: 17-19), “Acıyurt Köyü Lügatçesi 2”, (SF 1974i: 20-21). “Beyböyrek’in Acıyurt Köyü Varyantı 1”, (SF 1974j: 19-20), “Beyböyrek’in Acıyurt Köyü Varyantı 2”, (SF 1975a:15-17), “Beyböyrek’in Acıyurt Köyü Varyantı 3”, (SF 1975b: 19-20), “Beyböyrek’in Acıyurt Köyü Varyantı 4”, (SF 1975c: 20-22) başlıklı yazılarıdır. Folklor araştırmaları yapmaya önce kendi köyünden başlaması, folklor araştırmacılarının öncelikle kendi kimliklerini çalışmaları gerektiğini gösterir.

Doğan Kaya, “Sivas’ın Bayram Tatlısı: Hurma”, adlı bir yazı da çalışmıştır. Bu çalışmasında öncelikle Sivas’taki bayramlarda neler yapıldığından bahsederek hurma tatlısının yapılışı hakkında bilgi verilir. Günümüzde tatlılar bile artık hazır alınsa da geçmişten bir tatlı yapmak isteyenler için bu yazı yemek tarifi niteliğindedir. (SF 1974a: 3). Doğan Kaya’nın Sivas Folkloru dergisinde derlediği masallar vardır. Bu masalların her biri Sivas, ilçe veya köylerine aittir. Derleme yapılan masalların her biri bir başka sayıda yayımlanmıştır. Bu masallar şunlardır: “Masal başlığı adı altında “Akıldanesi” masalı yazılmıştır (SF 1975g: 17), “Bir İmranlı Masalı” başlığı adı altında “Üç Arap” masalı yazılmıştır. (SF 1975h: 16-17). Zara’dan Bir Masal başlığı adı altında “Yeşil Çetû Kuşu” masalı yazılmıştır. (SF 1975i: 16-18,22). Bir Sivas Masalı başlığı adı altında “Hatem Padişahı” masalı yazılmıştır. (SF 1976c: 21-22). Bir Sivas Masalı başlığı

adı altında “Tüccar Başı” masalı anlatılmıştır. (SF 1976h: 26-27).

Doğan Kaya’nın “Asker Mektupları” adlı bir çalışması da vardır. Bu mektupların içinde amatör şiirler de bulunmaktadır. (SF 1976a: 17-18). Sivas’ta Çeşitli İnanışlar başlıklı yazısında Sivas’ta inanılan ve uygulanan 105 tane inaniş açıklamaları ile birlikte vermiştir. Mesela: “Loğusanın ayakucuna oturulmaz, sütü kesilir...” gibi. Bu inanışlar ve açıklamalar çocuklarla, gelinlerle ve günlük hayatla ilgili yapıp yapılmaması gereken işlerin tasviridir. (SF 1975d: 14-16). Doğan Kaya, “Sivas Lügatçesi 1”, (SF 1975e: 16-19). Sivas Lügatçesi 2, (SF 1975f: 19-21) adlı iki çalışma yaparak 26’şar olmak üzere A’dan Z’ye kadar Sivas ağzından kelimeler yazmıştır. “Bir Âşık Bir Türkü” adlı yazısında Kaya Yalçınır isimli 76 yaşında ümmi bir şairin hayatını anlatmıştır. (SF 1977f: 18). “Bir Halk Şairi: Hüseyin Pürvan” adlı bir şairin hayatını anlatıp, onu yerel folklorla tanıtmıştır. (SF 1978f: 24-25). Doğan Kaya, Sivas’ta başlığı adı altında “Kuşçuluk ve Kuş Çeşitleri” konusu yazmıştır. (SF 1978b: 22-23). Son iki yazısı da “Folklorumuzda Yanıltmacalar”, (SF 1979a: 18) ve “Sivas’ta Benzetmeler-Yakıştırmalar”, (SF 1979ç: 13-15) adlı çalışmalarıdır. Doğan Kaya Sivas Folkloru dergisinde yazmaya başladığında 21 yaşındaydı. Daha genç yaşta iken yerel folklor karşı bu kadar ilgili ve çalışkan olmadı, ardından gelen genç folklor araştırmacılarını cesaretlendirmiştir.

Doğan Kaya, Acıyurtlu Mahcubî mahlası ile Sivas Folkloru Dergisinde 3 adet şiir yayımlamıştır. Mahcubi isminin hikâyesini, Doğan Kaya görüşmelerde anlatmıştır. “Dergide yazan Acıyurtlu Mahcubi sizsiniz değil mi? Sivas Folkloru dergisinde üç tane yazı var bu isme ait. Üç yazı da üç şiiriniz var: birisi koşma, birisi “Ne oldu?”, birisi de “Ne fayda? şiiri. Şiir yazmaya siz o zaman mı yazmaya başladınız?” diye sorulduğunda verdiği cevap şöyleydi: “ Şiir yazmaya ben lise birinci sınıfta öğrenciyken başladım. Bunun da bir hikâyesi var. Postayla gönderdim. İbrahim Aslanoğlu Bey, “Doğan Hoca yine bir şair buldu, onu gönderiyor” diye yayımlamış, sonradan onun benim olduğunu öğrenince “deme yav, bilseydim yayımlamazdım.” dedi. İbrahim Aslanoğlu: “Bir aydının âşık tarzı şiir yazmasına karşıyım ben.” deyince ben de dedim ki “sen yayımladığına göre, olmuş o zaman hocam” dedim. Sonra da onun sesi çıkmadı. Daha ondan sonra da Mahcubi’leri yayımlamadı. (Kaya 2017).

Kaya'nın şiirleri de şunlardır: "Ne Fayda, (SF 1979c: 4). "Ne Oldu?", (SF 1979ç: 19). "Koşma" (SF 1979d: 8). Başlıklarıyla yazıları ve şiirleri bulunmaktadır.

2.1.1.2. Faruk Aburşu: Hayatı, Sivas Folklorundaki Yayınları ve Diğer Yayınları

Faruk Aburşu'nun hayatı hakkındaki bilgiyi kendisi vermiştir. O sebeple kaynak olarak kendisini göstermekteyiz. "1949 yılında Sivas'ta dünyaya geldi. İlk, Orta ve Lise öğrenimlerini Sivas'ta tamamladı. 1975 yılında İstanbul Üniversitesi Tarih Bölümü Yeniçağ Kürsüsü'nden mezun oldu. 1975-1976 öğretim yılında Elazığ Keban Lisesi'nde Tarih Öğretmenliği ve Müdür Yardımcılığı yaptı. 1976-1977 yılları arasında Diyarbakır Hava Kuvvetleri 2. Taktik Komutanlığı'nda yedek subay olarak vatani görevini tamamladı. 1978-1979 öğretim yılında Kahramanmaraş Andırın Lisesi'nde, 1979-1983 öğretim yıllarında Sivas Kongre Lisesi Tarih Öğretmenliği ve Müdür Yardımcılığı görevinde bulundu. 1983 yılında Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Bölümü'nde Okutman olarak göreve başladı. 1999 yılında İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yakınçağ Kürsüsü'nde Yüksek Lisans eğitimini tamamladı. Evli, biri kız ikisi erkek üç çocuk sahibidir." (Aburşu 2017). Aburşu'nun en büyük merakı Sivas tarihine ait eski fotoğrafları toplamaktır, bu konuda kendisinin büyük bir arşivi vardır. Meraklısı olanlar öncelikle onu bulurlar. 1983 yılında "Atatürk Sivas'ta" adlı kitabın hazırlanmasında görev yaptı. İnönü Üniversitesi bitirme tezi: "1930-1935" Sivas'ın Sosyo-Ekonomik Yapısından Bir Kesit", Âşık Ruhsatî'nin Kars Destanı" Kızılırmak Dergisi (1992- Sayı:2, syf:25-26), "Yedinci Nişan Taburunun Fezleke-i Tarihi" Kızılırmak Dergisi (1992, sayı:2, syf:30-36), "Sivas'ta Ermeni Patırtısına Dair İki Vesika" Revak (1992, syf:52-61), "Sivas'ta Fotoğrafçılık" 6. Şehir Sivas (3 aylık kültürel dergi- 2001, sayı:2), "Sivas Üzerine Çeşitlemeler (altı fotoğraf)", "Büyük Halı Sanatkârı Ahmet Vehmi" (2002), Sivas Lisesinin Demirbaş Listesi (2002).

Faruk Aburşu'nun dergide 4 yazısı bulunmaktadır. Kendisi Sivas'ın fotoğraf arşivine sahip olduğu için, koleksiyoner olduğu için, pek çok ismi tanımaktadır.

Bu sebeple kendisiyle görüşme yapılmıştır. Yazılarını nasıl yazdığı ve neden az yazdığını görüşmede anlatmıştır. İlk yazısı “İki Ağıt Bir Türkü” başlıklı yazısıdır. Bu yazı “Uyan Ali’m Sabah Oldu” cümlesiyle başlamaktadır. Pirkinik köyünde yapılan bir düğünde gerdek gecesi vefat eden damadın ardından, gelin bu türküyü yazmıştır. İkinci ağıtta da onbeş günlük evli iken 4 yıl askere giden damat terhis olmasına yakın kaza kurşunu ile ölür. Bunun üzerine karısı bir ağıt yazar. Aburşu bu yazısında iki ağıdın ardından bir de türkü derlemiştir. (SF 1973f: 13,22). İkinci yazısı “Sivas’ta Davara Verilen Adlar” başlıklı yazısıdır. Bu yazısında hayvanlara verilen isimlerden bahsetmiştir. (SF 1973g: 12,22). Bir diğer yazısı “Sivas’ta Hayvan Hastalıkları ve Tedavi Şekilleri” başlıklı yazıdır. Bu yazısında çift tırnaklı besi hayvanlarında görülen hastalıklardan bazılarının bulaşıcı olduğunu ve bunları gidermek için bazı ilkel yöntemlerin olduğunu söyleyerek bu ilkel yöntemlerden bahsetmiştir. (SF 1973h: 14-15). Son yazısı da Bir Sivas Masalı başlığı adı altında “Muradına Ermeyen Dilber” adlı hikâyedir. (SF 1973i: 20-22).

2.1.1.3. Musa Demirci: Hayatı, Sivas Folklorundaki Yayınları ve Diğer Yayınlar

Musa Demirci, teknik Ziraat Müdürü, parlamenterdir. 1942 yılında Çukurbelen köyünde dünyaya gelmiştir. Bu köy Hafık’e bağlıdır. İlkokulu köyünde, orta ve liseyi 1961 yılında Sivas’ta bitirdi. Atatürk Üniversitesi, Zirai Ekonomi bölümünden mezun oldu. Askerliğini yedek subay olarak yaptı ve Sivas Teknik Ziraat Müdürlüğünde teknik elaman olarak 1968 yılında göreve başladı. Bir yıl sonra Yıldızeli ilçe şube başkanlığına atandı. Yeniden Sivas’a döndü ve teknik ziraat müdürlüğünde mühendislik ve başmühendislik görevlerinde bulundu (1970-1974). Kahramanmaraş teknik ziraat müdürü oldu. Aynı görevle Erzurum’a nakledildi iki sene sonra da Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Ziraat İşleri Genel Müdür Yardımcılığı’na getirildi. 1978 yılında Yem ve Tescil Genel Müdürlüğü’nde başmüdürlüğe atandı. Yıl sonunda teknik ziraat müdürü olarak üçüncü kez Sivas’a döndü. Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanlığının reorganizasyon çalışmalarını müteakip Aydın’a il müdürü olarak atandı. 1991

yılı 19. Dönem milletvekili seçimlerinde Sivas'tan Refah Parti'sinden listenin ilk sırasında kazanıp parlamantoya girdi. Yıldızeli ilçesine atandığı günden beri 1969 yılında folklor araştırmaları yaparak, bunları makaleler halinde yayımlamıştır. (Aslanoğlu 2006: 259).

Musa Demirci siyasete girdiğinden dolayı folklor araştırmalarını bıraktığını görüşme esnasında söylemiştir. Kendisinin yayımlanmış bir kitabı yoktur. Sivas Folkloru dergisinde 10 yazısı bulunmaktadır. Bu yazıları yatırlar ve ziyaretlerle alakalıdır. Bu yazıları şunlardır: İlk yazısı ilk sayıdadır. “Yatırlar ve Ziyaretler” başlığı adı altında; Yıldızeli ilçesine bağlı Çakraz köyünde bulunan Kevgir Baba isimli yataının hikâyesini anlatmıştır. Aynı yazıda Hafik'in Çukurbelen köyünde bulunan Arap Baba isimli ziyaret yerini anlatmıştır. Yine aynı yazıda, Yıldızeli'nde bulunan Köse Ziyaret ve Ali Baba ziyaret yerlerini anlatmış son olarak da Gemerek ilçesine bağlı Eğerci Baba isimli şahsın türbesini anlatmıştır. (SF 1973a: 8-10). İkinci yazısı Görenekler başlığı adı altında “Sivas Cerdğin ve Çevre Köylerinde Saya” adlı yazıdır. Ziyaretler ve yatırlar konularından farklı olarak sadece bu konuyu çalışmıştır. (SF 1973b: 10-11). Üçüncü yazısında aynı sayıda, Yatırlar ve Ziyaretler başlığı adı altında “Çeltek Baba” adlı şahsı yazmıştır. Bu türbeyi ziyaret eden felçli ise iyileşirmiş. (SF 1973b: 14,21). Dördüncü yazısında “Ocaklar” başlığı adı altında ‘Dalak Kesme Ocağı, Emre Köyü Ocağı, İspahi Ocağı’ başlıklarında üç ocağı anlatmıştır. (SF 1973e: 9). Beşinci yazısı Yatırlar ve Ziyaretler başlığı adı altında “Şeyh Halil Tekkesi” adlı Yıldızeli'nde bulunan kişinin ziyaret yeri ve kerametleri anlatılmıştır. (SF 1973f: 11). Altıncı yazısında yine Yatırlar ve Evliyalar başlığı adı altında Yıldızeli'nde bulunan “Akkoca Sultan” isimli ziyaret anlatılmıştır. (SF 1973g: 6,22). Yedinci yazısında “Yıldızeli'nin Kaplı Köyünde Düğün Adetleri” adlı konuyu çalışarak geçiş dönemleri hakkında bilgi vermiştir. (SF 1973i: 10-12. Sekizinci yazısında, altıncı yazısında bulunan Çeltek Baba'nın devamı olan bir çalışma yapmıştır. Bu yazısında da Yatırlar ve Evliyalar başlığı adı altında “Çeltek Baba'nın Kardeşi” adlı yazı yazmıştır. (SF 1974b: 13). Dokuzuncu yazısında Yatırlar ve Evliyalar başlığı adı altında Yıldızeli'nin Fındıcak köyünde bulunan “Şeyh İsmail Zebîhullah” adlı zat anlatılmıştır. (SF 1974e: 7,16). Son yazısında Yatırlar ve Ziyaretler başlığı adı altında Kangal ilçesinin Alacahan Köyünde bulunan “Çoban Baba” isimli şahsı anlatmıştır. (SF 1974h: 7).

2.1.1.4. İsmail Hakkı Acar: Hayatı, Sivas Folklorundaki Yayınları ve Diğer Yayınları

1947 yılında Sivas'ın Zara ilçesinde doğdu. Eğitimci ve folklorcu olan İsmail Hakkı Acar ilkokul ve Ortaokulu Zara'da bitirdikten sonra Sivas İlköğretmen Okulu'ndan mezun oldu. Kızılkareli'nde ilkokul öğretmenliği yaptı. Zara Cumhuriyet Ortaokulu müdürü iken öğretmen olarak 1977 yılında Almanya'ya gitti. Dönüşünde Zara Ticaret Lisesi'nde öğretmenlik yaptıktan sonra 1985 yılında Sivas Anadolu Lisesi Müdürlüğüne atandı. 1992 yılına kadar Zara Milli Eğitim Müdürlüğü yaptıktan sonra aynı yıl Sivas Gazi Lisesi Müdürlüğüne atandı. Zara ile ilgili inceleme ve folklor araştırmaları ile tanınan Acar, ilk yazısını Sivas Folkloru dergisinde yayınladı. 1974 yılında Kültür Bakanlığı'nın Zaralı Halil Söyler'in eserlerini ilk defa yazılı hale getirerek, bu eserlerin TRT repertuarına kazandırılmasını sağladı. Halen araştırmalarını dokumacılık ve halı, kilim, çorap desenleri üzerinde sürdürmektedir. (Aslanoğlu 2006: 33). İsmail Hakkı Acar'ın kitapları şunlardır: "Zara Folkloru", 1975 yılında 115 sayfa olarak Emek Matbaası'nda Sivas'tan çıkmıştır. Bu kitabın ikinci baskısı yine aynı matbaadan 1990 yılında 172 sayfa çıkmış, üçüncü baskısı da beyaz sayfalı olarak aynı yıl aynı sayfa sayısı ile çıkmıştır. "Bilmece Bildirmece" adlı kitabı 1976 yılında 44 sayfa olarak Emek Matbaası'nda yine Sivas'ta çıkmıştır. "Nasreddin Hoca Çocuklarla" adlı kitap 1980 yılında 31 sayfa olarak Emek Matbaası- Sivas'ta çıkmıştır. Aynı kitabın ikinci baskısı 2014 yılında Öz Emek Matbaası'nda Sivas'ta çıkmıştır. "Anılarla Atatürk" adlı kitap 1985 yılında 30 sayfa olarak Öz Emek Matbaası- Sivas'ta çıkmıştır. "Zara'da Çorapların Dili" 2002 yılında İstanbul'da 47 sayfa olarak çıkmıştır. Aynı kitabın 2 ve 3. Baskıları 64 sayfa olarak Es From Ofset yayınlarından Sivas'ta çıkmıştır. "Zara Kültürü" adlı kitap 2007 yılında İstanbul'da 112 sayfa olarak çıkmıştır. "Zara'dan İnci Taneleri" adlı kitap 2008 yılında 60 sayfa olarak Sivas'ta çıkmıştır. Aynı kitabın ikinci baskısı 2009 yılında 72 sayfa olarak Sivas'ta çıkmıştır. "Sivas Yöresinde Giyim Kuşam" adlı kitabı İsmail Hakkı Acar, Yücel Yönel ile birlikte 2009 yılında 64 sayfa olarak Acar Basım ve Cilt San.- İstanbul'da çıkartmışlardır. "Her Yönüyle Zara" adlı kitap 2013 yılında 264 sayfa olarak Portakal Baskı-İstanbul'da çıkmıştır.

İsmail Hakkı Acar'ın dergide 25 adet yazısı bulunmaktadır. Nasıl yazmaya başladığı görüşme kayıtlarında mevcuttur. Bu yazıları şunlardır:

Gelenekler başlığı adı altında “Zara Folklorundan Seçmeler” adlı ilk yazısında yapılması uygun olan- olmayan inanışlardan bahsetmiştir. (SF 1973g: 6). Zara Folkloru başlığı adı altında “Zara’da Mahalli Kelime ve Deyimler” adlı konuyu çalışmış, Zara ağzında kullanılan kelimeleri toplamıştır. (SF 1973h: 5-6). Yine aynı başlık altında “Dikilitaş Efsanesi” adlı konuyu yazmıştır. Kavuştukları gün ölen gelin ile damadın kabirlerinin bulunduğu bölgenin hikâyesidir. (SF 1973i: 5). “Zara Çocuk Oyunları” (SF 1973i: 5) ve “Zara Çocuk Oyunları 2” (SF 1974a: 8-9) konularını çalışmıştır. Zara Folkloru başlığı adı altında “Dünür Gitme ve Gelin Getirme Üzerine Çeşitli İnanışlar” (SF 1974b: 5), “Dertlere Deva Olan Ziyaretler” (SF 1974c: 4), “Zara’da Mahalli Kadın Oyunları” (SF 1974ç: 15), “Zara’da Mahalli Kadın Oyunları” (SF 1974d: 9) konularını yazmıştır. “Zara ve Çevresinde Mahalli Giysiler” adlı konuyu yazmıştır. Bu yazıda kadın ve erkek giyimlerini gösteren iki adet fotoğraf eklemiştir. (SF 1974f: 8-10). “Zara’da Dualar ve Beddualar” başlığıyla ilçenin temenni cümlelerini toplamıştır. (SF 1974h: 8-9). Halk Ses Sanatçılarından “Zaralı İnce Halil” adlı şahsı anlatmıştır. (1974i: 6-7). “Zara ve Çevresi İle İlgili Efsaneler” (SF 1974i: 5-6), “Zara Halk Meteorolojisi” (SF 1974j: 3) konularını çalışmıştır. Dertlere Deva Olan Ziyaretler başlığı adı altında “Şeyh Merzuban” adlı şahsı anlatmıştır. (SF 1975a:7-8). Daha sonra yine Zara Folkloru başlığı adı altında; “Zara Manileri” (SF 1975b: 12). “Bilmeceler” (SF 1975d: 8-9). “Tekermeler” (SF1975f: 12-13). “Ayrılık Üzerine Manileri” (SF 1976b: 20). “Ağıtlar” (SF 1976c: 20-21). “Ağıtlar 2” (SF 1976ç: 13). “Taşlama ile İlgili Efsaneler” (SF 1976f: 9-10). “Zara’da Sünnet Düğünleri” (SF 1977a: 14) konularını çalışmıştır. Bilinmeyen Halk Şairleri: “Abulgafur Kılıç” (SF 1975h: 13) adlı kişiyi anlatmıştır. Son olarak da özel sayıda “Talibi Coşkun Folklorcularla” (SF 1976g: 16-17) adlı yazı yazmıştır.

2.1.1.5. Müjgân Üçer: Hayatı, Sivas Folklorundaki Yayınları ve Diğer Yayınları

Müjgân Üçer Eczacı ve yerel folklor araştırmacısıdır. 1940 yılında Sivas'ta doğmuştur. Kazım Arslan ile Sıdika Hanım'ın kızıdır. Babasının görevli olduğu Eskişehir'de İlkokulu 1952 yılında, ortaokulu 1955, liseyi de 1958 yılında Adapazarı'nda bitirdi. İstanbul Üniversitesi Eczacılık Yüksek Okulu'ndan 1963 yılında mezun oldu. Devlet hizmetindeki görevi Sivas Devlet Demiryolları 4. İşletme Müdürlüğünde sorumlu eczacılık olarak görev yaptı. 1969 yılından itibaren 35 yıl serbest eczacılık yaptı. Evlidir ve üç çocuk annesidir. Folklor ve etnografya konularında araştırmalara özellikle tıbbi folklor ürünlerini derleyerek başladı. İlk araştırması Peganum Harmalal'dır. 1962'den beri başta Sivas Folkloru, Türk Folkloru, Erciyes, Revak, Bilge, Erdem ve Cumhuriyet Üniversitesi Tıp fakültesi dergilerinde yazdı. Şimdilerde ise Hayat Ağacı dergisinde yazmaktadır. Sivas ile ilgili doğum, sünnet, evlenme, geleneksel beslenme kültürü ile hamam adetlerini ayrıntılarıyla inceledi ve yayınladı. 15 seneden beri Türkiye'de düzenlenen uluslararası folklor ve halk edebiyatı kongrelerinin çoğuna davet edildi ve sunduğu bildiriler ilgi ile izlendi. Cumhuriyet Üniversitesi'nde 18 yıl Tıp Tarihi dersleri de veren Üçer, halen folklor araştırmalarına yönelik çalışmalar sürdürmektedir. (Aslanoğlu 2006: 531).

Müjgân Üçer'in yayımlanmış kitapları şunlardır: 1992 yılında "Sivas Halk Mutfağı" adlı kitabını 119 sayfa olarak Sivas'ta çıkartmıştır. 1993 yılında "M. Mesut Hocaoglu Hayatı Şiirleri Mezar Taşları İçin Yazdığı Kitabeler ve Şiirlerinden Seçmeler" adlı kitabı 163 sayfa olarak İstanbul'da çıkartmıştır. "Nâmeler, Emekli Muallim Feyzullah Demiray'ın Hayatı ve Şiirleri" adlı kitabı 1996 yılında 227 sayfa olarak Ankara'da çıkartmıştır. 1998 yılında "Atalar Sözü Yerde Kalmaz Sivas'ta Sözlü Gelenek" adlı kitabı 377 sayfa olarak İstanbul'da çıkartmıştır. 2001 yılında "Divriği'de Mutfak Kültürü" adlı kitabı Fatma Pekşen ile birlikte 312 sayfa olarak Sivas Hizmet Vakfı tarafından çıkartmışlardır. "Anamın Aşı Tandırın Başı Sivas Mutfağı" adlı kitabını 2006 yılında Kitabevi yayınlarından 720 sayfa, 89 fotoğraf olarak İstanbul'da çıkartmıştır. "Göldağı'nın Güldestesi Arapgir Mutfağı Gelenek Göreneklere ve Sözlü Kültürü" adlı kitabı 2008 yılında Suna Ertekin Akkaya ile birlikte Sivas'ta 254 sayfa 32 fotoğraf

olarak çıkartmışlardır. “Mani Benim Ezberim Sivas ve Çevresinden Maniler” adlı kitabı Fatma Pekşen ve Murat Türkyılmaz ile birlikte İstanbul’da 2009 yılında Kitabevi yayınlarından çıkartmışlardır. “Aslan Burcundan Yükselen Selçuklu Kartalı Divriği” adlı kitabı Fatma Pekşen ile birlikte Sivas’ta 2010 yılında 472 sayfa olarak çıkartmıştır. Müjgân Üçer adına Tekin Şener ve Mehmet Ali Erdoğan 2011 yılında “Müjgân Üçer’e Armağan” adlı 531 sayfa bir kitap çıkartmışlardır. Bu kitapta onun için hazırlanan bibliyografyaya göre Üçer’in Sivas Folkloru dergisinde yazdığı 51 yazısı da dâhil olmak üzere, dergilerde yayımlanmış toplam 332 çalışması vardır. Sivas Folkloru dergisinde en çok yazı yazan yazardır. Toplam 51 adet yazısı bulunmaktadır. “Folklorumuzda Gül” Sivas Folkloru dergisinde yazdığı ilk yazıdır. ‘Her adam bir olmaz, Her çiçek gül olmaz.’ diyerek yazısına başlamıştır. Gül ile ilgili hikâye anlattıktan sonra Gül ile ilgili konulan isimleri yazmıştır. (SF 1973b: 3-5). Tıbbi Folklor başlığı adı altında “Sağlık ve Hastalık Üzerine” adlı konuyu yazmıştır. (SF 1973c: 7-8,21). “Madımak” adlı konuyu çalışmıştır. Madımak, Sivas ve çevresinde yetişen bir bitkidir. Bu bitki Sivas halkı ile bütünleşmiş, Sivas halkının evinde, sofrasında hatta türkü ve halk oyunlarında yer etmiştir. (SF 1973d: 3-6). “Üzerlik” adlı konuyu yazmıştır. Üzerlik de tıpkı Madımak gibi Sivas yöresinde yetişen bir bitkidir. (SF 1973e: 3-6). “Halk Hekimliği” konusunu çalışmıştır. Sivas ve çevresinde kullanılan halk ilaçlarından bahsetmiştir. (SF 1973f: 3-6). “Ocaklar” (SF 1973g: 3-5) konusunu yazmış bir sonraki sayıda da bu yazının devamı olarak “Ocaklar 2” (SF 1973h: 3-4) başlığıyla aynı konuyu çalışmıştır. Kaybolan Bir Zanaat başlığı adı altında 1950’lerde çok kullanılan, terlik çeşitleri olan “Takunya, Tıktık ve Nalınlar” konusunu yazmıştır. (SF 1973i: 6-8). Bir Ramazan Âdeti başlığı adı altında “Horoz Şekerleri” adlı konusunu çalışmıştır. (SF 1973i: 8-9). Gelenekler başlığı adı altında “Memmecim” konusu yazılmıştır. Memmecim, arefe günü çocukların komşuları gezerek şeker toplamasıdır. Bu esnada yapılan uygulamaları anlatmıştır. (SF 1974a: 9). Tıbbi Folklor başlığı adı altında “Halk Hekimliğinde Bazı Tedavi Usulleri” (SF 1974c: 5-6,23) ve aynı ana başlık adı altında “Gürün’de Halk Hekimliğine Ait Bazı Uygulamalar” konularını çalışmıştır. (SF 1974ç: 8-9). Halk Hekimliği başlığı adı altında “Attar ve Attariye Çeşitleri 1” (SF 1974f: 3-7,21). “Sivas’ta Attar Dükkânları, Şifalı Bitkiler ve Ev

İlaçları 2" (1974e: 3-6) adlı konularından sonra aynı başlık altında "Sivas'ta Attar Dükkânları, Şifalı Bitkiler ve Ev İlaçları 3" (SF 1974h: 3-6) ve "Sivas'ta Lokman Hekim" (SF 1974ı: 3-4) konularını çalışmıştır

Müjgân Üçer, Sivas Folkloru dergisinde 25 adet geçiş dönemlerinden olan doğum folklorunu çalışmıştır. Bunlar sırasıyla şunlardır: "Sivas'ta Doğum Folkloru-1" başlığıyla doğum folkloruna başlamış; gebelik, gebelikten önceki inanışlar ve beşik takımı konularını yazmıştır. (SF 1974i: 3-4). "Sivas'ta Doğum Folkloru-2" başlığında kısırılık konusunu yazmıştır. (SF 1974j: 4-5). Bir sonraki sayıda da kısırılık konusunun devamını getirmiştir. (SF 1974a: 4-6). "Sivas'ta Doğum Folkloru-4" başlığında gebelik ve gebeliğin anlaşılması konularını anlatmıştır (SF 1975b: 5-7). "Doğum folkloru 5" yazısında da gebelik konusunun devamını anlatmıştır. (SF 1975c:7-8), "Sivas'ta Doğum Folkloru-6" başlığında çocuğun cinsiyet tayininde bazı inanış ve uygulamaları anlatmıştır (SF 1975ç: 4-7). "Sivas'ta Doğum Folkloru-7" başlığında doğuma hazırlık konusunu çalışmıştır (SF 1975d: 4-7). "Sivas'ta Doğum Folkloru-8" başlığında, doğum ve sonrası adetlerini anlatmıştır (SF 1975e: 5-6). "Sivas'ta Doğum Folkloru-9" başlığında lohusaya yapılan işlemler ve lohusalık ile ilgili inanışları anlatmıştır (SF 1975f: 7-9). Bir sonraki yazıda lohusa sütünün bol olması için yapılan işlemleri anlatmıştır (SF 1975g: 9-10). "Sivas'ta Doğum Folkloru-11" başlığında lohusalıkla ilgili diğer inanışlara değinerek al basması ve kırk basması konularını anlatmıştır (SF 1975h: 5-9). "Sivas'ta Doğum Folkloru-12" başlığında gebelikte düşük ve önlenmesi konusunu çalışmıştır (SF 1975ı: 4-7). "Sivas'ta Doğum Folkloru-13" başlığında ebelik ve ebeler konularını çalışmıştır (SF 1975i: 4-6). "Sivas'ta Doğum Folkloru-14" başlığındaki konuda doğumdan sonra çocuklara yapılan işlemlerden bahsetmiştir. (SF 1975j: 8-9). "Sivas'ta Doğum Folkloru-15" başlığında kırklı çocukla ilgili çeşitli uygulama ve inançlar konularına değinmiştir (SF 1976a: 5-7). "Sivas'ta Doğum Folkloru-16" başlığında da bir önceki sayfada bahsettiği kırklı çocuklar konusuna devam etmiştir (SF 1976b: 6-8). Sivas'ta Doğum Folkloru-17 de çocuğun kırklanması olayı anlatılmıştır (SF 1976c: 11-13). "Sivas'ta Doğum Folkloru-18" de yaşamayan çocuk konusundan bahsetmiştir (SF 1976ç: 6-7). "Sivas'ta Doğum Folkloru-19" da beşik takımı, çocuğun kundaklanması ve höllük konularını

anlatmıştır (SF 1976d: 8-9). “Sivas’ta Doğum Folkloru-20” başlıklı konuda çocuğun büyümesi ve hareketleriyle ilgili inançlardan bahsetmiştir (SF 1976e: 8-10). “Sivas’ta Doğum Folkloru-21” de çocuğun sevilmesiyle ilgili inançlar konusunu anlatmıştır (SF 1976f: 10-12). “Sivas’ta Doğum Folkloru-22-23” başlığında çocuklarla ilgili nazar değme, inançları ve önemli uygulamalar ile nazarlıklar konularından bahsetmiştir (SF 1976h: 8-10). “Sivas’ta Doğum Folkloru-24” de çocukların beslenmesi folklorunu anlatmıştır (SF 1976i: 12-13). “Sivas’ta Doğum Folkloru-25” başlığında çocuk uyutma beşik ve salıncak konularını anlatmıştır (SF 1976i: 10-12). “Sivas’ta Doğum Folkloru-26” da ninnilerden bahsetmiştir (SF 1976j: 8-12). “Sivas’ta Doğum Folkloru-27” de çocuk hastalıklarından bahsetmişlerdir (SF 1977a: 8-10). “Sivas’ta Doğum Folkloru-28” de bir önceki sayıda bahsettiği çocuk hastalıklarının devamı olarak hastalıklardan sonra yapılan işlemlerden de burada bahsetmiştir (SF 1977b: 8-10). Müjgân Üçer’in doğum folkloru yazıları bu kadardır. Doğumdan sonra bir ara geçiş dönemi olarak Sivas’ta ve Anadolu’da sünnet geleneklerinden 6 yazıyla bahsetmiştir. Bu yazıları şunlardır: “Anadolu’da ve Sivas’ta Sünnet Gelenekleri ve Kirvelik” başlığıyla sünnete giriş yaparak sünnetin tarihçesini anlatmıştır (SF 1978c: 10-12). Aynı başlığın ikincisinde sünnete hazırlık safhasını anlatmıştır (SF 1978ç: 12-14). Aynı başlığın üçüncüsünde sünnetin yapılışından bahsetmiştir (SF 1978d: 13-15). Bu başlığın dördüncüsünde Bektaşî ve Alevilerdeki sünnet törenlerinden bahsetmiştir (SF 1978e: 6-7). Beşincisinde Sünnetçilerden ve Abdallardan bahsetmiştir (SF 1978f: 9-11). Altıncı da kirvelik uygulamalarından bahsetmiştir. (SF 1978g: 9-11). Müjgân Üçer sünnet ve kirvelik konularını da bitirdikten sonra yeni bir yayın duyurusu ile “Halk Hekimliğinde ve Tıp Tarihinde Yılan” adlı konuyu çalışmıştır (SF 1978i: 15-17). Üçer’in bu dergideki son yazısı “Sivas’ta Evlenme Gelenekleri” adlı konuyla geçiş dönemlerinden evlenmeye geçtiğini bildirmiş; ancak bir sayı yazabilmiştir (SF 1979b: 14-15). Derginin isim değişikliğine gitmesiyle Türk Folkloru dergisinde bu geçiş dönemleri serisini yazmaya devam etmiştir.

2.1.1.6. Hayrettin İvgin: Hayatı, Sivas Folklorundaki Yayınları ve Diğer Yayınları

Bu zamana kadar görüşme yapılan yerel folklor araştırmacıları Sivaslı oldukları için, buna göre değerlendirme yapmış olabilirler. Çalışmanın tarafsız yayıncılık ilkesine uymak adına Sivaslı olmayan, Sivas Folkloru dergisinde yazan bir folklor araştırmacısı Hayrettin İvgin ile de görüşme gerçekleştirilmiştir.

Hayrettin İvgin'in hayatı hakkındaki bilgilere kendi kitaplarından şu şekilde ulaşılabilir: "1948 yılında Samsun'un Vezirköprü ilçesinde doğdu. İlk ve ortaokulu vezirköprü'de okudu. 1961 yılında Kuleli Askeri Lisesini bitirdi. Kara Harp Okulu son sınıfınfan 1963 yılında ayrıldı. Gazi Eğitim Enstitüsü Edebiyat bölümünden 1966'da mezun oldu. Daha sonra Anadolu Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünde lisansını tamamladı (1991). Sungurlu Lisesi, Hereke Lisesinde Edebiyat Öğretmenliği ve Müdürlüğü yaptı. (1966-1974). MEB'nda; Mektupla Öğretim Merkezi, Yaygın Yüksek Öğretim Kurumu, Planlama-Programlama ve Değerlendirme Dairesi gibi birimlerde; Şube Müdürlüğü, Daire Başkan Yardımcılığı ve Daire Başkanlığı görevlerinde bulundu. (1974-1978). Bir süre; Mektupla Öğretim Okulunda Müdürlük ile Açık Yüksek Okul'da Müdür Yardımcılığı ve Edebiyat Öğretmenliği yaptı. (1978-1979). Kültür Bakanlığında; Millî Folklor Araştırma Dairesi Başkan Yardımcılığı görevlerinde bulunmuştur." (İvgin 2005). Hayrettin İvgin'in Sivas Folkloru dergisinde 14 çalışması bulunmaktadır. Bu çalışmalarını Çorum'un Sungurlu ilçesinde öğretmenlik ve müdürlük yaptığı süre içerisinde yapmıştır. İvgin, o sıralarda 25 yaşında, yeni yerel folklor araştırmacısıdır. Yerel folklor araştırmacısı olmasını hocası Prof. Dr. Şükrü Elçin istemiştir. Bütün bunları görüşme esnasında anlatmıştır. İbrahim Aslanoğlu'na Sivas ili dışında da yazmak istediklerini söylemişlerdir. İbrahim Aslanoğlu bunu kabul ederek, Sivas Folkloru dergisinin son 3 yılında Sivas ili dışındaki başka il-ilçe ve köyler hakkında çalışılmış yazılara da yer vermiştir. İvgin'in Sivas Folklorundaki ilk yazısı 1977 yılında yayınlanmıştır. "Âşık Sefil Ali" isimli yazısıdır. Sefil Ali, Çorum'un Sungurlu ilçesine bağlı Yazır köyünde doğmuş, çobanlık yapmış, ümmi Alevî- Bektaşî aşığıdır. Onun yaşadıklarını anlatmış ve onun şiirlerine yer vermiştir. (SF 1977f: 23-25). "Kişileri Hayvan

Olan Fıkramsı Atasözleri” başlıklı yazısı Sivas Folkloru dergisinde ilk olarak çalışılmıştır. Bu konu hakkında çalışanların künyesi verilmiştir. Saim Sakaoğlu’nun bu konuda yaptıkları anlatılmıştır. (SF 1977g: 10-11). Bir Halk Hikâyesi başlığı adı altında Leyla ile Hacı Ali adlı derleme çalışma yapmıştır. Bu derlemeyi Sungurlu’nun Akpınar köyünde 1969 yılında bir öğrencisi aracılığıyla derlemiştir. (SF 1977i: 19-20). “Halk şiirinde İhlâs Sûresi” başlıklı yazısında şiirlerde geçen sûreleri yazmıştır. Dini içerikli konuların şiirler üzerinden örnek verilerek yapılması da Sivas Folkloru dergisinde yapılan ilk çalışmadır. (SF 1978a: 17-18). “Ortaoyunlarında Mani ve Maniye Ayak Vermek” başlıklı yazısında, Pişekâr ve Kavuklu arasında geçen konuşmadan hareketle bu konuyu yine ilk olarak kendisi çalışmıştır. (SF 1978d: 16-17). 1978 yılında 65-66- 67 ve 69. sayılarda seri halinde olmak üzere “Sungurlu Atasözleri” adlı 4 yazı derlemiştir. Öztelli özel sayısı için, “Sivas Folklorunda Cahit Öztelli” başlıklı yazı yazmış, onun yazılarını ele almıştır. (SF 1978d: 15). Halk Pınarından Damlalar başlığı adı altında “Âşık İsmail” adlı şahsın hayatını ve şiirlerini anlatmıştır. (SF 1979a: 19-20). Sungurlu’dan Bir Türkölü Hikâye başlığı adı altında “Tandır Gelin” adlı hikâyeyi Sungurlu’dan 90 yaşındaki Omargan Özkul tarafından derlemiştir. (SF 1979ç: 20). Bu dergideki son çalışması da bir masaldır. Bir Çorum Masalı başlığı adı altında “Turunç Güzeli” adlı hikâyeyi derlemiştir. Bu masalı Çorum’un Alaca kazasında 1970 yılında ümmi olan 70 yaşındaki Emine Sancak’tan derlemiştir (SF 1979d: 18-19).

Hayrettin İvgin’in diğer yayınları şunlardır: “Âşık Sıtkı Pervane” (1976). “Âşık Tahiri Hayatı ve Bibliyografyası” (Nail Tan ile birlikte 1978). “Âşık Veysel’e Deyişler” (İ. Ü. Nasrattınoğlu ile birlikte 1978). “Zileli Âşık Fedaî” (M. Yardımcı ile birlikte 1984). “30. Kuruluş Yıldönümünde Folklor Araştırmaları Kurumu” (1987). İhsan Hınçer Türk Folkloruna Hizmet Ödülü’nü almaya hak kazanmıştır (1987). “Zileli Âşık Sefil Necmi (M. Yardımcı ile birlikte 1988). “Dost İline Götür Beni (Âşık Yoksul Derviş’in Hayatı ve Şiirleri 1989). “Dertler Üstüme (Âşık Yanık Umman Şiirleri 1988). “Yüzbin Oldu Yarelerim” (Âşık Yoksul Derviş’in Şiirleri 1989). “Geredeli Âşık Figanî” (1994). “Eski ve Yeni Karagöz Oyun Metinleri” (M. Özler ile birlikte 1996). “Zileli Âşık Ceyhuni” (M. Yardımcı ile birlikte 1996). “Türk Halkbilimi ve Halk Edebiyatında Görüşler” (1996). “Bir Şah Olsam

Hükmeylesem Cihana" (Âşık Kul Ahmet'in Hayatı ve Şiirleri 1998). "Gönlüm Kanatlandı" (Âşık Çoban Hüseyin Hayatı ve Şiirleri 1998). "Âşıklar Dünyasında" (Antoloji, A. E. Bozyiğit ve H. Çemrek ile birlikte 1998). "Vezirköprü Halk Kültürü Derlemeleri" (1998). "Karagöz ve Kukla Sanatımız" (2000). "Nail Tan Biyografisi" (2003). "Anadolu Halk Hikâyeleri" (2003). "Kalecikli Âşık Miratî" (A. E. Bozyiğit ile birlikte 2004).

2.1.2. Yerel Folklor Araştırmacılarının ilk Dönemi

Sivas Folkloru dergisinde yazan yerel folklor araştırmacılarına "yerel folklor araştırmacısı olmaya nasıl başladınız, sizi yazmak veya araştırma yapmak için etkileyen sebepler nedir, daha sonra Sivas Folkloru dergisinde yazmaya nasıl başladınız?" diye sorulduğunda verdikleri cevaplar şunlardır:

Doğan Kaya: "Şimdi yazma aşkı ben de vardı her zaman. İlk derlememi ben lise birinci sınıfta yazdım. Annemle babaannem kavga ediyorlardı. Gelin-kaynana kavgası. Ben köşeye oturdum onların kavgasını yazdım bir buçuk saat sürdü. Ertesi gün ikisine söyledim ikisi de inkâr etti, tabi o yazıyı yayımlamadım. Ha diyorum ki içimde varmış demek ki böyle bir şey. Daha sonra ilk yazım benim Türk Folkloru Araştırmaları dergisinde çıktı fakülte iki de öğrenciydim. Köyüme gittim, kalın pillerden 8 tane pil ve teyp aldım yanıma. Annesi vefat etmiş, annesinden bu bilgileri öğrenmiş çok da iyi anlatan birisinden derleme yaptım. Kendisine de Orucun Abdulla derlerdi, ondan Bey Böyrek hikâyesini derledim, Türk Folkloru dergisinde de yayımladım, yaklaşık üç sayı sürdü. Güzel, hoş bir metindi bana göre. İyi ki yapmışım. Ama ne oldu biliyor musunuz? 8 gün sonra bu adam felç oldu, eğer ben derlemeyi yapmasaydım onunla birlikte gidecekti, çünkü ağzı da konuşamıyordu zaten bir sene sonra vefat etti. Sonra yine bizim köye gittim, fakülte ikinci sınıfta öğrenciyim, manileri derleyeceğim. Tabi manilerin de 100 de 90'ı cinsellik taşıyor. Kızlar utanıyor, kapının arkasına geçip söylüyorlar ben de delikanlıyım. Sonra dedim "siz yazın ben yarın gelir alırım" dedim. Ama ne oldu 304 tane gün yüzü görmemiş orijinal mani derledim. İlk yazım da odur benim. Mahalli ağzı ile derledim:

“ileyinen kalayı,
Oturlar dolayı,
yar sevmesini bilmir
Onun da var golayı.”

Bizim köy Azeri Türkçesi ile konuşur, Karakalpak Türklerinden olduğu için,

“ileyende duz olsam
Goca evde gız olsam
Yâr kapıdan geçende
Evde yalnız olsam.”

“ileyende bulguram
çatık gaşına vurguna
çatık gaşının oralarda
mehlelere sürgünem”

folan gibi manileri iyi ki yayımlamışım, şimdi bunların yüzde ellisi toprak oldu. Çoğu da babaanne anneanne, hafıza kaybı yaşayanlar. Yani yapılan kalıyor. Kültüre hizmet budur. Çünkü “Söz uçar yazı kalır”, “Hatırda kalmaz satırda kalır”, “Âlim unutmuş, kalem unutmamış” bunlar çok önemli mesajlar bize.” (Kaya 2017) şeklinde açıklama yaparak nasıl yazmaya başladığını anlatmıştır. Yerel folklor araştırmacısının içinde oluşan merak güdüsü ile zamanla araştırma yapmak hevesine girdiğini sonra da bu hevesin bir tutkuya dönüştüğünü ve bu işte uzmanlaştığına tanık olunmuştur. Yerel folklor araştırmacısı araştırmalarına önce ailesinde sonra mahallesinde sonra köyünde sonra ilçesinde, sonra ilinde daha sonra da tüm Türkiye’de yapmıştır. Doğan Kaya da bunun örnekleri görülmüştür. Demek ki folklor çalışmaları önce yakın çevrede başlar sonra uzağa gider.

Faruk Aburşu’ya yazmaya ilk nasıl başladığı sorulduğunda verdiği cevap şuydu: “İbrahim Aslanoğlu ile ben zaten tanışıyordum. Ben Elâzığ Keban da öğretmendim. Bu sebeple pek fazla yazı yazamadım. Ama Aslanoğlu, Doğan

Kaya olsun, Müjgân Üçer olsun bizi devamlı teşvik ediyordu bir şeyler yazmak için. Hatta şöyle, eski bazı cönklerden bulduğum şeyleri İbrahim Aslanoğlu ile paylaştım. Müjgân abla bizim komşumuzdu, onun yazma tutkusu bizi de heveslendiriyordu. Yaz tatillerinde babamın yanında olmam nedeniyle ondan çok şey öğrendim, babam kasaptı. Esnaf dükkânının kirli yağlı meslek olması üzerine pek fazla oturup sohbet etmeye konuşmaya fırsat yoktu. Dolayısıyla pek fazla yazamadım. Sanıyorum dört tane yazım var. Bir ağıt var. Annemden derlediğim bir masal var. Ki annemin o zamanlarda böyle masal dağarcığı çok iyiydi hafızası da iyiydi oturup onu teybe alıp daha sonra yazmak imkânım, oldu ama yazamadım.” (Aburşu 2017). Kendisi görev nedeniyle uzakta olduğu için ve yoğun çalıştığı için yazamadığını, bunun için de pişmanlık duyduğunu belirtmiştir. Diğer yerel folklor araştırmacılarının birbirlerini, Sivas Folkloru adına yerel folklor araştırmacılığı yapmaya teşvik ettikleri görülmüştür zaten onlar için folklorla hizmet, memlekete hizmet etmek demektir.

İsmail Hakkı Acar’a “yerel folklor araştırmacısı olmaya nasıl karar verdiniz, yazmaya nasıl başladınız” diye sorulduğunda verdiği cevap şu şekildeydi: “Nasıl yazmaya başladığımı kısaca anlatayım. 60’lı yıllarda Balıkesir’de Edebiyat bölümünde okurken rahmetli hocam, Seyit Ahmet Arvâsi artık bende ne buldu ne gördüyse yazmamı teşvik etti. Özellikle o zaman 60’lı yılların en popüler gazetelerinden Yeni İstanbul gazetesi vardı, İstanbul da yayımlanan bu gazeteye bana yazı yazdırır, gönderir, yayımlattırırdı. Öylece bende bir yazma hevesi başladı. Gelirken ben Sivas’a sömestr tatilinde hocam bana dedi ki: “İsmail git, İzzettin Keykavus’a benden Fatiha oku” dedi. Benim 1. İzzettin Keykavus’un Sivas’ta yattığından haberim yok o zaman. Coğrafya hocam da: “Madem Zaralısın, Tödürge gölünün özelliğini biliyor musun?” dedi. “Hayır, bilmiyorum” dedim. Dedi ki: “Suyu çok kirli olmasına rağmen, içinde balık üreyen, Türkiye’de iki gölden birisidir” dedi. Ben utandım. Memleketimi tanımamaktan dolayı. Düşünün ki bir İzzettin Keykavus gibi sultanın Sivas’ta yattığından haberim yok, üstelik ben üniversite öğrencisiyim. O zaman ahdettim Sivas için çalışmaya... 1970 yılında 4 yıllık öğretmenken Zara Lisesi’ni açmakla görevlendirildim. O zaman Adalet Bakanı Yusuf Ziya Önder vardı, Zaralıydı. Oraya bir lise açma emri çıkarmıştı beni de görevlendirdiler ve ben

memleketime geldikten sonra 22 yıl Zara'da çalıştım. Öğretmenlik, İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü yaptım. Bu benim için bir şanstı. Memleketi önce Zara'dan tanımaya başladım. Sonraları Sivas'a yayıldım. 1973 yılıydı, iyi hatırlıyorum. Ben Zara Lisesinde görev yaparken bir yaz tatiliydi, İbrahim Aslanoğlu rahmetli geldi. Dedi ki: “sen Zara ile ilgili bir şey yazıyormuşsun hocam?” dedi. “Yazıyorum kendi çapımda, araştırıyorum daha pek bir yerde yayımlanmadı” dedim. “Ben dergi çıkarıyorum haberin yok mu?” dedi. Yani bir beş altı sayı çıkmış, bugüne kadar haberim yok benim. Dolayısıyla “yazı yazar mısın?” dedi. “Hay hay sevinirim” dedim. Çünkü ben araştırmalarımın özellikle bir yerde çıkmasını istiyorum. Tanıştık benim hayatımda da bu bir dönüm noktası oldu. Gerçekten araştırmalarıma ayrı bir yön verdim. Ki bu İbrahim Aslanoğlu sayesinde. Daha sonra 74 yılında Folklor araştırmacıları kursu diye Kültür Bakanlığı bir kurs açtı. Ona da çağırdılar ve orada işi, araştırmacılığın aslını öğrendim, daha bilimsel açıdan olaya baktım, ondan sonra araştırmalarımı daha verimli hale getirmiş oldum. Allah rahmet etsin Aslanoğlu sayesinde hevesle, o zaman gençtim, yazı yazdım, tabi hoşuma gitti yazı yazmak da. Sık sık görüşürdük rahmetli ile. Bana bir takım tavsiyeleri olurdu, “bak şöyle şöyle araştır, şunu da araştır, bunu da araştır” derken öyle bir zaman geldi ki, ben Zara'da öğretmenlik yaparken Cumartesi-Pazar hiç durmadım. Bir heybem vardı benim, sırtıma attım, elimde bir sopam vardı o zaman 70'li yıllar öyle pek araba gitmez, köy yolları düzgün değildi zaten ve öyle bir hale geldi ki hangi köyde bir düğün dernek olsa bensiz yapmazlar beni çağırırlardı, ben de orada gördüklerimi duyduklarımı not alırdım, yazardım. Zaten vatandaşa elinizde bir teyp ya da şimdiki teknoloji ile telefonla konuş deseniz konuşmuyor. Ben onların anlattıklarını, önemli kısımları onlara sezdirmeden, avucuma yazardım kalemle oynuyor gibi. Herkes gece yattıktan sonra sabaha kadar ben onları defterime kaydederdim. Ve öyle öyle ben çevremi araştırdım. Araştırdıkça bir hazinenin olduğunu gördüm. Özellikle köylerde daha tutuculuk var, eskiye bağımlılık var. Bir düğün dernek, bayramda kesinlikle herkes sandığından kıyafetini çıkarır, bohçasını çıkarır giyer ve özellikleri neyse bu yörenin bazı gelenekleri işte onları yerine getirirlerdi. Ben hep de bu yörenin toplantılarında bulundum. Bulunduklarımı da sürekli yazdım. Ama yazarken tabi rahmetli İbrahim

Aslanoğlu'ndan da çok büyük destek aldım. Gerçekten yani oturduğum yerden yazmadım. Onların hepsini herkes yatarken gece yatağımın içinde yazdım. Ve onları düzenledikten sonra baktım ki yavaş yavaş olgunlaştı belki biraz acele ettim, ilk kitabım Zara ile ilgili, 1975 yılında yazdım. Onun da şöyle bir sebebi vardı. Konya eğitim fakültesinde okuyan bir öğrenci dedi ki: “Hocam şu araştırmaları ver de, bizim hocamızda bana görev verdi, ben bunlardan faydalanayım” dedi, ben de “al” dedim. Defterlerimi aynen verdim. Bu almış hocasına götürmüş. Orada hocası görünce bunları demiş ki: “Kadir gel bunları ikimiz basalım.” Ben de bunları duyunca, bana saf saf söyledi Kadir, bizim hocamız böyle dedi diye, ben de hemen elinden aldım ve doğru matbaaya gittim, kopyalarını aldılarsa onlar benden önce basabilirler, kitap ve bilgiler onların olmuş olur diye, biraz aceleye getirdim. Ama ondan sonra özellikle 2013'te en son Her Yönüyle Zara diye bir kitap yazdım, araştırmalarımın aslı orada ve gerçekten çok büyük hazineler hala var. Özellikle giyim-kuşam çok çok ayrı bir dal, bir bölüm, bir alan diyelim. Ayağındaki çoraptan bu kadının sözlü, nişanlı ya da dul ya da bekâr-evli, çocuğu var çocuğu yok olduğu biliniyordu. Başını bağlama şeklinden kaynana olup olmadığını gelin olup olmadığını çocuğunun, özellikle oğlu olup olmadığını anlıyorum. Bir erkeğin giydiği yelekten, ayağındaki çorabının motifinden sosyal konumunu anlayabiliyorum. Hatta öyle bir çorap motifi var ki “ben dulum kismetim çıkarsa yeniden evlenmek istiyorum” anlamına geliyor. Mesela, bugün insanların hamile olduğunu söylemesi gayet normal ama o zaman öyle değildi. Yan yeritme çorabı giyerse gelin hamile olduğunu herkese bu şekilde duyuruyordu. Söylemesi ayıptı çünkü. Bunları öğrendikçe bunun içinde daldıkça ben devam ettim. Hala bugün bile geçen hatta ben Koyulhisar'ın bir köyünde idim festival vardı. Hala araştırmam hala duvardaki heybenin motifi ile ilgilenirim. Yan yastıktaki halı motifleriyle ilgilenirim. Ve onları çözmeye çalışırım zaten şu anda bilen de pek kalmadı pek fazla. Yaşlı kadınlarımız köyde kışın o çorapları, heybeleri ya da cüzdanları yaparlar toruna hediye verirler, onların ayrı bir kültür olduğuna inananlardanım. O konuya eğildim son yıllarda (ACAR 2017). Bir yerel folklor araştırmacısının hocasının teşviki ile memleketinin kültür hazinesini fark etmesi sonucunda halkbilimine yönelerek bilim icra ettiğine tanık olunmuştur.

Musa Demirci, Ziraat Mühendisi olduğu için il, ilçe ve köylerde müdürlük, müfettişlik yapmıştır. Bu sırada zaten İbrahim Aslanoğlu ile tanıştığını, Aslanoğlu'nun kendisini yazmaya teşvik ve ısrar ettiğini şu şekilde söylemiştir: “İbrahim Aslanoğlu'nun bir özelliğı de folklorla biraz ilgi duyan insanların yakasını bırakmamasıydı. Benim de ilgilendiğimi meraklı olduğumu fark etti ve beni de bırakmadı. Ben Ziraat müdürlüğünde ziraat mühendisi olarak çalışıyordum haftada bir iki defa ziyaretime geliyordu konuşuyorduk. Teşvik ediyordu, kendisi çok meraklı olduğu için o teşvik beni, böyle istemeden o taraflara götürüyordu. Sonra meslek de ziraat mühendisliğı olunca köylere kentlere gidiyorsunuz enteresan şeyler yakalıyorsunuz. Yakaladıklarımı da o teşvikler sayesinde yazmaya başladım.” Musa Demirci de yerel folklor araştırmacılığına Aslanoğlu sayesinde başlamış 10 yazı yazmış, daha sonra Kahramanmaraş'a atanınca, İbrahim Aslanoğlu'ndan ayrılınca yazmayı bırakmıştır.

Müjgân Üçer, yerel folklor araştırmacılığına üniversite yıllarında öğrenciyken başlamıştır. Bunu da şu şekilde anlatmıştır: “ Ben İstanbul üniversitesinde okurken Tıp Tarihi ve Dermatoloji dersimize yani meslek ahlakı dersimize Ord. Prof. Dr. Ahmet Süheyl Ünver geliyordu. O şöyle söylerdi: “Folklor, hayatın şiiiridir, büyüklerinizden dinlediğiniz her şeyi yazın, bunlar size çok büyük zenginlik katacak hem de halkımızın kültürel zenginliğı kaybolmamış olacak, kaybolmaz” derdi. Ve hatta ben ona dedim ki: “Hocam âlim unutmuş, kalem unutmamış” dedim. “Aman ne güzel söz” dedi, “sen bunları bana yaz getir” dedi. Annemden, anneannemden, babamdan duyduklarımı bir defter doldurdum hocaya verdim. “Sen buna devam et. Çok önemli bir şey” dedi. Yani ben 1961 yılından beri halk kültürüne ait söz topluyorum. Sözlü kültür tabi bunlar efsaneler, deyimler, maniler, fıkralar yaşanmış olaylar, masallar da var tabi; ama ben daha çok gelenekler üzerine yoğunlaştım. Sözlü kültür verilerine. Çünkü gelenekleri ailede biliyorsunuz hanımlar yürütüyor. O bakımdan İbrahim Aslanoğlu hocamız bana demişti ki Sivas Folklorunu çıkaran, “nolur şairlerle sakın ilgilenme herkes halk şairleri yazıyor, çiziyor, sen geleneklerimiz üzerine yoğunlaş” dedi. Hakikaten de hocanın tavsiyesi çok iyi oldu. Süheyl hoca ile başladığım bu macera benim hayatımın dokusuna girdi. Ve ben o yıllardan beri yazdıkça ne kadar çok şeyi bilmediğimi ama ne kadar çok şey öğrendiğimi ve

daha ne kadar çok öğrenecek şey olduğunu anlıyordum. Mezun oldum, Sivas'a gelirken hocam dedi ki: "Kızım, Sivas'ta Tıp tarihi açısından da önemli bir eser var, İzzettin Keykavus'un yaptırdığı Darüşşifa, bu sene 800 yaşına giriyor, 1967 yılında 750 yaşında olacak" dedi. Ben 63'te geldim Sivas'a, üniversiteyi bitirince Devlet Demir Yollarında eczacı olarak göreve başladım. O ilgilen dedi, etrafında eski evler vardı hatta içi falan çok bakımsızdı, harap bir haldeydi, güzelim bina. Burada anıtlar derneğinde de ben ilgim olduğu için yönetim kuruluna girmiştım. Tabi insanları tanıyorlar kim nedir, vasfı nedir neyle ilgilenebilir? Yani siz kendinizi gösteriyorsunuz bu konuda, dolayısıyla o binayla da ilgilendim hem tarihi hem eczacılık tarihi hem de tıbbi folklor, bunlarla ilgili sadece sözlü gelenek değil bununla birlikte bütün folklorun, yani ulaştığım her şeyini yazmaya başladım. Zaten Atalar Sözü Yerde Kalmaz kitabımı görmüşsünüzdür, arada yedi bin söz var. 12. baskını hazırlıyorum şimdi çok yeni sözler, çok yeni ilaveler var. Zaten hocamın sözüyle başladım atasözü derlemelerine, sonra da devam ettim. Sivas'a geldim 63'te İbrahim Aslanoğlu'na söylemişler "işte bir eczacı hanım var, böyle meraklı falan" beni görmeye geldi, tanıştık falan "4 Eylül dergisi çıkarıyorum, bir yazı yollar mısınız" dedi. "İyi" dedim ben de ve Madımak hakkında bir yazı yazdım. Ben eczacı olduğum için Madımak'ın biyolojik olarak, botanik olarak daha doğrusu yazdım ama halk kültürü, manileri, oyunları ne biliyorsam Madımak hakkında yazdım. Hatta bir atasözü var, "Madımak et gibi gıdadır, şifa olsun diye yerler", bu Sivas atasözü. İşte bunları falan yazdım çok beğenmişti. Sonra 1973'te Sivas Folklorunu çıkarmaya başladı. Ve benden yazı istedi. Bende o ara babamın misafir fıkraları vardı, çok anlatırdı babam, onları yazdım verdim sonra bana halk ilaçları, halk inanışları filan tabi yazdıkça öğreniyorsunuz ve yazarken bu konularda neler yapılmış neler yazılmış onlara bakıyorsunuz. Yeni konular öğreniyorsunuz. Kayınvalidem, annem, babam, emem müthiş, tabi kitap onlardan yazılmış. Eczaneye gelen müşterilerden, hastalardan yazıp kâğıtları çekmeceye atıyordum artık. Sivas Folkloruna ben doğumla başladım. Sonra baktım ki tabi dergiye gelen yazılara, benim Sivas yemeklerini yazmam lazım. Müthiş. Yemekle ilgili inanılmaz atasözleri var. Onları yazmam gerekti, sonra evlenme törenlerini yazdım. İnşallah bunlar kitap olacak. Editör de bekliyor şimdi kitabın ismi "beşik, eşik, keşik". Ölüm ile ilgili

yazdığım dosyalarımı Nesrin Karaca'ya verdim. Sivaslıdır kendisi. O ikimizin adına bir yerde konuştu. Sonradan ben onu 2000 yılında Erdem dergisinde yayımladım. Ve ben o dergiyi görmedim biliyor musun? Torunum 10 yaşında “babaanne senin yazın var” dedi. Atatürk Kültür Merkezine telefon ettim; çünkü yayımlanmadı zannediyordum hepsini topladım, doğum ölüm evlenme şeklinde kitap olacak.

Görüşme yapılan bir diğer folklor araştırmacısı Hayrettin İvgin'dir. Kendisi yazmaya nasıl başladığını şu şekilde anlatmıştır: “Ben 1967 yılında Sungurlu'da öğretmen olarak tayin oldum. 1968 yılında aynı okulda müdür başyardımcısı oldum. Esas derlemele yapmaya Sungurlu ve köylerinde başladım. Sungurlu'nun gelenek ve göreneklerini, bütün halk ozanlarını, inanışlarını vs. derledim. O yıllarda aşağı yukarı Sungurlu'nun 137 köyü vardır. 137 köyün 80 kadarını gezdim dolaştım. Öğrencilerim bana cönkler getirdiler, halk ozanlarını ile ilgili. Çorum ve yöresi halk ozanlarının çokça yetiştiği bir bölgedir. Özellikle alevi- bektaşî ozanlarının çok yetiştiği bir bölgedir. Deli Boran'la ilgili, Sefil Ali ile ilgili Ermeni Âşug Zeki ile ilgili pek çok derleme yaptım. Bu derlemeleri dergilerde yayımladım. Türk Folklorlu Araştırmaları, Sivas Folkloru dergisi, o yıllarda çıkan halkbilim dergilerine yolladım. Yani araştırmalarım lisede öğretmenlik yaptığım 1967 yıllarına rastlar. İlk yazılarım şiirlerim daha önce yayımlanmıştır; ama halk kültürü ile ilgili yazılarım neredeyse 50 yılı aşmıştır.” (İvgin 2018) diyerek öğretmenlik yaptığı dönemde yerel folklor araştırmacılığına başladığını söylemiştir. Yerel folklor araştırmacıları hocalarının teşviki ile araştırma yapmaya başlamışlardır.

2.1.3. Yerel Folklor Araştırmacılarının Meslekleri ile Folklor Çalışmaları Arasındaki İlişki

Yerel folklor araştırmacılarının çoğunluğuna bakıldığında onların eğitimci olduğu görülür; ancak eğitimci olmayan ve yaptıkları mesleklerden ötürü bu alandan uzaklaşan ya da tamamen bu alana giren folklor araştırmacılar vardır. Görüşme yapılan folklor araştırmacılarından Doğan Kaya zaten folklor alanında lisansüstü

eğitimlerini tamamlamış bu konuda artık uzmanlaşmış bir araştırmacıdır. Faruk Aburşu, babasının kasap dükkânında çıraklık yapmış, bu vesileyle hayvan hastalıkları, dabaz tedavisi gibi konular hakkında çalışma yapmış, çalıştığı yer ile folklor arasında bağlantı kurarak, Aslanoğlu'nu tanıdığı içinde folklorla ilgi duymuş ve çalışma yapabilmıştır. Öğretmen olarak başka şehirlere gittiği zaman onu teşvik edecek diğer folklor araştırmacıları olmadığı için, folklorla ilgili araştırma yapmayı bırakmıştır.

İsmail Hakkı Acar, Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı Zara ilçesinde öğretmen ve lise müdürlüğü yapmıştır. Folklor açısından oldukça zengin bir ilçede görev yapması ve kişisel merakları sayesinde bu alana rahatça yönelip araştırmacılığa başlamıştır. Müdür olması hasabıyla, kendisini de memleketlilerine çok sevdirdiğinden onsuz hiçbir etkinlik yapılmamış, o da bunu fırsat bilerek düşünlere, toplantılara teyiple gidip derlemeler yapmıştır. Acar, mesleğinin verdiği makam avantajlarını kullanarak her yere rahatça girip çıkabilmiş, mesleği ile folklor arasında bir bağlantı kurabilmiştir. Musa Demirci, Ziraat Mühendisidir. Mühendislik yaptığı sıralarda bulunduğu bölge içerisinde yatırırlar ve ziyaretler konuları hakkında çalışma yapabilmıştır. Kendisine mesleğinin dışında bir alan olmasına rağmen folklorla nasıl ilgi duyduğu sorulduğunda verdiği cevap şuydu: “İbrahim Aslanoğlu'nun bir özelliği de şuydu folklorla biraz ilgi duyan insanların yakasını bırakmıyordu. Beni de bırakmıyordu. Ben Ziraat müdürlüğünde ziraat mühendisi olarak çalışıyordum haftada bir iki defa ziyaretime geliyordu konuşuyorduk. Teşvik ediyordu, kendisi çok meraklı olduğu için o teşvik, beni böyle istemeden o taraflara götürüyordu. Sonra meslek de ziraat mühendisliği olunca köylere kentlere gidiyorsunuz enteresan şeyler yakalıyorsunuz falan mesela bir defasında Yıldızeli'nde bir türbe gördüm. Resmini çekeceğim çekemiyorum, kapıları kilitli duvarları yüksek, tahmin ediyorum bir hafta on gün sonra açık olduğunu gördüm, hemen indim resmini çektim falan şeyh Merzubani Veli'nin müritlerinden olduğunu o zaman gördüm. Sonra birilerine sordum onun aynı zamanda bazı kitaplarda isminin geçtiğini büyük bir zat olduğunu falan ifade ettiler. Sonra aldım o kitapları buldum okudum gerçekten orada yıllar önce bulunmuş, incelenmiş millete hediye edilmiş, gördüm. Ben de bu konularda çalıştım.” (Demirci 2017). Musa Demirci

daha sonra Bakan olup da bürokrasiye girince folklordan tamamiyle uzaklaşmış, sürekli tayin sebebiyle ve İbrahim Aslanoğlu yanında olmadığı için yazmayı bırakmıştır. Demek ki İbrahim Aslanoğlu, çok sevilen saygı duyulan bir insandı ki, onu kırmamak adına, kişiler yazı yazmak için uğraşıyorlardı. İbrahim Aslanoğlu'nun yazması için çok uğraştığı yerel folklor araştırmacılarından birisi de Kutlu Özen'dir. Kutlu Özen'in babası Halil Sami özen, İbrahim Aslanoğlu'nun yakın arkadaşıdır ve birlikte Divriği'de görev yapmışlardır. İkisinin elinde büyüyen Kutlu Özen, hiç yazı yazmak istemez, araştırma yapmayı sevmezmiş. Erman Aslanoğlu'ndan alınan bu bilgilere göre Kutlu Özen, İbrahim Aslanoğlu'nun zorlaması ile yazmaya, araştırmaya bir başlar bir daha da bırakamaz. Zaten öğretmenlik yapan Özen, mesleğiyle bu alan arasında bağ kurmasına gerek kalmadan araştırmalarını sürdürmüştür.

Müjgân Üçer, eczacıdır. Ona “eczacı olduğunuz halde bu alana nasıl yöneldiniz, mesleğinizle folklor arasındaki bağlantıyı nasıl kurdunuz?” diye sorulduğunda verdiği cevap şuydu: “Şimdi asıl benim mesleğim eczacılık. Ben İstanbul üniversitesinde okurken Tıp Tarihi ve Dermatoloji dersimize yani meslek ahlakı dersimize Ord. Prof. Dr. Ahmet Süheyl Ünver geliyordu. Onun folklora olan teşvikleri ile” yazmaya başlamıştır. Daha sonra kendi mesleği ve folklor arasındaki bağlantıyı kurmak için de tıbbi folklor ve halk hekimliği konularına merak sararak, bu konular hakkında çalışma yapmıştır. Sonra kendisi de bu bağlantıyı nasıl kurduğunu şu cümlelerle ifade ediyor: “Çok büyük bir bağ buldum. Ben aktif olarak eczacılık yaptım. Sivas'ın her köyünde bir hafta kalmayı isterdim. O yaşantıyı, o konuşmayı görmek isterdim. Mesleğimden ötürü kadınlarla samimi idim. Görüştüğümde sohbet de olsun diye sorardım. Mesleğimden ötürü de bana çok saygı duyarlardı. Kadınlar, inanılmaz felsefi derinliği olan sözler söylerler ki maniler kadınlara aittir zaten.

“şu dağlar yokuş imiş,
inmesi ne hoş imiş,
ölçtüm biçtim dünyayı,
meğer hepsi boş imiş.”

diyor kadın. 30 yaşında söylüyor.70 yaşında değil. Anlıyor hayatı yani hayatın

felsefesini... Kayınvalidemin bir manisi vardır onu da söyleyeyim size:

“şu dağlar kömürdendir
geçen gün ömürdendir
feleğin bir kuşu var
tırnağı demirdendir.”

Hele hele “kalma kötünün sözüne, bilse iyisini söyler” cümlesi üzerine kaç kitap yazılır.” (Üçer 2017). İbrahim Aslanoğlu’nun, oğlu Erman Aslanoğlu ile birlikte, Müjgân Üçer’in Derman eczanesine gittiklerinde, Müjgân Üçer’i de yazmak için teşvik eder, ona konular verirmiş. Mesela Sivas’ta Doğum Folkloru’nu yazmasını, kadınlarla daha yakın konuşabileceği için Aslanoğlu rica etmiş. Kutlu Özen, Üçer’e küçük tekstil kâğıtları bırakmış, eczaneye gelen müşteriler bildikleri sözlü kültürü yazsın diye. “Kutlu Bey ile biz yaşıtız, Kutlu Bey bir gün tekstil kâğıtlarını dörde bölmüş getirdi: “Müjgân Hanım bunlara yaz” dedi. Böyle kocaman kâğıtlar, çekmeceler o kâğıtlarla dolup taşmıştı, bunları tekrar etmezseniz unutuluyor gidiyor; hatta birine söylerseniz söz size yerleşiyor. Kız kardeşim demişti “ya abla nasıl unutmadığını çözdüm; çünkü sen duyduğunu birine hemen söylüyorsun, o söylediğin an söz senin aklına da yerleşir.” (Üçer 2017). Yerel folklor araştırmacıları ortama ve cinsiyete uygun davranmışlardır. Hayrettin İvgin, “Bu derlemeleri yaptıktan sonra ben profesyonel olarak Kültür Bakanlığının Halk Kültürünü Araştırma Genel Müdürlüğünde, ondan önce Milli Folklor Dairesinde üst düzey yönetici olunca, kendi kendine folklor meslekle bağdaşmış oldu. Zaten edebiyat öğrenimi görmüş olmak halkbilimci olmanın ön koşulu gibiydi. Asıl halkbilim ile uğraşanların kaynağı öğretmenlerdir, özellikle edebiyat öğretmenlidir.” (İvgin 2018) diyerek edebiyat bölümünü okumanın folklor araştırmacılığında bir avantaj olduğunu söylemiştir.

Sivas Folkloru dergisinde yazan folklor araştırmacılarından farklı mesleklerde olan çok kişi vardır. Ali Rıza Önder hâkimdir, Ülkütaşır için bir yazı yazmıştır. Burhan Bilget Sivas’ta müze müdürüdür. SF’nin 1974 yılındaki iki sayısında “Sivas Müzesindeki Etnoğrafik Eserler” başlıklı iki çalışma yaparak müze müdürlüğü mesleği ve folklor arasındaki bağlantıyı yakalamıştır. Hüseyin Buluz, Tekel müdürü görevinde bulunduğu sırada Aslanoğlu’nun teşvikiyle 4 yazı

yazmıştır. Bu yazılarının ikisi masal derlemesidir. Gürünlü Sefil Gülhani polistir, emniyet müdürüdür; ancak aynı zamanda halk şairidir. Kerim Yund, Orman Mühendisidir, SF’de 12 yazısı bulunmaktadır. Necdet Buluz, yerel gazetecidir, dergide 7 yazısı bulunmaktadır. Vecdi Yarman, avukattır, dergide bir adet yazısı bulunmaktadır. Yukarıdaki örneklerde görüldüğü üzere yerel folklor araştırmacılarının Avukat, Doktor, Mühendis, Gazeteci, Öğretmen, Hâkim, Eczacı hatta Polis gibi türlü meslekler yapmışlar, kendi mesleklerinin dışında olarak folklorla ilgilenmişler, kimisi de meslekleri ile folklor arasında bir ilişki kurmuştur. Folklor araştırmacılığı sadece Türkoloji ya da Halkbilimi gibi alanlardan mezun olan kişilerce değil, ilgisi olan her meslekten insanların uğraşı olabilecek bir alan olduğunu Sivas Folkloru dergisi yazarları ile de kanıtlamıştır.

2.1.4. Yerel Folklor Araştırmacılarının Araştırma ve Yayın Teknikleri

Yerel folklor araştırmacıları, yayınlarını araştırırken, araştırma verilerini nasıl bulduklarını, bu aşamada yaşadıkları zorluk ya da kolaylıkları sorulduğunda verdikleri cevaplar şunlardır:

İsmail Hakkı Acar, Zaralı olduğu için Zara Folkloru hakkında çalışmalar yapmıştır. Acar, Zaralı olduğundan ötürü kendi yöresindeki insanlarla kaynaşmakta sıkıntı çekmemiştir. Zaralılar onun araştırma yaptığını öğrenince nerede bir gelenek icra edilse onsuz yapmazlar, arayıp çağırırlarmış. Kendisi görüşme esnasında bunu şu şekilde anlatmıştır: “1970 yılında 4 yıllık öğretmenken Zara Lisesi’ni açmakla görevlendirildim. O zaman Adalet Bakanı Yusuf Ziya Önder vardı, Zaralıydı. Oraya bir lise açma emri çıkarmıştı beni de görevlendirdiler ve ben memleketime geldikten sonra 22 yıl çalıştım Zara da. Öğretmenlik, İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü yaptım. Bu benim için bir şanstı. Memleketi önce Zara’dan tanımaya başladım. Sonraları Sivas’a yayıldım. 1974 yılında Folklor Araştırmacıları Kursu diye Kültür Bakanlığı bir kurs açtı. Ona da çağırdılar ve orada işi, araştırmacılığın aslını öğrendim, daha bilimsel açıdan olaya baktım, ondan sonra araştırmalarımı daha verimli hale getirmiş oldum. Zara’da öğretmenlik yaparken Cumartesi-Pazar hiç durmadım. Bir heybem

vardı benim, sırtıma attım, elimde bir sopam vardı o zaman 70'li yıllar öyle pek araba gitmez, köy yolları düzgün değildi zaten ve öyle bir hale geldi ki hangi köyde bir düğün dernek olsa bensiz yapmazlar beni çağırırlardı, ben de orada gördüklerimi duyduklarımı not alırdım, yazardım. Zaten vatandaşa elinizde bir teyp ya da şimdiki teknoloji ile telefonla konuş deseniz konuşmuyor. Ben onların anlattıklarını, önemli kısımları onlara sezdirmeden, avucuma yazardım kalemle oynuyor gibi. Herkes gece yattıktan sonra sabaha kadar ben onları defterime kaydederdim. Ve öyle öyle ben çevremi araştırdım. Araştırdıkça bir hazinenin olduğunu gördüm. Özellikle köylerde daha tutuculuk var, eskiye bağımlılık var. Bir düğün dernek, bayramda kesinlikle herkes sandığından kıyafetini çıkarır, bohçasını çıkarır giyer ve özellikle neyse bu yörenin bazı gelenekleri onları yerine getirirlerdi. Ben hep de bu yörenin toplantılarında bulundum. Bulunduklarımı yazdım. Özellikle giyim-kuşam çok çok ayrı bir dal, bir bölüm, bir alan diyelim. Ayağındaki çoraptan bu kadının sözlü, nişanlı ya da dul ya da bekâr-evli, çocuğu var çocuğu yok olduğu biliniyordu. Başını bağlama şeklinden kaynana olup olmadığını gelin olup olmadığını çocuğunun, özellikle oğlu olup olmadığını anlıyorum. Bir erkeğin giydiği yelekten, ayağındaki çorabının motifinden sosyal konumunu anlayabiliyorum. Hatta öyle bir çorap motifi var ki “ben dulum kısmetim çıkarsa yeniden evlenmek istiyorum” anlamına geliyor. Mesela, bugün insanların hamile olduğunu söylemesi gayet normal ama o zaman öyle değildi. Yan yeritme çorabı giyerse gelin hamile olduğunu herkese bu şekilde duyuruyordu. Söylemesi ayıptı çünkü. Bunları öğrendikçe bunun içinde daldıkça ben devam ettim. Hala bugün bile geçen hatta ben Koyulhisar'ın bir köyünde idim festival vardı. Hala araştırmam hala duvardaki heybenin motifi ile ilgilenirim. Yan yastıktaki halı motifleriyle ilgilenirim. Ve onları çözmeye çalışırım zaten şu anda bilen de pek kalmadı pek fazla. Yaşlı kadınlarımız köyde kışın o çorapları, heybeleri ya da cüzdanları yaparlar toruna hediye verirler, onların ayrı bir kültür olduğuna inananlardanım. O konuya eğildim son yıllarda. Ama yazarken tabi rahmetli İbrahim Aslanoğlu'ndan da çok büyük destek aldım. Gerçekten yani oturduğum yerden yazmadım. Onların hepsini herkes yatarken gece yatağımın içinde yazdım. Şunu inkâr edemem öğrencilerimin çok desteğini gördüm. Çünkü ben her zaman onlara dedim ki

gençler bir yerde bir şey duyarsanız, görürseniz haber edin onlar biliyorlardı benim bu merakımı. Hocam filan köyde şöyle bir şey gördüm, şöyle bir şey duydum, şurada bir şair varmış, şöyle bir şiir söyledi, ben hemen gidip onu buluyordum. Şurada şöyle bir efsane varmış tabi onlarla o varmışlı muşlu ben onun peşine dalıyorum, onların bana çok büyük desteği oldu, aldım o desteği.” Kendisine, “1977 Ocak ayı yani 48. Sayıya kadar toplam 26 sayı yazdınız, daha sonra neden yazmadınız?” diye sorulduğunda, “Ocak ayında ben yurtdışına görevlendirildim. Üç yıl gittim. Onun için yazıyı demek ki orada bıraktım.” (Acar 2017) diye cevap vermiştir. Sivas’tan, Zara’dan uzaklaşınca yazamadığını söylemektedir. Yerel folklor araştırmacıları bulundukları bölgeden uzaklaşınca, yerel folklor araştırmalarından da uzaklaşmışlardır, Musa Demirci ve Faruk Aburşu örneklerinde de aynı şey söz konusudur. Faruk Aburşu’ya, “1973 yılında üç tane yazmışsınız. Birisi hayvan hastalıkları ile alakalı, birisi iki ağıt bir türkü diğeri de annenizden derlediğiniz masal. Neden az yazdınız ve çalışmalarınızın konuları nereden aklınıza geldi?” diye sorulduğunda verdiği cevap şuydu: “babam kasaptı, hayvan hastalıkları ile ilgili yazımı babamdan derledim. Ama şu var daha iyi imkânım olsaydı, misal vereyim hayvanın bütün bölümleri, işte yemek yapmak için bütün bölümleri, hangisinin daha iyi olduğu veya hayvan hastalıklarının tedavi şekilleri veya hayvanın yöresel ağızları mesela “dabar, kosiş, şişek” işte bunlar gibi büyük baş hayvanların neresinden pastırma yapıldığı, ben bunları tek tek öğrenseydim şimdi çok daha güzel bir çalışma olurdu; ama bu konuda tembellik ettim.” (Aburşu 2017), daha sonra da başka şehire tayin olunca yazmayı bırakmıştır. Doğan Kaya’ya mülakat esnasında “sizin Sivas Folkloru Dergisinde 32 yazınız olduğunu, karışık konularda yazdığınız tespit edildi. Bu konuları yazarken veri toplamakta sıkıntı çektiniz mi?” diye sorulduğunda verdiği cevap şu şekildeydi: “Yok verilerimi bulurken ben sıkıntı çekmedim etrafımda insanlar vardı zaten, sanıyorum Sivas ağırlıklı bunlar dikkat ederseniz, Sivas folkoru. Bir de o zaman bizim etrafımızda konular bulgur gibi kaynardı. Yeter ki siz yazın. Tabi o zaman teyp de yoktu, akıllı telefon da. Elimizle yazardık mani derlemesi, türkü derlemesi, onları çoğu zaman kalemle yazardım hep.” Doğan Kaya, Sivas’ın Acıyurt köyünde doğduğu için SF’de Acıyurt ile ilgili yazılar yazmıştır. Yerel folklor araştırmacıları genelde

araştırma yapmaya önce kendi memleketlerinden başlamıştır. Musa Demirci, Sivas Folkloru dergisinde 10 adet çalışma yapmıştır. Yaptığı çalışmalarının tamamının konusu Yatırlar ve Ziyaretler konularından oluşmaktadır. Kendisine bu konuları çalıştığını başka bir konu hakkında çalışıp çalışmadığı mülakat esnasında sorulduğunda verdiği cevap şu şekildedir: “Kahramanmaraş’a gittiğim zaman orada 4 Eylül’deki gibi folklor şenlikleri vardı. 4 Eylül’deki folklor şenliklerinde aşağı yukarı birinci dereceden organizatör oldum. Türkiye’nin her tarafından gelen folklor etkinliklerini organize ettik falan. Halk eğitim derneği vardı burada. Oranın başkanlığını yaptım hatta halk eğitimdeyken ilçelerdeki halk eğitim müdürlerine ve görevli insanlara oradaki enteresan konuları yazın gönderin demiştim ve bir dosya halinde muhafaza ediyordum. Gittikten sonra ya şuna bir bakayım dedim ama gördüm ki yerinde yeller esiyor almış götürmüş birileri yazık oldu; ama Anadolu hala bakir. Anadolu’ya inmek, Anadolu’yu gezmek lazım. Yatır ziyaretleri dışında Yıldızeli’nde “saya” diye bir şey var orada. Aşağı yukarı Sivas’ın bütün köylerinde ona benzer konular, ortaoyunları var. Bir köy ziyaretinde bir evde kaldım. Dolayısıyla gelemedim araba yoldan çıkamadı. Orada kalınca onu yazdım. Bir de Yıldızeli’nin Sındıcak Köyü’nde orada bir yatır ziyareti yazdım, enteresan şeylere rastladım orada. Dolayısıyla şimdi yani hem orta oyunları hem orada gördüğüm şey şuydu Sındıcak’ta köylüler geliyorlar, oradan bir toprak alıyorlar, herhangi bir yara bere olduğu zaman oraya sürüyorlar çamur halinde o bilahare iyi oluyor. Sonra araştırmalarımda ya bu Yıldızeli tarafında o bölgede uranyum olduğunu tespit ettim. Almanların oraya çok gidip geldiklerini itibar ettiklerini öğrendim. Dolayısıyla bakın folklor araştırmaları bir bakıyorsunuz ki sizi başka bir konuya çıkarıyor. Böyle devam etti çalışmalarım.” (Demirci 2017). Müjgân Üçer, Sivas Folkloru dergisinde geçiş dönemleri ve Tıbbi Folklor konuları hakkında yazılar yazmıştır. Kendisine “yazdığınız yazıların bulgularını bulurken zorluk çektiniz mi? Diye sorulduğunda şu cevabı vermiştir: “Hayır hiç zorluk çekmedim, diyorlar ki nereden buluyorsun? Ama kaynıyor. Masamda yazacağım yazıların başlıkları var. Mesela öğüt için bir yazı yazmak istiyorum. Vasiyet için. Her iş için halk kültürümüzde söylenecek söz de var, yapılacak iş de var. Konu fakirliği kuruluk yok. Hatta ben bir toplantıda dedim “şunu şunu yazacağım,” şaşırdılar “aaa niye

söylüyorsun?” dediler. Niye söylemeyim ki herkes konumu alsın, o da yazsın ben de yazayım, o başka yazar ben başka yazarım. Şimdi Emine Naskali Hanım var, Celal Bayar’ın torunu. O bir kitap çıkarıyor. Taş kitabı çıkarıyor. Taş hakkında benden uzun yazı yazan olmamış, şimdi kitabı da basılıyor. Taş için neler söylenir taş deyip geçmeyin, taş medeniyet ister. Her şeye kadar, yani konu konu, bu konuya objektifini ayarlayan bir insan, halk kültürüne asla konu yokluğu bulamaz. Eğer zamanı varsa ve bu işi seviyorsa, yazdıkça daha çok yazasınız geliyor çünkü nelerle karşılaşıyorsunuz. Ne kadar güzellikler var. Farkına varamadığımız hayatın inceliklerini burada önümüze geliyor zaten. Konu fakirliği yok, aksine zaman fakirliği var. Ama aslında İbni Sina diyor ki “akıllı adam zaman bitiyor diye şikâyet etmez, zaman bulur” diyor. Şikâyeti eğitimsiz insanlar edermiş. Zaman yok diye bir şey yok. Zamanı anlamak, zaman öldürmek, sadece Türkçe de var başka bir dilde yok. Zaman öldürülür mü ne kadar yanlış bir şey. Zaman değerlendirir.” Bu cümlelerinden sonra genç folklor araştırmacılarına bu şekilde nasihatte bulunmuştur. “Sivas Folkloru dergisinde 51 yazı yazmışsınız. 1973 ten 1977 yılına kadar düzenli olarak yazmışsınız. Yalnız 78 yılına kadar 13 sayı yazmamışsınız, neredeyse 1 yıl. Bunun sebebi nedir? “ diye sorulduğunda “Ben bilmiyordum kaç yazım olduğunu, sonra Türk Folklorunda yazdım. Giderek arttı yazılarım. Mesela hayat ağacı dergisinde de tam şehir hafızasını yazdım. Onda da 40’tan fazla yazım var. Oğlum doğmuştu onunla alakalı olabilir mi acaba? Hatırlayamadım. Seyahate gitmiş olabilirim. Dinlenmiş olabilirim. Sonuçta bir annesiniz. Bir eşsiniz. Kayınvalidemle oturdum ben. Kayınvalide ile oturmak bir üniversite mezunu olmaktır, hatta mastır yapmak gibidir. Çok şey öğreniyorsunuz. Hayatı öğreniyorsunuz ki bu en büyük zenginliğim. Çok kardeşimin olması, babamın annemin yaşlı olmaları ve kayınvalidemden çok şey öğrendim. Hem evde gelinim hem de eczacıyım, aktif olarak çalışıyorum. O sırada Süheyl küçük oğlum 1.5 yaşında idi. Geceleri yazıyordum zaten mutfakta. Daktilo ile geceleri ses gitmesin içeriye diye. Ama şimdi bilgisayarda ses falan yok çalışma odam da var her şey de var. Zamanım da ne kadar var bilmiyorum, ömür gidiyor gittikçe her gün azalıyor, eksiliyor. Bakın üzüldüm ama şimdi, bir senem boş geçmiş yazı yazmamışım. Aaa 78 senesinde eşim Doğan Bey hastalanmıştı.

Sağlık sebebiyle ara verdim evet, kalp krizi geçirmiştii, sağlık olduğu müddetçe ben hep yazmaya çalışmaya devam edeceğim, biz de konular bitmez.” diyerek onun için yazmanın en kadar mühim olduğunu belirtmiştir. Hayrettin İvgin, “Araştırmalarımı yaparken ben hiç zorluk çekmedim. Çünkü belki ilk defa bir araştırmacı köye gidiyordu araştırmaya, henüz kaynaklar kurumamıştı, kaynak kişiler diriydi, her şeyi biliyorlardı, sosyal medya yoktu, televizyonun, radyonun ağırlığı fazla değildi ve özgün kültür orijinal kültür daha bozulmamıştı yani böyle bir şansımız vardı. Ama şu anda hangi köye giderseniz gidin özgün kültür bulmak oldukça zordur. Ancak yaşlılardan bulabilirsiniz, derleyebilirsiniz. Folklor dinamik bir bilimdir her an değişebilir, yeni durumlara dönüşebilir, o sebeple ilk orijinalliğini bulmak bize nasip oldu. Bizden önce de araştırma yapanlar elbette oldu; fakat benim gittiğim yerlere ilk giden benim. Çorum’un Sungurlu köyleri benim için ilk çalışan olmak bakımından avantaj oldu. Samsun’un Vezirköprü ilçesinde doğdum ben. Kendi memleketğim hakkında da derlemelerim oldu. Vezirköprü Halk Kültürü Derlemeleri adlı kitabım yayınlandı. Sonradan Türkiye geneli ile ilgili derlemeler yaptım; çünkü Türkiye de yapılan resmi derlemelerin planlayıcısıydım, folklor araştırma dairesinin başkan yardımcısıydım. O sebeple tüm Türkiye’nin halk kültürünün derlemeleri konusunda ilgili oldum. Sonrasında bunu daha da geliştirerek genişleterek Türk Dünyası ile ilgili derlemelere başladık. Türk Dünyasını da geliştirerek bütün dünyanın kültürü ile ilgili araştırmalar yaptık.” (İvgin 2018) diyerek, kendi döneminde konular bakir olduğu için avantajlı olduklarını söylemiştir. Yerel folklor araştırmacıları daha önce gidilmeyen yerlere gidip derleme yaptıkları için konu bulmakta sıkıntı çekmemişlerdir. Bu konuların ilk çalışanları olduklarının mutluluğunu yaşadıklarını belirtmişlerdir. O zaman sıkıntı olan şey, teknolojinin henüz yaygın olmayışındı. Buna rağmen yaptıkları derlemeler ilk olması bakımından önem teşkil etmektedir.

2.1.5. Yerel Folklor Araştırmacılarının Amaçları ve Beklentileri

Yerel folklor araştırmacılarının öncelikli amaçları Sivas ili kültürünün araştırılması incelenmesi, kişiler vefat etmeden onların hafızalarının aktarılması

yani derleme işlemini yapmak ve Sivas'ın bibliyografyasını çıkarmaktır. İsmail Hakkı Acar ile yapılan görüşmede kendisi folklor araştırmalarına meraklı olduğunu kendi çapında araştırma yaptığını ve bu araştırmalarının bir yerde yayımlanmasını çok istediğini amacının bu olduğunu söylerken karşısına İbrahim Aslanoğlu ve Sivas Folkloru dergisi çıktığını bu sayede amacını gerçekleştirdiğini söylemektedir. Kendisine “şu an 70 yaşındasınız. Meslek hayatınız boyunca veya folklor adına “bunu iyi ki yapmışım veya keşke bunu da yapsaydım niye yapmadım” dediğiniz bir şey var mı folklor adına? diye sorulduğunda, alınan cevap şu şekildedir: “Ben iyi ki yapmışım diyorum az bile yaptım diyorum. Keşke cumartesi, Pazar değil, izin alsam haftanın her günü için izin alsam, köy köy gezsem diyorum. Keşke Osmanlıca'yı çok iyi öğrenseymişim. Kilise varmış yıkılmışlar taşları, herkes evine birer ikişer taş koymuş. O taşlar da birer şekiller var göreceksin. Keşke o zaman çok hayıflanırdım, bazen keşke biraz da sanat tarihi bilseydim, o şeklin ne anlama geldiğini bilseydim, diye kendimi yetersiz bulmaktan dolayı hayıflandığım oldu. Yoksa çok mutlu oldum, memnunum, şimdi de çalışmalarım biliniyor, insanlar değer veriyor, hoşuma da gidiyor. Bir çığır açtım ben, Zara'dan başlayarak çığır açtım. Bugün herkes bunu söylüyor, ilk defa 1975 yılında o Zara Folkloru kitabında, “Zara'da başladı deniyor” o yörenin tanıtılması. Ondan sonra başladı diye ilçelerin tanıtılması, bununla da gurur duyuyorum, iyi ki yapmışım. (Acar 2017).

Faruk Aburşu, Sivas'ın fotoğraf arşiv koleksiyonerliğini yapan isim olduğu için kendisine “Fotoğraflar biriktirerek, kent belleğini tutuyorsunuz. Peki, bu merak nereden geliyor, amacınız ve beklentileriniz nedir?” diye sorulduğunda, alınan cevap şudur: “Bu bana heyecan veriyor, isterlerse paylaşıyorum. Ama ben şunun karşısındayım. Fotoğrafın mayası hamurdan yapılmış ekmek gibi herkesin elinde olması hoşuma gitmiyor. Mayalı hale gelmesi işlenmesi lazım, fotoğrafın altında bilgi olması lazım. Geleceklik açısından haz vermeli. Fotoğraf vermediğim için beni sevmiyorlar. Kısmet olursa bu cumartesi günü çimento fabrikasında sunum yapacağım. Benim çimento ile ilgili hiçbir şeyim yok. Çimento fabrikasının benim için Sivas'a kazandırdığı şeyler benim için önemli. 1952'de çimento fabrikasında Beşiktaş spor kulübü kurulmuş. Orda bir sinema

vardı, Sivas’a bir okulluk görevi üstlenmiş olan bir müessese idi Çimento. İnsanlar bunun üzerini çizip atamazlar. Orası Sivas’ın belleğidir, hafızasıdır, bir okuldur orası. Âşık İsmeti oradan emekli mesela İbrahim Akan, Çengel İbo, Çolak Selahattin veya Lutfi Baykuş buranın önemli isimleriydi. Oranın sanatkârları bunlar, ben de ufak bir slayt gösterisi yapacağım. Amacım topladığım malzemenin kıymetini anlatmak, beklentilerim de bunların ilgi ile karşılanmasıdır. Ben vefat ettikten sonra umarım benim bu hazineme çocuklarım hakkıyla sahip çıkarlar.” (Aburşu 2017).

Doğan Kaya, “Ortaköy de, Ortaköy çevre folkloru araştırmasını yazdım,6 sayı sürdü ve baya hacimli oldu. İyi ki yapmışım Ortaköy çevre folklorunu çünkü ilk ve son yazı oldu. Ben de yazmasam, onların çoğu da öldü şimdi nereden bulacaktık, o değerler yok olup gidecekti, yapılan kalıyor. Bu arada bazı şeyleri de kaçırdım. “Tüh o çocukluğumda her şeyi biliyordu, keşke o zamanda yazsaydım” dediğim şeyler de olmuştur. Yani benim amacım ölmeden o insanın hafızasını aktarmak, o değerler kaybolmadan tutmaktı” demiş ve amaçlarını ortaya koymuştur. Doğan Kaya Sivas Folkloru dergisinde şiirlerinin yayınlanmasını istemiştir; ancak İbrahim Aslanoğlu buna karşı çıkmıştır. “Şiir yazmaya ben lise birinci sınıfta öğrenciyken başladım. Bunun da bir hikâyesi var. Postayla gönderdim. İbrahim Aslanoğlu Bey, “Doğan Hoca yine bir şair buldu, onu gönderiyor” diye yayımlamış, sonradan onun benim olduğunu öğrenince “deme yav, bilseydim yayımlamazdım.” dedi. İbrahim Aslanoğlu: “Bir aydınının âşık tarzı şiir yazmasına karşıyım ben.” deyince ben de dedim ki “sen yayımladığına göre, olmuş o zaman hocam” dedim. Sonra da onun sesi çıkmadı. Daha ondan sonra da Mahcubi’leri yayımlamadı. Ben sakın, halim selim bir insanım, mahlasımı da kendim aldım. Bildiğim sorulara cevap vermezdim ben mahcupluktan. Her hocaya bir dörtlük yazmıştım lise birdeyken. Behice Başar diye bir Fransızcacı hocamız vardı. Çok aniden öfkelenirdi, sınıfta dövmediği çocuk bırakmazdı, sopa yemeyen o gün sınıftan sevinçle çıkardı. Kendine gelmesi de çok geçer sürerdi. Ona şunu yazdım:

“Fransızcacamız Behice Başar,
Çok tez köpürür geç yumuşar,
Bir goca bulamaz, bu nasıl yaşar?”

55 yaşındaydı, bekârdı. Bu hocanın kulağına gitmiş, “ulan benim kocam senden mi sorulur?” dedi. Beni bir dövdü, bir dövdü. Şimdi o talebeyi getirin bana ama yok. İlk şiirlerim 1969’du.” (Kaya 2017). Doğan Kaya’nın şiirlerinin yayınlanması isteği bir yerden sonra karşılıksız kalmıştır.

Musa Demirci, siyasetten ötürü amaçlarını gerçekleştiremediğini şu şekilde söylemiştir: “Bakan olduğum dönemde folklor yarışmasında jüri olmuştum Kayseri de. Orada bazı folklor diye getirdikleri yazıları reddetmiştim. Ondan sonra Amasyalılar bize çok kızmışlardı. Dedim ki getirdiğiniz folklor değil, folklor çok ayrı bir şey. Dolayısıyla yani belki fırsat bulamadım belki insanlar bilmezler benim bununla ilgilendiğimi falan. Bir refah partilisiniz bir siyasi yönünüz var. Dolayısıyla refah partililer halk oyunları ile pek ilgilenmez derler, dedikodu olmasın diye amaçlarımı gerçekleştiremedim, siyasi yoğunluktan ötürü de ilgilenmeyi bıraktım. Bundan sonraki süreçlerde yeniden yazmayı hakikaten isterdim de niye başlamadım onu da bilmiyorum. Mesela bilhassa milletvekilliğinden sonra yeniden başlayabilirim niye başladım bilmiyorum, amaçlarımın üzerine düşemedim. Kimse bilmez benim bir zamanlar yazı yazdığımı.” (Demirci 2017).

Müjgân Üçer, bir eczacı iken folklorla yönelmesinin amacını şu şekilde anlatmıştır: “Oğlum Düzce, Yığılca da kaymakamdı. Orda bir söz duydum, Belediye Başkanı konferansta dedi ki, kendi memleketimin güzelliğini anlatmak için: “Gurbet elde taşta yaslanmayan evde anasının eski kilimin tadını kıymetini bilemezmiş.” dedi. İnanılmaz bir söz. Bunları duydukça içimizi titretiyor. Bunlar daha hiç söylenmiyor. Bu adamla beraber gidiyor. Bunları bizim konuşmamız lazım. Günlük hayatımızı edebiyatın edebini biz koymuyoruz. Dedi ki demiş, kavga gürültü şimdi açın televizyonları son işlenen cinayet üzerine varsayımlar yok sayımlar artık yani böyle ne kadar füzuli işlerle uğraşıyoruz biliyor musunuz? Halk bize bunu söylemiş yaşamış örnekler vermiş yani onu söyleyeceğim, bu deryadır bitmez. Ama siz bunları dinleyip, öğrenip, bunları

günlük hayatımıza dâhil ederseniz, hem siz mutlu olursunuz hem karşı insanlara da bir ışık yakarsınız. Mesela Âşık Veysel'in bir sözü var, çok güzel aslında, onun söylediği sözler halk kültüründe, halk insanının söylediği şeyler ama onu çok daha güzel şiirinde kullanıyor, mesela onun en çok beğendim çok şeyleri var tabi de "Meşakkattin adını murat koymuşlar." Demin iki cefa bir sefaya çok benzediği için, dünya meşakkatı Allah ondan geri koymasın. Çünkü yaptıkça yenisi geliyor, eskisini unutuyorsunuz falan dünya böyle yani sonuç olarak ben folkloru hayatımın dokusuna giren ve bununla ilgili olarak halk bilimini, halk kültürünü, ben zaten kültür tarihçisi olarak kendimi ifade ediyorum. Halk kültürü açısından bu konuların önemini bilip bunlara sahip çıkmamız gerektiği için yani kültürümüz kaybolmasın bu geleneklerimiz bu sözlerimiz vatan borcumuzdur, bunu tespit etmek buna sahip çıkmak bile yanlış kullanılıyor; mesela Nail Tan var, o yanlış kelimeleri filan çok güzel açıklıyor. Ben de mesela çok yanlış kullanılan sözler var bir tane misal vereyim sizlere, "kantarin topuzu", kantarin topuzu değil tapu alan o sabittir, kantarin topu ileri gelir gider yani bunun gibi halk dilinin çok güzel sözlerini, tabi insanlar bilmediği için galat olarak bozuyor ama doğrusunu öğrenip doğrusunu kullanıp bir bunları yaşatmamız gerektiğini, edebiyatın edebine kültürümüzde unutmamız için günlük hayatımıza dâhil etmemizi istiyorum. Halkın tabi bulger kaba sözler var, bunlar atasözü falan değil ama bunlar da halkın psikolojisini gösteren halkın davranışı gösteren bir takım bazısı, çok yerinde olabilir ama kaba sözleri de tabi atalar böyle söylemiş, şöyle söylemiş diyerek veya atalar her şeyi doğru söylememiş diyerek onları yargılamak yerine atasözlerinin bir hüküm bir hikmet bir edebi sanatla söylemiş sözler olduğunu, değerlerin ise anlamlarını kaybederek çok yergin anlamlar çıkaran söz öbekleri olduğunu bilmemiz lazım. Sivas'ta o kadar çok atasözü var ki deyim olarak da kullanıyorsunuz atasözü olarak da kullanıyorsunuz çok enteresan Doğan Kaya'ya söyledim. "Ya bütün sözler hem atasözü hem deyim bu işi kimse yapmadı yaparsanız bir siz yaparsınız" dedim, daha oraya sıra gelmedi. Ama yani hem atasözü hem deyim şey yapmıyor. Mesela her horoz kendi çöplüğünde öter değil mi bu atasözü ama aslında bu bir deyim, fiil çekimi yapıyorsunuz ya deyim oluyor. Sonuç olarak folklorun bir insanlık bilimi olduğunu yaşayan bir hazine olduğunu yani

başımızdaki bir hazine olduğunu, bunu terk etmemiz gerektiğini halk kültürünün bu ince bu derin yani altın kalıplara dökülmüş bu sözlerini ve bizi biz yapan normlar olan geleneklerimizi yaşatmamız gerektiğini insanlardan bekliyorum.” (Üçer 2017) diyerek amaçlarını ve beklentilerini ifade etmiştir.

Hayrettin İvgin’e aynı soru yöneltilmiştir. “Amaçlarımızdan bir tanesi kendi kültürümüzü özellikle Türk kültürünü çalışmak; çünkü ben bir Türk’üm. Türk olduğum için övünüyorum. O halde kendi mensup olduğum milletin kültürünü derleyip toplamak bunların içerisinde mahalli olarak kalmış olanları milli seviyeye taşıyabilmek, milli seviyeden de uluslararası düzeye taşıyabilmek, bizim amacımız bu oldu. Mesela Köroğlu Kültürü diyelim ki, bugün şükür ki ülke sınırlarının dışına taşıyabildik. köroğlu mahalli olarak kalmıştı. Mahalliye önce milli hale getirmeye çalıştık. Köroğlu hakkında ilk yerel olarak çalışma yaptığımızda mahalli olarak bile tepkiler vardı. Bu eşkiya kültürünü niye siz derliyorsunuz diyorlardı. Hatta bunu Bolulular bile söylüyordu. Biz bunu yıktık. Köroğlu kültürünü önce Bolu’ya mal ettik. Boludan Türkiye’ye mal etmeye çalıştık ve yaptık. Bugün ülke sınırlarının dışına da bu kültür taşıtı neredeyse uluslararası bir kültür haline geldi. Çünkü bizim aydınlarımız, halkımız öğrendi ki bu kültür Azerbaycan’da da Gürcistan’da da, Türkmenistan’da da var. Hatta başka kültürlerle de karşılaştırmaya başka kültürlerin buna benzer kültürleriye eşleştirmeye çalışıldı. Mesela Robin Hood bunlardan birisidir, Robin belki de bir köroğlu varyantıdır, bunları bilemiyoruz. O halde bu kültürü önce mahalli olarak tespit edeceksiniz folklorcunun amacı o. Bunu milli kültür haline getireceksiniz yapmamız gereken de bu. Yani yurt çapında yaygınlaştıracaksınız. Ondan sonra bunun sınırlarını aşıp uluslararası kültür haline getireceksiniz. Yani folklorcunun görevi budur. Amaç bu kültürü uluslararası üst düzeye çıkarabilir miyim, bu kültürü yüksek kültür haline getirebilir miyim amacınız bu olacak. Biliyorsunuz kültür iki ana bölümdür: Bir yüksek kültür, iki halk kültürü. Biz halk kültürünü araştırıyoruz, bunun amacı da halk kültürünün hangi ürünlerini yüksek kültüre taşıyabiliriz.” (İvgin 2018) diyerek Türk olduğunun bilinci ile hareket etmek gerektiğini savunmuştur. Yerel folklor araştırmacılarının başlıca amaçları Türk kültürünün zenginliğini göstermek için çalışmak gerektiğidir; çünkü onlara göre Türk kültürüne hizmet vatana hizmettir. Atatürk’ün dediği gibi muasır

medeniyetler seviyesine erişmek için öncelikle kültür ekonomimizi canlı tutmak gerekmektedir.

2.1.6. Yerel Folklor Araştırmacılarının Ben ve Öteki Değerlendirmeleri

Mülakat gerçekleştirilen yerel folklor araştırmacıları aynı kuşakta yetiştikleri için birbirleri hakkındaki düşünceleri kendilerine sorulmuş ve halkbilimine katkıları sorulmuştur.

İsmail Hakkı Acar'a "dergilerdeki diğer yazılar hakkında ne düşünüyorsunuz? Kutlu Özen, Müjgân Üçer, Doğan Kaya ile dostluğunuz devam ediyor mu? 1975-1979 yılları arasında devamlı görüştünüz mü yoksa yazılarınızı sadece İbrahim Aslanoğlu'na mı götürüp verdiniz?" diye sorulduğunda diğer yfa hakkında şunları söylemiştir: "Dostluğumuz devam ediyor. O zaman şimdiki gibi e-mail olmadığı için posta ile zarf içinde gönderirdik yazılarımızı İbrahim Aslanoğlu'na. Üç beş ayda bir, bir araya gelirdik, hepimiz olmasak da üç dördümüz bir araya gelirdik ve ben bu dergi sayesinde tanıdım bu kişileri, hiçbirini tanımazdım, hâlâ bugün hepsi de benim yakın dostlarımdır. Müjgân Hanım eczacıyken bu işe yöneldi, merak denen şey bu olsa gerek. Bazen insan kendi branşında ilgilenemiyor, ilgi duymuyor. Benim böyle çok arkadaşım var. Mesela matematikçi "keşke müzisyen olsaymışım" diyor. Kişinin merakı, ilgisi. Müjgân hanım da gerçekten yıllardır hala başımın tacı, o bizim ablamız. Müjgân Hanım bizden çok önde ve bilgili o bizim üstadımız, hiçbir şeyi gözünden kaçırmaz. Doğan Bey, benim için de alan için de çok ayrı yeri var, on tane profesörü cebinden çıkarır." (ACAR 2017). Sivas Folkloru dergisi yerel folklor araştırmacılarının tanışıp, kaynaşmasına, birbirleri ile aralarında folklor alışverişi yapmasına olanak sağlamıştır.

Faruk Aburşu'ya İbrahim Aslanoğlu gibi yerel folklor dergiciliğine önem veren başka isimlerin var olup olmadığı sorulduğunda verdiği cevap şu şekilde idi ve diğer yfa hakkında şu düşünceleri söylemiştir: "Aslanoğlu bu derginin duayeni. Bunun gibi isimler daha yetişmiyor. Müjgân Abla, Kutlu Abi, Doğan Hocam bunların hepsi birer hazinedir. Hepsi hakikaten çok güzel insanlar. Allah imkân

versin, Müjgân abla aynı zamanda Sivas'ın eczacılığını yapıyor. Müjgân abla şu anda Şifahîye Medresesi ile ilgili çalışma yapıyor. Hâlbuki Kültür müdürlüğü var, Kültür müdürlüğünün çeşitli elemanları var. Yüksek anıtlar kurulu var. Onların üyeleri mensupları var. Onların hiçbirisi yok, bakıyorsun Müjgân abla elinde kalem kâğıtla buraları çalışıyor yani. Şehrimizin bu insanları çok önemli. Musa Demirci çok iyi bir insandır. Doğan benim hocamdı, İstanbul Üniversitesi'nden de arkadaşım. Müjgân abla zaten benim öğretmenim, İstanbul Üniversitesi'nden, Kimya öğretmenim aynı apartmanda oturduk. Eşi benim edebiyat öğretmenim. Onlar benim bu alana girmemi etkiledi, kendilerine çok şey borçluyum.” (Aburşu 2017). Doğan Kaya: “Folklor dergisinin yazarları derece derece Türkiye çapında isim yapmış imzalıdır. Bir veya iki yazı yazmış yazılara da rastlarız. Her biri benim için bir meyve; şeftali, erik, üzüm, dut, karpuz, hepsinin tadı bir başka hepsi ayrı güzellikte ve o tadı hayatta olsalar da olmasalar da hâlâ bize sunmaya devam ediyorlar. Örneğin; İlyas Ege, Suşehri Folkloru, tanışmamız 2017 de oldu, yani bu sene. Yani 25-30 yıla dayalı bir isim tanışıklığımız vardı. Yani Sivas Folkloru dergisi edebiyatımıza bir İlyas Ege kazandırdı. Mümkün değil yazmayacak ya da içindeki yazma arzusunu gidermek için Suşehri'nde bir gazete de yazıp çizecekti. Bugün Suşehri folkloru diye şu an matbaada harika bir çalışması var. Bugün Zara da İsmail Hakkı Acar'ı görüyoruz, Şarkışla da emin kuzucuları görüyoruz, Gemerek de Güner Demiray'ı görüyoruz, Divriği de Kutlu Özen'i, İbrahim Aslanoğlu'nun kendi yazılarını görüyoruz. Bu isimler birinci derecede teşvik rolü oynadılar. Orada yazdılar ben mesela fakülte iki de öğrenciydim, ilk yazım Türk Folkloru Araştırmaları dergisinde çıktı. 1972 yılı Eylül ayı sayısında çıktı. İhsan Hınçer'in yanına gitmiştim, “Doğan'cığım,” deyip şefkatle yaklaştı. “Bizim dergide hocasıyla talebesinin yazısı aynı yerde çıkar kendini küçük görme” dedi. Ve gerçekten Mehmet Kaplan'ın yazısının çıktığı dergi de benim de yazım çıktı. Ondan sonra beni tutabilene aşk olsun. Benim için büyük bir teşvik oldu ve “ne yazsam ki?” diyen Doğan Kaya, “şimdilik bunlar dursun” diyen Doğan Kaya'ya geldi sıra. O kadar çoğaldı ki yazacağımız konular. Önceler de öyle başladı, ya öbür sayıya ne yapsam ne yazsam diyordum hep. Öğrenciyim ne toptasam şu konuyu yazsam diyordum hep, sonradan yazacağımız konuları teyit etmeye

başladım. O İbrahim Aslanoğlu ekolünden kaynaklandı.” (Kaya 2017) diyerek yerel folklor araştırmacılarının bulundukları bölgede ne kadar önemli olduklarını ifade etmiştir. Musa Demirci, yerel folklor araştırmacılarını şu şekilde değerlendirmiştir: “Mustafa Birinci yazıyordu o da ilkokul öğretmeni idi. Zara da halk eğitim merkezi müdürü vardı. İsmail Hakkı Bey o yazıyordu. Pek kimseye rastlamadım. Eczacı hanım o yazmaya başladı. Eczacı hanım, hakikaten ilmi olarak yazmaya başladı. Başta Sivas’taki kadınlarla şunlarla bunlarla sohbet ederek yazıları oldu; ama ondan sonraki yazılarının tamamı kendisinin doktora tezi yazacak tarzda ilmi şeye doğru gitti o yönden tebrik etmek lazım. Faruk Aburşu çok güzel resimler çekmiştir, bilgisi vardır yani bu konuda. Dolayısıyla Faruk bu meselenin üzerinde çok durdu, çok araştırma yaptı. Sivas’ın en eski fotoğraflarını Faruk’ta bulmamız mümkündür. Doğan Kaya’nın da İbrahim Aslanoğlu ile arası münasebetleri çok iyiydi o da onu teşvik etti. Ben bu isimleri şöyle değerlendiriyorum. Bu isimler Sivas için hakikaten değerli insanlar, hakikaten vakitlerini verdiler araştırma yaptılar, ciddi araştırmalar yaptılar, hepsininki kendilerinden önce araştırma yapmamış insanların eserlerine dayanıyor. Benimki köydeki insanlara sorduğum malumatlardır; ama onların ki başka eserleri de araştırmak suretiyle ortaya çıkmış eserlerdir dolayısıyla onların yaptıkları daha kıymetlidir. Daha ayağı yere basan eserlerdir. Hatta o zaman İbrahim Aslanoğlu Bey söylemişti, ziyaret ve yatırıları yazarken, demişti ki: ‘Musa Bey, İstanbul üniversitesinden bir profesör yazı yazmıştı, yatır ve ziyaretlerin yazılmasına devam edin; çünkü gelecekte edebiyat tarihi için çok önemli vesikalar yerine geçecek.’ Ama dediğim gibi kısmet olmadı.” (Demirci 2017).

Müjgân Üçer’e “İsmail Hakkı Acar sizin için dedi ki: ‘başımızın tacıdır’, Doğan Kaya sizin için: ‘O olmasa birçok şey yarım kalırdı’ dedi. Peki, siz onlar hakkında ne düşünüyorsunuz?” diye sorulduğunda verdiği cevap şudur: “Necdet Sakaoğlu da benim için dedi ki: ‘o yazmasa idi, yazılmazdı’ dedi. Hatta geçen bir toplantıya gittim, hocamız Süheyl Ünver adına bir kitap çıkıyordu onun için. Orada Aykut Kazancı dedi ki benim için: ‘tek başına, Sivas.’ Hiç duymamıştım daha önce böyle bir şey. Çok etkilendim. Tekin Şener de benim için ‘kendi semasına sığmayan insan’ dedi. Bu cümle Sivas için de söylenir. Diğer

yazarlara gelecek olursak, İbrahim Aslanoğlu bir ekol oluşmuştur Sivas Folklorunda. Bu arada Doğan Kaya, Kutlu Özen ve ben üçümüz, derginin ana direkleri olarak tabi hocamızın da desteğiyle, onun yönlendirmesiyle yani süratle yazan ve bunu bırakmayan bir ekol olduk. İbrahim Aslanoğlu ekolünün elemanlarıyız, neferleriyiz diyelim. Hatta ben böyle atasözlerini falan yazıyorum, eczanede kâğıtlarım falan var, hemen yazar koyarım. Kutlu bey ile biz yaşıtız, Kutlu bey bir gün tekstil kâğıtlarını dörde bölmüş getirdi: ‘Müjgân Hanım bunlara yaz’ dedi. Böyle kocaman kâğıtlar, çekmeceler o kâğıtlarla dolup taşmıştı. Herkes aynı sözleri söyleyebilir; ama onu ifade etmek de önemlidir. Yani bu üç isim bir ekoldür. Kutlu Bey de şu an rahatsız ama inşallah iyi olacak.” (Üçer 2017). Hayrettin İvgin, “Doğan Kaya, Nail Tan, Müjgân Hanım onlar bizim yaştaşlarımızdır. Biz genç bir ekiptik. Aslanoğlu, bize göre oldukça yaşlı idi ama o genç folklor araştırmacıları yetiştirmeyi amaçlamıştı. Müjgân üçer bir eczacıydı onu eczacı olmaktan daha çok halk kültürüne doğru iten iadır. Özellikle halk inanışları gelenekler çalışması konusunda onu devamlı sıkıştırdı. Bir eczacılık fakültesinden çok değerli bir halkbilimci çıkardı. Aslanoğlu yorulmazdı sürekli bizi teşvik ederdi “hocam yazınızı bekliyoruz ha” derdi biz belki genç olarak ihmal ediyorduk ama o istemekte ihmal etmezdi. Pek çok araştırmacının yetişmesine o dergi büyük katkı sağladı, dolayısıyla Türk kültürüne katkı sağladı.” (İvgin 2018) diyerek yerel folklor araştırmacılarının nasıl yetiştiklerinden bahsetmiştir. Yerel folklor araştırmacıları Sivas Folkloru dergisinin bir okul olduğunu, bu okulda büyüüp geliştiklerini, İbrahim Aslanoğlu’nun da bu okulun öğretmeni olduğunu kendilerini yetiştirdiğini yönlendirdiğini, etrafındaki kişileri folklor araştırmacısı yapmak için çabaladığını, onları sürekli teşvik ettiğini söylemişlerdir.

2.2. SIVAS FOLKLORU DERGİSİ KAPSAMINDA YEREL FOLKLOR YAYINCILIĞININ GELİŞİMİ

2.2.1. Sivas Folkloru Dergisi'nin Türk Halkbilimi Alanındaki Yeri ve Önemi

Sivas Folkloru dergisinde yazan yerel folklor araştırmacılarına Sivas Folkloru dergisinin Türk Halkbilimindeki yeri ve önemi hakkında sorular sorulduğunda alınan cevaplar şunlardır. Doğan Kaya, Sivas Folklorunun Türk Halkbilimi'ndeki yeri ve önemi hakkında şu cümleleri kurmuştur: "Sivas Folkloru, iz bırakmış bir folklor dergisidir; çünkü o konuda yazarlar Sivas hakkında ayrıca bir söz edebilirler. O tarz folklor dergisi yok. Mesela şu an Erciyes dergisi var 450 sayı çıktı, folklor dışındaki konulara da yer veriyor. Daha önce Türk Folkloru Araştırmaları çıkmıştı, İhsan Hınçer'in 366 sayı çıktı. Sanıyorum 1951 de başladı aylık dergiydi. Kemal Akça'nın Folklor Postası dergisi vardı. Yok ya bu bir sevda işi. Bir İbrahim Aslanoğlu bir daha çıkmaz. Yerel halkbilimi öncelikle biliyorsunuz halk evlerinden başlamıştır. Kimisi üç sayı kimisi yüz otuz sayı çıktı. Kimisi bir iki ay sürdü kimisi yıllarca sürdü. O vadide tabii ki etkisi oldu dolayısıyla ferdi olarak kuruluş olarak hamleler başladı. Onu bir takım özel dergilerin çıkması izledi. Mesela, Konya da Kemal Akçağ, Folklor Postası'nı çıkarttı. Daha sonra üniversitelerde Folklor, Folklor Doğru, Folklor Postası gibi dergiler çıktı. Bazı mahalli dergiler ara ara sayfalarını folklor açtı. Onların da folklor yolunda hizmetlerini gördük. Başlı başına da folklor dergisi çıkmaya başladı. Diyelim ki İçel kültürü, Sivas folkloru gibi bir dergi; ancak bunun içinde Sivas Folklorunun apayrı bir yeri var. İbrahim Aslanoğlu, bir öğretmen, günümüz imkânlarının hiçbirini yok o zaman. Yazıları toplamak, yazıları dizgiye vermek, tasnifini yapmak, baskı, matbaacılarla uğraşmak, onların dağıtımını yapmak ve gelen paraları takip etmek, daha sonraki sayıyı hazırlamak ve öğrencilerine ders vermek bu kolay bir iş değildi. İşte Sivas Folkloru dergisi şuuruyla, onu çıkaranların şuurunda olan insanların, tabi bu bir hastalık. Parayla pulla ölçülmez. Şöyle bir faydası oldu bu mahalli folklor dergilerinin, derecelendirme yapacak olursak birinci sınıf yazarlar olduğu gibi altıncı sınıf yazarlar da vardı. Dolayısıyla o altıncı sınıf yazılar gün geldi ki ikinci sınıf, birinci sınıf yazılar olmaya başladılar. Böyle bir rol üstlendi o dergiler. Ve o dergi olmasaydı, o yazı

yazılmazdı, o konu rafa kaldırılmazdı diyebileceğimiz bir yığın yazı görürüz mahalli folklor dergilerinde, bazen yarım sayfalık bir yazı bize kaynak olabilir. Ben çalışmalarımda 450 sayfalık bir kitapta bir tane yazı bulamıyorum. Ama yarım sayfalık bir folklor dergisinde işime yarayan o kadar çok bilgi buluyorum ki, işte mahalli folklor dergileri birinci derecede o yöre kültürünü kaybolmaya yüz tutmuş konuların ebedi kalmasını sağladı. Yeni yazarların ortaya çıkmasını sağladı. Diğer şehirdeki folklor dergilerine örneklik gösterdi. Bunun faydasını düşünsek daha çok cevap bulmuş oluruz.” (Kaya 2017) diyerek Sivas Folkloru dergisinin nitelikli bir dergi olduğunu vurgulamıştır. İsmail Hakkı Acar, Sivas Folkloru dergisinin halkbilimindeki yeri ve önemi hakkında şu cümleleri kurmuştur: “İbrahim Aslanoğlu’nun Sivas Folkloru dergisi, halkbilimine yeni bir can, yeni bir kan getirdi. Ve öyle oldu ki her ilçede en az bir kişi çıktı ilçesini tanıtmaya. Dikkat edersen her ilçeden, her bölgeden bir şey var. O kişiler bugün Sivas’ın en önde gelen araştırmacıları. İşte bir Doğan Bey, Müjgân Hanım. Hemen hemen her ilçenin çalışması yapıldı. Mesela Kutlu Özen. Bunlar büyük araştırmacılar. Yetiştirdiğimiz bir nevi yetiştirildiğimiz bir okul oldu bizim için, Sivas Folklor Dergisi. Ve orada bir araya geldik, birbirimize tavsiyelerde bulunurduk. Şöyle söyleyeyim; mesela başta Doğan Bey, Kutlu Bey gibi arkadaşlarımız üniversiteye geçince, hani ben bir Türkçe öğretmeniyim, birçok konuda onlardan destek aldım. Biz de okulda Osmanlıca’yı öğrendik; ama ben bir mezar taşını rahat okuyamadım yıllarca ve onlardan destek aldım. Böylelikle Sivas’ın daha iyi tanınmasına bu dergi vesile oldu. Ve bizim gibi birilerinin yetişmesine katkı sağlayan en az 15 kişi sayabilirim orada. Bugün birinci kalite yazar-araştırmacı haline geldiler. Dolayısıyla Sivas’ın bilinmeyen yönleri ortaya çıktı. Ben öyle sanıyorum ki Sivas kadar hiçbir il bu derece araştırılmadı. Su yüzüne çıkarılmadı, bu da Sivas Folkloru ve İbrahim Aslanoğlu sayesinde oldu.” (ACAR 2017) diyerek SF’nin önemini ortaya koymuştur. Faruk Aburşu’ya “Sivas Folkloru dergisi gibi şu an nitelikli bir dergi olduğunu düşünüyor musunuz?” diye sorulduğunda verdiği cevap şudur: “Yok, sanmıyorum. Şu anda valiliğin desteğiyle bir dergi çıkıyor, Hayat Ağacı. Tabi renkli dijital ortamda. Düşünebiliyor musunuz? Çekilen fotoğrafların hepsi dijital ortamdaki masaya geliyor. Aynı bir pasta gibi hazırlanıp önüne konuyor. Bunların hepsi daktilo ya

da elle yazılıp ortaya konurdu. Direk insan emeğiyle ortaya çıkan bir hadiseydi. Yani bilgisayar gücüyle, imkânıyla değil. Onun için Aslanoğlu bugün yani bir kadının nakış yapması gibi; makineyle yapılmış olan motifle, elle yapılmış motifin nasıl birbirinden ayrırsa İbrahim Aslanoğlu bu şekilde elle yapılmış, el işçiliği ile uğraşmış Sivas Folklorunu nakış nakış dokumuş bir sanatkârdır.” (Aburşu 2017), diyerek bir yerel folklor dergisi yayıncısının yaşadığı zorluklara dikkat çekmek istemiştir. Musa Demirci, “yazdığınız an da belki bir mana ifade etmiyor; ama gelecek kuşaklar için bir mana ifade ediyor; çünkü orada Sivas’ı görüyor, tarihi görüyor, insanı, insanın yaşantısını görüyor. Bu fevkalade önemli. Gelecek için önemli. Ben orada mesela halk oyunları ile alakalı yazı yazamadım; ama çok düşündüm. Halk oyunları o bölgenin insanının karakterini ortaya koyuyor. Mesela Sivas’ın olmayan bir halayını ben size söyleyeyim. Sivas’ta Hançer Barı diye bir oyun var, ismi bakın bar, Erzurum’da oynanırdı, bakıyorum oynayanların büyük bir kısmı Doğu Anadolu’dan Erzurum’dan, Kars’tan muhacir olarak gelmiş insanlar. Burada yaşadıkları bölgede o bölgenin karakterini veriyorlar. Erzurum’da oynanan bar ayrıdır, Sivas’ta oynanan ayrıdır. Burada insan kendi karakterini oradaki insan kendi karakterini veriyor. Ayrıca şunu gördüm mesela Sivas oyunlarında halk oyunlarında çok ağır yani insanın karakterini ortaya koyuyor, ağır insanlar kolay kolay böyle sinirlenmiyorlar ama sinirlendikleri zaman da böyle tutmak mümkün değil. Bu karakteri de görmek mümkün, tabi bu bölgede Ermeniler yaşamış. Mesela halk oyunları içinde bunların bir oyunu var ismi Karabet. Ermenice bir isimdir. Sarı Kız da Ermenilerin değer verdiği bir isim bir oyundur. Bakıyorsun ki o zaman Ermeniler onu oynarken bizim gençlerimiz de o oyunu oynamışlar. Aynı karakteri belirliyor; çünkü ikisi de Anadolu çocuğu aynı topraktan beslenmiş, aynı gıdayı almışlar, onları tespit ediyorsunuz görüyorsunuz” (Demirci 2017) diyerek Sivas Folklorunun kültür adına milletleri kaynaştıran bir etkisinin de olduğunu vurgulamıştır. Müjgân Üçer, “Sivas Folkloru dergisi olmasaydı ben bu denli üretemezdim. Her ne kadar Sivas çok zengin olsa da bunu yazmak ve bunu devam ettirmek için bize bir mecra, bize bir nehir oldu. Bizi nehre saldı hocamız ve bu nehir ne oldu? Büyük denizlere okyanuslara kadar gider, bu işin sonu yok. Yani bir Sivas Folkloru olmasaydı ben belki ara sıra bir makale yazardım. Ama

her ay bir makale yazdım, hatta ayda bir makale yazıyorum, az yazıyorum deyince, bir profesör ‘aaa bu müthiş bir şey’ dedi. Sivas Folkloru bizler gibi araştırmacıları sistemli yazmaya itti.” (Üçer 2017) diyerek bu derginin kendilerini damla iken deniz yaptıracak nitelikte olduğunu belirtmiştir. Bu cümlelerden anlaşıldığı gibi Sivas Folkloru dergisi Türk Halkbilimi çalışmalarını sistemli hale getiren, derleyen, üreten folklor araştırmacılarının yetişmesine katkı sağlamış, dolayısıyla da alana yerel folklor araştırmacıları hocaları ve hatta onların öğrencilerini kazandırmıştır.

2.2.2. Sivas Folkloru Dergisi ve Akademik Çevreler Arasındaki İlişki

Sivas Folkloru dergisinde akademisyenler de yazı yazmıştır. Daha sonra bu yazılarını kitaplaştıranlar olduğu gibi, yalnızca makale olarak yayımlayanlar da vardır. Sivas Folkloru dergisi aynı zamanda bazı akademisyenlerin folklor araştırmacılığı yapmasında onları halkbilimine dair geliştirmiş, olgunlaştırmıştır. Doğan Kaya, “Sivas Folkloru, bizim için bir okuldu hepimizi yetiştirdi.” demiştir. Yerel folklor dergisi, akademik çevrelerin çalışma sahası olmuştur. Haşim Kapuz, dekan, sanat tarihçisi ve arkeologdur. Haşim Karpuz’un dergide 3 yazısı bulunmaktadır. Yazılarının altında Trabzon Müzesi’nde asistan olduğu yazmaktadır. Folklor adına yaptığı çalışmaları şunlardır: “Ferhat ile Şirin İçin Yeni Bir Mezar” (SF 1976f: 21-22), “Divriği Evleri Üzerine Notlar” (SF 1978b:15-18) ve Yeni Yayınlar başlığı adı altında “Divriği’de Ev Mimarisi” adlı konuları çalışmıştır. (SF 1979b: 18). Hamit Zübeyr Koşay, hocaların hocası olarak anılır. Kazı başkanı idi, Türkiye’nin ilk arkeologlarından biridir. Dergide 1 adet yazısı bulunmaktadır. Ülkütaşır Özel Sayısı için yazı yazmıştır. Kendisi Ülkütaşır ile olan dostluğundan bahsedip aşağıda belirtilen konuyu yazmıştır. “Ülkütaşır’ın Bilimsel ve Kültürel Derneklerdeki Faaliyetleri” (SF 1977e: 3-4). Zübeyr, folklor çalışmalarına oldukça meraklıdır; ancak kendisi Türk Folkloru dergisinde daha çok yazmıştır. Faruk Kadri Timurtaş, profesördür Âşık Veysel özel sayısı için bir yazısı bulunmaktadır. (SF 1973ç: 13-14). Fuat Özdemir, Elazığ’da asistandır, dergide 4 adet yazısı bulunmaktadır. Bu yazıları şunlardır: Kitaplar ve Düşünceler başlığı adı altında “Sömürülen Halk Edebiyatı” başlıklı konu

yazılmıştır. (SF 1976h: 21). Elâzığ Folkloru başlığı adı altında “Bilmeceler” (SF 1977j:19), “Elâzığ İlençleri 1” (SF 1978c: 9-10), “Elâzığ Ninnileri” (SF 1978g: 22) üç çalışma yapmıştır. İsmet Alpaslan, Van’da profesördür. Dergide 4 adet yazısı bulunmaktadır. Bu yazıları şunlardır: Ağrı Dağı’nda başlığı adı altında “Kınalı Kız Efsanesi” (SF 1976i: 22-23), Erzurum’un Söğütlü Köyünde başlığı adı altında “Balıklı Köy Efsanesi” (SF 1976h: 24-25), “Âşık İlyas Başaran” isimli şahsı anlatmıştır. (SF 1977a: 22-24). “Yarasanın Çıplaklığı ve Hikmeti” (SF 1977f: 21-22). Sivas Folkloru dergisinde kendisi için özel sayı yapılan M. Şakir Ülkütaşır İstanbul Üniversitesi’nde hocalık yapmıştır, dergide 15 adet yazısı bulunmaktadır, özel sayıda bu yazılarının açıklamaları mevcuttur. Bir yerel folklor dergisinde bir akademisyen için özel sayı hazırlanması, hazırlayan derginin halkbiliminde ne kadar önemli bir yerinin olduğunu gösterir. Muhan Bali, Atatürk Üniversitesi’nde profesördür, dergide “Cumhuriyet Devri Türk Şiiri ve Halk Şiiri” başlıklı bir yazısı bulunmaktadır (SF 1978g: 3-4). Nevzat Gözaydın, DTCF’de profesördür, asistan iken Sivas Folkloru dergisinde bir eleştiri yazısı yazmıştır. “Zaruri Bir Açıklama” başlıklı yazıda Konya’da yapılan Folklor kongresinde Gözaydın, Cahit Öztelli ve İ. Ünver Nasrattınoğlu arasındaki tartışma sebebiyle, Öztelli ve Nasrattınoğlu, Sivas Folkloru’nda Gözaydın’a eleştiri niteliğinde bir yazı yazmışlardır. Bunlara cevap olarak Gözaydın da bu yazıyı yazmıştır. Sivas Folkloru dergisi kişiler arasındaki tartışmayı da tarafsız bir şekilde yayımlayarak tarafların düşüncelerini ve yaşadıklarını okuyuculara göstermiştir, yorumu okuyucunun kendi algısına bırakmıştır. Gözaydın’ın bu yazısında şu cümleler vardır: “Sivas Folkloru dergisinin Temmuz 1977 tarihli 54 numaralı sayısında, İrfan Ünver Nasrattınoğlu imzası ile yayınlanan ‘Konya ve Silifke’deki Önemli Folklor Olayları’ başlıklı yazısının bir bölümünde adımdan bahsedilmekte ve birtakım yakışsız isnatlarda bulunmaktadır. Her kademedен geniş bir okuyucu kitlesine hitap eden Sivas Folklorunun hem okuyucularına gerçekleri açıklamak ve hem de Folklor sahasında bazılarınca yanlış bilinen ve anlaşılan bir kavramı belirtmek amacıyla, bu açıklamayı yazmak, kaçınılmaz bir zaruret olmuştur. Bilindiği gibi 10-12 Haziran 1977 tarihleri arasında Konya da yapılan bir toplantı, Yunus Emre, Nasreddin Hoca ve Karamanoğlu Mehmet Bey ve Türk Dili

semineri adı altında ilan edilmiştir. Ben de bu seminere davet edilmiştim. Türk Fıkralarının tasnifi üzerine bir deneme başlıklı bildirimi hazırlamıştım. Bugüne kadar değinilmemiş bir konuyu seminerde ortaya koyacaktım.” Gözaydın’ı rahatsız eden mesele şudur ki, gelen konuklar eski arkadaşları ile çok samimi olup seminer havasına uymayan çok samimi bir muhabbetle, onun deyimiyle mahalle kahvesinde dedikodu yapar gibi bir ortam oluşturdıkları için kendisi sırası gelince kürsüye çıkar ve 3-4 dakika içinde gürültüden rahatsız olduğunu söyleyerek sunumunu bitirir ve salonu terk eder. İrfan Ünver, Gözaydın’ın salonu terk etmesini dergide eleştirdiği için, Gözaydın da ona salonu neden terk ettiğini bu cümlelerle söyler. Öztelli de kendisine hakaret edildiğini düşünerek onu hitabet yeteneğinden yoksun olmakla suçlar. Böylelikle Sivas Folkloru dergisi bir tartışmayı da yayımlamış olarak tarafsız yayıncılık ilkesiyle hareket ettiğini ispatlamış olur. (SF1977h:13-14). Bu yazıdan anlaşıldığı üzere SF’de yapılan etkinliklerin içerikleri hakkında bilgi verildiğini, akademisyen folklor araştırmacılarının birbirleri hakkındaki düşünceleri ve tutumlarını öğrenmiş bulunmaktayız. Nimetullah Hafız, Kosova’daki Prishtina Üniversitesi’nde hocadır. “Prizren’de Türk Tekerlemeleri” başlıklı bir konu yazmıştır. (SF 1977ç: 13-16). Hafız, bu yazıyı Kosova’dan yazmıştır, bu Sivas Folkloru dergisi için önem arz eder; çünkü SF bir yerel folklor dergisi olmasına rağmen sadece Sivas ilini konu edinmemiştir. Türkiye’deki iller bir yana, bu yazı SF’nin Balkanlar’da da bilindiğinin bir göstergesidir ve bu bir akademisyen sayesinde olmuştur. Akademisyenlerin Sivas Folkloruna katkılarının başında dergiyi bilinirlik açısından yaygınlaştırmaları olmuştur. Saim Sakaoğlu, emekli profesördür. Sivas Folkloru dergisinde 14 yazısı bulunmaktadır. Bu yazıları şunlardır: “Veysel Sivrialan ve Sivas Hasreti”, Veysel özel sayısı için yazmıştır (SF 1973ç: 8-10). Bir Kangal Masalı başlığı adı altında “Şahşah Padişahı” adlı masal anlatmıştır. (SF 1973f: 19). “Tokat’ta İtibar Edilen İnanışlar” (SF 1975i: 3-4). “Bidâri’nin Evli ile Bekâr Destanı” (SF 1978b: 8-9). “Erzurumlu ve Karslı Âşıkların Diliyle Âşık Veysel” (SF 1978c Sayı: 3-5). “Divriği’de Gazel Süpürülmesi” (SF 1978d: 19). “Sivas-Tokat-Amasya-Samsun Bilmeceleri” (SF 1978e: 12-14). “Sivas-Tokat-Amasya-Samsun Bilmeceleri-2” (SF 1978f: 12-14). “Sivas-Tokat-Amasya-Samsun Bilmeceleri-3” (SF 1978g:13-15). “Sivas-Tokat-

Amasya-Samsun Bilmeceleri-4” (SF 1978i: 11-13). “Sivas-Tokat-Amasya-Samsun Bilmeceleri-5” (SF 1978i: 12-14). “Sivas-Tokat-Amasya-Samsun Bilmeceleri-6” (SF 1978j: 8-10). “Güreşçilerin Salavatlamaşı” (SF 1979b: 9-10). “Anadolu Masalları” (SF 1979c: 11-13). Saim Sakaoğlu, Doğan Kaya, Kutlu Özen gibi, şu an Halkbilimi alanında isim yapmış isimlerin bu dergide yazmış olması, Sivas Folkloru dergisinin ne kadar nitelikli isimlere yer verdiğini gösterir. Saim Sakaoğlu’nun eşı Yurdanur Sakaoğlu da akademisyendir. Onun da bu dergi de iki yazısı bulunmaktadır. Bu yazıları şunlardır: Bir Tokat Masalı başlığı adı altında “Tütsü” (SF 1975i: 9-10) ve aynı başlık altında “Tıstan Böcüğü” (SF 1975j: 15) konuları yazılmıştır.

Yukarıdaki örneklerde görüldüğü gibi Sivas Folkloru dergisinde yazan akademisyen folklor araştırmacılarının, bu işi direkt meslekleri gereğı yapmaları, derginin kalitesinin ne kadar üst düzeyde olduğunu gösterir.

Doğan Kaya akademik çevrenin yerel folklor dergileri ile aralarındaki ilişki için şu cümleleri söylemiştir: “Sadece Sivas Folkloru değil, Kemal Akça’nın Konya’da yayımladığı Folklor Postası, İhsan Hınçer’in Türk Folklor Araştırmaları, Türk Folklor Kurumu’nun yayımladığı Folklor Dergisi gibi yayınlar bugün bu alanda araştırma yapanların ilk başvurdukları eserlerdir. Türk Folklorunun herhangi bir konusunda, maalesef kütüphanelerimiz ses, film, fotoğraf hususunda çok çok zayıftır. Bugün geçmişle bağlantı kurularak makaleler ve kitaplar vücuda getiriliyorsa bu dergiler sayesinde. Söz konusu dergileri yayımlayanlar bugün hayatta değillerdir.” (Kaya 2017).

2.2.3. Sivas Folkloru Dergisi ve Yerel Folklor Kitapları Yayıncılığı İlişkisi

Sivas Folkloru dergisinde yazmış, daha sonra bu yazdıklarını geliştirerek kitaplaştırmış olan folklor araştırmacılarımız vardır. Sivas Folkloru dergisi kitaplaşan yazıları özeti mahiyetinde olmuştur. Yerel folklor dergilerinde yazdıkları yazılar, folklor araştırmacılarının daha sonraki yapacakları çalışmalarda konu bulmaları bakımından da örnek olmuştur. Doğan Kaya, Acıyurt köyünde doğduğu için SF’de Acıyurt köyü hakkında çalışmalar

yapmıştır. Daha sonra 1999 yılında bu çalışmalarını kitaplaştırarak “Acıyurt Köyü Halk Şairleri” isimli bir kitap çıkartmıştır. Halk Pınarından Damlalar başlığıyla âşıkları SF’de yazmış daha sonra da “Âşık Edebiyatı Araştırmaları” başlığıyla 2000 yılında Kitabevi yayınlarından bir kitap çıkartarak âşıklar hakkında yaptığı çalışmalarını geliştirip büyötmüştür. 1974 ve 1978 yıllarında iki sayı olarak yazdığı SF’de yazdığı “Sivas’tan Beddualar” başlıklı yazısını ayrıntılı bir şekilde geliştirip, 2001 yılında “Folklorumuzda Beddua Söyleme Geleneği ve Türk Halk Şiirinde Beddualar” başlıklı Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı Yayınlarından 281 sayfalık bir kitap çıkartmıştır. Mahcubî mahlası ile yazdığı, SF’de 3 tanesini de yayımladığı şiirlerini daha sonra artırarak 2010 yılında “Kaya Çiçekleri” başlığıyla Vilayet Yayınevinde kitaplaştırmıştır. Aslanoğlu, folklor araştırmacısının şiir yazmasına karşı olduğunu söyleyerek Doğan Kaya’ya kızmış, buna rağmen Kaya’nın şiir yazmaktan vazgeçmediğini bu kitabıyla görölmüştür.

İsmail Hakkı Acar, Zaralı olduğu için çalışmalarını Zara üzerine yapmıştır ve ilk yazılarını SF’de yayınlamıştır. Daha sonra bu çalışmalarını geliştirerek, büyöterek daha ayrıntılı ve hacimli kitaplar ortaya koymuştur. Mesela “Zara Folkloru” adı altında yazdığı yazıları toplayarak 1975 yılında 115 sayfa olarak Emek Matbaası’nda Sivas’tan çıkmıştır. Bu kitabın ikinci baskısını oluştururken sonradan yaptığı çalışmaları da ekleyerek yine aynı matbaadan 1990 yılında 172 sayfa çıkartmıştır. Daha sonra “Zara Kültürü” adlı kitabı 2007 yılında İstanbul’da 112 sayfa olarak çıkartmış, SF’de bu konuyla alakalı yazdığı yazılarını biraraya getirmiştir. Yine aynı şekilde “Zara’dan İnci Taneleri” adlı kitap 2008 yılında 60 sayfa olarak Sivas’ta çıkartmıştır. 1974 yılında 18. sayıda yazdığı Zara ve Çevresinde Mahalli Giyisiler adlı konuyu geliştirerek “Sivas Yöresinde Giyim Kuşam” adlı kitabı İsmail Hakkı Acar, Yücel Yönel ile birlikte 2009 yılında 64 sayfa olarak Acar Basım ve Cilt San.- İstanbul’da çıkartmışlardır. “Her Yönüyle Zara” adlı kitabı da bütün yazılarını derleyip toparlayarak 2013 yılında 264 sayfa olarak Portakal Baskı- İstanbul’da çıkartmıştır.

Müjgân Üçer 1973 yılında SF’de Madımak ve Üzerlik hakkında çalışmalar yaparak Sivas mutfağı konuları ile ilgilenmiştir. Daha sonra 1992 yılında “Sivas Halk Mutfacı” adında 119 sayfalık bir kitap çıkartmıştır. Aynı şekilde Sivas mutfacı içerikli “Divriği’de Mutfak Kültürü” kitabını 2001 yılında, “Anamın Aşı, Tandırın Başı Sivas Mutfacı” adlı kitabını da 2008 yılında çıkartmıştır.

Saim Sakaoğlu SF’de iki yazısında masallar hakkında çalışma yapmıştır. 2013 yılında Akçağ yayınlardan “Türk Masalları” başlığıyla bir kitap çıkartmıştır.

Âşık Veysel hakkında Sivas Folkloru dergisinde yazan yerel folklor araştırmacılarının yayınladıkları kitaplar vardır. İbrahim Aslanoğlu, “Âşık Veysel” adlı kitabı 1967 yılında Sivas MEB Müdürlüğü Yayınları olarak çıkarmıştır. Aslanoğlu, daha sonra 1965 yılında “Sivas Halk Şairleri Bayramı” adlı kitap çıkarmıştır. Yayınevi hakkında bilgi vardır.

Kutlu Özen, Sivas Folkloru dergisinde Âşık Veysel hakkında iki yazı yazmış daha sonra Âşık Veysel adına kitaplar çıkartmıştır. Çıkarttığı kitaplar şunlardır: “Âşık Veysel Selam Olsun Kucak Kucak” başlıklı kitabın ilk baskısını 1998 yılında Sivas’ta Dilek Matbaasından 152 sayfa olarak, Âşık Veysel’in vefatının 25. Yıl dönümü hasebiyle çıkartmıştır. Bu kitabın ikinci baskısı da 2009 yılında hayatı ve şiirleri de eklenerek Duvar yayınlarından çıkartmıştır. Âşık Veysel’in ölümünün birinci yıl dönümünü dergide anmış, 25. yıl dönümü de kitabıyla anmıştır. Kutlu Özen’in Sivas Folklorunda yazdığı ilk yazısı “Bir Sivas Efsanesi: Ahmet Turan Gazi” adlı yazıdır. Ahmet Turan Gazi, Sivas’ta bulunan meşhur bir ziyaret yeridir, kendisi Hz. Muhammed’in sancaktarlarından. Özen 1973 yılında yazdığı bu yazıdan hareketle 1996 yılında “Hz. Peygamberin Sancaktarı Abdülvehhab Gazi Hazretleri ve Gaza Arkadaşları” başlıklı bir kitap çıkartmış ve bu kitapta Sivas’ta bulunan peygamber sancaktarlarının hepsini anlatmıştır. Bu kitabını da Dilek Matbaası’nda basmıştır. Yavuz Bülent Bakiler, “Âşık Veysel, Hayatı ve Şiirleri” başlıklı kitabını 1986 yılında Tercüman yayınlardan çıkartmıştır. 1989 yılında, “Âşık Veysel” adlı bir kitap daha Kültür Bakanlığı Yayınlarından çıkartmıştır. İrfan Ünver Nasrattınoğlu “Ölümünün 8. Yıldönümünde Âşık Veysel” adlı 1981 yılında bir yayın çıkarmıştır.

Cahit Öztelli, Pir Sultan Abdal hakkında Sivas Folkloru dergisinde 1974 yılında 3 yazı yazmıştır. Ama bundan önce de “Pir Sultan Abdal Yaşamı ve Bütün Şiirleri” başlıklı 1971 yılında bir kitap çıkartmıştır. Sivas Folklorunda da kendi kitabını kaynak olarak kullanmıştır. İbrahim Aslanoğlu’nun SF’de yazdığı Kul Himmet Üstadım adlı konular sonradan kitap olarak 1974 yılında basılmıştır.

2.3. SİVAS FOLKLORU DERGİSİ KAPSAMINDA YEREL FOLKLOR ARAŞTIRMACILIĞI GELENEĞİNİN OLUŞUMU VE GELİŞİMİ

2.3.1. Yerel Folklor Araştırmacılığının İşlevleri

Yerel folklor, millî folklorun temel taşıdır. Doğan Kaya, yerel folklor kültür duvarının helik taşıdır. Duvarın gücü onu oluşturan malzemelerin çokluğu ve niteliğiyle güç kazanır. Cumhuriyet’in ilk yıllarında çıkan halkevi dergilerinin kültürümüz için ne kadar önemli bir vazife icra ettikleri tartışılmaz, diyerek yerel folklor araştırmacılığının halkbiliminin kökenini oluşturduğunu ifade etmiştir.

Hayrettin İvgin bu konu hakkında şunları söylemiştir: “Kendi kültürünüzü eğer seviyorsanız o konuda kalem oynatırsanız. Sevmiyorsanız sevme fırsatı bulamadıysanız o orada kalır, işlevlik ya da işlerlik kazanmaz. Onun için önce kendi kültürümüzü sevmek ve benimsemek gerekiyor. Yerel kültürü benimsemek için ve araştırma yapmak için. Bizim nesil onu aştık. Kendimizi yerellikten milliliğe taşıdık böyle de olması lazım. Önce yerelden başlıyoruz hatta önce aileden başlıyoruz. Folklor araştırmalarına ilk başlayan önce kendi ailesinden başlar kendi akrabalarından yakınlarından derlemeler yapar daha sonra bir mahalle öteye gider, sonra köyüne, iline sıçrar bunu biz yaptık bizim nesil yaptı.” (İvgin 2018). Yerel folklor araştırmacıları halkbilim çalışmalarında derleme faaliyetlerine öncelikle ailelerden sonra köylerinden ilçelerine oradan da kendi illerinden diğer illere geçerek folklor araştırmalarını yaparlar. Folklor araştırmacılığının işlevi yerelden genele ulaşmaktır. Genele ulaştırıp yerel folkloru ulusal hale getirmeleri yerel folklor araştırmacılarının başlıca işlevidir. İşlevi olmayan bir şey hayata geçmez, eğer bir ihtiyaç olmazsa bir işlev

gerçekleşmez. Halkevlerinde doğan, Atatürk ilke ve inkılaplarının yaygınlaşma amacı, milliyetçilik ve halkçılık ilkelerinden hareketle kültüre yönelme ihtiyacı doğmuş, yerel folklor araştırmacılığı işlevlik ve işlerlik kazanmıştır. Sözlü kültürün derlenmesi, derlemelerin yazıya geçirilmesi ardından da yayınlanması şarttır. Yerel folklor araştırmacılığı işlevini ancak bu şekilde sürdürebilir. Kasette ya da plakta kalan derleme ölüdür, kaybolma tehlikesi de vardır. İşlerlik kazanması için yapılan işin bitirilmesi gerekir. Yerel dergiler yerel kültürü unutulmaktan kurtarılmasına vesile olmuş, nesillere aktarılması bakımından önemli bir işleve sahip olmuştur. Sivas Folkloru dergisi de Sivas'ın kültürel değerlerinin yazıya aktarımını sağlamış, kültürün yaşatılması, tespiti, arşivlenmesi ve yayılması konusunda önemli işlevleri yerine getirmiştir.

Yerel folklor araştırmacılığının işlevlerinden biri de, yerel folklor araştırmacılarına fayda sağlamasıdır. Dergide yazılan yazılar bir süre sonra folklor araştırmacılarının işine yaramış, üniversite kadrolarına geçmelerini sağlamıştır. Bu konu hakkında İvgin şu cümleleri söylemiştir: “Kutlu Özen’i halkbilimci yapan yüreklendiren babasından sonra benimdir. Folklor Araştırmaları Dairesinde iken Kutlu Özen beni ziyarete geldiğinde sen neden yazmıyorsun diye sorduğumda bana ne faydası var diye hayıflanmıştı, ben ona senin yaptığın bütün çalışmaları yayınlayacağım diye söz verdim. Mesela Divriği’ de çalışıyordu, Divriği’de kapı tokmaklarını, evlerini, geleneklerini çalışacaksın diye konu verdim. Ondan sonra bu yayınlarından dolayı Cumhuriyet Üniversitesi kurulunca onu öğretim görevlisi olarak aldılar. Doğan’ı da öyle. Ben Aksaray da bir çalışmaya gittiğimide doğan o zaman orada bir lisede hocaydı. Onun sadece yazdığını bilirdim ama kendisini tanıımıyordum. Aksaraya bir araştırma ekibiyle gittiğimizde hemen onun okuluna gittim tanışmaya, beni görünce şaşırdı çok sevindi. Ona bir sürü araştırmalar yaptırdım. Bir hoca öyle hemen kolay olmaz bunun öncesinde verilen emekler vardır. Cumhuriyet Üniversitesi kurulunca ilk aladıkları Kaya ve Özen olmuştur. Yani her şeyin bir sebebi var. Benim de araştırmacı olmamı sağlayan beni bu konuda yüreklendiren kişiler vardır, bunlardan birisi Şükrü Elçin’dir. Ben onun öğrencisiyim o beni teşvik etti. Mesela sırf derleme yapayım diye Sungurlu’ya tayinimi o yaptırdı. Her şeyin bir sebebi var. Bize birileri sebep oldu, biz de

başkalarına vesile olduk. O başkaları da sizlere vesile olacaktır. Kendi kendimize bir okul olduk kendi kendimize itileme oluşturduk.” (İlgin 2018). Yerel folklor araştırmaları yalnızca yerele değil, araştırmacının kendisine de fayda sağlamıştır. Bu sebeple olumlu işlevlere sahiptir. Nail Tan, o dönemdeki yerel folklor araştırmacıları yazıları sayesinde işe alınmıştır. Doktoraları yoktu, yapmamışlardır. Sivas Folkloru dergisi onların doktoraları oldu. Derginin işlevlerinden birisi de kişilere referans olmasıdır.

2.3.2. Yerel Folklor Araştırmacılığı ve Kent İlişkisi

Sivas, ülkemizde folklor değerlerini koruyan illerin başında gelmektedir. Halk inançları, dünya görüşü, gelenek ve görenekler dışında sözlü ürünlerin kullanımı bakımından da diğer yörelere göre daha zengin bir kültüre sahiptir. Sivas Folkloru dergisinde yazan yerel folklor araştırmacılarına, yerel folklor dergisinin neden Sivas'ta çıktığı sorulduğunda kimi araştırmacılar bunu Sivas'ın zengin kültürüne mal ederken kimileri de İbrahim Aslanoğlu Sivas'ta yaşayıp, bu işe emek verdiği için Sivas'ta çıkan yerel folklor dergisinin bu kadar başarılı olduğunu söylemiştir. İbrahim Aslanoğlu, Tokatlı olmasına rağmen bu dergiyi neden Sivas'ta çıkardı diye folklor araştırmacılarına sorulmuştur. Doğan Kaya: “Aslanoğlu Tokat da kalsa Tokat folklorunu yapardı. Sivas'ta kaldığı için kontrolü daha iyi elbette. Ve Sivas'ta Türkiye'nin folklor adreslerinden birisi, onu gördü, fark etti. Bir altın deryası içinde yüzüyor, vitrinine ancak o kadarını dizebildi. Bir deryadır Sivas. 1285 köyü var, mezralar hariç. Türkiye'nin en fazla köyüne sahip il, Sivas. Bunu fark etti İbrahim Aslanoğlu. Bozulmayan değerler var. Sene 2017 hala otantik köylerimiz var bizim, gidilmeyi, araştırılmayı, incelenmeyi bekleyen köyler var.” (Kaya 2017) diyerek bu konudaki düşüncesini belirtmiştir. Müjgân Üçer, Sivas'ın kendine özgü özelliklerinden ötürü, yerel folklor araştırmacılığının Sivas'ta başarılı olduğunu vurgulamıştır. “Sivas Anadolu'nun özetidir. Sivas'tan nereye baksanız Anadolu gözüktür. Sivas'tan Malatya'yı görürsün; ama Malatya'dan Sivas'ı ne kadar görürsünüz bilmiyorum. Sivas'tan Kafkasları görürsün, Rumeli'yi görürsün, Ortadoğu'yu görürsün, Sivas yolların kavşağında çok güzel zenginlikleri olan bir yer. Sivas da halk kültürüne dair,

çünkü Sivas Osmanlı döneminde Eyalet-i Rum kocaman bir vilayet: Amasya, Tokat, Merzifon, Osmancık, Mademsim, Pınarbaşı, Hekimhan, Darende, bir coğrafi yerdir: Sivas. Bir coğrafyayı kucaklıyor. Sivas'ta yerel folklor malzemesinin çok olması hem tarihi hem coğrafi bakımdan zengin olmasından kaynaklanır. Bir de burada çok değerli folklorcular yetişti. Mesela Ahmet Kutsi Tecer, Sivas'ta folklorla yönelen, yani bir askerin annesine bir şiir okumasından çok etkileniyor ve halk kültüründe ben senin söylediğin şiiri anlamadım diyor. O, Fransa da eğitim görüyor çünkü. Sivas'ta halk bayramları yapılması. Halk şairlerinin çokluğu, gelenek ve göreneklerin sürdürülmesi. Eflatun Cem Güney, Vehbi Cem Aşkun, ilk defa Sivas folklorunu yazanlar; ama asıl İbrahim Aslanoğlu'nun dergisinin başında "Çıkarken" diye bir yazı var. Birinci sayısında. Orada diyor ki: 'onlar da yazıyor ama bu asla bitmiş değil, değişiyor, geliyor.' Burada yüksek kabiliyetli çocukların ayrı bir okulu var. Kendi okullarından sonra gidip orada da ders görüyorlar. Dedim ki bunu neye göre seçiyorsunuz. Türkiye de yüksek zekâda yüzde iki dediler. 'Sivas'ta Nasıl?' dedim. Yüzde 6.5 dedi. Nasıl yani dedim, inanın tüylerim ürperdi. Profil de her meslekten ailenin çocuğu var. Bu elbette genlerle alakalı. Sivaslılık. Sivas bunu kendi potasında eritmeli. Söz var kültür var. Çünkü göy yerinden su eksik olmaz" (Üçer 2017) demiş ve Sivas'ın kültür tarihi hakkında bilgi vermiş, Sivas'ı ve Sivaslıları övmüştür. İsmail Hakkı Acar, yerel folklor araştırmalarının Sivas'ta yapılmasını İbrahim Aslanoğlu'nun çalışkanlığı ve fedakârlığı sayesinde olduğunu şu cümlelerle ifade etmiştir: "Çok hevesliydi rahmetli Aslanoğlu bu araştırmalara. Bir yerde bir şey duysa ben ondan aldım bu huyumu, bu özelliğimi. İşte filan köyde şöyle bir şey varmış, atlar giderdi. Bir öğretmen maaşıyla nasıl geçinip de o dergiyi çıkarabiliyor, ben ona hayret ediyorum. Ha destek verdik, ayrı mesele yani o dergileri öğrencilerimize sattık masraflarını çıkarmaya çalıştık, destek vermeye çalıştık; ama birçok sayıyı cebinden vererek çıkardı ben bunu biliyorum. Matbaa masraflarını cebinden verdi bir maaşla. Yani bu insanın o içindeki ateşi gösterir, yoksa bu öyle lafta ben yaparım ederim ile olmaz o işler. Onun için gerçekten ben ona inanıyorum, Sivas'ın hemen hemen her yönü araştırıldı, yazıldı ve su yüzüne çıkarıldı, onun sayesinde bu." (Acar 2017). Faruk Aburşu da yerel folklor araştırmacılığında kent ile birlikte araştırmacısının önemini vurgulayan

isimlerden biridir. Bu konu hakkındaki görüşü şu şekildedir: “Şimdi Sivas zengin bir yer. Sivas folklor yönünden çok zengin. Diyelim ki Paşa camiinin oraya bir tane masa koysa, âşıklarla ilgili, her gün bir tane âşık bulman mümkündür yani. Şiir yazan bir âşık bulabilirsin, böyle bir Sivas’ın zenginliği var. İşte İbrahim Aslanoğlu’nun bir özelliği de cönkleri ile defa derleyip, toparlayan bir insandır. Eski yazıyı bilmesi Sivas âşıklarının ilk defa böyle iğne oyası yapar gibi, iğne oyasının içine boncuk dizer gibi âşıkların hepsini bulup ayrı ayrı renklerle yetiştiren bir isimdir. O nedenle Sivas folklorunda önemi çok fazladır. Âşıkları ilk defa bulan ve o âşıkların her birini, iğne oyası yapar gibi tek tek özelliklerine göre dizen bir kimsedir. Ve o dergide bu görevi yapmıştır. Bugün için âşıklar üzerindeki karmaşıklığı ortadan kaldıran bir nefestir, bu bir soluktur. O bakımdan çok önemlidir. Bir de şunu söylemek lazım. Teybin, radyonun, bilhassa teybin olmadığı o dönemde, türkülerin kaynaklarının hormonsuz bir şekilde her şeyin kökünü ortaya çıkartan çalışmalar yapılmıştır. Dergi bunu yapmıştır yani çok öncesinden adamın biri bir türkü dinlemiştir, birinden derlemiştir ondan esinlenmiştir; ama otantik olarak kültürün kaynağını bu dergi ortaya çıkarmıştır. Onun için her sayfası kıymetli her sayfası önemlidir.” (Aburşu 2017) demiştir ve Sivas’ın kültür değerlerinin orijinalliğinden bahsetmiştir. Bu zamana kadar Sivaslı olan yerel folklor araştırmacılarının düşüncelerine yer verilmiştir, Hayrettin İvgin ile yapılan görüşme neticesinde onun bu konuya bakış açısı faydalı olacaktır. Çünkü kendisi Sivaslı değil Samsun Vezirköprü doğumludur. Hayrettin İvgin de yerel folklor ile kent arasındaki kurulan bağın kişilerde olduğunu düşünmektedir. Elbette Türkiye’deki her ilin folklor dergisi çıkabilir mesele bu değildir. Önemli olan o şehirde, elini taşın altına koyabilecek insan bulabilmektir. İbrahim Aslanoğlu bunlardan biriydi. Hayrettin İvgin Sivas Folkloru dergisinin başarısının Aslanoğlu’nun Sivas’ta olmasına bağlamaktadır. Şu şekilde söylemiştir: “Daha sonraları diğer illerde de dergiler çıkmaya başladı, dergi bazında olmasa bile farklı illerden yerel folklor araştırmacıları da çıkmaya başlamıştır. Yaptığınız işin sonucunda bir ürün elde etmek istersiniz, bu paylaşılmazsa, basılmazsa sizi üzer. Sivas’ın İbrahim Aslanoğlu gibi bir şansı oldu.” (İvgin 2018) demiştir.

Yukarıda paylaşılan düşüncelere bakıldığında yerel folklor araştırmacılığı

yapılan kentin tarihi, coğrafi, jeopolitik konumu, iklim özelliklerinin kattığı kültürel değerler dışında bir de o bölgede yaşayan folklor araştırmacılarının çalışkanlığı, memleketlerine bağlılıkları Sivas folklorunun araştırılmasında etkili olmuştur. Sivas Folkloru dergisinde Sivaslı olan yerel folklor araştırmacıları günümüzde alana büyük katkı sağlayan kişilerdir. Bu isimler; Abdülkadir Sarısözen, Ahmet Kutsi Tecer, Doğan Kaya, İlyas Ege, İsmail Hakkı Acar, Eflatun Cem Güney, Muzaffer Sarısözen, Sedat Veyis Örnek, Vehbi Cem Aşkun, Kutlu Özen, Müjgân Üçer, Orhan Acıpayamlı ve Yavuz Bülent Bakiler gibi isimler Sivas'ın kültür hazinesinin dışında, beşerî hazineye de sahip olduğunu göstermektedir.

2.3.3. Yerel Folklor Yayıncılığı ve Araştırmacılığı Geleneğinin Sorunları ve Çözüm Önerileri

Yerel folklor araştırmacılığı zor bir süreçtir. Araştırmacıların bu süreçte zorlandığı noktalar olmuştur. Mülakat gerçekleştirilen yerel folklor araştırmacılarına bu soru yöneltildiğinde yaşadıkları sıkıntıları zorlu süreçleri şu şekilde anlatmışlardır.

İsmail Hakkı Acar'a, "Yerel Halkbilim dergiciliğinin, araştırmacılığının sorunları nelerdir sizce ve bunların çözüm yolları nelerdir?" diye sorulduğunda alınan cevap şudur: "Birçok dergide ben yazmayı bıraktım. Hem bir sorunu da dile getirmiş oluyorum. Mesela ben Hayat Ağacı dergisinin ilk sayılarında yazı yazdım. Fakat verdiğim fotoğraflar vardı benim yazımla ilgili ve onlar yayımlanmadı, başka şeyler koydular. Kendim bunu defalarca söylememe rağmen, bak kardeşim yazımla ilgili bu dedim. Mesela renklerin dili demişim her rengini tespit etmişim. Mesela kıyafetler için yaptığım çalışmada; köylerde, geline her yerde duvak örtülür gelin getirilirken, köylerde duvaklar beyaz değil renklidir. Eğer kırmızı renkli duvak örtmüşlerse geline oğlan tarafı, onun güçlü kuvvetli olmasını istiyordur, ateşin gücünden dolayı. Sarı bir duvak örtmüşse, zenginlik getirmesini istiyordur, başak ve altının renginden dolayı. Mavi örtmüşse mutluluk getirsin başka şey istemiyorumdur. Şimdi bunlar köylüler tarafından hâlâ böyle addedilir. Şimdi balkona çıkarlar, bu şehirlerde de var,

gelin eve gelirken bozuk para, buğday arpa gibi bazı şeyler başından atarlar geline. Bunlar sarı olmak zorunda bereket getirdiği için. Buğday başağının rengi sarı olduğu için, sarı bir şeyler atarlar ya da altın rengi sarı olduğu için. Şimdi ben bunu yazmışım başka fotoğraf koymuşlar, kızdım ben de ondan sonra bıraktım o tarz dergilerde yazmayı. Birileri sahiplenmeye çalışıyor. Şimdi Sivas'ta Kültür Araştırmaları Derneği diye bir dernek kuruldu. Ben üye olmadım. Çünkü diyorlar ki hocam köylerin, ilçelerin sade kültürü olur mu? Biz Sivas'ı araştıracağız, yav kardeşim böyle Sivas'ı niye ayırıyorsun? Bütündür bu zaten bir şeyler almış kapmışlar birbirlerinden. Mesela biz ilçeleri gezerken bugün Koyulhisar, Suşehri, Gölova, Akıncılar bunlar Karadeniz etkisindeler. Bakıyorum oynadıkları oyunlar horonvari. Geçiyorsunuz İmranlı, Doğu Anadolu özelliği taşıyor, bar havasına giriyor oyunları. Ama gelin bu tarafa Zara, Hafik hatta Şarkışla, Gemerek tamam halay havası var orda herkes birbirinden etkilenmiş. Ama bugün Koyulhisar'ı da dışarı atamazsın, Karadeniz etkisine girmiş diye öteden Gemerek, Kayseri etkisine girmiş diye atamazsın. Sivas burası da Sivas, orası da Sivas. Onun için şu an işi bilenler kıyıda köşede kenarda ama bakıyorsunuz menfaatlenmek isteyen birileri ortalarda dolanıyorlar. Ama ben bunun üniversiteler tarafından bertaraf edileceğine inanıyorum, bilimsel araştırmalarla. Sizler gibi gençler çıkacaklar ortaya güzel veriler çıkaracaklar ve dolayısıyla öbürü dernek mi koruyor ortada geziyor mu ne yaparsa yapsın siz bir şekilde hâkim olacaksınız.” (Acar 2017). İsmail Hakkı Acar'ın söylediklerine göre bazı dernekler, sırf dergileri satılsın diye ticari amaç güttükleri için folklor araştırmalarına engel olmuşlardır.

Doğan Kaya'ya “Yerel halkbilim dergiciliği araştırmacılığı geleneğinin sorunları ve çözümleri nelerdir sizce?” diye sorulduğunda verdiği cevap şudur: “Bir kere öyle bir dergi var mı şimdi? Belki Sinop'ta, belki Artvin de belki Uşak'ta vardır bilemeyiz, bize ulaşmıyor. Takip ettiğim kadarıyla yok. Veleve ki var. Bunların problemi ne olabilir? Bir kere mahalli idarecilerden destek alacak, eskiden su değirmeleri vardı, suyun çarkını suyun akışı gönderirdi. Dergiciliği akışı da paradır. Destektir. En azından falan belediye o dergiden her sayıdan yüz tane alsa, en azından zararı bertaraf eder. Zaten hamallığını onlar yapıyor. Valilikler, mahalli belediyeler destek olursa mahalli dergicilik devam edebilir. Yani orda

masa başında oturan insanların duyarlılığı çok önemli, hassasiyeti çok önemli. Gidip onlara oturup “efendim meselenin aslı şudur, folklorun önemi şudur” deyip brifing vermeye gerek yok. Orada oturan kişinin anlaması lazım. O anlayan kişileri de pek görmedik yani. Hepsi çok kıymetli insanlar, vatanını, ülkesini, yaşadığı beldeyi seven insanlar, hizmet etmek isteyen; ama Atatürk diyor ki: “Türkiye Cumhuriyeti’nin temeli kültürdür.” Bu kadar mı bir laf güzel olur; ama biz günü birlik iş yapıyoruz. Dolayısıyla idarecilerin bu işte payı büyük. Basın yayının payı büyük. Mesela onlarla ilgili programlar yapılabilir. Birlikte şehirde programlar yapılabilir. Kongreler, panayırılar, festivaller, o yörenin kaybolmaya yüz tutmuş özelliğini taşıyan objeler var. Mesela Sivas’ta Sivas kına gecesi yok. Bu canlandırılabilir. Ben de çok severim, “kınayı getir aney” türküsü; fakat bu Güney Doğu Anadolu türküsüdür. Ama benim sevmem yetmez; çünkü benim zaten bir kına gecesi türküm var:

“Çaktılar çaktılar çakmak taşını,
Kurdular kurdular düğün aşını,
Çağırın gelin bey gardaşını,
Şen ola şen ola evin şen ola
Ben gidiyom anam evin gen ola.”

cümlelerinden oluşan. Bunu canlandırmak lazım. Sivas çocuk oyunlarını canlandırmak lazım, yani el birliği ile bir folklor dergisini çıkaran insanın destek bulması gerekiyor, birtakım mercilerden. Marifet iltifata tabiidir. Bu iltifatı görmeyince hüner de ortaya çıkmıyor tabi. Zaten mahalli dergilerin de sayısı yok gibi. Türkiye çapın da yok. Urfa ve Nevşehir de var. Onlar bana geliyor. Malatya biraz çıkarttı. Ama folklor dergisi kişi bazında yok, hatırlamıyorum. Dolayısıyla bu soru askıda kalıyor.” (KAYA 2017). Doğan Kaya, yerel bölgelerdeki makamların yerel folklor araştırmalarına maddi kaynak sağlamak düşüncesi şöyle dursun, folklor araştırmalarından da habersiz olduklarını, ilgilenmediklerini söylemektedir.

Yerel folklor araştırmacılarının sorunları işi bilmeyen, önemini kavramayan ya da kültüre yeterince kıymet vermeyen kişilerin başta olması, derneklerde olması ya da yayımcılık yapılan yerlerde olmalarıdır. Bir folklor araştırmacısı yazdığı

yazıları gönlünce, araştırma yaptığı gibi yayımlayamıyorsa o araştırmacının şevki kırılacak ve orada yazmayı bırakacaktır, ta ki kendi yazılarının kıymetinin anlaşılacağı bir yer bulana kadar. Bu İsmail Hakkı Acar örneğinde bariz şekilde görülmektedir. Sırf derginin satışını artırmak için yazılarından taviz verilmesi folklor araştırmacılarından beklenemez. Folklor araştırmacılarından yaptıkları derleme bölgesi hakkında bütünleştirin demek gibi bir durum söz konusu olamaz. Derleme faaliyetlerinde bölgenin alanı ne kadar daraltılırsa o kadar iyi olacaktır. Mesela Kangal'ın Kuşkayası Köyü, Hafik'in Durulmuş Köyü, Divriği'nin Mursal Köyü gibi illere bağlı ilçelerin folklor zenginlikleri farklıdır. Mursal Alevi köyüdür, Kuşkayası köylüleri Sunni mezhebine bağlıdır. Mezhep farklılıkları kültürü etkilemiştir. İş bilmez kişiler işgüzarlık yapmak adına 'Sivas'ı anlatırken ilçeleri köyleri ayırma, bütün olarak yaz, ne fark eder ki?' demişler, birçok yerel folklor araştırmacısını kızdırıp küstürüp araştırmalarını yayınlatmaktan vazgeçirmişlerdir. Yayıncılık faaliyetlerinde işi bilmeyen insanlara istihdam sağlamak yerine, bu işe gönül vermiş, bu işin erbabı olan veya Halkbilimi gibi kültür içerikli bölümlerden mezun olan kişilere bu tarz mercilerde istihdam sağlanırsa yerel folklor araştırmacıları, araştırmalarını rahatça yapmak için ortam bulmuş olurlar.

Doğan Kaya, dergiciliğin akışının para ve destek olduğunu bunu da yereldeki belediyelerin sağlayabileceğini söylemiştir. Sivas Folkloru dergisi Kültür Bakanlığı, maddi desteğini üzerinden çektikten sonra yavaş yavaş isim değişikliğine gitmek zorunda kalmıştır. Hanımın maaşıyla Sivas Folkloru dergisini çıkarıp, kendi maaşıyla evi ve iki çocuğunu geçindirebilecek, derginin bütün maddi yükünü üstlenecek bir İbrahim Aslanoğlu daha bulmak zordur. Valilik ve Belediyeler yerel kültür için destek fonu ayırırlarsa bu sorun da ortadan kalkmış olur. Yerel dergilerin diğer bölgelerde tanıtılması içinde, dergide reklamları yapılan şirketlerin de kendi şirketlerinde Televizyon ya da sosyal medya aracılığıyla tanıtım yapabilirler.

SONUÇ

Sivas Folkloru dergisinin birinci sayısında, İbrahim Aslanoğlu derginin çıkış amacını belirtirken "...Sivas ili folklor bibliyografyasını" oluşturmak başlıca amaçlarımızdandır demiştir. Çalışmada Sivas Folkloru dergisinin bu amacının gerçekleştirildiğine tanık olunmuştur. Bu dergide 5 adet Sivas ili bibliyografyası hakkında yapılmış çalışma vardır. Sivas Folkloru dergisinde çıkan yayınlar tematik ve sistematik açıdan incelenmiş, ilk çalışılan konular, yapılan derlemeler ve cönkler hakkında bilgi sahibi olunmuştur. Bu yayınlar daha sonra kitap halinde bastırılarak yerel folklor dergiciliğinin yayınlara katkısı gözlemlenmiştir.

Yerel folklor araştırmacıları kent belleğinin oluşturulmasında dolayısıyla kent markasının oluşmasındaki süreçte önemli insanlar olduklarını ispatlamışlardır. Verileri ellerinde tutanlar, kent belleğini oluşturan ve koruyan bu insanlar kültürel mirasın araştırılıp yaşatılması ve gelecek nesillere aktarılması işlevini yerine getirmişlerdir. Sivas Folkloru dergisinin, yerel folklor araştırmacıları yetiştirmesinde bir okul görevinde bulunduğu, İbrahim Aslanoğlu'nun da bu okulun öğretmeni gibi pek çok genci folklor araştırmacısı yapmak için uğraştığı ve başarılı olduğu anlaşılmıştır. Bu okulda yetişen yerel folklor araştırmacılarının yerelden çıkıp ulusal folklor araştırmacıları oldukları yayınları ve yaptıkları incelenerek ispat edilmiştir.

Hedeflenen amaç, yerel folklor araştırmacıları ile mülakat gerçekleştirmek, onlara yerel folklorcu kimliği ve araştırmacılığı hakkında sorular sormaktır. Çalışmada bu amaç gerçekleştirilmiş, Sivas Folkloru dergisinde yazan 6 araştırmacı ile görüşülmüş, bunun dışında İbrahim Aslanoğlu'nun yerel folklor yayıncılığı adına yaptıklarına bizzat şahit olan Aslanoğlu ailesi ile de görüşülerek, o dönem hakkında ayrıntıyla bilgi edinilmiş, yerel folklor dergisi çıkarmanın zorlukları anlaşılmıştır. Yerel folklor araştırmacılarının birbirleriyle etkileşim halinde oldukları görülmüş, araştırmalarında birbirlerini destekledikleri, yazmak için iteledikleri görülmüştür. Bu etkileşim aynı zamanda Sivas'ın folklor adına aydınlanmasını sağlamıştır. Yerel folklor araştırmacıları kültürel mirasın yaşatılması işlevini yerine getirdikleri için yaşayan

insan hazineleri olarak görülmüştür. Kutlu Özen gibi sağlık nedenlerinden ötürü görüşme yapılamayan yerel folklor araştırmacıları, yerel kültürün asıl belleğini akıllarında tuttukları için değerlendirilmelidirler.

Kent belleğini elinde tutan insanlarla, bu belleği oluşturanlar ve bunu koruyanlar kent folklorcusudur. Yerel folklor araştırmacılarının yaptıkları derlemeler, folklor belleğini kent folklorcusuna sunmuş, akademi de çalışılması sağlanan konulara kaynaklık etmiştir. Yerel folklor araştırmacıları STK ve yerel kurumların gelişmesini ve oluşmasını sağlamışlardır. Kültürel mirasın kaybolmaktan kurtarılması sağlanmıştır. Kültürel bellek, derlemeler sayesinde somut bir veri haline getirilerek gelecek nesillere aktarılması işlevini yerine getirmiş böylelikle kültür hafızası canlı tutulmuştur. Yerel folklor araştırmacıları, kentle ilgili etkinlik düzenlemişler ve folklor araştırmacı kimlikleriyle bölgede saygın bir konumda olmuşlardır. Hatta yerel folklor araştırmacıları sırf Sivas Folkloru dergisinde yazdıkları için Üniversitelerde iş bulmuşlardır. Sivas Folkloru dergisinin yerel folklor araştırmacıları üzerinde olumlu birçok etkisi olduğu tespit edilmiştir. Sivas Folkloru dergisi kapsamında Türk Halkbiliminde yerel folklor dergiciliği, Sivas'ta çıkmış Sivas Folklorunun oluşumuna zemin hazırlamış dergiler incelenmiş, Halkevlerinin çıkardığı dergilere kadar gidilmiştir. Böylelikle yerel folklor dergicilik tarihi çalışmada ayrıntılı olarak ele alınmıştır. Yerel folklor dergiciliği hakkında yapılan çalışmaların yok denilecek kadar az olması hasebiyle kimi zaman araştırmalarda sıkıntı yaşanmış, bu eksiklikleri görüşme gerçekleştirilen yerel folklor araştırmacıları tamamlamıştır.

Son olarak, yerel folklor araştırmacılarının yaptıkları çalışmalar sayesinde, bugün üniversitelerde bilim icra edilmektedir; çünkü yerel folklor araştırmacıları, araştırma faaliyetlerindeyken kültürün kaynağına inmişler, malzemeleri toplamışlar, onların topladıkları malzemelerden binlerce kaynak üretmişlerdir. Türkiye'deki yerel folklor araştırmaları ve araştırmacıları hakkında daha çok çalışılması gerektiği, hayatta olan folklor araştırmacıları için yaşayan insan hazinesi adıyla, onlar üzerinden etkinlikler yapılması gerektiği, gelecek nesil folklor araştırmacılarına örnek olacağı düşüncesiyle önerilmektedir.

KAYNAK KİŞİLER HAKKINDA BİLGİ

Gamze Köse, yerel folklor araştırmacıları ile 2017-2018 yılları arasında görüşme gerçekleştirmiştir.

- (ABURŞU 2017): 1949 doğumlu olan Faruk Aburşu ile 24/12/2017 tarihinde 17.30'da Sivas Şifahîye Medresesi'nde görüşülmüştür. Kendisi emekli öğretim üyesidir.
- (ACAR 2017): 1947 doğumlu olan İsmail Hakkı Acar ile 25/08/2017 tarihinde 14.00'da Sivas Buruciye Medresesi'nde görüşülmüştür. Kendisi emekli öğretim üyesidir.
- (Demirci 2017): 1942 doğumlu olan Musa Demirci ile 28/09/2017 tarihinde 14:00'da Sivas Birlik Vakfı'nda görüşülmüştür. Kendisi emekli bürokrattır.
- (E. Aslanoğlu 2017): 1958 doğumlu olan Erman Aslanoğlu ile 11/12/2017 tarihinde Marmaris Söğüt Köyü'nde görüşülmüştür. Kendisi yayınevi sahibidir.
- (İvgin 2018): 1948 doğumlu olan Hayrettin İvgin ile 02/01/2018 tarihinde 13.00'da Ankara Konur Sokak'ta görüşülmüştür. Kendisi emekli öğretim görevlisidir.
- (Kaya 2017): 1952 doğumlu olan Doğan Kaya ile 29/07/2017 tarihinde Sivas Buruciye Medresesi'nde görüşülmüştür. Kendisi emekli öğretim görevlisidir.
- (M. Aslanoğlu 2017): 1923 doğumlu olan Mediha Aslanoğlu ile 11/12/2017 tarihinde Marmaris Söğüt Köyü'nde görüşülmüştür. Kendisi emekli öğretmendir.
- (Üçer 2017): 1940 doğumlu olan Müjgân Üçer ile 30/08/2017 tarihinde 14.00'da Sivas Şems-i Sivasî İl Halk Kütüphanesi'nde görüşülmüştür. Kendisi emekli eczacıdır.

KAYNAKÇA

Acar, İsmail Hakkı (1990). *Zara Folkloru*. Sivas: Özemek Matbaa.

Aşkun, Vehbi Cem (1948). *Sivas Şairleri*. Sivas: Kâmil Matbaası (Halkevi Yayını).

Aslanoğlu, İbrahim (1944). “*Halk Edebiyatı: Ruhsatî’den Parçalar*”. *Yayla Dergisi*, 9.

-----, (1944). “*Folklor: Rahmi’nin Nükteleri*”. *Yayla Dergisi*: 6.

-----, (1944). “*Sivas Manileri*”. *Yayla Dergisi*: 14.

-----, (1951). “*Mektup*”. *Sivas Dergisi*: 2.

-----, (2006). “*Sivas Meşhurları 1-2*”. Sivas: Sivas1000Temeleser.

Alptekin, Ali Berat (2011). *Halk Bilimi Araştırmaları*. Ankara: Akçağ.

Çobanoğlu, Özkul (2012). *Halkbilimi Kuramları ve Araştırma Yöntemleri Tarihine Giriş*. Ankara: Akçağ.

Duman, Selçuk (2013). *Modern Türkiye’nin İnşasında Halkevleri ve Sivas Halkevi Örneği*. Ankara: Berikan Yayınevi.

Erdoğan, Mehmet Ali ve Şener, Tekin (2011). *Müjgân Üçer’e Armağan*. İstanbul: Kitabevi.

Ersoy, Ruhi (2013). “*Folklor Çalışmalarının 100. Yılında Folklor Milliyetçilik İlişkisi Üzerine Bazı Düşünceler*”. *Millî Folklor Dergisi*, 57.

Güzel, Abdurrahman ve Torun, Ali (2015). *Türk Halk Edebiyatı El Kitabı*. Ankara: Akçağ.

Güney, Eflatun Cem (1939). “*4 Eylül*”. *4 Eylül Dergisi*, 8.

İvgin, Hayrettin (2005). *Hüsne Mağrur Olma*. İstanbul: Kitabevi.

Kaya, Doğan (2014). *Anonim Halk Şiiri*. Ankara: Akçağ.

- , (2002). *Halkbilim Araştırmaları*. İstanbul: Kitabevi.
- , (2001). *Folklorumuzda Beddua Söyleme Geleneği ve Türk Halk Şiirinde Beddualar*. Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı Yayınları.
- Oğuz, Ö., Ekici, M., Aça, M., Düzgün, D., Akarpınar, R. B., Arslan, M., Sever, M.,
- Yılmaz, M., Ögüt Eker ve G., Özkan, T., (2008). *Türk Halk Edebiyatı El Kitabı*. Ankara: Grafiker Yayınları.
- Örnek, Sedat Veyis (2014). *Türk Halkbilimi*. Ankara: Bilgesu.
- Özdemir, Nebi (2017). *Kültür Bilimi ve Yönetimi*. Ankara: Grafiker Yayınları.
- , (2005). *Cumhuriyet Dönemi Türk Eğlence Kültürü*. Ankara: Akçağ
- Özen, Kutlu (1996). *Sivas ve Divriği Yöresinde Eski Türk İnançlarına Bağlı Adak Yerleri*. Sivas: Dilek Matbaası.
- , (2009), *Selam Olsun Kucak Kucak Âşık Veysel Hayatı ve Şiirleri*. İzmir: Duvar Yayınları.
- Saray, Mehmet (2011). "Türkiye’de Türk Milliyetçiliğinin Temelini Atan Türk Yurdu Dergisi ile Türk Ocakları Derneği Nasıl Kuruldu". Türk Yurdu Dergisi, S:287
- Üçer, Müjgan., Pekşen, Fatma ve Türkyılmaz, Murat (2009). *Mâni Benim Ezberim, Sivas ve Çevresinden Mâniler*. İstanbul: Kitabevi.
- Yıldırım, Dursun (2016). *Türk Bitiği*. Ankara: Akçağ.
- Yıldız, Âlim (2003). *Sivaslı Şairler Antolojisi*. İstanbul: Kitap Matbaacılık.
- Tan, Nail (2006). "Kuruluşunun 80. Yılı Dolayısıyla Türk Halk Bilgisi Derneği". Ankara: BRC Basım Matbaacılık.
- Türkoğlu, Pakize (2017). *Tonguç ve Enstitüleri*. İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

SİVAS FOLKLORU DERGİSİ KÜNYESİ

Birinci Yıl.

1973a: Sayı 1, Şubat.

1973b: Sayı 2, Mart.

1973c: Sayı 3, Nisan.

1973d: Sayı 5, Haziran.

1973e: Sayı 6, Temmuz.

1973f : Sayı 7, Ağustos.

1973g: Sayı 8, Eylül.

1973h: Sayı 9, Ekim.

1973ı : Sayı 10, Kasım.

1973i : Sayı 11, Aralık.

İkinci Yıl.

1974a: Sayı 12, Ocak.

1974b: Sayı 13, Şubat.

1974c: Sayı 14, Mart.

1974d: Sayı 16, Mayıs.

1974e: Sayı 17, Haziran.

1974f : Sayı 18, Temmuz.

1974g : Sayı 19, Ağustos.

1974h : Sayı 20, Eylül.

1974ı : Sayı 21, Ekim.

1974i : Sayı 22, Kasım.

1974j : Sayı 23, Aralık.

Üçüncü Yıl.

1975a: Sayı 24, Ocak

1975b: Sayı 25, Şubat.

1975c: Sayı 26, Mart.

1975ç: Sayı 27, Nisan.

1975d: Sayı 28, Mayıs.

1975e: Sayı 29, Haziran.

1975f : Sayı 30, Temmuz.

1975g: Sayı 31, Ağustos.

1975h: Sayı 32, Eylül.

Dördüncü Yıl.

1976a: Sayı 36, Ocak.

1976b: Sayı 37, Şubat.

1976c: Sayı 38, Mart.

1976ç: Sayı 39, Nisan.

1976d: Sayı 40, Mayıs.

1976e: Sayı 41, Haziran.

1976f : Sayı 42, Temmuz.

1976g : Sayı 43, Ağustos.

1976h : Sayı 44, Eylül.

1975ı : Sayı 33, Ekim.

1975i : Sayı 34, Kasım.

1975j : Sayı 35, Aralık.

1976ı : Sayı 45, Ekim.

1976i : Sayı 46, Kasım.

1976j : Sayı 47, Aralık.

Beşinci Yıl.

1977a: Sayı 48, Ocak.

1977b: Sayı 49, Şubat.

1977c: Sayı 50, Mart.

1977ç: Sayı 51, Nisan.

1977d: Sayı 52, Mayıs.

1977e: Sayı 53, Haziran.

1977f: Sayı 54, Temmuz.

1977g: Sayı 55, Ağustos.

1977h: Sayı 56, Eylül.

1977ı: Sayı 57, Ekim.

1977i: Sayı 58, Kasım.

1977j: Sayı 59, Aralık.

Altıncı Yıl.

1978a: Sayı 60, Ocak.

1978b: Sayı 61, Şubat.

1978c: Sayı 62, Mart.

1978ç: Sayı 63, Nisan.

1978d: Sayı 64, Mayıs.

1978e: Sayı 65, Haziran.

1978f: Sayı 66, Temmuz.

1978g: Sayı 67, Ağustos.

1978h: Sayı 68, Eylül.

1978ı : Sayı 69, Ekim.

1978i : Sayı 70, Kasım.

1978j : Sayı 71, Aralık.

Yedinci Yıl.

1979a: Sayı 72-73, Ocak- Şubat.

1979b: Sayı 74, Mart.

1979c: Sayı 75, Nisan.

1979ç: Sayı 76-77, Mayıs- Haziran.

1979d: Sayı 78, Temmuz.

EKLER

EK-1: Sivas Folkloru Dergisi Açıklamalı Yayın Bibliyografyası

- Abdullah Sataoğlu: Sivas Folkloru dergisinde 2 yazısı bulunmaktadır.

1. Talibi Coşkun ve Keklik Emine, (SF 1976ı:14-15). (Hikâye türünde yazmıştır).

2. Cahit Öztelli'ye Dair, (SF 1978h:18-19). (Cahit Öztelli Özel Sayısı için yazdığı bir anı yazısıdır).

- Abdulkadir Güler: Dergide 4 yazısı bulunmaktadır.

1. İktibaslar başlığı adı altında "Ana Olmak İhtiyakı", (SF 1974ı: 13-14).

2. Folklorik Yayınlar başlığı adı altında "Zara Folkloru", (SFç 1975:13-14).

3. "Dostlar Seni Hatırlıyor" başlığı adı altında Âşık Veysel'e yazdığı bir şiiri yazmıştır. "Büyük ozanı saygıyla anıyoruz." Cümlesi ile başladığı şiirde Âşık Veysel'in Dostlar Beni Hatırlasın şiirine nazire yapılmıştır. (SF 1975d:13).

4. Âşık Talibi Coşkun ve Bir İki Anı, (SF 1976g: 22). (Âşık Talibî Coşkun Özel Sayısı için yazılmış bir anı yazısıdır).

- Abdulkadir Sarısözen: Dergide 5 yazısı bulunmaktadır. Abdulkadir Sarısözen dergi çıkmadan önce rahmetli olduğu için eskiden yazmış olduğu yazıları, dergi tarafından yayımlanmıştır.

1. İktibaslar başlığı adı altında "Sivas'ta Doğum Adetleri", (1973g:14-15). (Geçiş dönemlerini yazmıştır.)

2. İktibaslar başlığı adı altında "Hap" yazısı yayımlanmıştır. Bu yazının giriş bölümünde, yazının yazar tarafından değil dergi tarafından yayımlandığını şu cümlelerle anlıyoruz: "Geçen sayıda Sivas'ta Doğum Âdetleri başlıklı bir incelemesini verdiğimiz rahmetli hemşerimiz Abdulkadir Sarısözen'in bu sayıda da diğer yazısını takdim ediyoruz." (SF 1973h:16).

3. İktibaslar başlığı adı altında "Sivas'ta Ekmek Çeşitleri I" konusu yazılmıştır. (SF 1974d Sayı:10, 15).

4. İktibaslar başlığı adı altında "Eski Sıra Gezmeleri Nasıl Olurdu?" başlıklı yazısı yayımlanmıştır. (SF 1974e: 8-9).

5. İktibaslar başlığı adı altında "Ramazan'ın Hatırlattıkları" yazısı yayımlanmıştır. (SF 1975ı: 8).

- Ahmet Edip Uysal: Dergide 1 yazısı bulunmaktadır. "Talibî Coşkun'un Kişiliği", (SF 1976g: 3-5). (Prof. Dr. Ahmet Edip Uysal'ın Talibî Coşkun'la yaşadığı bir anı yazısıdır).

- Ahmet Halil: Dergide 1 yazısı bulunmaktadır. “Sivas’ta Timurlenk Menkabeleri”, (SF 1974g: 8-9).

- Ahmet Koral: Dergide 1 şiiri bulunmaktadır. “Sazın Kaldı Dünyada” başlığı şiiriyle “Âşık Veysel’in ardından” diyerek Veysel’in şiirlerine telmih yapmıştır. (SF 1976e: 10).

- Ahmet E. Uysal: Dergide 1 düzyazısı bulunmaktadır. “Nasrettin Hoca Hakkında Doğum Yerinde Ne Düşünüyor”, (SF 1979d: 4-6).

- Ahmet Kutsi Tecer: Dergide 2 yazısı bulunmaktadır.

1. (5 Kasım 1931)-Halk Şairleri Bayramı, “bu makale 1932 yılında yayınlanmış olan ‘Sivas Halk Şairleri Bayramı’ adındaki broşürün 4. Sayfasından alındı.’ Cümlesi yazının sonunda vardır. (SF 1974j: 16-17).

2. İktibaslar başlığı adı altında “Folklor Gezintileri” yazısı vardır. Bu yazının Kalem mecmuasının 9. Sayısından alındığının notu yazının sonuna eklenmiştir. Yazı da Sivas anlatılmaktadır. (SF 1975i:11-13).

- Ahmet Özerdem: Dergide 8 yazısı vardır.

1. Karaözü Manileri, (SF 1975c: 18-19).

2. Gelenekler başlığı adı altında “Karaözünde Kış Yarısı Eğlenceleri”, (SF 1975ç: 17-18).

3. Karaözü Manileri, (SF 1975d:11-13).

4. Karaözü’de Bulgur Yapımı, (SF 1975e: 8-10).

5. Karaözü’de Kış Geceleri ve Eğlenceleri, (SF 1975f: 10-11).

6. Karaözü’de Kullanılan Deyimler ve Atasözleri, (SF 1976d: 17-19).

7. Karaözü’ de Kullanılan Deyimler ve Atasözleri-2, (SF 1976e: 20-22).

8. Gemerek Folkloru başlığı adı altında Karaözü’de Koç Katımı konusu yazılmıştır.(SF 977a: 20-21).

- Ahmet Turan Akpınar: Dergide 8 yazısı vardır.

1. Zara Folkloru başlığı adı altında “Şenyayla Köyü İncelemesi” konulu yazı yazılmıştır. (SF 1977a: 6).

2. Köylerimiz ve Kuruluş Hikâyeleri başlığı adı altında “Şenyayla (İbigeşe)” konulu yazı yazılmıştır. (SF 1977b: 6-7).

3. Yatırlar ve Ziyaretler başlığı adı altında “Ahmet Hacı” konulu düzyazıdır. (SF 1977c:10).

4. Zara Folkloru başlığı adı altında “Ahmet Hacı Köyünde Yaylaya Çıkış” konulu yazı yazılmıştır. (SF 1977ç: 5-6).

5. Zara Folkloru başlığı adı altında “Ahmet Hacı Köyünde Çay Hamamları ve Göller” konusu yazılmıştır. (SF 1977d: 5-7).

6. Zara’nın Ahmet Hacı Köy İncelemesi başlığı adı altında “Misafirlerimiz”

konulu yazı yazılmıştır. (SF 1977f: 4-5).

7. Zara'nın Ahmet Hacı Köyünde Şifalı Sular, (SF 1978b:13-14).

8. Zara'nın Ahmet Hacı Köyünde Yiyecekler: Meyvalar. (SF 1978d: 20).

- Akkaşların Hüseyin: Dergide 4 şiiri bulunmaktadır. "Şarkışlalı" ibaresi isminin üstünde yazılıdır.

1. Dost Beni Beni isimli şiiri yayımlanmıştır. (SF 1973b:13).

2. Dem Dem Üstüne şiiri yayımlanmıştır. (SF 1973c: 6).

3. Ne Sen Beni Unut, isimli şiiri Pir Sultan Abdal'a nazire olarak yazılmıştır. (SF 1973h: 21).

4. Yaralar Beni isimli şiir XIX. Yüzyıl da yazıldığına dair not düşülmüştür. (SF 1975ç: 20).

- Ali Saraçoğlu: Dergide 1 adet yazısı bulunmaktadır. "Bir Genç Ozan" başlığı adı altında "Ahmet Poyrazoğlu" yazısı kaleme alınmıştır. (SF 1977i: 10-11).

- Ali Rıza Öztürk: Dergide 2 adet yazısı bulunmaktadır.

1. Bilinmeyen Şairlerin Bilinmeyen Şiirleri başlığı adı altında "Âşık Meslekî'nin Yayınlanmamış Şiirleri, (SF 1973f: 14-15).

2. Halk Pınarından Damlalar başlığı adı altında "Hasan Hüseyin Şenel" isimli bir ozan anlatılmıştır. (SF 1974c:13, 21).

- Ali Rıza Önder: Dergide 1 yazısı bulunmaktadır. 53. Sayıda Ülkütaşır Özel Sayısı için onu anmak maksadıyla yazılmış bir yazıdır. "Ülkütaşır'ı Anarken" adlı yazıdır. (SF 1977e: 20).

- Ali Kanat: Dergide 1 yazısı bulunmaktadır. Hafik'in Karlı Köyünde başlığı adı altında "Yayla Zamanı" isimli yazı kaleme alınmıştır. (SF 1974f:18-20).

- Ali Bayram Eren: Dergide 2 yazısı bulunmaktadır.

1. Divriği Manileri, (SF 1975j: 21-22).

2. Bir Divriği Masalı başlığı adı altında "İki Kardeş" masalı anlatılmıştır. (SF 1976ç: 22).

- Âşık Cemalî: Dergide 1 şiiri bulunmaktadır. 53. Sayıda Ülkütaşır'a armağan olarak şiiri yazmıştır, ismi Şarkışlalı Âşık Cemalî olarak geçer. "İçimden Geliyor" isimli şiirdir. (SF 1977e: 9).

- Âşık Hasan Gültekin: Dergide 2 adet şiiri bulunmaktadır. Gemerekli'dir. Şiirinin altında yazılıdır.

1. Otlakçı isimli şiiirdir. (SF 1974j: 17).

2. Orman Yurdun Güzelliği isimli şiiirdir. Ancak bu şiiirin altında Sızırılı Âşık Hasan Gültekin yazmaktadır. Gemerekli Hasan ile Sızırılı Hasan aynı kişi de olabilir, ayrı kişiler de olabilir. Bu konu hakkında net bilgiye ulaşılmamıştır. (SF 1976h: 25).

- Âşık İsmetî Namlı: Dergide 2 adet şiiiri bulunmaktadır. Kendisi hakkında İbrahim Aslanoğlu'nun 2. Sayıda bir yazısı bulunmaktadır. Hala sağ olan şair, "yaşayan en yaşlı âşık" unvanına sahip olup, şu an 83 yaşındadır. Kendisi ile yapılan görüşme ekte verilmiştir.

1. Bahane isimli şiiirdir. (SF 1974j: 9).

2. Anlamaz isimli şiiirdir. (SF 1975a: 8).

- Âşık Suzanî: Dergide 1 adet şiiiri bulunmaktadır. "Nasihat" isimli şiiirdir. Şiiirin altında şair hakkında şu bilgiler vardır: "XX. Yüzyıl Kangal'ın Soğukpınar Köyünden Vahap Suzanî. (SF 1975c: 12).

- Aydın Oy: Dergide 3 adet yazı bulunmaktadır.

1. Atasözleri Kaynakçaları Üzerine adlı yazıdır. Bu yazıyı Cahit Öztelli'nin "Atasözleri Derleme ve Kaynakçaları Üzerine" isimli yaptığı çalışmanın devamı olarak kaleme aldığını, yazının giriş bölümünde belirtmektedir. (SF 1976i: 3-7).

2. "Mayadağ" Üzerine Büyükdâyımdan Dinlediklerim isimli yazıdır. (SF 1977j: 20-21).

3. "Mayadağ" Üzerine Babamdan Dinlediklerim isimli yazıdır. (SF 1978c: 5).

- Ayşe ÖZEN: Dergide 1 adet düzyazısı bulunmaktadır.

Sivas'ın Üçtepe Köyünde başlığı adı altında "Baharı Karşılama Törenleri" isimli yazı yazılmıştır. (SF 1977f: 19-20).

- Bahattin Yalçın: Dergide 3 adet yazısı bulunmaktadır.

1. Çepni Köyünde Baharı Karşılama: Hatapıya isimli yazıdır. (SF 1978ç:20).

2. Bir Sağdıçlık Anısı isimli yazıdır. (SF 1978e: 20-21).

3. Gemerek Folkloru başlığı adı altında "Çepni'de Bağ Bozumu" isimli yazıdır. (SF 1978i:10).

- Bahri Şatıroğlu: Âşık Veysel'in oğludur. 26. Sayı da 1 yazı vardır. Bunlardan 4 tanesi Âşık Veysel ile alakalıdır. Âşık Veysel Özel Sayısı 4. Sayıdır. Babam Âşık Veysel'den Anılar isimli yazıdır. Yazının sağ üst köşesinde Veysel'in 1931 yılında Sivas Halk Şairleri Bayramında çekilen ilk resmi bulunmaktadır. (SF 1975c:11-12).

- Behçetoğlu: Dergide 2 adet yazısı bulunmaktadır.

1. Vehbi Cem Aşkun'un Ardından isimli yazıdır. Yazısında kendisinden merhum diye bahsederek onunla olan anılarına yer vermiştir. (SF 1979a: 13).

2. Anamın Yemekleri ve Aşûra isimli yazıdır. (SF 1979c: 18).

- Bekir Kılıç: Dergide 1 adet şiiri bulunmaktadır. Kendisinin Şarkışla'nın Düllek köyünden olduğu yazılmaktadır.

-Ayrı Duruyor isimli şiir yazmıştır. (SF 1973 Sayı:8, Sayfa:21).

- Bekir Başoğlu: Dergide 1 adet düzyazı şeklinde yazısı bulunmaktadır.

Boyabat ve Çevresi Düşünleri isimli yazıdır. Yazının sonunda neden bu çalışmayı yaptığının dair şu yazı bulunmaktadır: "Boyabat, Sinop iline bağlı bir ilçe merkezi olup, etnografya ve folklor açısından çok zengin bir araştırma sahasıdır. İlçe topraklarına, Selçuklular zamanında, Oğuz boylarına mensup Kayı, Çepni, Dodurga, Bayat, Beydili, Kınık, Salur gibi oymaklar yerleştirilmiştir. Hala bu adda köyler vardır. Bu çevrede Türk gelenek ve göreneklerini, eski saffetile bu gün dahi yaşamaktadır." (1976, Sayı:47, Sayfa:14-18).

- Beşir Ayvazoğlu: Dergide 1 adet yazısı bulunmaktadır. Yatırlar ve Evliyalar başlığı adı altında Abdülvehhab Gazi Hakkında isimli yazıdır. (1973, Sayı:10, Sayfa:9-10).

- Birsal Bakır: Dergide 1 adet yazısı bulunmaktadır. Tokat Folkloru başlığı adı altında Yalinyazı Köyünde Düşün Adetleri isimli konu yazılmıştır. Yazının sonunda neden bu çalışmayı yaptığının dair şu yazı bulunmaktadır: "Eski adı Meşat olan Yalinyazı köyü Tokat'ın Zile ilçesinin Boztepe bucağına bağlıdır. Hemen bitişiğinde bulunan Masat höyüğünde kazı yapılmış, tarih öncesi ve Hitit, Firik devirlerine ait çok zengin eserler ve bir şehir kalıntısı ortaya çıkmıştır." (1978, Sayı:63, Sayfa:24-26).

- Burhan Bilget: Dergide 2 adet yazısı bulunmaktadır.

1. Sivas Müzesindeki Etnoğrafik Eserler. 1974, Sayı:12, Sayfa:14-15. Devamı 23.

2. Sivas Müzesindeki Etnoğrafik Eserler II, "El İşleri", 1974, Sayı:14, Sayfa: 16.

- Cahit Öztelli: Dergide 23 adet yazısı bulunmakta olup, en çok yazan isimlerden birisidir. Cahit Öztelli 1978 yılında vefat ettiği için 68. Sayı Öztelli Özel sayısı olarak çıkarılmıştır.

1. Edebiyat Tarihi başlığı adı altında "Belgesel Bir Şiir Dolayısıyla: Kul Himmet Üstadım" adlı yazı yazmıştır. 1973, Sayı:7, Sayfa:11-12.

2. Pir Sultan Abdal İçin Neler Söylemişler? Adlı yazıyı yazmıştır. 1974,

Sayı:13, Sayfa:3-5.

3. Edebiyat Tarihi başlığı adı altında "Pir Sultan Abdal İçin, Kul Himmet'in Ağıtı" adlı yazıyı yazmıştır. 1974, Sayı:15, Sayfa:12-13.

4. Edebiyat Tarihi başlığı adı altında "Pir Sultan Abdal İçin, Kul Himmet'in Ağıtı II" adlı yazıyı yazmıştır. 1974, Sayı:16, Sayfa:13-15.

5. Sivaslı Ozanlar Cöngü başlığındaki konu yazılmıştır. 1975, Sayı:32, Sayfa:3-4.

6. Edebiyat Tarihi başlığı adı altında "Viran Abdal Öldürüldü mü?" konusu yazılmıştır. 1976, Sayı:37, Sayfa:3-4.

7. Herodot Tarihinde Bir İskit Efsanesi başlığı adı altında "Şah Mâran" konusu hakkında yazılmıştır. 1976, Sayı:38, Sayfa: 3-4.

8. Kadınlar Yılı Dolayısıyla başlığı adı altında "Tarih Boyunca Türk Kadın Tipleri" başlıklı yazı yazılmıştır. 1976, Sayı:39, Sayfa:3-4.

9. Kitaplar Arasında başlığı adı altında "Kul Himmet Üstadım" konulu yazı yazılmıştır. 39. Sayıda Öztelli'nin iki adet yazısı bulunmaktadır. 1976, Sayı:39, Sayfa: 12.

10. Atasözleri Derleme ve Kaynakçaları Üzerine konulu yazıdır. 1976, Sayı:40, Sayfa:3-5.

11. Yemen'e Giden Askerin Destanı adlı çalışmadır. 1976, Sayı:42, Sayfa:6-8.

12. Fatma Ana Üstüne, 1976, Sayı:44, Sayfa:3-4.

13. Edebiyat Tarihi başlığı adı altında "Çorumlu Sefil Ahmet" adlı yazı yazılmıştır. 1976, Sayı:45, Sayfa:-11.

14. Tûti-Nâme Üzerine Bilgiler adlı çalışmadır. 1976, Sayı:46, Sayfa:3-7.

15. Dede Korkut üzerine Yeni Araştırmalar. 1977, Sayı:49, Sayfa:3,4,5,21.

16. Güney Doğu Aşiretleri Arasında Dedem Korkut Geleneği, 1977, Sayı:52, Sayfa:3,4.

17. Şakir Ülkütaşır'ın Türk Folkloruna Hizmeti ve Eserleri adlı yazıdır. Öztelli bu yazıyı Ülkütaşır Özel sayısı için yazmıştır. 1977, Sayı:53, Sayfa:6-7.

18. Tûti-Nâme için Son Araştırma, 1977, Sayı:54, Sayfa:3.

19. Hacı Bektaş Tekkesinin Postnişinleri, 1977, Sayı:55, Sayfa:3-5.

20. Bir Eleştiri Dolayısıyla başlığı adı altında "Kaş Yapayım Derken..." yazısı bulunmaktadır. Öztelli bu yazıda İrfan Ünver Nasrattınoğlu ile Nevzat Gözaydın arasında yaşanan bir gerilim sonucu, Gözaydın'ın susması gerektiğini savunarak "kaş yapayım derken, göz çıkardı" deyimini kullanmıştır. N. Gözaydın Sivas Folkloru dergisinin 56. Sayısında İrfan Ünver Nasrattınoğlu'na cevap vermesine, kendisine de ad vermeden üstü kapalı bir şekilde, kendi deyimiyle küçük düşürücü sözler kullanmasına çok kızmıştır. Tartışmanın sebebi ise Konya da yapılan bir sempozyumda gürültüden ötürü Gözaydın'ın bildirisini çok kısa sunup, salonu terk etmesidir. Öztelli, Gözaydın'ın hitabet biliminden bihaber olduğunu söylemektedir. Gözaydın, bildirisinin bugüne kadar

değnilmemiş bir konu olduğunu belirtmesine de Öztelli tepki vermiştir, daha önce o konuda yazan kişilerin kaynakçasını yazarak, Gözaydın'ın cümlesini yalanlamıştır. 1977, Sayı:58, Sayfa:5-6.

21. Halktan Derlenen İlk Dedem Korkut başlığı adı altında Bay Böğrek Hikâyesi konulu yazı yazılmıştır. 1977, Sayı:59, Sayfa:3-5.

22. Seyyit Battal Gazi Romanı Üzerine Düşünceler, 1978, Sayı:60, Sayfa:3-6.

23.Kalender Abdal, 1978, Sayı:68, Sayfa:3-4.

- Cemal Alish: Dergide 1 yazısı bulunmaktadır. Bu yazının sonunda şu bilgiliye yer verilmiştir: "Bu yazı 9 Temmuz 1975 tarihli Bartın gazetesinden alındı. Makale 'Bartınlı' takma adıyla yayınlanmıştı." Bartın Folkloru başlığı adı altında "Kışlık Erzak Çeşitlerinde: Keş" adlı konu yazılmıştır.

- Cafer Aşıtepe: Dergide 7 yazısı bulunmaktadır.

1. Gelenek ve Görenekler başlığı adı altında "Hafik'in Hacıali Köyünde Dügün Adetleri I" isimli konu çalışılmıştır. 1974, Sayı:14, Sayfa:17. (Devamı gelecek sayıdadır diye not düşülmüştür.

2. Gelenek ve Görenekler başlığı adı altında "Hafik'in Hacıali Köyünde Dügün Adetleri- 2" isimli konu çalışılmıştır. 1974, Sayı:15, Sayfa:18-19.

3. Gelenekler ve Görenekler başlığı adı altında Hafik'in Hacıali Köyünde Dügün Adetleri-3" isimli konu çalışılmıştır. Bir önceki sayıda yayımlanan yazının devamıdır. 1974, Sayı:16, Sayfa: 17-19.

4. Gelenek ve Görenekler başlığı adı altında "Hafik'in Hacıali Köyünde Dügün Adetleri- 4" isimli konu çalışılmıştır. 1974, Sayı:17, Sayfa:17-18.

5. Gelenek ve Görenekler başlığı adı altında "Hafik'in Hacıali Köyünde Dügün Adetleri- 5" isimli konu çalışılmıştır. 1974, Sayı:18, Sayfa:14.

6. Köylerimizin Adları ve Kuruluş Hikâyeleri başlığı adı altında "Hacıali Köyü" isimli konu yazılmıştır. 1975, Sayı:22, Sayfa: 11.

7. Kırklı Çocukla İlgili İnanmalar, 1975, Sayı:25, Sayfa:14.

- Coşkun Ertepinar: Dergide bir şiiri bulunmaktadır.

-Dağlar Çiçek Açar Veysel Rüzgâr Olur, 1973, Sayı:5, Sayfa:6.

- Cemil Cahit Güzelbey: Dergide 1 yazısı bulunmaktadır.

-Bir anı başlığı adı altında "Vehbi Cem Aşkun" ile ilgili yazı yazmıştır. 1979, Sayı:76-77, Sayfa:18.

- Doğan Kaya: Dergide 30 yazısı bulunmaktadır. Dergi de en çok yazı yazan isimlerin başında gelmektedir. Kendisiyle dergi hakkında görüşme yapılmıştır. Görüşmenin tamamı ekte verilmiştir.

1. Bir Hafik Masalı başlığı adı altında "Çenber Has Güzel" isimli masalı

yazmıştır. “Sonu gelecek sayı da” diye de not düşülmüştür. Buradan masalın bitmediğini anlamaktayız. 1973, Sayı:5, Sayfa:20-22.

2. Bir Hafik Masalı başlığı adı altında “Çenber Has Güzel” isimli masalı yazmıştır. “Geçen sayıdan devam” diye not düşülmüştür. 1973, Sayı:6, Sayfa:20-22.

3. Bir Küpeli Masalı başlığı adı altında “Güzel Ahmet” isimli masal derlenmiştir. 1973, Sayı:8, Sayfa:19-22.

4. Bir Küpeli Masalı başlığı adı altında “Güzel Ahmet” isimli masal derlenmiştir. Sayfanın başında “geçen sayıdan devam” diye not düşülmüştür. 1973, Sayı:9, Sayfa:20-23.

5. Küpelibaba ve Kardeşleri, 1973, Sayı:10, Sayfa: 13-14.

6. Halk Pınarından Damlalar başlığı adı altında “Pirkinikli Zihnî” adlı şair tanıtılmıştır. 1973, Sayı:11, Sayfa:19.

7. Sivas İli Bibliyografyası, 1974, Sayı:12, Sayfa:18.

8. Sivas’tan Beddualar, 1974, Sayı:13, Sayfa:11-12.

9. Acıyurt Köyü Folkloru başlığı adı altında “Bayatılar” konusu yazılmıştır. 1974, Sayı:19, Sayfa: 20-22.

10. Acıyurt Köyü Lügatçesi, “sonu gelecek sayıda” diye yazının başında not düşülmüştür. 1974, Sayı: 21, Sayfa: 17-19.

11. Acıyurt Köyü Lügatçesi 2, 1974, Sayı:22, Sayfa: 20-21.

12. Beybörek’in Acıyurt Köyü Varyantı 1, 1974, Sayı:23, Sayfa:19-20.

13. Sivas’ın Bayram Tatlısı: Hurma, 1974, Sayı:24, Sayfa: 3.

13. Beybörek’in Acıyurt Köyü Varyantı 2, 1974, Sayı:24, Sayfa:15-17.

14. Beybörek’in Acıyurt Köyü Varyantı 3, 1974, Sayı:25, Sayfa:19-20.

15. Beybörek’in Acıyurt Köyü Varyantı 4, 1974, Sayı:26, Sayfa: 20-22.

16. Sivas’ta Çeşitli İnanışlar, 1975, Sayı:28, Sayfa:14-16.

17. Sivas Lügatçesi 1, 1975, Sayı:29, Sayfa: 16-19.

18. Sivas Lügatçesi 2, 1975, Sayı:30, Sayfa:19-21.

19. Masal başlığı adı altında “Akıldanesi” masalı yazılmıştır. 1975, Sayı:31, Sayfa:17.

20. Bir İmranlı Masalı başlığı adı altında “Üç Arap” masalı yazılmıştır. 1975, Sayı:32, Sayfa:16-17.

21. Zara’dan Bir Masal başlığı adı altında “Yeşil Çetû Kuşu” masalı yazılmıştır. 1975, Sayı:34, Sayfa: 16-18,22.

22. Asker Mektupları, 1976, Sayı:36, Sayfa:17-18.

23. Bir Sivas Masalı başlığı adı altında “Hatem Padişahı” masalı yazılmıştır. 1976, Sayı:38, Sayfa: 21-22.

24. Bir Sivas Masalı başlığı adı altında “Tüccar Başı” masalı anlatılmıştır. 1976, Sayı: 44, Sayfa: 26-27.

25. Bir Âşık Bir Türkü, 1977, Sayı:54, Sayfa:18.

26. Sivas’ta başlığı adı altında “Kuşçuluk ve Kuş Çeşitleri” konusu yazılmıştır. 1978, Sayı:61, Sayfa:22-23.

27. Bir Halk Şairi: Hüseyin Pürhan, 1978, Sayı:66, Sayfa:24-25.
28. Sivas'tan Beddualar 2, 1978, Sayı:71, Sayfa:13-14.
29. Folklorumuzda Yanıltmacalar, 1978, Sayı:72-73, Sayfa:18.
30. Sivas'ta Benzetmeler- Yakıştırmalar, 1978, Sayı: 76-77, Sayfa:13-15.

Doğan Kaya, *Acıyurtlu Mahcubî* mahlası ile Sivas Folkloru Dergisinde 3 adet şiir yayımlamıştır. Mahcubi isminin hikâyesini, Doğan Kaya görüşmelerde anlatmıştır. Ayrıntılar ekte verilmiştir.

1. Ne Fayda, 1978, Sayı:75, Sayfa:4.
2. Ne Oldu? , 1978, Sayı:76-77, Sayfa: 19.
3. Koşma, 1978, Sayı: 78, Sayfa: 8.

- Ergun Göze: Dergide 1 adet yazısı bulunmaktadır. Bu sayı Âşık Veysel Özel Sayısıdır. Veysel için yazı yazmıştır. "Veysel'in Toprağı", 1973, Sayı:4, Sayfa:11-12.

- Ersen Tolunay: Dergide 3 adet yazısı bulunmaktadır.

1. Folklor Şöleni, "Turizm ve Tanıtma Bakanlığı Halk Oyunları Topluluğu'nu izledim diyorum, izlemek mutluluğuna j demem gerek aslında", Tolunay; sinema ve halk oyunları arasında bağ kurarak bu yazıyı yazmıştır. 1977, Sayı: 52, Sayfa:19-20.
2. Bölük Pörçük Anılar..., 1977, Sayı:56, Sayfa:16-17.
3. Sivas – Ozanlar ve Folklor, 1978, Sayı:62, Sayfa:21-22.

- Emsalî: Dergi de 2 adet şiiri bulunmaktadır. Kangallıdır. Şiirlerinde isminin başında yazar. 66. Sayıda Sivas Folkloru imzasıyla "Âşık Emsalî'yi Kaybettik" diye bir yazı yayımlanmıştır. Emsali hakkında şu sözler söylenmiştir: "Âşık Mustafa Emsali, yaşayan halk şairlerimizin en yaşlısı ve en kudretlisi idi. Ömrü boyunca düşündü, söyledi ve yazdı. Özellikle destan türündeki deyişlerinde başarılı oldu. 1900 yılında doğduğu günlerde Âşık Ruhsatî evlerinde misafirdi. Babası kundağını alıp Ruhsatî'nin kucağına bıraktı. O da dua ettikten sonra 'adı adım, kendisi emsalim olsun' dedi. Böylece göbek adına Mustafa dendi, şairlik mahlası da Emsali oldu. Saz çalmaz türkü söylemezdi, sadece bir kalem şairi idi. Son zamanlarını bazen doğum yeri olan Kangal da bazen de çocuklarının yerleşip iş tuttuğu Konya'da geçiriyordu. Konya'dayken ölümünden 40 gün önce hastalandı. Nur içinde yatsın." Sayı:66, Sayfa:15.

1. Zavallı şiiri, 1973, Sayı:3, Sayfa:13.
2. Behey Âşık, 1976, Sayı:47, Sayfa:26.

- Emin Kuzucular: Dergide 36 yazısı bulunmaktadır. Hayatı hakkında bilgi yoktur. Doğan Kaya kendisinin vefat ettiğini söylemiştir. Dergi de en çok yazı yazan isimlerin başında gelir.

1. Gelenekler başlığı adı altında “Koç Katımı” konusu yazılmıştır. 1973, Sayı:7, Sayfa:16-17.
2. Gelenekler başlığı adı altında “Kuzu Meledi” konusu yazılmıştır. 1973, Sayı: 8, Sayfa: 11-12.
3. Hafik ve Zara’da Eğrilce, 1973, Sayı:9, Sayfa:11, 22.
4. Gelenekler başlığı adı altında “Akçakışla Bucağında Eski Şeker Bayramları” konulu yazı yazılmıştır. 1973, Sayı:10, Sayfa:14-16.
5. Sivas Halayı isimli şiir yazmıştır. 1973, Sayı:11, Sayfa:12.
6. Görenekler başlığı adı altında “Akçakışla Bucağında Bulgur Kaynatma” konusu yazılmıştır. 1974, Sayı: 12, Sayfa: 12-13.
7. Görenekler başlığı adı altında “Akçakışla Bucağında Bulgur Kaynatma” konusu yazılmıştır. 1974, Sayı: 13, Sayfa: 18-20.
8. Ölümünün Birinci Yılında “Dostlar Veysel’i Anıyor” adlı yazıdır. 1974, Sayı:15, Sayfa: 16-17.
9. Gelenekler başlığı adı altında “Akçakışla Bucağında Ekin Yolma” konusu yazılmıştır. 1974, Sayı:16, Sayfa: 11- 12, 23.
10. Bir Şarkışla Efsanesi “Kamerhan” adlı efsane anlatılmıştır. 1974, Sayı:17, Sayfa:10-12.
11. Şarkışla Folkloru başlığı adı altında “Çıkırık” konusu yazılmıştır. 1974, Sayı: 19, Sayfa: 10-11.
12. Şarkışla’nın Ağcakışla Bucağında Askere Hazırlama ve Uğurlama, 1974, Sayı: 20, Sayfa: 17-18.
13. bir Şarkışla Efsanesi başlığı adı altında “Sultan Gölü” konusu yazılmıştır. 1974, Sayı:23, Sayfa: 12-15.
14. Bir Şarkışla Efsanesi Kız-Oğlan Masalı, 1975, Sayı: 24, Sayfa: 10-11,23.
15. Bir Şarkışla Efsanesi başlığı adı altında “Colü Dede” konusu çalışılmıştır. 1975, Sayı: 25, Sayfa:15-18.
16. Veysel ve Çiçekler, 1975, Sayı:26, Sayfa:13-14.
17. Bir Şarkışla Efsanesi başlığı adı altında “Sütölük” hikâyesi anlatılmıştır. 1975, Sayı:27, Sayfa:9-11, 23.
18. Bir Şarkışla Efsanesi başlığı adı altında “Subatan” hikâyesi anlatılmıştır. 1975, Sayı:29, Sayfa: 11-13.
19. Bir Şarkışla Efsanesi başlığı adı altında “Kızıyandı” hikâyesi anlatılmıştır. 1975, Sayı:31, Sayfa:13-16.
20. Bir Şarkışla Efsanesi başlığı adı altında “Kız Kayası” hikâyesi anlatılmıştır. 1975, Sayı:33, Sayfa:17-19.
21. Bir Şarkışla Efsanesi başlığı adı altında “İkiz Oluk” hikâyesi anlatılmıştır. 1976, sayı:36, sayfa:19-21.
22. Bir Şarkışla Efsanesi başlığı adı altında “Taş Dam” hikâyesi anlatılmıştır. 1976, Sayı:39, Sayfa:17-20.
23. Şarkışla’da Çorap ve Çorapçılık-1, 1976, Sayı:40, Sayfa:12-13.

24. Sivas El Sanatları başlığı adı altında “Şarkışla’da Çorap ve Çorapçılık-2” başlıklı konu yazılmıştır. 1976, Sayı:41, Sayfa:16-18.
25. Sivas El Sanatları başlığı adı altında “Şarkışla’da Çorap ve Çorapçılık-3” başlıklı konu yazılmıştır. 1976, Sayı:42, Sayfa:18-20,22.
26. Şarkışla’da Kilim ve Kilimcilik, 1977, Sayı:48, Sayfa:18-19.
27. Şarkışla’da Kilim ve Kilimcilik-2, 1977, Sayı:49j Sayfa: 19-22.
28. Şarkışla’da Kilim ve Kilimcilik-3, 1977, Sayı:50, Sayfa: 20-23,26.
29. Şarkışla’da Kilim ve Kilimcilik-4, 1977, Sayı:51, Sayfa:20-22.
30. Bilinmeyen Şarkışla Şairlerinden başlığı adı altında “Halil Soylu” kişisi tanıtılmıştır. 1977, Sayı:55, Sayfa:24-25.
31. Şarkışla’da Yabani Bitkilerden Yapılan Yiyecekler -1, 1978, Sayı:64, Sayfa:21-23.
32. Şarkışla’da Yabani Bitkilerden Yapılan Yiyecekler-2, 1978, Sayı: 65, Sayfa: 23-25.
33. Şarkışla’da Yabani Bitkilerden Yapılan Yiyecekler-3, 1978, Sayı:66, Sayfa: 22-23.
34. Halk Meteorolojisi başlığı adı altında “Şarkışla Takvimi 1”, yazının altında “devamı gelecek” diye not düşülmüştür. 1978, Sayı: 71, Sayfa: 14-17.
35. Halk Meteorolojisi başlığı adı altında “Şarkışla Takvimi 2”, 1978, Sayı: 72-73, Sayfa:14-17.
36. Halk Meteorolojisi başlığı adı altında “Şarkışla Takvimi 3”, 1978, Sayı:74, Sayfa: 21-23.

- Halil Dumluca: Bu isme ait dergide toplam 15 yazı bulunmaktadır. Halil Dumluca ismi, İbrahim Aslanoğlu’nun dergide kullandığı 3 takma isimden biridir. Bu ismin hikâyesini Müjgân Üçer görüşmede anlatmıştır, ayrıntılı bilgi ekte mevcuttur.

1. Masal başlığı adı altında “Gülçiçek”, 1973, Sayı:1, Sayfa: 20-21.
2. Bir Divriği Türküsü başlığı adı altında “Ömer Ağa” konusu yazılmıştır. 1973, Sayı:3, Sayfa: 14.
3. Halk Tiyatrosu başlığı adı altında “Oyun Çıkarma” başlıklı oyun yazılmıştır. 1973, Sayı: 5, Sayfa: 15, 22.
4. Niyazi Dedenin Fıkraları, 1973, Sayı:6, Sayfa: 16-17.
5. Divriği’ de Yatırlar- Evliyalar başlığı adı altında “Kara Pirbat” isimli şahıs anlatılmıştır. 1973, Sayı:8, Sayfa:13.
6. Divriği’de Yatırlar ve Evliyalar, 1973, Sayı:9, Sayfa:17-18.
7. Cönklerden Derlemeler başlığı adı altında “Sivas Manileri” konusu yazılmıştır. 1974, Sayı:12, Sayfa:19-22.
8. Divriği Folkloru başlığı adı altında “Divriği’den Bilmeceler” konusu çalışılmıştır. 1974, Sayı: 17, Sayfa:21.
9. Sivas İli Folklor Bibliyografyası, 1974, Sayı: 21, Sayfa:15-16.

10. Sivas İli Folklor Bibliyografyası, 1974, Sayı:22, Sayfa:17-18.
11. Tokat'ta Yılcık Ocağı, 1975, Sayı:32, Sayfa:14.
12. Divriği'den Fıkralar, 1975, Sayı:33, Sayfa:11,19.
13. Divriği'de Ebe Çıkarma Tekerlemeleri, 1976, Sayı: 39, Sayfa:16-17.
14. "Abdülkadir İnan M.Şakir için Demişti ki" başlıklı konuyu Ülkütaşır Özel Sayısı için yazmıştır. 1977, Sayı:53, Sayfa:16.
15. Âşık Muhibbi'nin Mezarı Yaptırıldı, 1977, Sayı: 55, Sayfa:22-23.

- Halil Atılğan: Dergide 4 yazısı bulunmaktadır.

1. Bozlak Nedir? 1979, Sayı: 71, Sayfa:7.
2. Hikâyeli Çukurova Türküleri başlığı adı altında "Öksüz Ali Bozlağı" adlı kişinin hikâyesi anlatılmıştır. 1979, Sayı: 72-73, Sayfa:12-13.
3. Hikâyeli Çukurova Türküleri başlığı adı altında "Senem'in Türküsü" adlı şahsın türküsünün hikâyesi anlatılmıştır. 1979, Sayı: 74, Sayfa:20.
4. Hikâyeli Çukurova Türküleri başlığı adı altında "Hatça Kız" adlı şahsın türküsünün hikâyesi anlatılmıştır. 1979, Sayı: 75-76, Sayfa:19.

- Halil Sami Özen: Dergide 7 yazısı bulunmaktadır. Kutlu Özen'in babası, Aslanoğlu'nun yakın arkadaşıdır.

1. Ölümünün Yedinci Yıldönümünde başlığı adı altında "Ahmet Kutsi Tecer" 1974, Sayı:18, Sayfa: 10-13.
2. Divriği'de Isınma Araçlarından: Kürsü", 1975, Sayı:25, Sayfa: 3-4.
3. Bir Divriği Masalı başlığı adı altında "Gözü Görmeyen, Kulağı İşitmeyen Adam" adlı şahsın hikâyesi anlatılmıştır.1975, Sayı: 28, Sayfa:17-18.
4. Divriği'den Bir Halk Hikâyesi başlığı adı altında "Misafir" konusu çalışılmıştır. 1975, Sayı: 30, Sayfa: 18-19.
5. Divriği'de Evler, Odalar ve Kış Gecesi Eğlenceleri, 1977, Sayı:48, Sayfa: 13.
6. Divriği'de Gazel Süpürülmesi, 1978, Sayı:64, Sayfa:10.
7. Divriği'nin Yağbasan Köyünde Koçkatımı ve Davarın Yüzü Şenlikleri, 1979, Sayı:75, Sayfa:3-4.

- Halis Turgut Cinlioğlu: Dergide 14 yazısı bulunmaktadır.

1. Araştırmalar başlığı adı altında "Tıp Biliminin Bir Bilim Olmaktan Çıkışı" adlı konu yazılmıştır. 1975, Sayı:35, Sayfa:3-4.
2. Araştırmalar başlığı adı altında "Tıp Biliminin Bir Bilim Olmaktan Çıkışı 2" adlı konu yazılmıştır. 1975, Sayı:36, Sayfa: 3-4,22.
3. Tokat Folkloru başlığı adı altında "Ailelerin Soyadı, Kişilerin Takma Adlarla Tanınması" adlı konu yazılmıştır. 1976, Sayı:37, Sayfa:5,22.
4. Tokat Folkloru başlığı adı altında "Kişilerin Takma Adlarla Tanınması 2" adlı konu yazılmıştır. 1976, Sayı:38, Sayfa:5-7.
5. Tokat Folkloru başlığı adı altında "Erbaa'nın İverönü Köyünde Düğün

Adetleri” adlı konu yazılmıştır. 1976, Sayı:39, Sayfa:5,20.

6. Tokat’ta Tabiat Olayları ile ilgili “Halk İnanışları” adlı konu yazılmıştır. 1976, Sayı:41, Sayfa:5-7.

7. Erbaa’nın Zığdı Kasabasında “Düğün Gelenekleri, 1976, Sayı:44, Sayfa:11-13. 8. Tokat Destanları başlığı adı altında “Tokat Sel Destanı (Destan-ı Seylab-ı Tokat)” 1976, Sayı:47, Sayfa: 6-7.

9. Tokat Destanları başlığı adı altında “Tokat’ta Büyük Yangın Destanı” konusu yazılmıştır. 1977, Sayı:48, Sayfa: 7.

10. Tokat Destanları 3 başlığı adı altında “Şahnalar Destanı” adlı konu yazılmıştır. 1977, Sayı:50, Sayfa:8-9.

11. Tokat Destanları 4 başlığı adı altında “Mültezimler Destanı” adlı konu yazılmıştır. 1977, Sayı:51, Sayfa:11-12.

12. Tokat Folkloru başlığı adı altında “Evlenme Törenleri 1” adlı konu yazılmıştır. 1977, Sayı: 58, Sayfa: 12-13.

13. Tokat Folkloru başlığı adı altında “Evlenme Törenleri 2” adlı konu yazılmıştır. 1977, Sayı:59, Sayfa:10-12.

14. Bazı Derleme Kusurları, 1978, Sayı:1978, Sayfa:12-13. Cinlioğlu yazının altında “devam edecek” demiştir, ancak bu sayı dergideki son yazısıdır.

- Haluk Çağdaş: Dergide 4 yazısı bulunmaktadır.

1. Sivas Yöresinde Kullanılan Bazı Özlü Değişler adlı konu yazılmıştır. 1978, Sayı:63, Sayfa:15-16.

2. Sivas’ta Külhanbeyi Argosunda Kullanılan Bazı Deyimler, 1978, Sayı:64, Sayfa:18,19.

3. Kısa Açıklamalarla Sivas Yöresinden Bazı Özlü Değişler, 1979, Sayı:75, Sayfa:13,14.

4. Sivas’ta Asker Uğurlama Geleneği, 1979, Sayı:76-77, Sayfa:11-12.

- Haşim Karpuz: Dergide 3 yazısı bulunmaktadır. Kendisi Arkeologdur. Yazılarının altında Trabzon Müzesi’nde asistan olduğu yazmaktadır.

1. Ferhat ile Şirin İçin Yeni Bir Mezar, 1976, Sayı:42, Sayfa:21-22.

2. Divriği Evleri Üzerine Notlar, 1978, Sayı:61, Sayfa:15-18.

3. Yeni Yayınlar başlığı adı altında “Divriği’de Ev Mimarisi” adlı konuyu çalışmıştır. 1979, Sayı: 74, Sayfa:18.

- Haşim Şimşek: Dergide 1 adet yazısı bulunmaktadır. “Hafik’in Düzyayla Köyünden Türküler”, 1973, Sayı:5, Sayfa:13-15.

- Hamit Zübeyr Koşay: Dergide 1 adet yazısı bulunmaktadır. Ülkütaşır Özel Sayısı için yazı yazmıştır. Kendisi Ülkütaşır ile olan dostluğundan bahsedip aşağıda belirtilen konuyu yazmıştır. “Ülkütaşır’ın Bilimsel ve Kültürel Derneklerdeki Faaliyetleri”, 1977, Sayı:53, Sayfa:3-4.

- Hayrettin İvgin: Dergide 14 adet yazısı vardır. Çorum folkloruna ait çalışmalar yapmıştır.

1. Âşık Sefil Ali isimli şair tanıtılmıştır. 1977, Sayı:54, Sayfa:23-25.
2. Kişileri Hayvan Olan Fıkramsı Atasözleri, 1977, Sayı:55, Sayfa:10-11.
3. Bir Halk Hikâyesi başlığı adı altında "Leyla ile Hacı Ali" adlı hikâyeyi derlemiştir. 1977, Sayı: 58, Sayfa: 19-20.
4. Halk Şiirinde İhlas Sûresi, 1978, Sayı:60, Sayfa:17-18.
5. Ortaoyunlarında Mani ve Maniye Ayak Vermek, 1978, Sayı:64, Sayfa:16-17,27.
6. Sungurlu Atasözleri, 1978, Sayı:65, Sayfa:18-20.
7. Sungurlu Atasözleri 2, 1978, Sayı:66, Sayfa:19-21.
8. Sungurlu Atasözleri 3, 1978, Sayı:67, Sayfa:19-22.
9. Sivas Folklorunda "Cahit Öztelli", 1978, Sayı:68, Sayfa:15.
10. Sungurlu Atasözleri 4-5, 1978, Sayı:69, Sayfa:14-15.
11. Vezirköprü'de Çocuk Sağlığı ve Gelenekleri, 1978, Sayı:71, Sayfa:11.
12. Halk Pınarından Damlalar başlığı adı altında "Âşık İsmail" adlı şair tanıtılmıştır. 1979, Sayı:72-73, Sayfa:19-21.
13. Sungurlu'dan Bir Türkölü Hikâye başlığı adı altında "Tandır Gelin" isimli şahsın hikâyesi anlatılmıştır. 1979, Sayı:76-77, Sayfa:20.
14. Bir Çorum Masalı başlığı adı altında "Turunç Güzeli" adlı hikâye anlatılmıştır. 1979, Sayı:78, Sayfa:18-19.

- Hediye Asiltaş: Dergide 1 adet yazısı bulunmaktadır. "Kuyucuk'tan Bir Düğün Türküsü", 1976, Sayı:38, Sayfa:16.

- Hikmet Dizdaroğlu: Dergide 1 adet yazısı bulunmaktadır. Kitaplar başlığı adı altında "Kul Himmet Üstadım" adlı şairle ilgili yazıdır. 1976, Sayı:46, Sayfa:8-9.

- Hüseyin Buluz: Dergide 4 yazısı bulunmaktadır.

1. Masal başlığı adı altında "Padişahın Üç Oğlu" adlı masal anlatılmıştır. 1973, Sayı:2, Sayfa:20-21.
2. Masal başlığı adı altında "Padişahın Üç Oğlu" adlı masalın devamı anlatılmıştır. 1973, Sayı:3, Sayfa:20-21.
3. Halk Pınarından Damlalar başlığı adı altında "Sefil Gülhani" adlı şahıs anlatılmıştır. 1974, Sayı:25, Sayfa:21-22.
4. Dördüncü Yıl Dönümünde Âşık Veysel, 1977, Sayı: 50, Sayfa:16-18.

- Hüseyin Candan: Dergide 20 adet yazısı bulunmaktadır.

1. Suşehri'nden Bilmece, 1973, Sayı:6, Sayfa:14-15,22.
2. Suşehri'nden Dağlarla İlgili Maniler, 1973, Sayı:7, Sayfa:19-21.
3. Suşehri Folkloru başlığı adı altında "Lakaplar- Takma Adlar", 1973, Sayı:8, Sayfa:8,10.

4. Suşehri'nden Deyimler, 1973, Sayı:9, Sayfa:12-13.
5. Bir Halk Hikâyesi başlığı adı altında Rehin adlı hikâye anlatılmıştır. 1973, Sayı:10, Sayfa:21-22.
6. Suşehri Folkloru başlığı adı altında "Karış Verme 1", 1973, Sayı:11, Sayfa:16-17.
7. Suşehri Folkloru başlığı adı altında "Karış Verme 2", 1974, Sayı:12, Sayfa:16-17.
8. Suşehri Manileri, 1974, Sayı: 13, Sayfa:10-11.
9. Suşehri Folkloru başlığı adı altında "İnanışlar" adlı konu yazılmıştır. 1974, Sayı:16, Sayfa:5-6.
10. Suşehri Folkloru başlığı adı altında "Suşehri Manileri" adlı konu yazılmıştır. 1974, Sayı: 17, Sayfa:13-16.
11. Suşehri Folkloru başlığı adı altında "Halk İnançları ve Hikâyeleri" adlı konu yazılmıştır. 1974, Sayı:18, Sayfa:13.
12. Suşehri Folkloru başlığı adı altında "Halk Dili" adlı konu yazılmıştır. 1974, Sayı:19, Sayfa:18-19.
13. Halk Hikâyeleri, 1974, Sayı:20, Sayfa:11-12.
14. Suşehri Folkloru başlığı adı altında "Yılbaşı Gecesi Eğlenceleri" adlı konu yazılmıştır. 1974, Sayı:21, Sayfa:10.
15. Kendi Kendimizi Tamamlama, 1974, Sayı:22, Sayfa:12.
16. Suşehri Folkloru başlığı adı altında "Halk Hekimliği" konusu yazılmıştır. 1974, Sayı:23, Sayfa:6.
17. Suşehri'nden Fıkralar, 1975, Sayı:24, Sayfa:9.
18. Suşehri'nden Bir Masal başlığı adı altında "Şahbender" isimli masal anlatılmıştır. 1975, Sayı: 27, Sayfa:21-23.
19. Bir Suşehri Efsanesi başlığı adı altında "İztaş" isimli efsane anlatılmıştır. 1975, Sayı:28, Sayfa:10.
20. Suşehri Folkloru başlığı adı altında "Suşehri Manileri" isimli konu yazılmıştır. 1975, Sayı: 29, Sayfa:7.

- Hüseyin Öztürk: Dergide 1 adet yazısı bulunmaktadır. İktibaslar başlığı adı altında "Karaözü Köyünde Düğün" adlı konuyu yazmıştır. 1975, Sayı:25, Sayfa:8-10.

- Fahri Er: Dergide 2 adet yazısı bulunmaktadır.

1. Güreş Folkloru başlığı adı altında "Cazgır ve Davul" konusu yazılmıştır. 1974, Sayı:14, Sayfa:10-11.
2. Güreş Folkloru başlığı adı altında "Sivas'ta Köy Güreşleri" adlı konu yazılmıştır. 1974, Sayı: 16, Sayfa: 7-8,15.

- Faruk Aburşu: Dergide 4 yazısı bulunmaktadır. Kendisi Sivas'ın fotoğraf arşivine sahip olduğu için, koleksiyoner olduğu için, pek çok ismi tanımaktadır. Bu sebeple kendisiyle görüşme yapılmıştır. Görüşme kayıtları ekte verilmiştir.

Yazdığı yazıların yazılış serüvenini de anlatmıştır.

1. İki Ağıt Bir Türkü, 1973, Sayı:7, Sayfa:13,22.
2. Sivas'ta Davara Verilen Adlar, Sayı:8, Sayfa:12.
3. Sivas'ta Hayvan Hastalıkları ve Tedavi Şekilleri, 1973, Sayı:9, Sayfa:14-15.
4. Bir Sivas Masalı başlığı adı altında "Muradına Ermeyen Dilber" adlı hikâye anlatılmıştır. 1973, Sayı:11, Sayfa:20-22.

- Faruk K. Timurtaş: Dergide sadece 1 yazısı bulunmaktadır. O da Âşık Veysel Özel sayısı için yazdığıdır. "Âşık Veysel ve Halk Kültürü", 1973, Sayı:4, Sayfa:13-14.

- Feymanî: Halk âşıklarımızdan birisidir, dergide 5 adet şiiri bulunmaktadır. Kadirli beldesi doğumludur. Şiirlerinin altında bu "kadirlili" de yazmaktadır. Asıl ismi Osman'dır. Bazı şiirlerinin başında Osman Feymanî yazmaktadır.

1. Merhâle, 1977, Sayı:48, Sayfa: 17.
2. Teslim Olmadıkça, 1977, Sayı: 52, Sayfa:7.
3. Öğüt, 1978, Sayı: 65, Sayfa:22.
4. Vuslat mı? Vahdet mi?, 1978, Sayı:69, Sayfa:6.
5. Bakmadan Gel, 1978, Sayı:71, Sayfa:10.

- Fuat Akkaya: Dergide 2 adet yazısı bulunmaktadır.

1. Bir Gemerek Masalı başlığı adı altında "Zencir Kıran" masalı anlatılmıştır. 1974, Sayı:13, Sayfa:21-22.
2. Bir Gemerek Masalı başlığı adı altında "Zencir Kıran 2" masalı devamı anlatılmıştır. 1974, Sayı: 14, Sayfa: 19-22.

-Fuat Özdemir: Dergide 4 adet yazısı bulunmaktadır.

1. Kitaplar ve Düşünceler başlığı adı altında "Sömürülen Halk Edebiyatı" başlıklı konu yazılmıştır. 1976, Sayı:44, Sayfa:21.
2. Elazığ Folkloru başlığı adı altında "Bilmeceler" konusu yazılmıştır. 1977, Sayı:59, Sayfa:19.
3. Elazığ Folkloru başlığı adı altında "Elazığ İlençleri 1" konusu yazılmıştır. 1978, Sayı:62, Sayfa:9-10.
4. Elazığ Ninnileri, 1978, Sayı:67, Sayfa:22.

- Gülali Aydınoğlu: Dergide 2 adet yazısı bulunmaktadır.

1. Haberler başlığı adı altında "Halkbilim Derleyicisi Yetiştirme Kursundan Beklenenler" adlı yazı yazılmıştır. 1974, Sayı:19, Sayfa:12-13,17.
2. Talibi Coşkun ve Ölüm. 1976, Sayı:43, Sayfa:21-22. Talibi Coşkun Özel Sayısı için yazılmış bir yazıdır.

- Gülhani: Dergide bu isimle yazı yazan iki isim vardır. Ancak 27. Sayıda anladığımıza göre bu isimler aynı kişiye aittir. Kimi şiirinin altında Gürünlü Gülhani, kimi şiirinin altında da Sefil Gülhani ismi vardır. 27. Sayıdaki Göz mü Dayanır? Şiirinin altında Gürünlü Sefil Gülhani yazması bize bu ismin aynı kişi olduğunu ispat etmektedir. Dergide Gürünlü Gülhani ismiyle yazılan 3 şiir varken; Sefil Gülhani ismiyle yazdığı 11 şiiri vardır. Toplam 15 şiir vardır.

74. Sayıdaki şiirinde de şairin gerçek ismi de yazılmıştır: Mehmet Kargı.

1. Bu Vatana, 1973, Sayı:5, Sayfa:19. (Gürünlü Gülhani).

2. Aşk Sevdam, 1978, Sayı: 64, Sayfa:6. (Gürünlü Gülhani).

3. Göz mü dayanır? Adlı şiirin altına şu not düşülmüştür: "Bu ağıtı 1972 yılında 8 aylık iken ölen kızım Zehra için yazdım." 1975, Sayı:27, Sayfa:18. (Gürünlü Sefil Gülhani).

4. Kula Bak Kula, 1975, Sayı:28, Sayfa:7. (Âşık Sefil Gülhani).

5. Vay Yaslı Yaslı adlı şiirdir. Bu şiir San'atî isminde bir aşığın ölümüne üzerine yazılmıştır. Şiirin altında şu sözler yer almaktadır. "Gürünlü Âşık Sefil Gülhani, San'atî ile sık sık mektuplaşırlardı. Hasta olduğunu duyunca bir şiirle hatırlarını sormak istedi. Fakat şiir San'atî'nin eline değmeden Gülhani'ye ölüm haberi geldi." 1976, Sayı:43, Sayfa:27.

6. Aşkın Çilesi, 1976, Sayı:48, Sayfa:10.

7. Feleğe Sitem, 1977, Sayı:49, Sayfa:7.

8. Seve Seve, 1977, Sayı:54, Sayfa:17.

9. Yunus Emre'ye, 1977, Sayı:55, Sayfa:21.

10. Gücendin mi?, 1977, Sayı: 59, Sayfa:12.

11. Bayrağım, 1978, Sayı: 60, Sayfa:18.

12. Bizim Köyde Birisi, 1978, Sayı:61, Sayfa:18.

13. Benim, 1978, Sayı:62, Sayfa:26.

14. "Ağıt" başlıklı şiirin hemen altında şu not vardır: "18.8.1978 günü görev uçuşu sırasında uçaktan düşüp şehit olan kardeşim Gazi Kargı için." 1979, Sayı:74, Sayfa:5.

15. "Kınamayın" adlı şiiri Mehmet Kargı ismiyle yayımlatmıştır. 1973, Sayı:8, Sayfa:10.

- İbrahim Aslanoğlu: Sivas Folkloru dergisinin sahibidir. Bütün sayıların başında "Sivas'ta Çıkar Aylık Folklor Dergisi Sahibi ve Yazı İşlerini Fiilen İdare Eden: İbrahim Aslanoğlu" yazısı bulunmaktadır. İbrahim Aslanoğlu kendi isminin dışında 3 takma isimle de yazı yazmıştır. Bunun nedeni görüşme yaptığımız yazarlara sorulmuştur, cevapları ekte mevcuttur. İbrahim Aslanoğlu'nun takma isimleri şunlardır: Halil Dumluca, N. Kolgu, Muharrem Türkmen. Sivas Folkloru imzasıyla yazılan yazılar da kendisine aittir. İbrahim Aslanoğlu imzasıyla dergide toplam 41 yazı bulunmaktadır.

1. Cönklerden Derlemeler başlığı adı altında "Pir Sultan Abdal'ın Yayınlanmamış Şiirleri" başlıklı yazıdır. 1973, Sayı:1, Sayfa:6-7.

2. Halk Şairleri başlığı adı altında "Derdimend" adlı ümmi âşık tanıtılmıştır. 1973, Sayı:1, Sayfa: 17-19.
3. Cönklerden Derlemeler başlığı adı altında "Âşık Veli'nin Yayınlanmamış Şiirleri" adlı konu yazılmıştır. 1973, Sayı:2, Sayfa:8-9.
4. Halk Pınarından Damlalar başlığı adı altında "İsmetî" adlı âşık tanıtılmıştır. 1973, Sayı:2, Sayfa:17-19,21.
5. Cönklerden Derlemeler başlığı adı altında "Kul Himmet Üstadım'ın Yayınlanmış Şiirleri" başlıklı yazıdır. 1973, Sayı:3, Sayfa:10-11.
6. Halk Pınarından Damlalar başlığı adı altında "Mihmani" adlı âşık tanıtılmıştır. 1973, Sayı:3, Sayfa:17-19.
7. Veysel'i Yetiştiren Çevre Şairleri, 1973, Sayı:5, Sayfa:16-17.
8. Cönklerden Derlemeler başlığı adı altında "Bir Demette Beş Çiçek" adlı konuda 5 âşık tanıtılmıştır. 1973, Sayı:6, Sayfa:12-13,22.
9. Halk Pınarından Damlalar başlığı adı altında "Mustafa Öztemiz" adlı âşık tanıtılmıştır. 1973, Sayı:8, Sayfa:16-18.
10. Cönklerden Derlemeler başlığı adı altında "Âşık Kemter'in Yayınlanmamış Şiirleri" başlıklı konu yazılmıştır. 1973, Sayı:9, Sayfa:8-9.
11. Halk Pınarından Damlalar başlığı adı altında "Nedimî" isimli âşık tanıtılmıştır. 1973, Sayı:10, Sayfa:17-20,23.
12. Halk Pınarından Damlalar başlığı adı altında "Talibî" adlı âşık tanıtılmıştır. 1974, Sayı:16, Sayfa:20-23.
13. Halk Pınarından Damlalar başlığı adı altında "Bekir Kılıç" isimli âşık tanıtılmıştır. 1974, Sayı:17, Sayfa:19-20.
14. Halk Pınarından Damlalar başlığı adı altında "İcazet" isimli âşık tanıtılmıştır. 1974, Sayı: 20, Sayfa:19-22.
15. Cönklerden Derlemeler başlığı adı altında "Seferberlik Destanları" adlı konu yazılmıştır. 1974, Sayı:21, Sayfa:4-5,12.
16. Halk Pınarından Damlalar başlığı adı altında "Ali İzzet Özkan" isimli âşık tanıtılmıştır. 1974, Sayı:21, Sayfa:20-22.
17. Araştırmalar başlığı adı altında "Bu Şiir Kimin?" başlıklı konu yazılarak tartışma başlatılmıştır. 1974, Sayı:22, Sayfa:8-9.
18. Halk Pınarından Damlalar başlığı adı altında "Ayşe Berk" isimli âşık tanıtılmıştır. 1974, Sayı:22, Sayfa:21-22.
19. Cönklerden Derlemeler başlığı adı altında "Deli Derviş Feryadî'den İki Ağıt, 1974, Sayı:23, Sayfa:10-11.
20. Halk Pınarından Damlalar başlığı adı altında "Deli Derviş Feryadî" isimli aşığa yer verilmiştir. 1975, Sayı:28, Sayfa:19-22.
21. Halk Pınarından Damlalar başlığı adı altında "Serdarî" isimli âşık tanıtılmıştır. 1975, Sayı:29, Sayfa:20-23.
22. Halk Pınarından Damlalar başlığı adı altında "Teslim Abdal" isimli âşık tanıtılmıştır. 1975, Sayı:31, Sayfa:18-22.
23. Halk Pınarından Damlalar başlığı adı altında "Ağâhî" isimli âşık

tanıtılmıştır. 1975, Sayı:32, Sayfa:18-21.

24. Cönklerden Derlemeler başlığı adı altında “XIX. Yüzyıl Sivas Manileri” başlıklı konu yazılmıştır. 1975, Sayı: 33, Sayfa:20-22.

25. Cönklerden Derlemeler başlığı adı altında “XIX. Yüzyıl Sivas Manileri 2” başlıklı konu yazılmıştır. 1975, Sayı: 34, Sayfa:9-10,22.

26. Halk Pınarından Damlalar başlığı adı altında “Zakirî” isimli âşık tanıtılmıştır. 1975, Sayı: 34, Sayfa:19-22.

27. Cönklerden Derlemeler başlığı adı altında “Züldan Muhammed” isimli âşık tanıtılmıştır. 1976, Sayı:39, Sayfa:14-15.

28. Cönklerden Derlemeler başlığı adı altında “İzzetî” isimli âşık tanıtılmıştır. 1976, Sayı:40, Sayfa:20-21.

29. 1970 Yılından Beri Kaybettiğimiz Sivas Halk Şairleri, 1976, Sayı:43, Sayfa:23-26. 30. Halk Pınarından Damlalar başlığı adı altında “Kâmil Kılıçoğlu” isimli âşık tanıtılmıştır. 1976, Sayı:46, Sayfa:20-22.

31. Halk Pınarından Damlalar başlığı adı altında “İrfanî” isimli âşık tanıtılmıştır. 1977, Sayı:51, Sayfa:23-26.

32. Mehmet Şakir Ülkütaşır isimli yazıdır. Zaten bu sayı Ülkütaşır özel sayıdır. 1977, Sayı:53, Sayfa:28-30.

33. Âşık Emsali’nin Seferberlik Destanları, 1977, Sayı:55, Sayfa:12-13.

34. Bilinmeyen Halk Şairlerimizden başlığı adı altında “Sefil Öksüz” isimli âşık tanıtılmıştır. 1977, Sayı: 57, Sayfa:8-10.

35. Halk Pınarından Damlalar başlığı adı altında “Bir XIX. Yüzyıl Şairi: Samut” adlı şair tanıtılmıştır. 1978, Sayı:69, Sayfa:18-21.

36. Halk Pınarından Damlalar başlığı adı altında “Sefil Öksüz” isimli âşık tanıtılmıştır. 1978, Sayı:70, Sayfa:21-22.

37. Halk Pınarından Damlalar başlığı adı altında “Kusurî” isimli âşık tanıtılmıştır. 1978, Sayı:71, Sayfa:20-22.

38. Halk Pınarından Damlalar başlığı adı altında “Abdi İmam” isimli âşık tanıtılmıştır. 1979, Sayı:75, Sayfa:19-21.

39. Halk Pınarından Damlalar başlığı adı altında “Suzanî” adlı âşık tanıtılmıştır. 1979, Sayı:76-77, Sayfa:21-22.

40. Aslanoğlu, “Son Sayı” ismiyle son sayıda düşüncelerini anlatmıştır. 1979, Sayı:78, Sayfa:3-4.

41. Halk Pınarından Damlalar başlığı adı altında “Refikî”. 1979, Sayı:78, Sayfa:20-22.

- İlyas Ege: Dergide 17 yazısı vardır.

1. Suşehri Folkloru başlığı adı altında “Suşehri Folklorunun Yapısı ve Kadın Halaylarından Örnekler” başlıklı konu yazılmıştır. 1974, Sayı:19, Sayfa:9-10.

2. Suşehri Folkloru başlığı adı altında “A. Sarıca Köyü Bilmeceleri, 1974, Sayı:23, Sayfa:18-19.

3. Suşehri'nde Rumeli Ekmekleri, 1975, Sayı:26, Sayfa:15-17.
4. Suşehri Folkloru başlığı adı altında "Aşağısarıca Köyünden Maniler" başlıklı yazıdır. 1975, Sayı:30, Sayfa:16-17.
5. Kitaplar Arasında başlığı adı altında "Mahmutgazi Köyünde Halk Edebiyatı" başlıklı yazıdır. 1975, Sayı:33, Sayfa:16-17.
6. Suşehri'nde Rumeli Kökenli Kelimler, 1975, Sayı:35, Sayfa:16-17,23.
7. Suşehri'nden Bir Masal başlığı adı altında "Kismet Yazan Adam" adlı masal anlatılmıştır. 1976, Sayı: 37, Sayfa:21-22.
8. Sivas El Sanatları başlığı adı altında "Suşehri'nde Dokumacılık" adlı konu yazılmıştır. 1976, Sayı:38, Sayfa:17-19,22.
9. Suşehri Folkloru başlığı adı altında "A.Sarıca Köyünden Bir Ağıt" başlıklı yazı yazılmıştır. 1976, Sayı:41, Sayfa:19.
10. Suşehri Folkloru başlığı adı altında Dede Korkud'un Suşehri'nde Yaşayan Kelimeleri, 1976, Sayı:45, Sayfa:22-23.
11. Suşehri Manileri, 1974, Sayı:24, Sayfa:13-14.
12. Bir Suşehri Masalı başlığı adı altında "Hayır Ola" adlı masal anlatılmıştır. 1977, Sayı: 49, Sayfa:24-26.
13. Bir Suşehri Masalı başlığı adı altında "Keloğlan" adlı masal çalışılmıştır. 1977, Sayı: 50, Sayfa:25-26.
14. Bir Suşehri Masalı başlığı adı altında "Eşek ile Deve" başlıklı masal anlatılmıştır. 1977, Sayı:52, Sayfa:26.
15. Yatırlar Evliyalar başlığı adı altında "Suşehri'nde Şeyh Bahattin" adlı şahıs anlatılmıştır. 1978, Sayı:69, Sayfa:16-17.
16. Suşehri'nde Şeyh Bahattin 2, 1978, Sayı:70, Sayfa:18-21.
17. Suşehri'nde Şeyh Bahattin 3, 1978, Sayı: 71, Sayfa:18-20.

- İlter Veziroğlu: Dergide 2 adet yazısı bulunmaktadır.

1. Kıbrıs Mektubu başlığı adı altında "Halıcı'nın Sanatsal ve Kültürel Çabası" başlıklı yazıdır. 1976, Sayı:39, Sayfa:11.
2. Kıbrıs Mektubu başlığı adı altında "Nasrattınoğlu'nun Afyonkarahisar için Atan Yüreği" başlıklı yazı yazılmıştır. 1976, Sayı: 40, Sayfa: 16.

- İrfani: Dergide 1 adet şiiri bulunmaktadır. XVIII. Yüzyıla ait olduğu şiirinin altında yazmaktadır. "Derler" isimli şiirdir. 1975, Sayı:33, Sayfa:6.

- İrfan Ünver Nasrattınoğlu: Dergide 12 adet yazısı bulunmaktadır.

1. Konya ve Silifke'deki Önemli Folklor Olayları, 1977, Sayı:54, Sayfa:14-16.
2. MSC'nin Ohrid'de Düzenlediği Önemli Folklor Olayları, 1977, Sayı:55, Sayfa:19-21.
3. Gerçekleri Saptıran Kim?, 1977, Sayı:58, Sayfa:14-15.

4. Ekim Ayının Folklor ve Halk Edebiyatı Olayları, 1977, Sayı:59, Sayfa:17-19.

5. "Kangallı Aşık Emsali'den İki Destan Daha..." başlıklı yazıdır. 1978, Sayı:60, Sayfa:14-16.

6. Romanya Folklor ve Etnografya Enstitüsü, 1978, Sayı:61, Sayfa: 19-21.

7. Milli Folklor Enstitüsünün Kurucusu ve İlk Müdürü "Cahit Öztelli", Folklor ve Halk Edebiyatı Konusunda Gerçek Bir Otoriteydi, 1978, Sayı:68, Sayfa:12-14.

8."Azrail folklorcuların üzerinde dolanıyor" başlığı adı altında Sivas Folkloru Dergisinin Sivaslı Yazarı 70 Yıllık Folklor Emekçisi Vehbi Cem Aşkun'u da Yitirdik, 1979, Sayı:74, Sayfa:3-5.

9. Türk Halk Çizgilerini Notaya Alma Semineri, 1979, Sayı:76-77, Sayfa:16-17.

10. Geleneksel Konya Âşıklar Bayramı ve 1. Konya Uluslararası Folklor ve Halk Edebiyat Semineri, 1975, Sayı:35, Sayfa:18-20.

11. Kitaplar Arasında başlığı adı altında "Halk Edebiyatında Yerme ve Güldürüler" başlığı adı altında yazıdır. 1974, Sayı:15, Sayfa:14-15.

12. Âşık Sefil Gülhani'nin "Perişan Hallerim" adlı şiirinin açıklamasını yapmıştır. 1974, Sayı:13, Sayfa:8-9.

- İsmet Alpaslan: Dergide 4 adet yazısı bulunmaktadır.

1. Ağrı Dağı'nda başlığı adı altında "Kınalı Kız Efsanesi" adlı hikaye anlatılmıştır. 1976, Sayı:46, Sayfa:22-23.

2. Erzurum'un Söğütlü Köyünde başlığı adı altında "Balıklı Köy Efsanesi" anlatılmıştır. 1976, Sayı:44, Sayfa:24-25.

3. Âşık İlyas Başaran isimli şahıs yazılmıştır. 1977, Sayı:48, Sayfa:22-24.

4. Yarasanın Çıplaklığı ve Hikmeti, 1977, Sayı:54, Sayfa:21-22.

- İsmail Hakkı Acar: Dergide 25 adet yazısı bulunmaktadır. Kendisiyle görüşme yapılmıştır. Görüşme kayıtları ekte verilmiştir.

1. Gelenekler başlığı adı altında "Zara Folklorundan Seçmeler", 1973, Sayı:8, Sayfa:6.

2. Zara Folkloru başlığı adı altında "Zara'da Mahalli Kelime ve Deyimler", 1973, Sayı:9, Sayfa:5-6.

3. Zara Folkloru başlığı adı altında "Dikilitaş Efsanesi" adlı konu yazılmıştır. 1973, Sayı:10, Sayfa:5.

4. Zara Çocuk Oyunları, 1973, Sayı:11, Sayfa:5.

5. Zara Çocuk Oyunları 2, 1974, Sayı:12, Sayfa:8-9.

6. Zara Folkloru başlığı adı altında "Dünür Gitme ve Gelin Getirme Üzerine Çeşitli İnanışlar. 1974, Sayı:13, Sayfa:5.

7. Zara Folkloru başlığı adı altında "Dertlere Deva Olan Ziyaretler" adlı

konu yazılmıştır. 1974, Sayı:14, Sayfa:4.

8. Zara Folkloru adı altında "Zara'da Mahalli Kadın Oyunları", 1974, Sayı:15, Sayfa:15.

9. Zara Folkloru adı altında "Zara'da Mahalli Kadın Oyunları", 1974, Sayı:16, Sayfa:9.

10. Zara ve Çevresinde Mahalli Giysiler, 1974, Sayı:18, Sayfa:8-10.

11. Zara'da Dualar ve Beddualar, 1974, Sayı:20, Sayfa:8-9.

12. Halk Ses Sanatçılarımızdan "Zaralı İnce Halil" adlı şahsı anlatmıştır. 1974, Sayı:21, Sayfa:6-7.

13. Zara ve Çevresi İle İlgili Efsaneler, 1974, Sayı:22, Sayfa:5-6.

14. Zara Halk Meteorolojisi, 1974, Sayı:23, Sayfa:3.

15. Dertlere Deva Olan Ziyaretler başlığı adı altında "Şeyh Merzuban" adlı şahıs yazılmıştır. 1975, Sayı:24, Sayfa:7-8.

16. Zara Manileri, 1975, Sayı:25, Sayfa:12.

17. Zara Folkloru adı altında "Bilmeceler", 1975, Sayı:28, Sayfa:8-9.

18. Zara Folkloru adı altında "Tekerlemeler" başlıklı yazı yazılmıştır. 1975, Sayı:30, Sayfa:12-13.

19. Bilinmeyen Halk Şairleri: "Abulgafur Kılıç", 1975, Sayı:32, Sayfa:13.

20. Zara Folkloru başlığı adı altında "Ayrılık Üzerine Maniler" konusu yazılmıştır. 1976, Sayı:37, Sayfa:20.

21. Zara Folkloru başlığı adı altında "Ağıtlar" konusu yazılmıştır. 1976, Sayı:38, Sayfa:20-21.

22. Zara Folkloru başlığı adı altında "Ağıtlar 2" konusu yazılmıştır. 1976, Sayı:39, Sayfa:13.

23. Zara Folkloru başlığı adı altında "Taşlama ile İlgili Efsaneler", 1976, Sayı:42, Sayfa:9-10.

24. Talibi Coşkun Folklorcularla, 1976, Sayı:43, Sayfa:16-17. Özel Sayı yazısıdır.

25. Zara Folkloru başlığı adı altında "Zara'da Sünnet Düğünleri", 1977, Sayı:48, Sayfa:14.

- İsmail Yıldız: Dergide 1 adet yazısı bulunmaktadır. "Karagölden Maniler" başlıklı konuyu yazmıştır. 1974, Sayı:13, Sayfa:17,23.

- Kamil Toygar: Dergide 6 adet yazısı bulunmaktadır.

1. Türk Folklor Arşivleri başlığı adı altında "İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi İktisat Müze ve Arşivi, 1975, Sayı:34, Sayfa:7-8.

2. "Bir Teklif" başlıklı yazı yazılmıştır. 1975, Sayı:30, Sayfa:3.

3. Yaşayan Halk Şiirimiz başlığı adı altında "Keskinli Kul Rabia" adlı şahıs tanıtılmıştır. 1976, Sayı:40, Sayfa:14-15.

4. Sivas Folkloruna Emek Verenler "Vehbi Cem Aşkun", 1976, Sayı:41, Sayfa:11-13.

5. Halk Dili başlığı adı altında “Bazı Orta Dereceli Okullarda Kullanılan Argo Sözcükler”, 1977, Sayı:49, Sayfa:11-14.

6. Türk Kültürü ve Folkloru Üzerine M. Şakir Ülkütaşır’la Bir Sohbet adlı anı yazısı yazmıştır. 1977, Sayı:53, Sayfa:22-25.

- Kerim Yund: Dergide toplam 12 yazısı bulunmaktadır.

1. Folklorcu Gözüyle başlığı adı altında “Sivas Adı ve Ötesi” başlıklı konu yazılmıştır. 1973, Sayı:9, Sayfa:6-7.

2. Folklorcu Gözüyle başlığı adı altında “Sivas Adı ve Ötesi 2”, başlıklı konu yazılmıştır. 1973, Sayı:11, Sayfa:3-4.

3. Folklorcu Gözüyle başlığı adı altında “Sivas Adı ve Ötesi 3”, başlıklı konu yazılmıştır. 1974, Sayı:12, Sayfa:3-5.

4. Araştırmalar başlığı adı altında “Bastı (Mastı) Bacak” adlı konu yazılmıştır. 1975, Sayı:26, Sayfa:10,19.

5. Kaybettiklerimiz başlığı adı altında “Ahmet Halil Rahmetli Oldu” adlı şahıs yazılmıştır. 1975, Sayı:27, Sayfa:8.

6. Folklor Malzemesindeki Değişmeler, 1975, Sayı:28, Sayfa:3-4.

7. Atasözleri Deyiminin Anlamdaşları, 1976, Sayı:37, Sayfa: 9-13.

8. Geleneklerin Yaygınlığı, 1977, Sayı:48, Sayfa:11-12.

9. Türk Folklorunun Atalarından Şakir Ülkütaşır Edem, 1977, Sayı:53, Sayfa:14-15. Özel sayı için yazılmış bir yazıdır.

10. Kalem adlı yazıdır. 1978, Sayı:67, Sayfa:5.

11. Vehbi Cem Aşkun (1909-1979), 1979, Sayı:74, Sayfa:19.

12. Sivas Sözü Ve Ötesi, 1979, Sayı:76-77, Sayfa:7-10.

- Konur Ertop: Dergide 1 adet yazısı bulunmaktadır. Cahit Öztelli özel sayısı için yazmıştır. “Halk Edebiyatı Tarihçisi Öztelli Öldü” başlıklı yazıdır. 1978, Sayı:68, Sayfa:8-9.

- Kul Ozan: Dergide 3 adet şiiri bulunmaktadır.

1. “Öyle Gel” adlı şiirdir. Şiirin adında Şarkışlalı Kul Ozan ismi yazmaktadır. 1973, Sayı:11, Sayfa:18.

2. “Gider” adlı şiirdir. 1974, Sayı:19, Sayfa:11.

3. “Dostlar” isimli şiirdir. 1974, Sayı:25, Sayfa:4.

-Kutlu Özen: Halil Sami Özen’in oğludur. Dergide 31 adet yazısı bulunmaktadır. Kendisiyle sağlık sebeplerinden ötürü yüz yüze görüşme yapılamamıştır. Yalnızca telefonla irtibat kurulmuştur. Dergi hakkındaki sorduğumuz sorular ekte mevcuttur. K. Özen şu an 77 yaşında olup dergide en çok yazı yazan isimlerin başında gelmektedir.

1. Bir Sivas Efsanesi: “Ahmet Turan Gazi”, 1973, Sayı:3, Sayfa:12-13.

2. Veysel'in Köyünde isimli yazıdır. Âşık Veysel Özel sayısı için yazılmıştır. 1973, Sayı:4, Sayfa:15-16.

3. Âşık Veysel Şişirilmiş Bir Balon Değildir, 1976, Sayı:39, Sayfa:8-9.

4. Sivas Ve Çevresinde Çocuk Oyunları 1, "A. Âşık Oyunları", 1976, Sayı:40, Sayfa:10,11.

5. Sivas Ve Çevresinde Çocuk Oyunları 2, 1976, Sayı:41, Sayfa:14-15.

6. Sivas Ve Çevresinde Çocuk Oyunları 3, 1976, Sayı:42, Sayfa:15-17.

7. Halk Şairi Talibi Coşkun 1, 1976, Sayı:43, Sayfa:11-14.

8. Sivas Ve Çevresinde Çocuk Oyunları 4, 1976, Sayı:44, Sayfa:17-18.

9. Halk Şairi Talibi Coşkun 2, 1976, Sayı:44, Sayfa:22-23.

10. Sivas Ve Çevresinde Çocuk Oyunları 5, 1976, Sayı:45, Sayfa:16-17.

11. Halk Şairi Talibi Coşkun 3, 1976, Sayı:45, Sayfa:24-27.

12. Sivas Ve Çevresinde Çocuk Oyunları 6, 1976, Sayı:46, Sayfa:13-15.

13. Halk Şairi Talibi Coşkun 4, 1976, Sayı:46, Sayfa:17-19.

14. Sivas Ve Çevresinde Çocuk Oyunları 7, 1976, Sayı:47, Sayfa:18-20.

15. Halk Şairi Talibi Coşkun 5, 1976, Sayı:47, Sayfa:21-23.

16. Sivas Ve Çevresinde Çocuk Oyunları 8, 1977, Sayı:48, Sayfa:15-16.

17. Sivas Ve Çevresinde Çocuk Oyunları 9, 1977, Sayı:49, Sayfa:17-18.

18. Sivas Ve Çevresinde Çocuk Oyunları 10, 1977, Sayı:50, Sayfa:19.

19. Sivas Ve Çevresinde Çocuk Oyunları 11, 1977, Sayı:51, Sayfa:18-19.

20. Sivas Ve Çevresinde Çocuk Oyunları 12, 1977, Sayı:52, Sayfa:21-23.

21. Divriği Ağzı 1, 1977, Sayı:57, Sayfa:13-15.

22. Divriği Ağzı 2, 1977, Sayı:58, Sayfa:16-18.

23. Divriği Ağzı 3, 1977, Sayı:59, Sayfa: 21-23.

24. Divriği Ağzı 4, 1978, Sayı:60, Sayfa: 19-21.

25. Divriği Ağzı 5, 1978, Sayı:61, Sayfa: 24-26.

26. Divriği Ağzı 6, 1978, Sayı:62, Sayfa:16-18.

27. Divriği Ağzı 7, 1978, Sayı:63, Sayfa:22-23.

28. Divriği Ağzı 8, 1978, Sayı:64, Sayfa:24-26.

29. Divriği İlçesinde Geleneksel Kadın Ziyet Eşyaları Takı ve Süsler, 1978, Sayı:65, Sayfa:15-17.

30. Divriği İlçesinde Geleneksel Kadın Ziyet Eşyaları Takı ve Süsler-2, 1978, Sayı:66, Sayfa:16-18.

31. Divriği İlçesinde Geleneksel Kadın Ziyet Eşyaları Takı ve Süsler-3, 1978, Sayı:67, Sayfa:16-18.

- Leman Erensoy: Dergide 1 adet yazısı bulunmaktadır. Tokat Folkloru başlığı adı altında "Kazıova Bölgesinin Düşün Adetleri" adlı konu yazılmıştır. 1978, Sayı:62, Sayfa:19-20.

- Mahmut İpsileli: Dergide 1 adet yazısı bulunmaktadır. Yatırlar ve Evliyalr başlığı adı altında "Duman Baba" adlı şahıs anlatılmıştır. 1977, Sayı: 57, 22.

- Mahmut Samsaroğlu: Dergide bir adet yazısı bulunmaktadır. Bu yazı da Cahit Öztelli özel sayısı için yazılmıştır. Ziraat yüksek mühendisidir. “Cahit Öztelli” adında yazısı bulunmaktadır. 1978, Sayı:63, Sayfa:16-17.

- Mehmet Refiki: Dergide 1 adet şiiri bulunmaktadır. Sivas’ın Çallı köyünden olduğunun notu düşülmüştür. “Dergâha Geldim” isminde şiir yazmıştır. 1977, Sayı:50, Sayfa:9.

- Mehmet Kalkanoğlu: Dergide 6 adet yazısı bulunmaktadır.

1. Güvey Homukması, 1974, Sayı: 23, Sayfa:9.

2. Bilinmeyen Halk Şairlerinden “Ayşe Öksüz” isimli şahıs anlatılmıştır. 1974, Sayı:25, Sayfa:13,15.

3. Bilinmeyen Halk Şairleri başlığı adı altında “Kör Kamil” adlı şahıs anlatılmıştır. 1975, Sayı:27, Sayfa:12,23.

4. İktibas başlığı adı altında “Şarkışla’da Deyişçiler ve Ağıtçılar” konusu yazılmıştır. 1975, Sayı:30, Sayfa:13-15.

5. İktibas başlığı adı altında “Şarkışla’da Deyişçiler ve Ağıtçılar 2” konusu yazılmıştır. 1975, Sayı:31, Sayfa:10-13.

6. Saz Şairlerimizden “Aziz Üstün” adlı şahıs tanıtılmıştır. 1974, Sayı:24, Sayfa:18-19.

- Mehmet Erdem: Dergide 1 adet yazısı bulunmaktadır. “Suşehri ve Çevresinde Çocuk Oyunları” başlıklı yazıyı yazmıştır. 1978, Sayı: 62, Sayfa:23.

- Mehmet Güner Demiray: Dergide 36 yazısı bulunmaktadır. En çok yazı yazan isimlerden birisidir.

1. Yayla Çiçeği Veysel, Âşık Veysel Özel sayısı için yazılmış bir yazıdır. 1973, Sayı:4, Sayfa:19,22.

2. Gelenekler başlığı adı altında “Gemerek’te Yoğurt Bayramı” adlı konu yazılmıştır. 1973, Sayı: 5, Sayfa:12.

3. Gemerek Folkloru başlığı adı altında “Üç Türkünün Üç Doğuş Hikâyesi” başlıklı konu yazılmıştır. 1973, Sayı:6, Sayfa:7-9.

4. Gemerekli Halk Ozanları başlığı adı altında “Âşık Ahmet Kaya” adlı şahıs tanıtılmıştır. 1973, Sayı:6, Sayfa:18-19.

5. Gemerek folkloru başlığı adı altında “Bulgur Çekimi” konusu yazılmıştır. 1973, Sayı:7, Sayfa:10.

6. Gemerek Folkloru başlığı adı altında “Halillelle Oyunu” konusu yazılmıştır. 1973, Sayı:7, Sayfa:12,23.

7. Gemerek Folkloru başlığı adı altında “Yüzerliğin Gemerek Folklorundaki Yeri” başlıklı konu çalışılmıştır. 1973, Sayı:8, Sayfa:7.

8. Gemerek Folkloru başlığı adı altında “Yöresel ve Yansıma Kelimeler” konusu çalışılmıştır. 1973, Sayı:9, Sayfa:10,22.

9. Gemerek Folkloru başlığı adı altında "Firik" konusu yazılmıştır. 1973, Sayı:10, Sayfa:8.
10. Gemerek Folkloru başlığı adı altında "Yaratıcı Bir Halk Mizahçısı" konusu yazılmıştır. 1973, Sayı:10, Sayfa:11-12.
11. Gemerek Folkloru başlığı adı altında "Gemerek'te Batıl İtikatlar" konusu yazılmıştır. 1973, Sayı:11, Sayfa:13-14.
12. Halk Destanları, 1974, Sayı:12, Sayfa:10-11.
13. Gemerek'ten Atasözleri, 1974, Sayı:13, Sayfa:14-17.
14. Gemerek Folkloru başlığı adı altında "Mahalli Deyimler ve Hikâyeleri" başlıklı yazı yazılmıştır. 1974, Sayı:14, Sayfa:18-19.
15. "Sivas" başlıklı yazıdır. 1974, Sayı: 15, Sayfa:21.
16. Gemerek Folkloru başlığı adı altında "Söylentiler ve Fıkralar" konusu yazılmıştır. 1974, Sayı:16, Sayfa:16-17.
17. Gemerek Folkloru başlığı adı altında "Ninniler" konusu yazılmıştır. 1974, Sayı:17, Sayfa:9.
18. Gemerek Folkloru başlığı adı altında "İlençler, Kakıçlar, İnançlar, Mahalli Deyim ve Kelimeler" konusu yazılmıştır. 1974, Sayı:18, Sayfa:15-17,22.
19. Gemerek Folkloru başlığı adı altında "Gemerek'te Cenaze Töreni" başlıklı yazıdır. 1974, Sayı:21, Sayfa:9.
20. Gemerek Folkloru başlığı adı altında "Ad Koyma" konusu yazılmıştır. 1974, Sayı:22, Sayfa:7.
21. Gemerek'te Halk Hekimliği konusu yazılmıştır. 1976, Sayı:44, Sayfa:19-21.
22. Gemerek Folkloru başlığı adı altında "Gemerek'te Yöresel Yemekler" adlı konu çalışılmıştır. 1976, Sayı:45, Sayfa:18-21,27.
23. Zile'den Maniler ve Gemerek'ten Birkaç Deyim ve Kelime, 1976, Sayı:46, Sayfa:16-17.
24. Çevre İncelemesi başlığı adı altında "Gemerek ve Köyleri" adlı konu çalışılmıştır. 1977, Sayı:54, Sayfa:10-13.
25. Çevre İncelemesi başlığı adı altında "Gemerek ve Köyleri 2" adlı konu çalışılmıştır. 1977, Sayı:55, Sayfa:13-16.
26. Çevre İncelemesi başlığı adı altında "Gemerek ve Köyleri-3" adlı konu çalışılmıştır. 1977, Sayı:56, Sayfa:17-20.
27. Çevre İncelemesi başlığı adı altında "Gemerek ve Köyleri-4" adlı konu çalışılmıştır. 1977, Sayı:57, Sayfa:18-21.
28. Çevre İncelemesi başlığı adı altında "Gemerek ve Köyleri-5" adlı konu çalışılmıştır. 1977, Sayı:58, Sayfa:21-23.
29. Çevre İncelemesi başlığı adı altında "Gemerek ve Köyleri-6" adlı konu çalışılmıştır. 1977, Sayı:59, Sayfa:24-26.
30. Çevre İncelemesi başlığı adı altında "Gemerek ve Köyleri-7" adlı konu çalışılmıştır. 1978, Sayı:60, Sayfa:22-23. (Seri halinde yazılmış bu yazının en son yazısı bu sayıdadır).

31. Gemerek ve Köylerinden Maniler, 1978, Sayı:63, Sayfa:17-19.
  32. Cahit Öztelli başlığı adı altında "Yanıtsız Kalan Mektup" yazısı yazılmıştır. 1978, Sayı:70, Sayfa:9-10.
  33. Gemerek'te Sünnet Düğünü, 1978, Sayı:71, Sayfa:12.
  34. Gemerek'ten Maniler, 1979, Sayı:72-73, Sayfa:17.
  35. Zile'den Atasözleri ve Deyimler, 1979, Sayı: 75, Sayfa:15-17.
  36. Masal ve Oyun Tekerlemeleri, 1979, Sayı:78, Sayfa:13-15.
- M. Şakir Ülkütaşır: Dergide 15 adet yazısı bulunmaktadır. 53. Sayı Ülkütaşır için, Sivas Folkloru yazar ekibi tarafından yazılan özel sayıdır.
1. Folklor Çalışmalarımız Üzerine başlığı adı altına "Bir Hatıra ve Bir Temenni" adlı yazıdır. 1976, Sayı: 42, Sayfa:3-5.
  2. Tasavvufi Halkbilim (Folklor) Araştırmalarından başlığı adı altında "Bektaşî ve Alevî Âyinleri" başlıklı konudur. 1976, Sayı:44, Sayfa:5-7.
  3. Folklorumuzun Değerli Siması başlığı adı altında "Abdülkadir İnan Hoca'yı da Kaybettik" adlı yazıdır. 1977, Sayı:51, Sayfa:3-4.
  4. Türkiye'de Folkloru Bir Bilim Dalı Olarak Tanıtan İlk Eser (Tez), 1977, Sayı:53, Sayı:10-11.
  5. Eski İstanbul Adetlerinden "İstanbul'da İranilerin Muharrem'in 10. Günü Yaptıkları Matem Ayinleri, 1977, Sayı:53, Sayfa:26-28.
  6. "Teşekkür" isimli yazıdır. Kendisi adına çıkarılan özel sayı için yazdığı bir teşekkür yazısıdır. Bu yazı şu şekildedir: "Bir sayısı naçiz şahsıma tahsis edilmiş olan bu güzel, ciddi dergide elli beş yıllık yazı hayatımın bir bilançosunu vermek, bu süre içinde bilgi sermayenin kifayeti nisbetinde milli folklor kültürümüz alanında yapabildiklerimi yazılarıyla tebarüz ettirmek, bu vesile ile beni övgüleriyle de mahzuz etmek lütfunda bulunan Sivas Folkloru Dergisi yazar kadrosuna, dostlarıma; bu temiz yürekli, kadirbilir, kalem sahibi değerli arkadaşlarla kalbimin en derin minnet, en sıcak şükranlarını sunmağı bir borç sayar; hepsinin de uzun ömürlü bir yaşam içinde çok mutlu, sağlıklı olmalarını ulu Tanrı'dan niyaz ederim." 1977, Sayı:54, Sayfa:5.
  7. Korku Basmak, 1977, Sayı:55, Sayfa:5.
  8. Alkarısına Dair Halk İnanmaları, 1977, Sayı:56, Sayfa:5-6.
  9. Aziz Dostum Cemal Aliş İçin, 1977, Sayı:57, Sayfa:3.
  10. Hızır ve Hıdırellez Hakkında Notlar, 1977, Sayı:58, Sayfa:3-4.
  11. Eski İstanbul Adetlerinden başlığı adı altında "Mart İçeri, Pire Dışarı" başlıklı yazıdır. 1978, Sayı:63, Sayfa:6.
  12. İstanbul Folkloru başlığı adı altında "Bizim Köyün Güreşli- Yarışlı Düğünleri" başlıklı yazı yazılmıştır. 1978, Sayı:64, Sayfa:3-6.
  13. Eski İstanbul Ramazanlarında Laleli, Divanyolu, Direklerarası Gezinti (piyasa) ve Eğlenceleri (Halk temaşası) 1, 1978, Sayı:65, Sayfa: 3-5.
  14. Eski İstanbul Ramazanlarında Laleli, Divanyolu, Direklerarası Gezinti (piyasa) ve Eğlenceleri (Halk temaşası) 2, 1978, Sayı:66, Sayfa: 3-5.

15. Cahit Öztelli'yi Unutamam, 1979, Sayı: 76-77, Sayfa:3.

- M. Adil Özder: Dergide 11 adet yazısı bulunmaktadır.

1. Yusufeli'li Âşık İzni (1856-1928), 1977, Sayı:57, Sayfa:4-6.
2. Yusufeli'li Âşık İzni (1856-1928), 1977, Sayı: 59, Sayfa:6-9,26.
3. Yusufeli'li Âşık İzni (1856-1928), 1978, Sayı:60, Sayfa:7-8.
4. Yusufeli'li Âşık Zuhurî, 1978, Sayı:1978, Sayı:62, Sayfa:13-16.
5. Tokat Folkloru başlığı adı altında "Tokat'ta Büyük Sel Destanı" yazılmıştır. 1978, Sayı:67, Sayfa:12-13.
6. Yusufeli'li Âşık Fahri, 1978, Sayı:69, Sayfa:8-9.
7. Yusufeli'li Âşık Fahri, 1978, Sayı:70, Sayfa:7-8.
8. Eski Âşıklar başlığı adı altında "Posoflu Âşık Fakirî ile Rum Âşıkı Fitnatî Karşılaşması, 1979, Sayı:74, Sayfa:10-13.
9. Eski Âşıklar başlığı adı altında "Posoflu Âşık Fakirî ile Rum Âşıkı Fitnatî Karşılaşması, 1979, Sayı:75, Sayfa:6-10.
10. Seyranî'nin "Yaradılış Destanı", 1979, Sayı:76-77, Sayfa:4-7.
11. Seyranî'nin "Yaradılış Destanı-2", 1979, Sayı:78, Sayfa:9-11.

- Muharrem Türkmen: Dergide bu isme ait 18 yazı bulunmaktadır. Bu isim İbrahim Aslanoğlu'nun kullandığı takma isimlerinden birisidir.

1. Cönklerden Derlemeler başlığı adı altında "Sivas Manileri" başlıklı yazıdır. 1973, Sayı:5, Sayfa:10-11.
2. Atasözleri ve Deyimler, 1973, Sayı:6, Sayfa:10-11.
3. Sivas'ta 50 Yıllık Folklor Çalışmaları, 1973, Sayı:10, Sayfa:3-4.
4. Sivas'a Şiir Yerne ve Güldürüler, 1974, Sayı:12, Sayfa:23-24.
5. Sivas İli Folklor Bibliyografyası, 1974, Sayı:14, Sayfa:11-12.
6. Sivas'ta Timurlenk Menkabeleri, 1974, Sayı: 21, Sayfa:11-12.
7. Yatırlar ve Ziyaretler başlığı adı altında "Arap Evliyası", 1974, Sayı:22, Sayfa:13.
8. Sivas'ta Kış Fıkraları, 1974, Sayı:26, Sayfa:17.
9. I. Uluslararası Türk Folklor Kongresi, 1975, Sayı: 31, Sayfa:3.
10. Tokat'ta "Yatırlar, Ziyaretler", 1975, Sayı:33, Sayfa:12-15.
11. Tokat'ta "Yatırlar, Ziyaretler 2", 1975, Sayı:34, Sayfa:14-15.
12. Talibî Hakkında Notlar, 1976, Sayı:43, Sayfa:10.
13. Hastalıklar ve Halk İlaçları, 1976, Sayı: 47, Sayfa:24-25.
14. Atatürk ve Ülkütaşır, 1977, Sayı:53, Sayfa:11-12.
15. Türk Folklorunun Büyük Bir Kaybı "Cemal Aliş", 1977, Sayı:56, Sayfa:20-21.
16. Cönklerden Derlemeler başlığı adı altında "Çeşitli Fıkralar", 1977, Sayı:57, Sayfa:23-25.
17. Cönklerden Derlemeler başlığı adı altında "Çeşitli Fıkralar", 1977, Sayı:58, Sayfa:26.

18. Süleyman Arısoy'u Kaybettik, 1978, Sayı:70, Sayfa:3-4.

- Muhan Bali: Dergide 1 adet yazısı bulunmaktadır. Cumhuriyet Devri Türk Şiiri ve Halk Şiiri, 1978, Sayı:67, Sayfa:3-4.

- Muhlis Güney: Dergide 1 adet yazısı bulunmaktadır. "Vehbi Cem" başlıklı yazıdır. 1978, Sayı:72-73, Sayfa:9-10.

- Muhsin Durucan: Dergide 1 adet yazısı bulunmaktadır. "16 Ağustos ve Hacıbektaş Veli" başlıklı yazıdır. 1975, Sayı:32, Sayfa: 15.

- Musa Demirci: Dergide 10 adet yazısı bulunmaktadır. Kendisiyle görüşme yapılmıştır. Görüşmenin deşifresi ekte mevcuttur.

1. Yatırlar ve Ziyaretler, 1973, Sayı:1, Sayfa:8-10.

2. Görenekler başlığı adı altında "Sivas Cerdğin ve Çevre Köylerinde Saya" adlı konu yazılmıştır. 1973, Sayı:2, Sayfa:10-11.

3. Yatırlar ve Ziyaretler başlığı adı altında "Çeltek Baba" adlı şahıs yazılmıştır. 1973, Sayı:2, Sayfa:14,21.

4. Ocaklar, 1973, Sayı:5, Sayfa:9.

5. Yatırlar ve Ziyaretler başlığı adı altında "Şeyh Halil Tekkesi" konusu yazılmıştır. 1973, Sayı:6, Sayfa:11.

6. Yatırlar ve Evliyalar başlığı adı altında "Akkoca Sultan" konusu yazılmıştır. 1973, Sayı:7, Sayfa:6,22.

7. Yıldızeli'nin Kaplı Köyünde Düğün Adetleri, 1973, Sayı:11, Sayfa:10-12.

8. Yatırlar ve Evliyalar başlığı adı altında "Çeltek Baba'nın Kardeşi", 1974, Sayı:13, Sayfa:13.

9. Yatırlar ve Evliyalar başlığı adı altında "Şeyh İsmail Zebîhullah" konusu yazılmıştır. 1974, Sayı: 17, Sayfa:7,16.

10. Yatırlar ve Ziyaretler başlığı adı altında "Çoban Baba" konusu yazılmıştır. 1974, Sayı:20, Sayfa: 7.

- Mustafa Birinci: Dergide 3 adet yazısı bulunmaktadır.

1. Sivas El Sanatları başlığı adı altında "Kundura ve Kunduracılık" adlı konudur. 1973, Sayı:1, Sayfa:10-13.

2. Sivas El Sanatları başlığı adı altında "Yün Tarama ve Eğirme" konusu yazılmıştır. 1973, Sayı:2, Sayfa:12-13.

3. Sivas'ta "Ata Sözleri ve Deyimler" başlıklı yazıdır. 1973, Sayı:3, Sayfa:9,21.

- Mustafa Tufan: Dergide 1 adet yazısı bulunmaktadır. Halk Şairleri başlığı adı altında "Nurettin Kayalı" isimli şahıs tanıtılmıştır. 1977, Sayı:50, Sayfa:24.

- Müjgân Üçer: Sivas Folkloru Dergisinde en çok yazı yazan yazardır. Toplam 51 adet yazısı bulunmaktadır. Kendisiyle görüşme yapılmıştır. Görüşmenin deşifresi ekte mevcuttur.

1. Folklorumuzda Gül, 1973, Sayı:2, Sayfa:3-5.
2. Tıbbi Folklor başlığı adı altında "Sağlık ve Hastalık Üzerine" adlı konu yazılmıştır. 1973, Sayı:3, Sayfa:7-8,21.
3. Madımak, 1973, Sayı:5, Sayfa:3-6.
4. Üzerlik, 1973, Sayı:6, Sayfa:3-6.
5. Halk Hekimliği, 1973, Sayı:7, Sayfa:3-6.
6. Ocaklar, 1973, Sayı:8, Sayfa:3-5.
7. Ocaklar 2, 1973, Sayı:9, Sayfa:3-4.
8. Kaybolan Bir Zanaat başlığı adı altında "Takunya, Tıktık ve Nalınlar" konusu yazılmıştır. 1973, Sayı:10, Sayfa:6-8.
9. Bir Ramazan Âdeti başlığı adı altında "Horoz Şekerleri" adlı konu yazılmıştır. 1973, Sayı:11, Sayfa:8-9.
10. Gelenekler başlığı adı altında "Memmecim" konusu yazılmıştır. 1974, Sayı:12, Sayfa:9.
11. Tıbbi Folklor başlığı adı altında "Halk Hekimliğinde Bazı Tedavi Usulleri" konusu yazılmıştır. 1974, Sayı:14, Sayfa:5-6,23.
12. Tıbbi Folklor başlığı adı altında "Gürün'de Halk Hekimliğine Ait Bazı Uygulamalar" konusu yazılmıştır. 1974, Sayı: 15, Sayfa:8-9.
13. Halk Hekimliği başlığı adı altında "Attar ve Attariye Çeşitleri 1" konusu yazılmıştır. 1974, Sayı:18, Sayfa:3-7,21.
14. Halk Hekimliği başlığı adı altında "Sivas'ta Attar Dükkânları, Şifalı Bitkiler ve Ev İlaçları 2" konusu yazılmıştır. 1974, Sayı:19, Sayfa:3-6.
- 15.Halk Hekimliği başlığı adı altında "Sivas'ta Attar Dükkânları, Şifalı Bitkiler ve Ev İlaçları 3" konusu yazılmıştır. 1974, Sayı:20, Sayfa:3-6.
- 16.Tıbbi Folklor başlığı adı altında "Sivas'ta Lokman Hekim" konusu yazılmıştır.1974, Sayı:21, Sayfa:3-4.
17. Sivas'ta Doğum Folkloru-1. 1974, Sayı:22, Sayfa:3-4.
18. Sivas'ta Doğum Folkloru-2. 1974, Sayı:23, Sayfa:4-5.
19. Sivas'ta Doğum Folkloru-3. 1974, Sayı:24, Sayfa:4-6.
20. Sivas'ta Doğum Folkloru-4. 1975, Sayı:25, Sayfa:5-7.
21. Sivas'ta Doğum Folkloru-5. 1975, Sayı:26, Sayfa:7-8.
22. Sivas'ta Doğum Folkloru-6. 1975, Sayı:27, Sayfa:4-7.
23. Sivas'ta Doğum Folkloru-7. 1975, Sayı:28, Sayfa: 4-7.
24. Sivas'ta Doğum Folkloru-8. 1975, Sayı:29, Sayfa:5-6.
25. Sivas'ta Doğum Folkloru-9. 1975, Sayı:30, Sayfa:7-9.
26. Sivas'ta Doğum Folkloru-10. 1975, Sayı:31, Sayfa:9-10.

27. Sivas'ta Doğum Folkloru-11. 1975, Sayı: 32, Sayfa:5-9.
28. Sivas'ta Doğum Folkloru-12. 1975, Sayı:33, Sayfa:4-7.
29. Sivas'ta Doğum Folkloru-13, 1975, Sayı:34, Sayfa:4-6.
30. Sivas'ta Doğum Folkloru-14, 1975, Sayı:35, Sayfa:8-9.
31. Sivas'ta Doğum Folkloru-15, 1976, Sayı:36, Sayfa:5-7.
32. Sivas'ta Doğum Folkloru-16. 1976, Sayı:37, Sayfa:6-8.
33. Sivas'ta Doğum Folkloru-17. 1976, Sayı:38, Sayfa:11-13.
34. Sivas'ta Doğum Folkloru-18, 1976, Sayı:39, Sayfa:6-7.
35. Sivas'ta Doğum Folkloru-19, 1976, Sayı:40, Sayfa:8-9.
36. Sivas'ta Doğum Folkloru-20. 1976, Sayı:41, Sayfa:8-10.
37. Sivas'ta Doğum Folkloru-21. 1976, Sayı:42, Sayfa:10-12.
38. Sivas'ta Doğum Folkloru-22-23. 1976, Sayı:44, Sayfa:8-10.
39. Sivas'ta Doğum Folkloru-24, 1976, Sayı:45, Sayfa:12-13.
40. Sivas'ta Doğum Folkloru-25. 1976, Sayı:46, Sayfa:10-12.
41. Sivas'ta Doğum Folkloru-26. 1976, Sayı:47, Sayfa:8-12.
42. Sivas'ta Doğum Folkloru-27, 1976, Sayı:48, Sayfa:8-10.
43. Sivas'ta Doğum Folkloru-28, 1977, Sayı:49, Sayfa:8-10.
44. Anadolu'da ve Sivas'ta Sünnet Gelenekleri ve Kirvelik, 1978, Sayı:62, Sayfa:10,12.
45. Anadolu'da ve Sivas'ta Sünnet Gelenekleri ve Kirvelik-2, 1978, Sayı:63, Sayfa:12,14.
46. Anadolu'da ve Sivas'ta Sünnet Gelenekleri ve Kirvelik-3, 1978, Sayı:64, Sayfa:13,14,15.
47. Anadolu'da ve Sivas'ta Sünnet Gelenekleri ve Kirvelik-4, 1978, Sayı:65, Sayfa:6-7.
48. Anadolu'da ve Sivas'ta Sünnet Gelenekleri ve Kirvelik-5, 1978, Sayı:66, Sayfa:9-10-11.
49. Anadolu'da ve Sivas'ta Sünnet Gelenekleri ve Kirvelik-6, 1978, Sayı:67, Sayfa:9,10,11.
50. Halk Hekimliğinde ve Tıp Tarihinde Yılan, 1978, Sayı:70, Sayfa:15.
51. Sivas'ta Evlenme Gelenekleri, 1979, Sayı:74, Sayfa:14-15.

- Muzaffer: Dergide 1 adet yazısı bulunmaktadır. İktibaslar başlığı adı altında "Sivas Halayları" konusunu yazmıştır. 1974, Sayı:22, Sayfa:14-15.

- Muzaffer Sarısözen: Dergide 1 adet yazısı bulunmaktadır. İktibaslar başlığı adı altında "Sivas Oyunlarından Kızık Halayı" konusunu yazmıştır. 1979, Sayı:78, Sayfa: 16-17.

- Nail Tan: Dergide 14 adet yazısı bulunmaktadır.

1. Halk Oyunları Yarışması Üzerine, 1975, Sayı:29, Sayfa:3-4.
2. Geleneksel Türk Güreşinde Şiir, 1975, Sayı:30, Sayfa:4-6.
3. Mektup Manileri-1, 1975, Sayı:35, Sayfa:10-14.

4. Mektup Manileri-2, 1975, Sayı:36, Sayfa:10-13.
5. Mektup Manileri-3, 1976, Sayı:37, Sayfa:15-17.
6. Mektup Manileri-4, 1976, Sayı:38, Sayfa:14-16.
7. Geleneksel Türk Güreşinde Şiir-2, 1977, Sayı:50, Sayfa:6-7.
8. Milli Folklor Enstitüsünün Dedesi, 1977, Sayı:53, Sayfa:17-18.
9. Geleneksel Türk Güreşinde Şiir-3, 1977, Sayı:56, Sayfa:3-4.
10. Muzaffer Sarısözen ve Türk Folklorundaki Yeri, 1978, Sayı:61, Sayfa:3-5.
11. Cahit Öztelli'nin Milli Folklor Enstitüsündeki Hizmetleri, 1978, Sayı:68, Sayfa:5,6,7,8.
12. Tarihi Gilmani de Folklorik Bilgiler, 1979, Sayı:72-73, Sayfa:3-4.
13. Cahit Öztelli Bibliyografyası, 1978, Sayı:68, Sayfa:20-21.
14. Satıcı Sözleri, 1979, Sayı:78, Sayfa:7-8.

- Necati Acarkan: Dergide 1 adet şiiri bulunmaktadır. Eğlencelik başlığı adı altında "Gelin- Kaynana" atışması şeklinde bir şiirdir. 1975, Sayı:29, Sayfa:13.

- Necdet Buluz: Dergide 7 adet yazısı bulunmaktadır.

1. Sivas Adı, 1974, Sayı:14, Sayfa:7.
2. Sivas'ta Çocuk Kundaklama ve Çocuk Uyum, 1974, Sayı:23, Sayfa:7-8.
3. Sivas'ta Kurşun Dökme, 1975, Sayı:26, Sayfa:9-10,19.
4. Sivas'ta Ramazan Eğlenceleri, Adetleri ve Yemekleri, 1975, Sayı:31, Sayfa:7-8,21.
5. Görenekler başlığı adı altında "Sivas'ta Hamam ve Hamam Adetleri" konusu yazılmıştır. 1975, Sayı:32, Sayfa:10-12.
6. Sivas El Sanatları başlığı adı altında "Sivas'ta Takunyacılık ve Nalıncılık" adlı konu yazılmıştır. 1975, Sayı:36, Sayfa:8-10.
7. I. Seyyit Battal Gazi Semineri ve Şenliklerinin Ardından, 1977, Sayı:57, Sayfa:10-12.

- Necdet Sakaoğlu: Dergide 1 adet yazısı bulunmaktadır. "Divriği'den Özlü Sözler" başlıklı yazıdır. 1979, Sayı:78, Sayfa:12-13.

- Necmi Çelik: Dergide 2 adet yazısı bulunmaktadır.

1. İktibaslar başlığı adı altında "Gemerek'te Düğün" başlıklı konu yazı yazılmıştır. 1976, Sayı:46, Sayfa:24-25.
2. İktibaslar başlığı adı altında "Gemerek'te Bulgur Çekimi" başlıklı konu yazılmıştır. 1976, Sayı:47, Sayfa:13.

- Necmettin Çubukçu: Dergide 1 adet yazısı bulunmaktadır. "Bir Anı" başlığı adı

altında Âşık Veysel Özel sayısı için yazılan yazıdır. 1973, Sayı:4, Sayfa:7.

- Nedimî: Dergide 1 adet şiiri bulunmaktadır. “Yaşlılık Destanı” başlıklı şiirdir. Şiirinin sonunda Şarkışlalı olduğu belirtilmiştir. 1974, Sayı:12, Sayfa:7.

- Nevzat Gözüaydın: Dergide 1 adet yazısı bulunmaktadır. “Zaruri Bir Açıklama” başlıklı yazıda Konya’da yapılan Folklor kongresinde Gözüaydın, Cahit Öztelli ve İ. Ünver Nasrattınoğlu arasındaki tartışma sebebiyle, Öztelli ve Nasrattınoğlu Sivas Folkloru’nda Gözüaydın’a eleştiri niteliğinde bir yazı yazmışlardı. Bunlara cevap olarak Gözüaydın da bu yazıyı yazmıştır. Sivas Folkloru dergisi kişiler arasındaki tartışmayı da tarafsız bir şekilde yayımlayarak tarafların düşüncelerini ve yaşadıklarını okuyuculara göstermiştir. Gözüaydın’ın bu yazısında şu cümleler vardır: “Sivas Folkloru dergisinin Temmuz 1977 tarihli 54 numaralı sayısında, İrfan Ünver Nasrattınoğlu imzası ile yayınlanan ‘Konya ve Silifke’deki önemli folklor olayları’ başlıklı yazısının bir bölümünde adımdan bahsedilmekte ve birtakım yakışsız isnatlarda bulunmaktadır. Her kademedeki geniş bir okuyucu kitlesine hitap eden Sivas Folkloru’nun hem okuyucularına gerçekleri açıklamak ve hem de Folklor sahasında bazılarınca yanlış bilinen ve anlaşılan bir kavramı belirtmek amacıyla, bu açıklamayı yazmak, kaçınılmaz bir zaruret olmuştur. Bilindiği gibi 10-12 Haziran 1977 tarihleri arasında Konya’da yapılan bir toplantı, Yunus Emre, Nasreddin Hoca ve Karamanoğlu Mehmet Bey ve Türk Dili semineri adı altında ilan edilmiştir. Ben de bu seminere davet edilmişim. Türk Fıkralarının tasnifi üzerine bir deneme başlıklı bildirimi hazırlamışım. Bugüne kadar değinilmemiş bir konuyu seminerde ortaya koyacaktım.” Gözüaydın’ı rahatsız eden mesele şudur ki, gelen konuklar eski arkadaşları ile çok samimi olup seminer havasına uymayan çok samimi bir muhabbetle, onun deyimiyle mahalle kahvesinde dedikodu yapar gibi bir ortam oluşturdıkları için kendisi sırası gelince kürsüye çıkar ve 3-4 dakika içinde gürültüden rahatsız olduğunu söyleyerek sunumunu bitirir ve salonu terk eder. İrfan Ünver, Gözüaydın’ın salonu terk etmesini dergide eleştirdiği için, Gözüaydın da ona salonu neden terk ettiğini bu cümlelerle söyler. Öztelli de kendisine hakaret edildiğini düşünerek onu hitabet yeteneğinden yoksun olmakla suçlar. Böylelikle Sivas Folkloru dergisi bir tartışmayı da yayımlamış olur. 1977, Sayı:56, Sayfa:13-14.

- Nimetullah Hafız: Dergide 1 adet yazısı bulunmaktadır. “Prizren’de Türk Tekerlemeleri” başlıklı konu yazılmıştır. Bu yazıyla Sivas Folkloru dergisi Kosova’dan bir yazı yayımlayarak, Sivas dışında da yazı yayımladıklarını göstermiş oldular. 1977, Sayı:51, Sayfa:13-16.

- N. Kolgu: İbrahim Aslanoğlu’nun 3 takma isminden birisidir. Ancak bu isimle sadece 1 yazı yayımlamıştır. O en çok, M. Türkmen ve Halil Dumluca isimlerini

kullanmıştır. Bu isimle yazılan yazı şudur: “Evliya Çelebi Sivas’ı ve Sivaslıyı Anlatıyor”. 1973, Sayı:1, Sayfa:15,22.

- Pelin Üçer: Dergide 1 adet yazısı bulunmaktadır. “Gümüşdere Manileri” başlıklı yazıdır. 1978, Sayı:71, Sayfa:14.

- Remzi Tarhan: Dergide 10 adet yazısı bulunmaktadır.

1. Bir Kangal Masalı başlığı adı altında “Değirmenci ile Müşterisi” adlı masal yazılmıştır. 1974, Sayı:15, Sayfa:20-21.

2. Kangal’ın Y. Hüyük ve Çevre Köylerindeki Âdetler, 1974, Sayı: 19, Sayfa:14-17. 3. Kangal’ın Y. Hüyük ve Çevre Köylerindeki Âdetler-2, 1974, Sayı:20, Sayfa:12-16. 4. Kangal’dan Bir Halk Hikayesi “Mercimek”, 1975, Sayı:24, Sayfa:12-13.

5. Kangal ve Çevresinde başlığı adı altında “Gerdek Gecesi” konusu işlenmiştir. 1975, Sayı:25, Sayfa: 11-12.

6. Kangal’ın Çamurlu Köyünde başlığı adı altında “Kış Eğlenceleri” konusu yazılmıştır. 1975, Sayı:27, Sayfa:15-16.

7. Köylerimiz ve Kuruluş Hikâyeleri başlığı adı altında “Tilkihüyük” köyü anlatılmıştır. 1975, Sayı:29, Sayfa:15-16.

8. Bilinmeyen Halk Şairleri “Kodik Süleyman” adlı şahıs anlatılmıştır. 1975, Sayı:31, Sayfa:9.

9. Kangal’dan Bir Masal başlığı adı altında “İyiler Ülkesi” masalı anlatılmıştır. 1976, Sayı:36, Sayfa:15-16.

10. Bir Kangal Masalı başlığı adı altında “Üç Talihsiz Adam” masalı anlatılmıştır. 1976, Sayı:40, Sayfa: 22-23.

- Reşat: Dergide 1 adet yazısı bulunmaktadır. O da iktibaslar başlığı adı altında “Bilmeceler” adlı yazıdır. 1973, Sayı:1, Sayfa:14,22.

- Rıfat Doğutan: Dergide 1 adet yazısı bulunmaktadır. İktibaslar başlığı adı altında “Gürün ve Civarında Gelin Götürme” konusu yazılmıştır. 1973, Sayı:11, Sayfa:14-16.

- Osman Attilâ: Dergide 2 adet yazısı bulunmaktadır.

1. Milli Folklorumuzun Bir Direği Yıkıldı! Başlıklı yazıdır. 1976, Sayı:41, Sayfa:3-4. 2. Ölümünün 15. Yıldönümünde Sivaslı Folklor Üstadı Muzaffer Sarısözen İçin başlıklı yazı yazılmıştır. 1978, Sayı:61, Sayfa:6-7.

- Ömer Cahit Yıldız: Dergide 5 adet yazısı bulunmaktadır.

1. Sivas El Sanatları başlığı adı altında “Ağızlık” konusu çalışılmıştır. 1973, Sayı:3, Sayfa:15-16.

2. Âşık Veysel İçin başlıklı yazdığı yazıdır. Veysel özel sayısı için

yazılmıştır. 1973, Sayı:4, Sayfa:20-22.

3. Âşık Veysel İçin başlıklı yazdığı şiirdir. 1974, Sayı:15, Sayfa:19.

4. Mihri Vefanın Üçüncü Varyantı, 1974, Sayı:22, Sayfa:9-10.

5. Talibî'nin Yöresel Sözcük ve Dizeleri başlıklı yazıdır. Talibî özel sayısı için yazılmıştır. 1976, Sayı:43, Sayfa:18-19.

- Sabri Koz: Dergide 7 adet yazısı bulunmaktadır.

1. Yeni Yayınlar başlığı adı altında "Evliya Çelebi Seyehatnâmesi 1" başlıklı yazı yazılmıştır. 1974, Sayı:20, Sayfa:9-10,16.

2. Araştırmalar başlığı adı altında "Lügat-ı Bîyankî'den Atasözleri" adlı yazı yazılmıştır. 1975, Sayı:37, Sayfa:18-19.

3. Kemaliye'nin Ağıl Köyünden Bilmeceler, 1977, Sayı:57, Sayfa:16-18.

4. Ağızdan Derlenmiş Birkaç Âşık Deyişi, 1977, Sayı:58, Sayfa: 24-26.

5. 17. Yüzyıl Şairlerinden Yazıcı Üstüne, 1978, Sayı: 70, Sayfa:15-17.

6. Adana Köylerinden Atasözleri, 1979, Sayı:72-73, Sayfa:10-11.

7. Adana Köylerinden Atasözleri-2, 1979, Sayı:74, Sayfa:16-17.

- Sadi Yaver Ataman: Dergide 24 yazısı bulunmaktadır.

1. Folklorcu Gözüyle Sivas-1, 1976, Sayı:47, Sayfa:3-6.

2. Folklorcu Gözüyle Sivas-2, 1977, Sayı:48, Sayfa:3-5.

3. İstanbul Folkloru-1, 1977, Sayı:51, Sayfa:7-10.

4. İstanbul Folkloru-2, 1977, Sayı:52, Sayfa:8-11.

5. Bir Folklor Babası, 1977, Sayı:53, Sayfa:8-9.

6. İstanbul Folkloru-3, 1977, Sayı:54, Sayfa:6-9.

7. İstanbul Folkloru-4, 1977, Sayı:55, Sayfa:6-10.

8. İstanbul Folkloru-5, 1977, Sayı:56, Sayfa:7-10.

9. İstanbul Folkloru-6, 1977, Sayı:57, Sayfa:6-7,12.

10. İstanbul Folkloru-7, 1977, Sayı:58, Sayfa:7-10.

11. İstanbul Folkloru-8, 1977, Sayı:59, Sayfa:13-16.

12. İstanbul Folkloru-9, 1978, Sayı:60, Sayfa:9-12.

13. İstanbul Folkloru- 10, 1978, Sayı:61, Sayfa:10-12.

14. İstanbul Folkloru-11, 1978, Sayı:62, Sayfa:6-8.

15. İstanbul Folkloru-12, 1978, Sayı:63, Sayfa:7-10.

16. İstanbul Folkloru-13, 1978, Sayı:64, Sayfa:9-12.

17. İstanbul Folkloru-14, 1978, Sayı:65, Sayfa:8-12.

18. İstanbul Folkloru-15, 1978, Sayı:66, Sayfa:6-8.

19. İstanbul Folkloru-16, 1978, Sayı:67, Sayfa:6-9.

20. İstanbul Folkloru-17, 1978, Sayı:69, Sayfa:7,13.

21. Cahit Öztelli ve Karacaoğlan, Sayı:71, Sayfa:3-6.

22. Cahit Öztelli ve Karacaoğlan-2, Sayı:72-73, Sayfa:5-9.

23. Cahit Öztelli ve Karacaoğlan-3, Sayı:74, Sayfa:6-8.

24. Cahit Öztelli ve Karacaoğlan-4, Sayı:75, Sayfa:5-6.

- Saim Sakaoğlu: Dergide 14 yazısı vardır.

1. Veysel Sivrialan ve Sivas Hasreti, Veysel özel sayısı için yazılmıştır. 1973, Sayı:4, Sayfa:8-10.
2. Bir Kangal Masalı başlığı adı altında “Şahşah Padişahı” adlı masal anlatılmıştır. 1973, Sayı:7, Sayfa:19.
3. Tokat’ta İtibar Edilen İnanışlar, 1975, Sayı:34, Sayfa:3-4.
4. Bidâri’nin Evli ile Bekâr Destanı, 1978, Sayı:61, Sayfa:8-9.
5. Erzurumlu ve Karslı Âşıkların Diliyle Âşık Veysel, 1978, Sayı:62, Sayfa:3-5.
6. Divriği’de Gazel Süpürülmesi, 1978, Sayı:64, Sayfa:19.
7. Sivas-Tokat-Amasya-Samsun Bilmeceleri, 1978, Sayı:65, Sayfa:12-14.
8. Sivas-Tokat-Amasya-Samsun Bilmeceleri-2, 1978, Sayı:66, Sayfa:12.
9. Sivas-Tokat-Amasya-Samsun Bilmeceleri-3, 1978, Sayı:67, Sayfa:13.
10. Sivas-Tokat-Amasya-Samsun Bilmeceleri-4, 1978, Sayı:69, Sayfa:11-13.
11. Sivas-Tokat-Amasya-Samsun Bilmeceleri-5, 1978, Sayı:70, Sayfa:12-14.
12. Sivas-Tokat-Amasya-Samsun Bilmeceleri-6, 1978, Sayı:71, Sayfa:8.
13. Güreşçilerin Salavatlaması, 1979, Sayı:74, Sayfa:9-10.
14. Anadolu Masalları, 1979, Sayı:75, Sayfa:11-13.

- Sami N. Özerdim: Dergide 1 adet yazısı bulunmaktadır. O da Ülkütaşır özel sayısında bulunan “M. Şakir Ülkütaşır’ın Ansiklopedik Yönü” adlı yazısıdır. 1977, Sayı:53, Sayfa:18-19.

- Sefil Selimi: Dergide 14 adet şiiri bulunmaktadır.

1. “Hey Koca Veysel” adlı şiirdir. 1974, Sayı:15, Sayfa:6.
2. “Yansın” adlı şiirdir. 1974, Sayı:8, Sayfa:7.
3. “Diriliriz Savaş Gördüğümüz Gün” adlı şiirdir. 1974, Sayı:19, Sayfa:6.
4. “Karınca” adlı şiirdir. 1974, Sayı:21, Sayfa:8.
5. “Bağlanma” adlı şiirdir. 1975, Sayı:24, Sayfa:6.
6. “Kaynaşmaması” adlı şiirdir. 1975, Sayı:29, Sayfa:10.
7. “Güle Güle” adlı şiirdir. 1976, Sayı:45, Sayfa:7.
8. “Hasımdır” adlı şiirdir. 1976, Sayı:46, Sayfa:7.
9. “Gider” adlı şiirdir. 1976, Sayı:47, Sayfa:12.
10. “Ülkütaşır” adlı şiirdir. 1977, Sayı:53, Sayfa:5.
11. “Seve Seve” adlı şiirdir. 1977, Sayı:54, Sayfa:17.
12. “Değişmem” adlı şiirdir. 1977, Sayı:56, Sayfa:15.
13. “Oy Bizim Eller” adlı şiirdir. 1977, Sayı:58, Sayfa:23.
14. “Dön N’olur” adlı şiirdir. 1978, Sayı:63, Sayfa:21.

- Selahattin Ortaç: Dergide 1 adet yazısı bulunmaktadır. Âşık Veysel’in Ölüm

Yıldönümünde başlığı adı altında “Ünlü Halk Ozanı Âşık Veysel’de Halk Eğitimi Kavramı” başlıklı yazı yazmıştır. 1977, Sayı:51, Sayfa:16-17.

- Sevinç Laleli: Dergide 1 adet yazısı bulunmaktadır. O da İzmir’den derlenmiş bir halk masalı başlığı adı altında “Of Dede” adlı yazıdır. 1978, Sayı:69, Sayfa:21-22.

- Süleyman Arısoy: Dergide 10 adet yazısı bulunmaktadır.

1. Türk Folkloru Açısından başlığı adı altında Sivaslı Halk Şairi Koca Âşık Veysel Şatıroğlu başlıklı yazı yazmıştır. 1974, Sayı:15, Sayfa:3-5.

2. Halk Ozanımız Âşık Veysel, 1974, Sayı:17, Sayfa:3-6.

3. Türk Halk Sanatları ve Ananelerini Tetkik Cemiyeti (Folklor Araştırmaları Kurumu Kısa Tarihçesi), 1975, Sayı:35, Sayfa:5-7,23.

4. Folklor Sanatının İlkeleri, 1976, Sayı:38, Sayfa:7-11.

5. Büyük Halk Ozanımız başlığı adı altında “Âşık Veysel”, 1975, Sayı:26, Sayfa:3-6.

6. M. Şakir Ülkütaşır’da Türk Folkloru ve Kültürü, 1977, Sayı:53, Sayfa:13.

7. Türk Halk Edebiyatçısı ve Tarihçisi, Türk Halkbilimcisi “Cahit Öztelli”, özel sayı için yazmıştır. 1978, Sayı:63, Sayfa:4-5.

8. Kültür Sorunu, 1978, Sayı:64, Sayfa:7-9.

9. Halk Kahramanı Seyyit Battal Gazi ve Efsanesi, 1978, Sayı:69, Sayfa:3-5.

10. Folklor ve Kültür Etkileşimi, 1978, Sayı:70, Sayfa:4-6.

1978 yılının 70. Sayısında Muharrem Türkmen tarafından “Süleyman Arısoy’u Kaybettik” başlıklı bir yazı bulunmaktadır. Böylelikle Arısoy’un 1978 yılında hayatını kaybettiğini öğreniyoruz.

- Süleyman Kanmaz: Dergide 1 adet yazısı bulunmaktadır. O da “Allahuekber Dağlarındaki Yatırlar” başlıklı yazıdır. 1977, Sayı:50, Sayfa:11-15.

-Şevki Esen: Dergide 4 adet şiiri bulunmaktadır. Şiirlerinin altında Şarkışlalı olduğu yazmaktadır. En son şiirinde Şarkışla’nın Tuzla köyünden olduğu bilgisi vardır.

1. “Gider” adlı şiirdir. 1973, Sayı:3, Sayfa:16.

2. “Atatürk’e” adlı şiirdir. 1974, Sayı:22, Sayfa:7.

3. “Hani Veysel” adlı şiirdir. 1975, Sayı:26, Sayfa:6.

4. “Muhammet Aşkına” adlı şiirdir. 1975, Sayı:33, Sayfa:10.

- Şükrü Elçin: Dergide 3 adet yazısı bulunmaktadır.

1. Bafra ve Köylerinde Söylenen Maniler, 1976, Sayı:42, Sayfa:13-14.

2. Bafra ve Köylerinde Söylenen Maniler-2, 1976, Sayı:44, Sayfa:14-17.
3. Arzu ile Kanber'in Çankırı, Şabanöz, Büyükyakalı Köyü Rivayeti, 1977, Sayı:50, Sayfa:3-5.

- Turgut Can: Dergide 1 adet yazısı bulunmaktadır. O da "Unutamadığım Bayramlar" başlıklı yazısıdır. 1977, Sayı:52, Sayfa:23-24.

- Vecdi Yarman: Dergide 1 adet yazısı bulunmaktadır. "Parıltılı Bir Portre: Dr. Müjgân Cumbur" başlıklı yazıdır. 1977, Sayı:50, Sayfa:5.

- Vehbi Cem Aşkun: Dergide 12 adet yazısı bulunmaktadır.

1. Bir Kaybın Ardından başlığı adı altında "Anıların Işığında Âşık Veysel" başlıklı konu yazılmıştır. 1973, Sayı:7, Sayfa:7-10.

2. Geleneksel Halk Deyişimizin Zaferi, 1974, Sayı:14, Sayfa:3-4.

3. Folklor Üzerine Bir Bildiri başlığı adı altında "Edebi Folklorumuzda Bozayran" konusu yazılmıştır. 1974, Sayı:16, Sayfa:3-4.

4. Geleneksel Halk Edebiyatı üzerine bir sohbet başlığı adı altında "Mani ve Hoyrat" başlıklı konu yazılmıştır. 1975, Sayı:27, Sayı:3.

5. Yazma ve Cönk ve Sığır Dili, 1975, Sayı:33, Sayfa: 3.

6. İktibaslar başlığı adı altında "Halk Evinde Bir Âşık Sohbeti, 1976, Sayı:36, Sayfa:4,5. 7. Bilimsel konular başlığı adı altında "Afyonkarahisar'da Evlenme Törenleri", 1976, Sayı:37, Sayfa:14.

8. Sivas'ta Ev Görme, 1976, Sayı:39, Sayfa:10-11.

9. Âşık ve Halk Oyunları başlığı adı altında "Geleneksel Edebiyatımızın Özellikleri ve Yeni Bir Halk Ozanımız" başlıklı konudur. 1976, Sayı:40, Sayfa:6.

10. Talihsiz Ozanımız Talibî Garip Öldü, 1976, Sayı:43, Sayfa:6-8,16.

11. Sohbet başlığı adı altında "Ülkütaşır ve Bir Kadirbilirlik Örneği, 1977, Sayı:53, Sayfa:21.

12. Edebi Folklorumuzun Büyük Kaybı "Cahit Öztelli", 1978, Sayı:68, Sayfa:8-9.

- Veli Sarıkamış: Dergide 5 adet yazısı bulunmaktadır.

1. Harput'ta Masal Tekerlemeleri, 1977, Sayı:49, Sayfa:15-16.

2. Harput Manileri, 1977, Sayı:52, Sayfa:25-26.

3. Harput Manileri-1, 1977, Sayı:55, Sayfa:17-18.

4. Genç Ozan Eyyubî, 1977, Sayı:56, Sayfa:24-26.

5. Bir Harput Masalı Üç Gardaş ve Tosbağ, Sayı:1978, Sayı:62, Sayfa:24-26.

- Veysel Şatıroğlu: Dergide 1 adet şiiri bulunmaktadır. "Zamanı Geldi" adlı şiirdir. 1977, Sayı:50, Sayfa:18.

- Yavuz Bülent Bakiler: Dergide 9 yazısı bulunmaktadır.

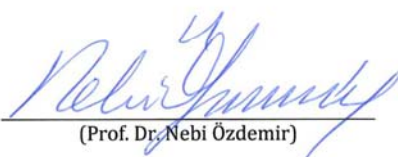
1. Sivas'ta Batıl İtikatlar, 1973, Sayı:1, Sayfa:4-5.
2. Sivas'ta Batıl İtikatlar başlığı adı altında "Dabaz Tedavisi" başlıklı konudur. 1973, Sayı:2, Sayfa: 6-7.
3. Sivas'ta Batıl İtikatlar, 1973, Sayı:3, Sayfa:5-6.
4. Âşık Veysel'de Milli Ülkü, özel sayı için yazılmıştır. 1973, Sayı:4, Sayfa:3-6.
5. Sivas'ta Batıl İtikatlar, 1973, Sayı:5, Sayfa:7-8.
6. Sivas'ta Batıl İtikatlar, 1974, Sayı:12, Sayfa:6-7.
7. Sivas'ta Batıl İtikatlar, 1974, Sayı:13, Sayfa:6-7.
8. Sivas'ta Batıl İtikatlar, 1974, Sayı:14, Sayfa:8-9,21.
9. Sivas'ta Batıl İtikatlar, 1974, Sayı:15, Sayfa:10-11,23.

- Yurdanur Sakaoğlu: Dergide 2 adet yazısı bulunmaktadır.

1. Bir Tokat Masalı başlığı adı altında "Tütsü" , 1975, Sayı:33, Sayfa:9.
2. Bir Tokat Masalı başlığı adı altında "Tıstan Böcüğü", 1975, Sayı:35, Sayfa:15.

- Yücel Yönel: Dergide 1 adet yazısı bulunmaktadır. O da Âşık Veysel özel sayısı için yazılan "Dostlar Beni Hatırlasın" adlı yazıdır. 1973, Sayı:4, Sayfa:17-18.

EK-2: Tez Çalışması Orjinallik Raporu

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ YÜKSEK LİSANS/DOKTORA TEZ ÇALIŞMASI ORJİNALLİK RAPORU
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ TÜRK HALKBİLİMİ ANABİLİM DALI BAŞKANLIĞI'NA
Tarih: 22/02/2018
Tez Başlığı / Konusu: Sivas Folkloru Dergisi Kapsamında Yerel Türk Halkbilimi Dergiciliği ve Araştırmacılığı Geleneği   Yukarıda başlığı/konusu gösterilen tez çalışmamın a) Kapak sayfası, b) Giriş, c) Ana bölümler ve d) Sonuç kısımlarından oluşan toplam 218 sayfalık kısmına ilişkin, 20/02/2018 tarihinde şahsım/tez danışmanım tarafından Turnitin adlı intihal tespit programından aşağıda belirtilen filtrelemeler uygulanarak alınmış olan orijinallik raporuna göre, tezimin benzerlik oranı % 2'dir.   Uygulanan filtrelemeler: 1- Kabul/Onay ve Bildirim sayfaları hariç,   2- Kaynakça hariç   3- Alıntılar hariç   4- 5 kelimedenden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç   Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tez Çalışması Orjinallik Raporu Alınması ve Kullanılması Uygulama Esasları'nı inceledim ve bu Uygulama Esasları'nda belirtilen azami benzerlik oranlarına göre tez çalışmamın herhangi bir intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.   Gereğini saygılarımla arz ederim.
Adı Soyadı: Gamze Köse   Öğrenci No: N13222329   Anabilim Dalı: Türk Halkbilimi   Programı: Türk Halkbilimi   Statüsü: ☒ Y.Lisans ☐ Doktora ☐ Bütünleşik Dr.   Tarih ve İmza   22/02/2018
<u>DANIŞMAN ONAYI</u>   UYGUNDUR.   (Prof. Dr. Nebi Özdemir)

**HACETTEPE UNIVERSITY
GRADUATE SCHOOL OF SOCIAL SCIENCES
THESIS/DISSERTATION ORIGINALITY REPORT**

**HACETTEPE UNIVERSITY
GRADUATE SCHOOL OF SOCIAL SCIENCES
TO THE DEPARTMENT OF TURKISH FOLKLORE**

Date: 22/02/2018

Thesis Title / Topic : The Traditional Turkish Folklore Journalism And Research Within The Scope Of The Journal Of Sivas Folklore.

According to the originality report obtained by myself/my thesis advisor by using the Turnitin plagiarism detection software and by applying the filtering options stated below on 20/02/2018 for the total of 218 pages including the a) Title Page, b) Introduction, c) Main Chapters, and d) Conclusion sections of my thesis entitled as above, the similarity index of my thesis is % 2.

Filtering options applied:

1. Approval and Declaration sections excluded
2. Bibliography excluded
3. Quotes excluded
4. Match size up to 5 words excluded

I declare that I have carefully read Hacettepe University Graduate School of Social Sciences Guidelines for Obtaining and Using Thesis Originality Reports; that according to the maximum similarity index values specified in the Guidelines, my thesis does not include any form of plagiarism; that in any future detection of possible infringement of the regulations I accept all legal responsibility; and that all the information I have provided is correct to the best of my knowledge.

I respectfully submit this for approval.

Name Surname: Gamze Köse

Student No: N13222329

Department: Turkish Folklore

Program: Turkish Folklore

Status: ☒ Masters ☐ Ph.D. ☐ Integrated Ph.D.

Date and Signature

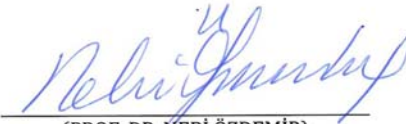
22/02/2018

ADVISOR APPROVAL

APPROVED

(Prof. Dr. Nebi Özdemir)

EK-3: Etik Kurul İzni veya Muafiyeti

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ TEZ ÇALIŞMASI ETİK KURUL İZİN MUAFİYETİ FORMU
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ TÜRK HALKBİLİMİ ANABİLİM DALI BAŞKANLIĞI'NA
Tarih: 22/02/2018
Tez Başlığı / Konusu: Sivas Folkloru Dergisi Kapsamında Yerel Türk Halkbilimi Dergiciliği ve Araştırmacılığı Geleneği   Yukarıda başlığı/konusu gösterilen tez çalışmam: 1. İnsan ve hayvan üzerinde deney niteliği taşımamaktadır,   2. Biyolojik materyal (kan, idrar vb. biyolojik sıvılar ve numuneler) kullanılmasını gerektirmemektedir.   3. Beden bütünlüğüne müdahale içermemektedir.   4. Gözlemsel ve betimsel araştırma (anket, ölçek/skala çalışmaları, dosya taramaları, veri kaynakları taraması, sistem-model geliştirme çalışmaları) niteliğinde değildir.   Hacettepe Üniversitesi Etik Kurulları ve Komisyonlarının Yönergelerini inceledim ve bunlara göre tez çalışmamın yürütülebilmesi için herhangi bir Etik Kuruldan izin alınmasına gerek olmadığını; aksi durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.   Gereğini saygılarımla arz ederim.
Adı Soyadı: GAMZE KÖSE   Öğrenci No: N13222329   Anabilim Dalı: TÜRK HALKBİLİMİ ANABİLİM DALI   Programı: TÜRK HALKBİLİMİ   Statüsü: ☒ Y.Lisans ☐ Doktora ☐ Bütünleşik Dr.   Tarih ve İmza   22/02/2018
<u>DANIŞMAN GÖRÜŞÜ VE ONAYI</u>   (PROF. DR. NEBİ ÖZDEMİR)   Detaylı Bilgi: http://www.sosyalbilimler.hacettepe.edu.tr   Telefon: 0-312-2976860   Faks: 0-3122992147   E-posta: sosyalbilimler@hacettepe.edu.tr

**HACETTEPE UNIVERSITY
GRADUATE SCHOOL OF SOCIAL SCIENCES
ETHICS BOARD WAIVER FORM FOR THESIS WORK**

**HACETTEPE UNIVERSITY
GRADUATE SCHOOL OF SOCIAL SCIENCES
TURKISH FOLKLORE TO THE DEPARTMENT PRESIDENCY**

Date: 22/02/2018

Thesis Title / Topic: The Traditional Turkish Folklore Journalism And Research Within The Scope Of The Journal Of Sivas Folklore.

My thesis work related to the title/topic above:

1. Does not perform experimentation on animals or people.
2. Does not necessitate the use of biological material (blood, urine, biological fluids and samples, etc.).
3. Does not involve any interference of the body's integrity.
4. Is not based on observational and descriptive research (survey, measures/scales, data scanning, system-model development).

I declare, I have carefully read Hacettepe University's Ethics Regulations and the Commission's Guidelines, and in order to proceed with my thesis according to these regulations I do not have to get permission from the Ethics Board for anything; in any infringement of the regulations I accept all legal responsibility and I declare that all the information I have provided is true.

I respectfully submit this for approval.

Date and Signature

Name Surname: Gamze Köse

Student No: N13222329

Department: Turkish Folklore

Program: Turkish Folklore

Status: ☒ Masters ☐ Ph.D. ☐ Integrated Ph.D.

22/02/2018

ADVISER COMMENTS AND APPROVAL

(Prof. Dr. Nebi Özdemir)